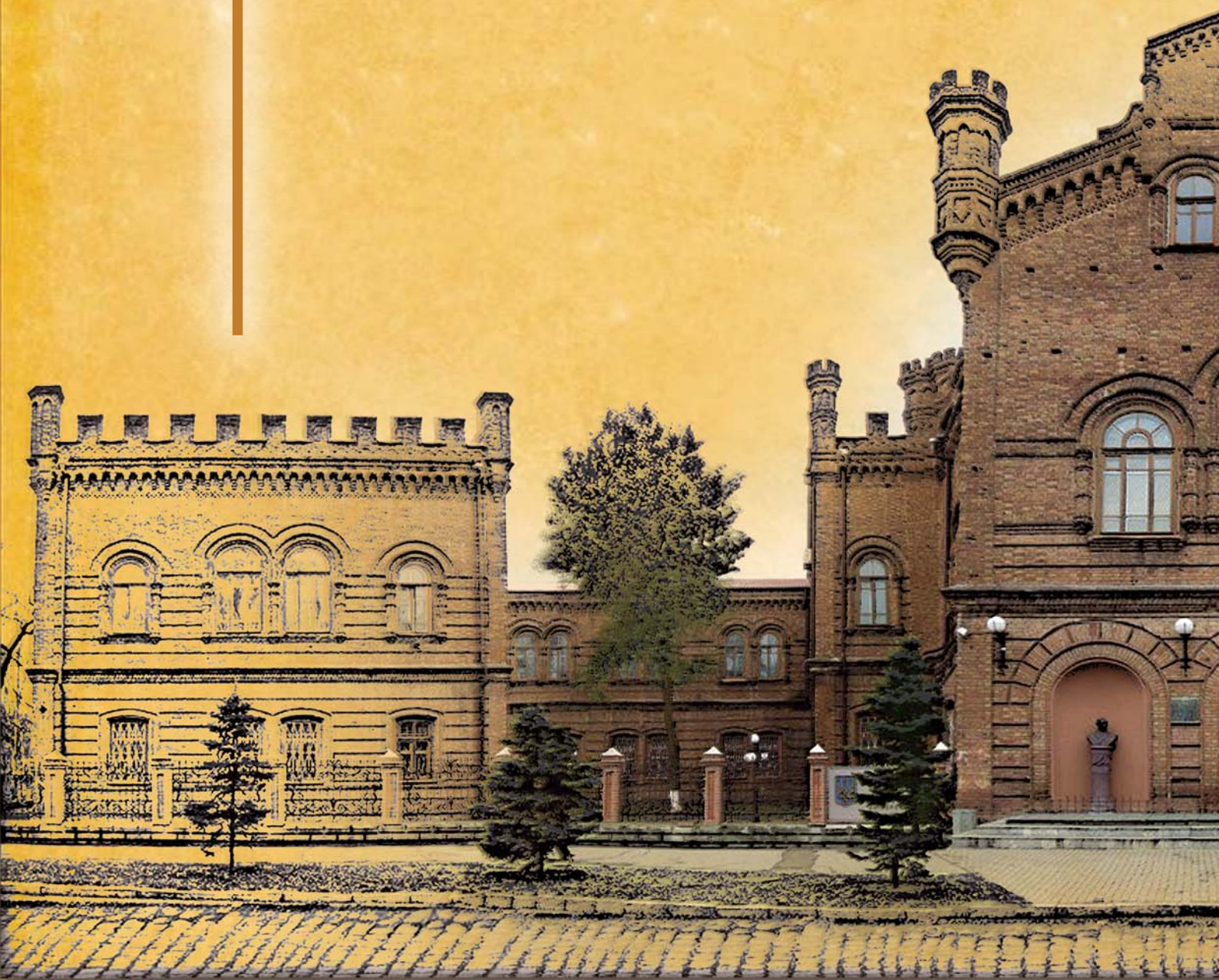
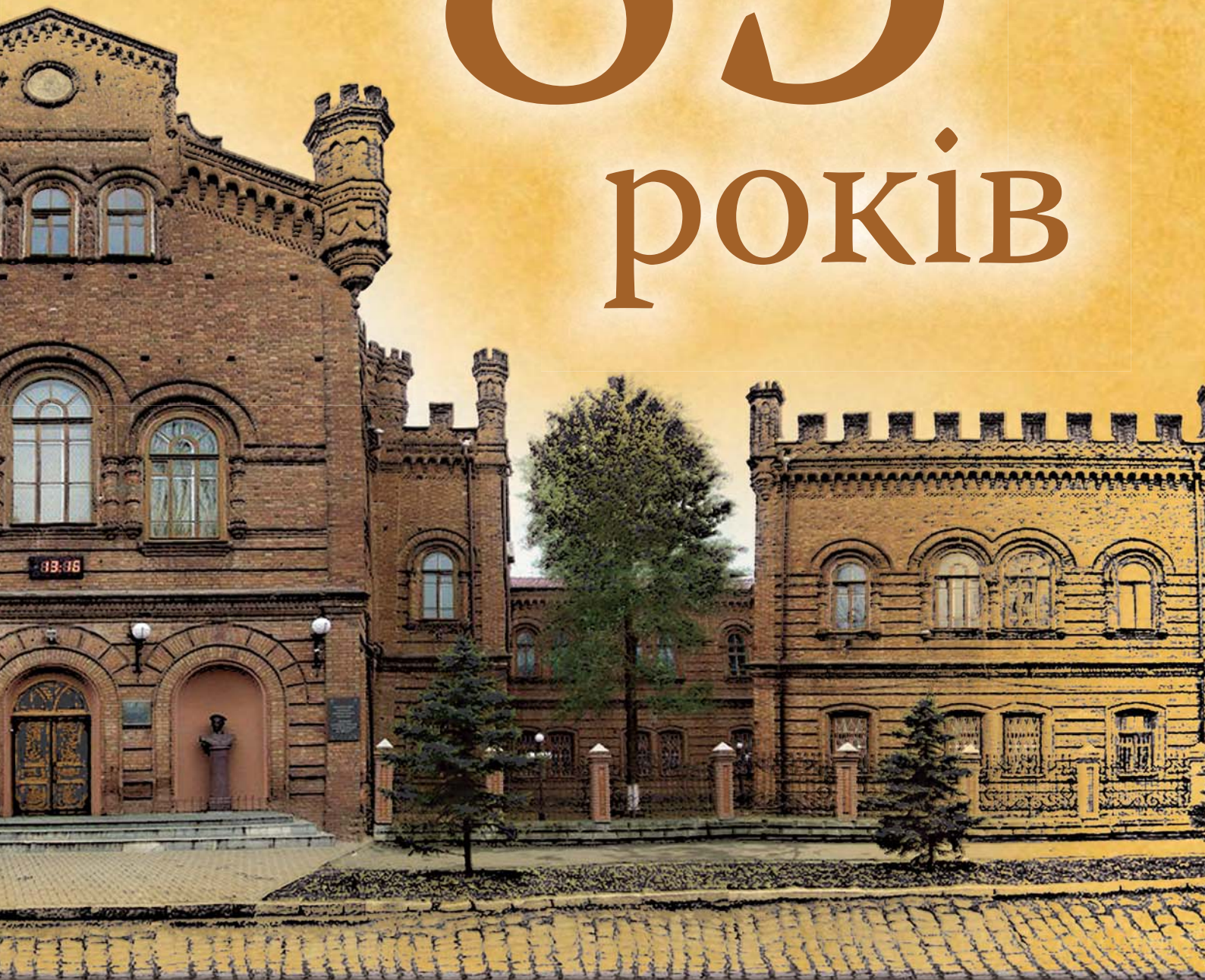

ІСТОРІЯ
БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
В ІМЕНАХ

85
років

85 років

УДК 378(092-БДПУ) (031)
I-90

I-90 Історія Бердянського державного педагогічного університету
в іменах / під заг. ред. І. Т. Богданова. — К. : Освіта України,
2017. — 270 с.

Відповідальний редактор
доктор педагогічних наук, професор,
заслужений працівник науки і техніки України,
ректор **Богданов Ігор Тимофійович**

Книга містить відомості про викладачів, співробітників і випускників Бердянського державного педагогічного університету і його попередників: Бердянської чоловічої гімназії, педагогічних курсів, педагогічного технікуму, Державного інституту соціального виховання, учительського інституту, державного педагогічного інституту.

Видання розраховане на широке коло читачів: освітян, науковців, політиків, бізнесменів, туристів, краєзнавців, студентів, школярів і всіх, хто цікавиться історією Бердянського державного педагогічного університету.

ISBN 978-617-7366-54-5

ЗМІСТ

Абрамова Ольга Леонідівна	12	Бухштаб Абрам (Адольф) Хаскелевич (Олександрович)	32
Авдєєва Олена Сергіївна	12	Бучик Микола Васильович	33
Акімов Сергій Костянтинович	12	Бучна Анастасія Сергіївна	33
Алаєв Микола Степанович	13	Бушмич Герман Адамович	33
Александрова Ганна Олександрівна	13	Буянов Павло Георгійович	33
Алексєєва Ганна Миколаївна	14	Вагіна Наталя Степанівна	34
Алексєєва Лариса Олександрівна	14	Вайнберг Ігор Володимирович	34
Амелькін Віктор Іванович	15	Валентиров Сергій Васильович	35
Амелькін Сергій Миколайович	15	Василькова Марія Сидорівна	35
Анастасова Ольга Юріївна	15	Васютинський Микола Олександрович	35
Анісімова Ніна Павлівна	16	Вдовиченко Гнат Тимофійович	36
Анопов Олександр Васильович	16	Ведін Костянтин Іванович	36
Антоненко Олександр Володимирович	16	Ведмідь Роман Миколайович	36
Антошак Марина Миколаївна	17	Вербова-Слободян Наталія Миколаївна	36
Антошак Микола Володимирович	17	Вербовий Руслан Миколайович	37
Аргіропуло Георгій Ахіллесович	18	Веремій Георгій (Юрій) Іванович	37
Асламов Олексій Несторович	18	Вересова Антоніна Олександрівна	37
Афонін Віктор Глебович	18	Вержиковська Лариса Германівна	38
Ачкан Віталій Валентинович	18	Вержиковський В'ячеслав Петрович	38
Бабак Григорій Ілларионович	19	Вертипорох Дмитро Якович	38
Бабаскін Андрій Васильович	19	Венцева Надія Олександрівна	39
Бажан Володимир Васильович	20	Винниченко Катерина Миколаївна	39
Барбашова Ірина Анатоліївна	20	Виноградов Володимир Прокопович	39
Баханов Андрій Костянтинович	20	Виноградова Ганна Миколаївна	40
Баханов Костянтин Олексійович	21	Відюк Антоніна Петрівна	40
Баханова Світлана Степанівна	22	Вовк Валерій Петрович	40
Безікович (Бесікович) Абрам Соломонович	22	Вовк Мирон Васильович	40
Беньяш Мойсей Григорович	22	Вознесенський Павло Іванович	41
Березняк Євген Степанович	23	Войная Лідія Йосипівна	41
Белова Юлія Юріївна	23	Войний Микола Олександрович	41
Беляк Ольга Миколаївна	24	Войников Володимир Миколайович	41
Бізбіс Світлана Іллівна	24	Войтюк (Калайтан) Яна Іванівна	42
Біла Марія Григорівна	24	Войцехівський Юрій Вікторович	42
Білан Єлизавета Андріївна	24	Волков Владислав Володимирович	42
Білик Олексій Михайлович	25	Волков Петро Платонович	42
Білозерова Людмила Костянтинівна	25	Волковський Володимир Дмитрович	43
Білокін Світлана Володимирівна	25	Володіна Наталія Вікторівна	43
Білоколос Дмитро Захарович	26	Вольський Євген Миколайович	44
Білошапка Валерій Якович	26	Вороний Феодосій Якович	44
Богдан Валерій Володимирович	26	Вороний Георгій Феодосійович	44
Богданов Ігор Тимофійович	27	Ворошилін Роман Сергійович	45
Богданова Марина Миколаївна	27	Воскресенський Юрій Олексійович	45
Боговін Ольга Володимирівна	28	Вусик Ганна Леонідівна	45
Бойко Ольга Миколаївна	28	Гаєвський Владислав Еразмович	46
Бойко Юлія Сергіївна	28	Галайда Сіма Дмитрівна	46
Бондар Микола Іванович	29	Гальчинський Іван Миколайович	47
Бондаренко Георгій Петрович	29	Гармата Валентин Артемович	47
Борисенко Борис Миколайович	29	Геккер Нахім (Наум) Леонтійович	47
Босенко Валентина Лонгінівна	30	Геммерле Іван Федорович	47
Брежнева Олена Геннадіївна	30	Герасименко Гордій Якович	48
Бронницький Микола Іванович	30	Герасименко Людмила Петрівна	48
Бублей Валерій Дмитрович	30	Герилів Степан Миколайович	48
Будянський Олег Васильович	31	Глазкова Ірина Яківна	49
Бузова Олена Дмитрівна	31	Глазова Світлана Миколаївна	49
Буковський Микола Степанович	31	Глазова Яна Василівна	50
Бурназова Віра Володимирівна	32	Глушков Анатолій Олексійович	50
Бухало Олена Леонідівна	32		

Гнатюк Віталій Васильович	50	Едігер Олександр Генріхович	72
Голік Олександр Борисович	51	Енгель Йосель Давидович	
Голіцин Віктор Борисович	51	(Юлій Дмитрович)	73
Голуб Олена Вікторівна	52	Євмененко Роман Кіндратович	73
Гольдштейн Жером Ілліч	52	Єгожа Леонід Іванович	74
Гончар Євгенія Василівна	52	Єлагіна Валентина Олексіївна	74
Гончаренко Ігор Борисович	53	Єніна Віра Михайлівна	74
Гончаренко Ніна Андріївна	53	Єпішов Володимир Васильович	75
Горбатюк Лариса Василівна	53	Єременко Микола Миколайович	75
Горбенко Юрій Павлович	54	Єрмілов Йосип Петрович	75
Горбунова Олександра Михайлівна	54	Єськова Тетяна Леонідівна	76
Горецька Олена Віталіївна	55	Єфименко Юрій Олександрович	76
Греб Марія Михайлівна	55	Єфремов Віталій Іванович	76
Гречишкін Дмитро Карпович	56	Єфремов Іван Антипович (Антонович)	76
Гречишкіна Ангеліна Павлівна	56	Жаботинський Василь Михайлович	77
Гречишкіна Ольга Дмитрівна	56	Жаботинський Мендель Мойсейович	
Григор'єва Вікторія Вікторівна	56	(Мендель-Мануїл)	77
Григоров Кузьма Васильович	57	Желдакова Майя Василівна	78
Гриценко Михайло Павлович	57	Желязкова Тетяна Миколаївна	78
Грідін Сава Якович	58	Жигірь Анатолій Анатолійович	78
Грієвз Георг	58	Жигірь Вікторія Іванівна	79
Губергриц Давид Соломонович	58	Жук Наталя Валентинівна	79
Гулевська Алла Миколаївна	58	Жилінський Володимир Васильович	80
Гунченко Катерина Миколаївна	59	Жиляков Василь Ілліч	80
Гуренко Ольга Іванівна	59	Журавльова Світлана Сергіївна	80
Гусев Віктор Іванович	60	Забарий Іван Михайлович	81
Гусельніков Володимир Михайлович	60	Загороднова (Дороз) Вікторія Федорівна	81
Гудзь Марина Вікторівна	60	Задворний Василь Онисимович	82
Давиденко Іван Олександрович	61	Зайцева Лариса Іванівна	82
Дакова Валентина Володимирівна	62	Зайченко Петро Якимович	83
Даннік Людмила Анатоліївна	62	Закоморний Микола Миколайович	83
Данукало Наталя Григорівна	62	Зарва Вікторія Анатоліївна	83
Данченко Раїса Семенівна	63	Затьора Сергій Юрійович	84
Дворецька Валентина Георгіївна	63	Захарова Вікторія Леонідівна	84
Дейниченко Ольга Миколаївна	63	Захарова Наталя Миколаївна	85
Демиденко Василь Купріянович	63	Захарченко Павло Васильович	85
Дементієнко Михайло Дмитрович	64	Захарченко Таїса Костянтинівна	86
Дем'яненко Микола Костянтинович	64	Заярін В'ячеслав Михайлович	86
Денисенко Валерій Григорович	64	Зборовець Василь Степанович	86
Денисова Світлана Павлівна	65	Зіньківський Костянтин (Кость)	
Дергаль Анатолій Васильович	65	Максимович	87
Дергаль Любов Яківна	65	Зіньківський Трохим Аврамович	87
Деревянко Яків Павлович	66	Зотов Леонід Андрійович	87
Дікарева Лариса Йосипівна	66	Зрожевська Алла Якимівна	88
Дзвінка Роман Іванович	66	Зубенко Валентина Дмитрівна	88
Дмитрук Петро Лукич	67	Зубковський Валерій Михайлович	88
Добросердов Всеволод Костянтинович	67	Зубов Євген В'ячеславович	89
Домашенко Олександр Володимирович	67	Зубова Надія Сергіївна	89
Домуховський Всеволод Миколайович	68	Іванова Наталя Сергіївна	90
Дорошенко Марина Ібрагимівна	68	Іванченко Іван Олексійович	90
Дробна Варвара (Віра) Вікторівна	69	Іващенко Олександра Павлівна	90
Дроботя Анатолій Ілліч	69	Ізотова Олена Миколаївна	91
Дубінець Ірина Володимирівна	69	Ілішова Ольга Миколаївна	91
Дуброва Оксана Володимирівна	70	Іщенко Микола Олександрович	91
Дуденко Валентина Іванівна	70	Кадігрова Олена Олексіївна	92
Дудорова Катерина Борисівна	70	Казанцева Лариса Іванівна	92
Дурбак Христина	71	Казачковська Галина Володимирівна	93
Дьомін Олександр Георгійович	71	Каков Костянтин Савич	93
Дюбко Геннадій Федорович	71	Калабановський Костянтин Титович	94
Дюдіна Галина Михайлівна	71	Каліберда Оксана Олександрівна	94
Дяченко Галина Василівна	72	Каменський Дмитро Васильович	94

Камінева Ольга Юріївна	95	Кравченко Людмила Миколаївна.....	117
Канаров Вадим Антонович	96	Кравченко Наталія Володимирівна.....	118
Кара-Курчі (Кара-Куркчі) Юрій Ілліч	96	Кравченко Опанас Опанасович.....	118
Кара Світлана Іванівна.....	96	Крамаренко Алла Миколаївна.....	118
Карапетрова Олена Володимирівна	97	Красножон Олексій Борисович.....	119
Карапочинський Семен Федорович.....	97	Крашенинников Віктор Миколайович.....	120
Кардаш Гавриїл Іванович	97	Кращенко Валерій Антонович	120
Караченцева Світлана Іванівна	98	Кривильова Олена Анатоліївна.....	120
Кардашова Тетяна Миколаївна.....	98	Кривунь Оксана Василівна.....	120
Карпик Віктор Олександрович.....	98	Крижанівський Василь Костянтинівич.....	121
Карячка Наталя Володимирівна.....	98	Крижко Василь Васильович.....	121
Карцовнік Есфір Борисівна (Есфір Бенціонівна)	99	Крижко Олена Анатоліївна.....	122
Кашкар'юв Георгій Вікторович.....	99	Кришталь Іван Тимофійович.....	122
Кашкар'юва Людмила Ромуальдівна.....	100	Крутій Катерина Леонідівна.....	122
Керенцев Петро Федорович	100	Кручиненко Віталій Григорович	123
Кефер Микола Іванович	100	Кудліна Євгенія Ананіївна	123
Кичата Ірина Іванівна.....	101	Куженко Володимир Андрійович.....	123
Кідалов Валерій Віталійович.....	101	Кузнецов Юрій Матвійович.....	124
Кідалова Марина Миколаївна.....	102	Кулик Сергій Геннадійович	124
Кікош Іван Семенович	102	Куліков Георгій Михайлович.....	124
Кіраль Сидір Степанович	102	Курпа Лідія Василівна.....	125
Кіреєва Ірина Веніамінівна	103	Кутова Наталія Анатоліївна.....	125
Кіркова Наталя Петрівна.....	103	Кучер Станіслав Федорович	125
Клименко Олександр Костянтинівич	104	Кучма Поліна Федорівна.....	126
Клименко Олександр Якимович.....	104	Кушнірюк Сергій Георгійович	126
Клименченко Дмитро Васильович	104	Лавров Семен Григорович.....	127
Клименченко Юрій Дмитрович	105	Ладунка Ілона Сергіївна	127
Книш Світлана Іванівна.....	105	Лазаренко Андрій Степанович.....	127
Коваленко Валерій Миколайович	105	Лампсі Спиридон Харлампійович.....	128
Коваленко Сергій Петрович.....	105	Леміш Катерина Михайлівна.....	128
Коваль Людмила Вікторівна	106	Леоновський Леонід Євменович.....	129
Ковзіков Юрій Олександрович	106	Лесик Анжеліка Сергіївна.....	129
Кожухов Валерій Дмитрович.....	107	Леус Анатолій Іванович.....	129
Козетов Іван Михайлович	107	Лещенко Анатолій Володимирович	129
Колінько Олена Петрівна	107	Лизогуб Тамара Аркадіївна.....	130
Коллович (Колович) Дмитро В. (Вікентійович (?))	108	Лизогуб Юрій Маркович.....	130
Колотушкін Яків Степанович	108	Лиман Ігор Ігорович	131
Кондакова Людмила Олександрівна.....	108	Линдіна Євгенія Юріївна	131
Кондратьєва Олена Михайлівна.....	109	Линник Григорій Миколайович	132
Коновальська Людмила Олександрівна.....	109	Липський Володимир Миколайович.....	132
Кононенко Михайло Петрович	109	Лисенко Василь Федорович.....	132
Константинов Костянтин Пантелеймонович.....	110	Литвин Олег Миколайович	133
Константинов Микола Пантелеймонович.....	110	Литвиненко Анатолій Олексійович.....	133
Константинова Вікторія Миколаївна.....	110	Лиходєєва Ганна Володимирівна.....	133
Коркішко Вікторія Олегівна	111	Ліпич Вікторія Миколаївна	134
Корнієнко Світлана Іванівна.....	111	Ліпич Іван Іванович	134
Корф Микола Олександрович.....	112	Лісіна Лариса Олександрівна.....	134
Косенко Павло Борисович	112	Лобер Дмитро Євдокимович	135
Костенко Ганна Петрівна.....	112	Логінова Ельміра Ельдарівна.....	135
Костромицький Роман Іванович.....	113	Лола Віталій Григорович	136
Кот Надія Андріївна.....	114	Лопатіна Ганна Олександрівна	136
Котенджи Леонід Валентинович.....	114	Лошаков Олексій Сергійович	136
Котенко Володимир Дмитрович.....	115	Лукін Олександр Васильович	137
Котляр Володимир Пилипович.....	115	Лук'янов Іван Никифорович	137
Котляревський Марк Борисович	115	Лявукін Олексій Йосипович.....	137
Кочерган Михайло Петрович.....	116	Ляпунова Валентина Анатоліївна.....	138
Кочерган Юлія Федорівна	116	Ляшенко Прохор Андрійович	138
Кравченко Іван Іванович	117	Макаренко Ліля Василівна.....	139
		Макаренко Тамара Петрівна	139
		Македонський Валентин Валерійович.....	140
		Македонський Олександр Валерійович	140

Малинка Ірина Євгенівна	141	Новіков Олександр Миколайович	161
Малихін Андрій Олександрович	141	Нохріна Анастасія Кузьмівна	161
Малихіна Тетяна Петрівна	142	Носко Анастасія Михайлівна	161
Малицька Олена Володимирівна	142	Оверченко Микола Денисович	162
Малявін Лев Семенович	142	Овсянніков Олександр Сергійович	162
Малярчук Ліліана Дмитрівна	143	Огульчанський Олексій Якович	163
Мамченко Микола Якович	143	Олійник Еліна Вікторівна	163
Мандрикіна Таміла Сергіївна	143	Омельченко Анетта Іванівна	163
Манько Григорій Павлович	143	Омеляненко Алла Володимирівна	164
Мартиненко Олена Володимирівна	144	Онипченко Оксана Ігорівна	164
Марченко Іван Йосипович	144	Онищенко Сергій Вікторович	165
Марченко Катерина Валентинівна	145	Оніщенко Людмила Анатоліївна	165
Матвєєва Ольга Вікторівна	145	Онуфрієнко Ольга Григорівна	165
Матвєєва Світлана Юріївна	146	Оплаканський Іван Григорович	166
Махотін Олександр Олегович	146	Осецька (Шумі) Зоя Вікентіївна	166
Мацюк	146	Осіпов Віталій Миколайович	166
Василь Васильович	146	Острияко	167
Машошин Василь Данилович	147	Віктор Олександрович	167
Мащенко (Бірюк) Ірина Вікторівна	147	Охременко Єлизавета Павлівна	167
Медовник Мойсей Йосипович	147	Павленко Лілія Василівна	168
Мелешук Володимир Вікторович	147	Павленко Максим Петрович	168
Мельник Олександр Титович	148	Павлик Неля Віленівна	169
Мельник Тетяна Іванівна	148	Павліковський Микола Чеславович	169
Мельнікова Юлія Олександрівна	148	Павлов Владислав Володимирович	169
Мирошніченко Володимир Олександрович	148	Панова Наталя Юріївна	169
Михайличенко Віктор Іванович	149	Панова Світлана Олегівна	170
Михайлюк Віктор Кононович	149	Панченко Тетяна Василівна	170
Міхов Леонід Іванович	150	Папазов Віталій Іванович	170
Міщенко Гаврило Панасович	150	Папанова Валентина Анатоліївна	171
Міщенко Катерина Олександрівна	150	Парада (Порада) Семен (Степан) Семенович	171
Міщенко Максим Вікторович	151	Пасичниченко Світлана Анатоліївна	171
Міщенко Тетяна Михайлівна	151	Пашенко Інна Миколаївна	172
Міщук Оксана Миколаївна	151	Пелагейченко Микола Леонідович	172
Молоков Валентин Миколайович	152	Пеліванов Микола Іванович	172
Мороз Анатолій Васильович	152	Перебудова Валентина Іванівна	173
Мороз Андрій Анатолійович	152	Перепелиця Віра Павлівна	173
Мороз-Рекотова Леся Вікторівна	153	Пестеров Володимир Вікторович	174
Москаленко Сергій Миколайович	153	Перес-Родрігес Феліпе	174
Мудрох Павло Юрійович	153	Петраш Ігор Володимирович	174
Муретов Іван Дмитрович	153	Петренко Яна Геннадіївна	174
Мурзін В'ячеслав Юрійович	154	Петрикін Василь Іванович	175
Мустакас Атанасіос	154	Петров Петро Петрович	175
Мухін Дмитро Миколайович	154	Петровська Катерина Володимирівна	175
Мягченко Олександр Петрович	155	Певнев Сергій Ігорович	176
Надежда Борис Пантелійович	156	Писанець Олександр Олександрович	176
Надежда Зоя Петрівна	156	Пінчук Валентина Юріївна	176
Назарук Людмила Миколаївна	156	Піпченко Іван Юхимович	177
Негляд Софія Олександрівна	157	Плеванко Іван Степанович	177
Недоступ Ада Георгіївна	157	Плевако Ніна Григорівна	177
Нейфельд Абрахам А.	157	Половинкіна Тамара Михайлівна	178
Немченко Сергій Геннадійович	157	Плужник Євген Павлович	178
Несторенко Тетяна Петрівна	158	Побегайло Микола Федорович	178
Ницета Володимир Анатолійович	158	Покровський Сергій Федорович	178
Нікітіна Людмила Іванівна	159	Полякова (Михайлик) Віра Борисівна	179
Нікішина Тетяна Ігорівна	159	Попов Михайло Тимофійович	179
Ніщинський Петро Іванович (Літ. Псевдонім Петро Байда)	159	Попов Михайло Якович	179
Новик Олег Глібович	160	Попова Ірина Олександрівна	180
Новик Ольга Петрівна	160	Попова Лариса Петрівна	180
Новіков Микола Олександрович	161	Попова Ольга Іванівна	180
		Портянко Володимир Пилипович	181

Постнікова Євдокія Миколаївна	181	Сигеда Петро Іванович	202
Потапенко Михайло Геннадійович	181	Сидоренко Любов Сергіївна	202
Потоцька Тетяна Федорівна	182	Сидорченко Тетяна Федорівна	203
Прайсман Борис Давидович	182	Сизко Ганна Іванівна	203
Приймак Іван Петрович	182	Сизоненко Ірина Геннадіївна	203
Приходько Ганна Панасівна	183	Сиромятников Олексій Опанасович	204
Проценко Василь Йосипович	183	Сичікова Яна Олександрівна	204
Прядко Юлія Павлівна	183	Сіг Іван Якович	205
Пятенко Лариса Миколаївна	184	Сілохін Юрій Васильович	205
Раков Анатолій Фомич	184	Скурська Марія Миколаївна	205
Раков Сергій Анатолійович	184	Смикалова Лариса Володимирівна	206
Ракова Марія Кузьмівна	185	Смірнов Василь Вікторович	206
Рвачов Володимир Логвинович	185	Смолінський Сергій Михайлович	206
Ревуцька Олена Володимирівна	185	Смоліна Ірина Сергіївна	206
Резніков Андрій Іларіонович	186	Соколова Людмила Степанівна	207
Резніченко Валентина Петрівна	186	Солонський Іван Степанович	207
Рейпольська Ольга Дмитрівна	187	Сопіна Аліна Акимівна	207
Рейфман Надія Семенівна	187	Сопіна Ольга Анатоліївна	208
Рогоза Павло Дмитрович	187	Сопнева Надія Богданівна	208
Рогозін Ігор Вікторович	187	Сосницька Наталя Леонідівна	209
Рогозіна Ольга Василівна	188	Сосницький Олександр Васильович	209
Рогозна (Синиця) Ганна Семенівна	188	Спаський Костянтин Олексійович	210
Розенберг Арон Якович	189	Співак Ангеліна Михайлівна	210
Розумна Тетяна Сергіївна	189	Співак Ірина Едуардівна	210
Романенко Катерина Миколаївна	189	Ставицький Олексій Феодосійович	211
Романько Валерій Григорович	189	Старинська Олена Віталіївна	211
Ротшке О.	190	Старишкін Яків Павлович	211
Рубан Сергій Тарасович	190	Старицина Олена Сергіївна	212
Рубінчик Віктор Анатолійович	190	Старокожко Ольга Миколаївна	212
Рубцов Михайло Маркович	190	Степанов Михайло Романович	212
Руденко Валентина Миколаївна	191	Степанюк Катерина Іванівна	213
Рудик Василь Андрійович	191	Стешенко Зоя Федорівна	213
Руднев Альберт Михайлович	191	Стиров Владислав Володимирович	213
Савченко Лариса Іванівна	191	Сухомлинов Олексій Миколайович	214
Савченко Олексій Федосійович	192	Сушко М.	214
Савчук Михайло Якович	192	Сущинська Тетяна Сергіївна	214
Сагіров Юрій Юрійович	193	Сьомик Валентин Петрович	215
Саєнко Григорій Васильович	193	Табакова Ганна Іванівна	215
Салюк Богдана Анатоліївна	193	Таранов Леонід Миколайович	216
Самойлов В'ячеслав Миколайович	194	Тарасенко Валентина Павлівна	216
Самсутіна Наталя Михайлівна	194	Тер-Унанян Беніамін Амазаспович	216
Сапронов Віталій Костянтинович	194	Тесля Тетяна Іванівна	216
Сахно Митрофан Іванович	195	Тихвінський Павло	217
Сватенко Іван Дмитрович	195	Тищенко Матвій Матвійович	217
Свергун Іван Петрович	195	Тікан Людмила Станіславівна	218
Северухіна Олена Дмитрівна	196	Тімоніна Тетяна Михайлівна	218
Севостєєв Роман Леонідович	196	Ткач Віктор Васильович	218
Седаш Леонід Трофимович	196	Ткаченко Олександр Олександрович	219
Семененко Олександр Сергійович	197	Ткаченко Лідія Іванівна	219
Семенов Іван Пилипович	197	Ткачман О. Д.	219
Семенченко Іван Іванович	197	Токаренко Іван Іванович	220
Сенченко Володимир Володимирович	198	Токаренко Олена Іванівна	220
Сенченкова Тетяна Володимирівна	198	Токмань Ганна Леонідівна	221
Сербова Ольга Вікторівна	199	Томіч Лілія Миколаївна	221
Сергієнко Світлана Михайлівна	199	Торчевська (Смоляна) Наталя Вікторівна	222
Сергієнко Валентина Павлівна	200	Третяк Олена Володимирівна	223
Сердечний Володимир Андрійович	200	Трикозенко Станіслав Васильович	223
Сердюк Алла Михайлівна	200	Триньова Надія Анатоліївна	223
Сердюк Михайло Григорович	200	Трофименко Петро Михайлович	224
Сердюк Наталія Іванівна	201	Трофімов Володимир Анатолійович	224
Сердюк Тетяна Іванівна	201	Троян Леонід Іванович	224

Тургенева Анастасія Олександрівна	225	Черемісіна Тетяна Володимирівна	247
Тухватуллін Раїф Сафіуллович	225	Чернега Олена Анатоліївна	247
Удод Сергій Георгійович	226	Чечель Григорій Данилович	248
Улюкаєв Герей Хусаїнович	226	Чикіль Марія Юріївна	248
Улюкаєв Сергій Герейович	226	Чичикало Микола Пантелеймонович	249
Улюкаєва Ірина Герейівна	226	Чорний Юрій Володимирович	249
Усольцев Олександр Денисович	227	Чорновалюк Людмила Ананіївна	249
Ушаков Семен Андрійович	227	Чулкова Людмила Опанасівна	249
Феддерс Георгій Юлійович	228	Чумак Віктор Вікторович	250
Федоренко Петро Петрович	228	Чупашкін Віктор Михайлович	250
Федорик Володимир Михайлович	228	Чуприна Ганна Петрівна	250
Федорик Юрій Володимирович	229	Шаповал Іван Матвійович	251
Федоров Юрій Костянтинівич	229	Шаповалова Тетяна Григорівна	251
Федюченко Тимофій Григорович	230	Шапошнікова Надія Яківна	252
Федчиняк Артур Олександрович	230	Шевчук Таїсія Михайлівна	252
Филиппенко Віталій Олександрович	230	Шейкін Всеволод Васильович	252
Фігус Алессандро	230	Шепотько Віктор Пантелійович	253
Філоненко Софія Олегівна	231	Шерстньова Ірина Володимирівна	253
Фокін Борис Михайлович	231	Шилкін Геннадій Миколайович	254
Фролов Юрій Миколайович	232	Шиман Олександра Іванівна	254
Фролова Наталя Федорівна	232	Шиманович Ірина Вікторівна	255
Фролова Ольга Василівна	232	Шишкін Геннадій Олександрович	255
Хавкін Володимир Ааронович	233	Шишкіна Галина Валентинівна	255
Халабузар Оксана Анатоліївна	233	Шіпілов (Шипілов, Шипилов)	
Халіппа (Халіпа) Іван (Іон)		Тимофій Іванович	256
Миколайович	234	Школа Валентина Миколаївна	256
Хардалло (Хардало)		Школа Ірина Вікторівна	256
Ієронім Іванович	234	Школа Олександр Васильович	257
Харлан Ольга Дмитрівна	234	Шмаровоз Іван Іванович	257
Харченко Іван Іванович	235	Шматова Вікторія Олегівна	258
Хаст Яків Соломонович	235	Шмідт Петро Петрович (2-Й)	258
Хатунцева Світлана Миколаївна	236	Шмідт Петро Петрович (3-Й)	258
Хатько Алла Вікторівна	236	Шостак Микола Олександрович	259
Хіора Людмила Григорівна	236	Штань Юрій Іванович	259
Хоменко Василь Ілліч	237	Шубіна Ольга Володимирівна	259
Хоменко Віталій Григорович	237	Шульга Яків Якович	260
Хоменко Світлана Валеріївна	238	Шумаков Анатолій Іванович	260
Христіанінов Олександр Миколайович	238	Шумілова Ірина Федорівна	260
Христіанінова Галина Петрівна	239	Шурпан Сергій Володимирович	261
Христіанінова Раїса Олександрівна	239	Щеглов Михайло Васильович	261
Худяков Олександр Олександрович	240	Щербаков Олександр Аполлонович	261
Цвіркунов Василь Васильович	241	Щербакова Катерина Йосипівна	262
Цебенко Василь Костянтинівич	241	Щербакова Надія Миколаївна	262
Це-Кононенко Гаррі Ернестович	241	Щербина Віктор Миколайович	262
Цецохо Євген Іванович	242	Щербина Микола Андрійович	262
Цибуляк Наталя Юріївна	242	Щербін Микола Якимович	263
Циганков Олександр	242	Щетиніна Ольга Сергіївна	263
Циховська Елліна Дмитрівна	243	Юносова Валентина Олександрівна	264
Цовма Василь Іванович	243	Юрченко Йосип Миколайович	264
Пуканов Віктор Володимирович	243	Юрченко Сергій Васильович	264
Цюпа Ніна Тимофіївна	244	Юфіт Наум Якович	265
Чайковський Віктор Данилович	244	Юхно Юрій Михайлович	265
Чанишев Віталій Ісмаїлович	244	Яковенко Геннадій Борисович	266
Чемоніна Лада В'ячеславівна	245	Яланська Ольга Віталіївна	266
Ченгов Василь Васильович	245	Яримбаш Євген Олександрович	266
Чепуренко Ніна Георгіївна	245	Ярова Олена Борисівна	266
Черванський Дмитро Іванович	245	Ярощук Лілія Григорівна	267
Червач Юрій Борисович	246	Яценко Володимир Павлович	267
Червенко Оксана Борисівна	246	Яценко Тетяна Миколаївна	268
Черезова Ірина Олександрівна	246	Ячменьов Костянтин Миколайович	268
Черемісіна Таїсія Олександрівна	247		

ПЕРЕДМОВА

У 2017 р. Бердянський державний педагогічний університет відзначає три ювілеї — 145 років, як у Бердянську було засновано чоловічу гімназію, 85 років з часу створення інституту та 15 років з моменту надання йому статусу університету.

Уже багато зроблено для вивчення й популяризації історії цього провідного вищого навчального закладу Північного Приазов'я: 5 років як діє Музей історії БДПУ, опубліковані п'ятитомник «Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету», видання «Бердянський державний педагогічний університет: Історія. Сьогодення» — праці, присвячені організації та розвитку окремих факультетів і кафедр. І зупинятися на досягнутому ми не збираємось. Свідченням цього є книга «Історія БДПУ в іменах», у якій зібрано біографії викладачів і вихованців як безпосередньо університету, так і його попередників: Бердянської чоловічої гімназії, педагогічних курсів, педагогічного технікуму, державного інституту соціального виховання, учительського інституту, державного педагогічного інституту.

Сам процес підготовки цієї книги вже виконав дуже важливу функцію — привернення уваги до історії своєї кафедри, факультету, університету широкого кола сучасних викладачів, співробітників і студентів БДПУ. Адже до пошуку матеріалів і безпосередньо до написання вміщених до книги біографій було залучено представників фактично всіх структурних підрозділів університету. При цьому було піднято широкі пласти першоджерел і водночас використано попередні напрацювання й публікації — від часописів ХІХ ст. до нещодавно опублікованого тритомника «Енциклопедія Бердянська».

При подачі біографій був обраний найдемократичніший принцип — за алфавітом, адже ми цінуємо кожного і прагнемо знати про всіх, хто залишив слід у нашій історії, незалежно від того, на якій посаді в нас він працював або в який період навчався.

Цілком зрозуміло, що до цієї книги ввійшли далеко не всі імена, які мають бути увічнінені у зв'язку з історією нашого університету. І ми повні ентузіазму продовжити розпочату роботу. Тож цей том — лише своєрідна точка відліку, певний етап, за яким — подальша копітка пошукова праця, систематизація та публікація нових і нових біографій.

Спираючись на знання нашого минулого, ми з упевненістю дивимось в майбутнє.

Ректор БДПУ

Ігор Богданов

A

АБРАМОВА Ольга Леонідівна

09.11.1949, м. Тамбов

Викладач, начальник навчального відділу (1983–2004, 2010–2012).

У 1971 р. закінчила Тамбовський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Англійська мова» й отримала кваліфікацію викладача англійської мови.

Працювала в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко з 1977 р. на посаді лаборанта кафедри іноземних мов. У лютому 1983 р. призначена на посаду завідувача навчального відділу інституту, яку обіймала до виходу на пенсію в листопаді 2004 р. Увесь цей період працювала за сумісництвом або на умовах погодинної оплати викладачем кафедри іноземних мов. З 2004 до 2007 р. обіймала посаду старшого викладача кафедри іноземних мов та методики викладання БДПУ.

З листопада 2010 р. до січня 2012 р. знову обіймала посаду начальника навчального відділу університету.

Нагороджена почесними грамотами Запорізької облдержадміністрації (2001 р.), Міністерства освіти і науки України (2004 р.).

О. В. Шубіна

АВДЄЄВА Олена Сергіївна

21.11.1982, м. Макіївка
Донецької обл.

Кандидат історичних наук (2016 р.), старший викладач кафедри історії та філософії.

У 2005 р. закінчила з відзнакою Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Педагогіка та методика середньої освіти. Історія». З 2007 р. — аспірантка ка-

федри історії України Бердянського державного педагогічного університету.

У 2002–2004 рр. — учитель історії загальноосвітньої школи № 20 (м. Бердянськ). 2004–2006 рр. — викладач гуманітарних дисциплін ВСП «Бердянський технікум харчової промисловості» Таврійської державної агротехнічної академії. 2005–2006 рр. — асистент кафедри історії України Бердянського державного педагогічного університету. З 2006 р. обіймає посаду старшого викладача кафедри історії України (з 2016 р. — кафедри історії та філософії) БДПУ. З 2015 р. — заступник декана соціально-гуманітарного (з 2016 р. — гуманітарно-економічного) факультету Бердянського державного педагогічного університету.

У червні 2016 р. захистила кандидатську дисертацію «Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII — початок XX ст.)» (науковий керівник — І. І. Лиман).

Авторка 20 наукових публікацій.

Сфера наукових інтересів: етно-конфесійна історія Північного Приазов'я.

І. І. Лиман

АКИМОВ Сергій Костянтинович

3.09.1980–5.09.2015

Кандидат психологічних наук (2014 р.), старший викладач.

У 2002 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Фізика та основи інформатики», кваліфікація — «Учитель фізики та основ інформатики».

З 1999 р. працював у Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на посаді керівника гуртка студентського клубу, протягом 2000–2001 рр. — оператором ЕОМ. З 2001 р. — спеціаліст-інженер Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації. 2007–2010 рр. — завідувач Центру перепідготовки та підвищення

кваліфікації Бердянського державного педагогічного університету.

У 2000 р. закінчив Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Практична психологія», кваліфікація — «Практичний психолог в закладах освіти; вчитель початкових класів, організатор початкового навчання».

З 2010 р. — старший викладач кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні.

У 2013 р. закінчив з відзнакою магістратуру за спеціальністю «Професійна освіта (Комп'ютерні технології)», кваліфікація — «Інженер комп'ютерних технологій, педагог, дослідник у галузі комп'ютерних технологій».

У 2014 р. захистив дисертацію «Психологічні особливості інтернет-адикційних змін у структурі особистості» на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.01 — загальна психологія, історія психології.

Неодноразово нагороджувався грамотами БДПУ та Грамотою управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

Д. Я. Вертупорох

АЛАЄВ
Микола Степанович
1838–?

Директор Бердянської чоловічої гімназії (14.08.1881–5.07.1886). Навчався в Санкт-Петербурзькому університеті. На службі з 12.05.1863 р., у відомстві Міністерства народної освіти з 12.12.1867 р. Учитель історії та географії. На директорських посадах з 11.03.1876 р. 1.07.1875 р. отримав чин статського радника. У 1881 р. переведений у Бердянськ з посади директора Катеринославської гімназії в чині статського радника, в якому залишався під час керівництва Бердянською гімназією. За директорства М. С. Алаєва в стінах Бердянської гімназії був проведений з'їзд народних учителів під головуванням відомого педагога, громадського діяча, публіциста М. О. Корфа. Нагороджений орденом Св. Станіслава 2 ступеня. 29.12.1882 р. нагороджений орденом Св. Анни 2 ступеня. 5.07.1886 р. переведений до Кишинівської 2-ї гімназії, де також обіймав посаду директора.

І. І. Лиман

АЛЕКСАНДРОВА
Ганна Олександрівна

02.07.1981,
м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2009 р.), доцент (2011 р.).

У 2003 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Українська мова та література», отримала кваліфікацію вчителя української мови і літератури та зарубіжної літератури. У 2008 р. закінчила Інститут філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Мова та література (російська)» та здобула кваліфікацію магістра філології, фахівця з російської мови та літератури, викладача. На кафедрі української та зарубіжної літератури Бердянського державного педагогічного університету працює з 2003 р.: спочатку старшим лаборантом, згодом асистентом, старшим викладачем, доцентом. Із лютого 2009 р. по червень 2012 р. працювала заступником директора з виховної роботи Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ. З травня 2016 р. — учений секретар спеціалізованої вченої ради К 18.092.02 БДПУ.

Із 2004 по 2007 рр. навчалася в аспірантурі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 22.01.2009 р. в Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара захистила кандидатську дисертацію «Поетика художньої прози В. Будзиновського» (науковий керівник — Погребенник В.).

Сфера наукових інтересів: історія античної літератури, історія зарубіжної літератури кінця XIX — XX ст., сучасна зарубіжна література, сучасний західноєвропейський літературний процес.

Нагороджена почесними грамотами управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2016 р.).

Авторка 27 публікацій, із них: 2 монографії (1 одноосібна, 1 в співавторстві), 2 навчально-методичних посібники, 1 навчальна програма для студентів вищих навчальних закладів, 22 наукові статті.

О. В. Боговін

**АЛЕКСЄЄВА Ганна
Миколаївна**

21.07.1968, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.)

У 1985–1991 р.р. навчалася в Донецькому політехнічному інституті й отримала спеціальність «Автоматизовані системи управління»; кваліфікація — інженер-системотехнік.

З 1994 по 2002 рр. працювала старшим викладачем кафедри інформатики та основ обчислювальної техніки в Бердянському інституті підприємництва.

З 2002 по 2011 рр. працювала за сумісництвом у загальноосвітній школі I–III ст. № 9 м. Бердянська вчителем інформатики. Має вищу категорію, звання старшого вчителя.

З вересня 2006 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

У 2008–2010 рр. здобула кваліфікацію магістра педагогічної освіти в БДПУ: спеціальність «Професійне навчання. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні», спеціальність: «Інженер комп'ютерних технологій, педагог, дослідник у галузі комп'ютерних технологій».

У травні 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування готовності майбутніх соціальних педагогів до застосування комп'ютерних технологій у професійній діяльності» (13.00.04 — теорія та методика професійної освіти).

З вересня 2015 р. працює на посаді доцента кафедри фундаментальних та інженерно-педагогічних дисциплін і інформатики (з 2016 р. — кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики).

Нагороджена почесними грамотами: Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України; Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації; відділу сім'ї, молоді та спорту виконавчого комітету Бердянської міської ради; ректора БДПУ.

Сфера наукових інтересів: хмарні технології в середній освіті, інформаційно-комунікаційні технології в освіті.

Д. Я. Вертупорох

**АЛЕКСЄЄВА Лариса
Олександрівна**

07.10.1975, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2009 р.), доцент (2011 р.).

У 1996 р. закінчила факультет початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко й одержала диплом зі спеціальності «Початкове навчання». Протягом 1996–2002 рр. працювала вчителем у загальноосвітній школі № 15 м. Бердянська.

З 2002 по 2005 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету (спеціальність: 13.00.01 — загальна педагогіка та історія педагогіки). У 2005 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного університету й одержала диплом зі спеціальності «Українська мова та література», здобула кваліфікацію вчителя української мови і літератури, перекладача (українсько-російського).

Працювала спочатку асистентом кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету (2002–2004 рр.), потім — старшим викладачем (2004–2009 рр.), доцентом кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Інституту філології та соціальних комунікацій (з 2009 р.).

У 2009 р. в Інституті педагогіки АПН України успішно захистила кандидатську дисертацію «Робота над уживанням учнями 5–7 класів виражальних мовних засобів у текстах різних стилів» зі спеціальності 13.00.02 — теорія і методика навчання української мови, (науковий керівник — Вашуленко М.)

У 2014 р. закінчила Інститут філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету й одержала диплом зі спеціальності «Філологія. Мова і література (російська)».

Авторка понад 37 наукових і навчально-методичних праць, статей, зокрема й одноосібної монографії, 2-х навчальних посібників для студентів вищих навчальних закладів з грифом МОН, трьох методичних рекомендацій.

Нагороджена почесними грамотами Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.).

О.П. Колінько

АМЕЛЬКІН
Віктор Іванович

1952–2012, с. Партизани
Приморського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат технічних
наук (1985 р.), доцент.

1958–1968 рр. — на-
вчання в середній школі.

1968–1973 рр. — навчання в Мелітополь-
ському інституті механізації сільського господа-
рства на факультеті механізації (кваліфіка-
ція — інженер-механік).

1973–1977 рр. — головний інженер кол-
госпу.

1977–1980 рр. — навчання в аспіранту-
рі Українського науково-дослідного інституту
механізації та електрифікації сільського господа-
рства.

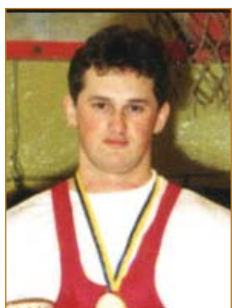
1980–1991 рр. — працював в Українсько-
му науково-дослідному інституті механізації та
електрифікації сільського господарства на поса-
дах молодшого наукового, наукового та стар-
шого наукового співробітника.

У 1985 р. захистив дисертацію на здобуття
наукового ступеня кандидата технічних наук, у
1989 р. одержав наукове звання старшого нау-
кового співробітника.

З 1991 по 1996 рр. працював на керівних
посадах у сільському господарстві та міжгосподарських об'єднаннях.

З 1996 р. — доцент кафедри професій-
ної підготовки, інженерної та комп'ютерної
графіки. З 1999 до 2012 рр. — завідувач ка-
федри.

В. І. Перегудова

АМЕЛЬКІН Сергій
Миколайович

19.07.1972, с. Партизани
Приморського р-ну
Запорізької обл.

Випускник БДПІ, май-
стер спорту міжнародного
класу з важкої атлетики.

З 1983 р. займався важкою атлетикою
(тренер О. Савон). Навчався в БДПІ в 1991–
1995 рр.

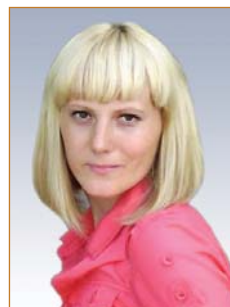
З 1989 р. — майстер спорту, з 1992 р. —
майстер спорту міжнародного класу.

У 1993 р. у Мельбурні (Австралія) став
володарем кубка світу з важкої атлетики
в командному заліку, у 1994 р. у Соколо-

ві (Чехія) — чемпіоном Європи в команд-
ному заліку, у 1996 р. — абсолютним пере-
можцем відкритого чемпіонату Швейцарії
(Цюрих).

Володар Кубка України 1993–1997 рр., ре-
кордсмен України.

І. І. Лиман

АНАСТАСОВА Ольга
Юріївна

03.07.1983, Чернігівський
р-н Запорізької обл.

Кандидат педагогічних
наук (2014 р.).

У 2003 р. закінчи-
ла Запорізьке педагогічне
училище за спеціальністю «Початкове навчан-
ня», отримала кваліфікацію «вчитель почат-
кової школи, організатор спортивних секцій і
клубів». У 2007 р. закінчила Бердянський дер-
жавний педагогічний університет і отримала
повну вищу освіту за спеціальністю «Почат-
кове навчання» та здобула кваліфікацію «Вчи-
тель початкових класів та фізичної культури».
У 2007 р. прийнята на посаду викладача ка-
федри фізичного виховання БДПУ. У груд-
ні 2014 р. захистила кандидатську дисертацію
«Підготовка майбутніх учителів фізичної куль-
тури до впровадження здоров'яформувальних
технологій у навчально-виховний процес за-
гальноосвітньої школи» (науковий керівник —
Мельник О.).

З 2014 р. — старший викладач кафедри те-
орії та методики фізичного виховання.

Сфери наукових інтересів: впровадження
здоров'яформувальних технологій у фізично-
му вихованні.

Нагороди: Почесна грамота Міністерства
освіти і науки України (2015 р.), Почесна гра-
мота Департаменту освіти і науки Запорізької
облдержадміністрації (2015 р.).

Авторка 18 одноосібних публікацій, із
них: 6 статей у виданнях, зареєстрованих ВАК
України, 2 навчальні програми, 2 збірники
тестових завдань, 2 статті в наукових інозем-
них виданнях, 6 тез доповідей у матеріалах
конференцій.

Г. О. Лопатіна

АНИСИМОВА
Ніна Павлівна

23.10.1954, с. Кровне
Сумського р-ну
Сумської обл.

Доктор філологічних наук (2013 р.), професор (2015 р.).

У 1977 р. закінчила з відзнакою філологічний факультет Сумського державного педагогічного інституту імені А. С. Макаренка за спеціальністю «Філологія», отримала кваліфікацію «Учитель української мови та літератури». З 1977 р. працювала вчителем української мови та літератури ЗОШ № 11, 16 м. Бердянська.

З 1994 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. 1994–1997, 1999–2001 рр. — старший викладач кафедри літературознавчих дисциплін; 2001–2009 рр. — доцент кафедри української та зарубіжної літератури; 2012–2013 рр. — доцент кафедри української літератури та компаративістики; з 2015 р. — професор кафедри української літератури та компаративістики.

21 грудня 1999 р. захистила кандидатську дисертацію «Лірика Оксани Лятуринської як явище естетики чину та міфотворення». 25 квітня 2013 р. захистила докторську дисертацію «Поезія покоління 80-х рр. ХХ ст. у системі пізнього українського модернізму». Учене звання професора кафедри української літератури та компаративістики присвоєно у 2015 р.

Сфери наукових інтересів: сучасна модерна лірика, пізній модернізм, поетичні покоління, Нью-Йоркська поетична група, Київська школа поезії.

Авторка 2 монографій, 4 розділів у колективних монографіях, понад 100 наукових статей.

Нагороди: нагрудний знак «Відмінник народної освіти» (1991 р.); Почесна грамота МОН України (2004 р.); Грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2004 р.); нагрудний знак «Петро Могила» (2007 р.); Почесна грамота Запорізької обласної ради (2014 р.).

О. П. Новик

АНОПОВ
Олександр
Васильович

1867 — ?

Почесний попечитель Бердянської чоловічої гімназії, бердянський міський голова (1906–1917 рр.).

Народився в купецькій родині. Закінчив Демидівський ліцей. З 26.06.1895 р. — секретар Астраханського відділення Державного банку. 15.06.1900 року переведений на посаду секретаря Бердянського відділення Державного банку. 7.03.1903 р. звільнений за клопотанням. 1.01.1903–1.06.1906 рр. — секретар Бердянської повітової земської управи. У 1905–1906 навчальному році викладав законодавство в Бердянській чоловічій гімназії. 19.03.1906 р. обраний гласним Бердянської міської думи. 12.05.1906 р. обраний Бердянським міським головою, а 20.06.1906 р. — членом Бердянської повітової училищної ради, членом попечительної ради Бердянської жіночої гімназії, головою цієї ради. У лютому 1907 р. обраний членом і головою попечительного комітету Бердянського морехідного училища. 26.03.1908 р. за вислугою років отримав чин надвірного радника. 29.09.1909 р. затверджений почесним попечителем Бердянської чоловічої гімназії. Двічі переобирався на цю посаду на наступний термін. 6.12.1910 р. нагороджений орденом Св. Станіслава 3 ступеня.

І. І. Лиман

АНТОНЕНКО
Олександр
Володимирович

10.01.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат технічних наук (2007 р.), доцент (2012 р.)

У 2001 р. закінчив фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Фізика та основи інформатики».

Трудову діяльність розпочав у 2001 р. викладачем фізики, інформатики та математики в Бердянському професійному будівельному ліцеї (сьогодні Державний навчальний заклад «Бердянський центр професійно-технічної освіти»).

28 листопада 2006 р. в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут» (м. Київ) захистив дисертацію «Вдосконалення гідрорізних розкрійних верстатів на основі нових компонентів рішень» зі спеціальності 05.03.01 — процеси механічної обробки, верстати та інструменти.

З 2006 р. працював старшим викладачем кафедри комп'ютерних систем та мереж Бердянського державного педагогічного університету.

У 2007 р. обраний завідувачем кафедри комп'ютерних систем та мереж Бердянського державного педагогічного університету.

У вересні 2010 р. був обраний завідувачем кафедри фундаментальних та інженерно-педагогічних дисциплін Бердянського державного педагогічного університету.

29 березня 2012 р. рішенням атестаційної колегії МОНМС України присвоєне вчене звання доцента.

У 2014 р. закінчив Українську інженерно-педагогічну академію за спеціальністю «Професійна освіта. Енергетика».

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.); Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2012 р.); нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.).

Сфера наукових інтересів: розробка інноваційних методик навчання майбутніх інженерів-педагогів при викладанні фундаментальних та інженерних дисциплін.

Д. Я. Вертупорох

АНТОЩАК Марина Миколаївна

28.01.1966, с. Обіточне
Чернігівського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат історичних наук (2010 р.), доцент (2015 р.).

У 1988 р. закінчила історичний факультет Запорізького державного університету за спеціальністю «Історія», отримала кваліфікацію «історик, викладач історії та суспільствознавства». З 1988 р. працювала вчителем історії Бердянської СШ № 16, має звання вчитель-методист вищої категорії. З 2004 р. за сумісництвом працювала старшим викладачем кафедри історії та психології Бердянського університету менеджменту і бізнесу. У 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «Громад-

ська та освітньо-наукова діяльність М. О. Корфа» (науковий керівник — Ткаченко В.).

З 2011 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. З вересня 2013 р. — доцент кафедри філософії та всесвітньої історії (з 2016 р. — кафедри історії та філософії).

Сфери наукових інтересів: упровадження земської та освітньої реформ на теренах Південної України у ХІХ ст., розвиток народної, ремісничої та сільськогосподарської освіти, персоналії, що зробили внесок у розвиток народної освіти регіону.

Авторка 41 наукової статті.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2001 р.); Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2005 р.); Подяка Українського національного фонду «Взаємопорозуміння і примирення» при Кабінеті Міністрів України (2005 р.); диплом за ІІ місце в міжнародному конкурсі «Педагогічна спадщина М. О. Корфа» (2010 р.).

І. І. Лиман

АНТОЩАК Микола Володимирович

11.04.1990, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПУ
(2013 р.).

Навчався в БДПУ впродовж 2007–2013 рр.

довж 2007–2013 рр.

Філолог, журналіст-копірайтер, поет, організатор і модератор літературних заходів та презентацій (Вінниця, Київ, 2014 р.).

Протягом 2013–2016 рр. мешкав у Вінниці, де працював копірайтером, репетитором англійської мови, займався літературною та організаційською діяльністю, проводив і модерував літературні заходи та презентації. Входив до ініціативної групи Вінницького міського осередку Національної спілки письменників України, членом якої став у 2013 р. Був учасником та співорганізатором літературного фестивалю «Підкова Пегаса», «Малахітовий носоріг».

У 2017 р. переїжджає до Києва, де працює журналістом-копірайтером та позаштатним літературним редактором (вид-во «Ярославів Вал»).

Лауреат літературного конкурсу видавництва «Смолоскип» за поезію, Міжнародної україно-німецької премії ім. Олеса Гончара, Гран-прі конкурсу «Молода республіка пое-

тів». Учасник літературних фестивалів «Віршень», «Підкова пегаса», «Terra Poetica» в Києві та Мінську, літературного фестивалю в рамках Форуму видавців у Львові, Книжкового арсеналу та ін. Учасник всеукраїнського літоб'єднання «ПоеткВАРТал» та київської літературної формації «Літстейдж».

О. П. Новик

АРГІРОПУЛО Георгій Ахімесович

16.04.1911, м. Бердянськ — 1998

Випускник Бердянського педагогічного технікуму, актор, художник, журналіст, науковець.

У 1928 р. закінчив семирічку, у 1932 р. — Бердянський педагогічний технікум, у 1935 р. — вечірню театральну майстерню Московської міської ради професійних спілок. Працював актором у Москві.

Наприкінці 1930-х рр. закінчив заочні курси Союзфото, після чого зроблені ним фотографії публікувались у провідних періодичних виданнях СРСР. У 1949–1961 рр. — завідувач лабораторії Інституту етнографії Академії Наук СРСР.

І. І. Лиман

АСЛАМОВ Олексій Несторович

Помічник директора інституту з АГЧ, директор робітничого факультету Бердянського учительського інституту.

Навчався в Бердянському педагогічному технікумі. Після реорганізації останнього зархований на історичний факультет. У 1932 р. — голова профкому Бердянського інституту соціального виховання. Очолював комітет комсомолу. У 1937–1938 рр. — помічник директора інституту з АГЧ. У 1937–1938 рр. — директор робітничого факультету Бердянського учительського інституту. 1.09.1938 р. звільнений з цієї посади і призначений завідувачем вечірнього відділення інституту. Працював на кафедрі історії. Наказом директора від 16.07.1941 р. звільнений з інституту у зв'язку з викликом до РСЧА. Воював у Другій світовій війні. Загинув на фронті.

В. М. Константинова

АФОНІН Віктор Глебович

13.01.1942, м. Томськ

Кандидат технічних наук (1972 р.), доцент (1976 р.).

У 1965 р. закінчив Томський політехнічний інститут за спеціальністю «Гіроскопічні прилади та пристрої». Працював асистентом однойменної кафедри, з 1967 по 1970 рр. навчався в аспірантурі на цій же кафедрі.

У квітні 1972 р. захистив кандидатську дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. З 1974 р. — старший викладач Бердянського педінституту.

Протягом 1977–1986 рр. обіймав посади заступника декана і декана факультету загальнотехнічних дисциплін, керівника науково-дослідницького сектора інституту. Перебуваючи на цих посадах, зробив суттєвий внесок у розвиток Бердянського педагогічного інституту.

За його безпосередньою участю було відкрито спеціальності «ЗТД і фізика», «ЗТД і інформатика», а згодом і фізико-математичний факультет.

У 1982 р. нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти УРСР, має нагрудний знак «Відмінник народної освіти».

Я. В. Чубарова

АЧКАН Віталій Валентинович

13.02.1982, м. Бердянськ

Кандидат педагогічних наук (2009 р.), доцент (2012 р.).

У 2005 р. закінчив Бердянський державний педагогічний університет і отримав кваліфікацію «Викладач математики».

У 2005–2008 рр. навчався в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету, по закінченні якої у 2009 р. захистив кандидатську дисертацію «Формування математичних компетентностей старшокласників під час вивчення рівнянь та нерівностей». З 2012 р. присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 2004–2010 рр. працював учителем математики та основ економіки в середніх загальноосвітніх школах № 16 та № 9 м. Бердянська.

Працює в університеті з 2005 р., пройшовши шлях від асистента кафедри математики до кандидата педагогічних наук, доцента, докторанта кафедри професійної освіти.

Упродовж 2011–2013 рр. був стипендіатом Кабінету Міністрів України серед молодих учених.

У 2013 р. підготував переможницю Всеукраїнського конкурсу студентських робіт у галузі професійної освіти.

З грудня 2015 р. навчається в докторантурі Бердянського державного педагогічного університету.

Нагороджувався почесними грамотами Бердянського державного педагогічного університету, Запор. обласної державної адміністрації та Подякою Міністерства освіти і науки України.

Сфери наукових інтересів: формування готовності майбутнього вчителя математики до інноваційної педагогічної діяльності; теоретико-методичні основи реалізації компетентного підходу в старшій та вищій школах.

Д. Я. Вертупорох

Б

БАБАК
Григорій
Ілларионович

1902, с. Васильківка
Дніпропетровської обл.
(Катеринославської
губ.) – 1973

Вихованець Бердянських педагогічних курсів і педагогічного технікуму, голова виконкому Бердянської міської ради.

З 1920 р. навчався на Бердянських педагогічних курсах, згодом – у Бердянському педагогічному технікумі. З 1930 р. працював у Павлоградському райкомі партії, під час Другої світової війни перебував на партійній і господарській роботі. У 1944 р. – відповідальний організатор організаційно-інструкторського відділу КП(б)У, з 1947 р. – другий секретар Ворошиловградського обласного комітету партії, у 1955–1958 рр. – голова виконкому Бердянської (Осипенківської) міської ради депутатів трудящих. Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора (1948 р.), медалями.

В. М. Константинова

БАБАСКІН
Андрій Васильович

17.10.1901, с. Кам'янське
Катеринославського
пов. – ?

Старший викладач
Осипенківського вчительського
інституту.

У 1921–1925 рр. навчався в Казанському державному університеті на факультеті біології, у 1926–1927 рр. – медицини (останній не закінчив). 1926–1929 рр. – аспірант цього університету, 1929–1931 рр. – його асистент. У 1931–1932 рр. – учений спеціаліст Інституту рибного господарства (м. Київ). У 1932–1935 рр. – учений спеціаліст Інституту рибного господарства (м. Саратов). З 1935 р. – завідувач кафедри біології Балашівського учительського інституту, кандидат біологічних наук. 1935–1938 рр. – асистент Саратовського медичного інституту. 1938–1941 рр. – в. о. доцента Енгельського педагогічного інституту. 01.08.1941–14.07.1943 рр. – на медичній роботі в шпиталі НКВС. 1943–1947 рр. – завідувач лікарської дільниці Сокольської поліклініки. У 1947–1949 рр. – асистент Архангельського медичного інституту, у 1949–1950 рр. – старший викладач Архангельського педагогічного інституту. З 15.08.1950 р. – старший викладач Осипенківського вчительського інституту. Працював у БДПУ станом на 16.09.1966 р.

В. М. Константинова

БАЖАН
Володимир Васильович

30.09.1936, с. Вахновці Новоушицького р-ну Хмельницької обл. — 20.07.1998, м. Бердянськ.

У 1955–1960 рр. навчався на філологічному факультеті Чернівецького державного університету за спеціальністю «Філолог, викладач російської мови та літератури у середній школі». Після закінчення університету, з 1960 по 1966 рр. працював учителем російської мови та літератури і німецької мови в сільських середніх школах Чернівецької обл.

У 1966–1969 рр. — аспірант факультету філософії та суспільствознавства Інституту філософії АН УРСР (м. Київ). У 1969 р. прийнятий на посаду старшого викладача кафедри філософії Чернівецького державного університету. З 1971 р. член КППС.

У період 1972–1998 рр. обіймав посади доцента кафедр марксизму-ленінізму, філософії, філософії і соціології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Ю. В. Федорик

БАРБАШОВА
Ірина Анатоліївна

25.10.1959, м. Шахти Ростовської обл., Російська Федерація

Кандидат педагогічних наук (1997 р.), доцент (2002 р.).

У 1979 р. закінчила Шахтинське музичне училище за спеціальністю «Фортепіано», працювала за фахом у Морозівській дитячій музичній школі (м. Морозівськ Ростовської обл., Російська Федерація) та Андрівському дитячому садку (с. Андрівка Бердянського р-ну Запорізької обл.). У 1987 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Осипенко, обіймала посаду асистента, старшого викладача кафедри педагогіки і психології цього ж навчального закладу. У 1997 р. захистила кандидатську дисертацію «Система дидактичних ігор та вправ як засіб формування зорових сенсорних умінь учнів 1–2 класів» (науковий керівник — Савченко О.), у 2002 р. присвоєно звання доцента кафедри педагогіки. 2004–2008 рр. — декан факультету підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного університету; 2008–

2009 рр. — директор Інституту педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного університету; 2009–2012 рр. — докторант Інституту педагогіки НАПН. Працює над докторською дисертацією «Дидактична система сенсорного розвитку молодших школярів» (науковий консультант — Савченко О.).

Сфера наукових інтересів: розробка психолого-дидактичних основ сенсорного розвитку молодших школярів.

Нагороджена нагрудним знаком «Антон Макаренко» (2007 р.).

Під керівництвом науковця захищено кандидатську дисертацію «Розвиток сенсорного виховання учнів початкової школи в Україні у ХХ столітті» (В. В. Чорна, 2014 р.).

Авторка 100 наукових статей, трьох навчальних посібників — «Загальні основи педагогіки» (2011 р.), «Дидактика» (2011 р.), «Сенсорний розвиток молодшого школяра» (2015 р.).

Л. О. Лісіна

БАХАНОВ
Андрій Костянтинович

12.12.1983, м. Бердянськ Запорізької обл.

Кандидат філософських наук (2010 р.).

У 2000 р. закінчив середню школу № 11 м. Бердянська. У 2000–2005 рр. навчався на соціально-гуманітарному факультеті Бердянського державного педагогічного університету, отримав диплом за спеціальністю «Педагогіка та методика середньої освіти. Історія». У 2006 р. закінчив магістратуру Бердянського державного педагогічного університету та отримав диплом за спеціальністю «Управління навчальним закладом».

У 2002–2006 рр. працював учителем історії в загальноосвітній школі № 11 м. Бердянська.

З жовтня 2006 р. по вересень 2009 р. навчався в аспірантурі Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

У 2010 р. захистив кандидатську дисертацію «Релігійно-філософські погляди архієпископа Інокентія (Борисова)» (науковий керівник — Кондратьєва І.). З жовтня 2009 р. Баханов А. працював на кафедрі філософії та соціології Бердянського державного педагогічного університету.

Регулярно брав участь у роботі журі Всеукраїнського турніру юних істориків (з 2002 р.), Малої академії наук (з 2012 р.).

Сфери наукових інтересів: історія релігії та міжконфесійних відносин на Півдні України.

Нагороджений грамотами Міністерства освіти та науки України (2002 р.) та Запорізької облдержадміністрації (2011 р.).

З грудня 2013 р. проводив просвітницьку роботу серед студентів і городян. Після перших убитих на Грушевського був на Майдані в Києві. З березня 2014 р. — в самообороні Бердянська. Пройшов спеціальний вишкіл у тренувальному таборі.

Звільнився з університету на початку січня 2015 р., оформився рядовим добровольчого батальйону «Свята Марія» (рота патрульної служби міліції особливого призначення «Свята Марія» ГУМВС України в м. Києві). За кілька місяців під час виконання батальйоном бойових завдань у районі Артемівськ — Майорськ — Зайцеве — Світлодарськ — Дзержинськ був призначений на посаду заступника командира взводу. У листопаді 2015 р. у рамках проведення реформи МВС та розформування більшості добровольчих батальйонів перейшов на службу до новоствореного Департаменту боротьби з наркозлочинністю Національної поліції та продовжив службу в Луганській області.

Влітку 2016 р. звільнився з лав Національної поліції та вступив на службу до 501-го батальйону морської піхоти на посаду кулеметника. За кілька місяців був призначений на посаду командира відділення. З жовтня 2016 р. постійно перебуває в зоні АТО на першій лінії оборони в районі Маріуполя.

І. І. Лиман

БАХАНОВ
Костянтин
Олексійович

08.02.1960, м. Мединь
Калузької обл.

Доктор педагогічних наук (2007 р.), професор (2007 р.).

Навчався на історичному факультеті Дніпропетровського державного університету, отримав диплом зі спеціальності «Історик, викладач історії і суспільствознавства» (1983 р.).

У 1983–1993 рр. працював учителем історії середньої школи № 11 м. Бердянська Запорізької області, активно впроваджував нові методи і форми навчання, спрямовані на підвищення пізнавальної активності та самостійності учнів. Досвід роботи було узагальнено Центральним інститутом підвищення кваліфікації педагогічних кадрів (м. Київ) і внесено до картотеки передового педагогічного досвіду України. Підсумки експериментальної діяль-

ності Баханов К. підбив у кандидатській дисертації «Лабораторно-практичні роботи з гуманітарних предметів як засіб розвитку пізнавальної активності старшокласників» (1993 р.), науковий керівник — Сиротенко А.

З 1993 р. Баханов К. працював у Бердянському державному педагогічному інституті на посаді старшого викладача, доцента кафедри педагогіки. У 1998 р. йому було присвоєно вчене звання доцента кафедри педагогіки та психології. Протягом 1998–2001 рр. навчався в докторантурі Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

З 2001 р. працював у БДПУ на посадах декана соціально-гуманітарного факультету, проректора з наукової роботи, професора кафедри всевітньої історії, правознавства та методики навчання історії та кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін.

Докторська дисертація «Теоретико-методичні засади трансформації сучасної шкільної історичної освіти» (2007 р.), науковий консультант — Євтух М.

Член-кореспондент Академії педагогічних та соціальних наук, співголова Всеукраїнської спілки викладачів історії та суспільствознавчих дисциплін.

Сфера наукових інтересів — методика навчання історії, інноваційні процеси в історичній освіті, зміст сучасної шкільної історичної освіти.

Нагороди: грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010 р.), Запорізької обласної державної адміністрації (2005 р.), Академії педагогічних наук України (2012 р.), Міністерства освіти України (1999 р.), нагрудні знаки «Відмінник народної освіти УРСР» (1991р.) та «Відмінник освіти України» (1998 р.), «Петро Могила» (2006 р.), Знак АПН України «Ушинський К.» (2010 р.), Почесна грамота Верховної Ради України (2013 р.).

Під керівництвом Баханова К. захищено вісім кандидатських і дві докторські дисертації.

Загальна кількість публікацій — понад 330 (6 монографій, 32 посібники, 5 брошур, понад 280 наукових статей, співавтор Державних стандартів, Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, шкільних Програм з історії (1996–2016 рр.)).

Т. П. Макаренко

БАХАНОВА Світлана Степанівна

30.03.1961,
м. Первомайськ
Миколаївської обл.

Кандидат історичних наук (2012 р.), доцент (2014 р.).

Навчалася на історичному факультеті Дніпропетровського державного університету, отримала диплом зі спеціальності «Історик, викладач історії і суспільствознавства» (1983 р.). Працювала вчителем історії та суспільствознавчих дисциплін у школах м. Бердянська (ЗОШ № 3, 2), заступником директора з навчальної роботи (ЗОШ № 2), консультантом організаційного відділу виконкому Бердянської міської ради. З 2002 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті на посадах старшого викладача кафедри історії України, заступника декана з навчальної роботи соціально-гуманітарного факультету, старшого викладача кафедри всесвітньої історії, правознавства та методики навчання історії; старшого викладача та доцента (з 2013 р.) кафедри філософії та всесвітньої історії БДПУ, доцента кафедри історії та філософії (з 2016 р.).

У 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Моделі української державності 1917–1922 рр. у сучасних шкільних підручниках з історії» (науковий керівник — Шаповал Ю.).

Сфера наукових інтересів — висвітлення подій новітньої історії України в сучасних шкільних підручниках з історії.

Загальна кількість публікацій — 28 (одна монографія, у співавторстві — одна колективна монографія та один посібник для студентів, 25 наукових статей).

Нагороди: Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2008 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.).

К. О. Баханов

БЕЗІКОВИЧ (Бесікович) Абрам Соломонович

11.01.1891, м. Бердянськ —
02.11.1970, м. Кембрідж

Випускник Бердянської чоловічої гімназії, математик. Народився в караїмській сім'ї Соломона Безіковича, який працював ювеліром. 6 червня 1908 р. отримав

свідectво зрілості Бердянської чоловічої гімназії. Вже з дитинства захоплювався математикою, у 1912 р. закінчив Петербурзький університет і опублікував статтю з теорії ймовірності. Коли в ході Першої світової війни в 1916 р. в Пермі відкрилося відділення столичного університету, Безікович А. став працювати там професором математики. У 1920 р. він повернувся до Петрограда, де викладав математику в alma mater і педагогічному інституті. На початку 1920 р. молодий учений направив документи для здобуття стипендії Рокфеллера для навчання за кордоном, але радянська влада заборонила виїзд, навіть не чекаючи результатів конкурсу. Тоді Абрам Соломонович зважився на втечу і вночі перейшов кордон з Фінляндією. Наприкінці 1924 р. почав працювати в Копенгагені, таки отримавши річну дотацію від фонду Рокфеллера. У 1925 р. на кілька місяців приїхав до Оксфорда, де познайомився з математиком Г. Харді і той рекомендував Безіковича в університет Ліверпуля. Пропрацювавши в цьому університеті в 1926–1927 рр., Безікович А. перебрався до Кембриджа і осів там назавжди. Спочатку був університетським лектором, а з 1930 р. став fellow Триніті коледжу Кембриджа, де і працював до відставки. Там виховав плеяду відомих учених, серед яких — видатний математик і фізик Герман Бонді. Проблематика вивчення Безіковича А. була пов'язана з теорією періодичних функцій. За розвиток математики вчений отримав низку нагород і в 1934 р. був обраний членом Лондонського Королівського товариства. Вийшов у відставку в 1958 р., після чого здійснив кілька поїздок до США, де читав лекції в університетах. При цьому домівкою Абрама Соломоновича залишався Кембридж. Про зустрічі в Кембриджі з Абрамом Безіковичем згадував професор Річард Кейнс — праправнук Чарльза Дарвіна і племянник економіста Джона Кейнса.

І. І. Лиман

БЕНЬЯШ Мойсей Григорович

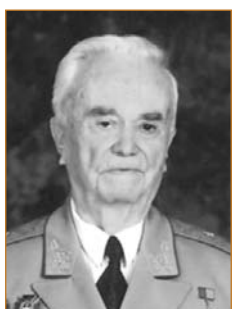
04(16).04.1874, м. Бердянськ — 1941,
м. Київ

Випускник Бердянської чоловічої гімназії, доктор медичних наук.

У 1892 р. закінчив Бердянську чоловічу гімназію. Працював лікарем. З 1920 р. — доктор медичних наук. З 1918 р. працював викладачем, з 1921 р. — керівником кафедри бактеріології, з 1932 по 1941 р. — завідувачем кафедри мікробіології Київського інституту вдоскона-

лення лікарів, консультантом лабораторії Київської центральної робочої поліклініки. Проводив наукові дослідження з бактеріології і серології. Під час нацистської окупації Києва загинув у Бабиному Яру.

В. М. Константинова

БЕРЕЗНЯК Євген Степанович

25.02.1914,
м. Катеринослав —
23.11.2013, м. Київ

Вихованець Осипенківського учительського інституту, кандидат педагогічних наук (1968 р.), ген.-м. (04.2005 р.); пенсіонер (з 04.1998 р.).

З 1934 р. — учитель Веселівської школи Межівського району Дніпропетровської області. 1937–39 — зав., Петропавлівський районний відділ нар. освіти Дніпроп. обл. 10.1939–06.41 — зав., Львів. міський відділ нар. освіти.

1941–45 рр. — учасник II світової війни. З 10.1941 р. — пропагандист і зв'язковий Петропавлівського підпільного РК і Дніпроп. ОК КП(б)У. 1943–44 рр. навчався в школі Головного розвідувального управління (Москва). 08.1944–02.45 рр. — керівник групи військових розвідників «Голос» (врятування Кракова та ін. (знято кінофільми: «Майор Вихор» (СРСР), «Врятувати місто» (Польща), док. фільми: «Тепер їх можна назвати» (СРСР), «Операція «Голос»» (Польща), «Майор Вихор. Правда історія»).

1945–52 рр. — зав., Львів. міський відділ нар. освіти. 1952–54 рр. — нач., відділ навчальних закладів Львів. залізниці. 09.1954–09.84 рр. — у Міністерстві освіти УРСР (25 р. — нач. Гол. упр. шкіл). У 1998 р. завершив трудову діяльність на посаді с.н.п. АПНУ.

Заслужений учитель України (1965 р.). Почесна грамота ВР УРСР (1974 р.), Грамота ВР УРСР (1984 р.). Почесний солдат Інституту військово-дипломатичної служби Академії ЗС України (1998 р.). Ордени: Вітчизняної війни I (1965 р.), II ст. (1985 р.), Жовтневої революції (1976 р.), Трудового Червоного Прапора (1966 р.), «Знак Пошани» (1971 р.), «Віртуті Мілітарі» (1964 р., Польща), «Партизанський хрест» (1986 р., Польща), Орден Дружби (2004 р., Росія). Почесна відзнака Президента України (орден «За заслуги» III ст.) (1994 р.), орден Богдана Хмельницького III (1999 р.), II (2004 р.), I ст. (2005 р.). Герой України (з врученням ордена «Золота Зірка», 2001 р.). Орден «За

бойові і трудові досягнення» III ст. (2001 р., «Золота Фортуна»). Почесний громадянин м. Києва (2004 р.). Почесний академік АПНУ (2004 р.). Автор понад 100 наукових праць, зокрема монографій: «Шляхи розвитку освіти на Україні» (1964 р.), «Керівництво роботою школи» (1970 р.), «Питання інспектування роботи школи» (1967 р.), «Важлива ланка управління школою» (1981 р.), «Керівництво сучасною школою» (1983 р.); книг-спогадів: «Я — Голос» (1971 р.), «Пароль Dum Spiro» (1987 р.), «Операція «Голос»» (1992 р.).

І. І. Лиман

БЕЛОВА Юлія Юріївна

20.08.1973, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2004 р.), доцент (2005 р.).

У 1997 р. закінчила БДП ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни та обслуговуюча праця». У 2001 р. закінчила БДПУ за спеціальністю «Практичний психолог». З 1997 по 2017 рр. працює в БДПУ, пройшла шлях від старшого лаборанта до доцента кафедри. Протягом 2000–2003 рр. навчалася в аспірантурі БДПУ, захистила кандидатську дисертацію «Формування національних цінностей у майбутніх вчителів праці в процесі художньо-трудової діяльності (науковий керівник — Гусєв В.).

Навчалася в докторантурі УПА (м. Харків). Працює над докторською дисертацією «Теоретичні та методичні засади об'єктно-орієнтованої інтеграції технічних знань в процесі проєктувальної підготовки інженерів-педагогів» (науковий консультант — Лазарєв М.).

Сфери наукових інтересів — дизайн-освіта, технологічна освіта, проєктувальна діяльність майбутніх фахівців.

Нагороди: Почесна грамота ректора БДПУ; Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації; Почесна грамота Міністерства освіти і науки України; нагрудний знак «Відмінник освіти України».

Під керівництвом науковця захищено 1 кандидатську дисертацію.

Загальна кількість публікацій — близько 80 (навчальних посібників — 7, навчально-методичних розробок — 15, наукових статей — близько 40).

В. І. Перегудова

БЕЛЯК
Ольга Миколаївна

27.05.1985, м. Приморськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ,
директор ВНКЗ «Одеське
педагогічне училище».

У 2007 р. закінчила з відзнакою філологічний факультет Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Українська мова, українська та зарубіжна література».

2006–2008 рр. — старший лаборант кафедри педагогіки вищої школи та управління освітнім закладом.

У 2008 р. закінчила з відзнакою магістратуру соціально-гуманітарного факультету за спеціальністю «Управління навчальним закладом».

З січня 2008 р. по 2010 р. працювала асистентом кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету. 2009–2010 рр. — заступник декана з навчальної роботи Інституту початкової освіти та практичної психології, 2008–2012 рр. — аспірантка Бердянського державного педагогічного університету; з 2010 р. — викладач кафедри загальних дисциплін та мовної підготовки іноземних громадян Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського.

У 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Методика розвитку комунікативних якостей мовлення в майбутніх учителів-словесників» зі спеціальності 13.00.02 — теорія та методика навчання української мови (науковий керівник — Богуш А.).

З 2012 р. працює директором ВНКЗ «Одеське педагогічне училище».

О. В. Голуб

чаткових класів у загальноосвітній школі № 10 м. Бердянська; 1980–2005 рр. — старший викладач кафедри психології БДПУ.

Світлана Іллівна — активна учасниця міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій, приділяла належну увагу навчально-методичній роботі, а саме: на високому науково-методичному рівні викладала загальну та вікову психологію, керувала науковою роботою студентів (написанням курсових і дипломних робіт); брала активну участь у громадській роботі інституту — куратор студентських груп, голова комісії із шефської допомоги школі-інтернату, член редколегії інститутської газети, лектор і секретар секції морального виховання міської організації товариства «Знання».

О. В. Голуб

БІЛА Марія Григорівна

1905, м. Ногайськ — ?

Випускниця Бердянського педагогічного технікуму, педагог.

Навчалась у гімназії, сільськогосподарському технікумі. Звідти перевелась до Бердянського педагогічного технікуму. Педагогічну діяльність почала в с. Новоспасівка (Осіпенко). Згодом перевелась до комуни «Аккерман» Мелітопольського району, де до 1932 р. була завідувачем школи робітничої молоді. У 1932–1962 рр. — учитель біології і завуч середньої школи с. Осинники Кемеровської області. У 1937–1945 рр. навчалась у Томському державному педагогічному інституті.

Нагороджена орденом Трудового Червоного Прапора (1950 р.), медалями.

В. М. Константінова

БІЗБІС
Світлана Іллівна

19.09.1950, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ.

У 1971 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осіпенко за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання».

1971–1973 рр. — учитель російської мови та літератури у восьмирічній школі радгоспу «Бердянський»; 1973–1980 рр. — учитель по-

БІЛАН
Єлизавета Андріївна

1916 — ?

Випускниця Бердянського учительського інституту, освітянка.

Закінчила Бердянський учительський інститут у 1936 р. зі спеціальності «математика». Стаж педагогічної роботи — 36 років, з них 3 роки працювала директором, а 4 роки — завучем школи. Згодом мешкала у с. Осіпенко Бердянського району.

В. М. Константінова

БІЛИК
Олексій Михайлович

28.04.1959, м. Ужгород
Закарпатської обл.

Кандидат філософських наук (1989 р.), доцент (1994 р.).

У 1981 р. закінчив філософський факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. З 1986 по 2002 рр. працював у Бердянському державному педагогічному інституті на кафедрі філософії.

У 1989 р. захистив кандидатську дисертацію «Нестандартні методи аргументації в науковому спілкуванні». З 1989 р. — старший викладач, з 1994 р. — доцент.

У 1998 р. першим з бердянських викладачів був учасником Всесвітнього філософського конгресу (XX World Congress of Philosophy, Boston, Massachusetts, USA).

У 2010 р. опублікував монографію «Міф і філософія».

2012–2015 рр. — навчання в докторантурі Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна.

Підготував до друку монографію «Міф в інтелектуальному спілкуванні й антична філософія».

О. В. Задворна

БІЛОЗЕРОВА
Людмила
Костянтинівна

2.10.1956, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Старший викладач кафедри іноземних мов і методики викладання Ін-

ституту філології та соціальних комунікацій БДПУ.

У 1981 р. закінчила з відзнакою факультет іноземних мов Запорізького державного педагогічного інституту зі спеціальності «Англійська і німецька мови».

З 1996 р. працювала старшим викладачем кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного інституту. У 2003 р. закінчила аспірантуру БДПУ зі спеціальності 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти. Постійно брала участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конфе-

ренціях, займалася науково-дослідною роботою зі студентами. Викладала такі дисципліни: практичний курс англійської мови, практична фонетика англійської мови, англійська мова, теоретичний курс іноземної мови. Керувала методичним об'єднанням викладачів англійської мови.

Нагороджена Почесною грамотою Бердянського державного педагогічного університету.

О. А. Халабузар

БІЛОКІНЬ
Світлана
Володимирівна

07.02.1974, с. Миколаївка
Приазовського р-ну
Запорізької обл.

З 1981 р. по 1991 р. навчалась у середній школі № 7 м. Бердянська. Протягом 1991–1994 рр. навчалась у Мелітопольському училищі культури за спеціальністю «Культурно-освітня робота і самодіяльна творчість». 02.10.1995–30.06.1996 рр. — працювала педагогом-організатором в ЗОШ № 7 м. Бердянська, де з 01.09.1996 по 31.05.1997 рр. за сумісництвом була керівником гуртка хореографії. З 01.04.2003 р. по 30.08.2003 р. працювала культ. організатором у клубі «Маяк». 15.10.2003–21.10.2004 працювала на посаді в.о. зав. бібліотеки філії № 1 Бердянської ЦБС. З 21.01.2005 по 17.08.2008 рр. працювала бібліотекарем I категорії в БДПУ та заочно навчалася в Київському національному університеті культури і мистецтв за спеціальністю «Бібліотекознавець, менеджер інформаційних систем і технологій», який закінчила у 2007 р. З 16.07.2010 р. працює на посаді зав. бібліотеки Бердянського державного педагогічного університету. За час роботи зарекомендувала себе як кваліфікований фахівець, творча особистість та вимогливий керівник. Має Почесну грамоту Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Подяку Міністерства освіти і науки України.

В. М. Липич

БІЛОКОЛОС
Дмитро Захарович

5.02.1912, с. Єгорівка
(нині Волноваський
р-н Донецької обл.) —
9.02.1993, м. Київ

Випускник Бердянського педагогічного технікуму, Міністр закордонних справ УРСР.

Був стипендіатом Бердянського педагогічного технікуму, під час навчання жив у Бердянську по вул. Горького, будинок 35. Закінчив педагогічний технікум у 1931 р. Збереглася особова справа бердянського студента Д. З. Білоколоса.

Працював учителем у Сталіно (Донецьку) і Макіївці. У 1936 р. закінчив історичний факультет Харківського університету. Після викладав історію, був директором однієї зі шкіл м. Сталіно. Під час війни воював на Волховському і Карельському фронтах. Дослужився до начальника штабу полку. У 1947–1952 рр. — завідувач відділу пропаганди і агітації, секретар Донецького міськкому КПУ. У 1952–1955 рр. — слухач Академії суспільних наук при ЦК КПРС. У 1955 р. захистив дисертацію кандидата філософських наук. З 1955 р. — завідувач відділу науки і культури, секретар Донецького обкому КПУ.

У 1966–1977 рр. — Міністр закордонних справ УРСР. Очолював делегації УРСР на 21–24-й сесіях Генеральної Асамблеї ООН, кількох сесіях ЮНЕСКО, міжнародних нарадах і конференціях.

У 1970–1976 рр. — Надзвичайний і Повноважний Посол СРСР в Замбії і Ботсвані. У 1976 р. пішов у відставку.

Нагороджений низкою орденів і медалей.

І. І. Лиман

БІЛОШАПКА
Валерій Якович

06.10.1955,
м. Костянтинівка
Донецької обл.

Кандидат фізико-математичних наук (1985 р.), доцент (1992 р.).

У 1977 р. закінчив Слав'янський педагогічний інститут. Спеціальність — «Фізика та математика». Кваліфікація: фізик, викладач фізики.

У 1977–1979 рр. — учитель математики та фізики школи № 3 м. Костянтинівки.

У 1979 р. Валерій Якович був зарахований до аспірантури Харківського фізико-технічного інституту низьких температур АН УРСР.

У 1985 р. захистив кандидатську дисертацію «Дислокаційне внутрішнє тертя в надпродовжниках 2го роду» зі спеціальності 01.04.07 — фізика твердого тіла на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук (наукові керівники: Старцев В., Платков В.).

З 1983 р. по 1985 р. працював старшим інженером на виробничому об'єднанні «Гамма» в м. Запоріжжі; 1985–1986 рр. — науковим співробітником Бердянського філіалу Інституту проблем інформатики АН УРСР; 1986–1987 рр. — старшим науковим співробітником науково-дослідного сектору Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

З 1986 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко спочатку на посаді старшого викладача, а згодом — доцента кафедри фізики.

Сфери наукових інтересів: аморфний стан металів та проблеми їх скловання, динаміка дефекту кристалічної структури і вплив дефектів на механічні властивості кристалічних твердих тіл.

Автор 24 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.).

В. В. Кідалов

БОГДАН
Валерій
Володимирович

25.12.1957,
м. Дніпропетровськ

Кандидат філологічних наук (2006 р.), доцент (2012 р.).

У 1983 р. закінчив з відзнакою відділення романо-германської філології філологічного факультету Дніпропетровського державного університету, отримавши спеціальність «Англійська мова та література» та кваліфікацію «Філолог, викладач, перекладач».

Працював викладачем англійської мови в середніх школах № 11, 15 і 16 м. Бердянська. З 1993 р. — референт-перекладач, експерт, старший експерт відділу зовнішньоекономічних зв'язків акціонерного товариства «Абрис». З 1995 р. — помічник голови міськвиконкому м. Бердянська, завідувач відділу зовнішньоекономічної діяльності. З 1996 р. працював викладачем, старшим викладачем, завідувачем кафе-

дри іноземних мов Академії управління та інформаційних технологій «АРІУ» м. Бердянська.

У 2006 р. захистив кандидатську дисертацію «Синтактика, семантика, прагматика англомовних приєднувальних конструкцій і складних речень з підрядним зв'язком» (спеціальність — 10.02.04. — германські мови, науковий керівник — Самохіна В.).

З вересня 2010 р. — доцент кафедри романо-германської філології Бердянського державного педагогічного університету. У січні 2012 р. присвоєно вчене звання доцента. У 2012–2013 рр. — завідувач кафедри романо-германської філології. З вересня 2013 р. — доцент кафедри іноземних мов і методики викладання.

Сфери наукових інтересів: лінгвістика тексту, викладання англійської мови.

Автор 1 монографії, 6 навчальних посібників і 48 наукових статей і тез.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.); Почесна грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.); нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2016 р.).

О. А. Халабузар

БОГДАНОВ
Ігор Тимофійович

6.03.1967, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор педагогічних наук (2010 р.), професор (2011 р.), заслужений діяч науки і техніки України

(2015), ректор БДПУ.

У 1991 р. закінчив з відзнакою Запорізький машинобудівний інститут ім. В. Я. Чубаря за спеціальністю «Електропостачання промислових підприємств, міст та сільського господарства»; у 1999 р. — Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Психологія».

З вересня 1991 р. працює в Бердянському педінституті ім. П. Д. Осипенко. Протягом 1991–2010 рр. обіймав посади: завідувача молодіжного комп'ютерного центру, завідувача економічного центру, завідувача центру підготовки та підвищення кваліфікації, завідувача кафедри технічних дисциплін.

У 2003 р. захистив кандидатську дисертацію «Методика навчання загальної фізики на факультетах нефізичних спеціальностей у вищих навчальних педагогічних закладах», (науковий керівник — Сергєєв О.). У 2010 р. захистив док-

торську дисертацію «Теоретичні і методичні засади формування фізико-технічних знань у процесі фахової підготовки майбутніх учителів фізики», (науковий консультант — Касперський А.).

У 2010 р. Богданова І. призначено проректором з наукової роботи БДПУ. З жовтня 2015 р. призначений на посаду першого проректора БДПУ. З жовтня 2016 р. призначений на посаду ректора БДПУ.

Богданов Ігор Тимофійович є головою спеціалізованої вченої ради Бердянського державного педагогічного університету. З 2015 р. є членом спеціалізованої вченої ради Української інженерно-педагогічної академії.

Сфери наукових інтересів: теоретичні і методичні засади формування фізико-технічних знань у процесі фахової підготовки майбутніх учителів фізики.

Автор понад 140 наукових та науково-методичних праць.

Нагороди: Грамота Міністерства освіти і науки України (2006 р.), Почесна грамота Запорізької обласної ради (2014 р.), Почесна грамота Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України (2015 р.), нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення» (2011 р.), Почесна грамота НАПН України (2015 р.), медаль НАПН «Ушинський К. Д.», почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (2015 р.).

В. І. Перегудова

БОГДАНОВА
Марина Миколаївна

5.06.1976, с. Раздольне
Каланчацького р-ну
Херсонської обл.

Кандидат філологічних наук (2007 р.), доцент (2010 р.).

У 1988 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література та російська мова і література» й отримала кваліфікацію учителя української мови і літератури та російської мови і літератури.

З 1998 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко помічником ректора, за сумісництвом — старшим викладачем кафедри української та зарубіжної літератури. У 2002–2006 рр. навчалася в аспірантурі Запорізького національного університету (спеціальність: 10.01.01 — українська література). З 2006 р. — старший викладач кафедри української та зарубіжної літератури.

У 2007 р. захистила кандидатську дисертацію «Жанрово-стильові особливості української історичної малої прози ХХ ст.» (науковий керівник — Шевченко В.).

З 2008 р. по 2009 р. працювала на посаді заступника директора Інституту філології БДПУ з виховної роботи. З 2009 р. — проректором університету з виховної роботи. З 2010 р. — доцент кафедри української літератури та компаративістики.

Сфери наукових інтересів: історія України в літературі, методика викладання української літератури у вищій школі, сучасна українська література.

Авторка 38 наукових і науково-методичних праць.

Нагороди: Почесна грамота Бердянського державного педагогічного університету (2007 р.), Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2011 р.), Почесна грамота міського голови м. Бердянська, медаль «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська» (2012 р.).

О. П. Новик

БОГОВІН
Ольга Володимирівна

13.08.1984, м. Пологи
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2012 р.).

У 2007 р. закінчила з відзнакою Інститут філології Бердянського державного педагогічного університету, здобувши кваліфікацію вчителя української мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури. У 2008 р. у цьому ж університеті здобула кваліфікацію магістра філології.

У 2011 р. закінчила аспірантуру Волинського національного університету ім. Лесі Українки зі спеціальності 10.01.01 — українська література. У 2012 р. захистила дисертацію «Трансформація традиційних моделей у драмі «Камінний господар» Лесі Українки». Науковий керівник — д. філол. н., провідний науковий співробітник Інституту літератури НАН України Скупейко Л.

Пройшла шлях від лаборанта кафедри української та зарубіжної літератури (2005 р.) до старшого викладача кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури (2010 р.).

З вересня 2016 р. — докторант кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Бердянського державного педагогічного університету.

Сфера наукових інтересів: трансформація куртуазних кодів в українській та англійській літературах кінця ХІХ — першої третини ХХ століття.

Нагороджена Почесною грамотою Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.).

Авторка 1 навчального посібника, 1 навчальної програми (у співавторстві з доц. Г. О. Александровою), 20 наукових статей.

В. М. Липич

БОЙКО
Ольга Миколаївна

4.07.1954 р., м. Єнакієво
Донецької обл.

У 1980 р. закінчила Запорізький медичний інститут.

Упродовж 1980–1983 рр. працювала лікарем.

23 листопада 1983 р. зарахована на посаду викладача кафедри цивільної оборони.

З 1988 р. обрана за конкурсом на посаду старшого викладача кафедри цивільної оборони (з 01.07.1997 р. — кафедри цивільної оборони та медичної підготовки).

Протягом 1998–2005 рр. обіймала посаду заступника декана з навчальної роботи факультету підготовки вчителів початкових класів.

З 1998 р. — старший викладач кафедри природознавства та безпеки життєдіяльності.

У 2000 р. — старший викладач кафедри валеології та БЖД.

У 2003 р. — старший викладач кафедри логopedії.

З 2010 р. — старший викладач кафедри основ здоров'я та БЖД.

У 2011–2012 рр. — старший викладач кафедри основ здоров'я та фізичної реабілітації.

О. О. Вертипорох

БОЙКО
Юлія Сергіївна

24.07.1986, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2013 р.).

У 2008 р. закінчила Інститут філології Бердянського державного педагогічного університету.

ського державного педагогічного університету за спеціальністю «Українська мова та література», у 2009 р. — магістратуру Інституту філології цього ж вищого навчального закладу за спеціальністю «Українська мова та література». З 2007 р. по 2009 р. працювала діловодом канцелярії Бердянського державного педагогічного університету.

Протягом 2009–2012 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю 10.01.01 — українська література. У 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Романтичні тенденції в поезії Якова Щоголева» (науковий керівник — Новик О.).

З 2012 р. і до цього часу — архіваріус Бердянського державного педагогічного університету. З квітня 2013 р. працює старшим викладачем кафедри української літератури та компаративістики Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету за сумісництвом.

Сфери наукових інтересів: історико-теоретичні особливості українського літературного процесу ХІХ ст., образно-символічна інтерпретація поезії ХІХ ст.

Нагороджена Почесною грамотою Бердянського державного педагогічного університету, Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації.

Авторка 1 монографії та 23 наукових статей.

О. П. Новик

БОНДАР
Микола Іванович

15.05.1941, с. Великі
Будища Полтавської обл.

У 1959 р. закінчив середню школу з відзнакою. Після служби в Радянській Армії працював на Іжевському заводі інженером-конструктором ІІ категорії.

У 1968 р. був обраний за конкурсом викладачем кафедри «Деталі машин» Томського індустріального інституту.

З 1972 р. по 1975 р. навчався в аспірантурі Московського авіаційного технологічного інституту. Достроково захистив канд. дисертацію.

З вересня 1975 р. працював старшим викладачем Українського інституту інженерів водного господарства.

З 17 липня 1976 р. по 29 жовтня 1979 р. працював доцентом кафедри загальнотехніч-

них дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Осипенко.

І. С. Смоліна

БОНДАРЕНКО
Георгій Петрович

31.12.1940, м. Слов'янськ
Донецької обл.

Кандидат педагогічних наук (1991 р.), доцент (1993 р.).

Після закінчення середньої школи вступив до Слов'янського залізничного технікуму, який закінчив у 1961 р. за спеціальністю «Технік-енергетик».

У 1966 р. вступив до Українського заочного політехнічного інституту, який закінчив у 1972 р. за спеціальністю «Інженер-механік». У 1978 р. вступив до Слов'янського педагогічного інституту, який закінчив у 1979 р. за спеціальністю «Вчитель загальнотехнічних дисциплін».

Протягом 1980–2015 рр. працював викладачем у Бердянському державному педагогічному університеті. Пройшов шлях від асистента до кандидата педагогічних наук, доцента. У 1998–1999 рр. очолював індустріально-педагогічний факультет. «Відмінник освіти України». Нагороджений нагрудними знаками «Петро Могила».

Звільнився у 2015 р.

В. І. Перегудова

БОРИСЕНКО
Борис Миколайович

13.11.1927, м. Пролетарськ
Лисичанського р-ну
Ворошиловградської обл.

У 1935 р. вступив до Пролетарської середньої школи, де навчався сім років. Протягом 1943–1947 р. вчився в Лисичанському гірничому технікумі, після закінчення якого вступив до Запорізького інституту сільськогосподарського машинобудування. По закінченні інституту був призваний до ВМС та направлений до Військово-морської Академії кораблебудування. У 1952 р. направлений у військову частину на посаду старшого викладача кафедри вищої математики і теоретичної механіки.

У 1955 р. звільнений у запас.

З 1 вересня 1956 р. по 23 серпня 1966 р. працював у Бердянському державному педаго-

гічному інституті ім. П. Осипенко, з 11 жовтня 1965 р. обіймав посаду завідувача кафедри загальнотехнічних дисциплін.

І. С. Смоліна

БОСЕНКО
Валентина Лонгінівна
5.10.1927–29.07.2014

Випускниця факультету природознавства та географії Бердянського державного учительського інституту (1948 р.).

1948–1950 рр. — учитель початкових класів, учитель географії восьмирічної школи села Малокатеринівки Запорізької області. 1950–1955 рр. — старша піонерська вожата в Первомайському дитячому будинку м. Бердянська. 1954–1958 рр. — студентка біологічного факультету Мелітопольського державного педагогічного інституту.

1962–1968 рр. — лаборант кафедри марксизму-ленінізму, 1968–1969 рр. — старший лаборант кафедри педагогіки та психології; 1969–1981 рр. — асистент кафедри педагогіки та психології, 1981–1988 рр. — старший викладач кафедри педагогіки та психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Нагороди: Грамота Міністерства освіти України, медалі «Ветеран праці», «Захисник Вітчизни», почесні грамоти і подяки.

О. В. Голуб

БРЕЖНЄВА
Олена Геннадіївна

12.04.1964, м. Маріуполь
Донецької обл.

Випускниця Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, кандидат педагогічних наук (1997 р.), доцент Маріупольського державного університету.

У 1985 р. закінчила Запорізький державний педагогічний інститут, згодом — Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і психологія (дошкільна)». У 1986–1998 рр. працювала на посаді старшого викладача кафедри теорії і методики дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інсти-

туту ім. П. Д. Осипенко. У 1997 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування пізнавальної активності старших дошкільників у процесі навчання елементарній математиці» зі спеціальності 13.00.01 — теорія та історія педагогіки в Науково-дослідному інституті педагогіки АПН України, м. Київ (науковий керівник — Щербакова К.).

З 1998 р. працює на посаді доцента кафедри дошкільної освіти Маріупольського державного університету.

І. Г. Улюкаєва

БРОНИЦЬКИЙ
Микола Іванович

Директор Бердянської чоловічої гімназії (19.09.1891–11.1893 рр.). Переведений до Бердянська з посади директора Маріупольської гімназії в чині статського радника. З 22.10.1891 р. був головою педагогічної ради Бердянської жіночої гімназії. 2.01.1892 р. призначений на посаду члена від Міністерства народної освіти в Бердянську повітову училищну раду. Через важку невиліковну хворобу подав прохання про відставку. Помер, обіймаючи посаду директора Бердянської гімназії в чині статського радника й прослуживши по відомству Міністерства народної освіти більше 21 року. 30.12.1893 р. виключений зі списків чиновників Міністерства народної освіти.

І. І. Лиман

БУБЛЕЙ
Валерій Дмитрович

11.01.1942, м. Тюмень

Завідувач кафедри музики і співів БДП ім. П. Д. Осипенко (1972–1974 рр.).

1956–1960 рр. — навчався в музичному училищі м. Чернівці. У 1961 р. вступив до Одеської державної консерваторії. 1962–1965 рр. — перебував на службі в лавах Радянської Армії.

У 1965 р. повернувся до Одеської державної консерваторії ім. А. В. Нежданової, у 1969 р. отримав кваліфікацію викладача, диригента оркестру народних інструментів.

Згідно з призначенням Державної комісії з розподілу випускників Одеської консерваторії з 1969 р. працював на кафедрі музики та співу

в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко. 1972–1974 рр. — завідувач кафедри музики і співів.

П. Б. Косенко

БУДЯНСЬКИЙ Олег Васильович

26.05.1978, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Голова правління ПАТ «Бердянські жнивварки», депутат Бердянської міської ради шостого скликання.

Навчався в ЗОШ № 11, закінчив СПТУ-25 зі спеціальності «столяр-мебляр» (вищий 4-й р.). У 2001 р. закінчив факультет ТЕО Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 2000–2001 рр. без відриву від навчання працював у студентській бригаді на будівництві виробничих і побутових корпусів НВО «Агрінол», а з 2002 по 2005 рр. обіймав посаду інженера-менеджера з постачання групи компаній «Агрінол».

З 2005 по 2011 рр. — директор ТОВ «Бердянськбудтрест». У 2009 р. «Бердянськбудтрест» здійснив два соціально значущих для Бердянська проекти: будівництво берегозахисних споруд на Слобідці, зруйнованих жорстким штормом 2007 р., і реконструкцію ділянки проспекту Леніна в районі Центрального ринку.

У 2011 р. став головою правління ВАТ «Бердянські жнивварки», яке в тому ж році було перейменовано в ПАТ «Бердянські жнивварки». З новосформованою командою зумів з нуля відродити виробництво сільгоспмашин. На підприємстві працюють над розробкою та впровадженням у виробництво нових зразків продукції та розширенням ринків збуту.

І.С. Смоліна

БУЗОВА Олена Дмитрівна

26.05.1967, с. Носівка
Чернігівської обл.

Кандидат педагогічних наук (2004 р.), доцент (2009 р.).

У 1988 р. закінчила Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О. С. Пушкіна за спеціальністю «Му-

зичне виховання», отримала кваліфікацію «вчитель музики, методист з виховної роботи».

1988–1996 рр. — викладач кафедри теорії музики та музичних інструментів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. 1995–1996 рр. — керівник народного фольклорного ансамблю «Хуртовина».

З 1996 по 2000 рр. навчалася в аспірантурі НПУ ім. М. П. Драгоманова. З 2001 р. — старший викладач кафедри музичного виховання. У 2004 р. захистила кандидатську дисертацію «Поліхудожнє виховання як засіб удосконалення музичної підготовки майбутнього вчителя музики» (науковий керівник — Падалка Г.). З 2009 р. — доцент кафедри музичного виховання. З 2010 р. — керівник народного фольклорного ансамблю «Золотий гомін».

Сфера наукових інтересів: теоретичні й методичні засади вивчення сучасної музики, основні питання поліхудожнього виховання майбутніх учителів музичного мистецтва.

Авторка одноосібної монографії, близько 30 наукових праць, співавторка 2 колективних монографій.

Нагороди: Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2007 р.), Почесна грамота МОН України (2012 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.).

І. В. Дубінець

БУКОВСЬКИЙ Микола Степанович

1843–20.11.1910, м. Бердянськ

Відомий педагог, заслужений викладач Бердянської чоловічої гімназії. Закінчив Київський університет зі ступенем кандидата. З 23.12.1867 р. перебував на службі по духовному відомству. У 1878 р. поступив на службу по відомству Міністерства народної просвіти й у Бердянську чоловічу гімназію. Учитель математики й фізики. У 1889 р. виконував обов'язки помічника повітового предводителя дворянства з нагляду за народними школами Бердянського повіту. З 1890 р. — статський радник. У 1892 р. виконував обов'язки керуючого гімназією. Викладав на курсах садівництва, городництва, виноградарства й бджільництва, влаштованих при Преславській учительській семінарії, ознайомлюючи курсистів з найбільш раціональними прийомами бджільництва. Вів уроки в Бердянській жіночій гімназії. 01.07.1908 р. вийшов у відставку з вислугою 30 років. 01.09.1908 р. призначений діловодом гімназії.

Нагороди: орден Св. Станіслава 2 і 3 ступенів, орден Св. Анни 3 ступеня, медаль на згадку царювання імператора Олександра III.

І. І. Лиман

БУРНАЗОВА
Віра Володимирівна

31.05.1968, м. Козелець
Чернігівської обл.

Випускниця БДПШ. Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2013 р.).

У 1986 р. закінчила Чернігівське музичне училище імені Л. М. Ревуцького за спеціальністю «Фортепіано». З 1986 по 1990 рр. працювала в Козелецькій дитячій музичній школі викладачем по класу фортепіано.

У 1995 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та методика початкового навчання. Музика», отримала кваліфікацію «вчитель початкових класів і музики».

З 1995 р. — концертмейстер кафедри музичного виховання. Протягом 2002–2006 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету. З 2006 р. — викладач кафедри музичного виховання. У 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «Методичні засади розвитку виконавської самостійності студентів музично-педагогічних факультетів у процесі інструментальної підготовки» (науковий керівник — Юник Д.). З 2010 р. — заступник декана з навчально-методичної роботи факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв. З 2013 р. — доцент кафедри музичного виховання.

Сфера наукових інтересів: інноваційні процеси виконавської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах багаторівневої системи освіти.

Авторка одноосібної та двох колективних монографій, близько 40 наукових праць.

Нагороди: Грамота міського голови м. Бердянська (2010 р.), Почесна грамота Бердянського державного педагогічного університету (2011 р.), Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011 р.), Подяка МОН України (2015 р.).

І. В. Дубінець

БУХАЛО
Олена Леонідівна

29.10.1981, Донецька обл.

Випускниця Бердянського державного педагогічного університету (2004 р.), кандидат педагогічних наук (2011 р.), доцент Маріупольського державного університету.

У 2004 р. закінчила магістратуру факультету дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Дошкільне виховання». З 2003 по 2005 рр. працювала практичним психологом у дошкільному навчальному закладі № 40 м. Бердянська. У 2006 р. в стінах нашого університету здобула другу вищу освіту за спеціальністю «Дефектологія».

У період з 2005 по 2011 рр. працювала на посаді старшого викладача кафедри дошкільної освіти в Бердянському державному педагогічному університеті. У 2011 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування емоційної культури молодших школярів у процесі психолого-педагогічної консультації» зі спеціальності 13.00.07 — теорія та методика виховання у Харківському національному педагогічному університеті ім. Г. Сковороди (науковий керівник — Гриньова В.). З 2011 р. і по теперішній час працює на кафедрі дошкільної освіти Маріупольського державного університету.

І. Г. Улюкаєва

БУХШТАБ
Абрам (Адольф) Хаскелевич
(Олександрович)

1863–1920

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, доктор медицини.

Виріс у родині відомого громадського діяча, гласного Бердянського повітового земського зібрання нотаріуса О. Бухштаба, який товаришував із письменником А. П. Чеховим. У 1882 р. закінчив Бердянську чоловічу гімназію, вступив до Санкт-Петербурзького університету (природниче відділення фізико-математичного факультету), з третього курсу перевівся до Військово-медичної академії. У 1888 р. склав іспит на доктора медицини. У 1889–1891 рр. — ординатор клініки професора К. Славянського, у 1892–1895 рр. — практикую-

чий лікар у Сімферополі. Згодом знову працює в клініці професора К. Славянського, де підготував дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора медицини.

І. І. Лиман

БУЧИК Микола Васильович

Випускник БДПІ ім. П. Д. Осипенко (1982 р.), проректор з адміністративно-господарської роботи БДПІ ім. П. Д. Осипенко.

У 1977 р. — майстер виробничого навчання водіння. У 1982 р. заочно закінчив факультет підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін і праці БДПІ ім. П. Д. Осипенко. У 1983–1985 рр. — проректор з адміністративно-господарської роботи БДПІ ім. П. Д. Осипенко. Керівник роботою створеного в 1983 р. кабінету охорони праці.

І. І. Лиман

БУЧНА Анастасія Сергіївна

21.05.1983, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ
(2005 р.).

У 2005 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Історія», вступила до аспірантури кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін Запорізького національного університету. Тема кандидатської дисертації «Секта духоборів на півдні України у другій половині XVIII — першій половині XIX століття».

Член Бердянського осередку Запорізького наукового товариства ім. Я. Новицького.

Працювала заступником головного редактора суспільно-політичної газети «Бердянські відомості», диктором ТРК «Юг», журналістом газет «Бердянские ведомости», «Бердянск деловой», «Ведомости Юга».

І. І. Лиман

БУШМИЧ Герман Адамович

08.09.1927, Білорусія —
10.09.2005.

Вищу освіту отримав в Уральському політехнічному інституті, потім працював 10 років на Уралвагонзаводі, пройшовши шлях від майстра до керівника цеху. У цей час розробив та впровадив систему організації оцінки та вдосконалення внутрішньовиробничого госпрозрахунку, яку було узагальнено в науковій дисертації. З 1959 р. працював завідувачем кафедри Нижньотагільського педагогічного інституту. З 1976 р. очолював кафедру економіки та організації промислового виробництва Вінницького політехнічного інституту. За цей час було видано підручники «Економіка організації промислового виробництва», «Економічний довідник машинобудівельника».

У Бердянську Герман Адамович працював у Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко та керував госпрозрахунковими проектами на базі промислових підприємств міста. У 1993 р. йому було присвоєно науковий ступінь кандидата економічних наук. Бушмич Г. багато років був почесним членом «Клубу любителів бігу», що давало змогу та сили працювати активно та плідно у вищих навчальних закладах.

О. В. Задворна

БУЯНОВ Павло Георгійович

14.02.1978, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2008 р.), доцент (2010 р.), докторант Бердянського державного педагогічного університету.

У 1995 р. закінчив середню школу № 20 м. Бердянська.

У 2000 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, факультет загальнотехнічних дисциплін. Отримав диплом з відзнакою за спеціальністю «Трудове навчання (технічна і обслуговуюча праця)» та здобув кваліфікацію вчителя трудового навчання, основ механізації сільського господарства, креслення і безпеки життєдіяльності.

У 2010 р. закінчив Бердянський державний педагогічний університет, факультет комп'ютерних технологій та систем. Отримав диплом магістра з відзнакою за спеціальністю «Професійне навчання. Комп'ютерні технології в управлінні і навчанні» та здобув кваліфікацію інженера комп'ютерних технологій, педагога, дослідника в галузі комп'ютерних технологій.

З 2000 р. і по сьогодні працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

У 2008 р. захистив дисертацію у спеціалізованій вченій раді Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України.

У 2010 р. отримав диплом доцента кафедри професійної підготовки, інженерної і комп'ютерної графіки.

Сфера наукових інтересів: освіта дорослих.

Автор 2 навчальних посібників з грифом МОН, навчально-методичного посібника з грифом МОН, 2 монографій, 44 наукових статей.

Нагороди: почесні грамоти Запорізької облдержадміністрації (2007 р., 2011 р.), Міністерства освіти і науки України (2014 р.), Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України (2016 р.).

В. І. Перегудова

В

ВАГІНА
Наталія Степанівна

28.04.1952, м. Кадників
Вологодської обл., Росія

Кандидат педагогічних наук (2007 р.), доцент (2011 р.).

Закінчила Барнаульський державний педагогічний інститут зі спеціальності «Математика», працювала в навчальних закладах України і зарубіжжя. Пройшла шлях від рядового вчителя до директора загальноосвітньої школи. У Бердянському державному педагогічному університеті на постійній основі працює з 2001 р. Кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 — теорія і методика навчання (математика), має вчене звання доцента кафедри математики та методики викладання математики. З вересня 2012 р. очолює кафедру математики та методики навчання математики. За час роботи в університеті підготувала кількох переможців і призерів всеукраїнських і міжнародних конкурсів наукових студентських робіт і олімпіад. Відмінник освіти України (1997 р.). Відзначена Грамотами Міністерства освіти і науки України (2007 р.), Кабінету Міністрів України (2015 р.), нагрудними знаками «Василь Сухомлинський» (2009 р.) і «Петро Могила» (2011 р.).

У різні роки викладала та викладає дисципліни: математика, вища математика, тео-

рія ймовірностей, математичні методи в психології, методика навчання математики, сучасна світова практика математичної освіти.

Наукові інтереси: інновації в математичній освіті; прикладна спрямованість навчання математичних дисциплін у системах середньої і вищої освіти.

В. І. Жигір

ВАЙНБЕРГ
Ігор Володимирович

Вихованець Осипенківського учительського інституту, освітянин.

У 1940 р. вступив до Осипенківського учительського інституту на природничо-географічний факультет. Воював на фронтах

Другої світової війни. У 1945 р., будучи інвалідом війни, продовжив навчання в Артемівському учительському інституті, після закінчення якого заочно навчався на біологічному факультеті Харківського державного університету. Викладав географію, біологію, хімію, працював директором вечірньої школи, завідувачем методичним кабінетом районного відділу освіти. Продовжив працювати й після виходу на пенсію.

В. М. Константинова

ВАЛЕНТИРОВ
Сергій Васильович

07.09.1978, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Народний депутат України VIII скликання, промисловець, меценат, громадський діяч.

Навчався в ЗОШ № 9 м. Бердянська. У 2005 р. закінчив Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Вчитель початкових класів і фізкультури». З 1996 р. працював тренером-викладачем спортклубу «Енергія» при міському Палаці спорту. З 1999 р. працював у ТОВ «Канон»: інженером відділу маркетингу, потім заступником директора, з січня 2005 р. — директором. Приблизно в той же час разом з партнерами організував приватне підприємство «Агрінол», нині це найбільший виробник мастильних матеріалів в Україні. У 2012 р. разом з однодумцями стояв біля витоків відродження потужного в минулому підприємства СРСР — Першотравневого заводу, який під час перебудови збанкрутував. Реконструйований і інтенсивно розвивається, він відомий в Україні і світі як «Бердянські жниварки». До недавнього часу Валентиров С. В. входив до наглядової ради ПАТ «Бердянські жниварки». На дострокових парламентських виборах у жовтні 2014 р. обраний народним депутатом VIII скликання по мажоритарному округу № 81 (Запорізька область) як самовисуванець. У парламенті входить до фракції Партії «Блок Петра Порошенка». Член Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Відомий як меценат і громадський діяч. Підтримує проведення спортивних, освітніх, соціальних проектів і заходів як у Бердянському районі, так і в регіоні, який входить до виборчого округу № 81. У низці селищ Якимівського, Михайлівського, Веселівського, Приазовського, Приморського, Токмацького районів за його сприяння облаштовуються дитячі майданчики, проводяться спортивні турніри й змагання; оновлюється матеріальна база шкіл, дитячих садків, фельдшерсько-акушерських пунктів і амбулаторій. До Дня Перемоги під його патронатом були відновлені всі пам'ятники, пам'ятні знаки й обеліски воїнам, загиблим під час Другої світової війни.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ВАСИЛЬКОВА
Марія Сидорівна

1907 р. н., м. Берездове
Кам'янець-Подільської обл.

У 1925 р. закінчила Новгород-Волинський педагогічний технікум.

1925–1934 рр. — учителька НСШ.

У 1938 р. закінчила природничий факультет Миколаївського педагогічного інституту, обіймала посади викладача кафедри педагогіки, декана учительського інституту. Під час евакуації (1941–1945 рр.) — директор школи Узбекистанського району Андижанської області.

1945–1953 рр. — старший викладач кафедри педагогіки Осипенківського учительського інституту.

Дані з архіву БДПУ

ВАСЮТИНСЬКИЙ
Микола
Олександрович

06.05.1929, м. Запоріжжя.

Кандидат технічних наук (1962 р.) У 1944 р. після закінчення 7 класів школи вступив до Запорізького технікуму (1944 р.), а в 1945 р. — на підготовче відділення Запорізького машинобудівельного інституту. У 1951 р. закінчив машинобудівельний інститут та отримав кваліфікацію «інженер-механік з технології сільськогосподарського машинобудування». З 1949 р. почав навчання у Всесоюзному заочному політехнічному інституті на гірничому факультеті за спеціальністю «Геологія та розвідка корисних копалин».

З 1951 р. працював майстром цеху кранобудування Ново-Краматорського заводу важкого машинобудування.

Починаючи з 1954 р., працював у різноманітних геолого-розвідувальних партіях Запорізької області, потім в Іркутській області, Хабаровському краї.

У 1959 р. вступив до заочної аспірантури при Дніпропетровському металургійному інституті. У 1962 р. успішно захистив дисертацію кандидата технічних наук.

З 23 листопада 1974 р. працював доцентом кафедри загальнотехнічних дисциплін, з 23 листопада 1978 по 17 серпня 1980 р. обіймав по-

саду завідувача кафедри загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

І. С. Смоліна

ВДОВИЧЕНКО

Гнат Тимофійович

1914 — ?

Випускник Бердянського учительського інституту (1936 р.), освітянин.

Закінчив Бердянський учительський інститут у 1936 р. зі спеціальності «математика». Розподілений до Хвалибогівської школи Гуляйпільського району. Воював на фронтах Другої світової війни. Стаж педагогічної роботи — 39 років, з них 18 — на посаді директора школи, 1 — завуча школи. 4 роки був секретарем районного комітету партії. Згодом мешкав у с. Успенівка Гуляйпільського району Запорізької області.

Нагороджений 13 медалями.

В. М. Константінова

ВЕДІН

Костянтин Іванович

25.05.1923, м. Спаськ Рязанської обл.

У 1940–1967 рр. перебував на службі в Радянській армії. З 1948 р. член ВКП(б).

З 1955 р. по 1959 р. навчався на воєнно-морському факультеті Військово-політичної академії Ордена Леніна в м. Москві.

У період з 1968 по 1980 рр. працював асистентом кафедри політичної економії Львівського політехнічного інституту.

З 1980 р. — асистент кафедри марксизму-ленінізму Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. Згодом, протягом 90-х років, — асистент кафедри історичних та економічних дисциплін БДПІ (2000 р.).

Нагороджений орденом «Червона зірка» та 10 медалями.

Ю. В. Федорик

ВЕДМІДЬ

Роман Миколайович

25.07.1992, м. Гуляйполе
Запорізької обл.

Випускник БДПУ
(2017 р.).

Закінчив магістратуру факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв БДПУ у 2017 р., здобув кваліфікацію вчителя початкової школи та образотворчого мистецтва.

Працює в КЗ «Гуляйпільська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №2» Гуляйпільської загальноосвітньої районної ради заступником директора з виховної роботи, педагогом-організатором, викладає образотворче мистецтво.

Брав участь у художніх виставках у м. Гуляйполі та м. Бердянську. Посів II місце в районному та IV — в обласному конкурсі «Вчитель року». Підготував учнів-переможців обласних конкурсів: «Таланти твої, Запорізький краю», «Космічні фантазії», «Знай і люби свій край».

Т. К. Володько

ВЕРБОВА-

СЛОБОДЯН

Наталія Миколаївна

22.12.1990, м. Енергодар
Запорізької обл.

Готельний гід, «Anex Tour», Греція, о. Крит.

З 2008 р. навчалася на факультеті управління Азовського регіонального інституту управління Запорізького національного технічного університету, з 2012 по 2013 рр. — у Бердянському державному педагогічному університеті за спеціальністю «Менеджмент організацій», спеціалізація «Менеджмент готельного, курортного, туристичного сервісу».

Її трудовий шлях та кар'єрне зростання пов'язані з освоєнням професії у сфері туризму як працівника закордонних туристичних компаній. Під час навчання, у 2011 р., була прийнята трансферним гідом до крупної туристичної компанії «Neva Travel»; її робота проходила в Туреччині, м. Кемер. У 2012 р. — шоп-гід тієї ж компанії у м. Сиде. З 2013 по 2016 рр. працювала отельним гідом туристичного оператора «Pegas Touristik» у Туреччині в містах Гойнюк, Белек, у Греції на о. Родос. У 2017 р. продовжила свою діяльність у Греції, на о. Крит, як

готельний гід всесвітньо відомого туристично-го оператора «Апex Tour».

О. І. Токаренко

ВЕРБОВИЙ
Руслан Миколайович

06.12.1986, смт Камиш-Зоря Куйбишевського р-ну Запорізької обл.

Кандидат наук із соціальних комунікацій (2013 р.).

У 2009 р. закінчив Інститут філології Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Українська мова і література. Спеціалізація: Редагування освітніх видань». Працював асистентом на кафедрі журналістики та видавничої справи БДПУ. Протягом 2009–2011 рр. навчався в аспірантурі Інституту журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка за напрямом 27.00.05 — теорія та історія видавничої справи та редагування. У березні 2013 р. захистив кандидатську дисертацію «Композиційно-графічна модель українського молодіжного журналу» (науковий керівник — Шевченко В.). У липні 2013 р. присуджено науковий ступінь кандидата наук із соціальних комунікацій зі спеціальності 27.00.05 — теорія та історія видавничої справи та редагування.

З 2013 р. працює на кафедрі соціальних комунікацій на посаді старшого викладача, з 2016 р. — доцент цієї ж кафедри.

Сфери наукових інтересів: медіадизайн, новітні медіа, сучасні комунікаційні технології.

Автор 2 методичних рекомендацій, 5 наукових статей, 5 тез наукових доповідей.

Нагороди: Почесна грамота ректора БДПУ (2013 р.), Почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2014 р.).

Т. І. Нікішина

ВЕРЕМІЙ
Георгій (Юрій)
Іванович

14.11.1903, ст. Кашедари Віленської губ. — ?

Декан фізико-математичного факультету, заступник директора заочно-

го відділення Осипенківського учительського інституту.

У 1923–1926 рр. навчався в Дніпропетровському інституті народної освіти. У 1926–1930 рр. — викладач математики залізничної школи м. Бердянська. У 1930–1933 рр. — завідувач навчальною частиною ЗФЗС. У 1933–1935 рр. — інспектор шкіл районного відділу освіти. У 1935–1938 рр. — учитель математики школи № 3 м. Бердянська. З 1938 р. — викладач Бердянського (Осипенківського) учительського інституту. У 1942–1944 рр. служив у армії, воював на фронтах Другої світової війни. З 01.1945 по 07.1946 рр. — завідувач кафедри фізики та декан фізико-математичного факультету Осипенківського учительського інституту. З 1946 р. — заступник директора заочного відділення Осипенківського учительського інституту.

В. М. Константінова

ВЕРЕСОВА
Антоніна
Олександрівна

01.06.1913, м. Бердянськ Запорізької обл. — 01.09.2007.

Народилася в сім'ї службовців. У 1933 р. закінчила Херсонський медичний технікум. З 1933 по 1938 рр. працювала фельдшером. Протягом 1938–1940 рр. навчалася в Осипенківському державному учительському інституті за спеціальністю «учитель історії», де потім працювала лаборантом у кабінеті марксизму-ленінізму з 1940 по 1941 рр. З березня 1941 р. до березня 1946 р. служила старшою медичною сестрою в евакуаційних шпиталях.

Після повернення зі служби працювала в Осипенківському педагогічному інституті на посаді зав. кабінетом марксизму-ленінізму та заочно навчалася на історичному факультеті Сталінського педагогічного інституту. З 28 квітня 1964 р. призначена на посаду зав. бібліотеки, на якій пропрацювала до 19 жовтня 1968 р. До 1982 р. продовжувала працювати на посадах старшого бібліографа та бібліотекаря.

Має подяки та нагороди: медаль «За боевые заслуги» (1943 р.); медаль «За победу над Германией» (1945 р.); медаль «За победу над Японией» (1945 р.); медаль «Ветеран труда» (1977 р.); медаль «60 лет Вооруженных сил» (1978 р.); орден Отечественной войны II ст. (1985 р.); орден Богдана Хмельницького (1999 р.).

Н. М. Площенко

**ВЕРЖИКОВСЬКА
Лариса Германівна**

25.12.1942, м. Копійськ
Челябінської обл.

Випускниця БДПУ
ім. П. Д. Осипенко (1977 р.),
кандидат психологічних наук
(1988 р.), доцент (1993 р.).

1960–1963 рр. — навчання в Бердянському
машинобудівному технікумі. 1963–1969 рр. —
працювала на заводі дорожніх машин інжене-
ром-технологом вимірювальної лабораторії.

У 1977 р. закінчила факультет підготовки
вчителів початкових класів Бердянського дер-
жавного педагогічного інституту ім. П. Д. Оси-
пенко, спеціальність «Педагогіка і методика
початкового навчання», кваліфікація — вчи-
тель початкових класів.

1976–1977 рр. — керівник фотогуртка
станції юних техніків. 1977–1978 рр. — керів-
ник гуртка «Моделювання в молодших школя-
рів» у міському палаці піонерів м. Бердянська.

1978–1984 рр. — асистент кафедри трудо-
вого навчання та креслення БДПУ ім. П. Д. Оси-
пенко. 1985–1987 рр. — стажер лабораторії тру-
дового навчання і виховання НДІ психології
УРСР.

У 1988 р. захистила дисертацію «Творчість
молодших школярів як умова їх підготовки до
суспільно корисної праці» на здобуття науко-
вого ступеня кандидата психологічних наук.

1988–1999 рр. — доцент кафедри профе-
сійної педагогіки та методики трудового на-
вчання БДПУ.

У 1993 р. присвоєно вчене звання доцента
кафедри педагогіки й методики загальнотех-
нічних дисциплін та трудового навчання.

1999–2006 рр. — доцент кафедри теорії та
методики початкового навчання.

2012–2014 рр. — доцент кафедри приклад-
ної психології та логопедії БДПУ.

О. І. Попова

**ВЕРЖИКОВСЬКИЙ
В'ячеслав Петрович**

9.10.1941, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат фізико-мате-
матичних наук, доцент.

Навчався в школі № 4,
потім у восьмирічній шко-
лі № 7 і середній школі № 1, яку закінчив у

1958 р. Протягом 1958–1963 рр. навчався на
фізико-математичному факультеті БДПУ.

З 1963 по 1965 рр. — служба в лавах Радян-
ської Армії. З 1965 р. працює в БДПУ: асистен-
том, старшим викладачем кафедри математики,
заступником декана фізико-математичного фа-
культету. 1974–1981 рр. — проректор із заочно-
го навчання. 1983–1999 рр. — завідувач кафедри
математики, методики викладання математики.

2003 р. — зав. кафедри інформатики. 2003–
2006 рр. — доцент, завідувач кафедри математики.
Автор більш 40 праць.

Нагороди: нагрудний знак «Відмінник осві-
ти», «Антон Макаренко» та «Петро Могила».

І. С. Смоліна

**ВЕРТИПОРОХ
Дмитро Якович**

28.08.1984, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних
наук (2016 р.).

У 2008 р. з відзнакою
закінчив Бердянський дер-
жавний педагогічний університет за спеціаль-
ністю «Педагогіка і методика середньої освіти.
Трудове навчання» та отримав кваліфікацію
«магістр педагогічної освіти, викладач техніч-
них дисциплін».

З 2008 р. працює в Бердянському дер-
жавному педагогічному університеті на поса-
ді асистента кафедри професійної підготовки
інженерної та комп'ютерної графіки. У 2008–
2011 рр. навчався в аспірантурі Бердянсько-
го державного педагогічного університету.
У 2015 р. захистив кандидатську дисертацію
«Підготовка майбутніх учителів технологій за
профілем «Автосправа» засобами інформацій-
них технологій» за спеціальністю 13.00.04. —
теорія та методика професійної освіти (науко-
вий керівник — Носовець Н.).

У 2012 р. прийнятий на посаду старшо-
го викладача кафедри технічних дисциплін.
З 2016 р. — старший викладач кафедри трудо-
вого навчання та технологій БДПУ. З листопада
2017 р. — заступник декана з наукової роботи та
міжнародної діяльності факультету фізико-мате-
матичної, комп'ютерної та технологічної освіти.

У 2016 р. закінчив Українську інженер-
но-педагогічну академію (м. Харків) за на-
прямом підготовки «Професійна освіта. Тран-
спорт», кваліфікація «фахівець у галузі тран-
спорту, викладач практичного навчання в галу-
зі транспорту».

Сфери наукових інтересів: сучасні інформаційні технології; формування професійних умінь; дистанційна освіта; підготовка вчителів технологій.

Автор 20 наукових статей та 2 навчальних посібників.

Нагороди: грамоти Бердянського державного педагогічного університету (2013 р.), Управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації (2015 р.), Подяка міського голови м. Бердянська (2016 р.).

В. І. Перегудова

ВЕНЦЕВА
Надія Олександрівна

24.02.1976, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2007 р.), доцент (2009 р.).

У 1993 р. вступила до Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко на факультет підготовки вчителів початкових класів, який закінчила з відзнакою у 1997 р.

З 1997 р. по 2002 р. працювала вчителем історії в ЗОШ № 5 м. Бердянська.

У 2003 р. закінчила соціально-гуманітарний факультет Бердянського державного педагогічного університету й отримала кваліфікацію «вчитель історії та українознавства».

У 2007 р. захистила кандидатську дисертацію «Дискусія як засіб мотивації навчальної діяльності учнів 7–8 класів на уроках історії» (науковий керівник — Баханов К.). У травні 2017 року захистила докторську дисертацію «Розвиток вищої історичної педагогічної освіти України в першій половині ХХ століття» (науковий консультант — Баханов К.).

З 2001 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті (2001–2003 рр. — на кафедрі педагогіки; 2003–2009 рр. — на кафедрі всесвітньої історії та правознавства; 2009–2012 рр. — на кафедрі історії України; з 2012 р. — на кафедрі педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін).

Сфери наукових інтересів: інновації в методиці викладання історії; історія вищої історичної педагогічної освіти України.

Авторка 3 монографій, 9 навчально-методичних посібників і 52 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2007 р.), Грамота Міністерства освіти і науки

України (2010 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.), стипендіат Кабінету Міністрів України для молодих учених (2008–2010 рр.).

І. Ф. Шумілова

ВИННИЧЕНКО
Катерина Миколаївна

12.06.1979, м. Київ

Майстер спорту України, заслужений тренер України, випускниця БДПУ.

У семирічному віці переїхала до м. Бердянська. Закінчила школу № 7, медичне училище, педуніверситет. У ДЮСШ відділу освіти працює тренером ушу з 1997 р. У відділенні ушу займається понад 100 спортсменів від 5 до 19 років. Випускниками відділення ушу стали 5 майстрів спорту України: Богдан Харлан, Володимир Марченко, Станіслав Шаповалов, Роман Малушков, Денис Драгой, більше 10 кандидатів у майстри спорту.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ВИНОГРАДОВ
Володимир
Прокопович

30.10.1938–15.03.2009

Учитель, тренер-викладач зі спортивної гімнастики та акробатики, майстер спорту СРСР з акробатики.

Народився в місті Бердянську. З 1946 по 1957 рр. навчався в школі № 6. У дитинстві захопився, а потім серйозно займався спортивною гімнастикою й акробатикою. У 1961 р. вступив до Харківського державного педагогічного інституту, який закінчив у 1965 р. У цьому ж році почав працювати тренером у дитячо-юнацькій спортивній школі, отримав звання майстра спорту СРСР з акробатики. У 1968–1969 навчальному році працював учителем фізичного виховання в СШ № 20, з 1969 по 1975 рр. — викладачем кафедри фізичного виховання в БДПУ ім. П. Д. Осипенко. У 1975–1976 навчальному році знову був призначений тренером зі спортивної гімнастики в ДЮСШ. З 1976 по 1981 рр. працював учителем

лем фізичного виховання у СШ № 7. З серпня 1981 р. розпочав учительську діяльність у школі № 9, де пропрацював 27 років.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ВИНОГРАДОВА
Ганна Миколаївна

10.02.1940, м. Генічеськ

Старший викладач кафедри фізичного виховання.

У 1963 р. закінчила Харківський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Фізичне виховання, анатомія і фізіологія людини». З 1969 р. почала роботу в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на посаді старшого викладача кафедри фізичного виховання. Авторка низки методичних розробок і наукових статей для провідних фахових видань педагогічних ВНЗ України з проблеми диференційованого застосування засобів фізичного виховання в процесі навчання студентів.

Нагороди: грамоти Міністерства освіти УРСР, республіканського комітету профспілки працівників освіти, вищої школи та наукових закладів, медаль «Ветеран праці», Почесна грамота Міністерства освіти України, Грамота Управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

О. В. Третьяк

ВІДЮК Антоніна Петрівна

1947, с. Чуївка Добринського р-ну Липецької обл.

У 1974 р. закінчила Донецький державний медичний інститут ім. М. А. Горького, спеціальність — санітарний лікар.

У 1977 р. перейшла на роботу до Донецького інституту радянської торгівлі викладачем.

У 1987 р. обрана на посаду доцента, цього ж року здобула науковий ступінь кандидата медичних наук.

З серпня 1990 р. обрана за конкурсом на посаду завідувача кафедри ЦО та медичної підготовки Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Сфера наукових інтересів: моделювання кровотоку в артеріальному колі великого моз-

ку людини; класифікація мінливості артеріального кола великого мозку людини.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ВОВК Валерій Петрович

01.01.1940, с. Циганівка
Синельниківського р-ну
Дніпропетровської обл.

До 1959 р. працював на залізничній станції в м. Синельниково.

У 1959–1964 рр. — студент історичного факультету Одеського державного університету. Після закінчення, в період з 1964 р. по 1966 р., працював учителем історії та суспільствознавства в м. Синельниково.

З 1966 р. по 1968 р. — асистент кафедри філософії та наукового комунізму Запорізького машинобудівного інституту. З 1967 р. — член КПРС.

У 1968–1971 р.р. навчався в аспірантурі кафедри наукового комунізму Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. Після закінчення аспірантури, до 1979 р., працював старшим викладачем кафедри наукового комунізму Запорізького машинобудівного інституту. У 1977 р. захистив дисертацію «Деятельность коммунистической партии по вовлечению в социалистическое строительство трудящихся национальных меньшинств Украины (1921–1925 гг.)» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

У 1979–1981 рр. працював у Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко.

Ю. В. Федорик

ВОВК
Мирон Васильович

06.07.1948, с. Рошнів
Івано-Франківського р-ну
Івано-Франківської обл.

Кандидат педагогічних наук (1984 р.), доцент (1987 р.), завідувач кафедри музики та співів, керівник оркестру народних інструментів БДП.

1967–1971 рр. — студент Івано-Франківського педагогічного інституту ім. В. Стефаника, спеціальність — учитель музики і співів у середній школі та викладач по класу баяна.

1972–1976 рр. — викладач музики в Запорізькому педучилищі. 1976–1980 рр. — викладач кафедри теорії, історії музики Івано-Франківського педінституту.

1980–1983 рр. — аспірант НДІ педагогіки УРСР, захистив дисертацію.

1983–1984 рр. працював на кафедрі теорії, історії музики і гри на музичних інструментах Івано-Франківського педінституту.

У 1984 р. отримав науковий ступінь кандидата педагогічних наук.

З 1984 р. — старший викладач кафедри музики і співів БДПІ, 1985–1988 рр. — завідувач кафедри музики і співів.

У 1987 р. рішенням Вищої атестаційної комісії році Вовку М. присуджено вчене звання доцента кафедри музики та співів.

П. Б. Косенко

ВОЗНЕСЕНСЬКИЙ Павло Іванович

Директор Бердянської чоловічої гімназії (з 28.09.1910 р.). Викладач класичних мов і славістики. Статський радник. З 10.05.1893 р. перебував на службі по відомству Міністерства народної освіти. З 10.05.1905 р. перебував на директорській посаді. У Бердянській гімназії прослужив недовго й уже через кілька місяців директором навчального закладу замість нього був призначений статський радник Костянтин Титович Калабановський.

І. І. Лиман

ВОЙНА Лідія Йосипівна

16.01.1941, с. Ковалі Каневського р-ну Черкаської обл.

Народилася в сім'ї службовців. З 1947 р. навчалася в Ковалівській семирічній школі. Після закінчення 10-го класу в 1957 р. вступила до Каневського технікуму підготовки культурно-просвітницьких працівників на бібліотечний відділ. З 1959 по 1962 рр. працювала завідувачем сільських бібліотек. З 1963 по 1968 рр. навчалася в Харківському державному інституті культури на факультеті бібліотекознавства та бібліографії (заочно). У 1963 р. була прийнята на роботу до Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, де пропрацювала 51 рік,

із них 19 років була завідувачем бібліотеки. За сумісництвом працювала молодшим науковим співробітником над науковою темою «Психолого-педагогічні та методичні дослідження впровадження нових інформаційних технологій в навчально-виховний процес початкової школи». Брала активну участь у суспільному житті інституту. Була секретарем Наукової ради. Має медаль «Ветеран праці».

С. В. Білокінь

ВОЙНИЙ Микола Олександрович

Випускник БДПІ, про- ректор із заочного навчан- ня БДПІ ім. П. Д. Осипен- ко (1963–1974 рр.).

У 1959 р. закінчив фі- зико-математичний фа- культет БДПІ. Працював у школі-інтернаті, згодом — асистентом кафедри педагогіки БДПІ. Наказом ректора інституту з 16.09.1963 р. при- значений виконувачем обов'язки проректора із заочного навчання. Наказом по Міністерству освіти УРСР від 25.08.1966 р. за № 863-к при- значений проректором із заочного навчання БДПІ. Наказом виконувача обов'язків ректора інституту Д. В. Клименченка від 07.02.1974 р. звільнений з посади проректора із заочної ча- стини за власним бажанням із призначенням виконувачем обов'язків проректора Н. Г. Пле- вако. Після БДПІ працював у Бердянську за- відувачем курсів профосвіти.

І. І. Лиман

ВОЙНИКОВ Володимир Миколайович

22.12.1975, м. Бердянськ Запорізької обл.

Випускник БДПІ ім. П. Д. Осипенко (1999 р.). У 1993 р. закінчив се- редню школу № 3.

У 1999 р. отримав диплом учителя праці і фізики в Бердянському державному педагогіч- ному інституті.

З 1998 р. активно займається підприєм- ницькою діяльністю. Напрямок — сільське гос- подарство.

Депутат Бердянської міськради VI скликання, засновник і директор приватного підприємства «Войников і К» з 2000 р., директор ТОВ «Сади Бердянська».

І. С. Смолина

**ВОЙТЮК (Калайтан)
Яна Іванівна**

15.06.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПІ
(2000 р.).

Заслужена артистка України, солістка Львівського національного академічного театру опери та балету ім. Соломії Крушельницької, член спілки театральних діячів України.

1996–2000 рр. — студентка факультету підготовки вчителів початкових класів та музики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

2001–2006 рр. — студентка факультету оперного співу Львівської музичної консерваторії. З 2002 р. — солістка Ансамблю пісні і танцю Західного Оперативного Командування, член групи Львівської опери. Співпрацює з Центром військово-музичного мистецтва. Гастролювала з оперними виставами та концертними програмами в Польщі, Німеччині, Австрії, Франції, Люксембурзі.

Т. К. Володько

**ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ
Юрій Вікторович**

05.05.1949,
Кіровоградщина —
04.07.2008, м. Бердянськ

Кандидат історичних наук, доцент БДПІ (БДПУ).

З 1971 р. — студент Київського державного педагогічного інституту. Викладав історію в ПТУ № 9 Києва. 1977–1980 рр. — аспірант Київського державного педагогічного інституту. Захистив кандидатську дисертацію «Ідейно-політичне виховання учительських кадрів 1960–1980 рр.».

З 1985 р. став викладати в БДПІ. 28.08.1985 р. призначений на посаду проректора із заочної форми навчання. При цьому працював доцентом кафедри марксизму-ленінізму

(кафедри історії КПРС і наукового комунізму; кафедри політичної історії). 1992–1995 рр. — докторант Інституту історії України НАН України. У 2001–2008 рр. — завідувач кафедри всевітньої історії та правознавства БДПІ (БДПУ).

Автор понад 50 наукових праць, зокрема двох монографій.

І. І. Лиман

**ВОЛКОВ
Владислав
Володимирович**

26.02.1987

Випускник БДПУ
(2009 р.).

У 2009 р. закінчив економічний факультет БДПУ за спеціальністю «Професійне навчання. Економіка підприємств, маркетинг та менеджмент». У 2010 р. закінчив факультет управління Азовського регіонального інституту управління при ЗНТУ за спеціальністю «Фінанси».

У 2011 р. працював у ПАТ «Банк Руський стандарт» на посаді фахівця із залучення клієнтів, водночас виконував обов'язки голови правління садового товариства «Славяне» у м. Бердянську.

З 2012 р. проживає в Болгарії, де в 2014 р. закінчив магістратуру з економіки в Університеті національної і світової економіки (м. Софія) за спеціальністю «Бухгалтерський облік». З 2014 р. є докторантом кафедри бухгалтерського обліку та аналізу фінансово-облікового факультету Університету національної і світової економіки.

Має понад 10 публікацій. Основний напрямок наукових досліджень — порівняльний аналіз проблем стандартизації бухгалтерського обліку в державному секторі Болгарії та України. Завдяки його публікаціям внесені деякі зміни до Податкового кодексу України.

О. В. Задворна

**ВОЛКОВ
Петро Платонович**

01.02.1899,
м. Верхньодніпровськ
Єкаторинославської губ.

Доцент кафедри музики і співів, керівник духового оркестру БДПІ.

1912–1914 рр. — перебував на службі в цирку Чепурковського на посаді музиканта цирку. З 1914 р. — музикант оркестру пожежної дружини Краматорського металургійного заводу, 1919–1930 рр. — керівник духового оркестру.

1930–1934 рр. — навчання в Харківському музично-театральному інституті на диригентському відділенні. Після закінчення був призначений у військову Авіашколу на посаду капелмейстера оркестру, працював керівником оркестру на Харківському верстатобудівному заводі.

У 1936 р. переїхав до м. Свердловська, де працював у Клубі Верхньо-Ісетського металургійного заводу диригентом і керівником духового оркестру.

1938–1959 рр. — призваний до армії офіцером запасу на посаду диригента військової частини МВС м. Свердловська. 1959–1961 рр. — диригент у Палаці культури металургів і педагог училища № 61 музвихованців м. Свердловська.

З 1961 р. працював у Бердянському державному педагогічному інституті викладачем, керував інститутським і загальноміським духовими оркестрами. За успішні виступи колектив духового оркестру інституту нагороджувався дипломами на міських, обласних і республіканських оглядах художньої самодіяльності. У 1971 р. був обраний на посаду доцента кафедри музики і співів.

1974–1976 рр. — викладач СШ № 11 і Бердянської музичної школи, поєднував цю роботу із роботою у БДПІ за сумісництвом орієнтовно до 1977 р.

П. Б. Косенко

ної ради. У 1890–1897 рр. — член Саратовського єпархіального цензурного комітету. 1890–1893 рр. — член правління Саратовської духовної семінарії. З 1893 р. — законовчитель Саратовської гімназії, Саратовського трикласного училища. У 1897 р. переведений на посаду протоієрея м. Царицина, призначений благочинним церков м. Царицина, відділення Балашовського жіночого монастиря й 1 округу Царицинського повіту та головою Царицинського відділення єпархіальної училищної ради. У цьому ж році зведений у сан протоієрея. У 1904 р. переведений на місце протоієрея Вознесенського собору й благочинного церков м. Камишина. З 1905 р. викладав у Камишинській жіночій гімназії. 01.11.1910 р. переведений на посаду законовчителя Бердянської чоловічої гімназії. 15.12.1910 р. призначений настоятелем Олександрівської церкви при Бердянській гімназії. 10.02.1911 р. призначений членом Таврійського єпархіального цензурного комітету. У 1913 р. — делегат, заступник голови Таврійського єпархіального з'їзду законовчителів світських середніх навчальних закладів. 01.08.1914 р. переведений з Бердянської до Керченської Олександрівської гімназії.

Нагороджений набедреником, скуфією, камілавою, наперсним хрестом, орденом Св. Анни 3 ступеня, срібними медалями на згадку царювання імператора Олександра III й на згадку 25-річчя церковнопарафіяльних шкіл.

І. І. Лиман

ВОЛКОВСЬКИЙ

Володимир
Дмитрович

28.08.1858 — ?

Протоієрей, законовчитель Бердянської чоловічої гімназії.

Народився в родині диякона. У 1882 р. закінчив Казанську духовну академію зі ступенем кандидата богослов'я. У 1882–1887 рр. — викладач латинської мови в Камишинському духовному училищі. У 1886 р. рукопокладений у священники до тюремної церкви м. Камишина. Виконував обов'язки помічника доглядача цієї церкви. У 1884–1887 рр. виконував обов'язки законовчителя Камишинського реального училища. У 1887 р. переведений до церкви м. Саратова. У 1888–1897 рр. — член Саратовського повітового відділення єпархіальної училищ-

ВОЛОДИНА

Наталія Вікторівна

09.12.1953, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (1993 р.), доцент (1995 р.).

У 1976 р. закінчила Донецький державний університет, факультет романо-германської філології за спеціальністю «Німецька мова та література».

З 1976 по 1979 рр. — учитель німецької мови в Кумачівській ЗОШ Старобешевського району Донецької області. З 1979 по 1980 рр. — учитель німецької мови ЗОШ № 15 м. Бердянська.

З 1980 р. працювала в БДПІ, з 1995 р. — доцент кафедри іноземних мов. У 1993 р. захистила в Харківському державному педагогічному університеті ім. Г. С. Сковороди кандидат-

ську дисертацію «Підвищення ефективності процесу навчання студентів педвузу посиленням його професійно-педагогічної спрямованості» зі спеціальності 13.00.01 — теорія та історія педагогіки (науковий керівник — Гусев В.).

Нагороди: Почесна грамота міського голови (2015 р.), грамоти ректора Бердянського державного педагогічного університету (2005, 2006 рр.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2007 р.).

Викладала навчальні дисципліни: «Німецька мова», «Практичний курс німецької мови», «Технічний переклад», «Стилістика німецької мови», «Фонетика німецької мови», «Теоретичний курс німецької мови». Є автором 7 навчально-методичних посібників та 60 наукових публікацій у фахових виданнях.

О. А. Халабузар

ВОЛЬСЬКИЙ Євген Миколайович

07.06.1925, с. Ухів
Ветковського р-ну
Гомельської обл.

Кандидат педагогічних наук (1968 р.) доцент (1970 р.), завідувач кафедри педагогіки і психології (1977–1978 н.р.).

1941–1943 рр. — навчання в Тулунському учительському інституті на фізико-математичному факультеті.

1944–1945 рр. — навчання в Забайкальському стрілково-мінометному училищі, 1946 р. — служба на командних посадах у прикордонних частинах Забайкальського та Закарпатського військових округів.

1947–1959 рр. — учитель, а потім директор Шерагульської середньої школи. У 1952 р. закінчив історичний факультет Іркутського історичного факультету.

1959–1963 рр. — аспірант Іркутського педагогічного інституту, директор школи-інтернату № 14 міста Іркутська, викладач педагогіки та методики викладання історії та суспільствознавства в університеті.

1963–1968 рр. — старший викладач кафедри педагогіки і психології Іркутського педагогічного інституту, 1968–1973 рр. — доцент цієї ж кафедри.

У 1968 р. захистив кандидатську дисертацію «Основні проблеми профорієнтації в навчально-виховній роботі школи» в НДІ теорії і історії педагогіки АПН СРСР.

1973–1976 рр. — проректор з наукової роботи Іркутського педінституту.

1977–1978 н.р. — завідувач кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Архів БДПУ

ВОРОНИЙ Феодосій Якович

1837, с. Журавка
Лубенського пов.
Полтавської губ. —
03.1910, с. Журавка
Лубенського пов.
Полтавської губ.

Відомий педагог, громадський діяч, директор Бердянської чоловічої гімназії (10.08.1875 — липень 1881 р.).

Магістр російської словесності. Навчався в Полтавській гімназії і Київському університеті. Був викладачем Ніжинського ліцею (1864–1872 рр.). Пізніше призначений директором Кишинівської гімназії, звідки був переведений до Бердянська. За час директорства Вороного Ф. добудована Бердянська чоловіча гімназія, відбувся перший випуск цього навчального закладу. Під керівництвом педагога виховувались учні, які згодом стали гордістю міста — Хавкін В., Вороний Г., Шмідт П. Був відомий своїм лібералізмом. Обирався членом Бердянської міської думи. Після переведення до Прилуцької гімназії зберігся «капітал ім. Ф. Я. Вороного», призначений для допомоги учням Бердянської гімназії. Як людина демократичних поглядів, через конфлікт з керівництвом вийшов у відставку одразу по вислuzі 25 років, на 50-му році життя. Перебуваючи у відставці, брав активну участь у роботі Прилуцького сільськогосподарського товариства. У рідному селі заснував школу. Він батько Георгія Феодосійовича Вороного — відомого математика, професора, члена-кореспондента Російської Академії Наук.

В. М. Константинова

ВОРОНИЙ Георгій Феодосійович

16(28).04.1868, с. Журавка
Лубенського пов.
Полтавської губ. —
07(20).11.1908, м. Варшава

Всесвітньо відомий математик, профе-

сор, член-кореспондент Російської Академії Наук. Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, син директора цієї гімназії Вороного Ф. До п'ятого класу вчився в Бердянську, а у зв'язку з переводом батька до Прилук продовжив навчання в Прилуцькій гімназії, яку закінчив у 1885 р. Вищу освіту одержав у Санкт-Петербурзькому університеті. У 1894 і 1896 рр. захистив дисертації про алгебраїчні числа третього ступеня, за які Російська Академія Наук присудила йому премію ім. Буняковського. З 1894 по 1908 рр. працював у Варшаві, викладав у Варшавському університеті. Був деканом механічного факультету Варшавського політехнічного інституту. У 1907 р. обраний членом-кореспондентом Російської Академії Наук фізико-математичного відділення. Дослідження Вороного Г. мали великий вплив на розвиток теорії чисел. Учений став одним із засновників нової галузі математики — геометрії чисел. Тритомне зібрання наукових праць Вороного Г. було видано Академією Наук УРСР в 1952–1953 рр. Основними працями вченого є «О целых алгебраических числах, зависящих от корня уравнения 3-й степени» (1894 р.) і «Об одном обобщении алгебраических непрерывных дробей» (1896 р.).

В. М. Константинова

ВОРОШИЛІН
Роман Сергійович

13.12.1983, смт Мангуш
Донецької обл.

Майстер спорту України міжнародного класу (2001 р.).

Досягнення: 2001 р.: чемпіон світу серед юнаків (м. Сочі, Росія); 2002 р.: бронзовий призер Чемпіонату Європи серед юніорів (м. Балатонеллі, Угорщина); срібний призер Чемпіонату світу серед юніорів (м. Сочі, Росія); 2003 р.: чемпіон Європи серед юніорів (м. Німбурк, Чехія); 2004 р.: бронзовий призер Чемпіонату Європи, дорослі (м. Німбурк, Чехія); Чемпіон Європи серед юніорів (м. Софія, Болгарія); бронзовий призер Чемпіонату світу, дорослі (м. Кейптаун, ПАР); 2005 р.: чемпіон Європи серед юніорів (м. Маріуполь, Україна); бронзовий призер Чемпіонату світу, дорослі (м. Маямі, США).

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ВОСКРЕСЕНСЬКИЙ
Юрій Олексійович

10.05.1894, м. Казань

Викладач вищої математики та декан фізико-математичного факультету (1944 р.).

У 1916 р. закінчив Казанський університет з дипломом 1-го ступеня й був залишений при університеті для підготовки до професорського звання на кафедрі механіки.

З 1918 р. працював учителем математики в середніх школах Маріуполя, Бердянська. У 1927 р. працював бухгалтером-ревізором, потім повернувся до педагогічної діяльності, а з 1931 р. — до науково-педагогічної діяльності.

1939–1941 рр. — за сумісництвом викладав курс вищої математики в Костромському вчительському інституті. У травні 1941 р. отримав пропозицію від Осипенківського відділу народної освіти і переїхав у серпні на постійне місце проживання зі всією сім'єю до м. Осипенко, де працював учителем математики до 4 жовтня 1941 р. Під час окупації німцями м. Осипенко працював учителем математики та директором школи. Після окупації з 22 вересня 1943 р. по 01 січня 1944 р. працював інспектором шкіл при МІСБКВНО, з 15 січня 1944 р. отримує призначення в Осипенківський вчительський інститут на посаду викладача вищої математики і декана фізико-математичного факультету.

І. С. Смоліна

ВУСИК
Ганна Леонідівна

29.10.1973, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2005 р.), доцент (2010 р.).

Навчалася в загальноосвітній школі № 15 м. Бердянська. У 1996 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література». Протягом 1995–2005 рр. працювала вчителем української мови і літератури в ЗОШ № 15, ЗОШ № 20 й Азовському регіональному ліцеї (за сумісництвом). 2001–2005 рр. — заступник директора ЗОШ № 20 з навчально-виховної роботи.

У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Типологія станів мовної ситуації в Центральній-Східній Україні в першій половині ХХ ст.» зі спеціальності 10.02.15 — загальне

мовознавство (науковий керівник – Денисова С.). З 2005 р. – викладач кафедри загального мовознавства та слов'янської філології БДПУ. У 2007–2008 н.р. – заступник директора з виховної роботи та міжнародного співробітництва Інституту філології БДПУ. З 2008–2009 н. р. – заступник декана з навчальної роботи соціально-гуманітарного факультету БДПУ. У 2010 р. закінчила магістратуру БДПУ за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія» та здобула кваліфікацію викладача історії вищого навчального закладу. 2009–2011 н.р. – заступник директора

Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ з навчально-методичної роботи.

Під керівництвом Вусик Ганни Леонідівни були захищені 2 кандидатські дисертації в спеціалізованій вченій раді К 11.051.10 Донецького національного університету.

Нагороди: нагрудні знаки «Відмінник освіти України» (2011 р.), «Василь Сухомлинський» (2015 р.).

Сфера наукових інтересів: соціолінгвістика. Авторка 1 монографії, 10 посібників і 77 наукових статей.

О. П. Колінько

ГАЄВСЬКИЙ Владислав Еразмович

1846 – ?

Почесний попечитель Бердянської чоловічої гімназії, Бердянський міський голова, громадський діяч. Дворянин.

Навчався в Немирівській гімназії й Одеському комерційному училищі. У 1876–1906 рр. безперервно перебував депутатом Бердянської міської думи. З 03.07.1886 по 22.03.1906 рр. – міський голова Бердянська. З 1877 по 1906 рр. – голова попечительної ради Бердянської жіночої гімназії. З 1888 по 1908 рр. – почесний попечитель Бердянської чоловічої гімназії. З 1880 по 1906 рр. – член Бердянської повітової училищної ради. З 24.01.1906 р. – голова цієї ж ради. З 1881 р. – гласний Бердянського повітового земського зібрання. З 1906 р. – голова цього зібрання. З 1894 р. – гласний Таврійського губернського земства. З 1886 р. – директор Бердянського тюремного комітету, з 24.01.1906 р. – голова цього комітету. З 1890 р. – почесний член попечительства дитячих притулків. З 24.01.1906 р. – голова Бердянського дитячого притулку. З 1899 р. – попечитель Бердянської церковнопарафіяльної жіночої школи. З 22.03.1901 р. – почесний громадянин Бердянська. З 24.01.1906 р. – Бердянський повітовий предводитель дворянства. 27.09.1909 р. обраний головою повітової зем-

ської управи. З 01.1910 р. – почесний попечитель Преславської учительської семінарії.

Нагороджений орденом Св. Анни 3 ступеня (1888 р.); орденом Св. Станіслава 3 ступеня (1888 р.); орденом Св. Станіслава 2 ступеня (1890 р.); орденом Св. Анни 2 ступеня (1895 р.); орденом Св. Володимира 4 ступеня (1901 р.); орденом Св. Володимира 3 ступеня (1909 р.); орденом Св. Станіслава 1 ступеня (1911 р.); орденом Св. Анни 1 ступеня (1913 р.).

В. М. Константінова

ГАЛАЙДА Сіма Дмитрівна

21.10.1935–17.11.2004.

Навчалася в Ростовському-на-Дону державному педагогічному інституті (1959–1963 рр.) за спеціальністю «Дошкільна педагогіка і психологія» та отримала кваліфікацію «викладач педагогіки, психології та методик у дошкільному педучилищі, інспектор-методист».

У 1983 р. захистила кандидатську дисертацію «Навчання старших дошкільників відзеркаленню явищ суспільного життя в образотворчій діяльності» зі спеціальності 13.00.01 – теорія та історія педагогіки у Московському державному педагогічному інституті (науковий керівник – Комарова Т.) та отримала науковий ступінь кандидата педагогічних наук.

З 1985 по 1987 рр. була заступником декана факультету дошкільного виховання, стар-

шим викладачем кафедри теорії і методики дошкільного виховання факультету дошкільного виховання.

У 1988 р. Сімі Дмитрівні присвоєне вчене звання доцента кафедри дошкільної педагогіки та психології.

Нагороди: Почесна грамота Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко (1985 р.).

Г. О. Лопатіна

ГАЛЬЧИНСЬКИЙ Іван Миколайович

1893 – ?

Директор Бердянського педагогічного технікуму (осінь 1930 р. – 29.03.1931). Член ВКП(б) з 1927 р. Упродовж нетривалого перебування на посаді директора підписав цілу низку наказів про вилучення з бібліотеки забороненої літератури, звільнення лекторів «за ідеологічне збочення», відрахування студентів як «соціально чуждих елементів». У 1932 р. закінчив тримісячні підготовчі курси викладачів соціально-економічних дисциплін для ВНЗ. З 01.11.1932 по 01.07.1933 рр. викладав діалектичний матеріалізм та історію Всесвіту в Бердянському державному інституті соціального виховання. Звільнився з інституту у зв'язку з призначенням на керівну роботу в Політвідділі МТС. У 1939–1941 рр. знову працював в інституті, на кафедрі марксизму-ленінізму. У зв'язку з евакуацією навчального закладу наказом від 4.09.1941 р. «відпущений з роботи до особливого розпорядження».

В. М. Константінова

ГАРМАТА Валентин Артемович

12.06.1933, м. Горлівка
Донецької обл.

Випускник БДПІ (1964 р.), завідувач кафедри музики та співів.

1960–1964 рр. — студент БДПІ за спеціальністю вчитель початкових класів середньої школи (додаткова спеціалізація — вчитель співів і музики, вчитель малювання).

1964–1968 рр. — старший викладач кафедри музики БДПІ по класу баяна.

1968–1972 рр. — завідувач кафедри музики та співів, кілька разів очолював кафедру (1976, 1982, 1983 рр.).

Брав активну участь у суспільному житті інституту, роботі художньої самодіяльності. Викладав предмети: спецінструмент, методику музичного виховання, педагогічну практику, керував інститутським хором, оркестром народних інструментів.

1983–1985 рр. — учитель музики в початкових класах у Бердянській СШ №1.

У 1993 р. вийшов на пенсію.

П. Б. Косенко

ГЕККЕР Нахим (Наум) Леонтіювич

17.04.1861, Бахмутський
пов. Катеринославської
губ. — 1920, м. Одеса (?)

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, літератор, етнограф, відомий народовець, згодом — есер. Псевдонім — рос. Былой. Мешкав у Бердянську. У 1881 р. до завершення курсу вибув з Бердянської чоловічої гімназії. Пізніше навчався в Новоросійському університеті. У молодості приєднався до «чорнопередільців» і був членом «Південноросійського робітничого союзу», де став відомий як один із кращих в Одесі пропагандистів серед робітників. Арештований і засуджений на 10 років каторги. У 1892 р. відправлений на поселення до Якутії, де зайнявся вивченням побуту місцевого населення. Згодом став есером. У 1924 р. в історико-революційному віснику «Каторга та заслання» була опублікована стаття Геккера Н. «Революційні гуртки в Бердянську (1878–1879 рр.)», яка є спогадами про часи навчання автора в Бердянській чоловічій гімназії.

І. І. Лиман

ГЕММЕРЛЕ Іван Федорович

Член комісії з влаштування будівлі для чоловічої гімназії в Бердянську, почесний громадянин, купець, міський голова Бердянська (січень 1863-лютий 1865 рр., 1867–1870 рр.). Член торгового дому Бонне і Ко. Уже в 1856 р. — бердянський купець 1-ї гільдії Геммерле І. клопатав про дозвіл його пароплаву буксирувати каботажні судна по Азовському морю і Дону. Як міський голова, в 1863 р. організував урочи-

сту зустріч в Бердянську спадкоємця престолу. З 1866 р. — почесний наглядач Бердянського повітового училища. У 1866–1867, 1875–1877 рр. значився в числі гласних повітового земського зібрання. Входив до складу комісії з проведення до Бердянська залізниці. У 1873 р. — голова опікунської ради Бердянської жіночої прогімназії. У 1875 р. обраний членом комісії з влаштування будівлі для чоловічої гімназії в Бердянську. У 1877 р. — виконуючий обов'язки голови Бердянської земської управи.

В. М. Константинова

ГЕРАСИМЕНКО
Гордій Якович

1901 – ?

Директор (керуючий) Бердянського педагогічного технікуму (29.03.1931–1932 рр.). Член ВКП(б). Отримав вищу освіту. На момент вступу на посаду директора педтехнікуму не мав педагогічного стажу. По акту передачі від 29.03.1931 р. прийняв від попереднього директора «Червоний будинок» і 4 гуртожитки. Мешкав у «Червоному будинку» педагогічного технікуму. Поставив питання про організацію з вересня 1931 р. вечірнього робітничого технікуму.

В. М. Константинова

ГЕРАСИМЕНКО
Людмила Петрівна

13.01.1946, м. Макіївка
Донецької обл.

Завідувач кафедри музики і співів БДПУ, кандидат педагогічних наук (1984 р.).

1965–1967 рр. — займалась у студії актора при Красноярському крайовому драматичному театрі ім. О. С. Пушкіна.

У 1968 р. переїжджає до м. Запоріжжя, де працює директором кінотеатру тресту «Запоріжбуд», завідувачем клубу школяра за місцем проживання (1970 р.), інструктором-методистом Будинку культури будівельників (1972 р.), художнім керівником БК тресту «Запоріжжялітбуд» (1972–1973 рр.).

У 1973 р. переїздить до Бердянська, працює з 1973 р. директором БК будівельників

тресту «Бердянськбуд», а з 1977 р. — директором БК Першотравневого заводу.

1970–1975 рр. — навчання в Ленінградській вищій профспілковій школі культури за спеціальністю «Організатор-методист КПП вищої кваліфікації».

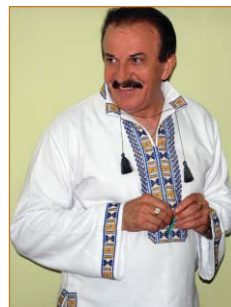
1979–1982 рр. — аспірантка Київського державного інституту культури.

1982–1983 рр. — старший викладач кафедри музики і співів.

У 1984 р. захистила дисертацію й отримала диплом кандидата педагогічних наук. 1984–1986 рр. — завідувач кафедри музики і співів БДПУ.

У 1986 р. була переведена на посаду доцента кафедри педагогіки Брестського педагогічного інституту ім. О. С. Пушкіна.

П. Б. Косенко

ГЕРИЛІВ
Степан Миколайович

19.06.1954, с. Рудники
Миколаївського р-ну
Львівської обл.

З 1961 по 1971 рр. навчався в Пісочненській середній школі, згодом рік працював слюсарем на місцевому склозаводі, а в 1972–1977 рр. навчався на факультеті журналістики Львівського державного університету. Після навчання з 1977 по 1983 рр. працював заввідділом і відповідальним секретарем Миколаївської районної газети «Ленінська зоря» (Львівська область). Протягом 1983–1994 рр. працював заввідділом Долинської районної газети «Червона Долина» (Івано-Франківська обл.), редактором районного радіомовлення, інспектором та головою Долинського районного комітету народного контролю, інспектором Івано-Франківської інспекції з контролю за цінами.

З 1994 р. перебував у пошуках роботи та ліпшої долі за межами України: в Канаді, Греції, США. Із лютого 2010 р. — в Бердянську (Запорізька обл.). З вересня 2010 р. працював старшим викладачем кафедри журналістики Бердянського державного педагогічного університету, згодом — провідним фахівцем, редактором газети Бердянського державного педагогічного університету «Університетське Слово» (працює дотепер). Очолює університетський благодійний та волонтерський руху в університеті та місті, створивши в БДПУ Благодійну Скриню «ДоброДій», є одним із засновників волонтерської організації БДПУ

«Наші Атланти». Видав три поетичні збірки і трилогію «НАШІ АТЛАНТИ...».

Був делегатом багатьох з'їздів Народного Руху України.

Нагороди: Почесний орден «За вагомий особистий внесок у розвиток міста Бердянська»; медалі: «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська», «ЗА РОЗВИТОК ЗАПОРІЗЬКОГО КРАЮ», «25 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ», «ЗА ВІРНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНІЙ ІДЕЇ», «ПАТРІОТ УКРАЇНИ»; Благословенна Грамота Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета (за заслуги перед Помісною Українською Православною Церквою та божим українським народом); Грамота ОУН за заслуги перед Організацією Українських Націоналістів і матеріальний вклад в розбудову і закріплення незалежної Української Держави.

А. М. Носко

ГЛАЗКОВА Ірина Яківна

03.08.1977, с. Іванівка
Кам'яно-Дніпровського
р-ну Запорізької обл.

Доктор педагогічних
наук (2013 р.), професор
(2014 р.).

У 1999 р. закінчила з відзнакою факультет дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та психологія (дошкільна). Мова і література (іноземна)».

З вересня 2000 р. почала працювати викладачем кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

У 2004 р. захистила кандидатську дисертацію «Підготовка майбутнього вчителя до організації навчального діалогу в професійній діяльності». У червні 2008 р. отримала вчене звання доцента кафедри іноземних мов.

У 2004 р. переведена на посаду старшого викладача кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного університету. З 2007 р. — доцент цієї ж кафедри. З 2006 по 2008 рр. — стипендіат Кабінету Міністрів України для молодих учених.

У 2013 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук «Теоретико-методичні засади формування у майбутніх учителів компетентності запобігання та подолання педагогічних бар'єрів у професійній діяльності» (науковий консультант — Гриньова В.).

З вересня 2014 р. — професор кафедри іноземних мов і методики викладання Бердянського державного педагогічного університету. З грудня 2014 р. по вересень 2016 р. — завідувач цієї кафедри.

З вересня 2016 р. — декан факультету філології та соціальних комунікацій.

Співавторка навчальних посібників «Англійська мова. Кредитно-модульний курс» (2007 р.), «English. Learning through Barriers + CD» (2013 р.). Авторка монографій «Навчальний діалог у професійній діяльності майбутнього вчителя» (2007 р.), «Компетентність майбутнього вчителя у запобіганні та подоланні педагогічних бар'єрів» (2013 р.).

Нагороди: почесні грамоти Бердянського державного педагогічного університету (2005, 2008 рр.), Почесна грамота Запорізького обласного управління освіти (2010 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2014 р.).

О. А. Халабузар

ГЛАЗОВА Світлана Миколаївна

13.01.1978, с. Онуфріївка
Кіровоградської обл.)

Кандидат філологічних
наук (2005 р.), доцент
(2010 р.).

У 2000 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література та народознавство».

З 05.07.2000 до 30.11.2000 рр. — методист кафедри суспільних наук БДПІ ім. П. Д. Осипенко; 2000–2005 рр. — аспірантка денної форми навчання БДПУ; з 2005 р. — асистент кафедри української мови Бердянського державного педагогічного університету; з 2006 р. — доцент кафедри української мови; з вересня 2007 р. — доцент кафедри філологічних дисциплін для неспеціальних факультетів; з 1 лютого 2014 р. — доцент кафедри української мови та методики викладання фахових дисциплін.

У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Пояснювально-ототожнювальні конструкції в українській мові: семантика, граматики, прагматика» (науковий керівник — Ломакович С.). Коло наукових зацікавлень — синтаксис.

Авторка 35 наукових публікацій.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації

ції (2007 р.); Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2015 р.).

Н. В. Павлик

ГЛАЗОВА
Яна Василівна

30.05.1971, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат економічних наук (2016 р.).

У 1993 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Праця, інформатика та обчислювальна техніка», кваліфікація – вчитель праці та інформатики.

У 2000 р. закінчила факультет перепідготовки Азовського регіонального інституту управління ЗНУ та отримала кваліфікацію – менеджер.

У 2001 р. закінчила АРІУ ЗНТУ за спеціальністю «Економічна кібернетика», кваліфікація – магістр з економічної кібернетики.

У 2016 р. захистила кандидатську дисертацію «Моделювання процесів самоорганізації територіальної громади в соціально-економічній системі міста» (науковий керівник – Максимшко Н.).

З 1993 р. працювала в Азовському регіональному інституті управління, обіймаючи посади економіста, а згодом – викладача кафедри економічної кібернетики. У Бердянському державному педагогічному університеті працює з 2012 р.

Сфери наукових інтересів: інформаційні технології моделювання соціально-економічних процесів у суспільстві та муніципальній економіці, e-democracy та e-government.

Авторка 3 науково-методичних посібників, аналітичних збірок, 24 наукових статей.

Нагороди: почесні грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2017).

П. В. Захарченко

ГЛУШКОВ
Анатолій Олексійович

05.01.1950, селище
Ленінське Кіровської обл.

Випускник БДП (1983 р.), директор Державного навчального закладу «Бердянський на-

вчальний центр № 77».

Закінчив Кіровський механіко-технологічний технікум, у 1969 р. був направлений до Бердянської взуттєвої фабрики. У 1978–1983 рр. – студент-заочник загальнотехнічного факультету БДП, отримав диплом вчителя загальнотехнічних дисциплін і праці.

З 1986 р. працював у ПТУ № 5 при Бердянській виправно-трудої колонії. З 1993 р. – на заводі «Південгідромаш». З 2004 р. працював у Бердянській філії Оріхівського навчального центру № 88. З 2010 р. – директор Державного навчального закладу «Бердянський навчальний центр № 77».

І. І. Лиман

ГНАТЮК
Віталій Васильович

26.03.1982, с. Рахнівка
Хмельницької обл.

Кандидат біологічних наук (2012 р.), доцент кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та еко-

логії Бердянського державного педагогічного університету.

У 2005 р. закінчив Кам'янець-Подільський державний університет, спеціальність «Початкове навчання і педагогіка і методика середньої освіти. Біологія», кваліфікація – вчитель початкових класів і вчитель біології. У 2007 р. у цьому ж навчальному закладі отримав спеціальність «Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія», кваліфікація – магістр педагогічної освіти, викладач біології.

У 2010 р. закінчив аспірантуру Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Навчально-наукового центру «Інститут біології» кафедри фізіології та екології рослин.

У 2011 р. захистив дисертацію «Стан екосистем рекреаційної зони національного природного парку «Подільські Товтри» за умов антропогенного навантаження» на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук

зі спеціальності 03.00.16 — екологія. Науковий керівник — Мусієнко М.

З 01.09.2011 р. працював на посаді старшого викладача кафедри біології, екології та безпеки життєдіяльності Бердянського державного педагогічного університету.

Член ради факультету фізичного виховання (2012 р.); член міжнародного екологічного фонду «Азовське море», Українського товариства охорони птахів (УТОП) та головою секції «заповідних територій та біорізноманіття» (2013 р.); член Ради молодих учених при МОН України та експертної ради з проведення експертизи проєктів молодих учених (2015 р.).

З 01.09.2016 р. працює на посаді доцента кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології, виконує обов'язки заступника декана з наукової роботи та міжнародної діяльності факультету фізичного виховання.

З 2016 р. виконує обов'язки заступника голови Ради молодих учених та голови РМУ факультету фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів — еколого-біологічні дослідження, зокрема: моніторинг та аналіз стану екосистем навколишнього середовища, охорона навколишнього середовища, радіоекологія, пошук ефективних способів використання альтернативних джерел енергії на основі наявних, екологічне виховання студентів та школярів тощо.

Автор понад 25 наукових і навчально-методичних праць (2 навчальних посібники, методичні рекомендації, 12 статей).

Нагороди: грамота департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.); грамота міського голови м. Бердянська (2015 р.).

С.М. Хатунцева

ГОЛІК
Олександр
Борисович

19.09.1960, с. Новоселівка
Казанського р-ну
Кокчетавської обл.,
Казахстан)

Кандидат педагогічних наук (2007), доцент (2010).

Закінчив Дніпропетровське державне театральне училище («Режисура», 1982 р.), Бердянський державний педагогічний інститут («Теорія та методика початкової освіти», 1990), («Психологія», 2000), аспірантуру Бердянського державного педагогічного уні-

верситету зі спеціальності 13.00.01 — теорія та історія педагогіки.

Голік Олександр Борисович працює в Бердянському державному педагогічному університеті: директор студентського клубу (1985–2009 рр.), за сумісництвом — старший викладач кафедри педагогіки (1994–2006 рр.), з 2006 р. — старший викладач кафедри педагогіки вищої школи та управління навчальним закладом.

З 2012 р. — доцент кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін.

Сфери наукових інтересів: педагогічна майстерність учителя та керівника загальноосвітньої школи, ділове спілкування, підготовка майбутнього вчителя та керівника ЗНЗ засобами театральної педагогіки.

Автор 56 наукових публікацій. Серед них: 3 монографії, навчальний посібник, рекомендований Міністерством освіти і науки України; 2 підручники, затверджені Міністерством освіти і науки України.

Нагороди: нагрудний знак Міністерства освіти і науки України «За наукові та освітні досягнення» (2015), знак «Відмінник освіти України» (2011), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2009), подяка міського голови (2017).

І. Ф. Шумілова

ГОЛІЦІН
Віктор Борисович
30.05.1948–02.06.2005.

Канд. пед. наук (1985), доцент (1989).
1971–1977 рр. — навчався в Ленінградському державному університеті за спеціальністю «Психологія».

У 1985 р. захистив кандидатську дисертацію в Ленінградському державному університеті (науковий керівник — д. психол. н., професор, член-кореспондент АН СРСР Ломов Б.) і здобув науковий ступінь кандидата психологічних наук.

1985–1988 рр. — завідувач кафедри дошкільної педагогіки і психології, старший викладач кафедри дошкільної педагогіки і психології факультету дошкільного виховання.

У 1989 р. присуджено вчене звання доцента кафедри дошкільної педагогіки і психології.

З 1993 по 1995 рр. працював на посаді проректора з навчальної роботи Азовського регіонального інституту управління, а з 1995 по

1998 рр. — проректором з наукової роботи того ж закладу.

У 1998–2003 рр. — доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології факультету дошкільного виховання БДПУ. З 2003–2005 рр. — доцент кафедри соціальної педагогіки соціально-педагогічного факультету.

Нагороджений почесною грамотою Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко (1985).

Г. О. Лопатіна

ГОЛУБ
Олена Вікторівна

23.02.1962, с. Прибитки
Гомельського р-ну
Гомельської обл.

Кандидат педагогічних наук (2004), доцент (2008).

У 1983 р. закінчила з відзнакою факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання».

Працювала вчителем початкових класів у загальноосвітньому навчальному закладі № 87 м. Запоріжжя (1983–1986 рр.) та в обласній школі-інтернаті для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки м. Бердянська (1986–1992 рр.).

Працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко з 1992 р. Пройшла шлях від асистента до доцента кафедри педагогіки.

1997–2000 рр. — аспірант Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 2004 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування самостійності учнів молодшого шкільного віку шкіл-інтернатів для дітей-сиріт у позаурочній діяльності» зі спеціальності 13.00.07 — теорія і методика виховання (науковий керівник — Кобзар Б.).

2003–2006 рр. — заступник декана з навчальної роботи соціально-гуманітарного факультету, 2006–2008 рр. — заступник декана з навчальної роботи Інституту початкової освіти та практичної психології.

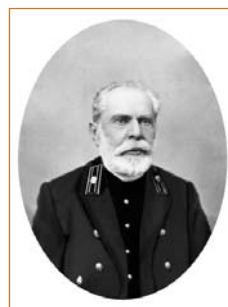
2008–2011 рр. — завідувач кафедри педагогіки.

Сфери наукових інтересів: особливості виховного процесу в закладах інтернатного типу; стратегії і тактики виховного процесу в сучасній початковій школі.

Авторка 78 наукових статей, монографії «Кафедри педагогіки і психології: історія та сучасність (1932–2012 рр.)», навчального посібника «Історія педагогіки».

Нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2007), нагрудними знаками «Відмінник освіти України» (2011 р.), «Василь Сухомлинський» (2016 р.).

Л. О. Лісіна

ГОЛЬДШТЕЙН
Жером Ілліч

13.08.1844–15.04.1928,
м. Бердянськ

Відомий бердянський лікар. Закінчив Київський університет. У 1871 р. поступив на службу. Виконував обов'язки лікаря в Бердянській жіночій гімназії. З 9.10.1876 р. служив у Бердянській чоловічій гімназії. 15.02.1882 р. отримав чин колезького радника. У 1898 р. за клопотанням ненадовго звільнений з обох гімназій. Невдовзі знову став лікарем Бердянської чоловічої гімназії. 27.03.1901 р. Гольдштейну Ж. призначена пенсія на підставі вислуги 30 років з наданням права продовжувати лікарську службу в гімназії. З 1906 р. викладав уроки гігієни. У 1915 р. запрошений на посаду санітарного попечителя по м. Бердянську. У 1916 р. серед співробітників гімназії вже не значився. Продовжував лікарську діяльність у Бердянську. Автор низки статей у журналі «Медичний огляд». Нагороджений орденом Св. Станіслава 3 ступеня (1874 р.), орденом Св. Анни 3 ступеня (1887 р.), орденом Св. Володимира 4 ступеня (1907 р.), знаком бездоганної служби (1912 р.); крім того, знаком Червоного Хреста і медаллю в пам'ять царювання імператора Олександра III.

В. М. Константинова

ГОНЧАР Євгенія Василівна

23.12.1912, станція Нижньодніпровськ — 2002

Викладач математики, вчитель-методист.

З 1929 по 1933 рр. навчалася в педагогічному технікумі, а потім — у фізико-хіміко-математичному інституті в місті Дніпропетровську.

Трудова діяльність пов'язана з Бердянським педагогічним інститутом. Працювала

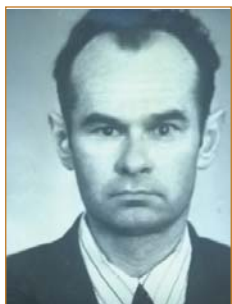
асистентом кафедри вищої математики, а потім старшим викладачем. У 1941 р. була евакуйована в Таджикистан разом з Бердянським педагогічним інститутом. Працювала в загальноосвітній школі, а в 1943 р. була відряджена до авіаційної спеціалізованої школи, де працювала викладачем математики. Після звільнення Бердянська повернулася в інститут і працювала старшим викладачем математики.

Займалася розробкою методичних тем. У 1970 р. завідувала кафедрою елементарної математики БДПУ. Проводила експериментальну роботу з математики в школі № 16 за новою програмою. Розробила уроки математики за новою програмою для 1–3 класів, якими користувалися всі вчителі шкіл Запорізької області. Організовувала виїзні засідання, готувала олімпіади з математики для школярів.

З 2002 р. проживала в м. Харкові.

Нагороджена медалями, знаком «Відмінник народної освіти».

І. С. Смоліна

ГОНЧАРЕНКО Ігор Борисович

21.09.1941, м. Ботайськ
Ростовської-на-Дону обл.

Канд. фізико-матем. наук (1971).

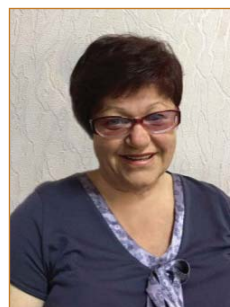
У 1948 р. вступив до середньої школи та закінчив дев'ять класів у 1959 р.

У 1961 р. вступив до Івано-Франківського державного педагогічного інституту на фізико-математичний факультет, який закінчив у 1966 р. Після закінчення інституту працював учителем фізики, а потім завучем з виробничого навчання. У 1967 р. працював старшим лаборантом кафедри фізики Івано-Франківського педінституту. У 1968 р. вступив до аспірантури Інституту металофізики АН УРСР, яку закінчив у 1971 р. і захистив дисертацію на отримання вченого ступеня кандидата фізико-математичних наук. Після закінчення аспірантури був направлений на роботу у Комсомольську-на-Амурі у вечірній політехнічний інститут, де працював на посаді асистента, старшого викладача кафедри фізики, а потім і виконувачем обов'язки завідувача кафедри вищої математики і теоретичної механіки.

У 1974 р. був обраний за конкурсом на посаду завідувача кафедри фізики Тернопільського педінституту.

З 04.08.1980 р. працював старшим викладачем, завідувачем кафедри фізики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Осипенко.

І. С. Смоліна

ГОНЧАРЕНКО Ніна Андріївна

12.05.1948, м. Бердянськ
Запорізької обл.

У 1983 р. закінчила Таджицький інститут фізичної культури за спеціальністю «Фізичне виховання».

Протягом 1993–2007 рр. працювала старшим викладачем кафедри фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету.

Авторка низки методичних розробок і наукових статей для провідних фахових видань педагогічних вищих навчальних закладів України з проблем організації процесу фізичного виховання студентської молоді.

Неодноразово нагороджувалася грамотами Бердянського державного педагогічного університету, почесними грамотами управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

Н. А. Гончаренко

ГОРБАТЮК Лариса Василівна

04.12.1967, с. Трояни
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2014 р.).

У 1993 р. закінчила фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Праця, інформатика та обчислювальна техніка», отримала кваліфікацію — вчитель праці, інформатики та обчислювальної техніки. У 2010 р. закінчила факультет БДПУ за спеціальністю «Професійне навчання. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні», отримала кваліфікацію — інженер комп'ютерних технологій,

педагог, дослідник у галузі комп'ютерних технологій.

У 2014 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування змісту навчання майбутніх інженерів-педагогів аналітичної діяльності в автоматизованих системах управління виробництвом і навчанням» (науковий керівник — Коваленко Д.).

З 1999 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. З січня 2016 р. — доцент кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні. З вересня 2003 р. по жовтень 2008 р. — заступник декана з виховної роботи факультету комп'ютерних технологій та систем, а з жовтня 2008 р. по вересень 2012 р. — заступник декана з навчальної роботи факультету комп'ютерних технологій та систем. З листопада 2017 р. — заступник декана з навчальної роботи факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти.

Сфери наукових інтересів: методика навчання інформатики, методика професійного навчання, інженерна та комп'ютерна графіка, комп'ютерні графічні пакети, комп'ютерно-аналітична діяльність.

Авторка 32 наукових і навчально-методичних праць.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011); Почесна грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012).

Л. В. Горбатюк

ГОРБУНОВА
Олександра
Михайлівна

04.1904, с. Григоро-Денисівка
Олександрійського
пов. Херсонської губ. —
23.11.1971

Завідувач кафедри педагогіки Осипенківського вчительського інституту.

У 1921 р. закінчив учительську семінарію в Олександрії. З 1923 по 1926 рр. навчався в Інституті народної освіти в Кам'янці-Подільському, факультет соціального виховання. У 1925–1927 рр. — лаборант цього Інституту. У 1927–1931 рр. — аспірант Науково-дослідного інституту педагогіки НКО УРСР (м. Харків). У 1931–1932 рр. — керівник кафедри психології та педагогіки Краснодарського педагогічного інституту. У 1932–1934 рр. — науковий співробітник Науко-

во-дослідного інституту педагогіки НКО УРСР. Паралельно в 1921–1934 рр. — редактор дитячої літератури. У 1935–1938 рр. — директор середньої школи м. Березники Свердловської обл. У 1938–1943 рр. — викладач Астраханського педагогічного інституту. У 1943–1945 рр. — директор середньої школи с. Дубровне Тюменської обл.

З 1945 р. — завідувач кафедри педагогіки Осипенківського вчительського інституту. Голова місцевого комітету профспілкової організації інституту.

Наказом заступника міністра освіти від 13.10.1950 р. переведений на роботу до Українського науково-дослідного інституту педагогіки (м. Київ).

1956–1962 рр. — заступник директора з навчально-наукової роботи, 1962–1969 рр. — завідувач кафедри педагогіки і психології, 1969–1971 рр. — доцент Миколаївського державного педагогічного інституту. Досліджував проблеми психолого-педагогічного забезпечення шкільного уроку, основи діяльності шкіл-інтернатів, питання педагогіки, соціального виховання.

В. М. Константінова

ГОРБУНОВА
Олександра
Михайлівна

04.04.1986, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ,
майстер спорту з баскетболу.

2003–2008 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному університеті.

Баскетбольну кар'єру почала в баскетбольній команді вищої ліги України «Чайка», потім перейшла у «Козачку-ЗалК».

2003–2014 рр. — член національної збірної команди з баскетболу з 2003 по 2014 рр. П'ятиразова чемпіонка України. Виступала в баскетбольному клубі «Шапрон» (Угорщина). Двічі була визнана кращим гравцем молодіжних чемпіонатів Європи.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ГОРЕЦЬКА
Олена Віталіївна

22.01.1973, с. Датта
Совгаванського р-ну
Хабаровського краю

Кандидат психологічних наук (2010 р.), доцент (2012 р.).

Завідувач кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.

Із 1990 р. по 1994 р. навчалася на факультеті дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, який закінчила з відзнакою, отримавши спеціальність «Педагогіка та психологія дошкільна». У 1999 р. здобула другу вищу освіту за спеціальністю «Психологія».

Із 1994 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко (нині — університет). У 2009 р. захистила кандидатську дисертацію «Психологічні умови оптимізації спілкування батьків з дітьми дошкільного віку» (науковий керівник — доцент Ладивір С.). Із 2011 р. працює на посаді завідувача кафедри психології. У 2012 р. присвоєне вчене звання доцента.

Пройшла незалежне професійне навчання за напрямками: «Ізотерапія та психоаналіз, елементи інтерпретації, діагностики, консультування» (2015 р.), «Теоретичні основи сучасної фототерапії. Терапевтична фотографія, фотоарт-терапія, фототерапія» (2015 р.), «Правила та норми впровадження ізотерапії в роботі з клієнтом» (2015 р.), «Техніки фототерапії. Робота з власними фотодокументами клієнта. Фотоколаж та фотоасамбляж» (2015 р.), «Організація діяльності з надання допомоги військовим та ВПО» (2015 р.), «Лікувальна арт-терапія» (2017 р.).

Сфери наукових інтересів: психологія людей похилого віку та психологія сім'ї.

Авторка 47 наукових публікацій, серед яких одноосібна монографія, розділ колективної монографії та 3 навчально-методичних посібники.

Нагороджена Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2008 р.), Почесною грамотою Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2016 р.).

М. Богдан

ГРЕБ
Марія Михайлівна

5. 06. 1976, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2005 р.), доцент (2010 р.)

У 1998 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, отримала кваліфікацію вчителя української мови, літератури та народознавства. З 1996 р. працювала вчителем української мови, літератури та народознавства в ЗОШ № 16, а з 2000 р. — старшим викладачем кафедри історії України БДПУ.

У 2000 р. вступила до аспірантури БДПУ. У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Семантико-граматичні чинники формування зіставного відношення в складних конструкціях сучасної української мови» (науковий керівник — Ломакович С.).

З 2005 р. — доцент кафедри української мови. У 2007 р. призначена на посаду завідувача кафедри філологічних дисциплін Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ.

З 2016 р. — докторант кафедри української мови та методики викладання фахових дисциплін. Працює над докторською дисертацією «Теоретико-методичні засади навчання лексикології та фразеології майбутніх учителів початкової школи» зі спеціальності 13.00.02 — теорія та методика навчання (українська мова).

Член редакційної колегії журналу «Українська мова і література в сучасній школі», «Modern European Researches» (Австрія). Член-кореспондент Української Академії Акмеології.

Напрямок наукових досліджень — культура професійного спілкування майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей.

Авторка понад 100 публікацій, зокрема 2 одноосібних монографій, 3 навчально-методичних посібників, співавтор 3 колективних монографій. У доробку Греб М. понад 60 статей у фахових виданнях України.

Нагороджена Грамотою Міністерства освіти і науки України (2005 р.), грамотами ректора БДПУ (2006, 2008 рр.), грамотами управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2007, 2012, 2014 рр.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2011 р.), медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянськ» (2014 р.), нагрудним знаком «Василь Сухомлинський» (2015 р.).

Н. В. Павлик

ГРЕЧИШКІН
Дмитро Карпович

27.05.1912–16.04.1996

Доктор медичних наук (1961), професор (1962).

З перших днів Великої Вітчизняної війни молодий кандидат медичних наук, асистент кафедри

оперативної хірургії Харківського медінституту пішов добровольцем на фронт. Працював хірургом у польових умовах, у Коростені. Пережив зраду, арешт, гестапо.

З 1943 р. був провідним хірургом хірургічного пересувного госпіталю № 5176. Після звільнення в запас через рік після закінчення війни очолив кафедру хірургії Чернівецького медінституту. Потім 27 років очолював кафедру факультетської хірургії медінституту в Луганську, куди переїхав із сім'єю в 1958 році. Тут же працював деканом і проректором з навчальної роботи. Захистив докторську дисертацію, став професором.

Протягом 1985–1995 рр. працював у Бердянському державному педагогічному інституті на посаді професора кафедри медичної підготовки. Основне спрямування наукових досліджень — патогенез сепсису, медичні аспекти профорієнтації учнів.

Автор понад 150 наукових праць. Нагороджений орденом «Знак Шани», медаллю «Ветеран праці».

О. О. Вертупорох

ГРЕЧИШКІНА
Ангеліна Павлівна

29.04.1923–23.08.2006

Доктор медичних наук, професор (1974). Народилася в невеличкому містечку на Волзі. Пережила Ленінградську блокаду.

У 1948 р. закінчила з відзнакою Чернівецький медичний інститут, працювала на кафедрі нормальної фізіології медичного інституту м. Чернівці.

У 1958 р. завідувала кафедрою нормальної фізіології Луганського державного медичного інституту, пізніше — кафедрою психології Луганського державного педагогічного інституту.

Захистила кандидатську і докторську дисертації. Отримала вчене звання доцента (1958), професора (1974).

Протягом 1980–2003 рр. працювала в Бердянському державному педагогічному інституті.

У 1980–1985 рр. — завідувач кафедри психології. З 1985 р. — професор цієї ж кафедри.

Авторка понад 200 наукових робіт, присвячених проблемам фізіології, психології, педагогіки, валеології, охорони здоров'я, психології сімейного життя, профорієнтації молоді, зокрема 10 монографій.

О. О. Вертупорох

ГРЕЧИШКІНА
Ольга Дмитрівна

1948 р.н.

У 1973 р. закінчила Ворошилоградський державний медичний інститут, отримала кваліфікацію лікаря. Кандидат медичних наук, доцент.

Доктор медичних наук, доцент.

З 1975 р. викладала у вищих навчальних закладах.

Була членом фахової ради при Міністерстві освіти з «Валеології», завідувачем лабораторії психології управління і психодіагностики АУІТ «АРІУ».

Ольга Дмитрівна зразково розробляла методичну документацію, заняття проводила на високому науково-теоретичному та методичному рівнях, активно залучала студентів до науково-дослідної роботи.

Коло науково-педагогічних інтересів: психодіагностика персоналу, конфліктологія.

У 1991р. отримала відзнаку «Відмінник народної освіти».

Авторка понад 100 наукових публікацій.

О. О. Вертупорох

ГРИГОР'ЄВА
Вікторія Вікторівна

25.08.1971, м. Запоріжжя

Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2012 р.).

У 1995 р. закінчила факультет дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Дошкільне виховання. Музика»,

отримала кваліфікацію «викладач дошкільної педагогіки та психології, вихователь, музичний керівник».

У Бердянському державному педагогічному університеті працює з 1993 р. У 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «Методичні засади формування творчого мислення учнів початкової школи у процесі мистецької діяльності» в Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова (науковий керівник — Горбенко С.).

З грудня 2010 р. — доцент кафедри музичного виховання БДПУ.

Сфера наукових інтересів: методичні засади дитячого хорового виконавства, формування професійної суб'єктності майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі фахової підготовки.

Авторка одноосібної монографії, 3 посібників, близько 40 наукових статей, методичних рекомендацій; співавторка 2 колективних монографій.

Нагороджена Почесною грамотою управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Почесною грамотою МОН України (2012 р.).

І. В. Дубінець

ГРИГОРОВ Кузьма Васильович

1.11.1904, м. Бердянськ —
1990-і рр. (?),
м. Дніпропетровськ

Кандидат технічних наук, професор Бердянського державного педагогічного інституту. Отримав вищу освіту і захистив кандидатську дисертацію в Ленінграді. У 1950-х рр. повернувся до Бердянська, працював доцентом кафедри фізики Бердянського державного педагогічного інституту. У 1960 р. був завідувачем цієї кафедри. Відповідальний редактор журналу «Радянський учитель», що видавався кафедрами фізики, математики та загальнотехнічних дисциплін на правах рукопису. Входив до складу бюро БДПІ з винахідництва й раціоналізації. З 1966 р. — професор кафедри фізики. Член ради БДПІ. У 1969–1971 рр. — професор кафедри експериментальної фізики Дніпропетровського державного університету.

І. І. Лиман

ГРИЦЕНКО Михайло Павлович

17.04.1956, с. Воздвиженка
Михайлівського р-ну
Приморського краю

Кандидат економічних наук (1990 р.), доцент (2013 р.).

У 1978 р. закінчив економічний факультет Полтавського сільськогосподарського інституту зі спеціальності «Економіка і організація сільського господарства». У 1983 р. без відриву від виробництва закінчив Полтавський кооперативний інститут зі спеціальності «Економіка торгівлі».

З 1980 по 1985 рр. працював на посадах старшого лаборанта кафедри бухгалтерського обліку і машинної обробки інформації, інженера кафедри бухгалтерського обліку і машинної обробки інформації, асистента кафедри бухгалтерського обліку, асистента кафедри економіки сільського господарства Сумської філії Харківського сільськогосподарського інституту ім. В. В. Докучаєва.

З вересня 1985 по серпень 1988 рр. навчався в аспірантурі Харківського сільськогосподарського інституту. У 1990 р. успішно захистив кандидатську дисертацію «Вдосконалення розміщення і спеціалізації сільськогосподарського виробництва (на прикладі Сумської області)» за спеціальністю 08.00.05 — економіка, організація, планування в галузях народного господарства (науковий керівник — Шіян В.) Працював у Сумському сільськогосподарському інституті на посадах старшого викладача, доцента кафедри сільського господарства. У 1993 р. перейшов на роботу до Сумського фізико-технологічного інституту, де працював до вересня 1994 р. на посаді старшого викладача кафедри прикладної математики. Протягом 1994–1998 рр. працював на керівних посадах у комерційних структурах м. Суми.

У вересні 1998 р. Гриценко М. перейшов на роботу до Сумського національного аграрного університету, де до 2003 р. працював на посаді доцента кафедри статистики, заступника декана економічного факультету, декана юридичного факультету.

З 2003 р. Гриценко М. доцент кафедри фінансів в Азовському регіональному інституті управління (м. Бердянськ), а з 2009 р. — завідувач цієї ж кафедри.

З березня 2012 р. у зв'язку з приєднанням АРІУ ЗНТУ до Бердянського державного педагогічного університету Гриценко М. працює на посаді доцента кафедри фінансів і кредиту БДПУ.

Сфера наукових інтересів: моделювання фінансово-економічної діяльності підприємств курортно-рекреаційної сфери.

Нагороди: почесні грамоти Сумського національного аграрного університету, Азовського регіонального інституту управління, Бердянського державного педагогічного університету, Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Подяка Міністерства освіти і науки України.

Автор та співавтор 78 наукових публікацій, зокрема 4-х навчальних посібників, 8 колективних монографій, 53 наукових статей.

П. В. Захарченко

ГРІДІН Сава Якович

1834(1835) (?) – 8.09.1876, м. Бердянськ

Лікар Бердянської чоловічої гімназії, бердянський міський лікар. 9.06.1861 р. закінчив Харківський університет зі званням лікаря й земського лікаря. Із 08.1861 р. працював перекопським повітовим лікарем. Часто відряджався в різноманітні населені пункти Таврійської губернії для боротьби з епідеміями. За результатами цих відряджень неодноразово відзначався подяками губернського керівництва. Відряджався в Дніпровську повітову рекрутську присутність для проведення рекрутського набору. З 17.08.1867 р., відповідно до прохання, переміщений на посаду Бердянського міського лікаря, яку займав до дня смерті. У чині титулярного радника служив лікарем Бердянського повітового училища, а після його скасування — місцевої чоловічої гімназії. У Бердянську зарекомендував себе як «найдобріша людина й найстаранніший лікар», що не щадив ні сил, ні здоров'я для надання допомоги хворим, пересудом — неможливим.

І. І. Лиман

ГРІЄВЗ Георг

1874 – ?

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, інженер, директор-розпорядник заводу сільськогосподарських машин Бельгійського товариства «Джон Грієвз і Ко в Бердянську». Підданий Великої Британії. Син засновника цього заводу Джона Едварда Грієвза. Навчався в Бердянській чоловічій гімназії, коледжі Уеслі (Wesley College) і Технічній школі Шеффільду (Велика Британія). У 1895 р. у Бердянську

одружився на грекині Вірі Лазарівні Збандутто. У 1918 р. під час німецької окупації Бердянська був інтернований разом із батьком і сином до Німеччини. У 1920 р. повернувся, до встановлення більшовицької влади мав бізнес у Ростові-на-Дону.

І. І. Лиман

ГУБЕРГРИЦ Давид Соломонович

24.07.1893,
с. Цареводарівка
Бердянського пов. — ?

Випускник Бердянської чоловічої гімназії, доктор медицини.

Навчався в Бердянській чоловічій гімназії з 1905 по 1913 рр. Згодом навчався в Единбурзькому та Юрїївському університетах. Став відомим лікарем, невропатологом, доктором медицини. Працював у Харкові.

І. І. Лиман

ГУЛЕВСЬКА Алла Миколаївна

11.09.1955, м. Бердянськ
Запорізької обл.

У 1972 р. закінчила школу № 4 м. Бердянська. З 1972 р. по 1974 р. навчалася в Мелітопольському культурно-просвітницькому училищі на бібліотечному факультеті, яке закінчила відмінно. Протягом 1974–1979 рр. працювала завідувачем в Орловській сільській бібліотеці Приморського району. З 1976 р. по 1982 р. навчалася на заочному відділенні Харківського державного інституту культури за спеціальністю «бібліотекар-бібліограф». З 12.04.1979 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті на посаді бібліотекаря, старшого бібліотекаря. З 1991 р. по 2004 р. — очолювала відділ обслуговування. 20.01.2004 р. — бібліограф I категорії, з 01.11.2007 р. — зав. довідково-інформаційним відділом. З 02.09.2013 р. переведена на посаду бібліотекаря I категорії, на якій працює до сьогодні. За сумлінну працю має подяки від ректора БДПУ та міського голови.

С. В. Білокінь

ГУНЧЕНКО
Катерина Миколаївна

30.03.1988, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ,
виконавчий директор ТОВ
«Нікол Старс» (м. Київ).

У 2006 р. Гунченко К.

стала студенткою індустріально-педагогічного факультету Бердянського державного педагогічного університету.

Після здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» вступила до магістратури соціально-гуманітарного факультету університету за спеціальністю «Управління навчальним закладом», який закінчила з відзнакою у 2011 р., здобувши кваліфікацію — керівник навчального закладу.

2009 р. була стипендіатом Президента України.

У 2012 р. пройшла за конкурсом як учасниця освітньої програми «Талановита молодь України» та вступила до аспірантури Національної академії державного управління при Президентові України.

Працювала над дисертаційною роботою «Організаційно-правовий механізм державного управління автономізацією вищих навчальних закладів в Україні» на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 — механізми державного управління.

Трудова діяльність почалася з 2011 р. на кафедрі педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін соціально-гуманітарного факультету БДПУ, на посаді старшого лаборанта.

У 2013–2016 рр. працювала провідним фахівцем Управління підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України.

З серпня 2016 р. — виконавчий директор ТОВ «Нікол Старс».

Катерина Миколаївна продовжує активно займатися науковою діяльністю, є автором понад 30 наукових праць з питань розвитку вищої освіти та автономії вищих навчальних закладів.

І. Ф. Шумілова

ГУРЕНКО
Ольга Іванівна

06.10.1975,
с. Благовіщенка
Куйбишевського р-ну
Запорізької обл.

Доктор педагогічних наук (2015 р.), доцент

(2008 р.).

У 1997 р. закінчила факультет дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 2007 р. на базі БДПУ здобула другу вищу освіту за спеціальністю «Соціальна педагогіка».

Після закінчення інституту працювала асистентом, старшим викладачем, доцентом, професором, заступником декана, керівником наукового відділу Бердянського державного педагогічного університету. У 2015 р. очолювала кафедру соціальної педагогіки, з вересня 2016 р. працює на посаді першого проректора БДПУ.

У 2005 р. Ольга Іванівна успішно захистила кандидатську дисертацію «Формування етнокультурної компетентності студентів педагогічного університету в умовах поліетнічного середовища» (науковий керівник — Бурма Г.), а в 2015 р. — докторську дисертацію «Теоретичні і методичні засади полікультурної освіти майбутніх соціальних педагогів» (науковий консультант — Баханов К.) за спеціальністю 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти.

Гуренко О. є членом спеціалізованої вченої ради К 18.092.01 при Бердянському державному педагогічному університеті, дійсним членом Міжнародної академії гуманізації освіти. З 2013 по 2016 рр. була координатором спільного європейського проекту TEMPUS-IV «Підготовка педагогів та освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами й організаціями».

Гуренко О. плідно співпрацює з міським і районним відділами освіти з питань інклюзивного навчання, з відділом організаційної роботи та внутрішньої політики виконавчого комітету Бердянської міської ради з питань національностей та етнокультур.

З 2003 р. Гуренко О. керує студентським народознавчим гуртком «Рідний край», результатом діяльності якого є щорічні звітні конференції, постановки вистав за етнокультурними традиціями національних спільнот українського Північного Приазов'я. Ольга Іванівна є ініціатором проведення різних заходів соціального спрямування в університеті й місті Бердянську: соціально-педагогічних квестів, брейн-рингів, флеш-мобів, акцій тощо. Керує студентською науковою роботою. Гуренко О. підготувала переможців Всеукраїнського конкурсу студентських

наукових робіт з напрямів «Соціальна педагогіка й корекційна освіта» (2012, 2013 рр.), «Актуальні проблеми інклюзивної освіти» (2016 р.).

За її редакцією вийшла друком колективна монографія «Професійна підготовка соціального педагога: теоретико-практичний контекст» (2013 р.), збірники наукових статей «Полікультурна освіта в Україні: історія, сучасність, перспективи» (2013 р.), «Багатоманітність культур як педагогічна проблема» (2015 р.).

Під її керівництвом захищено кандидатську дисертацію (2017 р.).

Є авторкою 3 одноосібних, 3 колективних монографій, 3 навчальних посібників, виданих рекомендованих Міністерством освіти і науки України.

Нагороджена грамотами ректора БДПУ, міського голови, Національної академії педагогічних наук, нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2005 р.), знаком «Антон Макаренко» (2009 р.).

К. В. Петровська

ГУСЕВ
Віктор Іванович

20.04.1941, ст.
Мальчевська
Мальчевського р-ну
Ростовської обл. —
14.04.2014

Ректор Бердянського державного педагогічного інституту (29.01.1998–29.01.2001). У 1966 р. закінчив Ростовський-на-Дону державний педагогічний інститут. 1966–1969 рр. — аспірант, 1969–1973 рр. — асистент, старший викладач Ростовського-на-Дону державного педагогічного інституту. З 1973 р. працював у Бердянському державному педагогічному інституті на посадах: доцента (1973–1976 рр.), завідувача кафедри (1976–1983 рр.), старшого наукового співробітника (1985–1987 рр.), проректора з наукової роботи (1987–1990 рр.), проректора з навчальної роботи (1990–1997 рр.). 28 січня 1998 р. підписано наказ Міністерства освіти України, яким Гусев В. призначався ректором БДПІ з 29 січня 1998 р. терміном на 3 роки. У 1971 р. захистив кандидатську дисертацію «Визначення структури політехнічних знань та умінь з дисципліни «Трудове навчання» (на матеріалі VIII класу)». У 1990 р. захистив докторську дисертацію «Теорія та практика побудови політехнічного змісту професійної підготовки вчителя праці», у 1991 р. отримав науковий ступінь доктора педагогічних наук та вчене

звання професора. У 2001–2003 рр. — завідувач кафедри професійної педагогіки та методики трудового навчання. З 2003 р. — професор кафедри професійної педагогіки та методики трудового навчання. З 2006 р. — завідувач кафедри професійної педагогіки та методики трудового навчання. Автор понад 80 наукових праць.

І. І. Лиман

ГУСЕЛЬНІКОВ
Володимир
Михайлович

2.07.1936, Казахстан —
25.04.2008

Випускник БДПІ, педагог, член ради старійшин м. Бердянська.

Грав у волейбольній команді Бердянського державного педагогічного інституту. Закінчив фізико-математичний факультет згідно з наказом № 62 від 12.07.1961 р. Викладав фізику в школі № 3 м. Бердянська. У 1966–1971 рр. — директор школи № 6, у 1971–1985 рр. — директор школи № 2 м. Бердянська. Очолював середню школу № 90 Південної групи військ в Угорщині. У 1995–1996 рр. — завідувач міським відділом освіти Бердянська. У 1998–2006 рр. — директор школи № 2.

Двічі був депутатом міської ради, очолював міський комітет профспілки працівників освіти.

І. І. Лиман

ГУДЗЬ
Марина Вікторівна

03.11.1963, м. Суми

Доктор економічних наук (2011 р.), професор (2014 р.), завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці Запорізького національного технічного університету.

Протягом 1981–1986 рр. навчалася в Сумському педагогічному інституті ім. А. С. Макаренка, отримала диплом з відзнакою. Протягом 1983–1989 рр. обиралася депутатом міської ради народних депутатів м. Суми. Кандидатську дисертацію захистила в 1991 р. в Київському державному університеті ім. Тараса Шевченка.

З 1991 р. працювала старшим викладачем, доцентом профільних кафедр Бердянського державного педагогічного інституту.

У 2001–2002 рр. (академічний рік) — стипендіатка Програми ім. Лейна Кіркланда за підтримки польсько-американського фонду Свободи та польсько-американської Комісії ім. Фулбрайта (Республіка Польща).

Гудзь М. протягом 2007–2010 рр. навчалася в докторантурі Інституту економіко-правових досліджень НАН України у м. Донецьку за спеціальністю 08.00.05 — розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. У 2011 р. захистила дисертацію «Формування та реалізація стратегії ефективного використання потенціалу приморської курортно-рекреаційної території» й отримала науковий ступінь доктора економічних наук.

2003–2007 рр., 2012–2015 рр. — завідувач кафедр менеджменту та правового забезпечення господарської діяльності, менеджменту готельного, курортного та туристичного сервісу Бердянського державного педагогічного університету.

З 2015 р. працює завідувачем кафедри управління персоналом та економіки праці Запорізького національного технічного університету.

Стаж педагогічної роботи у вищих закладах освіти III–IV рівнів акредитації складає 32 роки, зокрема в БДПУ — 20 років.

Успішно керує підготовкою аспірантів і докторантів.

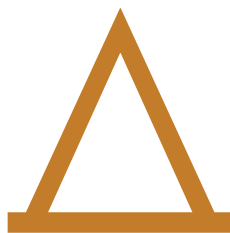
У січні 2014 р. Гудзь М. присвоєно вчене звання професора.

Гудзь М. є членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій Д. 32.075.03 у Луцькому національному технічному університеті Міністерства освіти і науки України. Після захисту докторської дисертації 10 разів брала участь в експертизі дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора й кандидата економічних наук як офіційний опонент.

Авторка понад 150 наукових і науково-методичних праць. Коло наукових інтересів — регіональна економіка, рекреація, економіка міста.

Нагороджена почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська».

О. В. Задворна

ДАВИДЕНКО

Іван Олександрович

26.04.1989, м. Енергодар
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2016 р.).

У 2011 р. закінчив Інститут філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Українська мова та література» та здобув кваліфікацію вчителя української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури середньої загальноосвітньої школи I–III ступенів.

У 2011–2012 рр. працював секретарем заочного відділення Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ. У вересні 2012 р. переведений на посаду старшого викладача кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ.

З грудня 2012 р. по листопад 2015 р. навчався в цільовій аспірантурі БДПУ (денна форма). 18 лютого 2016 р. захистив кандидатську дисертацію «Інтерпретація образу Публія Овідія Назона в польській, австрійській та українській літературах другої половини ХХ століття» зі спеціальності 10.01.05 — порівняльне літературознавство. Науковий керівник — д. філол. н., професор Зарва В. Після захисту дисертації повернувся на кафедру зарубіжної літератури та теорії літератури БДПУ, де працює на посаді старшого викладача.

Автор 18 наукових статей.

Сфера наукових зацікавлень: літературознавча етноімагологія, античний / біблійний текст у сучасній літературі, міфокритика, часопросторові виміри літератури.

Нагороджений почесними грамотами Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2016 р.), міського голови Бердянська (2017 р.).

Т. І. Нікішина

ДАКОВА
Валентина
Володимирівна

11.12.1947,
с. Старомлинівка
Донецької обл.

Випускниця БДПУ, пе-
дагог.

У 1970 р. закінчила фізико-математичний факультет БДПУ. Після розподілу працювала в Приазовському районі. Викладала фізику і математику. З 1971 р. працювала в с. Андрівка, згодом стала заступником директора Андрівської середньої школи, директором Троянської восьмирічної школи (1977–1979 рр.). Повернувшись до Андрівки, знову стала завучем школи. З 1980 по 1994 рр. — голова виконкому Андрівської сільської ради. Депутат Бердянської районної ради трьох скликань.

В. М. Константінова

Упродовж 2004–2010 рр. виконувала обов'язки заступника декана з виховної, наукової та міжнародної роботи факультету технологій, інженерної та комп'ютерної графіки. З 2010 р. по 2012 р. у зв'язку з реорганізацією факультетів виконувала обов'язки заступника директора з соціально-виховної роботи інституту фізико-математичної і технологічної освіти. З 2016 р. — доцент кафедри трудового навчання та технологій.

Сфера наукових інтересів: підготовка майбутніх учителів трудового навчання та технологій до інноваційної професійної діяльності.

Нагороди: почесні грамоти БДПУ, Запорізької облдержадміністрації, Міністерства освіти і науки, нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2011 р.).

Авторка монографії, навчально-методичного посібника і 35 наукових статей. Співавторка колективної монографії та навчального посібника.

В. І. Перегудова

ДАННІК
Людмила Анатоліївна

18.01.1964, м. Шахтарськ
Донецької обл.

Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2012 р.)

У 1993 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни та праця» й отримала кваліфікацію — викладач загальнотехнічних дисциплін та праці.

З 1994 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на посаді асистента кафедри професійної педагогіки та методики трудового навчання. У 2000 р. була переведена на посаду старшого викладача кафедри професійної педагогіки та методики трудового навчання.

Протягом 2003–2007 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету.

У 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування цілісної системи технічних понять в учнів основної школи на уроках трудового навчання».

З 1 грудня 2010 р. переведена на посаду доцента кафедри професійної педагогіки та методики трудового навчання Бердянського державного педагогічного університету.

ДАНУКАЛО
Наталія Григорівна

29.04.1958, смт. Стародуб
Брянської обл. (Росія)

Старший викладач кафедри іноземних мов і методики викладання Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ.

У 1980 р. закінчила Московський державний педагогічний інститут іноземних мов ім. Мориса Тореза (спеціальність «Іноземна мова»). На кафедрі іноземних мов Бердянського державного педагогічного інституту працювала з 1993 р.

У науковій сфері досліджувала сучасні технології у викладанні німецької мови, зокрема використання Інтернет-ресурсів та комп'ютерних навчальних програм з німецької мови. Постійно співпрацювала з методистами Гете-Інституту в Україні, брала участь у практичних семінарах. Отримала сертифікат учасника семінару, що проходив у травні 2005 р. у центральній українській філії Гете-Інституту і в м. Києві. У 2009 р. брала участь у Міжнародному науково-практичному семінарі в Гете-Інституті (м. Київ).

Нагороджена Почесною грамотою Бердянського державного педагогічного університету, Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2005 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2009 р.).

О. А. Халабузар

ДАНЧЕНКО
Раїса Семенівна

15.09.1935, ст. Зачатіївська
Донецької обл.

Випускниця Осипенківського державного педагогічного інституту, педагог.

У 1953 р. вступила до Осипенківського державного педагогічного інституту. У 1958 р. закінчила фізико-математичний факультет. Згодом працювала у вечірній середній школі № 2, яслах-саду № 22. З 1966 р. — завідувач яслами-садом № 27. З 1971 р. — учитель СШ № 7. З 1973 р. — інспектор міського відділу освіти. З 1979 р. — завідувач навчальної частини ПТУ № 11. З 1980 по 1994 р. — директор СШ № 1.

І. І. Лиман

ДЕЙНИЧЕНКО
Ольга Миколаївна

28.01.1928, с. Васіщево
Харківської обл.

Викладач БДПУ.

У 1945–1950 рр. навчалася на фізичному факультеті Київського державного університету. Згодом працювала на військовому заводі в Ташкенті. У 1954 р. переїхала до Бердянська, працювала вчителем фізики в школах № 9, 6 і 5. З 1962 р. — викладач фізики і астрономії БДПУ. Перебувала на посадах асистента, старшого викладача, виконувача обов'язки завідувача кафедри фізики, виконувача обов'язки декана фізико-математичного факультету. Вивчала перемінні зорі. Після виходу на пенсію очолювала ветеранську організацію БДПУ, місцевий «Фонд соціального захисту ветеранів війни і праці».

І. І. Лиман

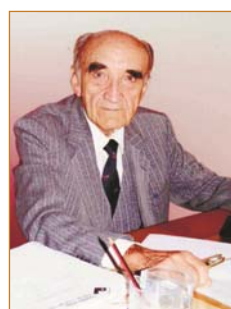
ДВОРЕЦЬКА
Валентина Георгіївна

26.01.1918, м. Бердянськ —
23.03.2012

Викладач Бердянського державного педагогічного інституту. Донька офіцера царської армії, в

1920 р. була вивезена батьками до Туреччини, у 1922 р. — до Болгарії. У 1937–1941 рр. вивчала іноземну філологію (англійську та французьку) у Софійському університеті. Додатково вивчила німецьку та італійську. У 1945–1946 рр. викладала іноземні мови в школі при місії СРСР у Болгарії. У 1946 р. отримала радянське громадянство. У 1950–1955 рр. працювала референтом при бібліотеці Болгарської академії наук. У 1955 р. повернулася до Бердянська (Осипенко), у тому ж році почала працювати в місцевому педагогічному інституті на кафедрі іноземних мов. Викладала німецьку і французьку мови. Працювала над науковою темою «Білінгвізм як один з факторів зміни мови». Вийшла на пенсію у 1976 р.

І. І. Лиман

ДЕМИДЕНКО
Василь Купріянович

13.03.1929, с. Ємільчино
Житомирської обл. —
16.04.2004, м. Бердянськ

Ректор Бердянського державного педагогічного інституту (4.02.1966–14.04.1981). З 1948 по 1952 рр. навчався в Житомирському державному педагогічному інституті. 1955 р. захистив кандидатську дисертацію «Особливості засвоєння історичних понять учнями 5 класів». З 1955 р. працював у Миколаївському державному педагогічному інституті ім. В. Г. Белінського, де займав такі посади: старший викладач кафедри педагогіки і психології; 1957–1962 рр. — завідувач цієї ж кафедри; 1962–1966 рр. — проректор з навчально-наукової роботи. У 1966–1981 рр. — ректор Бердянського державного педагогічного інституту. Наказом 6–7/236 від 06.04.1981 р. Міністра освіти УРСР предбачено: «Звільнити т. Демиденка В. з посади ректора Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко з 14.04.1981 р. за станом здоров'я згідно з поданою заявою, залишивши на посаді завідуючого кафедрою педагогіки і психології цього ж інституту». У 1970 р. був обраний членом-кореспондентом Академії педагогічних наук СРСР, у 1992 р. — чле-

ном-кореспондентом Академії педагогічних наук України. У 1984 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук «Психологічні особливості навчальної діяльності школярів та її мотивація в процесі вивчення історії». У 1987 р. присвоєно вчене звання професора. Автор (співавтор) понад 200 наукових праць з психології навчання і виховання учнів та майбутніх учителів.

І. І. Лиман

ДЕМЕНТІЄНКО
Михайло Дмитрович
 ? – 03.1945

Директор Бердянського педагогічного технікуму, Бердянського державного інституту соціального виховання, Бердянського державного педагогічного інституту, Бердянського державного учительського інституту (1932–11.1937 рр.). За його безпосередньої участі було створено й розбудовано всі три перелічені вище інститути. За деякими даними, до переїзду до Бердянська очолював Красноградське педучилище (Харківська область). Загинув на фронті.

В. М. Константінова

ДЕМ'ЯНЕНКО
Микола
Костянтинович

5.02.1935, с. Олексіївка
 Куйбишевського р-ну
 Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (1972), доцент кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного університету (1969).

Навчався в середній школі № 3 міста Бердянська. Закінчив Запорізький педагогічний інститут з відзнакою у 1956 р., у 1969 р. — аспірантуру при Кримському педагогічному інституті. У 1972 р. у Дніпропетровському державному університеті успішно захистив кандидатську дисертацію «Лексико-граматичні розряди іменників у сучасній російській мові» під керівництвом д. філол. н., професора Миригіна В.

З 1969 р. працював доцентом кафедри російської мови Запорізького педагогічного ін-

ституту, пізніше (з 1985 р.) — університету, протягом 3-х років працював журналістом.

У 1974–1976 рр. викладав російську мову в місті Бидгощ (Польща), видав монографію з російської мови.

З 1992 р. — доцент кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. Дем'яненко Микола Костянтинович викладав на філологічному факультеті такі фахові дисципліни: історична граматики української мови, історична граматики російської мови, історія російської літературної мови, стилістика.

Микола Костянтинович — автор книг «Город у синього моря», «Жизнь — как море», «В сердце и в памяти» та ін., має 50 опублікованих праць.

О. П. Колінько

ДЕНИСЕНКО
Валерій Григорович

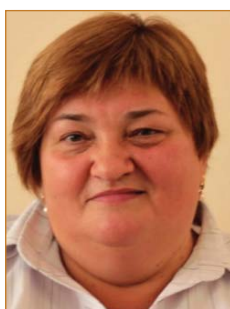
8.07.1960–9.02.2009,
 м. Бердянськ

Випускник БДПІ. Генеральний директор ЗАТ «Азовкабель», депутат Бердянської міської ради двох скликань (2006–2009 рр. — від партії «Народний союз Наша Україна»). У 1979 р. закінчив Бердянський машинобудівний технікум, у 1983 р. — Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, у 2006 р. — Харківський національний економічний університет.

Після служби в лавах Радянської Армії з 1985 по 1991 рр. працював у центрі технічного обслуговування обчислювальної техніки інженером-електронщиком. У 1991–1995 рр. — директор торговельно-посередницької фірми «Диоген», з 1995 по 2002 рр. — директор фірми «Електро», що займалася реалізацією кабельно-провідникової продукції. Із травня 2001 р. працював генеральним директором ЗАТ «Азовкабель». Це підприємство з високоефективним устаткуванням і сучасними технологіями експортує продукцію в країни далекого й близького зарубіжжя.

Був головою асоціації випускників Бердянського державного педагогічного університету, заступником голови ради Бердянської міської організації «Народний Союз Наша Україна».

В. В. Могильовцева, І. С. Смоліна

ДЕНИСОВА
Світлана Павлівна

01.02.1957, м. Тула

Доктор філологічних наук, професор.

Закінчила Ростовський-на-Дону державний університет у 1980 р. за спеціальністю «Російська мова та література».

У 1988–1991 рр. навчалася в аспірантурі Київського державного університету ім. Тараса Шевченка. У 1991 р. захистила кандидатську дисертацію «Інтимізація та лінгвістичні засоби її вираження (в російській художній прозі к. ХІХ — поч. ХХІ ст.)».

У 1993–1996 рр. навчалася в докторантурі Київського державного педагогічного інституту. У 1997 р. захистила докторську дисертацію «Типологія категорій лексичної семантики» за спеціальністю 10.02.03. — слов'янські мови.

Протягом 1984–2002 рр. працювала в Бердянському державному педагогічному інституті, 1997–2002 рр. — завідувач кафедри загального мовознавства та слов'янської філології.

У 2008 р. отримала почесне звання «Заслужений професор КНЛУ».

Голова спеціалізованої вченої ради Д 26.054.04 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) філологічних наук при Київському національному лінгвістичному університеті.

Під керівництвом Денисової Світлани Павлівни були захищені кандидатські дисертації викладачів БДПУ: Сердюк А., Вусик Г., Павлик Н., Сопіної О., Попової Л.

О. П. Колінько

ДЕРГАЛЬ
Анатолій Васильович

18.12.1940, с. Кінські
Роздори Пологівського
р-ну Запорізької обл.

Ректор Бердянського державного педагогічного інституту (24.06.1981–1.09.1987 рр.). Вищу освіту здобув на економічному факультеті Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. Там же навчався в аспірантурі й захистив кандидатську дисертацію. З липня 1967 р. працював у Запорізькому державному педагогічному інституті на посадах старшого викладача та завідувача кафедри політичної економії і наукового комунізму.

Наказом Міністра освіти УРСР № 6–7/411 від 22.06.1981 р. передбачалось: «Призначити кандидата економічних наук, доцента Дергалья Анатолія Васильовича ректором Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко з 24 червня 1981 р. порядком переводу з посади завідувача кафедрою політекономії і наукового комунізму Запорізького державного педагогічного інституту». Одночасно завідував кафедрою і виконував значну громадську роботу на посадах голови Правління міського товариства «Знання», члена Президії Запорізького обласного комітету профспілок працівників науки і освіти, голови Комісії з народної освіти при Бердянському міськвиконкомі. 01.09.1987 р. було підписано наказ Міністерства освіти УРСР № 925-к: «Звільнити Дергалья Анатолія Васильовича з посади ректора Бердянського державного педагогічного інституту з 1 вересня 1987 року згідно з поданою заявою, залишивши його на посаді завідувача кафедрою політичної економії цього ж інституту. Виконання обов'язків ректора інституту покласти на проректора по навчальній роботі т. Щербакову К. Перевести кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедрою політичної економії Бердянського державного педагогічного інституту Дергалья Анатолія Васильовича на посаду старшого наукового співробітника з 2.09.1987 до 2.09.1989. Зобов'язати т. Дергалья А.В. подати в Міністерство освіти УРСР звіти про виконану роботу після першого та другого років перебування на посаді старшого наукового співробітника». У 1992 р. був призначений директором Запорізького регіонального відділення Академії підприємництва та менеджменту України. З 1994 р. працював у Мелітопольському державному педагогічному університеті на посадах професора, завідувача навчально-методичного та консультативного відділу, завідувача кафедри економіки і менеджменту, декана економічного факультету. За сумісництвом з 1995 р. очолював кафедру організації виробництва та агробізнесу Таврійської державної агротехнічної академії. З 2005 р. — професор Запорізького національного університету. Має близько 100 наукових праць.

І. І. Лиман

ДЕРГАЛЬ Любов Яківна

22.12.1949, с. Павлоград Павлоградського р-ну Омської обл.

Український літературознавець.

Закінчила школу в 1964 р. в м. Умані Черкаської обл. і цього ж року вступила на філологічний факультет Київського державного уні-

верситету ім. Т. Г. Шевченка, який закінчила з відзнакою у 1969 р. Упродовж 1974–1977 рр. навчалася в аспірантурі Одеського державного університету ім. І. Мечникова за спеціальністю «Українська література» і в 1977 р. захистила кандидатську дисертацію «Леся Українка і російські критики-марксистки». Протягом 1977–1982 рр. працювала в Запорізькому державному педагогічному інституті, 1983–1993 рр. — в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко. З 1993 р. почала працювати в Мелітопольському державному педагогічному університеті, де була завідувачем кафедри української літератури, а впродовж 1994–2015 рр. очолювала філологічний факультет. Звання доцента присвоєно 1983 р. Має понад 70 наукових праць, серед яких навчальні посібники з грифом Міністерства освіти та науки України, статті у провідних наукових (фахових) виданнях, методичні рекомендації та вказівки.

Сфера наукових інтересів: історія української літератури, творчість Лесі Українки.

Нагороджена грамотами Міністерства освіти і науки, нагрудним знаком «Відмінник освіти України».

О. Д. Харлан

ДЕРЕВ'ЯНКО Яків Павлович

Вихованець Бердянського державного педагогічного інституту, завідувач районного відділу освіти.

У 1934 р. вступив до Бердянського державного педагогічного інституту, у 1935 р. разом із іншими філологами переведений до Ворошиловградського державного педагогічного інституту.

Закінчив цей ВНЗ у 1938 р. Після цього працював завучем Ворошиловградської середньої школи № 6. Воював на фронтах Другої світової війни. У 1945–1950 рр. працював у Волновасі завідувачем районного відділу освіти, редактором місцевої газети.

До виходу на пенсію в 1974 р. — директор середньої школи, директор школи-інтернату. 25 років був депутатом районної та міської рад. Нагороджений 12 урядовими нагородами.

В. М. Константинова

ДІКАРЕВА Лариса Йосипівна

3.03.1952, с. Суворово
Одеської обл.

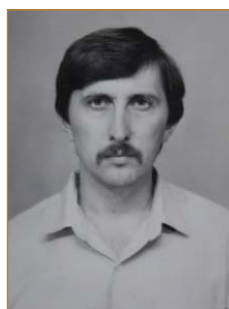
У 1969 р. закінчила загальноосвітню школу №16 і вступила до Запорізького машинобудівного інституту ім. В. Я. Чубаря за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати і інструменти» з присвоєнням кваліфікації — інженер-механік.

Після закінчення інституту працювала в Бердянському відділенні Загальносоюзного науково-дослідного інституту кабельної промисловості на посаді інженера в секторі нестандартного обладнання для спецкабелів.

У 1979 р. прийнята в Бердянський державний педагогічний інститут старшим лаборантом кафедри загальнотехнічних дисциплін. Пройшла шлях від асистента до старшого викладача, доцента кафедри. Має понад 25 публікацій, серед яких модульна програма та навчальний посібник, видані з грифом Міністерства освіти і науки України. Наукова робота пов'язана з проблемою вдосконалення політехнічної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання.

Нагороджена почесними грамотами обласного управління та Міністерства освіти і науки України.

В. І. Перегудова

ДЗВІНКА Роман Іванович

04.04.1960, с. Дашава
Стрийського р-ну
Львівської обл.

Кандидат педагогічних наук (1996 р.), доцент кафедри теорії музики та музичних інструментів БДП ім. П. Д. Осипенко. 1971–1976 рр. — учень Дашавської музичної школи по класу кларнета.

1978–1980 рр. перебував у лавах Радянської Армії, служив музикантом оркестру Тбіліського гарнізону.

1981–1984 рр. — навчання у Львівському музично-педагогічному училищі ім. Ф. Колеси. 1984–1988 рр. — студент Рівненського державного інституту культури за спеціальністю «Культосвітпрацівник, керівник самодіяльного оркестру духових інструментів».

1986–1988 рр. — музикант естрадного оркестру Рівненського БК «Будівельників».

З 1988 р. працював викладачем на кафедрі музики і співів БДПІ, а в 1991 р. переведений на посаду старшого викладача тієї ж кафедри.

У 1988 р. почав працювати з духовим оркестром у БДПІ, створив самодіяльний фольклорний ансамбль «Хуртовина», який у 1991 р. отримав звання народного.

1992–1995 рр. — навчався в цільовій аспірантурі. У 1996 р. захистив дисертацію «Естетичне виховання студентів педвузу засобами українського музичного фольклору» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук (науковий керівник — доцент Перепелиця В.). 1996-1998 рр. — доцент кафедри теорії музики та музичних інструментів.

У 1998 р. звільнився з БДПІ у зв'язку з переїздом до м. Рівного. Тривалий час перебуває на посаді завідувача кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету.

П. Б. Косенко

ДМИТРУК Петро Лукич

15.08.1897, с. Полове
Радохівського р-ну —
27.04.1966

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, хірург.

П'ять років вчився у Львівській гімназії, після початку Першої світової війни перебрався до Бердянська, де продовжив навчання в місцевій чоловічій гімназії. У 1926 р. закінчив медичний факультет Ростовського університету. Працював за фахом у Старопетрівці, Новоспасівці, з 1932 р. — у Бердянську (завідувач хірургічного відділення, головний лікар міської лікарні). З початком Другої світової війни призначений начальником організованого в м. Осипенко (Бердянськ) евакошпиталю. У вересні 1941 р. разом із цим шпиталем евакуйований до м. Омськ. Згодом працював лікарем на фронтах Другої світової. Після демобілізації в 1946 р. повернувся до м. Осипенко, знову працював головним лікарем міської лікарні, згодом — завідувачем хірургічного відділення. Був депутатом міської ради.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, Червоної Зірки.

І. І. Лиман

ДОБРОСЕРДОВ Всеволод Костянтинович

10.02.1924, м. Бердянськ —
7.03.1998, м. Бердянськ

Викладач кафедри марксизму-ленінізму Бердянського державного педагогічного інституту.

Воював на фронтах Другої світової війни. Продовжив службу на флоті до 1953 р., навчався в Ленінградському університеті. Після повернення до Бердянська викладав історію у вищому технічному та БДПІ. Станом на 1964 р. мав стаж роботи у вищій школі 2 роки, у середній (спеціальній) школі — 13 років. У 1967 р. активно вивчав історію Бердянська та БДПІ, для чого неодноразово відряджався до архівів. Працював над темою «Історія Першотравневого заводу м. Бердянська (1870–1970)». Тривалий час був директором вечірнього університету марксизму-ленінізму при Бердянському міській партії.

І. І. Лиман

ДОМАЩЕНКО Олександр Володимирович

22.01.1954, м. Чистякове
(Торез) Донецької обл.

Доктор філологічних наук (2009 р.), професор (2012 р.).

З 1972 по 1977 рр. навчався в Донецькому державному університеті за спеціальністю «Російська мова та література». Після закінчення університету з 1977 по 1982 рр. працював учителем російської мови та літератури в середній школі села Прелесне Слов'янського району Донецької області. Протягом 1982–1987 рр. працював асистентом кафедри російської мови Донецького політехнічного інституту. З 1987 по 2007 рр. працював на кафедрі теорії літератури та художньої культури Донецького державного (а згодом національного) університету спочатку асистентом, старшим викладачем (1990 р.), а з 1991 р. — доцентом. З 2007 по 2014 рр. працював у Бердянському державному педагогічному університеті: провідним науковим співробітником НДІ слов'янознавства і компаративістики, директором зазначеного інституту (2009–2010 рр.), а з грудня 2010 р. —

професором кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету.

У грудні 1986 р. захистив кандидатську дисертацію «Проблема зображальності художнього слова (на матеріалі лірики Ф. І. Тютчева і Н. О. Заболоцького)» в Московському державному університеті, науковий керівник — д.ф.н., проф. Гіршман М. У 1993 р. присвоєно вчене звання доцента.

У березні 2009 р. захистив докторську дисертацію «Лірична поезія в аспекті інтерпретації і тлумачення (на матеріалі російської поезії XIX–XX ст.)» у Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка. У 2012 р. присвоєно вчене звання професора.

У різні роки був членом трьох спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (спеціальність 10.01.06 — теорія літератури) в Донецькому державному (пізніше національному) університеті.

Нагороди: Подяка Президента України (2009 р.), Грамота Міністерства освіти і науки України конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук (2009–2010 н.р.)

Автор 3 монографій (1 у співавторстві), 3 навчальних посібників та біля 100 наукових статей.

І. Е. Снівак

**ДОМУХОВСЬКИЙ
Всеволод
Миколайович**

4.09.1926, м. Смоленськ.

1943–1944 рр. — курсант школи молодших командирів.

У 1945–1949 рр. навчався в Смоленському технікумі промислово-цивільного будівництва та отримав кваліфікацію — технік-будівник.

З вересня 1953 р. по вересень 1960 р. — асистент кафедри геометрії і алгебри Смоленського педінституту.

У 1955–1960 рр. навчався в Московському державному педагогічному інституті на художньо-графічному факультеті, отримав кваліфікацію — викладач креслення та малювання.

З вересня 1960 р. по грудень 1961 р. працював старшим викладачем кафедри образотворчого мистецтва і праці Московського педінституту ім. В. І. Леніна.

У 1961–1964 рр. навчався в аспірантурі Московського державного педагогічного інституту ім. В. І. Леніна.

З січня 1965 р. по вересень 1968 р. працював старшим викладачем кафедри нарисної геометрії і креслення Смоленського педінституту. З лютого 1968 р. по грудень 1970 р. — декан, доцент і завідувач кафедри креслення та праці художньо-графічного факультету Смоленського педінституту.

З 23 жовтня 1978 р. працював у Бердянському педінституті доцентом кафедри трудового навчання і креслення. З лютого 1979 р. виконував обов'язки декана факультету підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін.

І. С. Смоліна

**ДОРОШЕНКО
Марина Ібрагімівна**

15.10.1962, м. Моніно
Московської обл.

Кандидат психологічних наук (2001 р.), доцент (2006 р.).

У 1988 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання». Із 1988 р. по 1992 р. працювала вчителем початкових класів у ЗОШ № 3, 7 м. Бердянська. Із 1992 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко. 1998–2001 рр. — аспірант Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю 19.00.07. — педагогічна та вікова психологія.

У 2001 р. захистила кандидатську дисертацію «Психологічні особливості розуміння слова першокласниками в структурі усного мовлення» (науковий керівник — Максименко С.). У 2006 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри психології.

Сфера наукових інтересів: позитивне мислення особистості.

Авторка 32 наукових публікацій, серед яких одноосібна монографія, розділ колективної монографії та 4 навчально-методичних посібники (1 — у співавторстві).

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2016 р.).

М. С. Богдан

ДРОБНА Варвара (Віра) Вікторівна 1915–1967

Випускниця Осипенківського учительського інституту, освітянка.

У 1938 р. вступила до Бердянського учительського інституту. У 1940 р. закінчила природничо-географічний факультет Осипенківського учительського інституту (достроковий (5-й) випуск). Викладала географію і біологію, була директором сільської школи Куйбишевського району Запорізької області.

В. М. Константинова

ДРОБОТЯ Анатолій Ілліч

21.02.1940, м. Селідово
Донецької області.

Упродовж 1957–1962 рр. навчався в Донецькому державному педагогічному інституті на фізико-математичному факультеті та отримав спеціальність «вчитель математики і фізики». Після закінчення інституту пішов працювати викладачем у Донецьку виховну колонію м. Макіївка, звідки був призваний до армії (1963–1965 рр.). Після армії працював в інституті гірничої механіки і технічної кібернетики ім. М. М. Федорова спочатку молодшим, потім старшим науковим співробітником. У 1972 р. закінчив заочно аспірантуру зі спеціальності «Технічна кібернетика», працював у відділі проектування завідувачем групи, начальником секції, головним спеціалістом «ГПП»ом. З 1979 р. працював викладачем кафедри економічної кібернетики Донецького університету. У 1983 р. отримав атестат доцента, керував науковою роботою студентів зі спеціальності. Працював заступником декана з роботи з іноземними студентами.

Працював доцентом кафедри математики факультету загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Осипенко.

І. С. Смоліна

ДУБІНЕЦЬ Ірина Володимирівна

27.05.1960, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2001 р.), доцент (2004 р.).

З 1975 по 1979 рр. навчалася в Запорізькому музичному училищі. Вищу освіту здобула в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Дошкільна педагогіка і психологія», отримала кваліфікацію — викладач дошкільної педагогіки і психології, методист (1990 р.). У 2013 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Музичне мистецтво», отримала кваліфікацію — вчитель музичного мистецтва, вчитель художньої культури.

З 1979 р. працювала в Осипенківській музичній школі, Бердянській музичній школі, ЗОШ № 18 м. Бердянська; Козелецькій музичній школі Чернігівської області.

З 1994 р. працює на кафедрі музичного виховання Бердянського державного педагогічного університету. У 2001 р. захистила кандидатську дисертацію «Педагогічна просвіта батьків у вітчизняній періодичній пресі другої половини ХІХ століття» (науковий керівник — професор Гусєв В.).

З грудня 2004 р. — доцент кафедри музичного виховання та хореографії. З жовтня 2010 р. — завідувач кафедри музичного виховання Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв.

Сфера наукових інтересів: теоретичні і методичні основи підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до професійної діяльності.

Авторка одноосібної монографії, 3 посібників, понад 40 наукових публікацій та методичних рекомендацій, співавторка 3 колективних монографій.

Нагороди: Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010 р.), Подяка МОН України (2013 р.), медаль «За вагомий внесок у розвиток міста» (2015 р.).

П. Б. Косенко

ДУБРОВА
Оксана
Володимирівна

18.01.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2011 р.), доцент (2012 р.).

У 2001 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Мова і література (російська, англійська)», отримала кваліфікацію — вчитель російської мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури. З 2001 р. працювала вчителем англійської мови Бердянської СШ № 11, під час роботи успішно пройшла атестацію та здобула ступінь вчителя другої категорії.

З 2005 р. працює викладачем англійської мови в Бердянському державному педагогічному університеті. 19 жовтня 2010 р. захистила дисертацію «Архетипна пам'ять та її семіотичні відповідники у творах Волта Вітмена та Богдана-Ігоря Антонича» (науковий керівник — Циховська Е.). У вересні 2011 р. отримала науковий ступінь кандидата філологічних наук, а у вересні 2012 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри романо-германської філології (з 2013 р. — кафедра іноземних мов і методики викладання). У 2014 р. закінчила магістратуру Маріупольського державного університету за спеціальністю «Мова і література (англійська)», отримала кваліфікацію «Магістр філології, викладач англійської мови та зарубіжної літератури у вищій школі».

Сфери наукових інтересів: англійська мова, порівняльне літературознавство, англійська й американська літератури.

Авторка 31 наукової статті, 1 монографії, 5 навчальних посібників.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2015 р.).

О. А. Халабузар

ДУДЕНОК
Валентина Іванівна

25.10.1960, м. Чернігів

Кандидат філософських наук (1992 р.), доцент (2004 р.).

З 1978 по 1980 рр. працювала в Чернігівському облдержархіві. У 1985 р. закінчила з відзнакою філософський факультет (відділення філософії) Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. З 1989 по 1991 рр. навчалася в аспірантурі Харківського державного університету. З 1985 р. і до теперішнього часу працює в Бердянському державному педагогічному університеті. У 1992 р. захистила кандидатську дисертацію «Ціннісні основи духовності» (науковий керівник — Дениско Л.).

Сфери наукових інтересів: релігієзнавство, філософія науки, аксіологія.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України» (2005 р.).

Авторка 43 публікацій, із них — монографія (у співавторстві), 3 навчальних посібники (у співавторстві), 16 статей.

І. І. Липич

ДУДОРОВА
Катерина Борисівна

06.08.1967, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат юридичних наук (1995 р.), доцент (2002 р.).

У 1991 р. закінчила юридичний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «правознавство», отримала кваліфікацію юриста. З 01.08.1991 р. по 01.11.1991 р. працювала асистентом кафедри теорії і історії держави та права Чернівецького державного університету. З 1991 р. по 1994 р. навчалася в аспірантурі при Київському університеті ім. Тараса Шевченка зі спеціальності 12.00.03 — цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право.

У 1995 р. захистила кандидатську дисертацію «Цивільно-правове регулювання діяльності товарних бірж в Україні» у спеціалізованій вченій раді Д.068.18.17 при Київському університеті ім. Тараса Шевченка (науковий керівник — Кузнецова Н.).

Протягом 1995–2011 рр. працювала на посадах старшого викладача, доцента, завідувача кафедри цивільного права та процесу Азовського регіонального інституту управління при Запорізькому державному університеті. З 2011 р. — доцент кафедри галузевих юридичних дисциплін Бердянського інституту державного та муніципального управління Класичного приватного університету. З 2012 р. працює в Бердянському державно-

му педагогічному університеті доцентом кафедри правознавства.

Сфери наукових інтересів: зобов'язальне право, право інтелектуальної власності, спадкове право.

Авторка 44 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2003 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2015 р.).

В. О. Мирошниченко

ДУРБАК Христина

Американка українського походження пані Христина Ковшевич-Дурбак наприкінці минулого століття заснувала Фонд ім. своєї матері — Катерини Ковшевич і впродовж майже двох десятиліть допомагає успішній та обдарованій студентській молоді оплачувати навчання в багатьох вишах України. Студенти нашого університету вже сьомий рік мають змогу ставати стипендіатами цього Фонду. За останні шість років Сертифікати на право оплати за навчання отримали більш ніж 150 студентів БДПУ, а загальна сума отриманих коштів сягнула за 600 тисяч гривень!

Уперше прізвище Ковшевич згадується в 1543 р. в одному з найстаріших українських міст Ковшевичах, розташованому на річці Уж за 25 кілометрів від районного центру Поліське (колись Хабне) Київської області. Місто Хабне засноване в 1415 р., а в 1499 р. було подаровано польським королем Яном Ольбрахтом його намісникові Повлозову, який потім передав його своїй дочці. Після скасування кріпацтва в 1861 р. родина Ковшевичів заснувала початкову школу для дітей у Ковшевичах. На родовому гербі Ковшевичів зображено кубок у формі ковша.

З того часу традиція підтримки освіти для молодих людей з метою покращення їхнього життя існувала в різних формах, а в 1999 р. був створений Фонд ім. Катерини Ковшевич на честь матері доктора Христини Ковшевич-Дурбак, засновника і президента фонду. До цього часу доктор Дурбак допомагала здібним студентам, які потребували допомоги, а починаючи з 1999 р., підтримка здійснюється через Фонд К. Ковшевич, що надає допомогу обдарованим, але економічно не забезпеченим студентам, передусім в Україні, а також і в інших частинах Східної Європи, Азії і Південної Америки.

23 червня 2014 р. вчена рада БДПУ на своєму черговому засіданні одногласно про-

голосувала за присвоєння звання «Почесний професор університету» доктору Христині Ковшевич-Дурбак (США), яка зробила вагомий внесок у розгортання міжнародних зв'язків БДПУ.

С. М. Герулів

ДЬОМІН Олександр Георгійович

1.06.1941, Красноярський край.

У 1969 р. отримав диплом учителя географії та біології Горно-Алтайського державного педагогічного інституту. Працював у цьому ж інституті асистентом на кафедрі географії. У 1975 р. захистив дисертацію «Особливості динаміки та будови ерозійної ости Алтайської полонини». 1975–1980 рр. — працював старшим викладачем кафедри економіки Горно-Алтайського державного педагогічного інституту.

Працював у БДПІ з 1 вересня 1980 р. по 31 серпня 1981 року. Викладав курси: «Землезнавство та краєзнавство», «Охорона праці».

За матеріалами архіву БДПУ

ДЮБКО Геннадій Федорович

4.12.1937

Випускник БДПІ, кандидат технічних наук, професор.

Навчався на фізико-математичному факультеті БДПІ, який закінчив у 1960 р. У 1970 р. у Харкові захистив дисертацію кандидата технічних наук «Математичні моделі адаптації слуху та їх технічні додатки». Професор кафедри програмного забезпечення ЕОМ Харківського національного університету радіоелектроніки.

В. М. Константинова

ДЮДИНА Галина Михайлівна

29.03.1933, м. Уфа
Башкирської РСР.

Доцент кафедри педагогіки і психології з 1978 по 2000 рр.

У 1951–1956 рр. навчалася в Казанському державному університеті ім. В. І. Леніна на історико-філологічному факультеті за спеціальністю «Російська мова і література». У 1957–1960 рр. працюва-

ла лаборантом кафедри марксизму-ленінізму Казанського державного медичного інституту. Із 1960 р. по 1961 р. — директор семирічної школи № 9 м. Ухта (пос. Сідью). У 1961–1964 рр. — учитель російської мови та літератури, директор загальноосвітньої школи № 15 м. Ухта (пос. Ярега), с. Починок Виборзького р-ну Ленінградської обл.; учителем початкової школи пос. Кирилівське Виборзького р-ну Ленінградської області. 1965–1968 рр. — старший викладач кафедри педагогіки і психології Кокчеватівського державного педагогічного інституту (Казахська РСР). 1968–1971 рр. — аспірантка Казахського педагогічного інституту ім. Абая (м. Алма-Ата). У 1971 р. захистила кандидатську дисертацію «Оцінка знань як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів», науковий керівник — Кузьменко І. 1971–1978 рр. — старший викладач, доцент кафедри педагогіки і психології Кокчеватівського державного педагогічного інституту (Казахська РСР). 1978–2000 рр. — доцент кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

О. В. Голуб

ДЯЧЕНКО Галина Василівна

07.08.1963, м. Кривий Ріг
Дніпропетровської обл.

Випускниця БДПШ.

З 1994 по 1998 рр. навчалася на факультеті дошкільного виховання Бердянського дер-

жавного педагогічного інституту. У 1994 р. призначена на посаду завідувача дошкільного навчального закладу № 85 «Сонечко» м. Кривого Рогу. У 2001 р. призначена на посаду завідувача комунального санаторного дошкільного навчального закладу № 164 «Золота рибка» м. Кривого Рогу, де і працює дотепер. Має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «Вихователь-методист».

Галина Василівна має рівень активно-творчого професіоналізму, досконало володіє ефективними формами та методами управлінської діяльності, поширює оптимальні технології життєзабезпечення дошкільників в умовах ДНЗ з метою повноцінного індивідуального виховання, розвитку загальнолюдських здібностей у кожного вихованця. Координує і контролює роботу педагогічних та інших працівників закладу.

Нагороди та відзнаки: увійшла у збірку «Лідери освіти Дніпропетровщини — 100 кращих» (2013 р.); грамота громадської організації наукового гуманітарного товариства (2014 р.); грамота громадської організації наукового гуманітарного товариства (2014 р.); грамота ГУОН (2012 р.); грамота лауреата обласного туру Всеукраїнського конкурсу-захисту сучасної моделі навчального закладу — Школа сприяння здоров'ю (2012 р.); Почесна грамота виконкому Криворізької міської ради (2016 р.); грамота виконкому Інгулецької районної у місті ради (2017 р.).

Г. О. Лопатіна

Е

ЕДІГЕР

Олександр Генріхович

1893, м. Бердянськ — 1938 (?)

Діяч менонітської конгрегації, випускник Бердянської чоловічої гімназії.

Після закінчення Бердянської чоловічої гімназії продовжив здобувати освіту на історико-філологічному факультеті Санкт-Петербурзького університету. Деякий час жив у Берліні та Відні.

У 1915 або 1916 р. повернувся до Бердянська. Тут Олександр Генріхович одружився на менонітці Катаріні Дік. Незабаром, з наближенням більшовиків, сім'я Едігер втекла з Бердянська до Криму. Коли більшовики увійшли до Криму, Олександр Генріхович був прикутий до ліжка тифом, і його не чіпали.

Перебуваючи в Криму, він був обраний міністром менонітської конгрегації в Бердянську. У 1923 р. отримав запрошення переїхати для роботи вчителем в колонію Лібенау на Молочній. Але пропрацювати вчителем йому вдалося лише одну зиму, після чого його звіль-

нили. Едігер О. повністю занурився в управління менонітською церквою. Учителювати ж стала дружина Олександра Генріховича. Пізніше сім'я перебралася в більш просторий будинок у колонії Шонзее. Едігер О. активно працював у рамках Комітету церковних справ (Kommission fuer Kirchenangelegenheiten), що діяв до 1929 р.

Згодом Олександр Генріхович був змушений влаштуватися на роботу до заводської бібліотеки м. Сталіно (нині Донецьк), де його обов'язком став переклад технічних книг з англійської та німецької мов на російську. У 1931 р. був заарештований, відбував покарання. Пізніше був знову заарештований. У 1938 р. його сліди губляться. Найімовірніше, помер у таборах. Біографію Едігера О. вивчав Гельмут Т. Хуберт.

І. І. Лиман

ЕНГЕЛЬ
Йоель Давидович
(Юлій Дмитрович)

16(28).04.1868,
м. Бердянськ – 11.02.1927,
м. Тель-Авів

Випускник Бердянської чоловічої гімназії, ві-

домий єврейський композитор, музичний критик, фольклорист, педагог, громадський діяч.

Народився в багатодітній бідній родині. У 1886 р. закінчив Бердянську чоловічу гімназію зі срібною медаллю. Згодом закінчив юридичний факультет Харківського університету, Харківське музичне училище по класу фортепіано.

У березні 1893 р. познайомився з П. І. Чайковським, який згодом дав йому рекомендаційний лист до директора Московської консерваторії. Прийнятий до класу С. Танєєва. Автор праць «Михаил Иванович Глинка, великий Баян земли русской», «Краткого музыкального словаря» (М., 1907, 1909 рр.), «Карманного словаря» (М., 1913 р.), інших словників.

Проводив фольклорно-етнографічні експедиції, записуючи єврейські народні мелодії, видав збірки «Єврейские песни в обработке Энгеля» (М., 1905 р.), «50 детских песен» (М., 1916 р.).

Серед його учнів був Пастернак Б. Після 1917 р. – музичний керівник колонії єврейських дітей-сиріт у Малахівці під Москвою. У 1924 р. виїхав до Тель-Авіва.

Опрацьовував місцевий музичний фольклор, працював піаністом, викладачем Тель-Авівської музичної школи, писав музику. У 1945 р. Тель-Авівським муніципалітетом запроваджена премія Й. Енгеля за кращі твори єврейських композиторів і наукові праці, присвячені єврейській музиці.

В. М. Константінова

Є

ЄВМЕНЕНКО
Роман Кіндратович

31.07.1889, с. Олексіївка
Куйбишевського р-ну
Запорізької обл.

У 1910 р. закінчив Преславську вчительську семінарію. У 1927–1930 рр. навчався в Інституті професійної освіти (м. Харків) за програмою літературно-мовного профілю й отримав кваліфікацію викладача з вищою освітою з правом викладання української мови та літератури у ВИШах, ВТИШах і технікумах.

У 1910–1912 рр. працював учителем початкової школи в м. Гуляй-Поле Запорізької обл. 1912–1927 рр. – завідувач початкової школи с. Олексіївка Куйбишевського р-ну Запорізької обл. З 1924 по 1927 рр. – завідувач відділу Народної освіти Куйбишевського р-ну. У 1927–1930 рр. працював завучем та викладачем російської та української мови та літератури семирічної школи с. Попівка Берестовацького р-ну Запорізької обл. 1930–1934 рр. – завідувач навчальної частини та викладач української і російської мови і літератури десятирічної школи № 1 м. Осипенко Запорізької обл. 1934–1941 рр. – завідувач навчальної частини, викладач російської мови і літератури Осипен-

ківської середньої школи № 2. Під час окупації працював викладачем української та російської мови і літератури в школах м. Осипенко Запорізької обл. З 1944 по 1947 рр. — викладач російської мови та літератури в Осипенківському вчительському інституті П.Д. Осипенко, а з лютого 1944 по 1947 р. — декан історичного і літературного факультетів.

Т. В. Хорольська

ЕГОЖА
Леонід Іванович

1943, м. Бердянськ
Запорізької обл. — 1994.

У 1978 р. закінчив режисерський факультет Харківського інституту мистецтв ім. І. П. Котляревського.

У 1978–1990 рр. — директор і художній керівник у Будинках культури м. Бердянська і району.
1990–1994 рр. — старший викладач кафедри педагогіки і психології. Леонід Іванович на високому професійному рівні викладав навчальну дисципліну — педагогічна майстерність.

О. В. Голуб

СЛАГІНА
Валентина Олексіївна

18.04.1951

Закінчила Алма-Атинський державний університет за спеціальністю «географ», за фахом — учитель біології та хімії.

Працює на кафедрі з 1984 р.

У 2006 р. на замовлення обласної держадміністрації ст. викладачеві, географу Єлагіній В. було запропоновано взяти участь у здійсненні проекту «Екологія рідного краю 2006» (9–10 клас), який передбачав написання серії підручників для учнів середньої загальноосвітньої школи. Це завдання було успішно виконано нею в стислий термін.

Валентина Олексіївна є літописцем кафедри біології, екології та безпеки життєдіяльності. За її ініціативи видано збірник матеріалів про історію виникнення, становлення та розвитку кафедри природознавства, біології, екології та безпеки життєдіяльності.

Коло наукових інтересів: рекреаційні ландшафти південного Алтаю; розвиток агропромислового комплексу та охорони зовнішнього середовища степової зони; геоморфологічна

та екологічні характеристики північного узбережжя Азовського моря; проблеми екологічного навчання, виховання в Україні, її регіонах у світлі Болонського процесу; загальні питання екологічного навчання та виховання, зокрема аспекти екологічної моралі, екологічної етики; роль та можливості комп'ютерних методів дистанційного навчання в системі екологічного навчання та виховання.

С. М. Хатунцева

СНІНА
Віра Михайлівна

02.05.1906,
с. Новотроїцьке
Бердянського пов. —
26.11.1977, м. Київ

Письменниця, поетеса, перекладач, художник-графік, вихованка Бердянського педагогічного технікуму.

Після навчання в Бердянському педагогічному технікумі працювала в дитячому будинку і дитячій колонії, у 1929 р. закінчила Київський художній інститут. Працювала у видавництвах Харкова, Києва, на радіостанції ім. Т. Г. Шевченка. Закінчила трирічні курси іноземних мов. Під час Другої світової війни працювала санітаркою в евакуаційних шпиталях, виїжджала на фронт з бригадою письменників. З 1952 р. — член Спілки письменників СРСР. Авторка півтора десятків книг, зокрема, «Голубий потік», «Розступилися гори», «Нова трембіта», «Нагорода», «Минуле не минає», «Істина розкривається поволі», «Чотири довгих роки». Була дружиною відомого поета Миколи Шеремета.

Нагороджена медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За доблесний труд у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» та ін.

Ім'ям В. Єніної названа одна з бердянських бібліотек.

І. І. Лиман

ЕПІШОВ
Володимир
Васильович

27.08.1924–3.02.2004

Доцент кафедри математики, методики викладання математики (1995 р.), 1950–2004 рр. — працював викладачем кафедри математики, 1966–1972 рр. — проректор з навчальної і наукової роботи в БДПУ.

Автор навчального посібника з обчислювальної математики для студентів педвузів (1959 р.).

І. С. Смоліна

ЕРЕМЕНКО
Микола Миколайович

02.01.1956, с. Зелений Гай (Довге) Чернігівського р-ну Запорізької обл.

Кандидат історичних наук (2013 р.), випускник магістратури та аспірантури БДПУ.

У 1971 р. закінчив восьмирічну школу с. Довге Чернігівського району Запорізької області. У 1971–1975 рр. навчався в Запорізькому педучилищі, отримав кваліфікацію вчителя праці та креслення.

Серпень-жовтень 1975 р. — учитель Ново-полтавської восьмирічної школи в Чернігівському районі. У 1975–1977 рр. проходив службу в лавах Збройних Сил СРСР. Військове звання — капітан запасу. У 1978–1982 рр. — учитель Зорянської та Довгинської восьмирічних шкіл Чернігівського району. У 1984 р. закінчив Дніпропетровський державний університет за спеціальністю «Історія».

З 1982 по 1994 р. працював у відділі освіти Чернігівського райвиконкому (пізніше — Чернігівської райдержадміністрації) на посадах методиста, інспектора шкіл, завідувача відділу освіти. Обирався головою райкому профспілки працівників освіти. З 1994 р. — приватний підприємець. З 2015 р. — редактор Чернігівської районної газети «Нива».

У 2009 р. закінчив магістратуру Бердянського державного педагогічного університету, а в 2013 р. — аспірантуру цього ж університету.

У 2013 р. захистив кандидатську дисертацію «Військове духовенство на Півдні України (1734–1853 рр.)». Науковий керівник — Лиман І.).

Має понад 130 публікацій з історичної та краєзнавчої тематики.

Є організатором і директором приватного музею «Менонітська садиба» (з 2008 р.) у с. Владівка.

Нагороди: медаль «За працю і звитягу», медаль «За розвиток Запорізького краю», знак «Відмінник народної освіти УРСР».

І. І. Лиман

ЕРМІЛОВ
Йосип Петрович

1897, с. Кам'янка-Дніпровська Запорізької обл. — 1.11.1945, м. Бердянськ

Директор Осипенківського державного учительського інституту (19.03.1945–1.11.1945 рр.). Народився в селянській родині. У 1911 р. закінчив двохкласне училище, в 1915–1919 рр. навчався в Олександрівській (м. Запоріжжя) учительській семінарії, у 1935–1939 рр. — в Мелітопольському педінституті.

1919–1920 рр. і 1921–1926 рр. — завідувач початкової школи с. Верbove Покровського р-ну Дніпропетровської обл.

1920–1921 рр. — завідувач школи с. Зубкове Покровського р-ну, 1926–1931 рр. — завідувач школи с. Коломойці Покровського району.

1931–1933 рр. — директор школи колгоспної молоді в с. Покровському Дніпропетровської обл.

1933–1935 рр. — завідувач навчальної частини середньої школи с. Новотроїцьке Бердянського району.

1935 р. — 26.08.1941 р. — директор середньої школи № 7 м. Осипенко. З осені 1941 р. по весну 1944 р. — в евакуації працював старшим вихователем, а згодом — директором дитбудинку в Андижанській області Узбецької РСР.

З березня 1943 р. і по день реевакуації працював секретарем парторганізації при Абдулатинській сільраді Ворошилівського р-ну Андижанської області. До м. Осипенко повернувся за пропозицією уповноваженого ЦК КП(б)У 11.05.1944 р. 15.07.1944–19.03.1945 рр. працював завідувачем відділу народної освіти м. Осипенко. 1.04.1945 р. приступив до виконання обов'язків директора Осипенківського учительського інституту.

І. І. Лиман

ЄСЬКОВА
Тетяна Леонідівна

12.12.1965 р., м. Дніпро

Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2012 р.).

У 1989 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Дошкільне виховання». З цього ж року почала працювати в БДПУ.

У 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «Виховання працелюбності дітей дошкільного віку на заняттях з ручної праці (1917–1941 рр.)» зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки в спеціалізованій вченій раді Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. Науковий керівник – Щербакова К. У 2012 р. було присвоєно вчене звання доцента.

Сфера наукових інтересів: зображувальна діяльність дітей дошкільного віку, декоративно-прикладне мистецтво та дизайн у ДНЗ.

Тетяна Леонідівна проводить майстер-класи, методичні семінари для педагогів міста та району. Досягнення студентів з ручної праці вона активно презентує шляхом організації різноманітних виставок.

Має нагороди: Грамота Міністерства освіти і науки України (2012 р.), грамота міського голови м. Бердянськ (2013 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.).

Авторка 34 статей, 1 монографії.

І. Г. Улюкаєва

ЄФИМЕНКО
Юрій
Олександрович

15.09.1984, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.), доцент (2015 р.).

У 2008 р. закінчив фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Фізика», отримав кваліфікацію викладача фізики. З 2007 р. по 2011 р. навчався в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету. З 2008 по 2010 рр. працював асистентом на кафедрі обробки і захисту інформації БДПУ. З 2010 по 2012 рр. працю-

вав на кафедрі фундаментальних та інженерно-педагогічних дисциплін (спочатку асистентом, з 2011 р. – старшим викладачем). Протягом 2012–2016 рр. працював на кафедрі технічних дисциплін (спочатку старшим викладачем, з 2013 р. – на посаді доцента). З 2016 р. працює доцентом кафедри професійної освіти.

У 2012 р. успішно захистив кандидатську дисертацію «Методичні засади використання інформаційних технологій у процесі вивчення електротехнічних дисциплін майбутніми вчителями фізики» за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика) (науковий керівник – Богданов І.).

Сфери наукових інтересів: фізико-технічна підготовка фахівців, методика фізики, інформаційні технології, енергетика.

Автор 33 наукових праць, серед яких 2 посібники з грифом МОН України.

Д. Я. Вертипорох

ЄФРЕМОВ
Віталій
Іванович

Викладач Бердянського (Осипенківського) учительського інституту.

Працював в інституті вже в 1936 р. Викладав математику на фізико-математичному факультеті (кафедра математики). Паралельно викладав на робітничому факультеті. Під час Другої світової війни воював і загинув на фронті.

В. М. Константинова

ЄФРЕМОВ
Іван Антипович
(Антонович)

09(22).04.1907,
с. Вириця
Царськосельського
пов. Петербурзької
губ. – 05.10.1972,
м. Москва

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, всесвітньо відомий палеонтолог, письменник. Народився в родині лісопромисловця. У 1914 р. разом із родиною переїхав до Бердянська. Навчався в Бердянській чолові-

чій гімназії. У 1919 р. переїхав із матір'ю до Херсона. У 1923 р. склав іспити на штурмана каботажного плавання при Петроградських морехідних класах. Брав участь у чисельних наукових експедиціях. У 1935 р. екстерном закінчив Ленінградський гірничий інститут, став кандидатом, а в березні 1941 р. — доктором біологічних наук. На цей час уже мешкав у Москві, оскільки в 1935 р. туди переїхав Палеонтологічний інститут. Завідував

лабораторією Палеонтологічного інституту АН. У 1940-х рр. започаткував нову галузь науки — тафономію. Перший у світі знайшов рештки тиранозавра. У 1952 р. отримав Сталінську премію. Корифей науково-фантастичної літератури, автор «Туманності Андромеди», «Таїс Афінської». Увійшов до історії ХХ ст. як один із найоригінальніших філософів-космістів і соціальних мислителів.

В. М. Константинова

ЖЖ

ЖАБОТИНСЬКИЙ Василь Михайлович

29.09.1895, м. Петербург —
21.12.1983, м. Харків

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, доктор медичних наук, професор.

Закінчив Бердянську чоловічу гімназію, після чого в 1913–1915 рр. навчався у психоневрологічному інституті Петербурга (Петрограда).

У 1915 р. продовжив навчання в Харкові. Служив в армійському інфекційному шпиталі. У 1921 р. закінчив Харківський медичний інститут, до кінця 1923 р. працював лікарем у Запоріжжі.

У 1924 р. — завідувач санітарно-епідемічного відділення Бердянського окружного здоров'ї. З 1925 р. працював у Харкові (окружний санітарний лікар, завідувач відділу житлово-комунальної санітарії народного комісаріату охорони здоров'я, старший науковий співробітник НДІ гігієни).

У 1934 р. переїхав до Києва. З початком Другої світової війни — в евакуації.

З 1943 р. — старший державний інспектор у м. Харків. Упродовж 1947–1973 рр. — завідувач кафедри комунальної гігієни.

У 1949 р. захистив докторську дисертацію.

З 1969 р. — член Спілки архітекторів СРСР. Керівник 20 захищених кандидатських дисертацій.

В. М. Константинова

ЖАБОТИНСЬКИЙ Мендель Мойсейович (Мендель-Мануїл)

1869, м. Олександрівськ — 03.1944

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, лікар.

У 1887 р. єдиний зі свого випуску закінчив Бердянську чоловічу гімназію із срібною медаллю. Після цього отримував вищу освіту в Харкові, згодом удосконалював свої знання з медицини в Петербурзі.

Одружився на доньці лікаря Бердянської чоловічої гімназії Жерома Ілліча Гольдштейна. У 1896 р. у Військово-медичній академії (Петербург) захистив дисертацію.

Після роботи земським лікарем у Калузькій губернії повернувся до Олександрівська, викладав у місцевому механіко-технічному училищі і був практикуючим лікарем.

У роки Першої світової — головний лікар евакуаційного шпиталю, головний лікар польового запасного шпиталю (м. Олександрівськ).

У 1921–1923 рр. — завідувач лікувального відділу, згодом — викладач, терапевт-консультант у Запоріжжі.

У 1941 р. евакуйований до м. Чкалов, працював терапевтом у санітарній частині.

В. М. Константинова

ЖЕЛДАКОВА
Майя Василівна

06.05.1938, с. Трутівка
Троїцького р-ну
Ворошиловградської
(Луганської) обл.

Старший викладач кафедри педагогіки і психології з 1985 по 1991 рр.

У 1955 р. закінчила Старобільське педагогічне училище за спеціальністю «Методика початкового навчання». 1955–1960 рр. — учителька початкової школи в селах Троїцького р-ну Ворошиловградської області: с. Новодеркуль (1955–1956 н. р.), с. Новоандріївка (1956–1958 рр.), с. Трутовка (1958–1960 рр.). 1960–1965 рр. — студентка фізико-математичного факультету (відділення математики і креслення) Ворошиловградського державного педагогічного інституту. 1965–1966 рр. — учителька математики і фізики Курячевської загальноосвітньої школи Марківського р-ну Ворошиловградської області. 1966–1969 рр. — старший лаборант кабінету математики Ворошиловградського державного педагогічного інституту. 1969–1972 рр. — аспірантка Свердловського державного педагогічного інституту. У 1972–1979 рр. — асистент, старший викладач Бірського державного педагогічного інституту (Уфимська область, Башкирська АРСР). 1979–1981 рр. — старший викладач кафедри педагогіки Костромського державного педагогічного інституту. 1981–1985 рр. — старший викладач кафедри педагогіки Павлодарського державного педагогічного інституту (Казахська РСР). 1985–1991 рр. — старший викладач кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Нагороджена медаллю «Ветеран праці» (1983 р.).

О. В. Голуб

ЖЕЛЯЗКОВА
Тетяна Миколаївна

09.04.1951, с. Ольгино
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Випускниця БДП,
кандидат педагогічних
наук (1994), доцент кафе-

дри педагогіки.

У 1977 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського дер-

жавного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання».

1975–1980 рр. — вихователь дитячого садка № 2 м. Бердянська.

Із 1980 р. — лаборант кафедри трудового навчання та креслення Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Пройшла шлях від лаборанта до старшого викладача кафедри трудового навчання та креслення Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

У 1993 р. закінчила Запорізький державний університет (факультет післядипломної освіти за спеціальністю «Психологія, практична психологія»). Працювала практичним психологом у загальноосвітніх закладах Оріхівського району Запорізької області та ЗНЗ № 3 м. Бердянська (1992–1996 рр.).

У 1994 р. в Інституті самовизначення молоді РАН м. Москви захистила кандидатську дисертацію «Трудове навчання як засіб естетичного виховання молодших школярів» за спеціальністю 13.00.01 — теорія та історія педагогіки, науковий керівник — Зарецька І.

1996–2005 рр. — доцент кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного університету.

2010–2012 рр. — асистент кафедри педагогіки.

О. В. Голуб

ЖИГІРЬ
Анатолій
Анатолійович

06.10.1966, смт Веселе
Запорізької обл.

Доктор економічних наук (2015 р.), професор (2016 р.), завідувач кафедри

економіки підприємства та економічної теорії.

У 1993 р. закінчив Запорізький державний університет за спеціальністю «Історія» та отримав кваліфікацію історика, викладача історії та суспільствознавства. Додаткова спеціальність: економіка та управління виробництвом. Кваліфікація — економіст.

У 2009 р. закінчив Азовський регіональний інститут управління Запорізького національного технічного університету за спеціальністю «Фінанси» та отримав кваліфікацію магістра з фінансів.

У 1993–1996 рр. працював економістом з планування на металообробному підприємстві, заступником директора.

У 1996–1998 рр. працював у Бердянському інституті підприємництва (Бердянський університет менеджменту і бізнесу) старшим викладачем, доцентом. З 1998 р. працював в Азовському регіональному інституті управління Запорізького державного університету доцентом, завідувачем кафедри економіки підприємств та фінансів. З 2004 р. інститут змінив назву на АУІТ «АРІУ», у 2007 р. реорганізований в Азовський регіональний інститут управління Запорізького національного технічного університету, де Жигірь А. обіймав посади завідувача кафедри фінансів, з 2008 р. — декана факультету управління, доцента кафедри фінансів.

У 1997 р. Жигірь А. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук у Київському університеті ім. Тараса Шевченка.

У 2015 р. захистив докторську дисертацію «Економічне забезпечення розвитку підприємства в аграрній сфері: теорія, методологія, практика» (науковий керівник — Чупіс А.), у 2016 р. отримав диплом професора.

Сфери наукових інтересів: інвестування, фінансовий менеджмент, економіка підприємств, антикризове управління.

Є автором понад 80 наукових робіт, опублікованих у вітчизняних і закордонних виданнях.

П. В. Захарченко

ностей майбутніх менеджерів освіти» (науковий консультант — Вачевський М.).

З 2003 р. — доцент кафедри машинознавства та обслуговуючої праці, з 2004 р. — доцент, завідувач кафедри професійної педагогіки та методики трудового навчання, з 2006 р. — доцент, завідувач кафедри професійної педагогіки та методики професійного навчання, з 2012 р. — доцент, завідувач кафедри професійної освіти, з 2016 р. — професор, завідувач кафедри професійної освіти, з 2017 р. — декан факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти.

З 2010 р. — член Національної спілки журналістів України, з 2011 р. — учений секретар спеціалізованої вченої ради К 18.092.01.

Сфери наукових інтересів: професійна підготовка майбутніх педагогів як менеджерів освіти, професійна підготовка майбутніх інженерів-педагогів.

Авторка 1 монографії, 3 навчальних посібників, 77 наукових статей.

Нагороди: грамоти ректора Бердянського державного педагогічного університету, Грамота управління освіти і науки України Запорізької облдержадміністрації (2011 р.), Грамота Національної академії педагогічних наук України (2012 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2014 р.).

Д. Я. Вертипорох

ЖИГІРЬ
Вікторія Іванівна

09.01.1969, с. Луначарське
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Доктор педагогічних
наук (2015 р.), професор
(2016).

У 1992 р. закінчила Запорізький машинобудівний інститут за спеціальністю «Електричні машини», у 1996 р. — Бердянський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Трудове навчання», у 1997 р. — економічний факультет Бердянського інституту підприємства за спеціальністю «Економіка підприємства». З 1993 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

У квітні 2001 р. захистила кандидатську дисертацію «Зміст фахової підготовки вчителя обслуговуючої праці у вищому навчальному закладі» (науковий керівник — Гусєв В.).

У червні 2015 р. захистила докторську дисертацію «Теоретичні і методичні засади формування професійно-педагогічних компетент-

ЖУК
Наталія Валентинівна

12.12.1959, с. Осипенко
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат психологічних
наук (2002 р.), доцент
(2006 р.).

Доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.

Після закінчення школи з 1979 р. працювала старшою піонерською вожатою, з 1981 р. — учителем початкових класів, одночасно навчаючись у ВНЗ. У 1984 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У цьому ж році почала працювати в Бердянському педінституті. У 1993 р. вступила до аспірантури Бердянського педагогічного інституту за спеціальністю 19.00.07 — вікова та педагогічна психологія.

У 2001 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування мотивів природоохоронної діяльності молодших школярів» (науковий ке-

рівник — Демиденко В.). Із 2001 р. працювала на посаді доцента кафедри психології БДПІ.

У грудні 2006 р. присвоєно вчене звання доцента. З цього періоду працювала доцентом на кафедрі професійної педагогіки та методики професійного навчання. Із вересня 2011 р. працює доцентом на кафедрі психології Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв. Із 2012 р. — завідувач навчальної психолого-консультативної лабораторії.

Пройшла незалежне професійне навчання за напрямками: «Казкотерапія як засіб інтеграції особистості» (2012 р.), «Арт-терапія в роботі психолога з дітьми та дорослими» (2012–2014 рр.), «Корекція психосоматичних проявів засобами арт-терапії» (2014 р.), «Sand-play — історія методу та особливості використання у терапевтичній психологічній практиці. Основні напрямки використання» (2015 р.), «Казкотерапія дитячих проблем та аналіз слов'янських казок» (2015 р.), «Психологія жіночого емоційного благополуччя» (2015 р.), «Символізм та метафоричність піскових картин. Робота з архетипами. Піскові пейзажі — етапи роботи з пісковими світами. Символічне та енергоінформаційне поле» (2015 р.), «Організація діяльності з надання допомоги військовим та ВПО» (2015 р.), Київський юнгіанський інститут (кваліфікація «юнгіанський консультант» (2015–2016 рр.), «Гудзики в роботі психолога» (2016 р.).

Сфера наукових інтересів: професійна мотивація студентів.

Авторка 15 наукових публікацій, серед яких одноосібна монографія, розділ колективної монографії та 2 навчально-методичних посібники в співавторстві.

Нагороди: почесні грамоти управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009, 2013 рр.), Подяка міського голови м. Бердянська (2014)

М. С. Богдан

ЖИЛІНСЬКИЙ
Володимир
Васильович

10.05.1941, м. Бердянськ —
23.02.2010, м. Бердянськ

Випускник БДПІ, голова Бердянської профспілки працівників освіти.

Навчався у вечірній школі Бердянська, з 1957 р. працював піонервожатим дитячого будинку. Став першим старшим піонервожатим відкритого в 1971 р. піонерського табору «Чер-

вона гвоздика» (Бердянськ). Вступив до Бердянського державного педагогічного інституту. У 1985 р. закінчив заочне відділення факультету підготовки вчителів початкових класів. У 1992 р. був обраний головою Бердянської профспілки працівників освіти.

У 2005 р. нагороджений медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста».

І. І. Лиман

ЖИЛЯКОВ
Василь Ілліч

1932 р.н., с. Стара
Ольшанка Семилуцького
р-ну Воронежської обл.
(Росія)

Кандидат філологічних наук (1969), доцент (1972).

У 1952 р. закінчив Землянське педагогічне училище, у 1958 р. — факультет російської мови та літератури Воронежського педагогічного інституту.

Протягом 10 років працював учителем та директором школи. Після закінчення аспірантури працював у Дагенстанському педагогічному інституті (1965–1979 рр.). З 1979 р. працював у Бердянському державному педагогічному університеті. З 2007 р. був переведений на посаду доцента кафедри соціальних комунікацій.

У 1969 р. захистив кандидатську дисертацію «Стилістичні функції частин мови в поезії А. В. Кольцова (дієслово та іменник)» зі спеціальності 660 — російська мова. У 1972 р. отримав посаду доцента.

Має понад 90 друкованих наукових праць, зокрема 3 навчально-методичні посібники та монографію «Очерки поэтического языка А. В. Кольцова».

Має звання «Отличник народного образования», «Отличник просвещения СССР», медалі «За доблестный труд», «Ветеран труда», «Защитнику Отечества».

О. П. Колінко

ЖУРАВЛОВА
Світлана Сергіївна

01.01.1981, м. Маріуполь
Донецької обл.

Кандидат філологічних наук (2010 р.), доцент (2013).

у 2003 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Українська мова і література», у 2004 р. — магістратуру філологічного факультету цього ж вищого навчального закладу за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література» з відзнакою.

З 2004 р. по 2006 р. — старший лаборант кафедри української та зарубіжної літератури Бердянського державного педагогічного університету та старший викладач за сумісництвом. Протягом 2006–2009 рр. навчалася в аспірантурі Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна за спеціальністю 10.01.01 — українська література. У 2008–2009 рр. — старший викладач кафедри української та зарубіжної літератури Бердянського державного педагогічного університету за сумісництвом. З 2010 р. — старший викладач кафедри української літератури та компаративістики Бердянського державного педагогічного університету. З 2011 р. — доцент цієї ж кафедри.

У 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «“Алфавит собраний, рифмами сложеный...” архієпископа Іоана Максимовича як явище агіографічної літератури українського бароко». У 2013 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри української літератури та компаративістики.

Сфери наукових інтересів: українська література Х–XVIII ст., українська література першої половини XIX ст., література рідного краю.

Авторка 1 монографії, 1 розділу в колективній монографії, біля 100 наукових статей.

Нагороджена почесними грамотами Бердянського державного педагогічного університету, Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Грамотою Запорізької обласної державної адміністрації, Подякою міського голови м. Бердянська, Подякою Міністерства освіти і науки України.

Т. В. Хорольська

З

ЗАБАРНИЙ Іван Михайлович

1892 — ?

Помічник керуючого Бердянського педагогічного технікуму з навчальної частини, професор.

У 1917 р. закінчив Історико-філологічний інститут по історичному відділу. У 1917–1918 р. — завідувач вищої початкової школи с. Яблунівка на Рівненщині, викладач Рівненської чоловічої гімназії. У 1918–1920 рр. — викладач Прилуцької семінарії, реформованої в Прилуцьку педагогічну школу. Паралельно в 1919–1920 рр. — викладач Прилуцької чоловічої гімназії, Прилуцької жіночої гімназії. У 1920–1922 р. — викладач Прилуцької 7-ї трудової школи. У 1924 р. — завідувач Прилуцької торгово-промислової професійної школи. З 14.08.1926 р. — помічник керуючого Бердянського педагогічного технікуму з навчальної частини. Викладав педагогічні дисципліни та суспільствознавство. З 1931 р. виконував обов'язки завідувача кафедри в Ніжині.

В. М. Константинова

ЗАГОРОДНОВА (Дороз) Вікторія Федорівна

21.04.1970, с. Трудове Куйбишевського р-ну Запорізької обл.

Філолог і педагог; кандидат педагогічних наук (2005 р.), доцент (2007 р.), доктор педагогічних наук (2012 р.), професор (2014 р.).

Закінчила в 1989 р. Запорізьке педагогічне училище №1, а в 2000 р. — Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко.

Працювала вчителем української мови та літератури в Трудівській загальноосвітній школі в Запорізькій області (1989–2000 рр.), старшим викладачем кафедри української мови (2000–2008 рр.).

З 2000 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко, а з 2002 р. — в Бердянському державно-

му педагогічному університеті старшим викладачем (2000–2007 рр.), заступником директора Інституту філології (2002–2005 рр.), завідувачем кафедри методики навчання мов (2007–2011 рр.), завідувачем кафедри української мови та методики викладання фахових дисциплін (2011–2013 рр.), з 2013 р. — професором кафедри української мови та методики викладання фахових дисциплін.

У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Лінгвокультурологічний підхід до вивчення української лексики учнями 5–6 класів шкіл з російською мовою навчання» (спеціальність: 13.00.02 — теорія і методика навчання (українська мова)). У 2007 р. було присвоєно вчене звання доцента кафедри української мови.

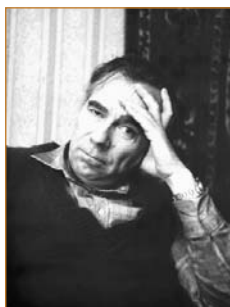
З 2008 р. до 2011 р. навчалася в докторантурі Київського національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. У 2012 р. захистила докторську дисертацію «Крос-культурне навчання російськомовних учнів української мови в умовах міжкультурної комунікації» у НПУ ім. М. П. Драгоманова (спеціальність — 13.00.02 — теорія та методика навчання (українська мова)). У 2014 р. присвоєно вчене звання професора кафедри української мови та методики викладання фахових дисциплін.

Протягом 2013–2016 рр. виконувала Міжнародний грант European Commission «543873-TEMPUS-1–2013–1-DE-TEMPUS-JPCR».

З 2012 р. читає лекції («53–903 Grundlagen der interkulturellen Kommunikation») в Гамбурзькому університеті, Інституті славистики (ФРН, м. Гамбург).

За результатами дослідження опубліковано 117 наукових праць, із них 2 монографії (одноосібні), 2 монографії (у співавторстві), 3 навчальних посібники і 2 електронних посібники з грифом МОН України (одноосібні), 4 навчально-методичних посібники (одноосібні); 2 навчально-методичних посібники (у співавторстві), 112 статей у наукових журналах та збірниках наукових праць.

Н. В. Павлик

ЗАДВОРНИЙ Василь Онисимович

21.12(3.01).1930(1931),
с. Мочанівка Сквирського
р-ну Київської обл. —
04.02.1998)

Кандидат філософських наук (1972 р.).

У 1950 р. закінчив загальноосвітню середню школу в селі Новофастів Погребищенського району Вінницької області з відмінним атеста-

том. Цього ж року вступив на фізико-математичний факультет Київського державного університету за спеціальністю «Фізика». Не довчившись до кінця навчального року, відраховався зі складу студентів у зв'язку з погіршенням стану здоров'я. Наступного навчального року (1951 р.) вступив до Уманського льотного училища на спеціальність «Льотчик-винищувач». У 1954 р. закінчив училище з відзнакою та цього ж року пройшов перепідготовку за спеціальністю «Льотчик дальньої авіації». Продовжував службу в Київському військовому окрузі у м. Біла Церква. У 1958 р. був демобілізований за станом здоров'я з військової служби. У цьому ж році вступив до Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка на спеціальність «Філософія». У 1963 р. закінчив університет та отримав диплом з відзнакою, а також направлення на викладацьку діяльність до Запорізького машинобудівного інституту ім. В. Я. Чубаря (Запорізький національний технічний університет), де працював до 1980 р. Під час роботи в Запорізькому машинобудівному інституті вступив у 1966 р. до аспірантури Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Філософія». Аспірантуру закінчив у 1969 р. Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філософських робіт захистив у 1972 р. Обіймав посади старшого викладача кафедри філософії, доцента кафедри філософії, заступника декана факультету електронної техніки Запорізького машинобудівного інституту.

1980–1997 рр. — доцент кафедри марксистсько-ленінської філософії Бердянського державного педагогічного інституту. У 1997 р. перейшов на роботу до Бердянського інституту підприємства.

Протягом свого життя Задворний В. цікавився тематикою управління персоналом на великих підприємствах.

О. В. Задворна

ЗАЙЦЕВА Лариса Іванівна

15.03.1965 р.,
с. Бердянське
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Доктор педагогічних наук (2013 р.), професор (2015 р.).

У 1992 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Дошкільне виховання».

З 1985 по 1997 рр. працювала вихователем, а з 1998 по 2001 рр. — методистом дошкільного навчального закладу № 36 м. Бердянська.

У Бердянському державному педагогічному університеті Зайцева Л. працює з 2001 року.

У 2005 р. в спеціалізованій вченій раді Інституту проблем виховання НАПН України (м. Київ) Лариса Іванівна захистила кандидатську дисертацію «Формування елементарної математичної компетентності у дітей старшого дошкільного віку» за спеціальністю 13.00.08 — дошкільна педагогіка. Науковий керівник — Щербаківа К.

У 2008 р. їй присвоєно вчене звання доцента кафедри дошкільної освіти.

У 2013 р. захистила докторську дисертацію «Теоретико-методичні засади науково-практичного оволодіння об'єктами природно-предметного довкілля дітьми старшого дошкільного віку» зі спеціальності 13.00.08 — дошкільна педагогіка. Захист відбувся у спеціалізованій вченій раді Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (м. Київ). Науковий консультант — Бех І.

Протягом 2013–2015 рр. Лариса Іванівна — завідувачка кафедри дошкільної освіти. У 2015 р. їй присвоєно звання професора.

Зайцева Л. здійснює активну науково-дослідницьку діяльність, сутність якої полягає в розробці сучасних технологій навчання дітей дошкільного віку. Результати досліджень знайшли відображення в 90 публікаціях у наукових та методичних виданнях України та зарубіжжя.

Лариса Іванівна Зайцева є науковим кореспондентом Національного центру «Мала академія наук України», бере активну участь в інноваційному освітньому проекті «РОЗКВІТ». Під її керівництвом захищено 1 кандидатську дисертацію (2017 р.).

Співпрацює з відділами дошкільної освіти різних регіонів України. Активно проводить методичні семінари для практичних працівників дошкільних навчальних закладів.

Авторка понад 100 публікацій, серед яких — наукові статті, навчально-методичні посібники, робочі зошити з формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку, одноосібні та колективні монографії.

Нагороджена грамотами Міністерства освіти і науки України (2000, 2009 рр.), профспілки (2015 р.), знаком «Відмінник освіти України» (2002 р., 2007 р.), нагрудним знаком «Василь Сухомлинський» (2015 р.).

І. Г. Улюкаєва

ЗАЙЧЕНКО Петро Якимович

Кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки Осипенківського учительського інституту.

Згідно з рішенням Вченої ради Ленінградського державного педагогічного інституту ім. А. І. Герцена від 24.01.1940 р. затверджений в ученому ступені кандидата педагогічних наук.

Наказом директора інституту Ляшенка П. від 6.09.1941 р. звільнений з посади завідувача кафедри педагогіки за власним бажанням у зв'язку з виїздом з м. Осипенко. Але вже наказом директора інституту від 9.09.1941 р. про організацію евакуації інституту до Ленінабада названий у числі викладачів, які мали евакуюватися разом із ВНЗ.

В. М. Константінова

ЗАКОМОРНИЙ Микола Миколайович

06.08.1965, Казахстан

Випускник БДП, педагог.

Вступив до БДП в 1982 р. У 1989 р. закінчив факультет підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін БДП (спеціальність «Загальнотехнічні дисципліни» з додатковою спеціальністю «фізика»). Викладав фізику та інформатику в Новотроїцькій середній школі. З 1991 р. — заступник директора, з 1995 р. — директор Новотроїцької середньої школи. З 2010 р. — керівник апарату Бердянської районної державної адміністрації, у 2013–2014 рр. — заступник голови Бердянської районної державної адміністрації.

Депутат Бердянської районної ради двох скликань.

І. І. Лиман

ЗАРВА Вікторія Анатоліївна

11.02.1954, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор філологічних наук (2006 р.), професор (2007 р.), заслужений працівник освіти України

(2009 р.).

У 1977 р. закінчила Донецький державний університет за спеціальністю «Російська мова і література». Працювала вчителем російської мови та літератури в середній загальноосвітній школі № 1, організатором позакласної і поза-шкільної виховної роботи в середній загально-освітній школі № 9 м. Бердянська. У 1997 р. закінчила з відзнакою Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література».

Пройшла шлях від асистента (з 1978 р.) до завідувача кафедри, директора Інституту філології та соціальних комунікацій та ректора Бердянського державного педагогічного університету (2011–2016 рр.). З 2016 р. — завідувач кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

12 листопада 1985 р. достроково захистила кандидатську дисертацію «Творчість М. Лєскова в аспекті російсько-українських літературних взаємозв'язків» з двох спеціальностей («Російська література» і «Українська література»), науковий керівник — Крутікова Н. У 1988 р. присуджено вчене звання доцента.

19 січня 2006 р. захистила в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка докторську дисертацію «Просвітницькі тенденції в російській та українській прозі 60–80-х рр. XIX ст.» (науковий консультант — Костенко Н.) Дійсний член (академік) Української академії наук (2009 р.), член Національної спілки журналістів України (2010 р.), член Міжнародної асоціації президентів університетів (IAUP) (2012 р.), член Міжнародної асоціації компаративістів, дійсний член (fullmembers) Міжнародної академії гуманізації освіти (The International Academy for the Humanization of Education) (2014 р.).

З 2008 р. Зарва В. — член спеціалізованої вченої ради Д 26.001.15 Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

З 2015 р. — голова спеціалізованої вченої ради К 18.092.02 у Бердянському державному педагогічному університеті.

Сфери наукових інтересів: українське літературознавство, порівняльне дослідження української та світової літератури XVIII–XIX ст.

Нагороди: Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2004 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2005 р.); Почесна грамота Кабінету Міністрів України (2008 р.), почесне звання «Заслужений працівник освіти України» (2009 р.), медаль «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська» (2010, 2012 рр.), Почесна грамота Національної академії педагогічних наук України (2012 р.), Подяка Голови комітету Верховної Ради України з питань бюджету (2012 р.),

пам'ятний знак від президента УСПП, народного депутата України, радника Президента України «Гордість нації» (2012, 2013 рр.), нагрудний знак «Ушинський К.» Національної академії педагогічних наук України (2013 р.), орден III ступеня «За заслуги перед Запорізьким краєм» (2014 р.), Почесна грамота організаторів Шостої міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти — 2015» МОН України і НАПН України (2015 р.) та ін.

Авторка 2 монографій, 6 навчальних посібників, 1 брошури та біля 170 наукових статей.

Під керівництвом Зарви В. захищено 2 кандидатські дисертації.

І. Е. Снівак

ЗАТЬОРА
Сергій Юрійович

11.12.1974, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПІ.

У 1997 р. закінчив факультет підготовки вчителів початкових класів, здобув кваліфікацію вчителя початкових класів та малювання.

З 2003 р. працює викладачем Бердянської дитячої художньої школи.

Член Національної спілки художників України. Бере активну участь у всеукраїнських і міських художніх виставках.

Т. К. Володько

ЗАХАРОВА
Вікторія Леонідівна

18.06.1966 м. Дніпро

Випускниця Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, кандидат педагогічних наук.

У 1989 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Педагогіка і психологія (дошкільна)». З цього ж року розпочала викладацьку діяльність на кафедрі теорії і методики дошкільного виховання факультету дошкільного виховання. Протягом 1994–1995 рр. виконувала обов'язки заступника декана з виховної роботи факультету дошкільного виховання. У 1995 р. захистила

кандидатську дисертацію «Навчання як умова активізації творчості в образотворчій діяльності дошкільників» зі спеціальності 13.00.01 — теорія та історія педагогіки в Південноукраїнському педагогічному університеті, м. Одеса (науковий керівник — Котляр В.).

Упродовж 1998–2007 рр. працювала на посаді старшого викладача кафедри дошкільної освіти Маріупольського гуманітарного університету. З 2007 р. по 2012 р. — завідувач кафедри дошкільної освіти Донецького обласного інституту післядипломної освіти.

І. Г. Улюкаєва

ЗАХАРОВА Наталія Миколаївна

14.01.1955, м. Запоріжжя

Кандидат педагогічних наук (2007 р.), доцент (2009 р.).

У 1978 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та методика початкового навчання». Протягом 1972–1980 рр. працювала вихователем у дошкільних навчальних закладах м. Бердянська; а в 1989–1992 рр. — учителем початкових класів.

З 1992 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті (Бердянському державному педагогічному інституті), доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти.

У 2007 р. захистила кандидатську дисертацію «Соціальна адаптація дітей старшого дошкільного віку засобами ігрової діяльності» (науковий керівник — Науменко Т.).

Керує студентським науковим гуртком «Соціалізація дітей та молоді в умовах сучасного соціокультурного простору», напрям діяльності якого — вивчення особливостей впливу соціального середовища на соціалізацію та самовизначення дітей і молоді в сучасних умовах.

Протягом 2013–2016 рр. була членом проектної команди спільного європейського проекту TEMPUS-IV «Підготовка педагогів та освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами й організаціями».

Сфера наукових інтересів: інклюзивна освіта, соціально-педагогічна робота в закладах освіти, популяризація здорового способу життя, технології соціальної роботи.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України» (2012 р.).

Результати наукових досліджень представлені в наукових статтях, 3 монографіях, 3 навчальних посібниках.

К. В. Петровська

ЗАХАРЧЕНКО Павло Васильович

26.05.1957, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор економічних наук (2011 р.), професор (2013 р.), завідувач кафедри фінансів і кредиту.

У 1979 р. закінчив факультет електронних обчислювальних машин Харківського інституту радіоелектроніки (Харківський національний університет радіоелектроніки) за спеціальністю «Прикладна математика». З 1979 р. по 1982 р. — аспірант Харківського інституту радіоелектроніки за спеціальністю «Математична кібернетика та теорія інформації».

У 2005 р. пройшов стажування в Middlesex Community Colledge (USA) та отримав міжнародний диплом викладача з дистанційної освіти.

У 2007 р. закінчив Азовський регіональний інститут управління при Запорізькому державному університеті, спеціальність «Менеджмент організацій», кваліфікація — менеджер-економіст.

З 1982 р. працював у Сумському національному аграрному університеті на посадах доцента та заступника завідувача кафедри кібернетики та інформатики. Протягом 2000–2012 рр. очолював кафедру економічної кібернетики Азовського регіонального інституту управління (АРІУ). З 2012 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті завідувачем кафедри економічної кібернетики і фінансів (з 2016 р. — кафедри фінансів і кредиту).

У 1982 р. захистив кандидатську дисертацію «Математичні моделі семантики природної мови та їх технічні застосування» (науковий керівник — Бондаренко М.), а в 1985 р. отримав диплом доцента кафедри автоматизованої обробки економічної інформації.

У 2011 р. захистив докторську дисертацію «Моделі економіки курортно-рекреаційних систем» (науковий консультант — Черняк О.), у 2013 р. отримав диплом професора кафедри економічної кібернетики та фінансів.

Обраний академіком Академії економічних наук України (2012 р.). Обраний першим від України членом міжнародної асоціа-

ції з моделювання хаотичних процесів Chaotic Modeling and Simulation (2015 р.), співголова секції теорії хаосу в економіці, член міжнародної асоціації ISAT (International Society for the Advancement of Science and Technology), член 2 спеціалізованих рад із захисту докторських дисертацій у Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка та Класичному приватному університеті (м. Запоріжжя).

Сфера наукових інтересів: застосування методів і моделей нелінійної динаміки, теорії хаосу та катастроф для розв'язання складних економічних проблем.

Нагороди: почесні грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Почесна грамота Міністерства освіти і науки України.

Під керівництвом Захарченка П. сформована наукова школа «Економіко-математичне моделювання в курортно-рекреаційній економіці», захищено дві кандидатські дисертації.

Результати наукових досліджень представлені в понад 210 наукових та науково-методичних працях, серед яких — 24 монографії, 4 підручники та навчальних посібники, 86 статей, 27 методичних праць.

О. І. Токаренко

ЗАХАРЧЕНКО Таїса Костянтинівна

07.02.1960, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат історичних наук (2006 р.), доцент (2012 р.).

У 1977 р. закінчила середню школу № 9 м. Бердянська. Працювала лаборантом у Бердянському державному педагогічному університеті. З 1978 по 1984 рр. навчалася на історичному факультеті Дніпропетровського державного університету, отримавши диплом зі спеціальності «Історик, викладач історії і суспільствознавства». У 1984–2004 рр. працювала вчителем історії та правознавства в школах м. Бердянська. Отримала звання «старший учитель» (2001 р.), «учитель-методист» (2002 р.) та кваліфікацію «вчитель вищої категорії». У 1999–2004 рр. навчалася в аспірантурі Дніпропетровського державного університету.

У грудні 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Соціокультурний розвиток німецьких та менонітських колоній Північного Приазов'я (XIX — початок XX ст.)» (науковий керівник — Бобилева С.). З вересня 2006 р. — старший викладач кафедри всесвітньої історії

та правознавства, з 2010 р. — доцент кафедри всесвітньої історії та методики навчання історії, з 2012 р. — кафедри філософії та всесвітньої історії, з 2016 р. — кафедри історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету.

Сфера наукових інтересів: історія національних меншин України XIX–XX ст.

Авторка 1 монографії, 1 підручника і 52 наукових статей.

І. І. Лиман

ЗАЯРІН В'ячеслав Михайлович

23.02.1947, м. Бучач
Тернопільської обл. —
3.02.2009

Вихованець Бердянського державного педагогічного інституту, авіацій-

ний історик і журналіст.

Закінчив у Бердянську середню школу, два курси навчався у БДПІ, після чого перевівся до Харківського авіаційного інституту. У 1972 р. працював на заводі ім. Артема (Київ), після — на Київському механічному заводі (нині — Державне підприємство «Антонов»). Кілька років був директором музею Авіаційного науково-технічного комплексу ім. О. К. Антонова. Один із фундаторів журналу «Авіація і Час». Головний редактор газети «Родина». На початку 1990-х розробляв пропозиції зі створення авіаційного музею в районі аеропорту «Жуляни».

І. І. Лиман

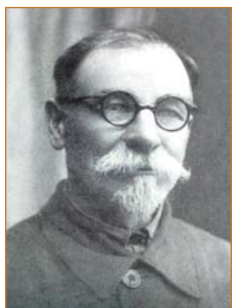
ЗБОРОВЕЦЬ Василь Степанович

7.03.1889, Гаврилівці —
18.12.1944, Гаврилівці,
Кам'янець-Подільського
р-ну

Викладач Осипенківського учительського інституту, літературознавець, мовознавець. Закінчив Хотинське міське педагогічне училище, Кам'янець-Подільський ІНО. Згодом працював доцентом Харківського педагогічного інституту. Працював над підручником «Загальний курс української мови», брав участь у наукових експедиціях, вивчав діалекти, записував

фольклор. Автор «Нарисів з сучасної лексики української літературної мови». У 1933 р. був заарештований і висланий до Карелії. Звільнений у 1935 р. У 1940–1941 навчальному році працював старшим викладачем на кафедрі мови Осипенківського державного учительського інституту, здійснюючи загальне керівництво педпрактикою на мовно-літературному факультеті. При евакуації інституту до Ленінабада у вересні 1941 р. наказом директора за-лишений у м. Осипенко для охорони інститутського майна.

І. І. Лиман

ЗИНЬКІВСЬКИЙ Костянтин (Кость) Максимович

17.05.1873, м. Бердянськ —
28.03.1959, м. Бердянськ

Викладач Бердянського педагогічного технікуму і Бердянського учительського інституту, літератор, педагог, громадський діяч. Двоюрідний брат Трохима Аврамовича Зіньківського. У 1906 р. став автором одного з кращих перекладів на українську мову «Слова о полку Ігоревім». Автор низки наукових робіт. Друкував свої поеми та вірші в журналах «Зоря», «Рідний край», «Просвіта». Листувався з І. Франком, Д. Яворницьким, Б. Грінченком, Т. Зіньківським. З 1926 р. жив і працював у Бердянську. Завідував 3-ю міською українською школою, викладав математику в педагогічному технікумі, а з 1938 р. — в учительському інституті. Обирався членом правління Будинку вчителя, головою краєзнавчого товариства, депутатом міської ради. З 1952 р. — на пенсії.

В. М. Константинова

ЗИНЬКІВСЬКИЙ Трохим Аврамович

23.07.1861, м. Бердянськ —
8.06.1891, м. Бердянськ

Письменник-українофіл. Знакова постать у суспільно-політичній та філософській думці України XIX ст. Псевдоніми: «Певний», «Звіздочьот», «Z». У 1879 р. склав іспит при Бердянській

чоловічій гімназії. Навчався в Бердянському повітовому училищі, Феодосійському вчительському інституті, Одеському юнкерському училищі. У 1886 р. став учасником київського українофільського гуртка. У 1887 р. зарахований до складу слухачів Петербурзької військово-юридичної академії. Входив до петербурзького гуртка українців. Писав повісті, оповідання, вірші, байки. Займався впорядкуванням української граматики, популярної української історії, історії української письменності, мріяв про підготовку української енциклопедії. Помер і похований у Бердянську. Твори Т. Зіньківського, що друкувались у різних журналах, зібрані в двох томах «Писання Трохима Зіньківського», опублікованих у 1893 та 1896 рр. у Львові. Нещодавно меморіальна дошка Т. А. Зіньківському встановлена на 1-му поверсі головного корпусу БДПУ.

В. М. Константинова

ЗОТОВ Леонід Андрійович

01.08.1967 р., м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПІ. Закінчив СШ № 15 м. Бердянська. Учився в Московському вищому прикордонному училищі ім. Мосради. Служив у прикордонних військах. Закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, фізико-математичний факультет (учитель праці, інформатики та обчислювальної техніки), 1993 р.; Запорізький державний університет (фінанси та кредит), 1996 р.; ТОВ «Вищий заклад освіти» Академія управління та інформаційних технологій «АРІУ» (право). Працював у Центрі інформаційних технологій (молодший науковий співпрацівник), в АТ «Абріс» (інженер-програміст), КБ «Приватбанк» (начальник відділу), ТОВ «Некос+» (комерційний директор / директор), ЗФ СГП «Укрспец'юст» Міністерства юстиції (начальник Бердянського міжрайонного відділу), ВАТ «Бердянський райагропромстач» (заступник голови правління). На теперішній час — підприємець, заступник голови Бердянської ветеранської організації воїнів-прикордонників.

За активну громадську позицію нагороджений медалями «60 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.», «За розвиток Запорізького краю», «15 років Державній прикордонній службі України», «За спри-

яння в охороні державного кордону України», грамотами Запорізької обласної Державної адміністрації, Запорізької обласної ради, міського голови м. Бердянська, іншими нагородами та відзнаками.

Л. В. Горбатюк

ЗРОЖЕВСЬКА

Алла Якимівна

19.01.1949, с. Времівка
Новоселківського р-ну
Донецької обл.

Кандидат педагогічних наук (1987 р.), доцент.

1970–1974 рр. — студентка педагогічного факультету Запорізького державного педагогічного інституту.

У 1974–1975 рр. працювала вихователем дитячого садка в м. Кам'янці-Дніпровській Запорізької області.

З 1978 р. розпочалася викладацька діяльність А. Я. Зрожевської спочатку асистентом, а з 1981 р. — старшим викладачем кафедри теорії та методики навчання дошкільників ЗДПІ. У 1983–1986 рр. — навчання в аспірантурі Науково-дослідного інституту дошкільного виховання АПН СРСР (м. Москва). У 1987 р. — захист кандидатської дисертації «Формування зв'язного описового мовлення в середній групі дошкільного закладу» та присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук (науковий керівник — Сохін Ф.).

Протягом 1987–2003 рр. А. Я. Зрожевська — старший викладач, доцент кафедри теорії та методики дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту, декан факультету дошкільного виховання, а згодом — соціально-педагогічного факультету Бердянського державного педагогічного університету, який вона успішно очолювала впродовж двадцяти років.

Авторка численних наукових статей, навчально-методичних праць. Під керівництвом А. Я. Зрожевської захищено 1 кандидатську дисертацію (2008 р.).

За плідну працю Аллу Якимівну було відзначено численними нагородами: медаллю «А. С. Макаренка» (1992 р.), Почесною грамотою Міністерства освіти України (1995 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2002 р.), знаком «Софія Русова» (2007 р.).

Г. О. Лопатіна

ЗУБЕНКО

Валентина Дмитрівна

10.05.1957, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Старший викладач кафедри іноземних мов і методики викладання Інституту філології та соціаль-

них комунікацій БДПУ.

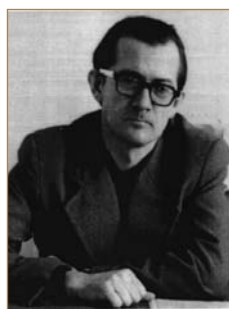
У 1979 р. закінчила факультет французької мови Горлівського державного педагогічного інституту за спеціальністю «Іноземна мова».

Протягом 1983–1993 рр. працювала асистентом кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 1993 р. переведена на посаду старшого викладача кафедри.

За період роботи в Бердянському державному педагогічному університеті розробила методичні рекомендації до навчальних дисциплін: «Французька мова», «Німецька мова». Керувала науково-дослідною роботою студентів. Викладала такі дисципліни: французька мова, німецька мова.

Нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2005 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2009 р.).

О. А. Халабузар

ЗУБКОВСЬКИЙ

Валерій Михайлович

1941, с. Ємельянівка
Саратовської обл.

Кандидат історичних наук (1984 р.), доцент (1983 р.).

У 1961 р. вступив до Донецького державного педагогічного університету на історико-філологічний факультет, спеціальність «Історія».

Протягом 1964–1967 рр. проходив службу в лавах Радянської Армії.

У 1970 р. Валерій Михайлович закінчив Донецький державний педагогічний університет. Цього ж року переїхав до Львівської обл., у с. Горське, де працював у Горській середній школі.

З 1971 р. працював у м. Токмаку Запорізької обл. учителем історії у восьмилітній школі № 7, у 1978 р. — у середній школі № 6.

У період з 1978 по 1981 рр. Валерій Михайлович працював асистентом кафедри марк-

сизму-ленінізму Бердянського державного педагогічного інституту; у 1981–1983 рр. — старшим викладачем цієї ж кафедри.

У 1983 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри історії Бердянського державного педагогічного інституту.

У 1984 р. захистив дисертацію «Партійне керівництво трудовим навчанням і вихованням учнів загальноосвітніх шкіл України» і отримав науковий ступінь кандидата історичних наук.

Стаж педагогічної роботи Зубковського В. — 34 роки, зокрема в Бердянському державному педагогічному університеті — 26 років.

Валерій Михайлович має понад 20 наукових публікацій.

Сфера наукових інтересів: всесвітня історія, актуальні питання історії України.

О. І. Токаренко

ЗУБОВ **Євген В'ячеславович**

01.11.1944, с. Переможне
Мелітопольського р-ну
Запорізької обл.

Старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання і тренер з легкої атлетики з 1973 р. У 1973 р. закінчив Запорізький державний педагогічний інститут за спеціальністю «Фізичне виховання» та отримав кваліфікацію — учитель фізичного виховання. У середині 1980-х р. як голова спортивного клубу за ініціативою завідувача кафедри фізичного виховання к. біол. н., доц. Кононенка Г. очолював роботу зі створення належної матеріально-технічної бази для занять спортом, зокрема спортивно-оздоровчого табору на Бердянській косі.

У 1990 р. під керівництвом ректора Лизогуба Ю. проводив підготовчу роботу з організації першого набору на спеціальність «Фізичне виховання». Викладав такі базові дисципліни: «Теорія та методика викладання легкої атлетики», «Основи теорії і методики спортивного тренування», «Теорія та методика викладан-

ня футболу». Євген В'ячеславович упродовж 1988–2006 рр. підготував понад тисячу кваліфікованих масажистів.

Є автором методичних розробок і наукових статей для провідних фахових видань педагогічних ВНЗ України з проблеми порушень постави, її профілактики і коригування засобами масажу та лікувальної фізичної культури.

Неодноразово нагороджувався грамотами БДПУ ім. П. Д. Осипенко, почесними грамотами управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

О. В. Третяк

ЗУБОВА **Надія Сергіївна**

22.02.1950, м. Львів

Кандидат філологічних наук, доцент.

У 1971 р. закінчила факультет романо-германської філології Запорізького державного педагогічного інституту за спеціальністю «Французька мова».

Працювала вчителем французької та німецької мов у Мринській ЗОШ Чернігівської обл.

Упродовж 1974–2002 рр. — викладач кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного університету.

У 1990 р. в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка захистила кандидатську дисертацію «Лексико-семантична група слів, об'єднаних поняттям «договір» (на матеріалі новофранцузької мови і сучасної)» зі спеціальності 10.02.05 — романські мови.

У 1995 р. присвоєне вчене звання доцента кафедри іноземної мови БДПУ ім. П. Д. Осипенко.

З 2005 р. по 2008 р. — завідувач кафедри іноземної філології БДПУ.

З 2008 р. по 2013 р. — доцент кафедри романо-германської філології БДПУ.

Нагороджена Грамотою Міністерства освіти і науки України, нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2007 р.).

О. А. Халабузар

ІВАНОВА
Наталія Сергіївна

25.10.1981, м. Мелітополь
Запорізької обл.

Кандидат політичних наук (2009 р.).

З 1999 по 2004 рр. навчалася в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка на філософському факультеті, спеціальність «Політологія», отримала кваліфікацію – політолог, викладач соціально-політичних та філософських дисциплін. З вересня 2004 по листопад 2005 рр. працювала старшим викладачем кафедри філософії та соціології в Бердянському державному педагогічному університеті.

З 2005 по 2008 рр. навчалася в аспірантурі Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна на філософському факультеті (кафедра політології).

5 червня 2009 р. в Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна захистила кандидатську дисертацію «Мас-медіа в демократизаційних процесах перехідного суспільства (на прикладі українських і російських парламентських виборчих кампаній)» (науковий керівник – Назаренко С.).

З 2008 по 2011 рр. працювала старшим викладачем кафедри філософії та соціології в Бердянському державному педагогічному університеті, з 2011 р. – старшим викладачем кафедри політології та правознавства, з 2015 р. – кафедри правознавства.

Сфери наукових інтересів: засоби масової комунікації мас-медіа в політичних процесах.

Авторка 12 наукових статей.

В. О. Мирошниченко

ІВАНЧЕНКО Іван
Олексійович

21.01.1920

Випускник Осипенківського (Бердянського) учительського інституту, голова колгоспу (с. Осипенко).

У 1938 р. вступив на 1-й курс історичного факультету Бердянського учительського інституту. Достроково закінчив інститут у 1940 р. Згодом воював на фронті. Повернувся додому капітаном запасу. Очолював колгосп «Іскра» в с. Осипенко. З утворенням у 1958 р. багатогалузевого колективного господарства «Дружба» став його керівником, залишаючись на цій посаді до пенсії.

Нагороджений орденами Леніна, Жовтневої Революції, Трудового Червоного Прапора, Червоної Зірки, двома орденами Великої Вітчизняної війни, медалями.

І. І. Лиман

ІВАЩЕНКО
Олександра Павлівна

31.12.1929, с. Андріївка
Андріївського р-ну
Запорізької обл. – 2012.

Народилася в сім'ї селянина-бідняка. Батько та мати працювали колгоспниками. Батько загинув під час Великої Вітчизняної війни. У 1937–1948 рр. навчалася в Андріївській середній школі. Член ВЛКСМ з 1946 р. У 1948 р. вступила на 2-й курс Дніпропетровського технікуму підготовки культпросвітпрацівників, який закінчила у 1950 р. і вступила до Харківського бібліотечного інституту. Одночасно працювала зав. бібліотекою РУ № 10 Харківського облуправління трудових резервів. У 1951 р. перевелась на заочне відділення інституту за станом здоров'я й переїхала жити до с. Андріївка Запорізької області. З 1 вересня 1951 р. працювала бібліотекарем Андріївської районної бібліотеки, а з 15 січня 1952 р. була призначена її завідувачем. У 1954 р. закінчила Харківський державний бібліотечний інститут, факультет бібліотечознавства. 1 травня 1953 р. переведена в бібліотеку Андріївського РККПУ, де працювала до вересня 1955 р. З 17 жовтня 1955 р. працювала бібліотекарем Осипенківського державного педагогічного інституту, з 1963 р. – старшим бібліотекарем, з 21 жовтня 1968 р. по 1 квітня 1984 р. – завідувачем

бібліотеки. За сумісництвом працювала викладачем основ бібліотечно-бібліографічних знань з погодинною оплатою. Завжди брала активну участь у суспільному житті інституту: очолювала службу наукової інформації інституту, неодноразово була секретарем виборчої дільниці, членом місцевого комітету інституту, де очолювала житлово-побутову комісію.

З 12 квітня 1984 р. переведена зав. бібліотеки восьмирічної школи № 13.

Н. М. Площенко

ІЗОТОВА
Олена Миколаївна

19.05.1974 р.,
м. Докучаєвськ
Донецької обл.

Випускниця БДПУ.

Грала в баскетбольній команді «Чайка» Бердянського державного педагогічного інституту. Закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів у 1996 р. Викладала фізичну культуру в ЗОШ I-III ступенів № 6 м. Бердянська з 1998 р., у 2005–2011 рр. — заступник директора з виховної роботи, з 2011 р. — директор Бердянської ЗОШ I-III ступенів № 6. У 2013 р. закінчила магістратуру БДПУ за спеціальністю «Управління навчальним закладом».

Олена Ізотова — авторитетна людина не тільки в професійних колах. З повагою до неї ставляться тисячі бердянців. За активну громадську позицію, підтримку соціальних проєктів, вагомий внесок у розвиток міста вона неодноразово відзначена почесними грамотами, подяками, дипломами міського та обласного рівня.

Л. О. Коновальська

ІЛІШОВА
Ольга Миколаївна

23.01.1986, с. Трояни
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

У 2009 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет

за спеціальністю «Соціальна педагогіка».

З 2009 по 2012 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету.

З 2010 р. працює на посаді асистента кафедри соціальної педагогіки, а з 2016 р. — асистентом на кафедрі соціальної роботи та інклюзивної освіти.

Працює над кандидатською дисертацією «Виховання культури міжетнічних стосунків підлітків у позашкільних навчальних закладах» (науковий керівник — Гуренко О.).

Є автором близько 30 публікацій, співавтором колективної монографії «Професійна підготовка соціального педагога: теоретико-практичний контекст».

Сфера наукових інтересів: виховний процес у навчально-виховних закладах, культура міжетнічних стосунків, соціалізація та адаптація різних категорій населення.

Нагороджена грамотою ректора БДПУ.

К. В. Петровська

ІЩЕНКО Микола Олександрович

Випускник БДПУ, кандидат фізико-математичних наук.

Навчався на фізико-математичному факультеті БДПУ. Вів в інституті радіогурток. Після закінчення інституту в 1959 р. працював учителем математики, згодом захистив дисертацію, ставши кандидатом фізико-математичних наук.

І. І. Лиман

К

КАДИГРОВА
Олена Олексіївна

20.06.1979 р.н.

Майстер спорту України міжнародного класу, чемпіонка Європи з ушу, вихованка заслуженого тренера України Рубінчика О.

1993–1998 роки — навчання в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко. Її становлення почалося в 1992 р., коли на Кубку України вона стала срібним призером, у 1993 р. завоювала Кубок Європи, увійшла до складу збірної України. У 1994 р. в Мюнхені стала бронзовим призером Чемпіонату Європи. У 1995 р. в Туреччині на Кубку Європи затвердила своє право лідера Європи. Перше місце на чемпіонаті Єгипту, бронзовий призер 3-го чемпіонату світу в США. У 1996 р. у Римі стала чемпіонкою Європи. Десятиразова володарка Кубків Європи, бронзова призерка Чемпіонату світу. Нині проживає в США.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

КАЗАНЦЕВА
Лариса Іванівна

11.03.1963 р.,
м. Запоріжжя

Доктор педагогічних наук (2014 р.), професор (2016 р.).

У 1986 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет. У цьому ж році розпочалась її науково-викладацька діяльність.

У 1990 р. вступила до аспірантури Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського, де в жовтні 1994 р. успішно захистила дисертацію «Українська народна казка як засіб формування зв'язного монологічного мовлення в дітей дошкільного віку» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальніс-

тю 13.00.02 — методика навчання (українська мова)». Науковий керівник — Богуш А. Школу академіка Богуш А. пройшло багато відомих нині в Україні та за її межами вчених у галузі дошкільної освіти. Згодом вона стала науковим консультантом докторського дослідження Казанцевої Л.

У 2014 р. Лариса Іванівна захистила докторську дисертацію «Теоретичні і методичні засади навчання дітей старшого дошкільного віку української мови в полікультурному просторі». Захист відбувся у спеціалізованій вечній раді Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського (м. Одеса).

Результати дослідницької роботи науковець презентувала в численних публікаціях, зокрема монографіях «Теоретичні засади навчання дітей старшого дошкільного віку української мови в полікультурному просторі» (2012 р.), «Комунікативно-мовленнєвий супровід професійної підготовки майбутніх фахівців Півдня України» (2012 р.), «Теоретичні і методичні засади навчання дітей старшого дошкільного віку української мови в полікультурному просторі» (2014 р.).

З 2008 р. Казанцева Л. — декан соціально-педагогічного факультету, а згодом — декан факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти. На цій посаді вона виявилася ефективним менеджером. Завдяки їй факультет має значні здобутки, зокрема й наукові. Саме впродовж останніх років кафедри факультету підготували низку серйозних праць: колективні та одноосібні монографії, збірники наукових праць, навчальні посібники. Доброю славою користуються всеукраїнські науково-практичні конференції, які систематично проводяться на факультеті. Серед досягнень і успіхи студентів у Всеукраїнських олімпіадах та конкурсах наукових робіт.

Сфера наукових інтересів: ознайомлення дітей дошкільного віку з природою, організація дослідно-експериментальної роботи в ДНЗ.

Лариса Іванівна викладає дисципліни: «Методика навчання української мови в ДНЗ з російськомовним режимом», «Основи природознавства з методикою», «Організація дослідницько-експериментальної діяльності дітей».

Авторка 70 наукових статей, 2 монографій.

Нагороди: грамоти Міністерства освіти і науки України (2007 р.), Національної академії педагогічних наук України (2013 р.), нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» (2012 р.), «За наукові досягнення» (2015 р.).

І. Г. Улюкаєва

КАЗАЧКОВСЬКА
Галина Володимирівна

17.10.1953, м. Донецьк

Кандидат економічних наук (2003 р.), доцент (2005 р.), завідувач кафедри менеджменту БДПУ.

Закінчила Бердянський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Педагогіка та методика початкового навчання» (1975 р.); Київський національний економічний університет за спеціальністю «Міжнародна економіка» (1997 р.); Азовський регіональний інститут управління при Запорізькому державному університеті (АРІУ при ЗДУ) за спеціальністю «Менеджмент організацій» (1999 р.).

Уся трудова діяльність пов'язана з освітою: 1975–1979 рр. — учитель середньої школи №10 м. Бердянська;

1979–1993 рр. — керівник гуртка, завідувач відділу Будинку піонерів м. Бердянська;

1993–2004 рр. — завідувач міжнародного відділу, завідувач кафедри менеджменту готельного, курортного та туристичного сервісу (АРІУ при ЗДУ);

2004–2008 рр. — декан факультету управління (АРІУ при ЗДУ);

2008–2012 рр. — заступник директора з навчально-виховної роботи Азовського регіонального інституту управління Запорізького національного технічного університету.

З 2012 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

У 2003 р. на базі Донецького інституту економіко-правових досліджень НАН України захистила дисертацію «Підвищення ефективності функціонування міського рекреаційно-курортного та туристичного господарства» на здобуття науковою ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка». Науковий керівник — Коніщева Н. Відомий у регіоні фахівець у сфері готельного, курортного та туристичного бізнесу. Стажувалася в США. Проводить навчальні семінари, тренінги для фахівців міськвиконкому, підприємців, представників органів місцевого самовряду-

вання, спрямовані на розвиток туристичного бізнесу, неурядових організацій, громади Бердянська.

Сфера наукових інтересів: методологічні аспекти дослідження розвитку економіки курортно-туристичних територій. Має понад 60 наукових публікацій, присвячених розв'язанню проблем рекреаційно-курортного та туристичного господарства регіону Північного Приазов'я. Є автором 4 навчально-методичних посібників, співавтором трьох монографій.

Має активну життєву позицію. З 1991 р. по теперішній час очолює Бердянський міський комітет руху «Педагоги за мир та взаєморозуміння». Має успішний досвід розробки та реалізації проектів, зокрема спрямованих на просвітницьку діяльність, підвищення громадянської свідомості й активності молоді, розвиток місцевої громади, місцевого самоврядування.

Стала ініціатором професійних зв'язків Бердянського міського комітету руху «Педагоги за мир та взаєморозуміння» з педагогами польського міста Бельсько-Бяла, що поклало початок побратимству двох міст, яке продовжується дотепер.

Ініціювала створення у м. Бердянську грецького товариства, очолювала його до 1998 р.

Нагороджена Почесними грамотами Міністерства, медаллю «За вагомий внесок у розвиток м. Бердянська»; нагрудним знаком «Відмінник освіти України».

О. І. Токаренко

КАКОВ
Костянтин Савич

5.03.1902, с. Стара Карань — 9.01.1994

Кандидат історичних наук, викладач Осипенківського учительського інституту.

У 1917–1921 рр. навчався на Маріупольських педагогічних курсах. У 1921–1923 рр. — викладач трудової школи. У 1923–1930 рр. навчався в Дніпропетровському інституті народної освіти. У 1926–1930 рр. — викладач ФЗУ і технікуму. У 1931–1933 рр. — науковий секретар Дніпропетровського обласного інституту при обласному комітеті партії. Працював інструктором-викладачем у Дніпропетровському відділенні заочного партійного інституту, викладачем історії в середній школі, старшим викладачем Дніпропетровського металургійного інституту.

Воював на фронтах Другої світової війни. Після звільнення в запас у 1946 р. — старший викладач Осипенківського учительського інституту, з 5.10.1946 р. — завідувач кафедри марксизму-ленінізму. Член ради інституту. У жовтні 1953 р. захистив кандидатську дисертацію. Секретар партійної організації інституту. 1.02.1954 р. «знято з роботи за низький ідейно-теоретичний рівень читання курсу основ марксизму-ленінізму і допущення грубих викривлень і політичних помилок». У 1960-х рр. став першим директором Бердянської станції юних техніків.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни I і II ступенів, Червоної Зірки, медалями.

В. М. Константинова

КАЛАБАНОВСЬКИЙ Костянтин Титович

Директор Бердянської чоловічої гімназії (22.11.1910 — 1920 рр.). Славист, викладач російської мови. З 24.10.1883 р. перебував на службі по відомству Міністерства народної освіти. 6.02.1893 р. одержав чин статського радника. У 1914 р. виконував обов'язки голови комісії начальників середніх навчальних закладів м. Бердянська. 5.08 й 20.09.1917 р. Бердянська міська дума під тиском більшовиків визнала небажаним перебування Калабановського К. на посаді й запропонувала йому залишити службу. Незважаючи на це, він залишався директором Бердянської чоловічої гімназії й у 1918, і в 1919 рр. 7.11.1918 р. Комісаріат зі справ Одеського навчального округу доручив директорів Калабановському К. викладання в 1918–1919 навчальному році нововведених у Бердянській гімназії уроків історії України. Нагороджений орденами Св. Станіслава 2 і 3 ступенів, Св. Анни 2 і 3 ступенів, Св. Володимира 4 ступеня, медалями на згадку царювання імператора Олександра III й на згадку 25-річчя церковнопарафіяльних шкіл.

І. І. Лиман

КАЛІБЕРДА Оксана Олександрівна

27.10.1969, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2013 р.), доцент (2014 р.).

Закінчила факультет романо-германської філології Запорізького державного університету за спеціальністю «Англійська філологія» й отримала кваліфікацію «Філолог. Викладач англійської мови і літератури».

З вересня 2008 р. працює старшим викладачем кафедри романо-германської філології Бердянського державного педагогічного університету.

19 квітня 2013 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук «Енциклопедизм як різнорівневий складник англомовних тлумачних словників».

З вересня 2014 р. — доцент кафедри іноземних мов і методики викладання Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: семасіологія, когнітивна лінгвістика, теоретична та практична лексикографія.

Нагороджена почесними грамотами Бердянського державного педагогічного університету, Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Почесною грамотою Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2014 р.).

О. А. Халабузар

КАМЕНСЬКИЙ Дмитро Васильович

14.04.1983 р., м. Тбілісі,
Грузія

Кандидат юридичних наук (2010 р.), доцент (2014 р.).

У 2003 р. закінчив юридичний факультет Азовського регіонального інституту управління, отримавши кваліфікацію — бакалавр права. У 2004 р. закінчив юридичний факультет Гуманітарного університету «Запорізький інститут державного та муніципального управління» (нині — Класичний приватний університет), отримав кваліфікацію — спеціаліст права.

Протягом 2008–2009 рр. навчався в магістратурі юридичного центру Джорджтаунського університету (м. Вашингтон, США), отримав кваліфікацію — магістр податкового права.

З 2004 р. працював спочатку асистентом, а потім — старшим викладачем кафедри кримінального права Азовського регіонального інституту управління.

З 2011 по 2014 рр. працював на посаді завідувача кафедри галузевих юридичних дисциплін Бердянського інституту державного та муніципального управління.

З 2014 р. працює завідувачем кафедри правознавства Бердянського державного педагогічного університету.

У лютому 2010 р. захистив дисертацію «Кримінальна відповідальність за податкові злочини за федеральним законодавством США» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.08 — кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право в Академії адвокатури України. Науковий керівник — Дудоров О. Нині працює над докторською дисертацією «Кримінально-правова охорона економічних відносин в Україні та Сполучених Штатах Америки: компаративістське дослідження». Науковий консультант — Письменський Є.

Є членом Асоціації кримінального права України та Асоціації юристів України.

У 2012 р. пройшов стажування в офісі юридичного радника законодавчого органу штату Каліфорнія (м. Сакраменто, США).

У 2013 р. був визнаний одним із сорока молодих лідерів України за версією Американо-української фундації.

У 2015 р. реалізував науково-дослідницький грант на тему «Кримінальна відповідальність за економічні посягання в Україні та США» на базі коледжу права Стетсонського університету (м. Галфпорт, штат Флорида, США).

Починаючи з 2007 р., активно співпрацює з Центром міжнародних правових досліджень (м. Зальцбург, Австрія), діяльність якого полягає в запрошенні американських практикуючих юристів для читання лекцій в університетах східноєвропейських держав. Завдяки такій співпраці кожен семестр американські юристи протягом двох тижнів читають лекції для студентів БДПУ з актуальних питань американського права й практики його застосування.

Сфери наукових інтересів: кримінальна відповідальність за економічні злочини в Україні та США, податкові злочини, порівняльне кримінальне право, кримінальна відповідальність юридичних осіб (корпорацій).

Автор (співавтор) понад 120 наукових робіт, зокрема однієї монографії, трьох підручників, трьох практичних посібників та трьох нау-

кових статей в американських юридичних журналах.

В. О. Мирошниченко

КАМІНЕВА
Ольга Юріївна

04.05.1963, м. Кривий Ріг
Дніпропетровської обл.

Випускниця БДПІ.

З 1996 по 2000 рр. навчалася на факультеті дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту. У 1995 р. була призначена на посаду вихователя-методиста дошкільного навчального закладу № 85 «Сонечко» м. Кривого Рогу. У 2001 р. призначена на посаду вихователя-методиста комунального санаторного дошкільного навчального закладу № 164 «Золота рибка» м. Кривого Рогу, де й працює дотепер. Має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «старший вихователь».

Ольга Юріївна — педагог, який досконало володіє теорією і методикою дошкільного виховання, уміло й ефективно організовує роботу з педагогами закладу. Виховний процес будує як тісну взаємодію між педагогами та вихованцями, вміло організовує навчально-виховний процес. Упроваджує прогресивний педагогічний досвід роботи в практику своєї діяльності. Використовує різноманітні методи і прийоми роботи, що спонукають педагогів до творчості, розвитку професійних здібностей. Ольга Юріївна — педагог, здатний варіативно змінювати зміст і перебіг педагогічної діяльності. Спонукає педагогів бути готовими творчо реалізувати себе в інноваційному педагогічному просторі, самостійно та свідомо визначати найактуальніші пріоритети.

Ольга Юріївна постійно підвищує свій професійний рівень, що підтверджується грамотами та подяками: Грамота Всеукраїнської громадської організації «Наукове гуманітарне товариство» (2015 р.) — за 3 місце серед ДНЗ Кривого Рогу, у загальному заліку конкурсу «Кращий кабінет методиста ДНЗ» 2014 р.; Грамота Всеукраїнської громадської організації «Наукове гуманітарне товариство» (2015 р.) — за 12 місце серед 100 кращих ДНЗ України, у загальному заліку конкурсу «Кращий кабінет методиста ДНЗ» 2014 р.

Г.О. Лопатіна

КАНАРОВ
Вадим Антонович

08.02.1968, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДП.
З 1986 по 1988 рр. про-
ходив службу в армії.

З 1992 р. навчався в
Бердянському державному педагогічному ін-
ституті ім. П. Д. Осипенко (праця та профе-
сійне навчання).

У 1993–1995 рр. працював начальником
торгового відділу ПП «Барком», з 1996 р. —
приватний підприємець.

Депутат Бердянської міської ради VI скли-
кання з 2010 р.

Г. М. Алексеева

КАРА-КУРЧІ
(Кара-Куркчі)
Юрій Ілліч

1.03.1899, смт Мангуш —
1.02.1938, м. Запоріжжя

Випускник Бердян-
ської чоловічої гімназії, ви-
кладач Бердянського пе-
дагогічного технікуму, помічник директора,
декан фізико-математичного факультету Бер-
дянського учительського інституту.

Закінчив Бердянську чоловічу гімназію в
1919 р. Згодом навчався і працював у Харкові і
на Харківщині. Повернувшись до Бердянська,
викладав у Бердянському педагогічному техніку-
мі. У 1932 р. — помічник директора Бердянсько-
го інституту соціального виховання, у 1933 р. —
тимчасово виконував обов'язки директора цього
інституту. Декан фізико-математичного факульт-
ету Бердянського учительського інституту.

Арештований 16.12.1937 р. За день до цього
в.о. директора інституту підписав наказ: «Озна-
йомившись з особистою справою Кара-Куркчі,
встановив, що Кара-Куркчі не має вищої освіти,
і що відсутність вищої освіти відбивається на
якості навчального процесу [...] Кара-Куркчі в
своїх анкетах і біографічних документах зазна-
чив, що він за походженням бідняк, що батько
його лише за радянської влади став маломісним
середняком, а насправді Кара-Куркчі за похо-
дженням син крупного куркуля і домовласни-
ка, який до і після революції користувався сис-
тематично найманою працею. А тому вважаю за
неможливе перебування Кара-Куркчі в інсти-
туті як лектора, який не має освіти і не забез-

печує якості викладання, як особу, яка навми-
сно приховувала своє минуле і маскувалася під
радянського фахівця. А тому Кара-Куркчі Ю. з
посади викладача інституту, зав. вечірнім від-
ділом і інспектора відділу підвищення квалі-
фікації педагогів з 16.12.37 р. звільняю. Прошу
управу вищої школи НКО УРСР санкціонува-
ти звільнення Кара-Куркчі Ю.».

Репресований постановою від 18.01.1938 р.
Розстріляний 01.02.1938 р. 10.12.1957 р. реа-
білітований посмертно за відсутністю складу
злочину.

І. І. Лиман

КАРА
Світлана Іванівна

03.11.1969, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогіч-
них наук (2012 р.), доцент
(2013 р.).

У 1991 р. закінчила
Мелітопольський державний педагогічний ін-
ститут ім. Богдана Хмельницького. З 1991 р.
по 2002 р. працювала вчителем загальноосвіт-
ньої школи м. Бердянська Запорізької області.

З 2003 р. — методист відділу практики Бер-
дянського державного педагогічного університе-
ту. Протягом 2004–2010 рр. працювала на посаді
начальника навчального відділу університету.

З 2010 р. — старший викладач кафедри ос-
нов здоров'я та фізичної реабілітації Бердян-
ського державного педагогічного університе-
ту. У 2012 р. захистила кандидатську дисерта-
цію «Формування професійної компетентності
майбутніх учителів початкових класів у про-
цесі педагогічної практики» (науковий керів-
ник — Конох А.).

З вересня 2013 р. — доцент кафедри основ
здоров'я та фізичної реабілітації (з 2016 р. —
кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації
та екології).

Сфера наукових інтересів: проблеми про-
фесійної підготовки майбутніх фахівців основ
здоров'я, фізичної реабілітації та фізичного ви-
ховання, сучасні проблеми педагогічної валео-
логії, технології формування здорового спосо-
бу життя дітей, підлітків та молоді.

Авторка 34 наукових статей, 1 монографії
(у співавторстві), 11 навчальних посібників.

Нагороди: Почесна грамота Управління
освіти і науки Запорізької облдержадміністра-
ції (2012 р.), Подяка Міністерства освіти і нау-
ки України (2015 р.).

С. М. Хатунцева

КАРАПЕТРОВА
Олена Володимирівна

26.01.1971, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (2010 р.), доцент (2014 р.).

Доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.

Із 1995 р. працювала в студентському клубі керівником гуртка художньої самодіяльності. Із 1998 по 2003 рр. навчалася на факультеті дошкільної освіти Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Дошкільне виховання», спеціалізація «Практична психологія».

У 2004 р. вступила до аспірантури Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю 19.00.07 — педагогічна та вікова психологія. З 2008 р. — старший викладач кафедри психології.

У 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «Особливості соціально-психологічної адаптації дітей молодшого шкільного віку у колективі художньої самодіяльності» зі спеціальності 19.00.05 — соціальна психологія; психологія соціальної роботи (науковий керівник — Завгородня О.). У 2014 р. присвоєно вчене звання доцента.

Пройшла незалежне професійне навчання за напрямками: «Корекція психосоматичних проявів засобами арт-терапії» (2014 р.), «Організація діяльності з надання допомоги військовим та ВПО» (2015 р.).

Сфера наукових інтересів: емоційне благополуччя особистості.

Авторка 36 наукових публікацій, серед яких — одноосібна монографія, розділ колективної монографії та 5 навчально-методичних посібників (2 — у співавторстві).

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011 р.).

М. С. Богдан

КАРАПОЧИНСЬКИЙ
Семен Федорович

Директор Бердянської чоловічої гімназії (26.06.1888 — 19.09.1891 рр.). Переведений до Бердянська з посади директора Павлоградської прогімназії в чині статського радника. З 30.07.1888 р. — голова педагогічної ради Бердянської жіночої гімназії. 20.08.1888 р.

призначений на посаду члена від Міністерства народної освіти до Бердянської повітової училищної ради. За директорства Карапочинського С. до Бердянської чоловічої гімназії був прийнятий на посаду вчителя давніх мов письменник і композитор Ніщинський П., який пропрацював під керівництвом Семена Федоровича впродовж двох років. З Бердянська статський радник Карапочинський С. Ф. переведений на посаду директора Сімферопольської гімназії.

І. І. Лиман

КАРДАШ
Гавриїл Іванович

1907, с. Борисівка
Приморського р-ну
Запорізької обл. — 1979

Вихованець Бердянського педагогічного технікуму, журналіст.

З 1924 по 1927 рр. навчався в Бердянському педагогічному технікумі. Зібрані ним екстрогографічні матеріали увійшли до видання «м. Бердянське та його околиці. Природно-економічний та справочний збірник для робітників шкіл, господарчих установ та курортних одвідувачів. Вип. 1-й», що побачило світ у Бердянську в 1928 р. Ця книга, як записано в передмові до неї, «є синтез колективної праці членів Бердянського Краєзнавчого Товариства та студентів Бердянського Педтехнікуму».

Після закінчення педагогічного технікуму рік працював у сільській школі. Став відомим кореспондентом, працював у газетах «Тихоокеанська зірка», «Правда», «Правда України», був старшим редактором книжкового видавництва «Прапор», спілкувався з Олександром Довженком, Остапом Вишнею, Аркадієм Гайдаром.

Під час Другої світової війни — редактор низки фронтових газет.

Автор багатьох книг.

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями.

В. М. Константинова

КАРАЧЕНЦЕВА
Світлана Іванівна

1941 р.н.

У 1962 р. закінчила школу й вступила до Бердянського машинобудівельного технікуму. У 1966 р. закінчила БМТ за спеціальністю «Інструментальне виробництво». У 1975 р. закінчила Дніпродзержинський індустріальний інститут за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти».

Після закінчення інституту працювала інженером-конструктором на Першотравневому заводі.

Протягом 1980–2000 рр. працювала лаборантом кафедри ЗТД у БДПУ, потім — завідувачем лабораторій та асистентом цієї кафедри.

З 2000 р. — старший викладач кафедри машинознавства та методики викладання технічних дисциплін.

Викладачка неодноразово нагороджувалася грамотами БДПУ.

В. І. Перегудова

КАРДАШОВА
Тетяна Миколаївна

02.01.1958, с. Білки
Іллінецького р-ну
Вінницької обл.

Доцент (2003 р.).

У 1976 р. закінчила Одеський технікум харчової промисловості за спеціальністю «Планування на підприємствах харчової промисловості» та отримала кваліфікацію техника-плановика.

У 1983 р. закінчила обліково-економічний факультет Одеського інституту народного господарства за спеціальністю «Бухгалтерський облік і аналіз господарської діяльності», отримала кваліфікацію — економіст.

З 1976 р. працювала на різних підприємствах на посадах бухгалтера (Одеська школа міліції), бухгалтера, інженера-технолога (Мелітопольський завод холодильних машин), старшого бухгалтера (Бердянський кабельний завод), старшого економіста (Бердянська міська типографія).

Упродовж 1995–2003 рр. працювала в АРІУ ЗНТУ на посаді старшого викладача кафедри економіки і фінансів. 19.06.2003 р. отримала

мала вчене звання доцента кафедри економіки і фінансів, де продовжувала працювати на посаді доцента до 2012 р.

У 2012 р. переведена з АРІУ ЗНТУ до Бердянського державного педагогічного університету на кафедру фінансів і кредиту.

Сфери наукових інтересів: розвиток грошово-кредитних відносин, фінанси, запровадження управлінського обліку на підприємствах народного господарства.

Співатор навчального посібника з грифом МОН України «Гроші, грошовий обіг та кредит», авторка 4 монографій, 2 навчальних посібників, 11 наукових статей.

Нагороди: нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2003 р.), Почесна грамота Запорізької обласної адміністрації (2003 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2016 р.).

П. В. Захарченко

КАРПИК
Віктор
Олександрович

11.08.1978, смт Андріївка
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Майстер спорту України міжнародного класу з пауерліфтингу.

1995–2000 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко.

У Франції в 2001 р. став срібним призером Чемпіонату Європи серед юніорів та цього ж року виграв юніорський Чемпіонат світу. Двічі був призером Чемпіонатів Європи серед чоловіків.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

КАРЯЧКА
Наталія Володимирівна

17.03.1982, с. Миколаївка
Васильківського р-ну
Дніпропетровської обл.

Випускниця БДПУ.

У 2017 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Соціальна робота» та отримала кваліфікацію

соціального педагога, практичного психолога в навчальних закладах.

У 2008–2012 рр. працювала помічником вихователя КДНЗ «Білочка» м. Першотравенська. З 2012–2014 рр. — фахівець із соціальної роботи Першотравенського ЦСССДМ.

З 2014–2015 рр. — вихователь КДНЗ «Попелюшка» м. Першотравенська.

З 2015 р. — депутат VII скликання Першотравенської міської ради Дніпропетровської області.

З 2016 р. — фахівець із соціальної роботи II категорії Першотравенського ЦСССДМ.

Н. В. Карячка

КАРЦОВНИК
Есфір Борисівна
(Есфір Бенціонівна)

06.1915 р., м. Одеса —
29.07.1978 р., м. Бердянськ

Кандидат історичних наук.

У 1930 р. закінчила семирічну школу, у 1933 р. — технікум.

Протягом 1934–1939 рр. навчалася в Одеському університеті на історичному факультеті.

1939 р. рішенням бюро Одеського обласного комітету комсомолу була направлена на роботу до обласної педагогічної школи піонервожатих на посаді викладача історії ВКП(б) та історії СРСР, а також завуча школи, де працювала до 1940 р.

З вересня 1940 р. прийнята на посаду старшого викладача кафедри марксизму-ленінізму Одеського університету. У серпні 1941 р. разом з університетом перебувала в евакуації в м. Майкоп, а з серпня 1942 р. — в м. Байрам-Алі Туркестанської РСР.

З лютого 1941 р. — член КПРС.

У серпні 1944 р. за рішенням ЦК КП(б)У направлена на посаду завідувача кафедри марксизму-ленінізму Слов'янського вчительського інституту Сталінської області УРСР.

У жовтні 1946 р. за рішенням Міністерства Освіти УРСР направлена працювати на посаді старшого викладача Педагогічного інституту м. Запоріжжя.

Протягом 25 років, у період з вересня 1953 р. до липня 1978 р., викладала в Осипенківському педагогічному інституті.

Ю. В. Федорик

КАШКАРЬОВ
Георгій Вікторович

24.04.1952 р., с. Семенівка
Мелітопольського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (1991 р.), доцент (1995 р.).

Закінчив історичний факультет Запорізького державного педагогічного інституту за спеціальністю «Історія», присвоєно кваліфікацію — вчитель історії та суспільствознавства (1977 р.).

У 1977–1988 рр. працював на посадах учителя історії та директора Петро-Михайлівської середньої школи, директора Великобілозерського спеціального профтехучилища, заступника директора з навчально-виховної роботи СПТУ-54 м. Приморська Запорізької обл.

З 1988 р. працював у Бердянському державному педагогічному інституті на посаді старшого викладача кафедри педагогіки і психології. У 1991 р. захистив кандидатську дисертацію «Система роботи з неповнолітніми з попередження правопорушень», науковий керівник — Приходько Н. У 1995 р. Кашкар'єв Г. отримав учене звання доцента та був обраний на посаду доцента кафедри педагогіки і психології.

Працював у БДПУ на посадах заступника декана загальнотехнічного факультету по Ногайському філіалу (1994–1998 рр.), завідувача кафедри педагогіки (2001–2004 рр.), декана соціально-гуманітарного факультету (2004–2007 рр.), доцента кафедри методики навчання історії та загальної дидактики, кафедри всевітньої історії, правознавства та методики навчання історії, кафедри всевітньої історії та методики навчання суспільствознавчих дисциплін (2007–2012 рр.).

Сфера наукових інтересів — компетентнісний підхід до підготовки вчителів суспільствознавчих дисциплін.

Автор 67 наукових публікацій (серед них: 1 монографія, 7 навчальних посібників, 3 брошури).

Нагороди: Почесні грамоти управління освіти Запорізької обласної адміністрації, Запорізької обласної державної адміністрації, Міністерства освіти України (2001 р.), нагрудні знаки Міністерства освіти і науки України: «Відмінник освіти України» (2005 р.), «Петро Могила» (2006 р.), «За наукові досягнення» (2011 р.).

І. Ф. Шумілова

КАШКАРЬОВА

Людмила
Ромуальдівна

11.02.1956, м. Запоріжжя

Кандидат психологічних наук (2005 р.), доцент (2008 р.).

Доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.

У 1977 р. закінчила з відзнакою історичний факультет Запорізького державного педагогічного інституту за спеціальністю «Історія». Має вищу кваліфікаційну категорію і звання «вчитель-методист». Із 1991 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Психологічні засади моніторингу навчальних досягнень учнів основної школи» (науковий керівник — Демиденко В.). У 2008 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри психології.

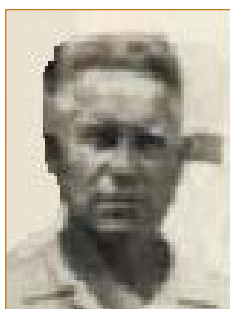
Пройшла незалежне професійне навчання за напрямками: «Організація діяльності з надання допомоги військовим та ВПО» (2015 р.), «Юнгіанська казкотерапія та аналіз слов'янських казок» (2016 р.), Київський юнгіанський інститут (кваліфікація «юнгіанський консультант» (2015–2016 рр.), «Лікувальна арт-терапія» (2017 р.).

Сфера наукових інтересів: юнгіанський психоаналіз.

Авторка 95 наукових публікацій, серед яких — одноосібна монографія, розділ колективної монографії та 9 навчально-методичних посібників.

Нагороди: Почесна грамота Міністерства освіти України (1997 р.), Почесні грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2001, 2005, 2011 рр.), почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2006 р.), нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» (2009 р.), «Василь Сухомлинський» (2016 р.).

М. С. Богдан

КЕРЕНЦЕВ

Петро Федорович

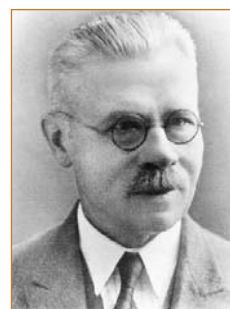
29.06.1911, ст. Тацинська
Ротовської області.

Навчався в Державному інституті фізичної культури в м. Харкові протягом 1934–1939 рр. Рік

пропрацював викладачем фізичного виховання у ХННТ.

З 1940–1941 рр. працював при Харківському облкомі у справах фізичної культури і спорту. У 1941 р. працював старшим інструктором лікувального госпіталю в м. Богодухів. У 1942–1946 рр. був старшим викладачем Ленінськ-Кузнецького військово-кулеметного училища. З 1946 до 1952 рр. працював старшим викладачем фізичного виховання Осипенківського вчительського інституту. У 1947 р. брав участь у змаганнях на першість УРСР з гімнастики у м. Києві і посів II місце в особистому заліку. У 1952–1953 рр. — старший викладач Кіровоградського педагогічного інституту. З 1953 до 1968 рр. знову працював старшим викладачем фізичного виховання Осипенківського педагогічного інституту.

А. В. Дорошенко

КЕФЕР

Микола Іванович

24.01.1864, колонія
Ноймонталь
Мелітопольського
повіту — 28.12.1944,
м. Одеса

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, професор, відомий учений-медик, один з піонерів ортопедії.

У 1875 р. вступив до Бердянської чоловічої гімназії, закінчив її у 1883 р. Учився разом із Абрахамом Нейфельдом, товаришував із ним, разом із ним поступив у 1883 р. до Новоросійського університету. Навчався на відділенні природничих наук фізико-математичного факультету. У 1885 р. перевівся до Дерптського університету, де зосередився на вивченні медицини. У 1890 р. отримав диплом лікаря. Захистив дисертацію «До методики вимірювання еластичності стінок судин». У 1891 р. у статусі доктора медицини був прийнятий на посаду асистента одеської євангелістської лікарні. У 1896 р. перейшов на роботу до лікарні Касперівської общини сестер милосердя Російського товариства Червоного Хреста, через 2 роки очолив цю лікарню. У тому ж 1898 р. став головним лікарем лікарні Червоного Хреста для фабрично-заводських робітників Одеського градоначальства. Залишався на цій посаді 20 років. Після встановлення більшовицької влади відійшов від адміністративних справ і зосередився на науково-педагогічній діяльності. У 1920 р. обраний професором хірургії Одеського клінічного інституту. Одночасно працю-

вав в Одеському медичному інституті, створивши там у 1921 р. кафедру ортопедичної хірургії. Очолюючи цю кафедру, з 1932 р. паралельно був завідувачем кафедри ортопедії та травматології Одеського інституту вдосконалення лікарів, створеного на основі Одеського клінічного інституту. Напружено працював під час оборони Одеси в 1941 р. Після звільнення Одеси в 1944 р. був заарештований і невдовзі помер.

Автор понад 50 наукових праць, включно із кількома підручниками.

Був дійсним членом Товариства одеських лікарів, одним із засновників і головою Одеського хірургічного товариства, головою Одеського єдиного науково-медичного товариства, членом правління Всесоюзної асоціації хірургів, членом вченої ради Народного комісаріату охорони здоров'я УСРР (УРСР), членом ортопедичної ради Народного комісаріату охорони здоров'я СРСР, членом Німецького хірургічного товариства, членом-кореспондентом Німецького ортопедичного товариства.

В. М. Константинова

КИЧАТА Ірина Іванівна

1963 р., м. Запоріжжя

Випускниця Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, начальник територіального відділу освіти Вознесенівського району департаменту освіти і науки Запорізької міської ради.

У 1988 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та психологія (дошкільна)». Протягом 1988–1993 рр. працювала завідувачем дошкільного навчального закладу в м. Запоріжжі. З 1993 р. виконувала обов'язки інспектора з дошкільного виховання Заводського районного відділу освіти м. Запоріжжя. З 2006 р. працювала головним спеціалістом департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації. З 2017 р. обіймає посаду начальника територіального відділу освіти Вознесенівського району департаменту освіти і науки Запорізької міської ради.

І. Г. Улюкаєва

КІДАЛОВ Валерій Віталійович

05.05.1960, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор фізико-математичних наук (2006 р.), професор (2007).

У 1982 р. закінчив Донецький державний університет за спеціальністю «Фізик. Викладач фізики». З серпня 1984 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко.

У 1994 р. захистив кандидатську дисертацію «Власні дефекти у сполуках А2В6, отримані методом радикало-променевої епітаксії» (керівник – професор Котляревський М.).

З 1999 р. працює завідувачем кафедри фізики Бердянського державного педагогічного університету.

У 2000 р. під керівництвом Кідалова В. при кафедрі фізики було створено спільну з Інститутом фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарева лабораторію оптоелектроніки, а також наукову школу «Гетеропереходи на основі поруватих сполук А3В5, отримані методом радикало-променевої епітаксії».

У 2007 р. під його керівництвом був створений Науково-дослідний інститут нанотехнологій та системної інженерії.

У 2006 р. захистив докторську дисертацію «Гетероструктури на основі монокристалічних та поруватих сполук А2В6 та А3В5» (науковий консультант – Сукач Г.).

Сфера наукових інтересів: поруваті напівпровідники, гетероструктури на основі поруватих сполук.

Під керівництвом науковця захищено 2 кандидатські дисертації (Ревенко А., Сичікова Я.).

Автор 115 наукових статей, 5 монографій, 4 навчальних посібників.

Є членом Академії наук вищої школи України; за багаторічну сумлінну працю, успіхи в науково-педагогічній та виховній роботі нагороджений нагрудним знаком «Відмінник освіти України». У 1996 р. отримав звання «Соросівського доцента»; у 2013 р. присвоєне почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

В. І. Жигірь

КІДАЛОВА
Марина Миколаївна

30.06.1968, м. Джанкой
Автономної республіки
Крим

Кандидат психологічних наук (2013 р.), доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.

Із 1983 по 1987 рр. навчалася в Маріїнському педагогічному училищі Кемеровської області за спеціальністю «Викладання в початкових класах загальноосвітньої школи». Із 1987 р. по 1991 р. навчалася в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання». 1991–2005 рр. — інструктор з фізкультури в дитсадку № 27 м. Бердянська.

Із 2005 р. працює в БДПУ. 2006–2011 рр. — навчання в аспірантурі БДПУ за спеціальністю 19.00.07 — педагогічна та вікова психологія.

У 2008 р. отримала другу вищу освіту за спеціальністю «Практична психологія» та здобула кваліфікацію практичного психолога в закладах освіти, вчителя початкових класів, організатора початкового навчання.

У 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Психологічні особливості емоційних бар'єрів у підлітковому віці» (науковий керівник — Лушин П.).

Пройшла незалежне професійне навчання за напрямками: «Організація діяльності з надання допомоги військовим та ВПО» (2015 р.), «Побудова системи ефективних продаж» (2016 р.), «Лікувальна арт-терапія» (2017 р.).

Сфери наукових інтересів: фасилітація емоційного розвитку особистості та соціально-психологічний супровід незахищених верств населення.

Авторка 26 наукових публікацій, серед яких розділ колективної монографії та навчально-методичний посібник у співавторстві.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Подяка голови Запорізької обласної державної адміністрації (2014 р.).

М. С. Богдан

КІКОШ
Іван Семенович

Заступник директора із заочної освіти, проректор із заочного навчання БДПУ.

У 1959–1963 рр. був членом ради інституту. Наказом ректора інституту від 7.09.1963 р. звільнений з посади проректора із заочного навчання за власним бажанням. Продовжив працювати викладачем хімії на кафедрі педагогіки і методики початкової освіти. У 1972 р. уже в статусі пенсіонера занесений до книги пошани БДПУ.

В. М. Константинова

КІРАЛЬ
Сидір Степанович

17.08.1956, смт Славське
Сколівського
р-ну Львівської обл.

Доктор філологічних наук (2003 р.), професор (2004 р.).

1978 р. закінчив із відзнакою Львівський державний університет ім. І. Франка. Упродовж 1978–1980 рр. працював учителем української мови та літератури в Осипенківській СШ (Запорізька область). З 1981 р. працював у Бердянському державному педагогічному інституті (нині — університет): асистентом кафедри української та російської мов, доцентом, завідувачем кафедри літературознавчих дисциплін (1984–1997 рр.).

З 1999 р. працює в Києві: завідувачем кафедри української мови (згодом кафедри українознавства), деканом факультету лінгвістики Національного авіаційного університету (1999–2009 рр.). Від 2009 р. — професор кафедри української, англійської і латинської мов ім. М. Драй-Хмари Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Закінчив аспірантуру та докторантуру при кафедрі української літератури Київського державного педагогічного інституту ім. О. М. Горького (нині — НПУ ім. М. П. Драгоманова). Захистив кандидатську (1985 р.) та докторську (2003 р.) дисертації. Професор з 2004 р. Відмінник освіти України (2001 р.), заслужений діяч науки і техніки України (2016 р.).

Наукові дослідження С. Кіраля: питання української класичної літератури, усної народної

творчості, бібліографознавства, текстології, джерелознавства, словникарства. Автор розділів до «Історії української літературної критики: дожовтневий період» (1988 р.) та підручника «Історія української літератури: 70–90-ті роки XIX ст.» (у 2-х кн., 2002–2003 рр.). Засновник і відповідальний редактор збірників «Сучасний погляд на літературу» (1999–2009 рр.) та «Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах» (2002–2009 рр.), що входять до переліку фахових видань.

Брав участь в укладанні «Тлумачного словника авіаційних термінів» (2007 р.), «Тлумачного словника української мови для іноземних студентів» (2009 р.), англо-українського та українсько-англійського словника «Ділова лексика» (2011 р.).

С. Кіраль — автор 120 наукових та навчально-методичних публікацій. Основні наукові праці: Трохим Зіньківський — публіцист: навч. посіб. (1999 р.); Апостол молоді України: Трохим Зіньківський у контексті доби. (2002 р.); ... Віддати зумієм себе Україні: Листування Трохима Зіньківського з Борисом Грінченком (2003 р.); Лука Скочковський — забута постать українського національного відродження // Сучас. погляд на літ-ру: Зб. наук. пр. Нац. пед. ун-ту. 2007. Вип. 11.

Під керівництвом С. Кірала захищено чотири кандидатські дисертації. Член спеціалізованих рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій (Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова, Херсонський державний університет, Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова).

Н. В. Павлик

КИРЕЄВА
Ірина Веніамінівна

29.11.1949

Кандидат педагогічних наук (1999), доцент (2002).

У 1971 р. закінчила з відзнакою історичний факультет Кемеровського державного педагогічного інституту за спеціальністю «Історія і суспільствознавство». 1972–1973 рр. — учителька історії в загальноосвітній школі м. Ленінськ-Кузнецький Кемеровської області. У 1973–1988 рр. — викладач політекономії в Ленінськ-Кузнецькому гірничому технікумі.

Із 1988 р. — викладач Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. 1993–1997 рр. — аспірантка Бердян-

ського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 1999 р. захистила кандидатську дисертацію «Дидактичні умови гуманізації навчального процесу під час вивчення курсу «Педагогіка» (науковий керівник — Перепелиця В.). У 2002 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри педагогіки. 2010–2015 рр. — доцент кафедри дидактики природничо-наукових дисциплін та інформаційних технологій у навчанні.

Нагороджена грамотами Бердянського державного педагогічного університету (2005, 2007, 2009 рр.).

О. І. Попова

КИРКОВА
Наталія Петрівна

18.07.1977, с. Андрівка
Бердянського
р-ну Запорізької обл.

Кандидат економічних наук (2008 р.), доцент (2015 р.).

У 1999 р. з відзнакою закінчила фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту за спеціальністю «Математика». Навчалася в аспірантурі Запорізького національного університету за спеціальністю 01.05.02 «Математичне моделювання та обчислювальні методи». У 2004 р. закінчила Азовський регіональний інститут управління (спеціальність «Фінансовий менеджмент») і здобула кваліфікацію менеджера-економіста. У 2007 р. закінчила аспірантуру Запорізького національного університету за спеціальністю 08.00.11 «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці». З 1999 р. працювала в Азовському регіональному інституті управління, де з 2008 р. до 2012 р. обіймала посаду вченого секретаря інституту. У 2012 р. була прийнята за переводом до Бердянського державного педагогічного університету. У 2012 р. підвищувала кваліфікацію в Міжгалузевому інституті підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів Полтавського університету економіки і торгівлі з курсу «Методика викладання дисциплін у вищій школі», де опрацювала такі теми: «Інноваційні технології навчання», «Актуарні розрахунки», «Організаційні форми навчання у вищій школі».

У 2008 р. захистила кандидатську дисертацію «Моделювання ціноутворення послуг підприємств санаторно-курортної сфери» (науковий керівник — Сергєєва Л.) Працює над док-

торською дисертацією «Моделі інноваційного розвитку курортних територій».

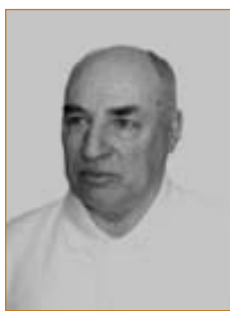
Сфера наукових інтересів — моделювання економічних систем.

Виступала опонентом двох дисертаційних робіт.

Автор (співавтор) 35 наукових праць з дослідження проблем управління та моделювання економічних процесів.

Нагороджена Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.).

П. В. Захарченко

КЛИМЕНКО
Олександр
Костянтинович

28.07.1936

У 1959 р. закінчив фізико-технічний факультет Дніпропетровського держуніверситету зі спеціальності «Фізика (автоматика та телемеханіка)». 11.10.1967 р. захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю 05.13.06 «Автоматизовані системи управління та прогресивні інформаційні технології».

У 1973 р. Клименку О. присвоєне вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності «Автоматизація виробничих процесів».

У 1975 р. працював на посаді старшого викладача кафедри автоматизації виробничих процесів Інституту нафти і газу.

Протягом 1980–1987 рр. працював у Бердянському відділенні інституту (БО ІНЕУМ), яке в останні роки було перетворено в Бердянський філіал Інституту проблем інформатики Академії Наук СРСР (БФ ІПІАН).

У 1990 р. перейшов на роботу в Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко.

У 2001 р. присвоєне вчене звання доцента

Основні етапи науково-педагогічної діяльності в БДПІ і БДПУ:

1990–1992 рр. — провідний науковий співробітник кафедри фізики; 1992–1993 рр. — асистент кафедри фізики; 1993–1994 рр. — старший викладач кафедри математики; 1994–1996 рр. — старший викладач кафедри інформатики; 1996–2001 рр. — доцент кафедри інформатики; 2001–2012 рр. — доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж; 2012–2014 рр. — доцент кафедри інформатики та програмної інженерії; з 2014 р. — доцент кафе-

дри фундаментальних та інженерно-педагогічних дисциплін і інформатики.

Нагороджений Золотою медаллю ВДНГ (1969 р.), нагрудним знаком «За наукові досягнення» (2006 р.).

І. С. Смоліна, Г. М. Алексєєва

КЛИМЕНКО
Олександр Якимович

1918, с. Санжарівка Гуляйпільського р-ну Запорізької обл. — ?

Вихованець Бердянського учительського інституту, директор школи, завідувач районного відділу освіти.

У 1934 р. вступив на хіміко-біологічний факультет Бердянського інституту. Закінчив цей ВНЗ у 1937 р. і направлений на роботу до Воскресенської школи Запорізької обл. учителем хімії та біології. Згодом працював у школі с. Санжарівки. Воював на фронтах Другої світової війни. Згодом, до 1948 р., працював директором середньої школи с. Санжарівка. У 1948–1949 рр. навчався в Запорізькому державному педагогічному інституті, після чого працював директором Приазовської середньої школи. З 1955 р. — голова колгоспу на Волині. З 1958 р. працював у Криму завідувачем районного відділу освіти, згодом — директором Абрикосівської середньої школи. У 1978 р. пішов на пенсію.

В. М. Константінова

КЛИМЕНЧЕНКО
Дмитро Васильович

01.11.1921, Сумська обл. — 13.07.2003

Кандидат педагогічних наук, доцент (1970 р.), проректор БДПІ.

Закінчив Ніжинський державний педагогічний інститут. Під час Другої світової війни воював в Україні, Польщі, Чехословаччині, брав участь у штурмі Берліна. З 1957 р. — асистент кафедри математики БДПІ, у 1960-х — старший викладач кафедри елементарної математики. 17.09.1970 р. призначений на посаду в. о. доцента кафедри елементарної математики та методики математики. З 25.04.1972 р. — проректор з навчальної та наукової роботи БДПІ. Після звільнення у квітні 1981 р. Демиденка В. з посади ректора

Клименченко Д. виконував обов'язки ректора БДПУ. Перші роки при ректорі Дергалі А. продовжив працювати проректором з навчальної та наукової роботи. Але вже в 1985 р. значився як доцент кафедри математики БДПУ.

Автор понад 100 наукових робіт.

І. І. Лиман

КЛИМЕНЧЕНКО Юрій Дмитрович

09.05.1961

Випускник БДПУ, директор школи.

У 1982 р. закінчив факультет підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін і праці БДПУ. З 1984 р. — учитель праці Бердянської середньої школи № 2, згодом — учитель математики (у 2002 р. закінчив БДПУ з дипломом учителя математики і основ економіки). З 2006 р. — директор Бердянської загальноосвітньої школи № 9.

І. І. Лиман

КНИШ Світлана Іванівна

08.06.1982, с. Смирнове
Куйбишевського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.), доцент (2014 р.).

У 2004 р. закінчила хіміко-біологічний факультет Мелітопольського державного педагогічного університету й отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія. Практична психологія» та здобула кваліфікацію вчителя біології, валеології та основ екології, практичного психолога в закладах освіти. З 2004 р. працювала вчителем біології та психологом в Олексіївській загальноосвітній школі I-III ступенів. З 2006 р. працює в БДПУ.

У 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Педагогічні умови формування готовності майбутніх вчителів основ здоров'я до ведення первинної профілактики захворювань на ВІЛ/СНІД» (науковий керівник — Страшко С.).

З вересня 2014 р. — доцент кафедри біології, екології та безпеки життєдіяльності (з

2016 р. — кафедри фізичної реабілітації, основ здоров'я та екології).

Авторка 21 наукової статті та монографії.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2012 р.).

В. В. Гнатюк

КОВАЛЕНКО Валерій Миколайович

08.05.1980, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат фізико-математичних наук (2016 р.).

У 1997 р. закінчив середню школу № 9 м. Бердянська. Упродовж 1997–2002 рр. навчався на фізико-математичному факультеті Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, отримав диплом з відзнакою зі спеціальності «Математика та основи економіки». З вересня 2002 р. — старший викладач кафедри математики та методики навчання математики Бердянського державного педагогічного університету. У 2003–2006 рр. навчався в аспірантурі Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

У вересні 2016 р. захистив кандидатську дисертацію «Аналітичні методи в фрактальній геометрії» (науковий керівник — Працьовитий М.).

Сфера наукових інтересів: фрактальна геометрія, фрактальний аналіз, комп'ютерне моделювання фрактальних об'єктів.

Автор 1 посібника і 7 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010 р.).

В. М. Коваленко

КОВАЛЕНКО Сергій Петрович

Кандидат фізико-математичних наук, доцент БДПУ.

У 1962 р. закінчив фізико-математичний факультет БДПУ, при цьому отримавши посвідчення про виконання навчального плану факультативного курсу фізвиховання. Як студент наказом по Міністерству вищої і середньої спеціальної освіти УРСР нагороджений грамотою і грошовою премією. Отримав подяку за активну участь у роботі студентського наукового товариства. З відкриттям у БДПУ в 1962 р.

аспірантури зі спеціальності «Математична фізика» став аспірантом. У 1965 р. захистив кандидатську дисертацію. У 1966 р. — кандидат фізико-математичних наук, старший викладач кафедри вищої математики БДПУ. Згодом переїхав до Харкова слідом за завідувачем кафедри Рвачовим В.

І. І. Лиман

КОВАЛЬ
Людмила Вікторівна

24.04.1960, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор педагогічних наук (2010 р.), професор (2011 р.), заслужений працівник освіти України (2015 р.), декан факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв (1998–2004 рр., з 2010 р.).

У 1981 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та методика початкового навчання».

1981–1987 рр. — працювала вчителем початкових класів середньої школи № 16 м. Бердянська.

У 1987 р. обрана за конкурсом на посаду асистента кафедри математики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

У 1993 р. захистила кандидатську дисертацію «Способи диференціювання домашньої навчальної роботи молодших школярів» зі спеціальності «Теорія та історія педагогіки». Науковий керівник — Савченко О.

У 2010 р. захистила докторську дисертацію «Система професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування загальнонавчальних технологій» зі спеціальності 13.00.04 — теорія та методика професійної освіти (науковий консультант — Савченко О.).

Людмила Вікторівна була членом робочої групи зі створення Державних стандартів вищої освіти для підготовки фахівців початкового навчання; входить до складу Науково-методичної ради МОН України та Експертної Ради МОН України зі спеціальності «Початкова освіта».

Коваль Л. постійно співпрацює з комунальним закладом «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради, неодноразово входила до складу журі Всеукраїнського конкурсу «Вчитель року».

Член спеціалізованої вченої ради К 67.051.02 із захисту кандидатських дисертацій у Херсонському державному університеті та заступник голови спеціалізованої вченої ради К 18.053.01 із захисту кандидатських дисертацій у Бердянському державному педагогічному університеті.

Сфера наукових інтересів: теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, актуальні проблеми початкової математичної освіти.

Людмила Вікторівна має 120 наукових праць, серед яких — 4 монографії (2 одноосібні, 2 колективні), підручник у співавторстві, 17 навчальних посібників (2 — з грифом Міністерства освіти і науки України), 98 наукових статей та тез.

Нагороджена Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), грамотами Міністерства освіти і науки України (2006, 2012 рр.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2009 р.), нагрудним знаком «За наукові досягнення» (2011 р.), медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста» (2014 р.) та почесним орденом міста «За вагомий особистий внесок у розвиток міста Бердянська» (2015 р.).

А. М. Крамаренко

КОВЗІКОВ Юрій
Олександрович

05.12.1974, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Майстер спорту України з карате, володар чорного пояса 2-го дана ІКА і 4-го дана ІКА, багаторазовий чемпіон України, призер чемпіонатів Європи, суддя міжнародної категорії, президент клубу карате «Фудосін».

Закінчив машинобудівний коледж і факультет фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету. Підготував переможців Кубків світу та Європи, чемпіонатів і першостей України, міжнародних турнірів, п'ять інструкторів з карате.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

КОЖУХОВ
Валерій Дмитрович

1940

Випускник БДПІ, доктор фізико-математичних наук, професор.

У 1960–1965 рр. — молодший науковий співробітник, провідний інженер лабораторії технічної кібернетики БДПІ. Працював під керівництвом професора Рвачова В. Л. У 1963 р. як студент БДПІ нагороджений грамотою Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР з розділу «Математичні науки». За активну участь у Науковому студентському товаристві й виконання наукової роботи «Задачі про склеювання квадрата» отримав подяку із занесенням в особову справу. Того ж року закінчив фізико-математичний факультет БДПІ. Рішенням державної екзаменаційної комісії як такому, що склав екзамен з курсу програмування, присвоєно звання й кваліфікацію викладача програмування середньої школи. Навчався в харківській аспірантурі. З 1968 р. — старший викладач, доцент, професор Харківського авіаційного інституту (згодом — Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського). У 1969 р. в статусі в.о. доцента очолив обчислюваний центр ХАІ. У 1991–2003 рр. — декан факультету економіки та менеджменту цього ВНЗ.

Автор 67 наукових статей, методичних посібників і підручників.

І. І. Лиман, І. С. Смоліна

КОЗЕТОВ Іван
Михайлович

11.11.1907,
м. Кременчук — 1958,
м. Осипенко (Бердянськ)

Кандидат фізико-математичних наук, доцент БДПІ.

З 1925 р. навчався на Харківському робітфаці. У 1932 р. закінчив фізико-математичний факультет Харківського фізико-хіміко-математичного інституту. Викладав у Харкові, навчався в аспірантурі. З 1936 р. — в.о. завідувача кафедри математики Бердянського учительського інституту. У 1937–1938 рр. — декан фізико-математичного факультету. У 1938 р. — в.о. завідувача кафедри математики, згодом — завідувач цієї кафедри. У 1939–1941 рр. — заступ-

ник директора інституту з навчальної частини (з навчальної і наукової роботи). Наказом директора від 13.08.1941 р. звільнений з посад заступника директора з навчальної і наукової роботи і завідувача кафедри математики у зв'язку з призовом до лав Червоної Армії. Воював на фронтах Другої світової війни. Після її завершення залишився в складі окупаційних військ у Німеччині. У 1946 р. звільнений у запас і повернувся до м. Осипенко (Бердянськ), де продовжив працювати на посаді заступника директора інституту з науково-навчальної роботи.

Нагороджений орденами Червоного Прапора, Вітчизняної війни 2-го ступеня, Червоної Зірки, медалями.

І. І. Лиман

Колінко
Олена Петрівна

02.01.1956, с. Осипенко
Бердянського
р-ну Запорізької обл.

Доктор філологічних наук (2013 р.), професор (2015 р.).

У 1977 р. закінчила філологічний факультет Запорізького державного університету за спеціальністю «Російська мова та література», працювала вчителем російської мови та літератури в СШ № 11 м. Бердянська.

З 1986 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. У 2000 р. захистила кандидатську дисертацію «Мала проза С. Коваліва в контексті розвитку української літератури кінця ХІХ — поч. ХХ ст.» зі спеціальності 10.01.01 — українська література. У 2013 р. захистила докторську дисертацію «Українська і російська модерністська новела рубежу ХІХ — ХХ ст. (типологічний аспект)». З вересня 2014 р. очолює кафедру загального мовознавства та слов'янської філології.

Автор книг: «Стефан Ковалів. Мала проза крізь призму часу (сучасна інтерпретація)» (2002 р.), «Українська література (від давніх часів до сучасності)» (2002 р.), «Русская романтическая проза (А. А. Бестужев-Марлинский, А. Погорельский, В. Ф. Одоевский)» (2009 р.), «Цілий світ у краплі води...»: компаративний дискурс української і російської новели кінця ХІХ — початку ХХ ст.» (2012 р.); «Дитяча література» (2015 р.) та понад 100 статей у вітчизняних та зарубіжних виданнях.

Сфера наукових інтересів: українська і російська література рубежу ХІХ — ХХ ст., сучасна література, дитяча література.

Нагороди: подяки та почесні грамоти БДПУ нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» (2007 р.), «За наукові та освітні досягнення» (2015 р.).

Т. І. Нікішина

КОЛЛОВИЧ (Колович) Дмитро В. (Вікентійович (?))

Перший за хронологією директор Бердянської чоловічої гімназії (18.03.1872–10.06.1875 рр.). 08.09.1872 р. виступив організатором урочистостей з нагоди відкриття гімназії. 31.12.1872 р. призначений членом Бердянської училищної ради. У 1872 р. одержав подяку попечителя Одеського навчального округу за участь у розвитку Бердянської жіночої прогімназії. У 1873 р. його віданню підпорядковані всі міські школи. 28.12.1873 р. у чині надвірного радника за відмінну й сумлінну службу нагороджений орденом Св. Анни. 31.07.1875 р. у Бердянській чоловічій гімназії відбулись урочистості з нагоди від'їзду Колловича Д. до Кишинева, куди він був призначений директором гімназії.

І. І. Лиман

КОЛОТУШКІН Яків Степанович 1890, Москва — ?

Помічник директора з адміністративно-господарської частини Осипенківського учительського інституту.

До 1918 р. працював на підприємствах Москви. У 1921–1923 рр. — агент з особливих доручень Зовнішторгу (м. Бердянськ). У 1923–1928 р. — прийомщик зерна в Експортхлібі (м. Бердянськ). У 1928–1938 рр. працював мотористом, шофером, завідувачем складу. У 1942–1943 рр. — шофер німецького гарнізону в м. Осипенко. З 22.12.1943 р. — помічник директора з адміністративно-господарської частини Осипенківського учительського інституту. Працював на цій посаді принаймні до 1946 р.

В. М. Константінова

КОНДАКОВА Людмила Олександрівна

15.12.1958,
с. Велика Димерка
Броварського р-ну
Київської обл.

Кандидат філологічних наук (1990 р.), доцент.

У 1981 р. закінчила Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Українська мова та література», одержавши кваліфікацію «Філолог. Викладач української мови та літератури». Розпочала викладацьку діяльність у 1981 р. у Бердянському державному педагогічному інституті. Упродовж 1984–1988 рр. навчалася в аспірантурі Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка без відриву від виробництва. У 1990 р. захистила дисертацію «Морфологічні процеси в системі українського іменника» (науковий керівник — Тоцька Н.). З 1990 р. — декан факультету української та слов'янської філології БДПУ. З 1994 р. — доцент кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін, а потім декан юридичного факультету Азовського регіонального інституту управління. 1995–2003 роки — проректор з навчальної роботи. З 2003 р. — доцент кафедри управління та соціальних технологій. З 2007 р. — заступник директора з навчально-виховної та наукової роботи у ВСП «АРІУ ЗНТУ». 2008–2012 рр. — директор названого вище навчального закладу. У березні 2012 р. перейшла до БДПУ, де спочатку працювала на посаді доцента кафедри філологічних дисциплін Інституту філології та соціальних комунікацій, а з 1 вересня 2012 р. — доцент кафедри соціальних комунікацій Інституту філології та соціальних комунікацій (з 2016 р. — факультету філології та соціальних комунікацій).

Сфери наукових інтересів: практична стилістика, літературний стиль, публіцистика.

Авторка 6 навчально-методичних посібників, 19 наукових статей.

Нагороди: Грамота Кабінету Міністрів України (2004 р.), Грамота Управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації нагрудний знак «Василь Сухомлинський» (20015 р.).

А. М. Носко

КОНДРАТЬЄВА
Олена Михайлівна

26.07.1984, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Викладач кафедри іноземних мов та методики викладання.

У 2002 р. закінчила середню школу № 16 м. Бердянська. З 2002 по 2007 рр. навчалася в Інституті філології Бердянського державного педагогічного університету, отримавши диплом зі спеціальності «Вчитель української мови та літератури, зарубіжної літератури та англійської мови». Протягом 2007–2009 рр. працювала в директораті Інституту філології та соціальних комунікацій. З 2009 р. працює на кафедрі іноземних мов та методики викладання. У 2009–2013 рр. навчалася в аспірантурі Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

У 2016 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування полікультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи (на засадах лінгвокраїнознавчого підходу)» (науковий керівник – Хижна О.).

Авторка 23 наукових публікацій.

Сфера наукових інтересів: інноваційні методи викладання іноземних мов, історія англійської мови, лінгвокраїнознавство.

О. А. Халабузар

КОНОВАЛЬСЬКА
Людмила
Олександрівна

23.01.1971,
м. Мелітополь
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2011 р.), доцент

(2014 р.)

У 1995 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю: 7.010102 «Початкове навчання. Фізичне виховання» й отримала кваліфікацію вчителя початкових класів і фізичної культури. Має звання майстра спорту.

З 2006 р. працювала на посаді викладача кафедри теорії та методики фізичного виховання та старшого викладача (2011–2013 рр.) в Бердянському державному педагогічному університеті.

У 2011 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування методичної компетентності майбутніх учителів фізичної культури в процесі вивчення професійно орієнтованих дисциплін» за спеціальністю «Теорія та методика професійної освіти».

З 2012 р. — заступник декана з навчальної роботи факультету фізичного виховання. З 2013 р. — доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Сфера наукових інтересів: упровадження інноваційних технологій у процес вивчення дисциплін професійної та практичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

Авторка понад 20 науково-методичних праць.

Нагороди: Почесна грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2010 р.), Грамота Бердянського державного педагогічного університету (2012 р.), медаль «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська» (2012 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2016 р.).

В. В. Гнатюк

КОНОНЕНКО
Михайло Петрович

17.07.1937, Гнівень
Тиврівського р-ну
Вінницької обл.

Випускник БДП,
старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту українознавства Міністерства освіти і науки України.

Навчався на фізико-математичному факультеті БДП. Організовував туристичні походи, спортивні змагання з легкої атлетики та волейболу.

Після закінчення інституту в 1959 р. працював у Донецькій школі-інтернаті № 6, викладав фізику і математику.

З 1965 р. працював у Києві на будівництві й паралельно викладав фізику в київських школах № 186 та № 132.

З 1991 р. викладав у Українському гуманітарному ліцеї при Київському національному університеті ім. Т. Г. Шевченка.

З 1992 р. — науковий співробітник відділу освіти Науково-дослідного інституту українознавства.

Згодом — старший науковий співробітник цього інституту.

Член Українського фізичного товариства, Української спілки освітян, Всеукраїнського

наукового та професійного товариства ім. Миколи Міхновського.

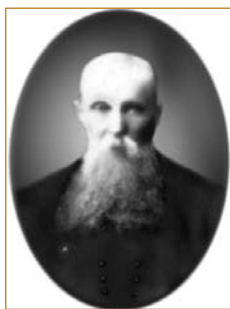
Автор (співавтор) 9 монографій і більше 30 наукових статей.

В. М. Константинова

КОНСТАНТИНОВ Костянтин Пантелеймонович

Один з ініціаторів відкриття Бердянської чоловічої гімназії, потомствений почесний громадянин міста Бердянська, купець 2-ї гільдії. 30.11.1862 р. обраний міським головою, але результати виборів були опротестовані. На перевиборах зазнав поразки. Наприкінці 1863 р. обраний словесним суддею. Як міський голова багато зробив для зведення будівлі Бердянської чоловічої гімназії, для облаштування в місті двох народних училищ, безкоштовного народного училища для дівчат, поліпшення роботи жіночої прогімназії, членом попечительної ради якої він був. Відкрив міський громадський банк. Перевів у власність міста театр, побудований попереднім міським головою купцем Кобозєвим М. Облаштував будівлю для пожежної команди. Активно займався питанням про підведення до Бердянська залізниці, хоча й не домогся позитивного рішення. Запровадив прибуткову для Бердянська практику будівництва за рахунок міського бюджету торгових крамниць і здачі їх в оренду з торгів. Займався доброчинністю. Наприкінці 1874 р. у зв'язку із хворобою подав прохання про відставку з посади міського голови. У 1869–1874 рр. як гласний від м. Бердянська брав участь у сесіях повітових земських зборів.

В. М. Константинова

КОНСТАНТИНОВ Микола Пантелеймонович

Почесний попечитель Бердянської чоловічої гімназії, потомствений почесний громадянин міста Бердянська, купець 2-ї гільдії, молодший брат Бердянського міського голови Константинова К. У 1865 р. обраний старостою Бердянської соборної церкви. 23.11.1872 р. обраний Бердянською міською думою, а 23.09.1873 р. — повітовими земськими зборами на посаду почесного попечителя чоловічої гімназії. Затверджений на цій посаді 2.02.1874 р. і перебував на

ній до 1877 р. Був головою комісії із зведення будинку чоловічої гімназії. Директор російського клубу в Бердянську. Був директором міського банку, в 1876 р. звільнений із цієї посади. Обирався гласним Бердянської міської думи. У 1872–1874, 1900–1904 рр. як гласний від м. Бердянська брав участь у сесіях повітових земських зборів. З 1.10.1900 р. виконував обов'язки члена попечительної ради Бердянської жіночої гімназії. 12.02.1901 р. затверджений на цій посаді. Займався доброчинністю на користь учнів чоловічої і жіночої гімназій, гімназичної Олександрівської церкви, соборної церкви. У 1905 р. нагороджений медаллю «За старанність» на Володимирській стрічці. У 1908 р. нагороджений золотою шийною медаллю на Олександрівській стрічці.

В. М. Константинова

КОНСТАНТИНОВА Вікторія Миколаївна

29.03.1975, м. Запоріжжя

Доктор історичних наук (2011 р.), професор (2012 р.), директор Науково-дослідного інституту історичної урбаністики.

У 1998 р. закінчила історичний факультет Запорізького державного університету за спеціальністю «Історія України». У 1999–2002 рр. навчалася в аспірантурі Запорізького державного університету. У 2003–2004 рр. працювала викладачем кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін Запорізького державного університету.

У 2004 р. захистила кандидатську дисертацію «Джерела з соціально-економічної історії міст Південної України (остання чверть XVIII ст. — 1854 р.)». Науковий керівник — Бойко А.

У 2004–2005 рр. — доцент Європейського університету. З серпня 2005 р. — доцент кафедри історії України Бердянського державного педагогічного університету.

У листопаді 2009 — березні 2011 рр. — докторант кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін Запорізького національного університету.

У березні 2011 р. захистила докторську дисертацію «Урбанізаційні процеси на півдні України (друга половина XIX — початок XX ст.)». Науковий консультант — Бойко А.

З березня 2011 р. — професор кафедри історії України (з 2016 р. — кафедри історії та філософії) БДПУ.

З 2012 р. — директор науково-дослідного інституту Історичної урбаністики.

Член Запорізького наукового товариства ім. Я. Новицького, Міжнародної Асоціації Гуманітаріїв.

Сфери наукових інтересів: історична урбаністика, історична регіоналістика, усна історія, історія освіти, інтернаціоналізація освіти, гендерна історія, археографія, морська історія, історіографія.

Є автором і упорядником більше 600 наукових праць (зокрема, 18 археографічних видань і монографій).

І. І. Лиман

КОРКІШКО

Вікторія Олегівна

13.07.1983, м. Ставрополь
Ставропольського краю

Кандидат філологічних наук (2011 р.), доцент (2014 р.).

У 2005 р. закінчила БДПУ й отримала диплом спеціаліста з відзнакою за спеціальністю «Мова та література (російська, англійська)». У 2006 р. закінчила з відзнакою магістратуру Інституту філології БДПУ за спеціальністю «Мова та література (російська)».

Протягом 2007–2010 рр. працювала асистентом кафедри української та зарубіжної літератури Інституту філології БДПУ та навчалась в аспірантурі Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України за спеціальністю 10.01.02 — російська література. З 2010 р. працювала старшим викладачем кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ.

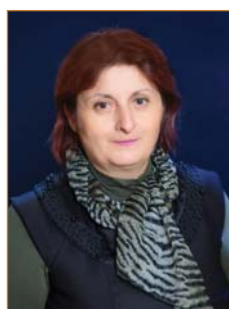
22 березня 2011 р. захистила кандидатську дисертацію «Хронотоп дороги у творчості М. В. Гоголя: семантика та художні функції» зі спеціальності 10.01.02 — російська література в Таврійському національному університеті ім. В. І. Вернадського (м. Сімферополь), науковий керівник — Михед П.

З 2012 р. працює на посаді доцента кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури. З 2014 р. — доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

Наукові інтереси: гоголезнавство, російська література середини XIX століття, поезія «Срібного століття», міфопоетика, сучасна російська література.

Авторка 1 монографії, 2 навчальних посібників, 21 наукової статті.

Н. В. Рула

КОРНІЄНКО

Світлана Іванівна

29.09.1968, с. Райнівка
Приморського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2008 р.), доцент (2011 р.).

У 1990 р. закінчила філологічний факультет Запорізького державного університету за спеціальністю «Українська мова і література», отримала кваліфікацію — філолог, викладач української мови і літератури. З 1990 р. працювала вчителем української мови та літератури у СШ № 52 м. Запоріжжя, Райнівській НСШ та Юріївській НСШ.

З 1992 р. починає працювати в Бердянському педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко асистентом кафедри української мови. З 2003 р. — старший викладач кафедри української мови Бердянського державного педагогічного університету. З 2007 р. — старший викладач кафедри теорії та методики навчання мов.

У жовтні 2008 р. захистила кандидатську дисертацію «Лексичні старослов'янізми в українській літературній мові XXI століття: семантичний і стилістичний аспекти» в Дніпропетровському національному університеті ім. Олеся Гончара (науковий керівник — Баранник Д.).

З 2009 р. переведена на кафедру філологічних дисциплін БДПУ, з лютого 2014 р. — доцент кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ.

З січня 2013 по січень 2017 рр. навчалася в докторантурі Софійського університету «Святого Климента Охридського», завершує роботу над дисертацією «Оволодіння болгарською літературною мовою болгарською діаспорою в Україні: лінгвокультурологічні та методичні аспекти». Наукові консультанти — професори Ангел Петров та Гергана Дачева.

У грудні 2015 р. стала ініціатором відкриття й головою культурно-інформаційного центру болгаристики «Кирилиця» при факультеті філології та соціальних комунікацій БДПУ. За ініціативи Корнієнко С. в БДПУ у травні 2017 р. відкрито комп'ютерний клас для вивчення іноземних мов.

Авторка 1 одноосібної монографії, 52 наукових статей, 1 брошури, співавторка 2 колективних монографій.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.); Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2012 р.).

О. П. Колінько

КОРФ
Микола
Олександрович

02 (14).07.1834, Харків –
13 (25).11.1883, Харків

Педагог, громадський діяч, публіцист. Закінчив курс в Олександрівському ліцеї. Із запровадженням земських установ був обраний повітовим гласним Олександрівського повіту Катеринославської губернії, почесним мировим суддею, згодом головою мирового з'їзду. Його діяльність зосередилася переважно на народній освіті, створенні народних шкіл з 3 відділеннями в одному класі. Завдяки Корфу М. такі школи були створені в Олександрівському та Бердянському повітах. Публікував статті в «Санкт-Петербурзьких відомостях», «Віснику Європи» та «Народній школі». У 1867–1873 рр. видав п'ять підручників для народної школи. У 1870 р. Санкт-Петербурзьке педагогічне товариство обрало Корфа своїм почесним членом; у 1871 р. те ж зробили Московський університет і Московський комітет письменності. Тоді ж Корф відвідав Санкт-Петербург, де намагався пропагувати необхідність загальної освіти. Не знайшовши достатньої підтримки своїх поглядів, поїхав до Швейцарії, де продовжував писати книги і статті, викладав у ним же заснованій російській домашній школі в Женеві. У 1880 р. остаточно повернувся з-за кордону. Активно знайомився зі станом народної освіти, неодноразово відвідуючи, зокрема, навчальні заклади Олександрівська, Бердянська та відповідних повітів. Палко проповідував ідею загального обов'язкового навчання, а також необхідність проведення учительських з'їздів. Останній за життя Корфа М. учительський з'їзд був скликаний 10.06.1883 р. і проведений самим бароном у Бердянську, в стінах чоловічої гімназії. У 2006 р. у БДПУ встановлено бюст Корфа М.

В. М. Константинова

КОСЕНКО
Павло Борисович

16.01.1974,
м. Дніпропетровськ

Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2012 р.).

У 1996 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, отримав кваліфікацію «вчитель початкових класів і музичного виховання». З 1998 р. — викладач Бердянського державного педагогічного університету, керував народним фольклорним ансамблем «Хуртовина» (2001–2005 рр.). Одночасно навчався в Донецькій музичній академії ім. С. Прокоф'єва за спеціальністю «Музичне мистецтво», здобув кваліфікацію — викладач, артист оркестру (ансамблю), диригент оркестру народних інструментів.

Протягом 2005–2008 рр. навчався в аспірантурі НПУ ім. М. П. Драгоманова, захистив кандидатську дисертацію «Методика особистісно орієнтованого навчання гри на музичному інструменті майбутнього вчителя музики» (науковий керівник — Горбенко С.).

2008–2010 рр. — старший викладач кафедри музичного виховання. Засновник і художній керівник народного інструментального ансамблю «Барвісти музики».

Сфера наукових інтересів: сутність та зміст особистісно орієнтованого навчання в системі педагогічної освіти; використання аналогій між музикою та іншими видами мистецтв як засіб формування художньо-естетичного світогляду; актуальні питання інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики.

Автор понад 25 наукових статей, одноосібної монографії, методичних рекомендацій «Основи класичної техніки гітариста».

Нагороди: почесні грамоти Бердянського державного педагогічного університету (2002 р., 2010 р., 2011 р. 2014 р.), Подяка ректора Бердянського державного педагогічного університету (2010 р.), Подяка міського голови м. Бердянська (2012 р.), Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2015 р.).

І. В. Дубінець

КОСТЕНКО
Ганна Петрівна

09.01.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат економічних наук (2012 р.), доцент (2014 р.).

У 2001 р. закінчила Азовський регіональний інститут управління при Запорізькому державному університеті за спеціальністю «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», здобула кваліфікацію менеджера. З січня 2000 р. працювала в Азовсько-

му регіональному інституті управління при Запорізькому державному університеті на посадах бухгалтера-економіста та бухгалтера обліково-економічного відділу (2000–2005 рр.), де поряд з виконанням обов'язків за основним місцем роботи з жовтня 2002 р. займалася викладацькою діяльністю за сумісництвом на факультеті післядипломної освіти.

З 2003 р. є сертифікованим спеціалістом у галузі бухгалтерського обліку (Св-во ТОВ «Баланс-Клуб», ВГО «Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України» № 000105 від 29.12.2003 р.).

У 2005 р. здобула кваліфікацію магістра з фінансів у Донецькому державному університеті економіки й торгівлі ім. М. Туган-Барановського.

З серпня 2005 р. переведена на посаду старшого викладача кафедри фінансів Приватного вищого навчального закладу «Академія управління та інформаційних технологій «АРІУ». З 2007 р. працювала асистентом кафедри фінансів Азовського регіонального інституту управління Запорізького національного технічного університету (АРІУ ЗНТУ).

З 2008 по 2011 рр. навчалася в аспірантурі Донецького національного університету економіки й торгівлі ім. М. Туган-Барановського з відривом від виробництва. У цей період продовжувала працювати в Азовському регіональному інституті управління Запорізького національного технічного університету (АРІУ ЗНТУ) за сумісництвом на посаді асистента та в подальшому на посаді старшого викладача кафедри фінансів. У 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Фінансове забезпечення розвитку санаторно-курортних закладів» за спеціальністю 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» (науковий керівник — Чайковська О.).

У грудні 2011 р. прийнята на посаду старшого викладача АРІУ ЗНТУ за основним місцем роботи. З березня 2012 р. у зв'язку з приєднанням АРІУ ЗНТУ до Бердянського державного педагогічного університету (БДПУ) обіймала посаду старшого викладача кафедри економічної кібернетики, фінансів і кредиту, а з 1 вересня 2012 р. — посаду старшого викладача кафедри економічної кібернетики і фінансів БДПУ. У вересні 2013 р. переведена на посаду доцента кафедри економічної кібернетики і фінансів БДПУ.

Вчене звання доцента кафедри економічної кібернетики і фінансів присвоєно у 2014 р.

З травня 2016 р. — доцент кафедри фінансів і кредиту.

Сфери наукових інтересів: фінансова діяльність суб'єктів підприємництва; фінансовий механізм розвитку туризму і курортів в Україні; фінансове забезпечення відтворення

людського капіталу; фінансування розвитку санаторно-курортних закладів як складової соціальної сфери держави.

Авторка 1 монографії, 1 навчального посібника і 20 наукових статей.

Нагороди: Грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Почесна грамота Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.), Грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2016 р.).

П. В. Захарченко

КОСТРОМИЦЬКИЙ Роман Іванович

21.01.1981, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2009 р.), доцент (2012 р.).

У 2004 р. закінчив Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (російська)» й одержав диплом з відзнакою. З 2004 р. по 2005 р. працював на посаді старшого викладача кафедри української та зарубіжної літератури БДПУ.

Протягом 2005–2008 рр. навчався в цільовій аспірантурі при Запорізькому національному університеті (спеціальність 10.01.02 — російська література). У 2005 р. переведений на посаду старшого викладача кафедри української та зарубіжної літератури Бердянського державного педагогічного університету.

У 2009 р. успішно захистив кандидатську дисертацію «Тенденції «пізнього постмодернізму» в творчості В. О. Пелевіна («ДПП», «Священна книга перевертня»». Науковий керівник — Погребна В. Одержав диплом кандидата філологічних наук зі спеціальності «10.01.02 — російська література».

З березня 2012 р. — доцент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

Сфера наукових інтересів: сучасна російська література, постмодернізм, міфопоетика, творчість В. Пелевіна.

Автор 25 наукових і навчально-методичних праць, зокрема одноосібної монографії.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.).

Т. І. Нікішина

КОТ
Надія Андріївна

04.06.1956, с. Хандальськ
Д-Мостовського р-ну
Красноярського краю

Кандидат педагогічних наук (1995 р.), доцент (2003 р.).

У 1979 р. закінчила Запорізький державний педагогічний інститут. Викладала психологію та методику фізичного виховання у Дніпропетровському педагогічному училищі.

У Бердянському державному педагогічному університеті працює з 1985 р.

У 1995 р. захистила кандидатську дисертацію «Виховання вольових якостей у дітей 4–6 років засобами фізичної культури». Науковий керівник – Вільчковський Е. У 2003 р. отримала вчене звання доцента.

Починаючи з 2001 р., Надія Андріївна працює заступником декана факультету з виховної роботи. Про таких, як Надія Андріївна, кажуть: «Людина на своєму місці». Вона є невтомним генератором ідей, чудовим організатором, сценаристом, режисером, постановником і навіть фахівцем з костюмів і декорацій.

Сфера наукових інтересів: фізичне виховання та оздоровчі технології дітей дошкільного віку.

Авторка 53 публікацій, серед яких – наукові статті, навчально-методичні посібники, колективні монографії.

Кот Н. активно виступає на методичних об'єднаннях, семінарах для дошкільних працівників міста та району, надає консультативну допомогу керівникам з фізичного виховання ДНЗ.

Нагороди: Грамота Міністерства освіти і науки України (1995 р.), нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» (2009 р.), «В. О. Сухомлинський» (2015 р.), медаль міста Бердянська (2016 р.).

І. Г. Улюкаєва

КОТЕНДЖИ
Леонід Валентинович

26.04.1957,
смт. Першотравневе
Донецької обл.

Кандидат наук з фізичного виховання та спорту (2012 р.), доцент (2007 р.).

У 1978 р. закінчив факультет загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного

педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни та праця», здобув кваліфікацію «вчитель загальнотехнічних дисциплін». Має звання майстра спорту з важкої атлетики та пауерліфтингу.

З 1980 р. працював у спортклубі «Першотравневець» тренером-викладачем з важкої атлетики, а з 1996 р. – тренером-викладачем з пауерліфтингу.

З 1997 р. викладає на кафедрі фізичного виховання Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

З 2007 р. – доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання.

З 1980 р. до сьогодні підготував 33 майстри спорту та 13 майстрів спорту міжнародного класу, серед яких 2 заслужених майстри спорту.

З 1996 р. – президент федерації пауерліфтингу Запорізької області.

У 1997 р. за підготовку національної збірної України з важкої атлетики до Олімпійських Ігор в Атланті (1996 р.) присвоєно звання «Заслужений тренер України». З 1998 р. – суддя міжнародної категорії.

Протягом 2002–2012 рр. очолював національну чоловічу збірну України з пауерліфтингу.

У квітні 2012 р. захистив кандидатську дисертацію «Історико-соціальні аспекти світового пауерліфтингу» (науковий керівник – Стеценко А.).

Сфери наукових інтересів: навчально-методичне забезпечення тренувального процесу спортсменів-пауерліфтерів високого класу під час підготовки до чемпіонатів Європи та світу у складі національної збірної команди.

Автор 12 наукових статей та публікацій у вітчизняних і зарубіжних виданнях.

Нагороджений орденом «За вагомий внесок у розвиток міста» (2009 р.), медаллю «За вагомий внесок в розвиток Запорізького краю» (2009 р.). Наказом Президента України №1017 від 07.12.2009 р. за досягнення високих спортивних результатів на VIII Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту, піднесення міжнародного престижу України Котенджи Л. присвоєно почесне звання «Заслужений працівник фізичної культури та спорту України».

В. В. Гнатюк

КОТЕНКО
Володимир
Дмитрович

18.08.1951 р., смт Анютині
Созівського р-ну
Харківської обл.

Кандидат юридичних наук (1986 р.), доцент

(2006 р.).

Протягом 1972–1976 рр. навчався на денному відділенні Харківського юридичного інституту (нині — Національний університет «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого»).

У 1986 р. на базі Харківського юридичного інституту захистив кандидатську дисертацію «Основні закономірності виникнення держави у східних слов'ян» за спеціальністю 12.00.01 — теорія та історія держави і права, історія політичних і правових вчень.

Після здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук працював старшим викладачем у Дрогобицькому педагогічному інституті, доцентом кафедр Харківського юридичного інституту, Хмельницького інституту регіонального управління та права, Азовського регіонального інституту управління Академії управління та інформаційних технологій (м. Бердянськ).

З 2012 р. — доцент кафедри політології та правознавства соціально-гуманітарного факультету (нині — кафедра правознавства гуманітарно-економічного факультету) Бердянського державного педагогічного університету.

Сфера наукових інтересів: історія держави і права східного слов'янства.

Автор 49 публікацій, з яких — одна монографія, 23 методичні розробки, 1 навчальний посібник, 24 наукові статті.

В. О. Мирошниченко

КОТЛЯР
Володимир
Пилипович

07.02.1938, с. Пісчанка
Пісчанського р-ну
Вінницької обл.

Провідний фахівець в Україні з питань теорії та методики керівництва образотворчою діяльністю дітей дошкільного віку, кандидат педагогічних наук (1974 р.), професор (1989 р.).

У 1960 р. закінчив Глухівський державний педагогічний інститут; 1960–1985 рр. — працював у Запорізькому державному педагогічному інституті: ст. викладачем, доцентом, завідувачем кафедри. У 1974 р. Володимир Пилипович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук «Формування чуття ритму в образотворчій діяльності дітей» (науковий керівник — Комарова Т.). З 1985 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. Очолював кафедру теорії та методики навчання дітей дошкільного віку, з 2004–2014 рр. — кафедру соціальної педагогіки. Розробив авторську методику навчання дошкільників малювання.

Сфера наукових інтересів: проблема естетичного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

Автор більше 80 публікацій. В. П. Котляр був одним із співавторів колективної монографії науковців лабораторії вікової психофізіології НДІ дошкільного виховання АПН СРСР м. Москва «Генезис сенсорних здібностей» (1976 р.). Ця робота отримала визнання в психологічній науці, про що свідчить її нагорода Дипломом II ступеня АПН СРСР і видання не тільки у вітчизняній науковій пресі, а й за кордоном (Італія).

Під керівництвом професора Котляра В. захищено 3 кандидатські дисертації (1988, 1995, 2003 рр.).

Нагороди: медалі: «За доблестний труд» (1970 р.), «Ветеран праці» (1985 р.), «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська» (2013 р.); нагрудні знаки: «Відмінник народної освіти» (1980 р.), «За наукові та освітні досягнення» (2006 р.); Грамота Кабінету Міністрів України (2014 р.).

К. В. Петровська

КОТЛЯРЕВСКИЙ
Марк Борисович

13.12.1941, Південна
Осетія

Ректор Академії управління та інформаційних технологій «АРИУ» (1993–2008 рр.), доктор фізико-математичних наук (1981 р.), професор, академік Академії наук Вищої школи України, заслужений діяч науки і техніки України.

У 1963 р. закінчив Томський інститут автоматизованих систем управління й радіоелектроніки, там же залишився працювати. З 1974 р. працював у Томському медичному

інституті. У 1981 р. захистив докторську дисертацію. Упродовж 1984–1993 рр. — завідувач кафедри фізики та інформатики Бердянського державного педагогічного інституту. У 1993 р. створив і очолював вищий навчальний заклад АРІУ ЗНТУ.

Автор понад 150 наукових робіт у галузі експериментальної фізики. Він створив наукову школу з прикладної фізики напівпровідників — більше десяти його учнів здобули наукові ступені кандидатів і докторів наук.

Нагороджений Грамотою та нагрудним знаком Кабінету Міністрів України, орденом Асоціації недержавних вишів «За розбудову освіти», медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська».

І. С. Смолина

КОЧЕРГАН Михайло Петрович

08.11.1936, с. Бережниця
Самбірського р-ну
Львівської обл.

Доктор філологічних наук (1983 р.), професор (1985 р.).

З 1955 р. по 1959 р. навчався в Дрогобицькому державному педагогічному інституті ім. Івана Франка зі спеціальності «Українська мова та література».

Упродовж 1962–1969 рр. працював у Дрогобицькому державному педагогічному інституті ім. Івана Франка.

У 1967 р. захистив кандидатську дисертацію «Лексика часових понять у слов'янських мовах» у спеціалізованій вченій раді НАН України (відділення мови, літератури і мистецтвознавства).

Протягом 1969–1988 рр. працював в Івано-Франківському державному педагогічному інституті.

У 1983 р. захистив докторську дисертацію «Лексична сполучуваність та значення слова» у спеціалізованій вченій раді Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. У 1985 р. присвоєно вчене звання професора.

З 1988 р. по 1992 р. працював у Черкаському державному педагогічному інституті на посаді завідувача кафедри загального і російського мовознавства, у 1992–2007 рр. — у Київському національному лінгвістичному університеті.

З 2007 р. працював у Бердянському державному педагогічному університеті на посаді завідувача кафедри романо-германської філології, професора.

Автор понад 210 наукових праць з лінгвістики й мовознавства та 4 підручників.

Уклав «Словник російсько-українських міжмовних омонімів» (1997 р.).

Нагороди: нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» (1996 р.) «За наукові та освітні досягнення» (2006 р.); присвоєно почесне звання «Заслужений працівник народної освіти України» (1998 р.).

С. О. Сідорцова

КОЧЕРГАН Юлія Федорівна

02.01.1935, с. Хвостівці,
Немирівського р-ну
Вінницької обл.

Доктор філологічних наук (1989 р.), професор (1991 р.).

У 1959 р. закінчила Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Українська мова та література». З 1965 р. працювала викладачем Дрогобицького педагогічного інституту.

У 1967 р. захистила кандидатську дисертацію «Поэтическое творчество Дмитрия Загула».

З 1970 р. працювала викладачем, а з 1986 р. — завідувачем кафедри української літератури Івано-Франківського педагогічного інституту. З 1988 р. — професор кафедри української літератури Черкаського педагогічного інституту.

У 1989 р. захистила докторську дисертацію «А. Довженко и романтическое течение социалистического реализма».

З 1992 р. працювала викладачем у вищих навчальних закладах Києва.

З грудня 2007 р. працювала завідувачем кафедри української мови Бердянського державного педагогічного університету. 2008–2009 рр. — завідувач кафедри теорії та методики навчання мов; з 2009 р. — професор кафедри української та зарубіжної літератури; 2010–2013 рр. — професор кафедри української літератури та компаративістики Бердянського державного педагогічного університету.

Автор численних наукових статей.

Сфера наукових інтересів: українська література ХХ ст., творчість Д. Загула, О. Довженка, О. Гончара, Ю. Яновського, М. Стельмаха.

Т. В. Хорольська

КРАВЧЕНКО

Іван Іванович

20.06.1899, с. Троїцьке Київської губ.,
тепер Рокитнянський р-н Київської обл. —
18.02.1953, м. Київ

Викладач Бердянського учительського інституту, історик, архівіст, доктор історичних наук (1952 р.), професор (1952 р). Українець. Народився в родині селянина-незаможника. Учасник громадянської війни. У 1917 р. — товариш (заступник) голови міської ради м. Радомишль, 1918 р. — заступник голови політвиконкому, 1919–1920 рр. — член Київського губвиконкому, голова комісії з ліквідації в м. Києві царських і тимчасового уряду установ. Закінчив Заболоцьку педагогічну школу (1921 р.). У 1921 р. вступив до Житомирського інституту народної освіти, згодом перевівся до Київського інституту народної освіти, який закінчив у 1924 р. 1925 – 1930 рр. — аспірант. 1930–1934 рр. — член Археографічної комісії Всеукраїнської Академії Наук (ВУАН), у 1929 -1934 рр. — член комісії з вивчення соціально-економічної історії України ХІХ-ХХ ст. ВУАН. 1930 р. — член комісії реврухів в Україні при ВУАН. 1928–1933 рр. — викладач Київського інституту народної освіти. 1930 р. — учений-архівіст Центрального історичного архіву в м. Києві. 1933–1934 — секретар Історичного циклу ВУАН. Активно виступав проти школи Грушевського М. 1934 р. — вчений секретар, директор Історико-археографічного інституту ВУАН. 1934–1936 рр. — науковий співробітник Київського обласного історичного архіву. З 1936 р. — співробітник, заступник директора з наукових питань Центральної наукової бібліотеки АН УРСР. З травня по серпень 1938 р. читав курс історії СРСР на курсах істориків при Бердянському учительському інституті. З 15.08.1938 р. — старший викладач і виконуючий обов'язки завідувача кафедри історії Бердянського учительського інституту, багато зробив для організації історичного факультету та кабінету історії. 11.05.1940 р. переведений з Осипенківського учительського інституту. 1941–1942 рр. — викладач Моздокського учительського інституту, 1942–1944 рр. — Ростовського університету, 1944–1952 рр. — викладач, декан історичного факультету, проректор Чернівецького державного університету. З 1952 р. — завідувач кафедри історії народногосподарства Київського фінансово-економічного інституту.

І. І. Лиман

КРАВЧЕНКО

Людмила Миколаївна

30.01.1949,
м. Хмельницький

Кандидат хімічних наук (1983 р.), старший науковий співробітник (1988 р.)

У 1971 р. закінчила Харківський державний університет ім. О. М. Горького за спеціальністю «Хімія. Фізична хімія», здобула кваліфікацію — хімік, викладач хімії. У 1980 р. закінчила Вищі державні курси з питань патентознавства та винахідництва, у 1982 р. — аспірантуру Донецького державного технічного університету. У системі вищої освіти України (Донецький національний технічний університет, Донецький технічний коледж, Донецький обласний інститут післядипломної освіти, Донецький інститут економіки та господарського права, Донецька державна академія управління) на різних посадах працювала з 1977 р.; у Бердянському державному педагогічному університеті працює доцентом з вересня 2002 р.

У 1983 р. захистила кандидатську дисертацію «Кінетика росту, доменна структура й піроелектричні властивості кристалів групи тригліцинсульфата, легованих органічними домішками» за спеціальністю 02.00.04 — «Фізична хімія» (науковий керівник — Візгерт Р.), у 1988 р. рішенням ВАК при Раді Міністрів СРСР присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за фахом «Фізична хімія».

Учасник наукових і освітніх проєктів: 2003–2004 р. — «Регіональна ініціатива з поліпшення якості води в м. Бердянську»; 2003 р. — «Зроби своє місто чистішим»; 2005–2006 р. — «Рідне місто»; 2013–2016 р. — «Знайомство з освітою й культурою країн Європи».

Сфери наукових інтересів: екологічні проблеми довкілля і здоров'я людини; сучасні тенденції розвитку освіти в Україні та за кордоном; хімія й сучасні технології отримання функціональних матеріалів.

Загальна кількість публікацій — 116: 9 навчальних посібників (1 посібник з грифом МОНУ), 2 авторських свідоцтва на винаходи, 66 наукових статей.

Нагороди: бронзова медаль ВДНГ СРСР «За досягнуті успіхи в розвитку народного господарства СРСР» (1986 р.), почесне звання і нагрудний знак «Винахідник СРСР» (1989 р.), Сертифікат Агентства США з охорони навколишнього середовища (2004 р.), Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2012 р.).

В. М. Літвич

КРАВЧЕНКО
Наталія
Володимирівна

11.03.1975, м. Маріуполь
Донецької обл.

Кандидат фізико-математичних наук (2010 р.),
доцент (2012 р.).

У 1997 р. закінчила математичний факультет Донецького державного університету за спеціальністю «Математика», отримала кваліфікацію «математик». Протягом 1997–2001 рр. працювала асистентом кафедри вищої математики та математичних методів в економіці Донецького інституту економіки та господарського права. З 2001 р. по 2004 р. навчалася в аспірантурі Інституту прикладної математики і механіки НАН України за спеціальністю 01.02.01 — «Теоретична механіка». З 2004 по 2009 р. працювала інженером I категорії відділу технічної механіки Інституту прикладної математики і механіки НАНУ. З вересня 2007 р. по грудень 2009 р. працювала за сумісництвом старшим викладачем кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні Бердянського державного педагогічного університету.

У листопаді 2009 р. захистила кандидатську дисертацію «Стабілізація динамічних систем за частиною змінних розривним та імпульсним керуванням із застосуванням до задач механіки твердих тіл» (науковий керівник — Ковальов О.).

З грудня 2009 р. працює доцентом кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні (з 2016 р. — кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики).

Сфери наукових інтересів: математична теорія керування, теорія стійкості, сучасні освітні технології, підготовка майбутніх інженерів-педагогів у галузі комп'ютерних технологій.

Авторка 62 науково-методичних публікацій, серед яких 1 монографія, 5 навчальних посібників і 26 наукових статей.

За серію робіт «Стабілізація керованих динамічних систем» присуджено премію ім. П. В. Харламова (2007 р.). Нагороджена Грамотою ректора БДПУ (2009 р.); Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010 р.).

Д. Я. Вертипорох

КРАВЧЕНКО Опанас Опанасович
1870 — ?

Священик, настоятель Бердянської Петро-Павлівської церкви, законовчитель Бердянської чоловічої гімназії. Народився в сім'ї псаломщика. По закінченні Чернігівської духовної семінарії в 1894 р. рукопокладений у диякона, а потім у священика до Покровської церкви с. Янівки Чернігівської губернії й повіту. З 1894 по 1898 рр. виконував обов'язки законовчителя початкової народної школи с. Янівки. У 1898 р. переведений до Петровської церкви Сімферопольського тюремного замку. Із цього ж року виконував обов'язки законовчителя Сімферопольської приватної гімназії. 1898–1909 рр. — завідувач і законовчитель школи грамоти при Сімферопольському тюремному замку. 1899–1900 р. — скарбник, член Таврійського єпархіального попечительства, член комітету з будівлі лікарні при Єпархіальному жіночому училищі. Упродовж 1900–1908 рр. — законовчитель педагогічних курсів для підготовки народних учителів у Сімферопольському міському п'яти класному училищі. 5.12.1909 р. переведений до Петро-Павлівської церкви м. Бердянська, призначений завідувачем і законовчителем церковнопарафіяльної школи при цьому храмі. У 1910 р. призначений депутатом-екзаменатором у всіх середніх навчальних закладах м. Бердянська, виконувачем обов'язків законовчителя у старших класах Бердянської чоловічої гімназії. У 1911 р. — депутат-екзаменатор у Бердянському початковому училищі. З 01.11.1911 р. призначений законовчителем у нижчих класах Бердянської жіночої гімназії, заснованої Саханьовою.

Нагороджений набедреником, скуфією, камилавкою, медалями на згадку царювання імператора Олександра III, на згадку 25-річчя церковнопарафіяльних шкіл і за участь у Всеросійському перепису населення 1897 р.

І. І. Лиман

КРАМАРЕНКО
Алла Миколаївна

16.11.1975, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор педагогічних наук (2014 р.), професор (2015 р.).

У 1997 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «По-

чаткове навчання та образотворче мистецтво». Протягом 1997–2005 рр. працювала вчителем образотворчого мистецтва в ЗОШ № 20 м. Бердянська.

З 2002 р. методист відділу практики в Бердянському державному педагогічному університеті.

З 2003 по 2005 рр. навчалась в аспірантурі. У 2006 р. захистила дисертацію «Підготовка майбутніх учителів початкової школи до гуманізації педагогічного процесу» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» (науковий керівник — Сущенко Т.). У 2006 р. на базі Гуманітарного університету «Запорізького інституту державного та муніципального управління» здобула кваліфікацію магістра педагогіки вищої школи.

2008–2010 рр. — декан факультету початкової освіти та практичної психології, доцент кафедри початкової освіти.

2011–2014 рр. — навчання в докторантурі Класичного приватного університету.

16 жовтня 2014 р. захистила дисертацію «Теоретичні і методичні засади формування екологічних цінностей майбутніх учителів початкової школи у процесі професійної підготовки» на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» (науковий консультант — Сущенко Т.).

З 01 листопада 2014 р. — завідувач кафедри початкової освіти Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв БДПУ.

У грудні 2015 р. просвоєно вчене звання професора кафедри початкової освіти.

Сфери наукових інтересів: еколого-орієнтована підготовка майбутніх учителів початкової школи, професійна освіта в умовах сталого розвитку, екологізація педагогічного процесу початкової школи.

Авторка 160 наукових праць: 4 монографії (2 — у співавторстві), 11 навчально-методичних посібників з грифом МОН (6 — у співавторстві), 2 збірники тестів, 2 збірники методичних рекомендацій у співавторстві, понад 100 статей і тез.

Нагороди: грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), МОН України (2009 р.), БДПУ (2007, 2008, 2009, 2010 рр.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.), Подяка від міської голови за плідну науково-педагогічну діяльність (2016 р.).

Під керівництвом Крамаренко А. захищено 1 кандидатську дисертацію (2013 р.).

Красножон Олексій Борисович

18.02.1975, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2006 р.), доцент (2010 р.).

Закінчив у 1997 р. Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Математика та інформатика». З 1997 р. працював головним спеціалістом відділу економіки Управління економіки Виконавчого комітету Бердянської міської ради. З квітня 2000 р. працював асистентом, а потім старшим викладачем кафедри математики та методики викладання математики БДПУ ім. П. Д. Осипенко, старшим викладачем, а потім доцентом кафедри математичного моделювання та обчислювальної математики БДПУ, доцентом кафедри дидактики природничо-наукових дисциплін та інформаційних технологій у навчанні БДПУ, доцентом кафедри математики БДПУ. З 2016 р. працює на посаді доцента кафедри математики та методики навчання математики БДПУ.

У січні 2006 р. захистив дисертацію «Система математичної підготовки майбутніх учителів фізики в умовах використання інформаційно-комунікаційних технологій» (науковий керівник — Шавальова В.).

Сфера наукових інтересів: теорія та методика навчання математики; методичні проблеми ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні аналітичної та диференціальної геометрії, лінійної алгебри, диференціальних та інтегральних рівнянь; методичні аспекти використання чисельних методів для розв'язання прикладних задач.

Автор 40 публікацій, з них — 3 навчальні посібники, один з яких має гриф МОН України, 20 статей у наукових фахових виданнях.

Нагороди: грамоти Управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації (2006 р., 2010 р) Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2007 р.); нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2016 р.).

Д. Я. Вертинорох

К. І. Степанюк

КРАШЕНИННИКОВ
Віктор Миколайович

22.12.1934, м. Волгоград

У 1953 р. закінчив середню школу і вступив до Північнокавказького гірничо-металургійного інституту ім. Орджонікідзе, який закінчив у 1958 році за спеціальністю «Збагачення корисних копалин» з додатковою спеціалізацією «Автоматизація технологічних процесів». На роботу був направлений на Донецьку ЦОР Ростовської області, звідки переїхав у Ворошиловград і працював з 1959 р. в інституті. У 1975 р. перейшов працювати до Ворошиловградського машинобудівного інституту на кафедру графіки, де викладав нарисну геометрію, креслення, художнє конструювання.

У 1983 р. переїхав до м. Грозного і працював на кафедрі загальнотехнічних дисциплін викладачем курсу «Методика трудового навчання». З червня 1993 р. — доцент кафедри педагогіки та методики загальнотехнічних дисциплін.

З 09.01.2002 р. по 30.08.2002 р. працював у Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко.

І. С. Смоліна

КРАЩЕНКО Валерій Антонович

16.09.1936

Випускник БДП ім. П. Д. Осипенко, доктор медичних наук.

Навчався на фізико-математичному факультеті БДП, який закінчив у 1959 р. Згодом навчався в Донецькому медичному інституті. У 1975 р. у Донецьку захистив кандидатську дисертацію «Вивчення патогенезу сальмонельозного бактеріоносійства за допомогою перитонеальних макрофагів собаки». Згодом став доктором медичних наук.

І. І. Лиман

КРИВИЛЬОВА
Олена Анатоліївна

19.11.1975, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2007 р.), доцент (2012 р.).

Докторант Бердянського державного педагогічного університету (з 2016 р.).

У 1998 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Фізика та інформатика», кваліфікація «учитель фізики та інформатики».

Протягом 2003–2006 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету та працювала вчителем фізики в Бердянській загальноосвітній школі I–III ступенів № 12 (за сумісництвом).

У 2006 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування у майбутніх учителів готовності до самостійної творчої діяльності» (науковий керівник – Приходько М.).

З листопада 2006 р. працює на кафедрі професійної педагогіки та методики професійного навчання (зараз — професійної освіти).

Працює над докторською дисертацією «Проектування психолого-педагогічної підготовки майбутніх викладачів професійно-технічних навчальних закладів» (науковий консультант — Сосницька Н.).

Авторка 1 монографії, 1 підручника (у співавторстві), 2 навчальних посібників, понад 40 наукових статей.

Нагороди: почесні грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010 р.), Національної академії педагогічних наук України (2012 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2014 р.).

В. І. Жигірь

КРИВУНЬ
Оксана Василівна

28.05.1974, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДП ім. П. Д. Осипенко.

У 1996 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, за фахом «Учитель української мови і літератури». У 2009 р. навчалася за фахом «Управління навчальним закладом» та отримала диплом магістра.

У 1994 р. почала працювати вчителем української мови та літератури в ЗОШ № 9 м. Бердянська. У 2001 р. призначена заступником директора з виховної роботи цієї ж школи. У 2004 р. — призначена директором ЗОШ № 6. З 31 серпня 2011 р. працює в Бердянській гімназії № 3 «Сузір'я» на посаді директора.

За плідну творчу роботу була нагороджена грамотами міськво та обласного управління освіти, почесними грамотами виконавчого комітету Бердянської міської ради, мера міста.

М. М. Греб

КРИЖАНІВСЬКИЙ Василь Костянтинович

1808, Гадяцький пов. Полтавської губ. —
24.07.1883, м. Бердянськ

Дворянин, «бердянський літописець». Закінчивши в 1821 р. Роменське повітове училище, поступив на службу до Феодосійського комерційного суду, в 1822 р. — до Феодосійського повітового суду. З 1823 р. служив писарем, пізніше — помічником секретаря при Керченській портовій митниці. У 1828 р. переведений до канцелярії Одеського градоначальника. У 1831 р. призначений до Департаменту зовнішньої торгівлі. У 1833 р. призначений надзирателем Маріупольської митної застави. У 1836 р. в чині титулярного радника відраджений до Бердянська для відкриття митної застави. Тоді ж за його ініціативою в Бердянську засновано богадільню. 18.06.1840 р. за клопотанням Новоросійського та Бессарабського генерал-губернатора Воронцова М. переведений на посаду надзирателя Бердянської митної застави. Став членом комісії зі спорудження соборної церкви. У 1842 р. призначений попечителем за приписанням у Бердянськ купців і міщан. 24.12.1846 р. за ініціативою Воронцова М. переміщений до Маріупольської митної застави надзирателем і знаходився на цій посаді до 1850 р. У 1851 р. повернувся до Бердянська. У 1853 р. звільнений зі служби. У січні 1856 р. призначений помічником письмоводителя Одеського сирітського суду, в лютому того ж року — письмоводителем Одеської лікарської управи. У 1857 р. звільнений зі служби за власним клопотанням. У 1859 р. призначений депутатом від дворян до Бердянської квартирної комісії. Наступного року призначений надзирателем Бердянського парафіяльного училища. Упродовж 1841–1883 рр. опублікував у газеті «Одеський вісник» більше сотні статей про Бердянськ і був визна-

ний одним із найактивніших співробітників цієї газети за весь період її існування. Вів щоденники, частина яких збереглась і є одним із найцінніших документальних комплексів з історії Бердянська. Не маючи дітей, заповідав свій сад Бердянській чоловічій гімназії, а будинок — Павлівській богадільні. Щоденники Крижанівського В. були сховані в тайнику дерев'яного столу, придбаного нащадком відомого в Бердянську дворянського роду Туржанським, і були випадково знайдені, коли старий стіл зробився непридатним для використання. Туржанські віддали свою знахідку до бібліотеки Бердянського державного педагогічного інституту, за що їм було виплачено 200 карбованців. У бібліотеці щоденники зареєстровані 12 лютого 1959 р. Утім, ця дата вельми умовна, оскільки на записах є штампи 1947, 1953 рр. У 2001 р. ректор Бердянського державного педагогічного інституту передав щоденники Крижанівського В. за 1865, 1866 і 1870 рр. Бердянському краєзнавчому музею, а в 2002 р. щоденники Крижанівського В. були опубліковані науковцями БДП.

І. І. Лиман

КРИЖКО Василь Васильович

24.07.1952, с. Малинівка
Генічеського р-ну
Херсонської обл.

Кандидат педагогічних наук (1994 р.), професор (2006 р.), заслужений працівник освіти України (2005 р.).

У 1973 р. закінчив природничо-географічний факультет Мелітопольського державного педагогічного інституту за спеціальністю «Географія і біологія», отримав кваліфікацію — вчитель географії і біології середньої школи. З 1973 р. працював учителем географії і біології, заступником директора та директором школи в Токмацькому і Чернігівському районах Запорізької обл. З 1980 р. працював методистом, директором, ректором Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. У 1994 р. захистив кандидатську дисертацію «Організаційно-педагогічні умови підвищення ефективності діяльності керівника школи нового типу» (науковий керівник — Павлютенко Є.).

З 2001 р. по 2010 р. — ректор Бердянського державного педагогічного інституту (університету).

Завідувач кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та ме-

тодики викладання суспільствознавчих дисциплін. Учене звання професора присвоєно у 2006 р.

Сфери наукових інтересів: управління освітою, менеджмент освіти, аксіологічна компонента управління освітою. Виступив автором ідеї нового напрямку педагогіки — «провідництво в освіті».

Автор понад 100 наукових і навчально-методичних праць.

І. Ф. Шумілова

КРИЖКО
Олена Анатоліївна

03.02.1967, с. Тарасівка
Пологівського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (1997 р.), доцент (2001 р.).

У 1989 р. закінчила філологічний факультет Запорізького державного університету за спеціальністю «Українська мова і література», отримала кваліфікацію «філолог, викладач української мови і літератури». З 1989 р. працювала асистентом кафедри української мови та літератури Бердянського державного педагогічного інституту. Протягом 1991–1994 рр. навчалася в цільовій аспірантурі при Запорізькому державному університеті. У 1994 р. переведена на посаду старшого викладача кафедри української мови БДП. 16 грудня 1997 р. успішно захистила кандидатську дисертацію «Розвиток семантики побутової лексики українських літописів кінця XVII — початку XVIII ст. (назви їжі, напоїв, продуктів харчування)» зі спеціальності «Українська мова» (науковий керівник — Олійник І.). У 1999 р. переведена на посаду доцента кафедри української мови БДП. У 2001 р. Крижко О. присвоєно вчене звання доцента кафедри української мови.

Сфери наукових інтересів: історична лексикологія української мови, етимологія, семантика, дискурс, дискурсивний аналіз.

Авторка 67 наукових робіт, з яких 2 монографії (одноосібна та колективна), 4 навчальних посібники (1 — з грифом МОН), 3 методичні рекомендації, 58 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2004 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2010 р.), Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації (2010 р.), нагрудний

знак «Відмінник освіти України» (2015 р.), почесні грамоти Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2016, 2017 рр.).

Н. В. Павлик

КРИШТАЛЬ
Іван Тимофійович

1902, с. Демидівка Решетилівського р-ну
Полтавської обл. — ?

Директор підсобного господарства Осипенківського учительського інституту.

З 1919 р. працював на підприємствах Полтави. У 1924–1926 рр. служив у Червоній армії. З 1926 р. працював на підприємствах Полтави, Запоріжжя, Харкова, Донбасу. У 1934–1935 рр. — голова колгоспу. З 1935 р. — у м. Бердянську. У 1941–1944 рр. перебував в евакуації. Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій вітчизняній війні 1941–1945 рр.». З 14.04.1947 р. — директор підсобного господарства Осипенківського учительського інституту.

В. М. Константинова

КРУТІЙ
Катерина Леонідівна

15.12.1960, смт Олександрівське
Красногвардійського р-ну,
нині — АР Крим.

Випусниця Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко (1986 р.), доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Академії менеджменту в освіті та культурі (м. Москва), Петровської Академії науки та культури (м. Санкт-Петербург), головний редактор науково-практичного журналу «Дошкільне виховання».

З 1993 р. працює в Запорізькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти. З 1996 р. виконувала обов'язки заступника директора, а з 2007 р. — проректора з наукової роботи. Водночас, з 2000 р. — завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти цього закладу. З 2015 р. — професор кафедри педагогіки та методики початкової і дошкільної освіти Інституту педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка.

Коло наукових інтересів: дошкільна, початкова та корекційна освіта, онтолінгвістика, логопедія, дефектологія, методика навчання української мови, менеджмент освіти, методика професійної освіти, психологія.

Авторка понад 350 наукових статей, методичних посібників, посібників із грифом МОН України, хрестоматій, словників-довідників, програм, методичних рекомендацій, монографій.

І. Г. Улюкаєва

КРУЧИНЕНКО Віталій Григорович

08.10.1934, с. Глобине
Полтавської обл.

Доктор фізико-математичних наук (1990 р.), професор (1996 р.).

У 1957 р. закінчив астрономічний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. У 1973–1987 рр. — завідувач відділу метеорної астрономії, 1987–1994 рр. — завідувач відділу малих тіл Сонячної системи, 1994–2004 рр. — провідний науковий спеціаліст Астрономічної обсерваторії.

У 1967 р. в Інституті математики АПН УРСР захистив кандидатську дисертацію «Про дроблення метеорних тіл». У 1990 р. захистив докторську дисертацію «Нагрівання і руйнування метеорних тіл. Теорія, модельні розрахунки і результати спостережень». З 1996 р. — професор. У 2005–2012 рр. — професор кафедри фізики і методики викладання фізики БДПУ.

Сфери наукових зацікавлень: метеорна астрономія, процеси руйнування малих і великих метеороїдів в атмосфері Землі та ін. планет, динаміка й еволюція малих тіл Сонячної системи.

І. І. Лиман

КУДЛІНА Євгенія Ананіївна

02.01.1935, с. Казальцеве
Каргаського р-ну
Томської обл.

Кандидат біологічних наук, доцент (1985–2012 рр.).

З 1995 по 2000 рр. очолювала кафедру природознавства.

У 1998 р. обіймала посаду завідувача об'єднаної кафедри природознавства та медичної

підготовки й цивільного захисту Бердянського державного педагогічного інституту.

Була запрошена для вивчення Аральського моря. Це була госпдоговірна тематика, яка сприяла розвитку всього інституту.

Кудліна Є. очолювала студентську наукову роботу кафедри за біологічним напрямом. Студентські роботи, виконані під її керівництвом, неодноразово посідали призові місця на обласних та республіканських олімпіадах.

Кудліна Є. зробила вагомий внесок у дослідження теми «Формування еколого-валеологічної культури студентської молоді».

Коло наукових інтересів: рекреаційні ландшафти Північного Приазов'я та їх охорона, інтродукція та акліматизація пеленгасу у водоймищах Північного Приазов'я, екологія Північного Приазов'я, питання екологічного навчання та виховання як основи національної безпеки держави; проведено дослідження з екологічного стану Азовського моря, біорізноманіття Бердянської коси та стану заповідних територій Північного Приазов'я; проведено уточнення екологічних характеристик річки Берди; досліджено стан запасів та якості питної води в Україні.

С. М. Хатунцева

КУЖЕНКО Володимир Андрійович

29.06.1919, с. Михайлівка
Олександрівського р-ну
Кіровоградської обл.

У 1938 р. вступив на механіко-математичний факультет Київського університету, де навчався до середини 1940–1941 н. р. У цей період перервав навчання і працював учителем математики і фізики в Березівській середній школі Київської області. У перші дні Великої Вітчизняної війни намагався повернутися до м. Києва. Під м. Смілою потрапив в оточення, був захоплений німецькими військовими й відправлений на відбудову залізничної станції Сміла. Звідти втік у Смілянські ліси, а потім до батьків у с. Михайлівку.

У період тимчасової окупації в 1941–1943 рр. переховувався від німецьких загарбників та їхніх спільників, підтримував зв'язок з партизанськими групами, які діяли в лісах Олександрівського району. Після визволення території цього району з 15 грудня 1943 р. працював інспектором шкіл, а з 15 серпня 1944 р. — учителем, завучем у Цибулівській середній школі до

1947 р. У цей час продовжував заочно навчатися в Київському університеті, а державні іспити склав у 1947 р. у Черкаському педагогічному інституті на фізико-математичному факультеті.

З 1947 по 1948 р. працював викладачем математики в Знаменівському агрономічному технікумі Кіровоградської області.

Протягом 1948–1960 рр. працював учителем математики і фізики в Червонополівській середній школі Кіровоградської області. З 1960 по 1974 р. працював у Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на посаді асистента, доцента, завідувача кафедри вищої математики.

У 1967 р. захистив кандидатську дисертацію. У 1974 р. перевівся працювати до Слов'янського педінституту, а з 1975 по 1986 р. працював доцентом, завідувачем кафедри вищої математики в Кіровоградському педінституті. З 1986 р. перебував на пенсії.

І. С. Смолина

КУЗНЕЦОВ Юрій Матвійович

Випускник БДПІ, декан загальнонаукового факультету БДПІ.

У 1959 р. закінчив фізико-математичний факультет БДПІ, отримавши диплом із відзнакою. Наказом ректора інституту від 29.01.1964 р. про створення бюро з винахідництва і раціоналізації включений до складу цього бюро із покладенням на нього відповідальності за ведення документації, оформлення заявок на винахідництво і рацпропозиції, здійснення контролю за ходом розгляду й експериментальної перевірки винахідництва і рацпропозицій. У 1964 р. — асистент кафедри фізики. Наказом ректора інституту від 02.02.1967 р. призначений виконувачем обов'язків декана загальнонаукового факультету БДПІ. Наказом ректора інституту від 13.02.1968 р. Кузнецову Ю. припинено плату за виконання обов'язків декана у зв'язку з реорганізацією загальнонаукових факультетів при педагогічних інститутах. У 1967–1973 рр. продовжив працювати старшим викладачем кафедри фізики.

В. М. Константинова

КУЛИК

Сергій Геннадійович

02.09.1988, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат юридичних наук (2016 р.)

У 2010 р. закінчив магістратуру Інституту права ім. Володимира Сташиса Класичного приватного університету за спеціальністю «Правознавство», а з 2011 р. аспірант кафедри кримінального права цього ж навчального закладу. З 2010 р. по 2012 р. працював приватним юристом у юридичній фірмі «Баррістер» (м. Бердянськ).

З 2012 р. обіймав посаду юрисконсульта в Комунальному закладі «Бердянський медичний коледж» Запорізької обласної ради та за сумісництвом викладав основи правознавства. З 2013 р. — асистент кафедри політології та правознавства соціально-гуманітарного факультету Бердянського державного педагогічного університету.

02 квітня 2014 р. згідно з Указом Президента України № 303/2014 «Про часткову мобілізацію» мобілізований до лав Державної прикордонної служби України. Після демобілізації у 2015 р. поновлений на посаді юрисконсульта в КЗ «Бердянський медичний коледж» ЗОР та продовжує викладацьку діяльність на кафедрі правознавства соціально-гуманітарного факультету (з 2016 р. — гуманітарно-економічного факультету) БДПУ.

У 2015 р. виконав норматив Майстра спорту України з пауерліфтингу із присвоєнням відповідного спортивного звання.

У травні 2016 р. захистив кандидатську дисертацію «Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам проти моральності» (науковий керівник — Денисов С.)

Сфера наукових інтересів: злочини проти моральності, спортивне право, злочинність у сфері фізичної культури та спорту, спортивна кримінологія.

Автор 9 наукових статей, співавтор 3 навчальних посібників, 1 монографії.

В. О. Мирошниченко

КУЛІКОВ Георгій Михайлович

1920, с. Н. Горка Сангурського р-ну
Кіровоградської обл.

У 1939–1940 рр. навчався в учительському інституті в м. Котельнич Кіровоградської обл.

Учасник Другої світової війни: у 1941 р. воював на Ленінградському напрямі. Після по-

ранення перебував в евакошпиталі м. Барнаула (1941–1943 рр.).

З 1944 р. — 4-ий Український фронт (Нікопольський плацдарм, Крим), 3-ій Білоруський фронт, Далекосхідний фронт (оперувовно-важений ОКР «Смерш»).

Протягом 1946–1949 рр. — студент Курського державного педагогічного інституту.

1949–1952 рр. — аспірант Інституту філософії АН СРСР (м. Москва).

У 1953–1959 рр. працював старшим викладачем кафедри марксизму-ленінізму Псковського педагогічного інституту ім. Кірова.

З 1959 по 1960 р. — в. о. доцента, а в 1961–1962 рр. — доцент цього інституту.

У 1962–1963 рр. обіймав посаду завідувача кафедри марксизму-ленінізму Псковського педагогічного інституту ім. Кірова.

З 26.08.1963 до 17.08.1965 рр. Георгій Михайлович працював на посаді доцента кафедри марксизму-ленінізму Бердянського державного педагогічного інституту.

Нагороджений 2 медалями «За бойові заслуги», медалями: «За взяття Кенігсберга», «За перемогу над Німеччиною», «За перемогу над Японією».

Ю. В. Федорик

КУРПА
Лідія Василівна

25.11.1944, м. Маріуполь
Донецької обл.

Випускниця БДПІ,
доктор технічних наук
(1990 р.), професор
(1993 р.).

У 1966 р. закінчила фізико-математичний факультет БДПІ. Учениця Рвачова В. У студентські роки працювала над науковою темою «Задача про склеювання квадрата».

З 1970 р. з перервою працює в Харківському політехнічному інституті. З 1995 р. — завідувач кафедри прикладної математики. Упродовж 1980–1997 рр. — науковий співробітник (провідний науковий співробітник) Інституту проблем машинобудування НАНУ (Харків).

Сфери наукових інтересів: застосування методу R-функцій до лінійних і нелінійних задач теорії пластин і пологих оболонки, алгоритми й програмне забезпечення для розв'язування нелінійних задач теорії пологих оболонки складної форми в плані.

Авторка понад 200 наукових праць.

І. І. Лиман

КУТОВА
Наталія Анатоліївна

01.08.1967, с. Бердянське
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Спеціаліст вищої категорії, має звання «Старший вихователь».

Упродовж 1974–1982 рр. навчалася в Бердянській восьмирічній школі. Після закінчення навчання — у Запорізькому педагогічному училищі № 1 здобула спеціальність «Виховання в дошкільних закладах». Отримала диплом з відзнакою.

Педагогічну діяльність розпочала на посаді вихователя в Оріхівському ДНЗ № 10 у 1982 р.

Протягом 1992–1997 рр. навчалася в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та психологія (дошкільна)».

У вересні 2001 р. була призначена на посаду завідувача Оріхівського КДНЗ «Калинка», у якому функціонує 12 вікових груп (250 дітей). Заклад очолює по теперішній час.

У 2013 р. стала лауреатом обласної педагогічної премії.

Кутова Наталія Анатоліївна працює над проблемною темою «Роль особистісних якостей керівника в компетентному управлінні дошкільним навчальним закладом».

Кутова Н. — постійний член колегії відділу освіти Оріхівської РДА, двічі поспіль обиралася депутатом Оріхівської міської ради.

З 2006 по 2015 рр. — депутат Оріхівської міської ради.

Нагороди: грамота Міністерства освіти та науки України (2001 р.), грамоти Оріхівської міської ради, відділу освіти Оріхівської РДА, департаменту освіти Запорізької ОДА.

Г. О. Лопатіна

КУЧЕР
Станіслав Федорович

07.01.1955,
м. Дніпродзержинськ
Дніпропетровської обл.

Кандидат економічних наук (2009 р.), доцент (2011 р.).

У 1981 р. закінчив Дніпропетровський державний університет за спеціальністю «Історія», здобув кваліфікацію — історик, викладач історії та суспільствознавства; у 1999 р. — Азовський регіональний інститут управління (м. Бер-

дянськ), спеціальність «Менеджмент організацій», здобув кваліфікацію — менеджер.

З 1985 р. працював учителем історії Дніпропетровської СШ № 135, має звання «Учитель-методист вищої категорії». З 1993 р. працював у Бердянському машинобудівному коледжі завідувачем навчально-методичного кабінету, з 1994 по 2011 рр. працював в Азовському регіональному інституті управління Запорізького національного технічного університету на посадах старшого викладача, доцента кафедри економіки та менеджменту, заступника директора з організаційної та науково-методичної роботи.

Кандидат економічних наук з 2009 р. Захистив дисертацію «Організаційно-економічне забезпечення перетворень у курортно-рекреаційній системі приморського міста» у спеціалізованій вченій раді Інституту економіко-правових досліджень Національної академії наук України, спеціальність 08.00.05 — розвиток продуктивних сил і регіональна економіка (науковий керівник — Гудзь П.).

З 2011 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті доцентом кафедри менеджменту, з 2013 р. — доцентом кафедри економіки підприємства та економічної теорії.

Сфери наукових інтересів: розвиток продуктивних сил та регіональна економіка, економіка приморського міста, просторова організація розміщення продуктивних сил на приморських територіях.

Автор та співавтор 5 монографій, 4 навчально-методичних посібників і 51 наукової статті.

Нагороди: почесні грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010, 2012 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2015 р.).

А. А. Жигірь

КУЧМА Поліна Федорівна

16.10.1912, с. Деревка
Бердянського пов. — ?

Завідувач кафедри педагогіки Осипенківського вчительського інституту.

Протягом 1930–1933 рр. навчалася в Новомосковському педагогічному інституті на педолого-педагогічному факультеті. У 1933–1937 рр. — викладач педагогіки в Гуляйпільській медшколі, у 1937–1939 рр. — у Красноградській педшколі, у 1939–1941 рр. — керівник кафедри педагогіки Красноградського учительського інституту. У 1943–1944 рр. — завідувач Деревецької початкової школи. З 25.02.1944 р. — ви-

кладач психології і завідувач кафедри педагогіки Осипенківського вчительського інституту.

У 1945 р. звільнена з роботи, але Наркомат освіти УРСР визнав це звільнення необґрунтованим. Продовжила працювати на посаді асистента, пізніше — викладача кафедри педагогіки.

В. М. Константінова

КУШНІРЮК Сергій Георгійович

15.03.1956, с. Витилівка
Чернівецької обл.

Кандидат наук з фізичного виховання і спорту (2005 р.), професор (2014 р.).

У 1983 р. Кушнірюк Сергій Георгійович закінчив Запорізький індустріальний інститут за спеціальністю «Інженер-металург», а в 1985 р. — Запорізький державний педагогічний інститут за спеціальністю «Фізичне виховання». Працював на посаді завідувача кафедри спортивних ігор Запорізького державного університету (1986–1996 рр.), Державний тренер України з гандболу, Головний тренер чоловічої збірної команди України Міністерства молоді і спорту України (2001–2008 рр.). У 2005 р. захистив кандидатську дисертацію «Контроль і структура фізичної підготовленості гандболістів високої кваліфікації у тренувальному макроциклі» (науковий керівник — Кубраченко О.). З 2010 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті на посаді декана факультету фізичного виховання.

Чемпіон XXI Олімпійських Ігор (1976 р.), срібний призер XXII Олімпійських Ігор (1980 р.), Чемпіон Світу (1982 р.).

Академік Академії спорту України.

Сфери наукових інтересів: актуальні питання фізичного виховання, спорту та здоров'я студентської молоді та актуальні питання впливу довкілля, фізичного виховання та спорту на здоров'я студентської молоді.

Автор 1 монографії, 3 підручників, 2 посібників, 12 наукових статей і 40 навчально-методичних праць.

Під керівництвом науковця захищено 2 кандидатські дисертації.

Нагороджений урядовими нагородами: двома медалями «За трудове отличие» (1976, 1980 рр.) та Почесною грамотою Президії Верховної Ради України (2006 р.), Грамотою Президента України (2002 р.). Заслужений працівник фізичної культури і спорту України.

В. В. Гнатюк

ЛАВРОВ
Семен Григорович

15.04.1900, с. Печенюги
Чернігівської обл. —
27.10.1982, м. Бердянськ

Доктор філологічних
наук (1970 р.), професор
(1971 р.).

У 1918 р. закінчив Київське художнє училище, у 1925 р. — Чернігівський інститут народної освіти. З 1926 р. працював у Харківському фінансово-економічному технікумі, з 1927 р. — у Київському політехнічному інституті. Упродовж 1930–1935 рр. і 1961–1972 рр. — викладав у Київському державному університеті. Одночасно в 1930–1935 рр. викладав у Київському авіаційному інституті. У 1941–1948 рр. викладав в низці ВНЗ РСФСР, у 1948–1950 рр. — в Самаркандському університеті, у 1972–1977 рр. — в Кулябському педагогічному інституті (Таджицька РСР).

У 1979–1982 рр. працював професором кафедри російської та української мов БДПУ.

Автор понад 50 наукових і 200 науково-популярних праць.

В. М. Константинова

ЛАДУНКА
Ілона Сергіївна

12.09.1978, м. Токмак
Запорізької обл.

Кандидат економічних наук (2012 р.), доцент (2015 р.).

У 2000 р. закінчила підприємницький факультет Бердянського університету менеджменту та бізнесу за спеціальністю «Менеджмент організацій», здобула кваліфікацію — менеджер організації. З 2003 р. працювала на посаді старшого викладача кафедри менеджменту Південноукраїнського інституту бізнесу. З 2008 р. за сумісництвом працювала старшим викладачем кафедри економіки

підприємства Запорізького філіалу Європейського університету. У 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Оцінювання конкурентних переваг управлінського персоналу підприємств» (науковий керівник — Порохня В.).

З 2013 р. працює на посаді доцента кафедри економіки підприємства та економічної теорії Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: управлінський потенціал, управлінський персонал підприємства, антикризове управління підприємством, соціальна відповідальність.

Авторка 28 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2015 р.).

Т. Ф. Сидорченко

ЛАЗАРЕНКО
Андрій Степанович

25.04.1965, м. Білозерськ
Донецької обл.

Кандидат фізико-математичних наук (1991 р.), доцент (2004).

У 1982 р. закінчив середню школу і вступив на фізичний факультет Харківського державного університету. У 1987 р. закінчив навчання в університеті, здобувши кваліфікацію — фізик. З 1987 р. проходить підготовку в аспірантурі за спеціальністю 01.04.07 — фізика твердого тіла.

У 1991 р. Андрій Степанович захистив дисертацію «Дифузійне формування концентраторів напружень у потрійних стиках меж зерен та їхня релаксація в процесі повзучості» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук (науковий керівник — Рабухін В.).

З цього часу працював на різних посадах у закладах освіти (викладач і провідний науковий співробітник кафедри фізики Харківської академії міського господарства, заступник директора з науково-методичної роботи Приморського регіонального українсько-болгарського ліцею, директор Приморського регіонального українсько-болгарського ліцею, директор нау-

ково-методичного центру відділу освіти Приморської райдержадміністрації).

З 2004 р. — доцент кафедри фізики Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: специфічні дефекти полікристалів (межі зерен та їхні потрійні стики); фундаментальні фізичні характеристики квантових та космологічних об'єктів у зв'язку з властивостями просторово-часового континууму.

Автор понад 40 наукових статей.

Нагороди: Грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2000 р.), грамоти Міністерства освіти і науки України (2000, 2001 рр.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2002 р.)

Д. Я. Вертилох

ЛАМПСІ Спиридон Харлампійович

Активний учасник створення Бердянської чоловічої гімназії, повітовий проводир дворянства, кримський поміщик. Тривалий час займав різноманітні пости по дворянським виборам; перебував на посаді проводиря дворянства Феодосійського повіту. У жовтні 1866 р. обраний Бердянським повітовим проводирем дворянства. Відкривав у Бердянську земські установи. Головував на сесіях Бердянських повітових земських зборів 4–12.03.1867, 7–20.10.1867, 30.09–10.10.1868, 4–10.02.1869, 26.09–5.10.1869, 27.09–9.10.1870, 1–9.10.1871, 29.09–7.10.1872 рр. був почесним мировим суддею. Обирався головою Бердянського з'їзду мирових суддів. Брав участь у лобюванні проекту проведення до Бердянська залізниці, у підготовці створення Бердянської чоловічої гімназії й улаштуванні в Бердянську мостових. Більш ефективному виконанню Лампсі С. обов'язків перешкоджало його проживання у Феодосії; до Бердянська приїжджав зазвичай двічі на рік. Це стало причиною припинення його повноважень.

І. І. Лиман

ЛЕМИШ

Катерина Михайлівна

01.04.1978,
м. Новокузнецьк
Кемеровської обл., Росія

Кандидат економічних наук (2009 р.), доцент (2011 р.).

У 2000 р. закінчила з відзнакою факультет управління Азовського регіонального інституту

ту управління при Запорізькому державному університеті (м. Бердянськ) за спеціальністю «Менеджмент організацій», здобула кваліфікацію — менеджер.

З серпня 2000 р. по липень 2001 р. працювала на посаді асистента кафедри економіки та менеджменту Азовського регіонального інституту управління при Запорізькому державному університеті. У серпні 2001 р. переведена на посаду старшого викладача кафедри. З жовтня 2007 р. по вересень 2009 р. — старший викладач кафедри економіки та менеджменту в Азовському регіональному інституті управління Запорізького національного технічного університету. З вересня 2009 по грудень 2009 р. — в.о. доцента кафедри економіки та менеджменту Азовського регіонального інституту управління Запорізького національного технічного університету. З грудня 2009 р. по лютий 2012 р. — доцент кафедри економіки та менеджменту Азовського регіонального інституту управління Запорізького національного технічного університету. З березня 2012 р. працює доцентом кафедри менеджменту готельного, курортного та туристичного сервісу в Бердянському державному педагогічному університеті (з 2014 р. — кафедра менеджменту).

У 2009 р. захистила кандидатську дисертацію «Реструктуризація машинобудівних підприємств на основі аутсорсингу» (науковий керівник — Гудзь П.). У 2011 р. присвоєне вчене звання доцента.

Працює над докторською дисертацією «Розвиток просторових курортно-туристичних територій: теорія і практика активізації» (науковий консультант — Захарченко П.).

Сфери наукових інтересів: актуальні проблеми розвитку просторових курортно-туристичних територій, конкурентоспроможність просторових курортно-туристичних територій, системний підхід до дослідження розвитку просторових курортно-туристичних територій.

Авторка 8 колективних монографій, 25 наукових статей, 20 наукових тез, 2 навчальних посібників.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2016 р.).

Т. В. Черемісіна

ЛЕОНОВСЬКИЙ Леонід Євменович

1905–08.1987 (?)

Директор Осипенківського державного учительського інституту (листопад 1945–1953 рр.), Осипенківського (Бердянського) державного педагогічного інституту (1953–02.1966 рр.). Українець. Закінчив Київський інститут народної освіти. З 1928 р. викладав у вишах. Член ВКП(б) з 1943 р. У 1944–1945 рр. — директор Чернігівського учительського інституту. 22.11.1945 р. приступив до виконання обов'язків директора Осипенківського державного учительського інституту. Викладач фізичних дисциплін, доцент. 15.05.1961 р. Леоновський Л. підписував накази по інституту як ректор. З 04.02.1966 р. звільнений з посади ректора Бердянського державного педагогічного інституту за власним бажанням. Призначений доцентом кафедри фізики. Невдовзі переїхав до м. Києва.

І. І. Лиман

ЛЕСИК Анжеліка Сергіївна

04.02.1983, с. Світле
Токмацького р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2014 р.).

У 2004 р. закінчила з відзнакою факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Початкове навчання», а в 2005 р. — магістратуру з цієї ж спеціальності та здобула кваліфікацію — викладач педагогіки у ВНЗ.

2007–2010 рр. — аспірантка Бердянського державного педагогічного університету, з січня 2008 р. — асистент кафедри педагогіки, з грудня 2010 р. — старший викладач кафедри педагогіки, з вересня 2015 р. — доцент кафедри педагогіки БДПУ.

У 2014 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування комунікативної компетентності учнів молодшого шкільного віку в позаурочній діяльності шкіл-інтернатів» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 — теорія виховання (науковий керівник — Канішевська Л.).

Сфера наукових інтересів — формування комунікативної компетентності учнів молодшого шкільного віку.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2015 р.).

Авторка одноосібної та колективної монографій, 2 навчальних посібників і 65 наукових статей.

Л. О. Лісіна

ЛЕУС Анатолій Іванович

04.07.1939, с. Попівка
Куйбишевського р-ну
Запорізької обл. —
04.04.2012

Випускник БДПІ, директор СШ № 1, ПТУ № 25 м. Бердянська.

У 1962–1967 рр. навчався в БДПІ. Згодом працював у Бердянському райкомі партії. У 1978–1979 рр. — директор СШ № 1, згодом — заступник директора ПТУ № 11. Упродовж 1990–2000 рр. — директор ПТУ № 25.

Нагороди: грамоти Міністерства освіти і науки України, звання «Відмінник народної освіти України».

В. М. Константинова

ЛЕЩЕНКО Анатолій Володимирович

13.07.1937, с. Іноземцево
Железноводського р-ну Ставропольського
краю.

У 1955–1967 рр. працював на залізничних станціях на території РРФСР.

З 1960 р. — член КПРС.

Протягом 1961–1967 рр. навчався на філософському факультеті Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова.

У 1967–1970 рр., 1973–1975 рр. працював асистентом кафедри наукового комунізму Іркутського політехнічного інституту, у 1975–1977 рр. — старшим викладачем цієї ж кафедри.

1970–1973 рр. — аспірант кафедри наукового комунізму Московського державного університету, по закінченні аспірантури, у 1974 р., захистив дисертацію «Тактика Германской компартии в борьбе за создание единого анти-

монополистического союза» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

1977–1982 рр. — декан хіміко-технологічного факультету Ангарського філіалу Іркутського політехнічного інституту.

1983–1986 рр. — старший викладач кафедри марксизму-ленінізму БДПІ.

1986–1987 рр. — старший викладач кафедри історії КПРС та наукового комунізму Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Ю. В. Федорик

ЛИЗОГУБ

Тамара Аркадіївна

10.11.1937, с. Булай
Нилгінського (нині —
Увінського) р-ну
(Удмуртія)

Кандидат педагогічних наук (1971 р.), доцент (1975 р.).

У 1960 р. закінчила Луцький державний педагогічний інститут ім. Лесі Українки, вчитель фізики та математики. Педагогічна діяльність Тамари Аркадіївни розпочалася з роботи вчителем математики в м. Луцьку.

У 1965 р. вступила до аспірантури Московського державного педагогічного інституту ім. В. І. Леніна (МДПУ) за спеціальністю «Методика викладання математики». У 1970 р. успішно захистила кандидатську дисертацію «Система вправ у курсі алгебри восьмирічної школи» (науковий керівник — Черкасов Р.).

1968–1971 рр. — старший викладач кафедри математики Луцького державного педагогічного інституту ім. Лесі Українки.

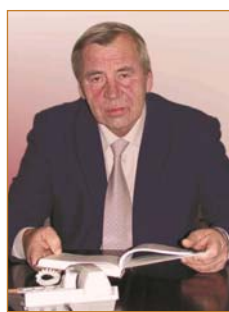
1971–1988 рр. — старший викладач, доцент, завідувач кафедри математики та методики викладання математики Рівненського державного педагогічного інституту.

1988–2012 рр. — доцент кафедри математики Бердянського державного педагогічного університету.

Автор близько 30 наукових праць з методики навчання математики.

Відмінник народної освіти. Нагороджена нагрудним знаком «А. С. Макаренко».

Г. В. Лиходеева

ЛИЗОГУБ

Юрій Маркович

29.04.1937, м. Вінниця —
11.08.2007, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор історичних наук (1982 р.), професор, ректор Бердянського державного педагогічного інституту (28.09.1987–28.01.1998 рр.).

У 1959 р. закінчив історико-філологічний факультет Луцького державного педагогічного інституту. У 1959–1965 рр. працював інструктором, другим секретарем Луцького міського комсомолу, секретарем, першим секретарем Волинського обкому ЛКСМУ. У 1965–1968 рр. навчався в аспірантурі кафедри Радянського суспільства Академії суспільних наук при ЦК КПРС, де підготував і захистив (науковий керівник — Касьянський В.) кандидатську дисертацію «Участь робітничого класу у здійсненні суцільної колективізації сільського господарства (1929–1952)». У 1968–1970 рр. працював другим секретарем Луцького міського КПУ. З 1970 р. — на викладацькій роботі в Ровенському державному педагогічному інституті. У 1982 р. захистив в Академії суспільних наук при ЦК КПРС докторську дисертацію «Робітничий клас СРСР у боротьбі за створення і зміцнення колгоспного ладу (1928–1937)». У наказі Міністерства освіти УРСР № 1046-к від 25.09.1987 р. зазначено: «Призначити доктора історичних наук, професора Лизогуба Юрія Марковича ректором Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко з 29 вересня 1987 року порядком переводу з посади завідувача кафедри історії КПРС і наукового комунізму Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського». З 29.01.1998 р. — радник ректора БДПУ.

Обирався депутатом Волинської та Запорізької обласних, Луцької міськради народних депутатів. Заслужений працівник культури України. Майстер спорту. Автор понад 160 наукових праць.

І. І. Лиман

ЛИМАН Ігор Ігорович

23.08.1971, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор історичних
наук (2006 р.), професор
(2006 р.), координатор
міжнародної діяльності

БДПУ.

У 1993 р. закінчив Запорізький державний університет за спеціальністю «Історія». У серпні-жовтні 1993 р. — асистент кафедри історії України Запорізького державного університету. З листопада 1993 р. по червень 1996 р. — аспірант кафедри історії України Запорізького державного університету.

У 1996 р. захистив кандидатську дисертацію «Церковний устрій Запорозьких Вольностей (1734–1775 рр.)». Науковий керівник — Бойко А.

З серпня 1996 р. — старший викладач кафедри історичних та економічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту. З 1997 р. — доцент кафедри історичних та економічних дисциплін (історії; історії України) Бердянського державного педагогічного інституту (університету). У 1999 р. обраний за конкурсом завідувачем кафедри історії Бердянського державного педагогічного інституту.

У листопаді 2002 — жовтні 2005 р. перебував у докторантурі Запорізького державного (національного) університету.

У листопаді 2005 р. захистив докторську дисертацію «Православна церква на півдні України (1775–1861 рр.)». Науковий консультант — Бойко А.

У 2005 р. повернувся на попереднє місце роботи, очолюючи донині кафедру історії України (з 2016 р. — кафедру історії та філософії) Бердянського державного педагогічного університету. У березні 2007 — грудні 2010 р. — проректор з міжнародних зв'язків БДПУ. З грудня 2010 р. — координатор міжнародної діяльності БДПУ.

Голова Бердянського регіонального відділення Запорізького наукового товариства ім. Я. Новицького. Член Міжнародної Асоціації Гуманитаріїв, Асоціації істориків релігії. Співробітник науково-дослідного інституту Історичної урбаністики.

Сфери наукових інтересів: історія церкви, історична регіоналістика, історія запорозького козацтва, усна історія, історія освіти, інтернаціоналізація освіти, морська історія, історія дипломатії, історіографія, археографія.

Під керівництвом Лимана І. успішно захищено три кандидатські дисертації.

Автор 725 наукових публікацій (зокрема, 32 монографій і археографічних видань).

Нагороди: нагрудні знаки «Відмінник освіти України» (2005 р.), «Василь Сухомлинський» (2009 р.), почесне звання «Заслужений працівник освіти України» (2009 р.) та ін.

В. М. Константинова

ЛИНДИНА Євгенія Юріївна

04.06.1987, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2017 р.). У 2004 р. закінчила ЗОШ № 1 м. Бердянська. У 2009 р. з відзнакою закінчила Інститут соціально-педагогічної та корекційної освіти Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Дефектологія» та здобула кваліфікацію логопеда, вихователя дитячого садка. Навчання поєднувала з роботою вихователем ДНЗ № 34 м. Бердянська.

З 2009 р. працює викладачем кафедри логопедії (з 2012 р. — кафедра прикладної психології та логопедії) Бердянського державного педагогічного університету. У 2010 р. з відзнакою закінчила магістратуру Бердянського державного педагогічного університету, здобувши кваліфікацію логопеда, викладача логопедії. Упродовж 2010–2015 рр. навчалася в цільовій аспірантурі Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. У 2017 р. отримала другу вищу освіту та здобула кваліфікацію практичного психолога, закінчивши Бердянський державний педагогічний університет.

У грудні 2016 р. захистила кандидатську дисертацію «Внесок науково-педагогічної спадщини Є. Ф. Соботович у розвиток вітчизняної логопедії» у Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова зі спеціальності 13.00.03 — корекційна педагогіка (науковий керівник — Тищенко В.). Член ГО «Українська асоціація корекційних педагогів».

Сфера наукових інтересів: історико-педагогічні аспекти розвитку корекційної освіти; риторика та культура мовлення.

Авторка 31 наукової статті, упорядник 1 підручника.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2016 р.), Подяка ректора Кам'янець-Подільського національного університету ім. Іва-

на Огієнка за ґрунтовну підготовку студентів до II етапу XII Всеукраїнської (з міжнародною участю) студентської олімпіади зі спеціальності «Корекційна освіта» за нозологіями (2016 р.).

Г. О. Лопатіна

ЛИННИК
Григорій Миколайович

27.02.1982, с. Берестове
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат юридичних наук (2011 р.)

Після закінчення з відзнакою в 1999 р. Берестівської загальноосвітньої школи I-III ст. вступив до Азовського регіонального інституту управління на факультет правознавства за фахом «Право», який у 2003 р. закінчив з відзнакою і одержав диплом бакалавра права. Цього ж року був прийнятий на п'ятий курс до Гуманітарного університету «ЗІДМУ», який закінчив у 2004 р. і отримав диплом юриста-спеціаліста з відзнакою.

З 2006 р. став здобувачем кафедри адміністративного та фінансового права Національного університету біоресурсів і природокористування в м. Києві.

У листопаді 2011 р. захистив кандидатську дисертацію «Адміністративно-правове регулювання інформаційної безпеки України» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

У 2004 р. був прийнятий на посаду юриста Фермерського господарства «МАРІЯ», де і працює донині.

З 2011 по серпень 2014 р. працював на посаді доцента кафедри в БІДМУ КПУ, де викладав дисципліни: «Аграрне та земельне право», «Адміністративний процес» та ін.

З 2014 р. працює в БДПУ на посаді старшого викладача кафедри правознавства.

Сфера наукових інтересів: аграрне та земельне право.

В. О. Мирошниченко

ЛИПСЬКИЙ
Володимир
Миколайович

27.02.1963, с. Владівка
Чернігівського р-ну
Запорізької обл.

Начальник відділу освіти Бердянської райдержадміністрації, депутат Бердянської райради.

У 1984 р. закінчив Бердянський педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, факультет загальнотехнічних дисциплін. Служив у ракетних військах. Після служби працював інженером НДС (науково-дослідного сектора), асистентом кафедри, заступником декана факультету загальнотехнічних дисциплін. З 1993 р. — інспектор відділу освіти Бердянського району. З 1998 р. — начальник районного відділу освіти. У 2004–2005 рр. працював заступником голови Бердянської райдержадміністрації. У 2011 р. закінчив Дніпропетровський регіональний інститут державного керування при Президентові України.

Нагороджений почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, нагрудними знаками: «Відмінник освіти України», «За розвиток Бердянського району».

І. С. Смоліна

ЛИСЕНКО
Василь Федорович

28.09.1921, с. Залізничка
Звенигородського р-ну
Черкаської обл. —
06.01.1993, с. Горенка
Київської обл.

Вихованець Осипенківського учительського інституту, кандидат філологічних наук (1954 р.), письменник.

У 1941 р. закінчив мовно-літературний факультет Осипенківського учительського інституту. З 1941 по 1945 р. воював на фронтах Другої світової війни. У 1949 рр. закінчив філологічний факультет Львівського університету, а в 1952 р. там же — аспірантуру.

Захистив кандидатську дисертацію «Життя і творчість Ярослава Галана». Працював у редакціях журналів «Дніпро», «Вітчизна», з 1960 по 1962 рр. — на Київській кіностудії художніх фільмів ім. О. П. Довженка.

Нагороджений орденом Червоної Зірки та медалями.

В. М. Константинова

ЛИТВИН
Олег Миколайович

05.11.1942, с. Биків
Мостинського р-ну
Львівської обл.

Випускник БДПІ, доктор фізико-математичних наук (1989 р.), професор (1992 р.).

У 1964 р. закінчив фізико-математичний факультет БДПІ. У 1964–1967 рр. — аспірант Харківського інституту радіоелектроніки. Працював під керівництвом Рвачова В. Протягом 1967–1972 рр. працював в Інституті проблем машинобудування АН УРСР (Харків), 1972–1980 рр. — у Харківському відділенні водного господарства промислових підприємств ВНДІ ВОДГЕО, з 1980 р. — в Українській інженерно-педагогічній академії (Харків).

У 1968 р. захистив кандидатську дисертацію «Конструювання розв'язків крайових задач для областей складної фізики». У 1989 р. захистив докторську дисертацію.

Працював професором кафедри математики та методики викладання математики БДПУ.

Сфери наукових інтересів: обчислювальна математика, теорія наближення функцій багатьох змінних, наближені методи розв'язання граничних задач для диференційованих рівнянь.

Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2009 р.), премії ім. В. Глушкова НАН України (2005 р.).

І. І. Лиман

ЛИТВИНЕНКО
Анатолій Олексійович

14.04.1941, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Старший викладач кафедри фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету.

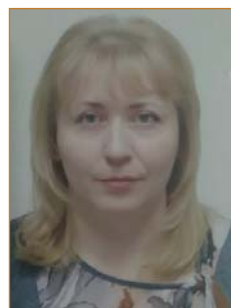
Закінчив Київський державний інститут фізичної культури за спеціальністю «Фізична культура і спорт», кваліфікація — викладач фізичного виховання і спорту. У 1962 р. став артистом Московського цирку на Цветному бульварі, працював з Юрієм Нікуліним. У 1967 р. очолив відділення спортивної акробатики Бердянської ДЮСШ. Був тренером збірної України. Підготував чемпіонів світу та

Європи, 25 майстрів спорту СРСР. Має звання майстра спорту СРСР, судді Національної категорії, вчителя вищої категорії, тренера вищої категорії.

Упродовж 1993–2008 рр. працював старшим викладачем кафедри фізичного виховання. Викладав гімнастику з методикою навчання, фізичне виховання. Був методистом з навчальної практики студентів у школі, проводив секційні заняття зі спортивної гімнастики.

Автор понад 20 навчально-методичних розробок. Нагороджений грамотами БДПУ, нагрудним знаком «Відмінник освіти України».

Н. М. Самсутіна, І. І. Лиман

ЛИХОДЕЄВА
Ганна Володимирівна

10.10.1971, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2011 р.).

У 1995 р. закінчила Донецький державний університет за спеціальністю «Математика» і отримала кваліфікацію — математик, викладач. Працювала 10 років учителем математики в загальноосвітній школі № 11 м. Бердянська. З 1999 р. — асистент кафедри математики та методики викладання математики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, з 2002 р. — старший викладач цієї ж кафедри. У вересні 2006 р. переведена на посаду старшого викладача кафедри математичного моделювання та обчислювальної математики Бердянського державного педагогічного університету.

Протягом 2002–2006 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету. У червні 2009 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування навчально-дослідницьких умінь учнів у процесі навчання елементів стохастичності» (науковий керівник — Жалдак М.).

З травня 2010 р. — доцент кафедри математичного моделювання та обчислювальної математики, а з вересня 2010 р. — доцент кафедри математики та методики навчання математики Бердянського державного педагогічного університету.

Сфера наукових інтересів: реалізація стохастичної змістової лінії в навчанні математики; організація навчально-дослідницької діяльності учнів і студентів; особливості фахової підготовки майбутніх учителів математики.

Авторка 42 опублікованих праць, зокрема 4 навчальних посібників, 18 фахових наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2017 р.).

В. І. Жигірь

**ЛІПІЧ
Вікторія Миколаївна**

25.08.1968, с. Миколаївка
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2005 р.), доцент (2008 р.).

У 1990 р. закінчила філологічний факультет Запорізького державного університету (нині — ДВНЗ «Запорізький національний університет») за спеціальністю «Філолог. Викладач української мови та літератури». З 1990 р. працювала вчителем української мови і літератури, з 1993 р. — асистентом, потім старшим викладачем, доцентом кафедри української мови Бердянського державного педагогічного інституту (пізніше — університету). У 2000–2003 рр. навчалася в аспірантурі при Запорізькому державному університеті.

У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Динаміка складно-суфіксальної деривації іменників в українській мові XI–XVIII ст.» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.01.02 — українська мова (науковий керівник — Білоусенко П.).

У 2007–2009 рр. очолювала кафедру української мови. З вересня 2009 р. — заступник директора Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ з навчально-методичної роботи. З 2010 р. — учений секретар наукового відділу БДПУ. З грудня 2016 р. працює на посаді проректора з науково-педагогічної роботи.

Основний напрям наукової діяльності — історичний словотвір української мови.

Авторка 2 монографій, 5 навчально-методичних посібників, 2 з яких з грифом МОН України, близько 40 наукових статей.

Нагороджена грамотами ректора БДПУ, міського голови м. Бердянська, Управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, Міністерства освіти і науки України (2008 р.), нагрудними знаками «Відмінник освіти України» (2011 р.), «За наукові та освітні досягнення» (2015 р.).

Н. В. Павлик

**ЛІПІЧ
Іван Іванович**

10.07.1959, с. Черче
Камінь-Каширського р-ну
Волинської обл.

Кандидат філософських наук (2009 р.), доцент (2011 р.).

У 1981–1986 рр. — студент філософського факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, з 1986 р. — асистент, старший викладач, доцент Бердянського державного педагогічного університету.

У грудні 2008 р. захистив кандидатську дисертацію «Екологічна діяльність в контексті культурологічного синтезу» (науковий керівник — Приятельчук А.).

Сфери наукових інтересів: соціальна філософія, політична соціологія.

Загальна кількість публікацій — 34 (підручник — 1, посібників — 5, наукових статей — 28).

Нагороди: Грамота Міністерства освіти та науки України (2012 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.).

В. І. Дуденюк

**ЛІСІНА
Лариса
Олександрівна**

27.01.1963, м. Білгород
РРФСР

Доктор педагогічних наук (2012 р.), професор (2015 р.).

У 1985 р. закінчила Одеський гідрометорологічний інститут за спеціальністю «Метеорологія» (кваліфікація — інженер-метеоролог); у 1993 р. — Запорізький державний університет за спеціальністю «Математика», (кваліфікація — математик, викладач), у 1994 р. — факультет післядипломної освіти Запорізького державного університету за спеціальністю «Психологія. Практична психологія» (кваліфікація — практичний психолог системи освіти).

З 1985 р. працювала інженером-сінOPTиком Запорізького обласного гідрометцентру. З 1988 р. — учителем математики, з 01.09.1994 р. — учителем математики, практичним психологом (на період навчання в аспірантурі (1995–1998 рр.) — за сумісництвом) у ЗНЗ № 54 м. Запоріжжя. За результатами обласного конкурсу «Вчитель року» (1997 р., номінація «Вчитель математики», II місце) вста-

новлено кваліфікаційну категорію «Вчитель вищої категорії» та присвоєно звання «Старший вчитель».

У 2000 р. захистила кандидатську дисертацію «Розвиток пізнавальної активності школярів старших класів у процесі вивчення предметів фізико-математичного циклу» (13.00.09; науковий керівник — Павлютенков Є.) і почала працювати в Запорізькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти: старший викладач, доцент кафедри теорії та методики виховання (на період навчання в докторантурі 2005–2008 рр. — за сумісництвом), доцент кафедри дидактики та методик навчання природничо-математичних дисциплін, завідувач кафедри педагогічної майстерності. У 2012 р. захистила докторську дисертацію «Теоретичні та методичні засади підготовки вчителів до конструювання навчальних технологій у процесі післядипломної педагогічної освіти» (науковий консультант — Сидоренко В.).

Весь період роботи в ЗОІППО займалася дослідницькою діяльністю на базі ЗНЗ області: керівник науково-дослідницької лабораторії при кафедрі теорії та методики виховання «Створення гуманістичної виховної системи в школі нового типу» (2002–2005 рр.), керівник експериментальних майданчиків районного рівня: «Гуманізація відносин в системі «Вчитель-Учень» засобами естетичного виховання» (2001–2003 рр.), «Створення гуманістичної виховної системи в ЗНЗ нового типу» (2004–2009 рр.), «Педагогічні технології формування пізнавального інтересу учнів в умовах профільного навчання» (2009–2014 рр.), «Підготовка вчителя в системі методичної роботи школи до конструювання освітніх технологій» (2010–2014 рр.).

З 2014 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті професором, завідувачем кафедри педагогіки. У 2015 р. присвоєно вчене звання професора кафедри педагогіки.

Сфери наукових інтересів: технологічний підхід на різних рівнях освіти, методологія і методи педагогічних досліджень, підготовка майбутнього вчителя до конструювання освітніх технологій.

Авторка 3 монографій (1 — одноосібна), 9 науково-методичних і навчально-методичних посібників (5 — одноосібні), 128 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2003 р.); Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2012 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2015 р.).

О. І. Попова

ЛОБЕР
Дмитро Євдокимович
11.09.1904

1923–1924 рр. — учитель початкової школи в Дніпропетровській області. 1924–1926 рр. — студент вищих педагогічних курсів та вчитель ФЗС №1 у м. Мелітополі Запорізької області. 1926–1930 рр. — студент Херсонського інституту народної освіти. 1927–1930 рр. — викладач індустріального технікуму і музичної профшколи. 1930–1932 рр. — аспірант Українського науково-дослідного інституту педагогіки в м. Харкові. 1930–1931 рр. — асистент кафедри педагогіки Харківського муздрамінституту. 1931–1933 рр. — викладач педагогіки в Харківському медико-педологічному інституті. 1934–1939 рр. — директор середньої школи № 102 (м. Харків). 1939–1940 рр. — директор і науковий співробітник Харківського обласного Інституту удосконалення кваліфікації вчителів. 1940–1944 рр. — заступник Наркома Просвіти УРСР (м. Київ). 1940–1941 рр. — відповідальний редактор журналу «Комуністична освіта» (м. Київ). 1944–1952 рр. — директор і завідувач кафедри педагогіки Запорізького педагогічного інституту. 1952–1957 рр. — директор і завідувач кафедри педагогіки Ізмаїльського педагогічного інституту. 1957–1968 рр. — доцент кафедри педагогіки, 1961–1965 рр. — завідувач кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

О. В. Голуб

ЛОГІНОВА
Ельміра Ельдарівна
22.11.1985, м. Донецьк

Випускниця БДПУ. У 2002 р. після закінчення ЗОШ № 5 м. Бердянська вступила на фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного університету, який закінчила у 2007 р. за спеціальністю «Математика», спеціалізацією «Економіка». У 2009 р. закінчила Бердянський університет менеджменту та бізнесу за спеціальністю «Облік та аудит». З 2007 р. працює в Бердянському об'єднаному управлінні Пенсійного фонду України в Запорізькій області, очолює відділ обслуговування громадян.

Н. С. Вагіна

ЛОЛА
Віталій Григорович

11.06.1956, с. Пірчено
Чернігівського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2003 р.), доцент (2007 р.), голова первинної профспілкової організації Бердянського державного педагогічного університету.

У 1982 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни і праця». У 2003 р. захистив кандидатську дисертацію «Формування технологічної культури майбутніх учителів трудового навчання». У 2007 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри професійної підготовки, інженерної і комп'ютерної графіки.

Автор 40 наукових праць та 1 колективної монографії.

Нагороди: 17.11.2015 р. на VIII з'їзді Профспілки працівників освіти і науки України у м. Києві Віталій Григорович Лола був обраний членом Центрального комітету профспілок освіти і науки України. Обраний депутатом Бердянської міської ради 25.10.2015 р. Нагороджений за значні успіхи в педагогічній праці почесними грамотами Запорізької обласної ради (2007, 2010 рр.), Академії педагогічних наук України (2006 р.), Верховної Ради України (2012 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2006 р.), відзнаками профспілкового руху, нагрудним знаком ЦК «Заслужений працівник профспілки працівників освіти і науки України» — «Срібна відзнака» (2011 р.), Орден III ступеня обласної ради «За заслуги перед Запорізьким краєм» (2011 р.), Почесною медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська» (2015 р.), нагрудним знаком Федерації Профспілок України «Заслужений працівник профспілок України» (2016 р.).

В. І. Перегудова

ЛОПАТИНА
Ганна Олександрівна

29.06.1983, м. Енергодар
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.), доцент (2015 р.).

У 2005 р. з відзнакою закінчила соціально-педагогічний факультет Бердянського державного педагогічного уні-

верситету за спеціальністю «Дефектологія», отримала кваліфікацію — логопед, викладач логопедії. З 2005 р. працювала вчителем-логопедом ДНЗ № 4 м. Енергодара.

З 2006 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. З вересня 2014 р. — доцент кафедри прикладної психології та логопедії.

У грудні 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Методика навчання діалогічного мовлення дітей молодшого дошкільного віку» (науковий керівник — Гавриш Н.).

У 2017 р. отримала другу вищу освіту за спеціальністю «Практичний психолог» та здобула кваліфікацію практичного психолога.

Сфери наукових інтересів: логопатологія дитячого віку; логопедична реабілітація; сенсорно-інтегративна терапія в корекції мовленевих порушень у дітей.

Член ГО «Українська асоціація корекційних педагогів». Член ГО «Південно-східна українська асоціація практичних психологів та арт-терапевтів».

Авторка 1 одноосібної монографії, співавторка 4 колективних монографій та 40 наукових статей.

Нагороди: грамоти Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2013, 2016 рр.).

Є. Ю. Лундіна

ЛОШАКОВ
Олексій Сергійович

25.03.1909, с. Лошаків
Ольхівського р-ну —
26.05.1985, м. Бердянськ

Заступник директора заочного відділу Осипенківського учительського

інституту, біолог.

Закінчив біологічний факультет Дніпропетровського державного університету. Воював на фронтах Другої світової війни. З 1944 р. — викладач Осипенківського учительського інституту, член ради інституту. Працював на кафедрі природознавства, викладав зоологію. З 1946 р. — заступник директора заочного відділу Осипенківського учительського інституту.

У 1955 р. переведений на посаду асистента кафедри зоології до Мелітопольського ВНЗ. Написав низку книг, присвячених фауні Північного Приазов'я.

Нагороджений медалями «За перемогу над Німеччиною» і «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

В. М. Константінова

ЛУКІН Олександр Васильович

01.03.1876–1919

Протоіерей, настоятель Бердянського Вознесенського собору, законовчитель Бердянської чоловічої гімназії. У 1897 р., по закінченні Оренбурзької духовної семінарії, призначений учителем Челябінського духовного училища. У 1902 р. звільнений у зв'язку зі вступом до Казанської духовної академії. По закінченні академії в 1906 р. зі ступенем кандидата богослов'я призначений на посаду законовчителя Феодосійського вчительського інституту. У 1907 р. рукопокладений у сан священника й переведений на посаду викладача Священного Писання й давньоєврейської мови до Таврійської духовної семінарії. Призначений членом розпорядчих зборів правління семінарії від викладачів. Обраний діловодом попечительства при Трьохсвятительській церкві Таврійської духовної семінарії. У 1908 р. призначений законовчителем Таврійського єпархіального училища й членом-скарбником єпархіальної училищної ради. 20.12.1908 р. — членом Таврійського єпархіального цензурного комітету, 04.07.1909 р. — секретарем єпархіального попечительства про бідних духовного звання, 12.06.1910 р. — настоятелем Вознесенського собору м. Бердянська. 24.06.1910 р. одержав сан протоіерея. 24.07.1910 р. призначений законовчителем Бердянської гімназії. У серпні 1910 р. — членом Бердянської повітової училищної ради від єпархіального відомства. З 1910 р. — постійний член Бердянського відділення єпархіальної училищної ради. З 1911 р. — голова цієї ради, член комітету попечительства про народну тверезість і член ревізійної комісії цього комітету. З 1912 р. — благочинний. У 1913 р. — делегат Таврійського єпархіального з'їзду законовчителів світських середніх навчальних закладів. Гласний від духовного відомства Бердянської міської думи декількох скликань. Нагороджений набадреником (1906 р.), скуфією (1908 р.). За неперевіреними даними, після арешту в 1919 р. розстріляний.

І. І. Лиман

ЛУК'ЯНОВ

Іван Никифорович

09.08.1918, с. Горностаївка
Горностаївського р-ну
Херсонської обл.

У 1937 р. закінчив середню школу в м. Таганрозі, вступив до Таганрозького інституту механізації сільського господарства. У 1940 р. перейшов учитися до Сталінградського механічного інституту, у 1941 р. був мобілізований до лав Червоної Армії й направлений на навчання до вищої академії моторизації і механізації Червоної Армії в Москві. Після закінчення працював викладачем з ремонту й експлуатації тракторів у Камишенському військово-тракторному училищі.

У грудні 1945 р. був мобілізований, а в травні 1946 р. закінчив Московський автомеханічний факультет. У 1946–1949 рр. працював конструктором в ОКБ заводу (м. Таганрог). Протягом 1949–1954 рр. навчався спочатку в заочній, а потім у денній аспірантурі Сталінградського сільськогосподарського інституту, факультет механізації. У 1955 р. успішно захистив дисертацію, у 1956 р. отримав учене звання доцента.

Упродовж 1958–1968 рр. працював на фізико-математичному факультеті Бердянського педагогічного інституту, де очолював кафедру загальнотехнічних дисциплін. З 1968 по 1971 рр. працював доцентом та завідувачем кафедри інженерних дисциплін Ставропольського приладобудівельного інституту.

З 01 вересня 1972 р. по 28 лютого 1990 р. працював доцентом, а потім головою предметної комісії загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

І. С. Смоліна

ЛЯВУКІН

Олексій Йосипович

1904, с. Ст. Мертлей Симбірської губ. — ?

Завідувач кафедри історії Осипенківського вчительського інституту.

У 1924 р. вступив до Казанського державного педагогічного інституту, який закінчив 1927 р. У 1927–1928 рр. викладав історію в Центральному Чуваському педагогічному технікумі (м. Чебоксари). У 1928–1930 рр. — директор школи й педтехнікуму у ЧАСРР. У 1930–1931 рр. викладав у Цен-

тральному Чуваському педагогічному технікумі (м. Чебоксари). У 1931–1932 рр. — аспірант Горківського державного педагогічного інституту, у 1932 р. перевівся до Московського державного педагогічного інституту. У 1932–1933 рр. — завуч школи № 6 м. Москва. У 1933–1934 рр. — асистент Ульяновського державного педагогічного інституту. У 1934 р. — асистент, в.о. доцента Молотовського державного педагогічного інституту. У 1937–1938 рр. — викладач Ульяновського зоотехнікуму. У 1938–1941 рр. — старший викладач кафедри історії Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту. З 1939 р. — завідувач кафедри історії. У 1941–1944 рр. — в евакуації, викладач сільської середньої школи. З 20.04.1944 р. — завідувач кафедри історії, з 14.03.1945 по 24.09.1946 рр. — декан історичного факультету Осипенківського вчительського інституту. Звільнився за власним бажанням у 1947 р.

В. М. Константинова

ЛЯПУНОВА Валентина Анатоліївна

06.10.1963, м. Пологи
Запорізької обл.

Випускниця Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, кандидат педагогічних наук (1995 р.), доцент (1996 р.), завідувач кафедри дошкільної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького.

У 1988 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і психологія (дошкільна)». У цьому ж році розпочала трудову діяльність на посаді асистента кафедри дошкільної педагогіки і психології факультету дошкільного виховання. Протягом 1990–1992 рр. виконувала обов'язки заступника декана факультету дошкільного виховання. У 1995 р. закінчила аспірантуру Південноукраїнського педагогічного університету ім. К. Ушинського (м. Одеса) та цього ж року успішно захистила кандидатську дисертацію «Лінгводидактичні засади індивідуалізації та диференціації навчання дітей дошкільного віку української мови» зі спеціальності 13.00.02 — методика навчання / українська мова (науковий керівник — Богуш А.). З 1996 р. працює на посаді доцента кафедри соціальної педагогіки та дошкільної освіти Мелітопольського державного

педагогічного університету ім. Б. Хмельницького. Упродовж 2006–2015 рр. обіймала посаду начальника навчально-методичного відділу МДПУ ім. Б. Хмельницького. З 2017 р. — завідувач кафедри дошкільної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького.

Нагороджена нагрудними знаками «Відмінник освіти України» (2000 р.), «А. С. Макаренка» (2009 р.), цінним подарунком Голови Верховної Ради України (годинник) (2008 р.).

І. Г. Улюкаєва

ЛЯШЕНКО Прохор Андрійович

28.06.1900, с. Некрасове
Глухівського пов.
Чернігівської губ. — 1990

Директор Бердянського (Осипенківського) державного учительського інституту (02.1939–09.1941 рр.).

Народився в селянській родині. З 8 років наймитував. З 11 років працював пастухом у поміщицьких економіях. 1911–1914 рр. — навчався в земській школі, у 1914–1918 рр. — у Глухівському вищому початковому училищі. У 1918 р. вступив до учительської семінарії в м. Черкасах. У 1918 р. напередодні приходу німців був обраний до комісії з розподілу поміщицької землі. У 1919 р. працював секретарем земельної комісії і комітету бідноти. У 1920 р. — секретар сільради, секретар комнезаму. У вересні 1920 р. пішов добровольцем у Червону армію. Поранений у боях за Перекоп. Лютий 1921–1922 рр. — навчався в Черкаському педагогічному технікумі. У 1922 р. повернувся до рідного села, де став головою сільради. У 1923 р. поступив до Глухівського інституту народної освіти. У зв'язку із закриттям останнього переведений до Катеринославського (Дніпропетровського) інституту народної освіти, який закінчив у 1926 р. У 1926–1930 рр. — завідувач педагогічної частини і вчитель математики в с. Лоцманівська Кам'янка Дніпропетровського району. У 1927–1930 рр. — голова райкому союзу робітників просвіти. З 1930 р. — завідувач навчальної частини робфаку фізико-хіміко-математичного інституту в Дніпропетровську. У 1931–1933 рр. — навчання в аспірантурі Українського науково-дослідного інституту педагогіки (м. Харків). З 01 вересня 1933 р. — доцент, завідувач кафедри педагогіки Бердянського педагогічного інституту, з 1936 р. — заступник директора з навчальної частини, за-

відувач кафедри педагогіки Бердянського учительського інституту. З лютого 1939 по лютий 1940 рр. тимчасово виконував обов'язки директора інституту. 09.09.1941 р. підписав останній наказ перед евакуацією навчального закладу до м. Ленінабада. Згодом поновив роботу в м. Осипенко: у 1953–1954 навчальному році він був заступником директора з науково-навчальної роботи, завідувачем кафедри педагогіки Осипенківського державного педагогічного

інституту. У вересні 1960 р. за власним бажанням звільнений з посади заступника директора, призначений старшим викладачем кафедри педагогіки. У грудні 1972 р. з нагоди відзначення 50-річчя СРСР отримав подяку ректора БДПІ за активну участь у громадсько-корисній та виховній роботі серед студентів, маючи статус пенсіонера, ветерана інституту.

В. М. Константинова

М

МАКАРЕНКО
Ліля Василівна

13.04.1954, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (1994 р.), доцент (2000 р.).

Лілія Василівна Макаренко є випускницею Бердянського державного педагогічного інституту. 10 років працювала музичним керівником у дошкільних навчальних закладах м. Бердянська.

У Бердянському державному педагогічному інституті працює з 1985 р.

У 1994 р. успішно захистила дисертацію «Педагогічні умови формування театралізованої діяльності у дітей старшого дошкільного віку» в спеціалізованій вченій раді Московського державного педагогічного інституту й здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук (науковий керівник — Виноградова Н.).

У 1995 р. була обрана на посаду завідувача кафедри теорії та методики дошкільного виховання, якою успішно керувала впродовж восьми років.

У 2005–2010 рр. Макаренко Л. працювала деканом факультету естетичного і фізичного виховання, але продовжувала працювати доцентом кафедри дошкільної освіти й викладати теорію та методику музичного виховання на соціально-педагогічному факультеті. Науковець розробила оригінальну методику залучення дітей дошкільного віку до театралізованої діяльності. У 2008 р. у видавництві «Шкільний світ» було видано її методичний посібник «Все про театр і дитячу театралізовану діяльність». Вона є авторкою монографії «Театр і театралізована діяль-

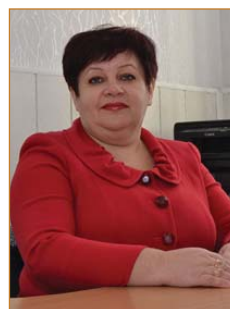
ність у сучасному дошкільному закладі освіти» (2011 р.), навчального посібника «Організація театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі» (2014 р.). З 2010 р. Ліля Василівна — доцент кафедри дошкільної освіти Інституту соціальної та корекційної освіти.

Макаренко Л. викладає дисципліни: «Основи наукових досліджень», «Теорія та методика музичного виховання», «Організація театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі», «Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін у ВНЗ II-IV рівнів акредитації».

Авторка 59 статей, одноосібної монографії, колективних монографій, 6 навчально-методичних посібників.

Нагороди: грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2008 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2007 р.).

І. Г. Улюкаєва

МАКАРЕНКО
Тамара Петрівна

04.02.1964,
с. Монастирище
Ічнянського р-ну
Чернігівської обл.

Кандидат історичних наук (2008 р.), доцент (2014 р.)

У 1987 р. закінчила історичний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Історія КНРС», отримала кваліфікацію — історик, викладач історії КНРС, історії та суспільствознавства.

У 2016 р. закінчила соціально-гуманітарний факультет Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Правознавство», отримала кваліфікацію — бакалавр права.

З 1987 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

У 2008 р. захистила кандидатську дисертацію «Політика Української Центральної Ради щодо національних меншин (березень 1917 — квітень 1918 рр.)» (науковий керівник — Лиман І.). З 2014 р. — доцент кафедри правознавства. З лютого 2015 р. — декан соціально-гуманітарного факультету (з 2016 р. — гуманітарно-економічного).

Сфери наукових інтересів: історія Української революції 1917–1921 рр., діяльність Української Центральної Ради, національні меншини, юридичне забезпечення прав національних меншин у добу Української революції.

Авторка 40 наукових статей, навчального посібника «Історія вчень про державу і право», співавторка підручника «Історія держави і права України».

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2012 р.), подяка міського голови (2014 р.); нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.), медаль «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська» (2016 р.).

В. О. Мирошниченко

МАКЕДОНСЬКИЙ Олександр Валерійович

06.02.1971, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПУ. Закінчив СШ № 9. Навчався в Київському вищому інженерному радіотехнічному училищі ППО. У 1990 р. перевівся в Бердянський педінститут на факультет трудового навчання та інформатики, який закінчив у 1994 р. У 1993 р., за рік до закінчення інституту, разом із братом заснував фірму ТОВ «Колорит», яка спочатку продавала кабельну продукцію, а потім і розробляла нові види кабельних виробів. У 2000 р. на базі 15-го цеху ВАТ «Азовкабель» було створено виробниче підприємство ТОВ «Азовська кабельна компанія», на якому обіймав посаду генерального директора. У 2002–2005 рр. — перший заступник міського голо-

ви Бердянська. Був куратором реконструкції проспекту Леніна і Приморської площі, капітального ремонту Палацу спорту, площі біля залізничного вокзалу.

У 2005 р. створив проектне підприємство ТОВ «Азовальянс Груп» і будівельне підприємство ТОВ «Азовальянс-СтройБуд», які побудували в місті не один об'єкт. З 2005 р. співзасновник і президент благодійного фонду «Благовіст». Результатом діяльності фонду стало будівництво храму в ім'я Святої Трійці, організація викладання в усіх школах факультативного предмета «Основи православної культури», організація щорічної міжнародної богословської науково-практичної конференції «Бердянські читання». У міськраді — голова постійної депутатської комісії.

На теперішній час є директором «Бердянськводоканалу».

Нагороджений Почесним орденом міста, медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста», орденами Святого Володимира III і I ступенів, Святого Іллі Муромського, Подякою Федерації боксу України «За вагомий внесок у розвиток українського боксу».

І. С. Смоліна

МАКЕДОНСЬКИЙ Валентин Валерійович

03.02.1974, м. Бердянськ Запорізької обл.

Випускник БДПУ, голова федерації армрестлінгу м. Бердянська.

Закінчив ЗОШ №1 м. Бердянська, навчався в БДПУ на факультеті підготовки вчителів початкової школи (спеціалізація «Фізична культура»). Працював інженером постачання на ТОВ «Колорит», з 2003 р. — помічник директора з внутрішнього трудового розпорядку ТОВ «АКК», з 2005 р. — заступник директора. З 2006 р. — голова федерації армрестлінгу м. Бердянська, тренер з армрестлінгу м. Бердянська. З 2008 р. — журналіст громадсько-політичної газети «Спільна справа», з 2010 р. — помічник депутата міської ради.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

МАЛИНКА Ірина Євгеніївна

18.09.1960, м. Бердянськ
Запорізької обл.

У 1977 р. вступила до Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

У 1982 р. закінчила інститут та здобула кваліфікацію вчителя початкових класів.

У 2011 р. закінчила з відзнакою Бердянський державний педагогічний університет і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Управління навчальним закладом» та здобула кваліфікацію керівника навчального закладу.

Паралельно з навчанням в університеті, з 01.10.1979 р., почала працювати вихователем у яслах-садочку № 11. У 1984 р. за переводом прийнята на посаду педагога-вихователя в Бердянський дитячий туберкульозний санаторій. З 1999 р. працювала завідувачем педагогічної частини.

З вересня 2009 р. по лютий 2012 р. обіймала посаду вихователя-методиста ДНЗ № 37 відділу освіти м. Бердянська.

Протягом 2012–2017 рр. працювала на посаді завідувача дошкільного навчального закладу № 1 «Сонечко».

У 2015 р. отримала почесну нагороду — медаль «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська».

І. Ф. Шумілова

МАЛИХІН Андрій Олександрович

23.08.1963, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2000 р.), доцент (2004 р.).

Після закінчення в 1980 р. середньої загальноосвітньої школи працював модельником на заводі «Південгідромаш». У 1985 р. закінчив факультет загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. 1985–1991 рр. — учитель праці Давидівської середньої школи Якимівського району Запорізької області.

1991–1994 рр. — асистент кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипен-

ко, 1992–1993 рр. — заступник декана фізико-математичного факультету БДПІ. 1994–1997 рр. — навчався в цільовій аспірантурі БДПІ зі спеціальності «Педагогіка». У 1997 р. переведений на посаду старшого викладача кафедри педагогіки і психології БДПІ. У 2000 р. захистив кандидатську дисертацію «Виховання моральної свідомості учнів 5–7 класів на уроках трудового навчання» (науковий керівник — Худяков О.). З червня 2004 р. — доцент кафедри педагогіки. З вересня 2003 р. у зв'язку з реорганізацією кафедр переведений на посаду завідувача кафедри соціальної педагогіки, а з серпня 2004 по грудень 2007 р. — завідувач кафедри педагогіки БДПУ.

01.12.2007–01.12.2010 рр. — докторант НПУ ім. М. П. Драгоманова. Тема докторської дисертації: «Методична підготовка майбутнього вчителя технологій» (науковий консультант — Сидоренко В.).

З грудня 2010 р. працював доцентом кафедри професійної педагогіки та методики трудового навчання. У березні 2011 р. призначений директором Інституту фізико-математичної і технологічної освіти, 2013 — вересень 2016 рр. — декан факультету фізико-математичної і технологічної освіти, з вересня 2016 р. — доцент кафедри педагогіки.

Сфера наукових інтересів: питання теорії та методики професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій.

Автор 111 наукових праць: монографія, 3 навчальних посібники, 47 статей, 2 брошури, 58 тез доповідей на всеукраїнських та міжнародних конференціях.

Нагороди: Почесна грамота Міністерства освіти УРСР (1988 р.), Почесна грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2005 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.), Грамота Національної академії педагогічних наук України (2013 р.), Почесна грамота Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України (2013 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.), Почесна грамота Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України (2016 р.), медаль «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська» (2016 р.).

Л. О. Лісіна

МАЛИХІНА
Тетяна Петрівна

03.03.1962, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (2002 р.), доцент (2005 р.).

У 1984 р. закінчила з відзнакою Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни і праця». Працює в Бердянському державному педагогічному університеті з 1992 р. Із 1994 р. по 1998 р. — аспірант кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

У 2001 р. успішно захистила кандидатську дисертацію «Психологічні умови попередження аморальних вчинків підлітків» (науковий керівник — Демиденко В.). У 2005 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри психології.

Пройшла незалежне професійне навчання за напрямом «Організація діяльності з надання допомоги військовим та ВПО» (2015 р.).

Сфери наукових інтересів: моральний розвиток особистості, збереження психологічного здоров'я особистості в умовах професійної конкуренції.

Авторка 70 наукових публікацій, серед яких — одноосібна монографія, розділ колективної монографії та 6 навчально-методичних посібників у співавторстві.

Під керівництвом Малихіної Т. захищено 1 кандидатську дисертацію (2014 р.)

Нагороди: Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2004 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2011 р.), нагрудний знак «Василь Сухомлинський» (2017 р.).

М. С. Богдан

МАЛИЦЬКА
Олена Володимирівна

29.03.1968, м. Харків

Кандидат педагогічних наук (2003 р.), доцент (2006 р.).

У 1992 р. закінчила художньо-графічний факультет Харківського державного університету за спеціальністю «Образотворче мистецтво, художня праця та креслення», у 2015 р. — Інститут психолого-педагогічної освіти та мис-

тецтв БДПУ за напрямом «Практична психологія».

З 1992 р. працювала вчителем образотворчого мистецтва в ЗОШ № 2, №7 м. Бердянська, має звання «вчитель першої категорії». Стаж роботи в загальноосвітніх навчальних закладах — 12 років.

З 1993 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

У 2003 р. захистила кандидатську дисертацію «Педагогічні умови навчання молодших школярів основам мови образотворчого мистецтва» (науковий керівник — Котляр В.).

Сфери наукових інтересів: сучасна візуальна культура, мистецтво та візуальне сприймання.

Загальна кількість публікацій — 58 (з них — 3 навчально-методичних посібники).

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2015 р.).

А. М. Крамаренко

МАЛЯВІН Лев Семенович

18.02.1886, м. Луцьк Ровенської обл. —
1953

Декан фізико-математичного факультету Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту.

Штабс-капітан армії Російської імперії. У 1914–1918 рр. — військовополонений у Німеччині.

У 1923 р. закінчив Далекосхідний державний університет (м. Владивосток). У 1923–1930 рр. — викладач цього університету. У 1930–1938 рр. — викладач Далекосхідного політехнічного інституту. У 1938 р. отримав учене звання доцента. З 1938 по 1941 рр. — викладач математики, декан фізико-математичного факультету Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту. Під час евакуації, з 1941 по 1944 рр. — доцент кафедри математики, декан факультету фізики і математики Ленінабадського педагогічного інституту (Таджицька РСР). З 17.03.1944 р. — завідувач кафедри математики Осипенківського вчительського інституту.

Нагороджений медалями «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «За трудову доблесть».

В. М. Константінова

МАЛ'ЯРЧУК
Ліліана Дмитрівна

30.01.1939, с. Софіївка
Андріївського р-ну
Запорізької обл.

Випускниця БДП, пе-
дагог.

У 1955 р. вступила до Осипенківського державного педагогічного інституту. Закінчила фізико-математичний факультет БДП в 1960 р., після чого викладала математику і фізику в Шевченківській школі Куйбишевського району. Згодом перейшла працювати до Андріївської школи. Протягом 1967–1978 рр. — завідувач методичного кабінету Бердянського районного відділу народної освіти, у 1978–1981 рр. — інспектор трудового навчання і професійної орієнтації Бердянського міського відділу народної освіти. У 1981–1984 рр. — інспектор шкіл. З 1984 по 1998 рр. — директор Бердянської середньої школи № 10. Згодом — учитель школи-інтернату.

І. І. Лиман

МАМЧЕНКО
Микола Якович

1900, м. Мена
Чернігівської губ. — ?

Помічник директора із заочного навчання Осипенківського вчительського інституту.

У 1918 р. закінчив Чернігівське реальне училище, у 1927 р. — Київський інститут народного господарства. У 1928–1938 рр. працював інженером-економістом у коксохімічній промисловості. У 1932–1933 рр. викладав у Сталінському педагогічному інституті. З 1.10.1938 р. — викладач кафедри соціально-економічних дисциплін Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту. З 15.07.1940 р. — помічник директора із заочного навчання. У 1944 р. — декан історичного факультету. Звільнився з інституту в тому ж 1944 р.

В. М. Константинова

МАНДРИКІНА
Таміла Сергіївна

17.10.1942, м. Златоуст
Челябінської обл. —
15.02.2016

Кандидат педагогічних наук (1986 р.), доцент (1991 р.).

1959–1964 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко. 1968–1978 рр. — старший лаборант кафедри фізики, старший лаборант кафедри педагогіки і психології БДП.

1978–1986 рр. — асистент кафедри педагогіки і психології.

У 1986 р. захистила дисертацію «Формування педагогічної спостережливості майбутнього вчителя в процесі спілкування» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.01 — теорія та історія педагогіки в Київському педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова (науковий керівник — Киричук О.).

26 грудня 1991 р. присвоєно вчене звання доцента.

1988–1993 рр. — заступник декана з навчальної роботи факультету підготовки вчителів початкових класів.

Керувала науковим гуртком «Педагогічна старовина», на заняттях якого майбутні вчителі знайомилися зі становленням педагогічної освіти в Північному Приазов'ї, досліджували історію розвитку Бердянської чоловічої гімназії, рідного університету, плідно співпрацювали з музеями Запорізької та Донецької областей.

Під керівництвом Мандрикіної Т. захищено 1 кандидатську дисертацію.

Опублікувала понад 80 праць.

Нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (1995 р.), Грамотою Міністерства освіти і науки України (2004 р.), медаллю «Петро Могила» (2005 р.).

О. В. Голуб

МАНЬКО
Григорій Павлович

02.10.1932, с. Касаєве
Васильківського р-ну
Дніпропетровської обл. —
02.06.1993, м. Харків

Випускник БДП, доктор технічних наук (1988 р.).

У 1963 р. нагороджений грамотою Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти

СРСР з розділу «Математичні науки». Того ж року закінчив фізико-математичний факультет БДПІ, присвоєно кваліфікацію викладача програмування середньої школи. У 1963–1964 рр. — провідний інженер створеної в 1962 р. лабораторії технічної кібернетики БДПІ. У 1964–1968 рр. працював у Харківському інституті радіоелектроніки, протягом 1968–1993 рр. — в Інституті проблем машинобудування АН УРСР (України). У 1972 р. захистив кандидатську дисертацію (фізико-математичні науки), у 1988 р. — докторську дисертацію (технічні науки).

Сфера наукових інтересів: створення автоматизованих систем, призначених для автоматичної компіляції програм розв'язання крайових задач.

Автор понад 70 наукових праць.

Лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1980 р.).

В. М. Константинова

МАРТИНЕНКО Олена Володимирівна

09.06.1968, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2005 р.), доцент (2009 р.).

У 1985 р. закінчила середню школу № 10 м. Бердянська. У 1987 р. закінчила Сумське культурно-освітнє училище й отримала кваліфікацію — керівник самодіяльного хореографічного колективу. У 1992 р. закінчила факультет дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко й отримала диплом з відзнакою за спеціальністю «Педагогіка і психологія дошкільна». З 1992 р. — асистент кафедри теорії та методики дошкільного виховання БДПІ. З 1995 р. переведена на посаду старшого викладача цієї кафедри. Протягом 1996–1999 рр. перебувала в цільовій аспірантурі БДПІ. Після її закінчення прийнята на посаду старшого викладача кафедри теорії та методики дошкільного виховання, а з 2003 р. — старший викладач кафедри музичного виховання та хореографії. У 2004 р. закінчила БДПІ й отримала диплом з відзнакою за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Хореографія».

У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Педагогічні умови формування хореографічних умінь дітей 5–6 років у дошкільних закладах» в Інституті проблем виховання АПН України й одержала диплом кандидата педагогічних наук зі спеціальності «Дошкільна педаго-

гіка» (науковий керівник — Вільчковський Е.). У 2009 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри музичного виховання і хореографії. З 2010 р. — завідувач кафедри хореографії.

З 2005 р. керує студентським ансамблем естрадного танцю «Мар'єн» БДПУ, якому в 2010 р. присвоєно почесне звання «Народний аматорський колектив профспілок України», а в 2014 р. — звання «Зразковий художній колектив». Колектив — неодноразовий переможець міжнародних і всеукраїнських конкурсів, фестивалів танцювального мистецтва. Мартиненко О. створила понад 60 хореографічних композицій.

Сфера наукових інтересів: теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом, хореологія, традиційні та інноваційні методи підготовки майбутніх учителів хореографії у ВНЗ.

Авторка одноосібної монографії, 5 одноосібних навчальних посібників (2 з грифом МОНУ (2008, 2012 рр.), 4-х колективних навчальних посібників, понад 70 публікацій у наукових збірниках та фахових журналах («Початкова школа», «Позашкільля», «Дошкільне виховання», «Мистецтво і освіта»).

Неодноразово нагороджена почесними грамотами МОНУ, Запорізької обласної державної адміністрації, Управління освіти і науки Запорізької області, Президії Запорізької обласної організації профспілки працівників ОНУ, медаллю (2005 р.) та почесним орденом «За вагомий внесок у розвиток міста» (2012 р.). У 2016 р. наказом Президента України їй присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України».

Т. І. Сердюк

МАРЧЕНКО Іван Йосипович

1916, с. Дмитрівка
Бердянського пов. — ?

Випускник Бердянського державного педагогічного інституту, викладач Осипенківського вчительського інституту.

У 1934 р. закінчив робітничий факультет при Бердянському державному педагогічному інституті. Того ж року вступив до цього інституту на факультет мови і літератури. Продовжив навчання у Ворошиловградському педагогічному інституті. У 1937–1938 рр. — учитель Новоайдарської середньої школи. 09.1939–11.1939 рр. — викладач Осипенківського вчительського інституту. 11.1939–11.1945 рр. —

перебував у лавах армії. Воював на фронтах Другої світової війни.

У 1945–1946 рр. продовжив роботу в Осипенківському вчительському інституті. Звільнився 01.09.1946 р. Згодом знову був призваний до армії, до 1954 р. викладав у військовому училищі, після чого ще 20 років навчав російської мови іноземних студентів і аспірантів Харківського політехнічного інституту.

Нагороджений медалями «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною».

В. М. Константинова

МАРЧЕНКО
Катерина
Валентинівна

02.07.1979, м. Бердянськ,
Запорізької обл.

Кандидат економічних наук (2011 р.), доцент (2015 р.), депутат Бердянської міської ради VII скликання.

У 2001 р. закінчила Азовський регіональний інститут управління при Запорізькому державному університеті за спеціальністю «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». У 2011 р. закінчила Бердянський університет менеджменту і бізнесу. Вища освіта за спеціальністю «Правознавство». Здобула кваліфікацію юриста.

У 2003–2006 рр. навчалася в аспірантурі Донецького національного університету за спеціальністю «Світове господарство і міжнародні економічні відносини» на денній формі навчання.

У 2010 р. у спеціалізованій вченій раді Донецького національного університету захистила кандидатську дисертацію «Регулювання діяльності транснаціональних корпорацій в умовах глобалізації економіки» зі спеціальності «Світове господарство і міжнародні економічні відносини».

У 2015 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри міжнародних економічних відносин та економічної теорії.

З 2002 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті доцентом кафедри економіки підприємства та економічної теорії.

Коло наукових інтересів: зовнішньоекономічна діяльність України, розвиток транснаціональних корпорацій; консультаційні послуги з юридичних питань, розробка та супроводження операцій: земельні відносини, нерухомість, зовнішньоекономічні операції; представництво

в судах; розробка та впровадження тренінгових програм для приватного бізнесу та для неприбуткових організацій, соціальні проекти.

З 2006 р. по теперішній час є депутатом Бердянської міської ради V, VI, VII скликання. З 25.10.2015 р. — заступник голови постійної депутатської комісії з питань архітектури, містобудування та земельних відносин.

З 22.08.2016 р. Марченко К. згідно з Указом Президента України №358/2016 від 29.08.2016 р. є офіційним представником України в Конгресі місцевих та регіональних влад Ради Європи; м. Страсбург, Франція (термін повноважень 2016–2020 рр.).

Член національної спілки журналістів України (м.Київ, Україна). Член міжнародної федерації журналістів (м. Брюссель, Бельгія).

Має понад 15 наукових праць.

О. І. Токаренко

МАТВЄЄВА
Ольга Вікторівна

06.04.1960, м. Кострома,
Росія

Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2012 р.).

У 1986 р. закінчила Мелітопольський державний педагогічний інститут ім. Б. Хмельницького за спеціальністю «Музика і співи», отримала кваліфікацію — вчитель музики і співів середньої школи.

З 1979 р. працювала в Миколаївській музичній школі, Бердянській музичній школі, у Мелітопольському державному педагогічному інституті ім. Б. Хмельницького.

З 1993 р. — викладач, з 2001 р. — старший викладач Бердянського державного педагогічного університету. У березні 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «Методика формування вокально-виконавської надійності у майбутніх учителів музики» (науковий керівник — Юник Д.).

З грудня 2010 р. — доцент кафедри музичного виховання.

Сфери наукових інтересів: теорія та методика вокального мистецтва і вокального виконавства, проблеми розвитку професійного вокального навчання, розвиток музично-педагогічного самоменеджменту у виконавській діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Авторка одноосібної монографії, 4 посібників, понад 40 наукових статей, методичних рекомендацій, співавторка 2 колективних монографій.

Нагороди: Почесна грамота Бердянського державного педагогічного університету (2010 р.), Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010 р.), Почесна грамота МОН України (2012 р.), нагрудний знак МОН України «Відмінник освіти України» (2016 р.).

І. В. Дубінець

МАТВЕЄВА Світлана Юріївна

12.10.1980, м. Орхів
Запорізької обл.

Випусниця БДПУ,
кандидат фізико-математичних наук (2014 р.), учитель математики БСШ № 16.

У 2002 р. закінчила фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Математика та основи економіки» та здобула кваліфікацію вчителя математики та основ економіки.

У 2003 р. закінчила магістратуру фізико-математичного факультету Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Математика» та здобула кваліфікацію магістра математики.

У 2014 р. захистила дисертацію «Математичне моделювання поверхні тіла методами інтерстріпації функцій за даними радіолокації» зі спеціальності «Математичне моделювання та обчислювальні методи». Присуджено науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

У 2002–2003 рр. викладала математику в ЗОШ № 21 м. Бердянська.

Протягом 2004–2006 рр. працювала старшим викладачем кафедри математики та методики викладання математики в БДПУ.

З 2004 р. і дотепер працює старшим учителем вищої категорії в БСШ № 16.

Л. В. Павленко

МАХОТІН Олександр Олегович

06.09.1957, м. Чимкент

Випусник БДПІ. У 1978 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни і праця». Працював у карному розшуку, у податковій інспекції. З 1993 р. — бізнесмен. Був депутатом Бердянської міської ради. Організатор, перший президент і генеральний директор міжнародного кінофестивалю «Бригантина». Директор баз відпочинку «Сонячна» і «Набережна» у м. Приморську.

І. І. Лиман

МАЦЮК

Василь Васильович

24.05.1975, м. Приморськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.).

У 1997 р. закінчив з відзнакою фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту імені П. Д. Осипенко й отримав кваліфікацію — вчитель математики, інформатики та обчислювальної техніки.

З 1997 по 1999 рр. — асистент кафедри математики БДПУ, з 1999 р. — старший викладач кафедри математики.

У 2013 р. захистив дисертацію «Рівнева система контролю результатів навчання алгебри у вищому педагогічному навчальному закладі» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 — теорія та методика навчання (математика).

У різні роки викладав такі дисципліни: «Лінійна алгебра», «Алгебра і теорія чисел», «Дискретна математика», «Числові системи», «Комп'ютерний практикум з математики».

Сфера наукових інтересів — особливості навчання алгебраїчних дисциплін у педагогічних університетах, методичні аспекти організації контролю навчальних досягнень студентів з математичних дисциплін.

Н. С. Вагіна

МАШОШИН
Василь Данилович

23.12.1927,
с. Богородицьке
Запорізької обл. —
09.06.2015 р.

У 1953–1955 рр. навчався в Осипенківській (Бердянській) школі робочої молоді № 1.

У 1956 р. вступив до Всесоюзного заочного фінансового інституту, у 1958 р. — до Одеського кредитно-економічного інституту за спеціальністю «Бухгалтерський облік (бухгалтер-економіст)».

Працював викладачем Бердянського машинобудівного технікуму, Бердянського педагогічного інституту, Університету марксизму-ленінізму і техніко-економічних знань, лектором-консультантом міськкому партії.

У 1962 р. займав посаду інспектора податкової інспекції Приморської районної ради.

У 1967–1968 рр. — директор Бердянського краєзнавчого музею.

У 1968–1976 рр. — головний бухгалтер об'єднаної дирекції об'єктів профспілок м. Бердянська.

У 1976 р. — позаштатний експерт Запорізького обласного бюро товарних експертиз.

У 1977–1991 рр. — старший бухгалтер у Бердянському бюро товарних експертиз Запорізького відділення ТПП УРСР.

У 1991 р. — головний бухгалтер науково-виробничого об'єднання «Бердянськмосагропарк».

У 1991–1995 рр. — референт в ТОВ «Азовброк».

У 1968 р. публічно осудив введення радянських військ до Чехословаччини, за що був виключений з КПРС.

Ю. В. Федорик

МАЩЕНКО
(Бірюк) Ірина
Вікторівна

27.06.1978, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Майстер спорту з баскетболу.

1995–2000 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко. Багаторазова чемпіонка України, володар Кубка України, член національної збірної України.

Вихованка Бердянської ДЮСШ. Виступала за команди «Чайка» (Бердянськ), «ТІМ-СКУФ» (Київ), «Динамо» (Київ), «Козачка-ЗАЛК» (Запоріжжя).

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

МЕДОВНИК
Мойсей Йосипович

15.01.1921–8.09.2005

Кандидат фізико-математичних наук, доцент БДПІ.

Закінчив фізико-математичний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. З 16.08.1951 р. працював асистентом, викладачем кафедри математики Осипенківського (Бердянського) учительського інституту, з 1953 р. — Осипенківського (Бердянського) державного педагогічного інституту. У другій половині 1960-х — першій половині 1970-х рр. уже фігурував як старший викладач кафедри вищої математики, з 1976 р. — як доцент кафедри математики.

І. І. Лиман

МЕЛЕЦУК
Володимир
Вікторович

10.03.1953, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПІ, актор. У 1972 р. закінчив Бердянський машинобудівний технікум, навчався в БДПІ на факультеті підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін. Був капітаном інститутської команди КВК «Ваганти». Грав у спектаклях народного театру Бердянського міського палацу культури. У 1978 р. закінчив БДПІ, отримавши кваліфікацію вчителя загальнотехнічних дисциплін середньої школи. У 1979–1984 рр. навчався в Київському театральному інституті ім. Карпенка-Карого. Працював у театрах міст Рівне і Лієпає. З 1991 р. живе і працює в Парижі.

В. М. Константинова

МЕЛЬНИК Олександр Титович

25.10.1914, с. Петрово Катеринославської губ. — ?

Викладач української мови та літератури, декан факультетів Осипенківського вчительського інституту.

Працював завідувачем Гроссулівського районного відділу народної освіти. Перебував в евакуації у м. Новосибірську, працював завідувачем Туганського районного відділу народної освіти, згодом — директором Підгорської середньої школи. З 7.01.1944 р. — декан факультетів Осипенківського вчительського інституту.

В. М. Константінова

МЕЛЬНИК Тетяна Іванівна

31.07.1984, с. Вільне
Новомосковського р-ну
Дніпропетровської обл.

Випускниця БДПУ. У 2017 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Соціальна робота» та отримала кваліфікацію соціального педагога, практичного психолога в навчальних закладах.

У 2012–2014 рр. працювала фахівцем із соціальної роботи Новомосковського ЦСССДМ. У 2014–2015 рр. — державний службовець, спеціаліст II категорії Вільненської сільської ради Новомосковського району Дніпропетровської області.

З 2015 р. — депутат VII скликання Вільненської сільської ради, секретар виконавчого комітету Вільненської сільської ради Новомосковського району Дніпропетровської області, голова органу опіки та піклування Вільненської сільської ради.

К. В. Петровська

МЕЛЬНИКОВА Юлія Олександрівна

07.01.1976, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2007 р.), доцент (2010 р.).

У 1999 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література», у 2004 р. — за спеціальністю «Мова і література (російська та англійська)».

Працює в Бердянському державному педагогічному інституті з 1994 р. З 2001 р. — старший викладач кафедри української та зарубіжної літератури. У 2003 р. закінчила аспірантуру Бердянського державного педагогічного університету (спеціальність: 10.01.01 — українська література). У 2007 р. захистила кандидатську дисертацію «Романічна проблематика християнського міфу «Quidest Veritas?» («Що є істина?») Наталени Королеви» (науковий керівник — Ковалів Ю.). У 2008 р. отримала диплом бакалавра журналістики (фахівець видавничої справи та редагування) Інституту журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

У 2010 р. присвоєно вчене звання доцента. У 2012 р. отримала диплом магістра Запорізького національного технічного університету, кваліфікація — магістр з журналістики, журналіст, редактор, викладач вищих навчальних закладів.

У липні 2010 р. вступила до Національної спілки журналістів України (членський квиток № 23773).

Авторка 2 монографій, 5 навчально-методичних посібників, 21 наукової статті, 3 тез наукових доповідей.

Нагороди: Грамота Управління освіти і науки України Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Грамота Міністерства освіти і науки України (2007 р.), Грамота міського голови міста Бердянська (2008 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2011 р.), Почесна медаль мера за вагомий внесок у розвиток міста (2013 р.), Почесна грамота Національної спілки журналістів України (2015 р.), нагрудний знак «Василь Сухомлинський» (2016 р.).

А. М. Носко

МИРОШНИЧЕНКО Володимир Олександрович

31.12.1983, смт Чернігівка
Чернігівського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2013 р.).

У 2001 р. вступив до Бердянського державного педагогічного університету на соціаль-

но-гуманітарний факультет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія» із спеціалізацією «Правознавство», який закінчив з відзнакою у 2006 р. Упродовж цих років додатково пройшов курс навчання в Донецькій Школі прав людини в м. Святогорську та у Всеукраїнській Літній Школі з прав людини (під егідою Української Гельсінської Спілки). Призер Всеукраїнської студентської олімпіади з історії.

У 2007 р. закінчив з відзнакою магістратуру БДПУ з двох спеціальностей: «Управління навчальним закладом» та «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія».

З 2007 по 2010 рр. навчався в аспірантурі БДПУ. У 2010 р. успішно захистив дисертацію «Методика застосування проектної технології у процесі навчання історії в 10-му класі» у спеціалізованій вченій раді при Інституті педагогіки НАПН України на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук (науковий керівник — Баханов К.). Паралельно з навчанням почав працювати вчителем історії та правознавства в Чернігівській загальноосвітній школі I-II ступенів. Надалі працював викладачем історії та правознавства в Бердянському технікумі харчової промисловості Таврійської державної агротехнічної академії, а також учителем історії та правознавства в ЗОШ № 3 м. Бердянська.

З вересня 2007 р. працює в БДПУ (2007–2012 рр. — на кафедрі всесвітньої історії, правознавства та методики навчання історії). Протягом 2012–2015 рр. працював на посаді доцента кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін; з 2015–2016 н. р. — на кафедрі правознавства соціально-гуманітарного факультету Бердянського державного педагогічного університету.

Сфера наукових інтересів: правова освіта майбутніх учителів історії.

Автор понад 40 наукових і навчально-методичних праць, зокрема 1 монографії та 6 навчально-методичних посібників.

О. І. Токаренко

МИХАЙЛИЧЕНКО

Віктор Іванович

02.02.1948 р., с. Чубарівка
Пологівського р-ну
Запорізької обл.

Головний редактор бердянської суспільно-політичної газети «Південна

зоря», секретар Національної спілки журналістів України (2002–2012 рр.) і Бердянської міської організації НСЖУ (з 1997 р.), Заслужений журналіст України (1999 р.), депутат Бердянської міської ради трьох скликань (з 2006 р. — від Партії регіонів).

У 1965 р. закінчив СШ № 2 у місті Токмаку, у 1970 р. — фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Працював учителем фізики й математики в селі Каменському Василівського району Запорізької області, служив в армії (військове звання — старший лейтенант). Із червня 1972 р. — кореспондент, завідувач відділу культури, відповідальний секретар, перший заступник редактора газети «Південна зоря», з 1997 р. очолив газету. Автор понад 50 книг.

Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня (2008 р.), Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР і медаллю (1977 р.), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України й медаллю (2004 р.), Почесною грамотою Верховної Ради України й медаллю (2005 р.), орденом УПЦ «Преподобного Нестора Літописця» II ступеня (2008 р.), медаллю Бердянської єпархії святих новомучеників і сповідників бердянських II ступеня (2013 р.), Золотою медаллю української журналістики (2009 р.), нагрудним знаком «За розвиток Бердянського краю» (2003 р.), медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста» (2005 р.), «Знаком згоди» III ступеня Міжнародної конфедерації журналістських союзів, Асоціації працівників ЗМІ України, Євразійської академії телебачення й радіо, двома срібними й трьома бронзовими медалями ВДНГ СРСР. Лауреат Всеукраїнського конкурсу «Ділова людина України» (2004 р.), Запорізького обласного конкурсу «Зоряний шлях» у номінації «Журналіст року», нагороджений обласними журналістськими преміями ім. А. С. Ключенко (2004 р.) і ім. Н. І. Пересунько (2005 р.), переможець і лауреат багатьох обласних, всеукраїнських і всесоюзних журналістських конкурсів.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

МИХАЙЛЮК

Віктор Кононович

31.01.1906, м. Баранівка Волинської губ. — ?

Завідувач кафедри марксизму-ленінізму, декан історичного факультету Осипенківського учительського інституту.

У 1927–1930 рр. навчався в Інституті народної освіти (м. Миколаїв). У 1930–1933 рр. — асистент у ВНЗ Миколаєва, Києва, Житомира. У 1933–1935 рр. навчався в інституті Червоної професури (м. Харків). Протягом 1935–1938 рр. працював на Донбасі. З 05.1938 р. — старший викладач Бердянського учительського інституту. З 08.1938 р. — декан історичного факультету Бердянського (Осипенківського) учительського інституту. З 1939 р. — завідувач кафедри марксизму-ленінізму. Воював у Другій світовій війні. З 09.1944 р. — ад'юнкт Військово-політичної академії. 25.10.1947 р. звільнений з посади завідувача кафедри марксизму-ленінізму Осипенківського учительського інституту. З 1948 р. — кандидат наук, з 1953 р. — доцент. Був викладачем, заступником начальника кафедри, начальником кафедри у Військово-транспортній академії, Військовій академії зв'язку, Військово-артилерійській академії (м. Ленінград). З 1961 р. звільнений з лав Радянської армії, працював доцентом у Ленінградському механічному інституті.

Нагороджений двома орденами Червоної Зірки і 10 медалями.

В. М. Константинова

МІХОВ
Леонід Іванович

06.08.1948, с. Богданівка
Приазовського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат економічних наук, професор.

Закінчив Дніпропетровський сільськогосподарський інститут. Навчався в аспірантурі Всеросійського науково-дослідного інституту праці та управління в сільському господарстві. Там же захистив кандидатську дисертацію.

Працював у БДПІ з 1983 р. старшим викладачем кафедри марксизму-ленінізму, з 1989 р. — доцентом кафедри політекономії (згодом — кафедри філософських і економічних дисциплін, з 1992 р. — історичних та економічних дисциплін, з 2000 р. — економічних дисциплін).

З травня до вересня 1985 р. виконував обов'язки проректора із заочного відділення БДПІ. Був секретарем партбюро інституту.

З 2001 р. — проректор з навчальної роботи Бердянського інституту підприємництва (Бердянського університету менеджменту та бізне-

су). Професор, академік Української технологічної академії.

Нагороджений орденом Асоціації вищих навчальних закладів недержавної форми власності «За розбудову освіти» (2002 р.).

І. І. Лиман

МІЩЕНКО Гаврило Панасович

23.03.1911, с. Суботці Олександрійського пов. Херсонської губ. — ?

Заступник директора Осипенківського вчительського інституту з навчально-наукової роботи.

З 1931 по 1935 рр. — викладач історії в сільських школах Кіровоградщини. З 1935 по 1937 рр. навчався в Кіровоградському вчительському інституті (факультет географії), у 1937–1938 рр. — Одеському педагогічному інституті (заочно). 01.08.1937–11.07.1941 рр. — викладач географії Кіровоградського педагогічного інституту. З 1941 по 1943 рр. — на військовій службі, воював на фронтах Другої світової війни. З 1943 по 1946 р. — районний військовий комісар (Добровеличківка Кіровоградської обл.). Упродовж 1946–1951 рр. — викладач географії Кіровоградського педагогічного інституту. 01.01.1951–20.08.1951 — заступник директора із заочної освіти Глухівського вчительського інституту. 09.06.1951 р. присуджено вчений ступінь кандидата географічних наук. З 20.08.1951 р. — заступник директора Осипенківського вчительського інституту з навчально-наукової роботи. У 1953 р. обраний депутатом Осипенківської міської ради.

Нагороджений медалями «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною».

В. М. Константинова

МІЩЕНКО
Катерина
Олександрівна

09.07.1983 р.н.

Випускниця БДПУ, педагог.

У 2005 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів і здобула кваліфікацію вчителя початкових класів та образотворчого мистецтва.

У 2013 р. створила студію раннього розвитку дитини «Маленький геній», викладала образотворче мистецтво, проводила комплексні розвивальні заняття. З 2016 р. — креативний директор, викладач школи-студії творчого розвитку дитини «КЛЕВЕРkids».

Т. К. Володько

**МИЩЕНКО Максим
Вікторович**

24.06.1978, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Директор Бердянської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 11 Бер-
дянської міської ради За-

порізької області.

У 2001 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, отримавши диплом зі спеціальності «Вчитель фізики та основ інформатики». З 1998 р. працював учителем інформатики загальноосвітньої школи I-III ступенів № 11 Бердянської міської ради Запорізької області, яку очолює з жовтня 2006 р.

У 2007 р. присвоєно звання «старший вчитель» та кваліфікацію «вчитель вищої категорії». У 2009 р. отримав диплом магістра за спеціальністю «Управління навчальним закладом» та здобув кваліфікацію керівника навчального закладу. З 2010 р. обраний депутатом міської ради.

Сфера наукових інтересів: управління загальноосвітнім навчальним закладом з використанням комп'ютерних технологій.

Нагороди: почесні грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006, 2008, 2012 рр.), медаль «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська» (2012 р.).

І. С. Смоліна

**МИЩЕНКО
Тетяна Михайлівна**

12.01.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Голова циклової комісії загальноосвітніх дисциплін Комунального закладу «Бердянський медичний коледж» Запорізької обласної ради, викладач-методист вищої категорії, викладач англій-

ської мови та англійської мови за професійним спрямуванням.

ської мови та англійської мови за професійним спрямуванням.

У 2001 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, отримавши диплом з відзнакою зі спеціальності «Вчитель англійської мови та зарубіжної літератури, російської мови та літератури». У 1999–2002 рр. працювала вчителем англійської мови в Бердянській спеціалізованій школі з вивчення іноземних мов № 16 та Бердянському інституті підприємництва.

У Бердянському медичному коледжі працює з вересня 2005 р. Отримала звання «старший викладач» та кваліфікацію «викладач вищої категорії» (2008 р.), «викладач-методист» (2013 р.). З вересня 2008 р. очолює циклову комісію загальноосвітніх дисциплін. У 2012 р. отримала диплом магістра з відзнакою за спеціальністю «Управління навчальним закладом» та здобула кваліфікацію керівника навчального закладу.

Сфера наукових інтересів: розвиток іншомовної соціолінгвістичної компетенції студентів-медиків у професійній сфері спілкування, формування іншомовної полікультурної компетентності студентів у позааудиторний час.

Авторка 7 посібників, 6 статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2008 р.)

М. М. Греб

**МИЩУК
Оксана Миколаївна**

18.11.1982, с. Андрівка
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ.

У 2000 р. після закінчення Андрівської ЗОШ I-III ст. вступила на фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко (нині — університету).

Свій трудовий шлях у рідній школі розпочала ще студенткою п'ятого курсу. У 2005 р. отримала диплом спеціаліста, у 2006 р. — диплом магістра математики з відзнакою. З травня 2005 р. по серпень 2007 р. працювала в БДПУ на кафедрі математичного моделювання. З вересня 2007 р. працює в ЗОШ I-III ступенів № 4 м. Бердянська. У 2015 р. закінчила аспірантуру. З 2016 р. обіймає посаду заступника директора бердянської ЗОШ № 4 з навчально-виховної роботи.

Н. С. Вагіна

МОЛОКОВ
Валентин
Миколайович

01.05.1946, м. Злинка
Брянської обл.

Бердянський міськвоєнком з лютого 1991 р. по вересень 1997 р., полковник.

Закінчив Бердянський машинобудівельний технікум, фізико-математичний факультет Бердянського педінституту в 1975 р., екстерном — Орджонікідзівське вище загальної середньої школи в 1980 р. Працював у міськ- і райвійськкоматах у Запорізькій області. У цей час на пенсії.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

МОРОЗ
Анатолій
Васильович

01.04.1947,
с. Червоноармійське
Василівського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат історичних наук, доцент (1976 р.).

У 1965–1969 рр. навчався в Донецькому державному університеті на історичному факультеті, отримав кваліфікацію «Історик, викладач історії і суспільствознавства».

Отримавши диплом з відзнакою, працював учителем історії в Пересадівській середній школі Жовтневого району на Миколаївщині, другим секретарем райкому комсомолу в Приазов'ї Запорізької області. З листопада 1970 р. проходив службу в лавах Збройних сил СРСР у Німецькій Демократичній Республіці.

Після демобілізації в 1971 р. Мороз А. повернувся до Донецького державного університету на кафедру історії України, де працював асистентом. Згодом обійняв посаду заступника декана історичного факультету.

У грудні 1972 р. вступив до аспірантури Донецького державного університету, яку закінчив достроково у зв'язку з успішним захистом кандидатської дисертації.

З 1976 р. працював у Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко старшим викладачем кафедри марксистсько-ленінізму. Цього ж року йому присвоєно вчене звання доцента.

У 1978 р. призначений на посаду завідувача цієї ж кафедри, на якій працював упродовж 22 років.

Анатолій Васильович є автором 130 наукових публікацій, а також співавтором 4 монографій. Упродовж 2010–2011 рр. видав науково-методичні посібники: «Україна: 1900–середина 1960-х рр.», «Україна в другій половині 1960-х — на початку ХХІ ст.», «Політична історія ХХ століття в особах».

О. І. Токаренко

МОРОЗ
Андрій Анатолійович

17.05.1975, м. Макіївка
Донецької обл.

Кандидат філологічних наук (2010 р.), доцент (2012 р.).

У 1997 р. закінчив учительсько-перекладацький факультет Горлівського державного педагогічного інституту з відзнакою.

Протягом 1997–2006 рр. — викладач кафедри іноземних мов Азовського регіонального інституту управління.

У 2006–2009 рр. — аспірант Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. У 2010 р. захистив кандидатську дисертацію «Концепт «блазень» у російській, англійській і французькій культурно-мовних традиціях (на матеріалі романів Ф. М. Достоєвського «Брати Карамазови», Д. Голсуорсі «Сага про Форсайтів» і О. Дюма «Графиня де Монсоро»)».

У 2012 р. отримав звання доцента кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного університету.

З 03.11.2015 р. — докторант Київського національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (тема дослідження: «Образ супротивника в англійській, російській і французькій культурно-мовній традиції (лінгвоімагологічний аспект)»).

Коло інтересів — вивчення картини світу англійців, історичне забарвлення при вивченні англійської мови, усний та письмовий переклад.

Нагороджений грамотами Бердянського державного педагогічного університету, почесними грамотами Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010, 2012 рр.).

О. А. Халабузар

МОРОЗ-РЕКОТОВА Леся Вікторівна

01.02.1982, с. Миролубівка
Синельниківського р-ну
Дніпропетровської обл.

Аспірантка БДПУ.

У 2000 р. закінчила педагогічне училище

Дніпропетровського державного університету за спеціальністю «Дошкільне виховання». У 2004 р. – Бердянський державний педагогічний університет за цією ж спеціальністю, у 2006 р. – магістратуру БДПУ.

У 2005–2006 рр. працювала в дошкільному навчальному закладі № 40 м. Бердянська практичним психологом, упродовж 2006–2013 рр. – вихователем-методистом. За 7 років роботи на цій посаді Леся Вікторівна двічі брала участь в обласному конкурсі освітніх проєктів, організованому Запорізьким інститутом післядипломної педагогічної освіти, відстоюючи імідж міста. Спільно з викладачами Запорізького інституту післядипломної освіти вона підготувала два методичних посібники для вихователів дошкільних навчальних закладів.

З 2013 р. працює викладачем кафедри дошкільної освіти БДПУ.

Сферою її наукових інтересів є культура мовлення педагога, морально-етичне виховання дітей дошкільного віку.

Леся Вікторівна викладає такі навчальні дисципліни: «Культура мовлення та виразне читання», «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей», «Навчання грамоти в дошкільному навчальному закладі».

Неодноразово нагороджувалася грамотами: відділу освіти виконкому Бердянської міської ради (2007, 2008, 2009 рр.), Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010, 2012 рр.), Запорізької обласної ради (2012 р.).

Автор 22 публікацій, 2 навчально-методичних посібників, співавтор 2 методичних посібників.

І. Г. Улюкаєва

МОСКАЛЕНКО Сергій Миколайович

22.06.1975

Майстер спорту з баскетболу, тренер дублюючого складу БК «Азовмаш».

1998–2003 рр. – навчання в Бердянському державному педагогічному університеті.

2001–2002 рр. – володар Кубка України.

2003–2004 рр. – чемпіон України.

2003 р. – володар Кубка ФІБА-Європа Ріджінал Челлендж, член Національної збірної України.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

МУДРОХ Павло Юрійович

Директор Бердянської чоловічої гімназії (1.07.1899–08.1905 рр.). З 01.08.1876 р. у службі й відомстві Міністерства народної освіти.

1.08.1888 р. одержав чин статського радника. Переведений до Бердянська в 1899 р. з посади директора Омської гімназії. З 1.01.1900 р. – голова педагогічної ради Бердянської жіночої гімназії. Характеризувався як скромна і ділова людина. У 1901 і 1903 рр. Мудроху П. Ю. продовжувався термін служби. Звільнений на пенсію 01.08.1905 р. за вислугою років. 26.12.1905 р. за 29-річну службу Мудроху П. призначено спеціальну пенсію. 01.01.1906 р. переведений за відзнаки зі статських у дійсні статські радники. Нагороджений орденами Св. Анни 2 і 3 ступенів, Св. Станіслава 2 і 3 ступенів, орденом Св. Володимира 4 ступеня й медаллю на згадку царювання імператора Олександра III.

І. І. Лиман

МУРЕТОВ Іван Дмитрович

близько 1854 – близько 1910

Директор Бердянської чоловічої гімназії (2.03.1894–1.07.1899 рр.). Закінчив Санкт-Петербурзький історико-філологічний інститут із правами кандидата. 03.06.1879 р. поступив на службу по відомству Міністерства народної освіти. Працював викладачем російської мови Ялтинської прогімназії. 28.12.1890 р. нагороджений орденом Св. Анни 3 ступеня. 03.06.1891 р. одержав чин статського радника, у якому перебував під час керівництва Бердянською гімназією. З 05.04.1894 по 10.08.1898 рр. виконував обов'язки голови педагогічної ради Бердянської жіночої гімназії. З 25.04.1894 по 4.03.1900 рр. – член Бердянської повіто-

вої училищної ради. 16.07.1894 р. Муретову І. тимчасово доручено керування Бердянською інспекцією народних училищ. У 1899 р. переведений на посаду директора Омської гімназії. Одночасно був директором училищ Акмолинської та Семипалатинської областей. Згодом був директором Томської гімназії. Під кінець життя мешкав у Петербурзі, будучи відставним дійсним статським радником. Основні праці Муретова І.: Правила російського правопису. (Для довідок і повторення). — Одеса, 1881; Двадцятип'ятиліття Бердянської чоловічої гімназії (1872–1897). Коротка історична записка. — Бердянськ: тип. Г.А. Едігера, 1897.

І. І. Лиман

МУРЗИН В'ячеслав Юрійович

04.09.1951, м. Мелітополь
Запорізької обл.

Доктор історичних наук (1992 р.), професор, завідувач кафедри всесвітньої історії та методики викладання суспільствознавчих дисциплін Бердянського державного педагогічного університету (2011–2012 рр.).

У 1973 р. закінчив історичний факультет Харківського державного університету. Закінчив аспірантуру при Інституті археології АН УРСР. Пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до завідувача відділу скіфо-сарматської археології Інституту археології Національної академії наук України. У 1979 р. захистив кандидатську дисертацію «Скіфська архаїка Північного Причорномор'я». У 1992 р. захистив докторську дисертацію «Походження і рання історія скіфів». Протягом 2003–2011 рр. працював у Запорізькому юридичному інституті Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. У 2006 р. отримав диплом з відзнакою цього інституту за спеціальністю «Правознавство». У 2011–2012 рр. — завідувач кафедри всесвітньої історії та методики викладання суспільствознавчих дисциплін БДПУ.

Автор понад 160 наукових праць. Лауреат Державної премії України.

І. І. Лиман

МУСТАКАС Атанасіос

Професор порівняльного мовознавства Фрайбурзького університету ім. Альберта Людвіга (Німеччина), почесний професор Бердянського державного педагогічного університету.

У 1995 р. захистив докторську дисертацію «Дієприслівник у турецькій мові і його функціональні еквіваленти в грецькій, болгарській та румунській мовах».

Член Євразійського лінгвістичного товариства (Eurasian Linguistic Association), Блумінгтон, Індіана, США. Заступник директора навчального закладу «Сахель», Нуакшот, Мавританія. Радник з питань культурної політики при Посольстві Німеччини в Нуакшоті, Мавританія.

Викладав в Інституті мовознавства, Інституті англійстики (Фрайбурзький університет, Німеччина), Інституті інформатики та управління (Інезган, Марокко), Державному педагогічному університеті «Ion Creangă» (Кишинів, Молдова), Державному університеті «Сіді Мохаммед Бен Абделла» (Фес, Марокко), Бердянському державному педагогічному університеті (2006, 2008, 2013, 2015 рр.), Маріупольському державному університеті, Державному університеті (Нуакшот, Мавританія).

На черговому засіданні вченої ради Бердянського державного педагогічного університету 29.10.2015 р. одноголосно було прийнято рішення про присвоєння Атанасіосу Мустакасу звання почесного професора БДПУ. Підставою для цього став вагомий внесок німецького професора в розвиток міжнародного співробітництва БДПУ і DAAD (Німецької служби академічних обмінів), включаючи проведення практичних занять і лекцій з курсів «Країнознавство», «Практична граматики», «Історія німецької мови» і «Діалектологія» для студентів філологічних та нефілологічних спеціальностей БДПУ.

І. І. Лиман

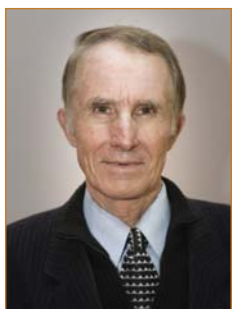
МУХІН Дмитро Миколайович

24.03.1874-?

Інспектор народних училищ Бердянського району. Народився в родині титулярного радника. 10.06.1896 р. закінчив С.-Петербурзький історико-філологічний інститут. 01.09.1896 р. призначений учителем грецької мови в Бер-

дяньську чоловічу гімназію. Перебував на цій посаді до 01.12.1902 р. У 1900 р. обраний бібліотекарем учнівської бібліотеки. 01.12.1902 р. призначений в.о. інспектора народних училищ Бердянського району. 04.12.1903 р. затверджений на цій посаді. З 01.09.1904 р. — колезький радник. У червні 1910 р. було зроблене подання попечителеві Одеського навчального округу про підвищення Мухіна Д. по службі й призначення його директором однієї із учительських семінарій. Нагороджений орденом Св. Станіслава 3 ступеня (1902 р.), знаком Червоного Хреста (1906 р.), орденом Св. Анни 3 ступеня (1907 р.), медаллю Червоного Хреста в пам'ять про участь у діяльності товариства Червоного Хреста під час російсько-японської війни (1907 р.).

І. І. Лиман

МЯГЧЕНКО
Олександр Петрович

30.06.1947, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат хімічних наук (1981 р.), доцент (1990 р.).

У 1971 р. закінчив фізико-математичний факультет Бердянського державного інституту за спеціальністю «Математика», отримав кваліфікацію – математик, викладач математики. У 1982 р. закінчив біологічний факультет Донецького державного університету з присвоєнням кваліфікації – біолог, викладач біології та хімії. У 2000 р. закінчив факультет післядипломної освіти Азовського регіонального інституту управління за спеціальністю «Менеджмент організацій» і отримав диплом спеціаліста й кваліфікацію менеджера.

Працював з 1970 до 1973 рр. інженером лабораторії технічних засобів навчання Бердянського державного педагогічного інституту (БДПУ) ім. П. Д. Осипенко, учителем фізики в СШ № 6 м. Бердянська.

У 1977 р. вступив на денне відділення аспірантури Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту за спеціальністю «Неорганічна хімія», у 1981 р. захистив кандидатську дисертацію «Исследование комплексообразования солей двухвалентных кобальта и меди с имидазолом, 3/5/-метилпиразолом и их замещенными в неводных растворах» (гриф ДСК) (спеціальність: 02.00.01 – неорганічна хімія) у спеціалізованій вченій раді Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту.

Протягом 1981–1990 рр. працював начальником науково-дослідницької лабораторії Науково-дослідницького відділу Бердянського виробничого об'єднання зі жнивварок.

З 1989 по 1996 рр. — співробітник Бердянського державного педагогічного інституту, з 1994 по 1996 рр. — завідувач кафедри природознавства, з 2005 по 2011 рр. — кафедри екології та природознавства Бердянського державного педагогічного університету. Загальний науково-педагогічний стаж складає 35 років, з них 20 років у Бердянському педагогічному університеті.

З 1997 по 2005 рр. працював в Азовському регіональному інституті управління (м. Бердянськ) при Запорізькому державному університеті на посаді професора кафедри менеджменту готельного, туристичного сервісу. У 1997 р. за представленням ректорату Азовського регіонального інституту управління отримав учене звання професора Міжнародної кадрової академії Європейської сітки національних інформаційних центрів з академічного визнання та мобільності.

У 1995 р. обраний дійсним членом Міжнародної академії наук екології та безпеки життєдіяльності та Нью-Йоркської академії наук (США).

На громадських засадах є керівником неприбуткової громадської організації «Міжнародний екологічний фонд «Азовське море», заснованої в 1994 р., відповідає за наукову роботу студентів, керує секцією «Соціально-екологічні проблеми Північного Приазов'я України», результати роботи якої висвітлюються на щорічних вузівських студентських конференціях БДПУ.

Сфери наукових інтересів: дослідження екологічного стану Азовського моря, узбережжя Північного Приазов'я, соціальної та хімічної екології, зокрема у сфері розробки хімічних протекторів на основі кремнійорганічних метилідів піридинію, імідазолу та піразолу для захисту культурних рослин від несприятливих екологічних факторів.

Автор 253 наукових робіт, з них у галузі хімії комплексних сполук — 45, зокрема 10 авторських свідоцтв про винаходи, у галузі екології — 208 наукових публікацій, серед яких 30 підручників, навчально-методичних посібників для шкіл та вищих навчальних закладів.

Нагороди: почесні грамоти Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, грамоти ректорату Бердянського педагогічного університету, міського голови м. Бердянська, нагрудні знаки: «Відмінник народної освіти України» (1992), «За наукові та освітні досягнення» (2006), «Петро Могила» (2009).

С. М. Хатунцева

Н

НАДЕЖДА Борис Пантелійович

16.01.1936, с. Врадіївка
Миколаївської обл.

У 1959 р. закінчив фізико-математичний факультет Ужгородського державного університету й отримав кваліфікацію «Фізик. Учителю фізики середньої школи». Після закінчення університету з 17 серпня 1959 р. по 01 лютого 1960 р. працював лаборантом, потім молодшим (до 15 березня 1962 р.) і старшим науковим співробітником (до 27 квітня 1966 р.) лабораторії фізико-хімічних методів аналізу Донецького філіалу ВНІ хімічних реактивів і особливо чистих хімічних речовин. Упродовж 1966–1981 рр. працював на інженерних посадах у Донецькому фізико-технічному інституті Академії Наук Української ССР. Під час роботи в інституті в 1979 р. захистив кандидатську дисертацію «Вивчення фазових і структурних змін металів при впливі лазерного випромінювання».

З квітня 1981 р. працював старшим науковим співробітником науково-дослідного сектора Донецького державного університету.

З 22.10.1983 р. по 12.04.1984 р. працював доцентом кафедри фізики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

І. С. Смолина

НАДЕЖДА Зоя Петрівна

21.08.1947, м. Львів
Старший викладач.

У 1972 р. закінчила філологічний факультет Донецького державного університету за спеціальністю «Російська мова та література».

До 1986 р. працювала в середній загальноосвітній школі м. Донецька, у Донецькому державному університеті. З 1986 р. — старший ви-

кладач кафедри української та зарубіжної літератури Бердянського державного педагогічного університету.

Сфера наукових інтересів: література як вид мистецтва, антична література, література Ренесансу, література і театр, література і музика.

Авторка 14 науково-методичних статей.

Нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України за багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність.

І. О. Давиденко

НАЗАРУК Людмила Миколаївна

24.06.1968, с. Вільшанка
Курської обл., Росія

Випускниця БДП ім. П. Д. Осипенко.

З 1987 по 1991 рр. навчалася на факультеті дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту. Після закінчення інституту в 1992 р. молодого спеціаліста запросили на посаду вихователя дошкільного навчального закладу інтелектуального розвитку дитини (ясла-садок) № 37 «Пізнайко» м. Бердянська. З 2012 по 2014 рр. обіймала посаду інструктора з фізичного виховання.

За час роботи досягла високого професійного рівня, зарекомендувала себе як ініціативний, творчий, сумлінний, відповідальний, кваліфікований педагог. У 2015 р. переведена на посаду вихователя-методиста ДНЗ № 37 «Пізнайко».

Під керівництвом Людмили Миколаївни у 2016 р. ДНЗ № 37 «Пізнайко» став учасником проекту «Створення інклюзивного безпечного середовища в навчальних закладах і громадах», що впроваджується Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» за підтримки Фонду Чарльза Стюарта Мотта та Фонду «Інститут Відкритого Суспільства».

З 2017 р. педагогічний колектив, який очолює Назарук Л., є учасником проекту «Садо-

чок — простір, дружній до дитини» за підтримки Представництва Дитячого фонду Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) в Україні.

Ю. Б. Семеняко

НЕГЛЯД Софія Олександрівна

26.10.1876, с. Царівщина
Вольського р-ну
Саратовської обл. — ?

Народилася в сім'ї службовців. Протягом 1892–1897 рр. навчалася в міській гімназії, закінчила повний курс і почала працювати вчителькою в приватній початковій школі громадянки Сахневич, яка потім була реорганізована в гімназію, де Софія Олександрівна викладала до 1920 р. Після, до 1929 р., працювала вчителькою в школі. У 1929 р. вийшла на пенсію, рік не працювала. З 1931 р. по 01.02.1932 р. працювала регістратором у краєзнавчому музеї, а з 10.11.1932 р. — бібліотекарем медичного технікуму. З 10.09.1933 р. до 05.10.1941 р. працювала бібліотекарем учительського інституту. Після звільнення Бердянська від фашистських загарбників Негляд С. повернулася до учительського інституту, де з 18.01.1944 р. по 28.02.1944 р. працювала спочатку бібліотекарем, а з 01.03.1944 р. — на посаді завідувача бібліотеки, з якої звільнилася 30.11.1944 р. за станом здоров'я.

Н. М. Площенко

НЕДОСТУП Ада Георгіївна

20.01.1937, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДП, директор СШ № 7 м. Бердянська.

У 1954 р. закінчила СШ № 2. Згідно з наказом № 62 по БДП від 02.07.1959 р. закінчила фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту та була відряджена на педагогічну роботу. Працювала старшою піонервожатою, згодом — учителем початкових класів школи № 18, організатором позашкільної роботи СШ № 6. З 1968 р. працювала в СШ № 7, у 1982 р. ставши директором цієї школи.

Була депутатом Бердянської міської ради восьми скликань, депутатом Запорізької обласної ради.

І. І. Лиман

НЕЙФЕЛЬД Абрахам А.

15.03.1862, Молочанський
менонітський округ —
09.01.1909, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, засновник і директор Бердянського реального училища. Меноніт.

Під час навчання в Бердянській чоловічій гімназії був стипендіатом Бердянського повітового земства, причому тривалий час — єдиним стипендіатом серед німецьких колоністів. У 1881 р. до завершення курсу вибув з VII класу гімназії. У 1888 р. закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету зі званням кандидата і зі срібною медаллю. Два роки навчався в Берліні. Згодом присвятив себе педагогічній роботі, працював учителем у Бердянську, Бахмуті, на Хортиці. Заснував Бердянське реальне училище, став його першим директором.

В. М. Константинова

НЕМЧЕНКО Сергій Геннадійович

02.10.1960, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2006 р.), доцент (2008 р.).

Закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко («Загальнотехнічні дисципліни та праця», 1982 р.), Мелітопольський державний педагогічний інститут («Географія», 1991 р.).

Немченко С. Г. працює в Бердянському державному педагогічному університеті з 2001 р. на посаді завідувача центру підвищення кваліфікації та перекваліфікації, з 2004 р. по 2006 р. — на посаді старшого викладача кафедри педагогіки, з 2006 р. — на посаді старшого викладача кафедри педагогіки вищої школи та управління освітніми закладами.

У 2006 р. захистив кандидатську дисертацію «Педагогічна корекція девіантної поведінки». З 2008 р. — доцент кафедри педагогіки вищої школи та управління навчальним закладом Бердянського державного педагогічного університету.

З 2012 р. працює на посаді доцента кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін соціально-гуманітарного факультету Бердянського державного педагогічного університету (з 2016 р. — гуманітарно-економічний факультет).

За час своєї науково-педагогічної діяльності опублікував 3 монографії, 1 навчальний посібник, 2 підручники з грифом МОН, більше 100 статей у наукових журналах.

В. В. Крижко

НЕСТОРЕНКО Тетяна Петрівна

03.08.1969, м. Артем
Приморського краю

Кандидат економічних наук (1997 р.), доцент (2004 р.).

У 1991 р. закінчила Харківський інженерно-економічний інститут (сучасна назва — Харківський національний економічний університет ім. Саймона Кузнеця) за спеціальністю «Організація механізованої обробки економічної інформації» та отримала кваліфікацію — інженер-економіст. У 1994 р. закінчила аспірантуру Харківського національного економічного університету. У 1997 р. захистила кандидатську дисертацію «Оптимізація економічних відносин промислових підприємств та природної монополії» (науковий керівник — Тимофєєв В.). З 1997 р. працювала старшим викладачем (з 2004 р. — доцентом) кафедри економіки та менеджменту Азовського регіонального інституту управління.

З 2012 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті доцентом кафедри економіки підприємства та економічної теорії.

Член громадських організацій «Українська асоціація дослідників освіти», «Інститут дослідження просторового розвитку».

Сфери наукових інтересів: кластерна модель розвитку економіки; економічний та соціальний вплив закладів освіти на регіон та місто; роль переміщених університетів та студентів у розвитку приймаючих міст.

Авторка понад 170 наукових публікацій. Редакторка 12 монографій та наукових збірників, що були видані в Україні, Польщі, Словаччині.

Г. П. Костенко

Ницета Володимир Анатолійович

30.05.1967,
смт. Володимирівка
Волноваського р-ну
Донецької обл.

Кандидат педагогічних наук (2009 р.), доцент

(2011 р.).

Докторант кафедри мовознавства Херсонського державного університету.

У 1996 р. з відзнакою закінчив філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Початкове навчання, українська мова та література». У 1996–1997 рр. працював учителем початкових класів Бердянського інтернату, упродовж 1997–2006 рр. — учителем української мови та літератури ЗОШ № 5 м. Бердянська. З 2006 р. — старший викладач кафедри теорії та методики навчання мов Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету. У 2006–2009 рр. навчався в аспірантурі БДПУ (спеціальність 13.00.09 — теорія навчання). З 15.08.2012 р. — доцент кафедри української мови та методики викладання фахових дисциплін.

У 2009 р. захистив кандидатську дисертацію «Метод проектів як засіб формування життєвої компетентності старшокласників у процесі навчання українознавчих предметів» зі спеціальності 13.00.09 — теорія навчання у спеціалізованій вченій раді К.09.053.01 Криворізького державного педагогічного університету (науковий керівник — Баханов К.). Тема докторської дисертації: «Методика формування риторичної компетентності учнів основної школи в процесі навчання української мови» (науковий консультант — Пентиліук М.).

Сфера наукових інтересів — актуальні питання сучасної риторики й методики навчання риторики у школі.

Автор 79 публікацій, з них — 5 монографій (1 — одноосібна, 3 — колективних), 4 навчальних посібники (2 — одноосібних, 2 — у співавторстві), 57 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2006 р.), Грамота Запорізької облдержадміністрації (2011 р.).

Н. В. Павлик

НІКІТІНА

Людмила Іванівна

15.02.1953, селище Райкопоскі
Суаярвського р-ну Карельської АРСР

Старший викладач кафедри іноземних мов і методики викладання БДПУ (1980–2008 рр.).

У 1977 р. закінчила романо-германське відділення філологічного факультету (спеціальність «Англійська мова і література») Дніпропетровського державного університету.

З 1980 р. — старший викладач кафедри іноземних мов БДПУ ім. П. Д. Осипенко.

За період роботи в Бердянському державному педагогічному університеті розробила методичні рекомендації до навчальних дисциплін: «Англійська мова», «Ділова англійська мова». Керувала науково-дослідною роботою студентів БДПУ.

Нагороджена Почесною грамотою Бердянського державного педагогічного університету.

О. А. Халабузар

З вересня 2015 р. переведена на посаду доцента кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного університету, а також виконує обов'язки заступника декана факультету філології та соціальних комунікацій з науково-дослідної роботи та міжнародної діяльності.

Сфера наукових інтересів — когнітивна лінгвістика, соціолінгвістика.

Авторка 32 публікацій, зокрема 1 монографії, 1 навчального посібника, 30 наукових статей.

Нагороджена Грамотою ректора Бердянського державного педагогічного університету, Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Почесною грамотою Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2014 р.), Почесною грамотою ЗОК профспілки працівників освіти і науки України (2016 р.). У 2016 р. стала лауреатом конкурсу для обдарованої молоді у галузі «Українознавство».

О. П. Колінько

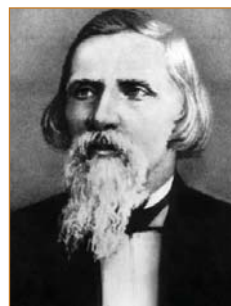
НІКІШИНА Тетяна Ігорівна

07.02.1987, смт Петрівка
Ст.-Луганського р-ну
Луганської обл.

Кандидат філологічних наук (2014 р.).

Протягом 2004–2009 рр. навчалася в Інституті філології Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Українська мова та література, англійська мова» й одержала диплом з відзнакою. З 2009 р. по 2010 р. навчалася в магістратурі Інституту філології Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Філологія. Російська мова та література» й одержала диплом з відзнакою. З 2008 р. по 2010 р. працювала старшим лаборантом Інституту філології Бердянського державного педагогічного університету, упродовж 2010–2014 р. — асистентом кафедри загального мовознавства та слов'янської філології цього ж університету. З 2010 по 2013 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю 10.02.15 — загальне мовознавство.

25 листопада 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Засоби вербалізації концепту СВОБОДА в політичному дискурсі Великої Британії, України, Франції початку ХХІ століття» зі спеціальності 10.02.15 — загальне мовознавство (науковий керівник — Вусик Г.).

НІЩИНСЬКИЙ Петро Іванович (літ. псевдонім Петро Байда)

9(21).09.1832, с. Неменка
(тепер Іллінецького
р-ну Вінницької обл.) —
4(16).03.1896,
с. Ворошилівка
Подільської губ.

Відомий український композитор, поет-перекладач. Навчався в Київській духовній семінарії. У 1856 р. закінчив Афіньський університет, здобув ступінь магістра наук. Викладав російську і грецьку мови в навчальних закладах Петербурга, Одеси, Ананьєва. Останнім місцем служби стала Бердянська чоловіча гімназія, де Ніщинський П. викладав грецьку мову в 1888–1890 рр. Автор музичних творів «Закувала та сива зозуля», «Вечорниці», «Ой гук, мати, гук», «Козак Софрон», перекладів «Одисеї» та «Іліади» Гомера на українську, «Слова о полку Ігоревім» на старогрецьку мову. Автор підручника з грецької граматики та розвідок про грецьку музику. Підтримував зв'язки з відомими українськими культурними і громадськими діячами М. Лисенком, М. Кропивницьким, І. Карпенком-Карим, П. Саксаганським, А. Желябовим та ін.

В. М. Константинова

НОВИК
Олег Глібович

02.09.1966, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПУ.

Навчався в ЗОШ № 2, яку закінчив у 1983 р. і вступив до Новоросійського вищого інженерного морського училища. У 1987–89 рр. служив у лавах Радянської армії. У 1992 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Учитель праці і професійного навчання», у 2004 р. — магістратуру Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Управління навчальним закладом».

З 1993 р. працює в Клубі юних моряків «Азовець» із флотилією керівником гуртка, з 1999 р. — директором клубу.

Нагороджений грамотами міського голови та управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська».

Л. В. Горбатюк

НОВИК
Ольга Петрівна

02.10.1972, с. Балочки
Пологівського р-ну
Запорізької обл.

Доктор філологічних наук (2013 р.), професор (2015 р.), завідувач кафедри української літератури та компаративістики.

У 1994 р. закінчила факультет української та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Учитель початкових класів та української мови та літератури», працювала вчителем української мови та літератури Бердянської СШ № 2, з 1996 р. — старшим лаборантом кафедри української та зарубіжної літератури, асистентом кафедри.

У липні 1998 р. навчалася в Першій літній літературознавчій школі «Сучасна літературознавча теорія та реінтерпретація української літератури» (Пуща-Водиця, м. Київ). Протягом 1998–2001 рр. навчалася в аспірантурі Харківського державного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди (спеціальність 10.01.01 — українська література). У 2001 р.

захистила кандидатську дисертацію «Проза Івана Леванди в контексті українського літературного бароко» (науковий керівник — Ушкалов Л.). З 2001 р. — старший викладач кафедри української та зарубіжної літератури Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, з 2002 р. — доцент цієї ж кафедри. У 2004 р. присуджено вчене звання доцента.

У 2006–2008 рр. — заступник директора Інституту філології БДПУ.

У 2008–2011 рр. навчалася в докторантурі Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди (спеціальність 10.01.01 — українська література). З жовтня 2011 р. — доцент кафедри української літератури та компаративістики та заступник директора Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету з навчально-методичної роботи. 8 лютого 2013 р. захистила докторську дисертацію «Барокові традиції в літературі українського романтизму» (науковий консультант — Ушкалов Л.). Цього ж року присуджено науковий ступінь доктора філологічних наук. З вересня 2013 р. — професор і завідувач кафедри української літератури та компаративістики Бердянського державного педагогічного університету. У 2015 р. присвоєно вчене звання професора.

Є науковим керівником аспірантів (під її керівництвом захищено 3 кандидатські дисертації), членом спеціалізованої вченої ради К18.092.02.

Авторка понад 120 наукових праць, зокрема 2-х одноосібних, 1 колективної монографії та 2-х навчальних посібників.

Нагороджена почесними грамотами Бердянського державного педагогічного університету, Грамотою Запорізької облдержадміністрації (2007), Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2012), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2007), Грамотою Верховної Ради України за заслуги перед українським народом (2015), Почесною грамотою Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України (2016).

Т. В. Хорольська

НОВІКОВ
Микола
Олександрович

16.09.1985,
м. Бердянськ
Запорізької обл.

Майстер спорту України з важкої атлетики, вихованець заслуженого тренера України Савона О.

2002–2007 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному університеті.

Після закінчення університету працював тренером з важкої атлетики в ДЮСШ міськспорткомітету.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

НОВІКОВ
Олександр
Миколайович

11.10.1961, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Майстер спорту СРСР з важкої атлетики.

Важкою атлетикою почав займатися в 1977 р. у заслуженого тренера України Савона О. Першим з його учнів виконав норматив майстра спорту в 1980 р. Був неодноразовим призером першостей України серед юнаків до 18 років. Член збірної команди української ради ФСТ «Авангард» серед юнаків до 18 років у категорії 60 кг.

Закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, неодноразово брав участь у першості українського студентського товариства «Буревісник» і був його призером.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

НОХРИНА
Анастасія Кузьмівна

Боровичі Новгородської обл.

Вихованка Осипенківського учительського інституту, освітянка.

Учасниця війни. У 1945 р. вступила до інституту сиротою, оскільки батько загинув на

фронті, а мати — під час бомбардування прифронтового шпиталю, де вона працювала медсестрою. Навчалася на природничо-географічному факультеті. Була старостою групи, «сталінською стипендіаткою». Згодом працювала директором середньої школи.

В. М. Константинова

НОСКО
Анастасія Михайлівна

09.02.1983, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат наук із соціальних комунікацій (2013 р.).

У 2005 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного університету та отримала диплом з відзнакою. Цього ж року вступила до магістратури на спеціальність «Філологія. Українська мова і література», яку закінчила в 2006 р. та отримала диплом з відзнакою.

У квітні-серпні 2007 р. працювала асистентом на кафедрі української та зарубіжної літератури. У 2012 р. закінчила аспірантуру ДЗ «Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка» за спеціальністю 27.00.05 — теорія та історія видавничої справи та редагування. У січні 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Соціокультурна модель авторського редагування письменників кінця XIX — початку XX століття: епістолярна парадигма» (науковий керівник — Галич В.).

З вересня 2010 р. — старший викладач кафедри соціальних комунікацій Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету.

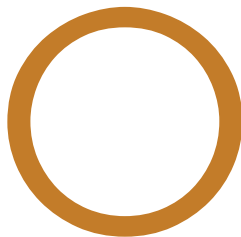
З грудня 2015 р. — доцент та завідувач кафедри соціальних комунікацій факультету філології та соціальних комунікацій.

Сфера наукових інтересів: проблеми авторського редагування, жанрологія, медіаосвіта.

Авторка 4 навчально-методичних рекомендацій, 11 наукових статей, 5 тез наукових доповідей.

Нагороди: Грамота ректора Бердянського державного педагогічного університету (2013 р.), Почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2014 р.).

Л. О. Кондакова

ОВЕРЧЕНКО

Микола Денисович

12.04.1923, с. Токмачане Чернігівського р-ну Запорізької обл.

З вересня 1940 р. по червень 1941 р. навчався на 1 курсі історичного факультету Осипенківського учительського інституту. З липня 1941 р. по липень 1942 р. — курсант військового авіаційного училища в м. Новоузенську Саратовської обл.

Протягом 1942–1945 рр. брав участь у військових діях на Сталінградському, Донському, Північно-Західному та Воронезькому фронтах.

З 1943 р. член ВКП (б).

У лютому-червні 1944 р. — завідувач сектора партобліку Чернігівського РК КП(б)У. Того ж року з квітня по серпень навчався на 2 курсі історичного факультету Осипенківського учительського інституту.

З вересня 1944 р. по серпень 1946 р. — студент Дніпропетровського державного університету.

Педагогічну діяльність почав у вересні 1946 р. учителем історії середньої школи в с. Кірове Оріхівського р-ну Запорізької обл.

З січня по серпень 1947 р. — комсорг Осипенківського учительського інституту.

Серпень 1947 — вересень 1948 рр. — методист-історик Інституту вдосконалення вчителів в м. Дніпропетровську.

З вересня 1948 р. працював у Дніпропетровському педагогічному інституті завідувачем кабінету марксизму-ленінізму, викладачем політекономії (вересень 1949 — квітень 1951 рр.).

З липня 1951 р. по лютий 1953 р. — начальник дивізійної партійної школи політвідділу при групі радянських військ у Німеччині.

У лютому 1953 — квітні 1958 рр. — викладач політекономії у вечірньому університеті марксизму-ленінізму при групі радянських військ у Німеччині.

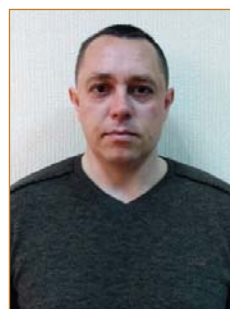
У 1958–1960 рр. — аспірант кафедри політекономії при Київському університеті.

З жовтня 1960 р. працював старшим викладачем, а згодом доцентом кафедри марксизму-ленінізму Бердянського педагогічного інституту за спеціальністю «Політична економія».

У квітні 1962 р. — лютому 1966 р. обіймав посаду декана загальнонаукового факультету БДПУ.

Нагороджений орденом «Червона зірка», медалями: «За відвагу», «За оборону Сталінграда», «За перемогу над Німеччиною», «40 років Радянських Збройних Сил».

Ю. В. Федорик

ОВСЯННИКОВ

Олександр Сергійович

06.04.1977, м. Оріхів Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.), доцент (2015 р.).

У 1999 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Фізика», здобув кваліфікацію — учитель фізики, інформатики та обчислювальної техніки. З 1999 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті на посаді техника II категорії кафедри інформатики, а з 1 вересня 1999 р. асистент цієї ж кафедри. З 2001 по 2004 рр. навчався в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету. З 2004 по 2013 рр. — старший викладач кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні БДПУ. У 2013 р. закінчив магістратуру за спеціальністю «Професійна освіта (Комп'ютерні технології)», здобув кваліфікацію — інженер комп'ютерних технологій, педагог, дослідник у галузі комп'ютерних технологій.

У 2013 р. захистив кандидатську дисертацію «Проектування комп'ютерного середовища науково-дослідної роботи майбутніх інженерів-педагогів у вищих навчальних закладах» (науковий керівник — Тверезовська Н.). З 2015 р. — доцент кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні БДПУ.

Автор 2 навчальних посібників (1 — у співавторстві), 1 монографії (у співавторстві) та 11 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької обласної державної адміністрації (2013 р.).

М.П. Павленко

ОГУЛЬЧАНСЬКИЙ Олексій Якович

30.03.1912, м. Луганськ —
13.08.1996

Вихованець Бердянського учительського інституту, український письменник.

Народився в м. Луганську в сім'ї тесляра. Закінчивши Луганську трудову семирічну школу, вступив до Бердянського педагогічного технікуму. Згодом, після закінчення Бердянського учительського інституту, деякий час працював у районній газеті, був науковим співробітником краєзнавчого музею. Усі свої вміння й захоплення краєзнавця віддавав вихованцям гуртка юних дослідників при Бердянському Будинку піонерів. Перші нариси опублікував у двадцятирічному віці в журналі «Всесвіт». Перша книга — нарис «Записки краєзнавця» — побачила світ 1955 року. Невдовзі з'явилися пригодницькі повісті «Вітрів Кут» (1959 р.), «Таємниця Сухої балки» (1961 р.), інші книжки нарисів і оповідань: «У нетрях Джубаю» (1962 р.), «Як ми шукали скарб» (1971 р.), «Як сплять дельфіни» (1979 р.), «Знахідка на все життя» (1982 р.), «Скарб Солоного Лиману» (1986 р.).

В. М. Константинова

ОЛІЙНИК Еліна Вікторівна

09.08.1979, с. Бердянське
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2007 р.), доцент (2010 р.).

З 1994 по 1998 рр. навчалася в Запорізькому педагогічному училищі за спеціальністю «Початкове навчання». У 2001 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова та література».

У 2005 р. закінчила аспірантуру Харківського національного університету ім. Г. С. Сковороди. У 2007 р. захистила кандидатську дисертацію «Семантика та прагматика з'ясувальних складнопідрядних речень» (науковий керівник — Христіанінова Р.).

З 2002 р. працює на кафедрі української мови та методики викладання фахових дисци-

плін у Бердянському державному педагогічному університеті. Викладає такі навчальні дисципліни: «Сучасна українська мова. Морфеміка. Словотвір», «Сучасна українська мова. Морфологія», «Риторика», «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Еліна Олійник є автором понад 30 наукових і навчально-методичних праць, зокрема монографії «Семантика та прагматика з'ясувальних складнопідрядних речень» (2010 р.), а також 3 навчальних посібників «Ділова українська мова» (2009 р.), «Сучасна українська літературна мова: Морфологія» (2011 р., у співавторстві зі Школою Г.), «Сучасна українська літературна мова: Морфеміка. Словотвір» (2012 р.).

Сфера наукових інтересів: синтаксис складнопідрядного речення.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2013 р.).

Н.В. Палик

ОМЕЛЬЧЕНКО Анетта Іванівна

24.08.1970, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2002 р.), доцент (2004 р.).

З 1984 по 1988 рр. навчалася в Запорізькому музичному училищі.

Вищу освіту здобула в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та методика початкового навчання. Музика», отримала кваліфікацію — вчитель початкових класів і музики (1994 р.).

З 1994 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. У 2001 р. захистила кандидатську дисертацію «Музично-естетичне виховання в українській педагогіці XVI — XVIII ст.» (науковий керівник — Масол Л.). Упродовж 2002–2005 рр. — завідувач кафедри музичного мистецтва та хореографії. У 2004 р. отримала звання доцента. З 2010 по 2016 рр. — провідний фахівець з виховної роботи університету.

Сфера наукових інтересів: теоретико-методологічні засади формування професійно-ціннісних орієнтацій майбутніх учителів мистецької освіти.

Авторка понад 30 наукових публікацій, співавторка 3 колективних монографій, 1 посібника.

Нагороди: Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011 р.), медаль «За вагомий внесок у розвиток міста» (2014 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2015 р.).

І. В. Дубінець

ОМЕЛЯНЕНКО
Алла Володимирівна

06.06.1967
м. Дніпропетровськ

Кандидат педагогічних наук (2008 р.), доцент (2010 р.).

У 1991 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Дошкільне виховання». У цьому ж році розпочалася її викладацька діяльність у БДПУ.

У 2008 р. захистила кандидатську дисертацію «Навчання дітей старшого дошкільного віку складати розповіді-роздуми» за спеціальністю 13.00.02 — теорія і методика навчання у спеціалізованій вченій раді Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського (м. Одеса). Науковий керівник — Зрожевська А. Упродовж 2007–2015 рр. Омеляненко А. виконувала обов'язки заступника директора Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти й опікувалася студентами заочної форми навчання.

Сфера її наукових інтересів — розвиток мовлення дітей дошкільного віку. Є авторкою численних публікацій з означеної проблеми, зокрема монографії «Навчання дітей старшого дошкільного віку складати розповіді-роздуми» (2009 р.).

Викладає дисципліни: «Дошкільна лінгводидактика», «Методика розвитку мовлення дітей раннього віку», «Управління в системі дошкільної освіти», «Методика викладання курсу «Дошкільна лінгводидактика», «Методичне керівництво роботою з формування мовленнєвої компетентності».

Авторка 45 статей, одноосібної монографії, колективних монографій.

Має нагороди: Грамота Міністерства освіти і науки України (2007 р.), нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» (2011 р.), «В. О. Сухомлинський» (2015 р.).

І. Г. Улюкаєва

ОНИПЧЕНКО
Оксана Ігорівна

03.06.1969, м. Уфа, Росія

Випускниця Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Кандидат педагогічних наук (2002 р.), доцент (2005 р.) кафедри соціальної педагогіки комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія», викладач кафедри педагогіки БДПУ (1993–2005 рр.).

У 1991 р. закінчила факультет загально-технічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни та фізика».

1991–1993 рр. — педагог-організатор у ЗНЗ № 9 м. Бердянська. 1993–2005 рр. — асистент, старший викладач, доцент кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету.

1997–2000 рр. — аспірант Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, стипендіат Кабінету Міністрів України для молодих учених.

У 2002 р. захистила кандидатську дисертацію «Навчально-виховна та методична діяльність педагогічних рад освітніх закладів України другої половини ХІХ століття» (спеціальність 13.00.01 — загальна педагогіка та історія педагогіки). Науковий керівник — Золотухіна С.

У 2005 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри педагогіки.

Із 2005 р. працює доцентом кафедри соціальної педагогіки комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія».

Нагороджена Грамотою Бердянського державного педагогічного університету (2003 р.), дипломом учасника обласного конкурсу «Вища школа Харківщини — кращі імена» у номінації «Науковець» (Харків, 2009 р.), Почесною грамотою за сприяння у підготовці наукової роботи для XVII-го міського конкурсу наукових студентських робіт та виховання молодих наукових кадрів (Харків, 2011 р.), подяками та грамотами Харківського гуманітарно-педагогічного інституту (2007, 2008, 2009, 2012 рр.).

О. В. Голуб

ОНИЦЕНКО
Сергій Вікторович

24.04.1985, с. Миколаївка
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних
наук (2017 р.).

У 2003 р. закінчив вище професійне училище № 9 м. Бердянська за спеціальністю «Продавець продовольчих товарів; продавець непродовольчих товарів». У 2009 р. закінчив з відзнакою магістратуру Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання» та здобув кваліфікацію магістра педагогічної освіти, викладача технічних дисциплін. З 2008 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. З 2016 р. — асистент кафедри професійної освіти. У 2012 р. призначено академічну стипендію Кабінету Міністрів України аспірантам на 2012/2013 навчальний рік. У 2017 р. захистив кандидатську дисертацію «Формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі вивчення дисциплін циклу машинознавства» (науковий керівник — Белова Ю.).

Сфери наукових інтересів: професійна підготовка майбутніх учителів трудового навчання та технологій у процесі вивчення дисциплін циклу машинознавства.

Має понад 80 наукових публікацій, 9 навчально-методичних посібників, 1 навчально-методичний комплекс.

Нагороджений грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету (2015, 2017 рр.), Почесною грамотою Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації (2016 р.).

Я. О. Сичікова

ОНИЦЕНКО
Людмила Анатоліївна

08.09.1978, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Перший майстер спорту України з важкої атлетики у СК «Першотравневець» серед дівчат.

1998–2003 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному університеті.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ОНУФРІЄНКО
Ольга Григорівна

15.03.1971, м. Лозова
Харківської обл.

Кандидат технічних
наук (2006 р.), доцент
(2012 р.).

У 1988 р. закінчила з відзнакою середню школу № 3 м. Лозової. Упродовж 1988–1993 рр. навчалася в Харківському державному університеті ім. В. Н. Каразіна на механіко-математичному факультеті за спеціальністю «Математика» й отримала кваліфікацію — математик, викладач математики.

Трудову діяльність розпочала з посади асистента кафедри математики та методики викладання математики БДПІ ім. П. Д. Осипенко (1993 р.), обіймала посади старшого викладача кафедри математики та методики викладання математики, доцента кафедри математичного моделювання та обчислювальної математики. У 2010 р. переведена на посаду доцента кафедри математики та методики викладання математики. Протягом 2006–2012 рр. працювала завідувачем кафедри математики та методики викладання математики. З 2016 р. — доцент кафедри математики та методики навчання математики.

У грудні 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Дослідження нелінійних коливань ортотропних пластин складної форми за допомогою методу R-функцій» на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 01.02.04 — механіка деформівного твердого тіла (науковий керівник — Курпа Л.).

Сфера наукових інтересів: прикладна спрямованість математичної освіти школярів і студентів.

Авторка 21 наукової статті та 10 навчально-методичних посібників.

Нагороди: Подяка Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2015 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2007 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2016 р.).

О. Г. Онуфрієнко

ОПЛАКАНСЬКИЙ Іван Григорович

14.06.1914, с. Лука-Молчанська
Жмеринського р-ну
Вінницької обл. — 1976.

У 1935 р. закінчив Київський педагогічний інститут шкільного педагогічного відділення.

1935–1936 рр. — викладач педагогіки Макиївського педагогічного технікуму.

1936–1937 рр. — служба в армії, де закінчив річну школу.

1937–1939 рр. — завідувач навчальної частини та викладач педагогіки Старобільського педагогічного училища (Луганська обл.).

1939–1941 рр. — аспірант кафедри педагогіки Харківського педагогічного інституту.

01.10.1941–11.11.1945 рр. — служба в Радянській Армії, участь у Великій Вітчизняній війні.

1945–1947 рр. — аспірант Харківського педагогічного інституту, інспектор відділу шкіл обкому Комуністичної партії України.

У 1949 р. захистив кандидатську дисертацію.

1947–1951 рр. — завідувач кафедри педагогіки Полтавського державного педагогічного інституту, отримав вчене звання доцента.

1951–1953 рр. — заступник директора і завідувач кафедри педагогіки Кременчуцького державного педагогічного інституту.

1953–1958 рр. — директор, завідувач кафедри педагогіки Рівненського державного педагогічного інституту.

1958–1963 рр. — доцент, завідувач кафедри педагогіки Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту.

1965–1976 рр. — доцент кафедри педагогіки і психології, 1965–1974 рр., 1976 р. — завідувач кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту.

За матеріалами архіву БДПУ

ОСЕЦЬКА (Шумі) Зоя Вікентіївна

15(28).12.1887, м. Ізмаїл Бессарабської губ. — ?

Викладач Бердянської чоловічої гімназії, Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту.

У 1906 р. закінчила Бердянську жіночу гімназію, за успіхи в науці нагороджена золотою медаллю. У 1906–1907 рр. навчалась у Ви-

щій школі іноземних мов (м. Женева, Швейцарія). З 1907 по 1919 рр. викладала іноземні мови в Бердянській жіночій гімназії, паралельно — у Бердянській чоловічій гімназії. З 1919 по 1921 рр. викладала в гімназії, а згодом у школі м. Туапсе. 1921–1929 рр. — секретарка, діловод в різних закладах м. Бердянська. З 1929 по 1937 рр. викладала в профшколі, технікумі сільськогосподарського машинобудування у м. Бердянську. З 1936 по 1941 рр. — викладач Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту і шкіл Бердянська (Осипенко). У 1941–1942 рр. — викладач іноземної мови школи № 1 м. Осипенко. 1942–1943 рр. — служба в міськфінвідділі м. Осипенко. 1943–1944 рр. — викладач іноземної мови школи № 1 м. Осипенко. З 16.10.1944 р. — викладач Осипенківського вчительського інституту і за сумісництвом — машинобудівного технікуму. Продовжувала викладати в Осипенківському державному педагогічному інституті станом на 05.11.1956 р.

Володіла французькою, німецькою, англійською, українською та російською мовами.

В. М. Константінова

ОСИПОВ Віталій Миколайович

12.08.1980, м. Запоріжжя

Кандидат наук з фізичного виховання та спорту (2011 р.), доцент (2012 р.).

У 2000 р. закінчив Бердянське медичне училище за спеціальністю «Лікувальна справа».

З 2002 по 2006 рр. працював масажистом Куйбишевської центральної районної лікарні та паралельно навчався з 2001 по 2006 рр. на факультеті здоров'я, спорту та туризму Гуманітарного університету «ЗІДМУ» м. Запоріжжя, отримав диплом магістра з відзнакою за спеціальністю «Фізична реабілітація». У 2006–2010 рр. працював викладачем кафедри фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету та був пошукувачем наукового ступеня на кафедрі фізичної реабілітації Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова за спеціальністю 24.00.03 «Фізична реабілітація».

У грудні 2010 р. у Львівському державному університеті фізичної культури захистив кандидатську дисертацію «Комплексна фізична реабілітація чоловіків зрілого віку з міофасціальним больовим синдромом» (науковий керівник — Мерзлікіна О.).

З вересня 2011 р. — завідувач кафедри основ здоров'я та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету. З 2016 р. — доцент кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології.

Сфера наукових інтересів: спортивна медицина та фізична реабілітація.

Автор 2 монографій, 12 навчальних посібників і 40 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2014 р.), Подяка міського голови м. Бердянська (2014 р.).

С.М. Хатунцева

ОСТРЯНКО

Віктор
Олександрович

22.11.1978, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Майстер спорту України міжнародного класу з важкої атлетики, вихованець заслуженого тренера України Савона О.

У 1997–2002 рр. навчався в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко. Учасник Чемпіонату Європи серед кадетів, неодноразовий призер першостей України серед юнаків, юніорів та дорослих.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ОХРЕМЕНКО

Єлизавета Павлівна

07.04.1924, с. Верхів'я
Орловської обл. РСФСР

Кандидат філологічних наук (1955 р.), доцент (1960 р.).

У 1948 р. закінчила з відзнакою філологічний факультет Ленінського державного університету за спеціальністю «Російська філологія», отримала кваліфікацію — філолог-русист, літературознавець. Протягом 1948–1949 рр. працювала вчителем російської мови та літератури вечірньої школи-гарнізону с. Клопиці Ленінградської області, 1949–1950 рр. — в загальноосвітній школі с. Червона Миза Волосівського району Ленінградської області, 1950–1951 рр. — у вечірній офіцерській школі с. Гора Валдай Ломоносівського району Ленінградської області. У 1951–1955 рр. — аспірантка кафедри радянської літератури Ленінградського університету.

У червні 1955 р. захистила кандидатську дисертацію «Вопросы социалистического реализма в литературно-критических работах М. Горького 1927–1936 гг.».

З 1955 по 1961 рр. працювала викладачем кафедри літератури Південно-Сахалінського педагогічного інституту, з 1961 по 1967 рр. — доцентом кафедри педагогіки і методики початкової освіти Бердянського державного педагогічного інституту.

Автор монографії «Горький о социалистическом реализме» та наукових праць: «М. Горький о романтике советской литературы», «М. Горький об эстетических отношениях советской литературы к действительности», «М. Горький о положительном герое советской литературы», «А. П. Чехов в оценке марксистской критики»

Сфери наукових інтересів: російська література, творчість М. Горького.

Т. В. Хорольська

ПАВЛЕНКО
Лілія Василівна

06.01.1979, с. Телепине
Кам'янського
р-ну Черкаської обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.), доцент (2015 р.).

У 2001 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Математика і основи економіки». У 2008 р. закінчила Бердянський університет менеджменту і бізнесу за напрямом підготовки «Економіка підприємства». У 2015 р. закінчила Українську інженерно-педагогічну академію за напрямом підготовки «Професійна освіта (Охорона праці)».

З 2001 р. працювала в Бердянському інституті підприємництва асистентом кафедри математики та математичних методів, а протягом 2003–2010 рр. — старшим викладачем цієї ж кафедри. З 2010 по 2012 рр. — старший викладач кафедри економіки підприємства та економічної теорії. У 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Методика навчання майбутніх інженерів-педагогів комп'ютерних технологій статистичного опрацювання експериментальних даних» (науковий керівник — Хоменко С.).

З 2012 р. — старший викладач кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні БДПУ, з 2014 р. — доцент цієї ж кафедри. У 2015 р. присвоєно вчене звання доцента. З 2016 р. — доцент кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики.

Сфери наукових інтересів: використання статистичних методів у педагогічних дослідженнях, нові інформаційні технології в освіті та професійній підготовці.

Авторка 57 публікацій, з них 1 одноосібна та 2 колективні монографії, 3 навчальні посібники для студентів вищих навчальних закладів (2 з яких — з грифом МОН), 25 статей.

Нагороди: Почесна грамота управління освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2015 р.).

М. П. Павленко

ПАВЛЕНКО
Максим Петрович

29.11.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2013 р.).

У 2002 р. закінчив фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, отримав кваліфікацію — учитель математики та основ інформатики. З 2001 р. працював викладачем інформатики в Бердянському вищому професійному училищі №9. Протягом 2002–2005 рр. навчався в цільовій аспірантурі при Бердянському державному педагогічному університеті. У 2005 р. переведений на посаду старшого викладача кафедри комп'ютерних систем та мереж. У 2009 р. успішно захистив кандидатську дисертацію «Методика навчання мережевих технологій студентів інженерно-педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів» (науковий керівник — Хоменко В.).

У 2011 р. переведений на посаду доцента кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні БДПУ. У 2013 р. присвоєно вчене звання доцента. З 2016 р. — доцент кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики.

Сфери наукових інтересів: використання мережевих технологій у навчальному процесі; розробка впровадження та експлуатація комп'ютерних систем та мереж.

Автор 44 публікацій, з них 1 одноосібна та 2 колективні монографії, 2 навчальні посібники для студентів вищих навчальних закладів (1 — з грифом МОН), 19 статей.

Нагороджений почесними грамотами Бердянського державного педагогічного університету, Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Міністерства освіти і науки України (2012 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2016 р.).

Л.В. Павленко

ПАВЛИК
Неля Віленівна

16.09.1972, с. Берестове
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2005 р.), доцент (2008 р.).

У 1994 р. закінчила Запорізький державний університет за спеціальністю «Філолог. Викладач української мови і літератури». З цього ж року працює в Бердянському державному педагогічному інституті (пізніше — університеті) спочатку асистентом, потім старшим викладачем, з 2006 р. — доцентом кафедри української мови. З 1998 по 2001 рр. навчалася в аспірантурі БДПУ ім. П. Д. Осипенко.

У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Типологія дискурсивних одиниць в українському епістолярному мовленні» (науковий керівник — Денисова С.).

Основний напрям наукової діяльності — лінгвістика тексту, дискурс, стилістичні дослідження.

Авторка 2 монографій, 1 навчально-методичного посібника з грифом МОН України, 5 навчальних посібників внутрівузівського користування і 50 наукових статей.

Неодноразово нагороджувалася грамотами БДПУ, почесними грамотами управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, Міністерства освіти і науки України. У 2014 р. нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України».

В. М. Лінч

ПАВЛІКОВСЬКИЙ
Микола Чеславович

народився близько 1892 р.

Педагог, завідувач Бердянських педагогічних курсів (10.1924–1925 рр.).

Закінчив Одеський університет. Працював у партійній школі. З 15.09.1923 — на Бердянських педагогічних курсах, викладав математику та фізику, завідував фізичним кабінетом. У 1925–1926 рр. — керівник Бердянського педагогічного технікуму, голова його комітету. З 15.05.1926 по 08.1926 рр. — лектор Бердянського педагогічного технікуму. Одночасно був лектором робітничого технікуму. За деякими даними, в умовах українізації виїхав до Москви, де працював професором в одному з ВНЗ.

В. М. Константинова

ПАВЛОВ
Владислав
Володимирович

10.11.1980

Випускник Бердянського державного педагогічного університету, рекламист, маркетолог, спортсмен.

Засновник і власник рекламно-виробничої компанії «Pavlov Product», будівельної компанії «Домострой», клінінгової компанії «Штурман», «Балтійської рекламної групи» в Литві.

Упродовж 1998–2003 рр. — навчався на фізико-математичному факультеті БДПУ.

З 1998 р. очолив команду КВК «Фіма». Вивів команду на обласний рівень до перших місць і постійного лідерства. З 2000 р. — автор і учасник команди КВК «Нічого Собі!», що представляла університет на міжнародній арені. Тричі Чемпіон вищої ліги КВК, двічі учасник Сочинського фестивалю.

У 2000 р. був прийнятий на роботу в теле радіокомпанію «Азовська хвиля» провідним звукооператором.

У 2003 р. закінчив БДПУ й був прийнятий на роботу фахівцем відділу зовнішньоекономічних зв'язків у Бердянську філію Запорізької Торгово-Промислової Палати.

З 2005 року — засновник рекламно-виробничої компанії Pavlov Product (сьогодні відомої під брендом pavlov.ua в Бердянську, Литві й у США). У компанії працює понад 80 людей.

В. В. Лаврик, І. С. Смоліна

ПАНОВА
Наталія Юріївна

12.02.1970, м. Будапешт,
Угорщина

Кандидат психологічних наук (2005 р.), доцент (2008 р.).

У 1993 р. закінчила факультет іноземних мов Волгоградського державного педагогічного університету за спеціальністю «Англійська та німецька мови» й отримала кваліфікацію — викладач англійської та німецької мов. З 1993 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті на кафедрі іноземних мов. З 2005 р. працювала за сумісництвом на кафедрі психології. У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Психологічні функції

ненормативних мовних конструктів у комунікативній поведінці особистості» (науковий керівник — Белавіна Т.).

З грудня 2012 по листопад 2015 рр. навчалась у докторантурі БДПУ зі спеціальності 10.01.05 — порівняльне літературознавство. У квітні 2017 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук «Дискурс самовбивства в українській, російській та англійській прозі кінця XIX — початку XX століття» (науковий консультант — Астаф'єв О.).

Сфера зацікавлень: психологія, російська та англійська література.

Авторка 33 статей і 2 монографій, 1 навчального посібника (у співавторстві).

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2007 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2016 р.).

О. А. Халабузар

ПАНОВА
Світлана Олегівна

22.02.1985, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2015 р.).

У 2002–2008 рр. навчалася на фізико-математичному факультеті Бердянського державного педагогічного університету. У 2006 р. здобула кваліфікацію бакалавра математики. У 2007 р. отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Математика» та здобула кваліфікацію математика, викладача математики та основ економіки. У 2008 р. з відзнакою закінчила Бердянський державний педагогічний університет та здобула кваліфікацію магістра математики, викладача.

З 2005 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. З вересня 2016 р. — старший викладач кафедри математики та методики навчання математики.

У 2015 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування фахової компетентності майбутніх учителів математики на засадах акмеологічного підходу» (науковий керівник — Перегудова В.).

Сфери наукових інтересів: формування фахової компетентності майбутніх учителів математики засобами інноваційних методологічних підходів; педагогічний коучинг; методика викладання історії математики в педагогічних вишів.

Авторка 1 монографії, 10 наукових статей.
Нагороди: Грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2016 р.).

Д. Я. Вертинорох

ПАНЧЕНКО
Тетяна Василівна

22.01.1979, м. Житомир

Майстер спорту України з баскетболу.

1995–2000 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко.

У 1996 р. прийняла запрошення головного тренера команди «Чайка» Шилкіна Г. За її участі «Чайка» двічі ставала бронзовим призером чемпіонату України, один раз срібним, двічі бронзовим призером Кубка України.

Протягом 2009–2011 рр. успішно грала у складі команди «Козачка-ЗалК», де ставала бронзовим призером чемпіонату України.

У 2012 р. у складі столичного клубу «Динамо» здобула звання чемпіона України. У складі збірної України брала участь у кваліфікаційному відбірковому турі на чемпіонат Європи.

Кар'єру гравця завершила в 2012 р., живе в Бердянську, працює в міському Палаці спорту тренером-інструктором.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ПАПАЗОВ
Віталій Іванович

27.12.1980, смт. Мангуш
Донецької обл.

У 2006 р. закінчив Бердянський державний педагогічний університет.

З 2006 р. працює вчителем фізичної культури загальноосвітньої школи села Бердянського Мангуського району Донецької області.

Віталій Папазов — заслужений майстер спорту України, дворазовий чемпіон світу, триразовий срібний призер чемпіонатів світу, дворазовий чемпіон Європи, чотириразовий чемпіон Європи серед юніорів, срібний призер чемпіонату Європи серед юніорів, дворазовий чемпіон України, дворазовий володар Кубка України, триразовий рекордсмен світу та п'я-

тиразовий рекордсмен Європи серед дорослих спортсменів і тридцятип'ятиразовий рекордсмен світу і Європи серед юніорів.

В. В. Гнатюк

ПАПАНОВА
Валентина Анатоліївна

13.06.1953, с. Теремно
Теремнівського р-ну
Волинської обл.

Кандидат історичних наук (1994 р.), доцент (2001 р.), заслужений працівник освіти України (2012 р.).

Доцент кафедри правознавства та завідувач навчальної археологічної лабораторії БДПУ.

У 1976 р. закінчила історичний факультет Запорізького державного педагогічного інституту за спеціальністю «Історія» та отримала кваліфікацію – вчитель історії та суспільствознавства, у 2002 р. – юридичний факультет Запорізького державного університету за спеціальністю «Правознавство» та отримала кваліфікацію – юрист.

У 1994 р. захистила кандидатську дисертацію «Некрополь Ольвії: історична топографія та поховальний обряд» (науковий керівник – Крижицький С.).

Входить до складу Науково-технічної ради Приазовського національного природного парку.

Упродовж 1976–1993 рр. працювала вчителем історії, суспільствознавства та правознавства Бердянської СШ № 1. Викладала в класах з поглибленим вивченням історії (1981–1994 рр.). Має звання «Учитель-методист» (1985, 1988 рр.). У 1993–1994 рр. працювала старшим викладачем кафедри історичних та економічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту. У 1994–2007 рр. – доцент, завідувач кафедри історії і теорії держави і права Азовського регіонального інституту управління при Запорізькому державному університеті (з 2002 р. – Академія інформаційних технологій та управління). У ці ж роки продовжувала працювати за сумісництвом на посаді доцента кафедри всесвітньої історії та правознавства БДПУ. У 2007–2010 рр. – декан соціально-гуманітарного факультету, професор кафедри всесвітньої історії та правознавства БДПУ. З вересня 2010 р. до сьогодні – доцент кафедри політології і правознавства (з 2016 р. – кафедри правознавства) та завідувач навчальної археологічної лабораторії БДПУ (з 2011 р.).

Сфера наукових інтересів: символіка поховального і поминального обрядів ольвіюполітів та приміські садиби Ольвії (заняття, побут), проблеми розвитку місцевого самоврядування.

Авторка 114 публікацій: монографія, збірка статей, 3 навчальних посібники (один із грифом МОН України), 60 наукових статей (з них 20 – у закордонних виданнях), 9 брошур та ін.

Нагороди: нагрудний знак «Відмінник народної освіти УРСР» (1978 р.), орден Трудової Слави III ступеня (1986 р.), медаль «З нагоди святкування 15-ої річниці незалежності України» (2006 р.), нагрудний знак «Антон Макаренко» (2009 р.), Почесна грамота Міністерства освіти України (1999 р.), медаль «За вагомий внесок у розвиток міста» (2005 р.), «Почесний орден міста» (2008 р.).

В. О. Мирошниченко

ПАРАДА
(Порада)
Семен (Степан)
Семенович

17.04.1907,
Миргородський пов.
Полтавської губ. – ?

Директор (керуючий) Бердянського педагогічного технікуму (з 15.05.1926 р.). Закінчив семирічну трудову школу. До 1927 р. навчався в Бердянському педагогічному технікумі, на III-й курс якого перевівся з Нероновицького педтехнікуму в 1926 р. Одночасно з навчанням був керівником Бердянського педагогічного технікуму. Викладав такі дисципліни: «Історія класової боротьби», «Політекономія», «Радянська держава та право».

В. М. Константинова

ПАСИЧНИЧЕНКО
Світлана Анатоліївна

15.01.1960 р.н.

Закінчила Бердянський державний педагогічний інститут зі спеціальності «Дошкільне виховання» в 1987 р.

Обіймає посаду завідувача комунального дошкільного навчального закладу загального розвитку (ясла-садок) № 34 «Оленка» Бердянської міської ради Запорізької області.

Нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2005 р.).

Г. О. Лопатіна

ПАЩЕНКО
Інна Миколаївна

20.08.1982, смт. Андріївка
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2015 р.).

У 2005 р. закінчила Мелітопольський державний педагогічний університет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Музика», здобула кваліфікацію — магістр педагогічної освіти, викладач методики музичного виховання.

З 2007 р. — викладач Бердянського державного педагогічного університету, керівник народного фольклорного ансамблю «Хуртовина». З 2009 по 2012 рр. навчалася в аспірантурі БДПУ.

У листопаді 2014 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування національного світогляду майбутніх учителів музики засобами фольклорно-етнографічного мистецтва» (науковий керівник — Соломаха С.).

З 2015 р. переведена на посаду доцента кафедри музичного виховання.

Сфера наукових інтересів: багаторівнева професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва як наукова проблема.

Авторка понад 20 наукових статей, методичних рекомендацій, посібників; співавторка 2 колективних монографій.

Нагороди: Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2014 р.), Подяка міського голови м. Бердянська (2015 р.), Почесна грамота Бердянського державного педагогічного університету (2015, 2016 рр.), Грамота Бердянської районної державної адміністрації (2017 р.).

І. В. Дубінець

ПЕЛАГЕЙЧЕНКО
Микола Леонідович

03.07.1976, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2006 р.), доцент (2010 р.).

У 1998 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Трудове навчання та фізика» й отримав кваліфікацію — учитель трудового навчання та фізики.

У 2001 р. розпочав трудову діяльність асистентом кафедри машинознавства та обслуговуючої праці БДПУ. З 2002 по 2005 рр. навчався в цільовій аспірантурі БДПУ зі спеціальності 13.00.02 — теорія та методика трудового навчання. Упродовж 2002–2003 рр. працював учителем трудового навчання в загальноосвітній школі № 9.

У 2006 р. захистив кандидатську дисертацію «Підготовка майбутніх учителів трудового навчання до організації проектної діяльності учнів основної школи» (науковий керівник — Павлютенков Є.) у Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова й одержав диплом кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 — теорія і методика трудового навчання. У 2010 р. присвоєно вчене звання доцента.

Сфери наукових інтересів: проектна технологія навчання, дидактика сучасного уроку.

Автор 81 наукової статті, 1 монографії, 19 навчально-методичних посібників.

Нагороди: Грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), грамоти ректора БДПУ (2009, 2014, 2015 рр.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2016 р.).

В. І. Перегудова

ПЕЛІВАНОВ
Микола Іванович

04.07.1939, с. Андріївка
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Вихованець БДПУ, педагог.

У 1957 р. вступив до Осипенківського машинобудівного технікуму. Після служби в армії працював на заводах Бердянська. У 1963 р. вступив до Бердянського державного педагогічного інституту.

ту, згодом навчався в Київському державному університеті, який закінчив у 1969 р. Викладав історію в Бердянській середній школі № 10, працював заступником директора ПТУ № 25, учителем історії середньої школи № 15. У 1981–1986 рр. — директор школи-інтернату в Бердянську. Після цього працював на заводі «Південгідромаш», у вечірній школі, ПТУ № 25, середній школі № 10. У 1991–1999 рр. — директор Бердянської школи № 18.

І. І. Лиман

ПЕРЕГУДОВА
Валентина Іванівна

17.10.1961, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2001 р.), доцент (2005 р.), завідувач кафедри трудового навчання.

У 1978 р. закінчила середню школу № 7 м. Бердянська. Працювала контролером інформаційно-обчислюваного центру заводу «Азовкабель».

У 1990 р. закінчила з відзнакою Бердянський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни» з додатковою спеціальністю «Механізація сільського господарства».

Протягом 1990–1993 рр. працювала старшим лаборантом кафедри загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту, з 1993 по 1994 рр. — асистентом кафедри загальнотехнічних дисциплін. Упродовж 1999–2000 рр. працювала в Бердянській загальноосвітній школі № 2 вчителем трудового навчання.

У 2000 р. успішно захистила кандидатську дисертацію «Застосування конструкторсько-технологічної системи на уроках з обробки тканин в 5–7 класах загальноосвітньої школи».

З 2000 по 2001 рр. працювала в Бердянському інституті підприємництва старшим викладачем кафедри маркетингу.

З 2001 р. і по сьогодні працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

У 2011 р. закінчила з відзнакою магістратуру Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Професійне навчання. Економіка підприємств, маркетинг і менеджмент».

Сфера наукових інтересів: удосконалення процесу підготовки вчителів трудового навчання і технологій.

Авторка 10 навчальних посібників (2 з яких — з грифом МОН), 1 монографії і 53 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2009 р.), нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» (2011 р.), «Василь Сухомлинський» (2015 р.).

В. І. Жигір

ПЕРЕПЕЛИЦЯ
Віра Павлівна

05.01.1937, Кримськ
Краснодарського краю

Кандидат педагогічних наук (1967 р.), доцент кафедри педагогіки і психології БДПІ (1967–

1999 рр.).

1955–1960 рр. — студентка філологічного факультету Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. 1960–1964 рр. — учителька російської мови і літератури ЗОШ № 10 с. Завадського Луганської області. 1964–1967 рр. — аспірантка Київського науково-дослідного інституту педагогіки. У 1967 р. захистила кандидатську дисертацію «Біографія письменника як фактор морального виховання старших підлітків» (науковий керівник — Цвілих Т.).

1967–1971 рр. — старший викладач кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. 1971–1973 рр. — декан факультету підготовки вчителів початкових класів. У 1974–1976 рр., 1978–1981 рр. — завідувач кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. Під її керівництвом захищені кандидатські дисертації викладачів Кіревої І. та Дзвінки Р. І.). Нагороджена численними подяками за плідну, творчу довготривалу педагогічну діяльність, відзнакою «Відмінник народної освіти».

О. В. Голуб

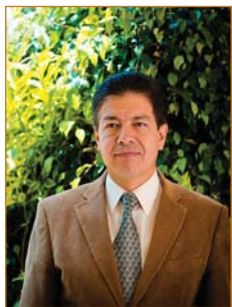
ПЕСТЕРОВ
Володимир
Вікторович

27.04.1939,
м. Луганськ

У 1963 р. закінчив факультет фізичного виховання Луганського педагогічного інституту зі спеціальності «Фізичне виховання» та отримав кваліфікацію вчителя фізичної культури. Цього ж року почав працювати тренером з волейболу в ДЮСШ. Упродовж 1965–1967 рр. очолював кафедру фізичного виховання Виноградарного технікуму. З 1967 до 1970 рр. працював у спортивному товаристві «Спартак», протягом 1970–2007 рр. — доцентом кафедри фізичного виховання БДПУ.

Основний напрям наукової діяльності — технічна й тактична підготовка волейболістів. Неодноразово нагороджувався грамотами БДПІ ім. П. Д. Осипенко, почесними грамотами управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, а також нагороджений медаллю «Ветеран праці».

О. В. Третьяк

ПЕРЕС-РОДРІГЕС
Феліпе

03.02.1962, м. Мехіко

Професор Інституту фізики Заслуженого Автономного Університету Пуебла (Мексика), почесний професор Бердянського державного педагогічного університету.

У 1981–1986 рр. — студент Харківського державного університету. У 1989 р. там же захистив кандидатську дисертацію з фізики. З 1990 р. — професор-дослідник Інституту фізики Заслуженого Автономного Університету Пуебла. У 1990, 1992–1993, 2004–2005, 2013–2014 рр. — академічний секретар Інституту фізики.

З 1991 р. — член Мексиканського фізичного товариства, з 1992 р. — Американського фізичного товариства, з 1994 р. — Академії Наук Мексики. Займає вищий (третій) рівень у Мексиканській національній системі вчених. Президент CONACYT Committee on Postdoctoral and Sabbatical Stays Abroad.

Виступав як запрошений доповідач на багатьох міжнародних форумах.

Уперше відвідавши Бердянськ у червні 2009 р., став ініціатором налагодження міжнародного співробітництва між БДПУ та Заслуженим Автономним Університетом Пуебла. Є організатором підписання відповідних договорів, розробником і учасником реалізації спільних наукових і навчальних проєктів, організатором обмінів візитами викладачів, студентів і аспірантів, інших форм співробітництва. У 2009 і 2011 рр. викладав у БДПУ як запрошений професор.

23.06.2014 р. за вагомих внесок у розвиток міжнародних зв'язків БДПУ обраний почесним професором цього університету.

І. І. Лиман

ПЕТРАШ
Ігор Володимирович

07.02.1968, м. Донецьк

Випускник БДПІ, викладач англійської мови вищої категорії Бердянського муніципального ліцею.

Закінчив СШ № 10 м. Бердянська.

З 1985 р. навчався в БДПІ ім. П. Д. Осипенко на факультеті загальнотехнічних дисциплін. Був членом футбольної команди інституту.

Один з перших підприємців міста. Меценат, який має активну громадську позицію. У 2000 р. закінчив Міжрегіональну академію управління персоналом у м. Києві. Брав активну участь у створенні роти охорони Бердянського МВК з 2014 по 2016 рр., де проходив службу. З 1999 р. — голова Наглядової ради Акціонерного товариства «Польот».

Г. М. Алексеєва

ПЕТРЕНКО
Яна Геннадіївна

25.11.1982, м. Токмак
Запорізької обл.

Майстер спорту України міжнародного класу з пауерліфтингу.

1999–2004 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному університеті.

Тренувалася в СК «Першотравневець». Вихованка заслуженого тренера України Леоніда Котенджи.

Дворазова чемпіонка Європи серед юніорок (2001–2002 рр.), чемпіонка світу серед юніорок (2001 р., Болгарія), срібна призерка Чемпіонату світу (2003 р., Польща), п'ятиразова рекордсменка України.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ПЕТРИКІН
Василь Іванович

05.01.1916, с. Малиново
Орловської обл. –
29.11.1991, м. Запоріжжя

Випускник, викладач Осипенківського учительського інституту, партійний функціонер.

У 1940 р. призваний до армії, на фронтах Другої світової війни був комісаром, секретарем партбюро, партторгом. Після поранення направлений на навчання до Республіканської партійної школи при ЦК КПУ, згодом – до Вищої партійної школи КПРС, по її закінченні працював в Осипенківському (Бердянському) міському комітеті партії. Паралельно в 1947–1949 рр. – студент-заочник історичного факультету Осипенківського учительського інституту. Отримав диплом із відзнакою. У 1949–1950 рр. – викладач історії СРСР в Осипенківському учительському інституті.

У 1951 р. став завідувачем відділу пропаганди та агітації Запорізького обласного комітету партії. З 1953 по 1961 р. – перший секретар Бердянського міського комітету партії. З 1961 р. – секретар Запорізького обласного комітету партії.

Після виходу на пенсію з 1981 по 1989 рр. був заступником голови Запорізької обласної організації товариства охорони пам'яток історії та культури.

Нагороджений чотирма орденами Трудового Червоного Прапора, орденами Червоної Зірки, «Знак Пошани», Вітчизняної війни першого ступеня, Жовтневої революції, багатьма медалями. Заслужений працівник культури УРСР.

Під його головуванням підготовлений том «Історія міст та сіл Запорізької області».

І. І. Лиман

ПЕТРОВ Петро Петрович

народився близько 1880 р.

Педагог, завідувач Бердянських педагогічних курсів (01.10.1923–10.1924 рр.). У 1908 р. закінчив Московський університет, отримавши диплом 1-го ступеня. На час призначення завідувачем педкурсів мав 15-річний педагогічний стаж, працюючи в середніх навчальних закладах і закладах профосвіти. Обіймав посади інструктора, з лютого 1923 р. – інспектора соціальних.

В. М. Константинова

ПЕТРОВСЬКА
Катерина
Володимирівна

25.08.1985, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.), доцент (2015 р.).

У 2008 р. закінчила магістратуру Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Соціальна педагогіка», отримала кваліфікацію соціального педагога, викладача педагогічних дисциплін вищого навчального закладу. У 2017 р. закінчила магістратуру за спеціальністю «Управління навчальним закладом», отримала кваліфікацію керівника навчального закладу.

З 2009 по 2012 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету.

У Бердянському державному педагогічному університеті працює з 2008 р.: асистентом (2008–2013 рр.), старшим викладачем (2013–2014 рр.), доцентом кафедри соціальної педагогіки (2014–2016 рр.), завідувачем, доцентом кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти.

У 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування суспільно-нормативної поведінки учнівської молоді творчих неформальних об'єднань» (науковий керівник – Локарева Г.).

З 2015 р. – керівник волонтерського заgonу «Палітра добра». Офіційний партнер, співорганізатор заходів соціального спрямування в м. Бердянську. З 2017 р. – соціальний працівник, консультант БО «100% життя. Запоріжжя».

Сфери наукових інтересів: проблеми соціально-педагогічної роботи з дитячими та моло-

діжними організаціями, неформальними молодіжними об'єднаннями, ризикована та екстремальна поведінка молоді.

Авторка 65 публікацій: 2 монографій, 3 навчально-методичних посібників і 60 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2013 р.), Подяка Запорізької обласної державної адміністрації (2015 р.), Грамота Запорізького обласного центру молоді за III місце в II обласному конкурсі соціальної реклами «Тобі обирати!» (2016 р.).

І. Г. Улюкаєва

ПЕВНЕВ
Сергій Ігорович

29.07.1978,
м. Бердянськ
Запорізької обл.

Заслужений майстер спорту України з пауерліфтингу, багаторазовий рекордсмен і чемпіон України, Європи, світу. Директор фізкультурно-оздоровчого клубу «Водник».

Навчався в ЗОШ № 16, № 2 та № 11 у спецкласі спортивного профілю. Закінчив Бердянський технікум харчової промисловості в 1997 р. У 2008 р. закінчив Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Початкове навчання» та здобув кваліфікацію вчителя початкових класів та фізичної культури, організатора початкового навчання.

У 2004 р. посів четверте місце з жиму лежачи на Чемпіонаті світу в США. У 2005 р. став чемпіоном України з пауерліфтингу, увійшов до збірної команди України та став срібним призером на Чемпіонаті Європи в Люксембурзі. У 2007 р. виборов третє місце в чемпіонаті світу в Австрії. У 2008 р. став чемпіоном Європи в Чехії з рекордом світу в жимі лежачи та чемпіоном світу в Канаді. У 2009 р. посів перше місце на Всесвітніх іграх у Тайвані.

Р. І. Літис

ПИСАНЕЦЬ
Олександр
Олександрович

27.12.1976, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Майстер спорту України міжнародного класу з важкої атлетики.

З 1991 по 1994 рр. для підвищення спортивної майстерності навчався в Луганському училищі олімпійського резерву.

1994–1999 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко.

У 1995 р. став чемпіоном на Чемпіонаті України серед юніорів.

У 1996 р. на Чемпіонаті світу серед юніорів у м. Варшаві (Польща) в ривку став четвертим. На Кубку України серед дорослих у Львові в категорії 105 кг посів перше місце. Чемпіон молодіжних ігор України в категорії 105 кг, чемпіон Європи серед військовослужбовців у 1997 р. (Німеччина).

Упродовж 1996–1999 рр. був членом національної збірної команди України. З 1999 по 2002 рр. ще п'ять разів ставав призером чемпіонатів і володарем кубків України у ваговій категорії до 105 кг серед дорослих.

З 2003 р. працював у міськспорткомітеті спочатку інструктором, а з 2007 по 2013 рр. — головою.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ПІНЧУК
Валентина Юріївна

07.07.1967,
с. Новгородківка
Мелітопольського р-ну
Запорізької обл.

Завідувач аспірантури та докторантури (з 2006 р.).

У 1988 р. закінчила факультет початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання», отримала кваліфікацію – учитель початкових класів. У 2009 р. закінчила магістратуру соціально-гуманітарного факультету Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Управління навчальним закладом», здобула кваліфікацію керівника навчального закладу.

З 1988 р. працювала вчителем російської мови та літератури Шевченківської неповної середньої школи Бердянського району.

З 1993 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті імені П. Д. Осипенко. З вересня 2006 р. — завідувач аспірантури, а з 2015 р. — завідувач аспірантури, докторантури.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2016 р.), Подяка міського голови (2017 р.).

В.М. Липиш

ПІПЧЕНКО

Іван Юхимович

Підполковник, начальник військової кафедри Осипенківського учительського інституту.

Відповідно до наказу № 1505 к/ПІ від 26.09.1946 р. Міністерства Вищої Освіти СРСР та управління кадрів сухопутних військ збройних сил СРСР призначений начальником військової кафедри Осипенківського учительського інституту з 26.09.1946 р. Відповідно до наказу Міністра Вищої Освіти СРСР та головнокомандуючого сухопутними військами збройних сил СРСР від 3.02.1947 р. за № 68/4 про відміну військової підготовки в педагогічних та учительських інститутах начальник кафедри військово-фізичної підготовки інституту гвардії підполковник Піпченко І. звільнений від виконання обов'язків і направлений в розпорядження командувача військ ТаВО.

В. М. Константинова

ПЛЕВАКО

Іван Степанович

22.03.1928, с. Мар'янівка
Карлівського р-ну
Полтавської обл.

Завідувач кафедри музики і співів БДПУ.

1945–1949 рр. — навчання в Полтавському державному музичному училищі ім. М. Лисенка на диригентсько-хоровому відділенні.

1949–1959 рр. — викладач співів спочатку в Красноградському, а потім у Вовчанському педагогічному училищі, середній школі-інтернаті, музичній школі.

1958–1963 рр. — студент Київської державної консерваторії ім. П. І. Чайковського, отримав кваліфікацію — диригент хору, викладач хорового співу, методист з музичного виховання.

З 01 вересня 1959 р. рішенням конкурсної комісії зарахований на посаду викладача співів у Бердянському педінституті, тривалий час очолював предметну комісію з музики та співу на факультеті методики початкової освіти, з 1965 р. очолив новостворену кафедру музики і співів.

З 1970 р. поєднував роботу в Бердянському педінституті з роботою в міському Палаці піонерів.

П. Б. Косенко

ПЛЕВАКО

Ніна Григорівна

26.08.1935, с. Бакшеївка
Волчанського р-ну
Харківської обл.

Кандидат філологічних наук (1974 р.), доцент (1977 р.).

У 1962 р. закінчила Харківський державний університет ім. О. М. Горького за спеціальності «Учитель української мови і літератури середньої школи».

Протягом 1959–1977 рр. Плевако Н. працювала в Бердянському державному педагогічному інституті. За цей період обіймала посади старшого лаборанта, асистента, старшого викладача й завідувача предметної комісії з української та російської мов і літератур, заступника декана факультету підготовки вчителів початкових класів, доцента зі спеціальності «Сучасна українська літературна мова» та завідувача кафедри української та російської мов.

У 1974 р. захистила дисертацію «Статистичні дослідження структури складу в українській мові» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. У 1977 р. присвоєно вчене звання доцента.

Плевако Н. має близько 20 наукових праць із проблем філології.

С. М. Глазова

ПОЛОВИНКІНА
Тамара Михайлівна

11.12.1945, сел.
Махинджаурі, Грузія

Старший викладач кафедри фізичного виховання протягом 35 років.

У 1968 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко. З 1966 р. почала роботу в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на посаді старшого лаборанта кафедри фізичного виховання. Авторка низки методичних розробок і наукових статей з проблеми диференційованого застосування засобів фізичного виховання в процесі навчання студентів.

Неодноразово нагороджувалася грамотами БДП ім. П. Д. Осипенко, почесними грамотами управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

О. В. Третьак

ПЛУЖНИК
Євген Павлович

26.12.1898, Кантемирівка
Богучарського пов.
Воронезької губ. —
02.02.1936, Соловки

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, поет, драматург.

Навчався в Бердянській чоловічій гімназії і в кількох інших гімназіях. Учителював у селі Багачка Миргородського повіту на Полтавщині. Згодом навчався у Ветеринарно-зоотехнічному інституті (Київ), Київському музично-драматичному інституті ім. Лисенка. У 1923 р. Микола Зеров залучає його до Асоціації письменників (Аспис), що об'єднувала «непролетарську» літературу Києва. У 1924 р. стає членом письменницької групи «Ланка», яка в 1926 р. перетворилася на «Марс» (майстерню революційного слова).

Заарештований у 1934 р. за звинуваченням у тому, що був «членом контрреволюційної організації, був зв'язаний з націоналістичною групою письменників, вів контрреволюційну роботу. Знав про практичну діяльність організації по підготовці терактів». На підставі цього зроблено висновок, що він підлягає «утриманню в спецкорпусі Київського облас-

ного управління НКВС». 25.03.1935 р. оголошений смертний вирок, який замінений на 10 років заслання на Соловки. 4.08.1956 р. постановою Військової колегії Верховного Суду СРСР вирок Євгенові Павловичу Плужнику скасовано і справу припинено «за відсутністю складу злочину».

І. І. Лиман

ПОБЕГАЙЛО
Микола Федорович

1917, с. Васильківка Васильківського р-ну
Дніпропетровської обл. — ?

Військовий керівник Осипенківського учительського інституту.

З 1931 р. працював у Бердянську у винрадгоспі «Жовтнева хвиля», з 1932 р. — на взуттєвій фабриці, у 1936–1937 рр. — на Азово-Чорноморському заводі, у 1937–1938 рр. — на Першотравневому заводі. У 1938–1939 рр. — слюсар санаторію НКВС. У 1939–1941 рр. — слюсар Осипенківської міської ради. У 1941–1944 рр. воював на фронтах Другої світової війни, був командиром батареї. З 06.02.1944 р. — військовий керівник Осипенківського учительського інституту.

В. М. Константинова

ПОКРОВСЬКИЙ
Сергій Федорович

1882 — ?

Священик, кандидат богослов'я, законовчитель Бердянських гімназій.

Народився в родині священика Нижегородської губернії. По закінченні в 1898 р. Казанської духовної академії призначений учителем у Нижегородське духовне училище. У 1899 р. переведений на посаду помічника інспектора в Архангельську духовну семінарію. З лютого 1901 р. — законовчитель Бердянської чоловічої гімназії. Паралельно з цим викладав уроки Закону Божого в Бердянській жіночій гімназії. Рукоприкладний у сан священика до Олександрівської церкви Бердянської чоловічої гімназії. 21.06.1904 р. нагороджений скуфією.

І. І. Лиман

ПОЛЯКОВА
(Михайлик)
Віра Борисівна

26.01.1917, с. Мезин
Чернігівської губ. — ?

Завідувач кафедри мови та літератури Осипенківського вчительсько-

го інституту.

У 1932–1934 рр. — учитель Понорницької школи (Чернігівська обл.). У 1934–1936 рр. навчалась у Чернігівському педагогічному інституті, у 1939–1940 рр. — Запорізькому педагогічному інституті. У 1936–1938 рр. — викладач Чернігівського педагогічного інституту. 28.08.1938–28.08.1941 рр. — викладач Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту. У вересні-жовтні 1941 р. — вихователька в дитячих яслах у Сталінградській обл. 20.12.1941–12.09.1944 рр. — рахівник (м. Мірзачуль, Узбецька РСР). 26.10.1944–1.09.1948 рр. — старший викладач, в.о. завідувача кафедри мови та літератури Осипенківського вчительського інституту. З 1.09.1948 р. — асистент кафедри педагогіки цього ВНЗ.

Була депутатом Бердянської міської ради. Нагороджена медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

В. М. Константинова

ПОПОВ
Михайло Тимофійович

14.02.1925,
с. Нововасилівка
Приазовського р-ну —
20.10.1994

Кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри фізики БДПУ ім. П. Д. Осипенко.

Навчався в Мелітопольському машинобудівному технікумі, воював на фронтах Другої світової війни. Навчався в Ленінградському політехнічному інституті. Закінчив аспірантуру в Одесі. 28 років викладав у БДПУ фізику та електротехніку. Підготував кандидатську дисертацію «Дослідження залежності енергії рентгенівських рівнів атомів від атомного номера». Керував гуртком есперантистів, групою радіотелефоністів в навчально-технічному пункті БДПУ. Розробив і скон-

струював малогабаритний генератор імпульсної дуги на пальчиковому ксеноновому тиратроні ТГЗ-0,1/1,3. Розробив і сконструював автоматичний прилад на холодному тиратроні МТК-90 для управління генератором імпульсної дуги.

Нагороджений орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ступеня, медаллю «За відвагу».

І. І. Лиман

ПОПОВ
Михайло Якович

02.10.1913, станиця Глазуновська
Михайлівського р-ну Волгоградської обл.

Кандидат історичних наук, доцент.

У 1930 р. закінчив семирічну школу та Волгоградський педагогічний технікум. 1930–1933 рр. — викладач суспільствознавства у фабрично-заводській школі у Волгограді. 1933–1935 рр. — студент Московського інституту історії, філософії та літератури ім. Чернишевського.

1935–1938 рр. — студент Педагогічного інституту ім. Потьомкіна в Москві. Працював учителем вечірніх шкіл робітничої молоді Фрунзенського району м. Москви.

1938–1941 рр. — аспірантура в Московському педагогічному інституті на кафедрі історії СРСР. 1942–1957 рр. — викладач історії СРСР в Педагогічному інституті ім. Абая та Державному університеті ім. Кірова в м. Алма-Аті.

1957–1960 рр. — редакційна та літературна діяльність у видавництві «Советская энциклопедия» в Москві та робота над докторською дисертацією з історії донського козацтва.

1960–1963 рр. — екскурсовод Московського міського екскурсійного бюро управління культури.

З 1964 р. викладав в Осипенківському педагогічному інституті.

Ю. В. Федорик

ПОПОВА
Ірина Олександрівна

19.10.1959, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Депутат Бердянської
міської ради VI скликання,
підприємець.

Закінчила середню
школу № 7. Вищу освіту одержала в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на факультеті загальнотехнічних дисциплін.

Брала активну участь у суспільно-політичному житті міста, працювала інструктором Бердянського міськкому ВЛКСМ України, секретарем комсомольської організації взуттєвої фабрики. З 1989 р. і по теперішній час займається підприємницькою діяльністю.

Нагороджена почесними грамотами міського голови.

В. В. Могильовцева, І. С. Смоліна

ПОПОВА
Лариса Петрівна

29.06.1960, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2008 р.), доцент (2011 р.).

У 1982 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та методика початкового навчання».

Після закінчення інституту працювала вчителем початкових класів у Керчі та Бердянську.

У 1987 р. за конкурсом була обрана на посаду асистента кафедри російської мови та літератури. У 1998 р. отримала другу вищу освіту за спеціальністю «Українська мова і література» (філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко).

З 2003 р. працює на кафедрі теорії і методики початкової освіти (нині кафедра початкової освіти). У 2008 р. захистила дисертацію «Семантична параметризація абстрактних іменників у лінгвістичних словниках» (науковий керівник — Денисова С.).

Сфери наукових інтересів: філологія, методика навчання мов у початковій школі, методи-

ка навчання літературного читання в початковій школі.

Має 40 опублікованих наукових та навчально-методичних праць.

Нагороди: Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2005 р.), Грамота Міністерства освіти і науки України (2009 р.), нагрудні знаки «Відмінник освіти України» (2012 р.) та «Василь Сухомлинський» (2015 р.).

О. І. Попова

ПОПОВА
Ольга Іванівна

09.07.1964, с. Ромодан
Лубенського р-ну
Полтавської обл.

Кандидат педагогічних наук (2001 р.), доцент (2003 р.).

У 1985 р. закінчила філологічний факультет Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Г. Короленка за спеціальністю «Українська мова та література», отримала кваліфікацію — вчитель української мови та літератури. У 1989–1991 рр. працювала вчителем української мови та літератури в ЗОШ № 3 м. Бердянська. З 1 вересня 1992 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко (нині університет) на посадах асистента, старшого викладача, доцента кафедри української мови, заступника декана з навчальної роботи факультету підготовки вчителів початкової школи. У 2001 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування стилістичної вправності мовлення майбутніх учителів початкових класів» (науковий керівник — Потоцька Т.). У 2003 р. присвоєно вчене звання доцента.

З 2013 р. працює доцентом кафедри педагогіки, заступником декана з наукової роботи факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв.

Сфери наукових інтересів: формування професійного мовлення майбутніх учителів початкової школи; підготовка студентів до вироблення мовлено-мовленнєвих умінь молодших школярів.

Авторка 2 монографій (колективних), 10 посібників і 33 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Міністерства освіти України (1996 р.), Почесна грамота Запорізької обласної організації профспілки працівників освіти і науки України (2003 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки

України (2005 р.), нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» (2009 р.), «За наукові та освітні досягнення» (2014 р.), Почесна грамота ЦК профспілки працівників освіти і науки України (2010 р.), Почесна грамота Запорізької обласної ради (2016 р.).

Л. О. Лісіна

**ПОРТЯНКО
Володимир
Пилипович**

23.02.1911, с. Романівка
Казанківського р-ну
Миколаївської обл. —
05.02.1990

Доктор біологічних наук (1963 р.), професор (1965 р.), завідувач кафедри, декан природничо-географічного факультету.

Закінчив агробіологічний факультет Дніпропетровського інституту народної освіти. Після захисту в Дніпропетровському державному університеті кандидатської дисертації «Біохімічна характеристика насіння проса під час яровизації» у вересні 1939 р. почав працювати доцентом в Осипенківському учительському інституті. У наказі директора цього інституту від 10 березня 1941 р. повідомлялося, що завідувача кафедри біології, кандидата наук Портянка В. рішенням Вищої атестаційної комісії Всесоюзного Комітету в справах вищих шкіл у засіданні від 8.02.1941 р., протокол № 5, затверджено в ученому званні доцента по кафедрі біології. У вересні 1941 р. евакуйований разом з інститутом до Ленінбада (Таджицька РСР). З грудня 1941 р. — доцент кафедри географії та природознавства Сталінського педінституту (Південна Осетія, Грузинська РСР). Паралельно завідував природничим відділом обласного музею Південної Осетії. Після відновлення роботи інституту з 08.02.1944 р. був доцентом, завідувачем кафедри природничо-географічного факультету. З 01.06.1944 по 31.05.1946 рр. — заступник директора з науково-навчальної частини. З 1946 р. — завідувач кафедри природознавства. Обирався депутатом Осипенківської міської ради.

Працював в Осипенку (Бердянську) до 1955 р., після чого у зв'язку із переведенням звідси природничо-географічного факультету до Мелітополя 6 років пропрацював там. Повернувся до Бердянського державного педагогічного інституту в 1961 р. Захистив докторську дисертацію «Походження і біологічні осо-

бливості розвитку кукурудзи». Був завідувачем кафедри педагогіки і методики початкової освіти, кафедри біології, кафедри початкової освіти. У 1989 р. продовжував працювати на півставки професором кафедри природознавства БДПУ.

Автор чисельних наукових праць.

У 5-му корпусі БДПУ відкрито меморіальну дошку Портянку В.П.

І. І. Лиман

**ПОСТНІКОВА
Євдокія Миколаївна**

14.03.1906, с. Андрівка
Бердянського пов. —
05.05.1991

Випускниця Бердянського педагогічного технікуму, директор Андрівської середньої школи, Заслужений учитель Української РСР, депутат Верховної Ради СРСР (1937–1950 рр.).

У 1925 р. була членом бюро осередку ЛКСМ Бердянського педагогічного технікуму. Після закінчення технікуму викладала на Донбасі. У 1931 р. вступила до Харківського інституту народної освіти. Після його закінчення працювала в школі ФЗУ Дніпро-строю, згодом повернулася до Андрівки, де з 1934 р. працювала вчителем української мови і літератури. Під час евакуації в роки Другої світової війни була директором Талди-Курганської середньої школи Алма-Атинської області. У 1944 р. повернулася до Андрівки, де теж працювала директором школи. У 1960-х рр. працювала в Грузинській РСР, згодом — у Криму.

Нагороджена орденами Леніна, «Знак Пошани», медалями.

І. І. Лиман

**ПОТАПЕНКО
Михайло Геннадійович**

02.08.1991, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Майстер спорту України міжнародного класу з пауерліфтингу.

Пауерліфтингом почав займатися у 2006 р. у ДЮСШ відділу сім'ї, молоді та спорту в тренера Котенджи Л.В.

2010–2015 рр. — навчання в Бердянському державному педагогічному університеті.

Срібний призер Чемпіонату світу серед юнаків (2009 р. м. Потchefстром, Південна Африканська Республіка), бронзовий призер чемпіонату Європи серед юніорів (2011 р., м. Нортумберленд, Великобританія), срібний призер Чемпіонату Європи серед юніорів (2013 р., м. Прага, Чехія), триразовий переможець чемпіонатів України серед юніорів. Рекордсмен України серед юніорів у ваговій категорії до 120 кг.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ПОТОЦЬКА Тетяна Федорівна

10.10.1948, м. Мелітополь
Запорізької обл.

Випускниця БДПІ
ім. П. Д. Осипенко, кан-
дидат педагогічних наук
(1985 р.), доцент.

1968–1972 рр. — студентка факультету педагогіки і методики початкового навчання Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

1972–1978 рр. — учителька початкових класів ЗОШ № 16 м. Бердянська.

1978–2009 рр. — старший викладач, доцент БДПУ.

1985 р. — закінчила аспірантуру НДІ педагогіки України, захистила кандидатську дисертацію «Словотвірна робота як засіб збагачення лексичного запасу молодших школярів» (науковий керівник — Вашуленко М.).

1988–1998 рр. — декан факультету підготовки вчителів початкових класів.

2004–2008 рр. — завідувач кафедри теорії і методики початкового навчання, 2008–2010 рр. — доцент кафедри початкової освіти.

Нагороджена нагрудним знаком «Відмінник народної освіти» (1987 р.), медаллю А. С. Макаренка (1992 р.), двома Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, грамотою Верховної Ради України за заслуги перед українським народом (2004 р.). Була членом журі Всеукраїнського конкурсу «Вчитель року — 2000», Всеукраїнської студентської олімпіади з початкового навчання (2007, 2008 рр.).

Має понад 60 наукових та навчально-методичних праць.

Т. К. Володько

ПРАЙСМАН Борис Давидович

20.03.1919, м. Київ —
30.10.2013

Кандидат психологічних наук (1955 р.), доцент (1962 р.) кафедри педагогіки та психології Осипенківського (Бердянського) державного педагогічного інституту.

У 1938–1946 рр. навчався в Київському державному педагогічному інституті. Брав участь у Другій світовій війні.

У 1947 р. поступив, а 1.10.1950 р. закінчив аспірантуру при Українському науково-дослідному інституті психології.

1.11.1950 р. призначений на посаду в. о. завідувача кафедри педагогіки Осипенківського учительського інституту.

У квітні 1954 р. захистив кандидатську дисертацію.

Продовжував працювати в БДПІ до 1999 р.

Автор кількох десятків наукових праць із психології, педагогіки та філософії.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни II ступеня, медалями.

І. І. Лиман

ПРИЙМАК

Іван Петрович

20.06.1903, с. Чернолозівка Юріївського р-ну Дніпропетровської обл. — ?

Директор Осипенківського державного учительського інституту (03.11.1943–02.1945 рр.).

Народився в родині робітника. Українець. У 1921–1922 рр. брав участь у боях з махновцями. Освіта: 1923–1924 рр. — робфак інституту народної освіти (Дніпропетровськ), 1925–1930 рр. — Інститут народної освіти (Одеса). 1922–1923 рр. — начальник волосної міліції Павлоградського повіту, 1925 р. — завідувач відділу пропаганди та агітації Юріївського райкому ЛКСМУ. У 1927–1928 рр. працював завідувачем навчальної частини одеської трудової школи. У 1928–1929 рр. — голова дільничого комітету спілки Робос Південно-Західної залізниці. 1929–1930 рр. — завідувач райвно в Одеському окрузі, 1930–1931 рр. — завідувач професійної освіти Одеського міськвно. 1931–1933 рр. — заступник завідувача, завідувач Маріупольського міськвно. 1933 р. — завідувач Старобельського райвно. 1933–1936 рр. — завідувач відділу пропаганди та агітації Старо-

бельського райкому партії. 1936–1937 рр. — начальник управління середніх шкіл Донецького облвн. 1937–1941 рр. — директор середньої школи в м. Ворошиловськ (Алчевськ). 1941–1943 рр. — директор середньої школи в Казахстані. 19.10.1943 р. наказом заступника наркома просвіти УРСР призначений директором Осипенківського учительського інституту. До роботи приступив 03.11.1943 р. При ньому інститут поновив свою діяльність після евакуації.

І. І. Лиман

ПРИХОДЬКО Ганна Панасівна

12.1921, с. Харківці Полтавської губ. — ?

Завідувач кафедри історії Осипенківського вчительського інституту.

У 1939–1941 рр. — студентка Київського державного педагогічного інституту. 08.1941–12.1941 р. — медсестра медсанбату. У 1942–1945 рр. навчалася на історичному факультеті Воронежського державного університету. Протягом 1946–1949 рр. навчалася в аспірантурі Київського державного університету. З 31.03.1949 р. — завідувач кафедри історії Осипенківського вчительського інституту. 10.03.1950 р. звільнена з цієї посади та з інституту у зв'язку з переводом її чоловіка на інше місце роботи.

В. М. Константинова

ПРОЦЕНКО Василь Йосипович

03.10.1948, с. Розівка
Куйбишевського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат історичних наук (1977 р.).

1963–1967 рр. — навчання в Кримському культурно-освітньому училищі м. Сімферополя, 1967–1971 рр. — студент Харківського державного інституту культури факультету культурно-освітньої роботи, відділення оркестру народних інструментів.

1971–1976 рр. — аспірант Київського державного інституту культури ім. О. Є. Корнійчука.

1976–1981 рр. — завідувач кафедри музики та співів Бердянського педінституту. У 1977 р. захистив дисертацію й отримав диплом канди-

дата історичних наук. 1979–1981 рр. — доцент кафедри музики та співів.

У 1981 р. звільняється з роботи за власним бажанням і переїжджає до м. Тирасполя.

П. Б. Косенко

ПРЯДКО Юлія Павлівна

28.08.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2016 р.).

У 1996 р. закінчила з відзнакою ЗОШ № 6 м. Бердянська. У 2001 р. з відзнакою закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Мова та література (російська, англійська або німецька)» та здобула кваліфікацію — учитель російської мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури.

З 2000 по 2001 рр. працювала вчителем англійської мови в ЗОШ № 6 м. Бердянська, з 2001 по 2008 рр. — у ЗОШ № 2. Під час роботи успішно пройшла атестацію та здобула ступінь учителя другої категорії. З 2001 по 2002 рр. працювала за сумісництвом викладачем кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного університету.

З вересня 2008 р. — викладач кафедри іноземних мов Азовського регіонального інституту управління Запорізького національного технічного університету.

У 2009 р. вступила до аспірантури Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю 10.01.05 — порівняльне літературознавство.

З вересня 2014 р. працює на кафедрі іноземних мов і методики викладання факультету філології та соціальних комунікацій на посаді викладача.

У лютому 2016 р. захистила кандидатську дисертацію «Творчість С. Довлатова в американському літературознавстві: проблеми реценсії» (науковий керівник — Співак І.).

Загальна кількість публікацій — 7 фахових наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2016 р.).

О. А. Халабузар

ПЯТЕНКО
Лариса Миколаївна

28.03.1949, с. Холодна
Балка Березовського р-ну
Одеської обл.

Кандидат мистецтвознавства (1997 р.), доцент, завідувач кафедри теорії музики і музичних інструментів БДПІ.

1967–1971 рр. — навчання в Одеському музичному училищі, 1971–1976 рр. — студентка Одеської державної консерваторії

ім. А. В. Нежданової за спеціальністю «Хорове диригування». 1976–1978 рр. — викладач музично-педагогічного факультету Кіровоградського педінституту. 1979–1982 рр. — викладач кафедри музики і співів БДПІ. 1983–1986 рр. — проживала в Німеччині за місцем призначення чоловіка-військовослужбовця. У 1986 р. повертається до роботи в БДПІ. 1993–1998 рр. — завідувач кафедри музичних інструментів та теорії музики БДПІ. У 1999 р. звільнилася з БДПІ у зв'язку зі зміною місця проживання.

П. Б. Косенко

Р

РАКОВ
Анатолій Фомич

10.08.1919,
м. Кременчук — 18.05.2013

Кандидат фізико-математичних наук (1961 р.), доцент БДПІ.

Закінчив фізико-математичний факультет Дніпропетровського державного університету. Працював у Глухівському державному педагогічному інституті, Ізмаїльському державному педагогічному інституті. З 1954 р. — в Осипенківському (Бердянському) державному педагогічному інституті.

Восени 1961 р. захистив кандидатську дисертацію «Розрахунок довільного числа паралельних між собою балок, які лежать на пружній основі».

У 1963–1971 рр. — завідувач кафедри вищої математики, у 1971–1973 рр. — декан фізико-математичного факультету. Секретар парторганізації інституту. У 1974–1980 рр. — завідувач кафедри математики. З 1980 р. — доцент цієї ж кафедри, якою став керувати його син.

Нагороджений орденами Бойового Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни, медалями.

І. І. Лиман

РАКОВ
Сергій Анатолійович

24.02.1949, м. Глухів
Сумської обл.

Кандидат фізико-математичних наук (1977 р.), доктор педагогічних наук (2005 р.), професор.

Закінчив механіко-математичний факультет Харківського державного університету.

У 1977 р. захистив кандидатську дисертацію «Про деякі класи банахових просторів, які пов'язані з безумовною збіжністю послідовностей». У 1977–1985 рр. працював у БДПІ. З 1980 р. — завідувач кафедри математики. У 1983 – грудні 1984 р. — проректор з навчальної та наукової роботи БДПІ. З грудня 1984 р. — старший викладач кафедри математики БДПІ.

У 1985–1991 рр. — завідувач кафедри інформатики Харківського державного педагогічного університету ім. Г. Сковороди. 1991–2000 рр. — директор Регіонального центру нових інформаційних технологій в освіті при цьому університеті. 2000–2004 рр. — проректор з інформатизації Харківського національного педагогічного університету ім. Г. Сковороди. 2002–2007 рр. — директор Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти.

У 2005 р. захистив докторську дисертацію «Формування математичних компетентностей учителя математики на основі дослідницького підходу в навчанні з використанням інформаційних технологій».

Радник з наукових питань директора Українського центру оцінювання якості освіти (Київ).

Автор понад 120 наукових публікацій.

І. І. Лиман

РАКОВА
Марія Кузьмівна

10.08.1923, с. Миколаївка
Одеської обл.

Викладач, завідувач
кабінету педагогіки БДП.

Воювала на фронтах
Другої світової війни. Пра-

цювала в Осипенківському державному педагогічному інституті з 1957 р., звільнилася з БДП у 1978 р.

Дружина кандидата фізико-математичних наук, доцента БДП А. Ракова.

Нагороджена медалями «За бойові заслуги», «За взяття Севастополя», «За взяття Кенігсберга».

І. І. Лиман

РВАЧОВ
Володимир
Логвинович

21.10.1926, м. Чигирин
Черкаської обл.

Відомий український учений у галузі математики, механіки й кібернетики, академік Національної академії наук України, лауреат Державної премії України в галузі науки й техніки, заслужений діяч науки й техніки України, професор (1961 р.), доктор фізико-математичних наук (1960 р.), засновник нової наукової школи з методу R-Функцій, неархімедовому вирахуванню, атомарних функцій і автоматизації програмування.

По закінченні середньої школи працював учнем токаря на заводі «Ташсільмаш». У 1943 р. вступив до Харківського інституту інженерів залізничного транспорту, а в 1944 р. був призваний на дійсну службу у Вій-

ськово-морський флот. Після демобілізації в 1947 р. вступив на фізико-математичний факультет Львівського університету, який закінчив з відзнакою в 1952 р.

У 1960 р. Рвачов В. захищає докторську дисертацію, присвячену просторовим контактним завданням теорії пружності. У 35 років Рвачову В. присвоєно звання професора.

У 1972 р. Рвачов В. обирається членом-кореспондентом, а в 1978 р. – дійсним членом НАН України.

Багатогранна плідна наукова й науково-педагогічна діяльність науковця відзначена урядовими нагородами, зокрема орденами Трудового Червоного Прапора, Дружби народів, «Знак Пошани» і медалями. У 1980 р. за створення, розвиток і впровадження в народне господарство теорії R-Функцій Рвачову В. (керівникові роботи) і його учням було присуджено Державну премію України в галузі науки й техніки. У 1997 р. йому присвоєно звання заслуженого діяча науки й техніки України.

І. С. Смоліна

РЕВУЦЬКА
Олена Володимирівна

18.05.1966, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2003 р.), доцент (2006 р.).

У 1988 р. закінчила дефектологічний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. О. М. Горького (зараз – НПУ ім. М. П. Драгоманова) за спеціальністю «Дефектологія», присвоєно кваліфікацію – учитель і логопед допоміжної школи, олігофренопедагог дошкільних закладів. У 1997 р. закінчила заочне відділення філологічного факультету Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література». У 2017 р. здобула кваліфікацію практичного психолога, закінчивши Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Практичний психолог».

З 1988 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко асистентом кафедри російської мови та літератури, з 2003 р. – доцент кафедри логопедії Бердянського державного педагогічного університету (з 2012 р. – доцент кафедри прикладної психології та логопедії).

У 1990 р. працювала вчителем-логопедом допоміжного класу СШ № 1 за сумісництвом, у 1996–1998 рр. працювала логопедом дошкільного закладу № 11 за сумісництвом.

Протягом 1999–2002 рр. навчалася в аспірантурі Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова за спеціальністю 13.00.03. — корекційна педагогіка. У 2003 р. захистила кандидатську дисертацію «Словотворча робота як засіб збагачення лексичного запасу молодших школярів із тяжкими вадами мовлення (ТВМ)» (науковий керівник — Шеремет М.). У 2006 р. отримала вчене звання доцента.

З 2007 р. очолила Запорізький осередок Української Асоціації корекційних педагогів, до якої приєдналися викладачі кафедри логопедії БДПУ.

Сфера наукових інтересів: профілактика та корекція зубощелепних аномалій та деформацій, міофункціональних (орофациальних) і мовленнєвих порушень у дітей; спеціальна педагогіка; інклюзивна освіта.

Авторка 1 монографії, співавторка 2 монографій, 5 навчальних посібників, 23 брошур, 9 методичних рекомендацій і 65 наукових статей.

Нагороди: грамоти БДПУ (2004, 2008, 2015 рр.); Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2007 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2011 р.), численні подяки та дипломи.

Г. О. Лопатіна

РЕЗНИКОВ

Андрій Іларіонович

1916 р.н., с. Резниківка Артемівського р-ну Донецької обл.).

У 1936–1938 рр. навчався в технікумі політпросвітробітників у Харкові. У 1938–1941 рр. — студент Харківського державного педагогічного інституту.

У жовтні-грудні 1941 р. Андрій Іларіонович перебував в евакуації в м. Караганді (Казахська РСР). У цей період викладав біологію в школі глухонімих.

У грудні 1941 р. призваний до лав Червоної Армії. До червня 1942 р. був курсантом військово-хімічного училища в Ташкенті. З червня 1942 р. до січня 1943 р. був командиром взводу хімічного захисту в Омську, а потім 336 окремої роти хімічного захисту в Агінську,

там же з січня 1943 р. до травня 1944 р. — начхм 128 запасного стрілкового полку.

У травні 1944 р. — жовтні 1945 р. — начхм 977 стрілкового полку 270 стрілкової дивізії (II Прибалтійський фронт).

З жовтня 1945 р. по вересень 1946 р. — студент Харківського державного педагогічного інституту.

З вересня 1946 р. до січня 1947 р. працював учителем історії в школі № 131 м. Харкова. З січня 1947 р. по лютий 1949 р. — політредактор облліту.

У лютому-вересні 1949 р. обіймав посаду завідувача методичного кабінету історії міського інституту вдосконалення вчителів у м. Харкові, а з вересня 1949 р. по вересень 1950 р. — завідувача кабінету філософії Харківського державного університету.

Протягом 1950–1953 рр. Андрій Іларіонович навчався в аспірантурі Харківського державного університету, по закінченні якої захистив дисертацію «Борьба К. Тимирязева против идеалистической реакции в естествознании конца XIX и начала XX столетий».

З 04.02.1954 до 25.08.1962 рр. — старший викладач кафедри марксизму-ленінізму Осипенківського (Бердянського) педагогічного інституту.

Нагороджений орденом «Червона зірка» (1944 р.) за форсування Західної Двини та медаллю «За перемогу над фашистською Німеччиною» (1945 р.).

Ю. В. Федорик

РЕЗНИЧЕНКО

Валентина Петрівна

16.11.1940 р.н.

Старший викладач кафедри іноземних мов і методики викладання БДПУ (1978–2007 рр.).

У 1971 р. закінчила факультет іноземних мов Запорізького державного педагогічного інституту зі спеціальності «Англійська мова».

З 1971 по 1978 р. працювала вчителем англійської мови у ЗОШ № 3, 9, 18 м. Бердянська.

З 1978 р. по 2007 р. працювала на кафедрі іноземних мов. Викладала англійську мову.

О. А. Халабузар

РЕЙПОЛЬСЬКА Ольга Дмитрівна

Випусниця Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник, завідувач лабораторії дошкільної освіти

і виховання Інституту проблем виховання НАПН України.

Коло наукових інтересів: розвиток особистості дитини дошкільного віку, гендерне виховання дошкільників, навчання англійської мови дошкільнят, фахова підготовка працівників ДНЗ.

І. Г. Улюкаєва

РЕЙФМАН Надія Семенівна

06.06.1957, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Старший викладач кафедри фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету.

ситету.

У 1989 р. закінчила Дніпропетровський державний інститут фізичної культури та отримала кваліфікацію викладача фізичної культури. Кандидат у майстри спорту з плавання.

Протягом 1995–2012 рр. працювала старшим викладачем кафедри теорії та методики фізичного виховання. Викладала дисципліни: «Фізичне виховання», «Теорія і методика викладання плавання».

Авторка 10 навчально-методичних розробок. Нагороджена почесними грамотами Бердянського державного педагогічного університету.

С. М. Данило

РОГОЗА Павло Дмитрович

01.1899, м. Бердянськ — ?

Випусник Бердянської чоловічої гімназії, викладач Бердянського педагогічного технікуму, Бердянського державного пе-

дагогічного інституту, Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту, профорг спілки робітників РНСШ.

У 1910–1918 рр. навчався в Бердянській чоловічій гімназії. У 1918–1924 рр. працював на Носівській сільськогосподарській дослідній станції (м. Носівка Чернігівської обл.). Паралельно в 1920–1922 рр. — учитель початкової школи хутора Ставок Носівського району. У 1924–1925 рр. — діловод окружного земельного управління (м. Бердянськ).

У 1925–1928 рр. навчався у Ворошиловградському сільськогосподарському інституті. У 1928–1930 рр. — викладач Олександрівської сільськогосподарської профшколи (Ворошиловградська обл.). 1930–1931 рр. — викладач Олександрівського сільськогосподарського технікуму (Ворошиловградська обл.). У 1931–1935 рр. — викладач Бердянського педагогічного технікуму, у 1932–1941 рр. — Бердянського державного педагогічного інституту, Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту. У 1941–1942 рр. — учитель середньої школи м. Осипенко. 1942–1943 рр. — завідувач сільськогосподарських курсів м. Осипенко. 10.1943–01.1944 рр. — учитель першої середньої школи м. Осипенко. Паралельно в жовтні 1944 р. — в. о. директора Осипенківського вчительського інституту, 10.1943–06.1944 рр. — в.о. помічника директора з навчальної частини інституту. З 06.1944 р. — викладач ботаніки Осипенківського вчительського інституту. У 1955 р. разом із факультетом переведений до Мелітополя, де працював до пенсії.

В. М. Константинова

РОГОЗІН Ігор Вікторович

16.12.1965, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат фізико-математичних наук (1996 р.), доцент (2000 р.).

У 1988 р. закінчив факультет загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни» з додатковою спеціальністю «Фізика».

З 1988 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті спочатку асистентом, а потім — старшим викладачем кафедри фізики. З 1998 по 1999 рр. — завідувач кафедри фізики. У 1999 р. очолив індустріально-економічний факультет. З 2004

по 2010 рр. — декан індустріально-педагогічного факультету, з 2010 по 2011 рр. — директор Інституту фізико-математичної та технологічної освіти. З березня 2011 р. по листопад 2016 р. — проректор з науково-педагогічної роботи.

З 1992 р. проходив підготовку в аспірантурі за спеціальністю 01.04.10 — фізика напівпровідників та діелектриків.

У 1996 р. захистив дисертацію «Структура та інжекційна електролюмінесценція гетеропереходу ZnO-ZnSe, одержаного методом радикало-променевої гетеруючої епітаксії» (науковий керівник — Котляревський М.).

За вагомі наукові здобутки під час навчання в аспірантурі Запорізька обласна рада народних депутатів присудила звання Лауреата обласної премії для обдарованої молоді за 1994 р. у галузі науки, Міжнародним фондом Відродження присуджено грант «Соросівського аспіранта». У 1996 р. присуджено стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених.

Має понад 100 наукових праць, значна кількість яких опублікована в зарубіжних виданнях. За результатами наукової роботи удостоєний звання «Лауреат Премії за 2008 рік Міжнародної академічної видавничої компанії «Наука/Интерперіодика» за найкращу публікацію. Працює над докторською дисертацією «Управління складом власних та домішкових дефектів в широкозонних сполуках A2B6 (ZnO) й A3B5 (GaN) і випромінюючі структури на їх основі». Науковий консультант — Кідалов В. Нагороди: Почесна грамота Міністерства освіти і науки України, нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» та «Василь Сухомлинський».

В.В. Кідалов

РОГОЗИНА
Ольга Василівна

17.07.1971, станиця Тамань Темрюкського р-ну Краснодарського краю

Кандидат педагогічних наук (2007 р.), до-

цент (2009 р.)

У 1997 р. закінчила факультет трудового та економічного навчання за спеціальністю «Трудове навчання» Бердянського державного педагогічного інституту імені П. Д. Осипенко.

З 1998 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

У 2006 р. закінчила факультет комп'ютерних технологій та систем БДПУ за спеціальністю «Професійне навчання. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні». У червні 2007 р. захистила дисертацію «Формування дослідницьких умінь у майбутніх учителів технологій» (науковий керівник — Тверезовська Н.), у 2009 р. отримала диплом доцента. З 2012 по 2016 рр. працювала на посаді завідувача кафедри теорії та методики технологічної та професійної освіти факультету фізико-математичної і технологічної освіти БДПУ.

Працює над докторською дисертацією «Теоретичні та методичні основи підготовки майбутніх учителів технологій до здійснення навчально-дослідницької діяльності учнів загальноосвітніх навчальних закладів». Науковий консультант — Тверезовська Н. Член громадської організації «Всеукраїнська асоціація наукових працівників технологічної освіти».

Сфери наукових інтересів: методика та організація науково-дослідної діяльності майбутніх учителів трудового навчання та технологій, підготовка педагогів до керівництва навчально-дослідницькою діяльністю учнів загальноосвітніх навчальних закладів та вихованців позашкільної освіти.

Авторка 1 монографії, співавторка 1 колективної монографії, 1 підручника і 3 навчальних посібників та 40 наукових статей.

Нагороди: Грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2013 р.), Грамота Міністерства освіти і науки України (2016 р.).

В. І. Перегудова

РОГОЗНА (Синиця) Ганна Семенівна

1918 — ?

Випускниця Бердянського учительського інституту, освітянка.

Закінчила Бердянський учительський інститут у 1936 р. за спеціальністю «Математика». Розподілена до Бузівської школи Котівського району. Працювала директором школи. Згодом мешкала в Москві.

В. М. Константинова

РОЗЕНБЕРГ
Арон Якович

10.05.1922,
Житомирська обл. —
20.08.1983

Випускник Осипенківського учительського інституту, викладач математики БДПІ.

Закінчив Осипенківський учительський інститут, Київський державний педагогічний інститут. Воював на фронтах Другої світової війни.

З 1972 р. — старший викладач кафедри елементарної математики і методики математики БДПІ. З 1980 р. — старший викладач кафедри математики БДПІ.

Автор діяфільмів (зокрема, «Комбінації многогранників і кулі») з математики для загальноосвітньої школи, що виготовлені студією «Укркінохроніка».

Нагороджений медалями «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні».

І. І. Лиман

РОЗУМНА
Тетяна Сергіївна

25.05.1982, м. Волноваха
Донецької обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.).

У 1999 р. закінчила середню школу № 5 м. Волновахи та вступила до Горлівського державного педагогічного інституту іноземних мов та отримала диплом зі спеціальності «Педагогіка і методика середньої освіти. Мова і література (англійська, французька)», кваліфікація — учитель англійської, французької мов та зарубіжної літератури. Упродовж 2005–2008 рр. працювала вчителем англійської мови у ЗОШ № 68 з поглибленим вивченням іноземних мов у м. Донецьку. У 2008–2011 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету.

У червні 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Підготовка майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей до організації інтерактивної взаємодії з учнями» зі спеціальності 13.00.04 — теорія та методика професійної освіти (науковий керівник — Гриньова В.). З вересня 2012 р. — старший ви-

кладач кафедри романо-германської філології, з вересня 2015 р. — працює на посаді доцента кафедри іноземних мов і методики викладання Бердянського державного педагогічного університету. З травня 2016 р. отримує стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених.

Сфера наукових інтересів: інтерактивна взаємодія, інтерактивні методи навчання іноземної мови.

Авторка 1 навчального посібника, 1 монографії і 23 наукових статей.

О. А. Халабузар

РОМАНЕНКО
Катерина Миколаївна

23.03.1943

Випускниця факультету підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту

ім. П. Д. Осипенко.

1966–1967 рр. — секретар деканату факультету підготовки вчителів початкових класів. 1967–1977 рр. — старший лаборант кафедри педагогіки і психології, завідувач кабінету педагогіки.

1977–1982 рр. — учитель початкових класів загальноосвітньої школи № 20 м. Бердянська. 1982–1984 рр. — старший лаборант кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. 1984–1987 рр. — асистент кафедри педагогіки і психології. 1987–2010 рр. — керівник відділу практики Бердянського державного педагогічного університету.

Нагороджена медаллю «Ветеран праці», пам'ятним знаком «Відмінник соціалістичного змагання», почесними грамотами та подяками.

О. В. Голуб

РОМАНЬКО
Валерій Григорович

29.04.1952, с. Косивцеве
Новомиколаївського
р-ну Запорізької обл. —
29.07.1998

Випускник БДПІ, директор Андріївської серед-

ньої школи, директор Осипенківського СПТУ № 61.

Закінчив БДПІ в 1975 р. Викладав математику та фізику в Андріївській середній школі, згодом був її директором. У 1988–1998 рр. — директор Осипенківського СПТУ № 61. Депутат сільської та районної рад трьох скликань. У 2003 р. на корпусі цього навчального закладу встановлена меморіальна дошка на честь Романька В.

В. М. Константинова

РОТШКЕ О.

Директор Бердянського педагогічного технікуму, декан природничо-географічного факультету Бердянського державного учительського інституту.

У 1934 р. — директор Бердянського педагогічного технікуму. У 1936 р. — тимчасово виконував обов'язки директора інституту. У 1936–1937 рр. — декан природничо-географічного факультету Бердянського державного учительського інституту.

В. М. Константинова

РУБАН Сергій Тарасович

20.10.1923, с. Діївка
Дніпропетровської обл. —
26.10.1992

Викладач, секретар партбюро БДПІ.

Навчався на історичному факультеті Дніпропетровського університету. Воював на фронтах Другої світової війни. У 1948 р. став працювати на історичному факультеті Осипенківського учительського інституту. У 1948–1950 рр. — асистент кафедри історії, 1950–1962 рр. — асистент, викладач кафедри марксизму-ленінізму. Секретар партбюро інституту. Спортсмен ДСО «Буревісник». 1962–1992 рр. — старший викладач кафедри марксизму-ленінізму (кафедри історії КПРС і наукового комунізму, кафедри політичної історії) БДПІ. Голова місткому. Голова профкому.

Нагороджений орденами та медалями.

І. І. Лиман

РУБІНЧИК Віктор Анатолійович

07.05.1953, Сумська обл.

Майстер спорту СРСР, суддя міжнародної категорії. Після закінчення Бердянської середньої школи № 16, Дніпропетровського спортивного технікуму,

Миколаївського університету ім. Сухомилинського виховав 20 майстрів спорту СРСР з гімнастики та акробатики.

Тренерську діяльність розпочав у ДЮСШ міськвідділу освіти. Два десятиліття працював тренером СК «Першотравневець», більше двох десятиліть завідував кафедрою фізичного виховання Азовського регіонального інституту управління та працював старшим викладачем кафедри теорії та методики фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету. Його вихованці були переможцями та призерами першостей і чемпіонатів України, СРСР.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

РУБЦОВ Михайло Маркович

20.09.1950 р.н.

Випускник БДПІ, спортсмен.

Вступив до БДПІ в 1968 р. Паралельно працював швейцаром гуртожитку. У 1972 р. у складі збірної БДПІ став переможцем республіканської спартакиади педагогічних ВНЗ України, присвяченої 50-річчю утворення СРСР. У 1974 р. закінчив фізико-математичний факультет БДПІ. З 1981 р. працював у Бердянському порту. Триразовий чемпіон України з волейболу серед ветеранів спорту. У 2013 р. — чемпіон Всесвітніх ігор ветеранів з волейболу.

І. І. Лиман

РУДЕНКО
Валентина Миколаївна

15.11.1942, м. Рязань

Викладач БДПІ, заслужений працівник народної освіти УРСР.

Закінчила Рязанський державний педагогічний інститут. З 1968 р. працювала в БДПІ. Була інженером ЛТЗН. Згодом — завідувач методкабінету міського відділу освіти, директор вечірньої школи. З 1990 р. — заступник директора, директор Бердянської школи-інтернату (керівник Бердянського міського центру соціально-психологічної адаптації та реабілітації дітей-сиріт). Вийшла на пенсію у 2003 р.

Нагороджена орденом Княгині Ольги III ступеня, Почесною грамотою Верховної Ради України.

І. І. Лиман

РУДИК
Василь Андрійович

1916 — ?

Випускник Бердянського учительського інституту, заслужений учитель УРСР.

Закінчив Бердянський учительський інститут у 1936 р. за спеціальністю «Математика». Воював на фронтах Другої світової війни. Стаж педагогічної роботи — 39 років, з них 3 — на посаді директора школи. 4 роки був головою районного комітету профспілок.

Нагороджений 11 медалями.

В. М. Константінова

РУДНЕВ
Альберт Михайлович

18.03.1937, м. Бердянськ
Запорізької обл. —
6.08.2010

Випускник БДПІ, заслужений працівник освіти України.

У 1960 р. закінчив фізико-математичний факультет БДПІ. Згодом працював у міському комітеті партії. Упродовж 1978–1998 рр. очолював Бердянський міський відділ освіти. З 1978 р. — член ради БДПІ.

Депутат Запорізької обласної ради і Бердянської міської ради багатьох скликань.

Нагороди: медаль «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська».

І. І. Лиман

САВЧЕНКО
Лариса Іванівна

24.03.1956, с. Зеленівка
Приморського
р-ну Запорізької обл.

Випускниця БДПУ, голова товариства болгарської історії і культури

«Родолубіє».

1973–1975 рр. — навчання в Мелітопольському культурно-просвітницькому училищі зі спеціальності «Бібліотечна справа».

1980–1985 рр. — студентка факультету підготовки вчителів початкової школи БДПІ за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання».

З 1987 р. працює в БК «Будівельник», з 1988 р. очолює його.

1990–1993 рр. — навчання в Петербурзькій (Ленінградській) Вищій профспілковій школі культури за спеціальністю «Менеджер соціально-культурної сфери».

Нагороджена Почесним орденом і медаллю «За вагомий внесок у розвиток культури міста» (2008 р.), медаллю «За вагомий вклад у розвиток міста» (2011 р.), грамотами Запорізь-

кої облдержадміністрації, медаллю МОН Болгарії (2002 р.), Василя Левски (2007 р.), Івана Вазова (2011 р.).

З 1989 р. займається відродженням болгарських традицій у місті й районі. З 1997 р. — голова товариства болгарської історії і культури «Родолюбіє», член координаційної ради Асоціації болгар України. За рішенням Асоціації болгар України стала «Людиною року» в номінації «Культури» (2006 р.).

Співзасновниця щорічного Регіонального фольклорного фестивалю болгарської культури «Ізвор» (2002 р.).

Створила й очолює болгарську недільну школу «Васил Левски».

Т. К. Володько

САВЧЕНКО Олексій Федосійович

28.03.1947, с. Головенькі
Борзнанського р-ну
Чернігівської обл.

Доктор економічних наук (2003 р.), професор (2005 р.).

У 1962 р. вступив до професійно-технічного училища № 19 м. Бердянська, де здобув професію слюсаря-інструментальника. По закінченні цього училища в 1964 р. був направлений працювати до інструментального цеху Бердянського механічного заводу, який згодом був перейменований у завод «Південгідромаш» та спеціалізувався на випуску живильних і занурювальних насосів.

У 1965 р. вступив на навчання до машинобудівного технікуму м. Бердянська, який закінчив у 1968 р., здобувши фах техника-механіка за спеціальністю «Монтаж, ремонт і експлуатація автоматичних ліній та верстатів». Після закінчення технікуму працював на заводі «Південгідромаш» слюсарем, верстатником, майстром, диспетчером, інженером з кооперованого постачання, інженером з техніки безпеки, інженером-конструктором, начальником конструкторського бюро, начальником відділу з охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів.

Упродовж 1971–1977 рр. навчався в Маріупольському металургійному інституті за спеціальністю «Металорізальні верстати та інструменти». У 1981 р. вступив до аспірантури Маріупольського металургійного інституту, яку закінчив у 1983 р. У 1990 р. захистив кандидатську дисертацію в Ленінградському Все-союзному науково-дослідному інституті охоро-

рони праці та здобув науковий ступінь кандидата технічних наук.

У Бердянському державному педагогічному інституті почав працювати старшим викладачем кафедри професійної підготовки і графіки з 1992 р.

У 1994 р. присвоєно вчене звання доцента та був призначений на посаду завідувача кафедри професійної підготовки та графіки.

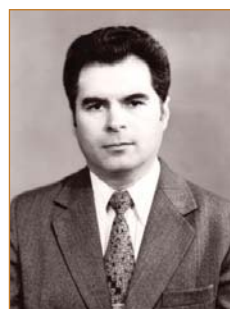
У 1995 р. був обраний членом-кореспондентом Української екологічної академії наук, отримав нагороду «Ветеран праці», орден «Знак пошани» та нагрудний знак «Винахідник СРСР», має 4 авторських свідоцтва на винаходи.

У 2003 р. захистив докторську дисертацію «Економіко-управлінські проблеми охорони навколишнього природного середовища на макрорівні» і здобув науковий ступінь доктора економічних наук.

З вересня 2003 р. був призначений деканом економічного факультету Бердянського державного педагогічного університету. У 2005 р. присвоєно вчене звання професора.

Сфера наукових досліджень: економіка підприємства. Автор понад 100 наукових праць, серед яких монографії «Економіко-управлінські проблеми охорони навколишнього природного середовища на підприємствах України: Теорія, методологія, практика» (2001 р.), «Економічна діяльність усередині підприємства» (2006 р.).

О. І. Токаренко

САВЧУК Михайло Якович

21.11.1935, с. Зубовщина
Славутського р-ну
Хмельницької обл.

У 1958 р. закінчив природничо-географічний факультет Краснодарського педагогічного інституту, здобув кваліфікацію вчителя біології, географії середньої школи та основ сільського господарства середньої школи. Працював викладачем біології, хімії та географії у восьмирічній школі ст. Іванівської Краснодарського краю.

У листопаді 1963 р. вступив до заочної аспірантури при Інституті біології південних морів Академії наук УРСР. У зв'язку з необхідністю виконання досліджень з дисертаційної теми в 1964 р. перейшов працювати до Одеського відділення Інституту біології морів АН УРСР на посаду старшого лаборанта. 1965–1971 рр. — учений секретар цього Інституту. Після закінчення аспірантури та захисту дисертації при

Академії наук Молдавської РСР у 1971 р. перейшов на науково-дослідну роботу в цьому ж інституті.

1972–1974 рр. — старший науковий співробітник Азовського науково-дослідного інституту рибного господарства. У 1974 р. у зв'язку з утворенням Бердянської біологічної лабораторії з НДІРГ переїжджає на постійне проживання до м. Бердянська.

З 1977 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на факультеті підготовки вчителів початкових класів, де викладає природознавство та методику викладання природознавства.

1981–1986 рр., 1988–1993 рр. — завідувач кафедри педагогіки та методики початкового навчання, а потім — кафедри природознавства та методики викладання природничих наук.

За період наукової діяльності має 60 наукових робіт.

С. М. Хатунцева

САГІРОВ Юрій Юрійович

17.07.1975, м. Бердянськ
Запорізької обл.

З 1992 по 1997 рр. навчався в Бердянському державному педагогічному інституті на фізико-математичному факультеті та здобув кваліфікацію вчителя фізики, інформатики та обчислювальної техніки. Грав у команді КВК факультету.

Після закінчення інституту працював у відділі комп'ютеризації та обробки інформації, потім старшим державним податковим ревізор-інспектором відділу оперативного контролю Бердянської об'єднаної державної податкової інспекції.

З 2002 по 2008 рр. був начальником відділу автоматизованої системи управління виробництвом, головним економістом ПАТ «Бердянський хлібокомбінат». У 2008 р. продовжив навчання в Національній академії державного управління при Президенті України на факультеті державного управління. З 2008 р. обіймав посаду старшого економіста, потім начальника Бердянського відділення №1 АТ «Родовід Банк». Упродовж 2012–2015 рр. працював на посаді начальника Бердянського відділення ПАТ «Надра Банк». З 2016 р. працює на посаді заступника директора відділення з операційної роботи ПАТ «ТАСКОМБАНК».

І. С. Смоліна

САЄНКО Григорій Васильович

14.01.1945, м. Ладенсгут
(Німеччина)

Доктор економічних наук (1991 р.), професор, декан факультету економіки та управління Бердянського державного педагогічного університету (2012 р.).

Закінчив Донецький політехнічний інститут. У 1973–1976 рр. навчався в аспірантурі. У 1978 р. захистив кандидатську дисертацію «Удосконалення організації допоміжних робочих процесів (на прикладі вугільної промисловості)». У 1991 р. захистив докторську дисертацію «Організація робочих процесів вугільного виробництва (безпека, ефективність)». У 2008–2011 рр. працював у БДПУ на посаді професора кафедри економіки підприємства. У 2011–2012 рр. — завідувач кафедри економіки підприємства (економіки підприємства та економічної теорії). У 2012 р. — декан факультету економіки та управління.

Сфери наукових інтересів: безпека праці, організаційні умови розвитку підприємства.

І. І. Лиман

САЛЮК Богдана Анатоліївна

07.02.1986, м. Колобжегу,
Польща

Кандидат філологічних наук (2011 р.).

У 2007 р. закінчила Інститут філології Бердянського державного педагогічного університету й здобула кваліфікацію — учитель української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури. У 2008 р. закінчила магістратуру Інституту філології Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Українська мова та література» та магістратуру Запорізького національного університету за спеціальністю «Англійська мова та література».

10 листопада 2011 р. успішно захистила кандидатську дисертацію «Типологія традиційних образів дитини-бешкетника у художніх творах для дітей і про дітей» (науковий керівник — Кучма Н.).

У 2011–2012 рр. — асистент кафедри філологічних дисциплін Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету. У 2012–2014 рр. —

старший викладач кафедри філологічних дисциплін Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету. З 1 вересня 2014 р. — доцент кафедри іноземних мов і методики викладання Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: література для дітей та юнацтва, сучасна зарубіжна проза.

Нагороджена Грамотою ректора Бердянського державного педагогічного університету (2013 р.), Почесною грамотою Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.).

О. А. Халабузар

САМОЙЛОВ
В'ячеслав
Миколайович

26.09.1947, м. Звенигород
Московської обл.

Випускник БДПІ (1968 р.), музикант, педагог; учасник і керівник естрадних та джазових музичних колективів.

У 1968 р. закінчив факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

1973–1989 рр. — керівник естрадного оркестру «Лотос» БК ім. Калініна, який мав гастрольні поїздки і на території нашої держави, і в країнах Східної Європи.

З 1987 р. — викладач по класу флейти, саксофона і кларнета Бердянської музичної школи.

З 2001 р. — ініціатор створення джаз-клубу «АКВАРИУМ» і керівник проекту «SoundSaxBand». У 2004 р. очолив джазовий оркестр «Quiteaband» Бердянського торговельного порту. Був арт-директором джазових фестивалів «JazzForum» 2001, 2002, 2007, 2008 і 2012 рр.

П. Б. Косенко

САМСУТИНА
Наталія Михайлівна

02.03.1977, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2011 р.), доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання (2014 р.).

У 1999 р. з відзнакою закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Початкове навчання. Фізичне виховання» й здобула кваліфікацію вчителя початкових класів і фізичної культури. Має звання майстра спорту. У жовтні 2011 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування професійних функціональних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури у процесі фахової підготовки» за спеціальністю 13.00.04 — теорія та методика професійної освіти (науковий керівник — Сущенко Л.).

З 1999 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко.

З 2013 р. — доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: наукові та методичні основи формування фахових компетентностей майбутніх учителів фізичної культури в процесі вивчення професійно орієнтованих дисциплін.

Авторка понад 30 науково-методичних праць.

Нагороди: Грамота ректора Бердянського державного педагогічного університету (2007 р.), Почесна грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2012 р.), Грамота відділу сім'ї, молоді та спорту виконавчого комітету Бердянської міської ради (2012 р.), Почесна грамота Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України (2015 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2016 р.).

В. В. Гнатюк

САПРОНОВ
Віталій Костянтинівич

10.03.1947, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПІ, педагог.

З 1975 р. працював у школі. У 1982 р. як студент-заочник закінчив факультет загально-технічних дисциплін і праці БДПІ. Продовжував працювати вчителем у школі № 15. Парторг, голова профспілкового комітету школи. З 2000 р. — директор Бердянської загальноосвітньої школи № 15 (з 2009 р. — Бердянська гімназія № 3 «Сузір'я»).

І. І. Лиман

САХНО

Митрофан Іванович

1913, хутір Сахно Бердянського пов.
Таврійської губ. — ?

Заступник директора із заочного навчання Осипенківського вчительського інституту.

У 1931–1932 рр. — завідувач Культпропвідділу Бердянського РК ЛКСМУ, у 1933–1934 рр. — завідувач Культпропвідділу Ленінського РК ЛКСМУ (м. Харків). У 1934–1936 рр. — на комсомольській роботі в Полтавській обл. 1936–1937 рр. — секретар Волчанського РК ЛКСМУ (Харківська обл.).

У 1937–1938 рр. навчався на робітфаці Бердянського вчительського інституту, у 1938–1939 рр. — у Бердянському (Осипенківському) вчительському інституті на вчителя історії, у 1939–1940 рр. — Харківському педагогічному інституті. У 1938–1939 рр. — директор робітфаку Бердянського (Осипенківського) вчительського інституту. У 1939–1940 рр. — завідувач відділу пропаганди та агітації Осипенківського РК КП(б)У. 06.1940–07.1941 рр. — завідувач відділу пропаганди та агітації Золочівського РК КП(б)У (Львівська обл.). 08.1941–10.1941 рр. — завідувач Осипенківського районного відділу народної освіти. 11.1941–03.1943 рр. — працював у Саратовській обл., до 09.1943 р. — у Ворошиловградській обл. У 09.1943–10.1944 рр. — секретар Осипенківського міського комітету КП(б)У. 11.1944–10.1946 рр. — другий секретар Сокальського районного комітету КП(б)У (Львівська обл.). У 1945–1946 рр. навчався в Республіканській партійній школі при ЦК КП(б)У. З 10.1946 р. — заступник директора із заочного навчання Осипенківського вчительського інституту. Секретар партійного бюро інституту.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

В. М. Константинова

СВАТЕНКО

Іван Дмитрович

29.08.1905, с. Іскровка
Полтавської обл. — ?

Кандидат географічних наук (1941 р.), завідувач кафедри географії, декан природничо-геогра-

фічного та математичного факультетів Осипенківського вчительського інституту.

У 1928–1930 рр. працював у радгоспі та на цукровому заводі (Полтавська обл.). У 1930–1934 рр. навчався у Харківському державному університеті. У 1934–1940 рр. — викладач географії в навчальних закладах м. Харкова. У 1936–1939 рр. — аспірант кафедри фізичної географії Харківського державного університету. З 01.09.1940 по 15.10.1941 рр. — старший викладач Осипенківського вчительського інституту. Захистив кандидатську дисертацію «Рельєф Лівобережного Нижньодніпров'я». 30.06.1941 р. здобув науковий ступінь кандидата географічних наук. 10.11.1941–26.07.1942 рр. — викладач середньої школи ім. О. С. Пушкіна (м. Ленінабад Таджикицької РСР). 31.07.1942–14.11.1944 рр. — командир взводу, викладач географії та військової метеорології Одеської військово-повітряної спецшколи №14 (Ленінабадська обл. Таджикицької РСР). З 07.07.1944 р. — декан природничо-географічного та математичного факультетів Осипенківського вчительського інституту. До 1.09.1952 р. — завідувач кафедри географії. Продовжував працювати в БДПІ станом на 20.09.1971.

В. М. Константинова

СВЕРГУН

Іван Петрович

Вихованець Бердянського учительського інституту, кандидат наук (1965 р.).

У 1938 р. екстерном закінчив географічний факультет Бердянського учительського інституту, при цьому працюючи інспектором Царичанського районного відділу освіти Дніпропетровської області. У 1939–1961 рр. займався військовою та педагогічною діяльністю. Воював на фронтах Другої світової війни. Заочно закінчив аспірантуру Московського обласного педагогічного інституту, у 1965 р. захистив кандидатську дисертацію «Природні умови Тульської області та питання їх народногосподарського використання». З 1961 по 1980-ті рр. працював на кафедрі педагогіки Коломенського державного педагогічного інституту (з 1970 р. — доцент, у 1967–1972 рр. — завідувач кафедри).

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями.

В. М. Константинова

СЕВЕРУХІНА
Олена Дмитрівна

15.12.1959, Запорізька обл.

Випускниця БДПІ.

Навчалася в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко з 1985

по 1989 рік на факультеті дошкільного виховання, отримала диплом за фахом — викладач педагогіки та психології дошкільної, методист дошкільного виховання. Упродовж 35 років (1982–2017 рр.) працює в дошкільному навчальному закладі № 7 «Теремок» м. Енергодара Запорізької області: з 1986 року — на посаді вихователя-методиста, з 1999 р. по теперішній час — завідувача.

Є переможцем фахового конкурсу «Вихователь-методист-2000», очолюваний заклад переміг в обласному конкурсі «Імідж ДНЗ-2015». Має відзнаку Енергодарського міського виконавчого комітету «Кращий працівник».

За активну розбудову нової України, створення в закладі умов для якісної реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дошкільників у 2016 р. нагороджена відзнакою Президента України — ювілейною медаллю «25 років Незалежності України».

І. Г. Улюкаєва

СЕВОСТЕЄВ
Роман Леонідович

31.10.1969, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПІ, майстер спорту міжнародного класу СРСР з важкої атлетики, чемпіон X літньої

Спартакіади народів СРСР, чемпіон СРСР у категорії 75 кг в 1991 р., срібний призер Чемпіонату світу 1991 р. у Німеччині, володар Кубка світу у Фінляндії в 1991 р., учасник XXV літніх Олімпійських ігор у 1992 р. в Барселоні, володар Кубка світу та чемпіон світу в командному заліку в 1993 р. в Мельбурні (Австралія), володар Кубка Європи в командній боротьбі та бронзовий призер Чемпіонату Європи в 1994 р. у м. Соколове (Чехія) в особистому заліку в категорії 75 кг, срібний призер Чемпіонату світу 1995 р. у м. Стамбулі (Туреччина) у ривку, багаторазовий чемпіон України, призер і володар кубків України.

Закінчив середню школу № 10, в 1995 р. — Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко. Важкою атлетикою почав займатися в 1981 р. у заслуженого тренера України Савона О. у спортивному клубі «Першотравневець». Спортивну кар'єру почав у 1982 р., посів третє місце на першості України серед юнаків. Учасник чемпіонатів України, СРСР, Європи і світу, де виборював призові місця. У 1984 р. встановив рекорд УРСР для юнаків до 15 років. Виконав норматив кандидата в майстри спорту СРСР. Перше місце та золоту медаль виборів на перших республіканських юнацьких іграх Української РСР. У 1986 р. вперше виконав норматив майстра спорту СРСР. З 1997 р. працював викладачем на кафедрі фізичного виховання в Бердянському університеті менеджменту та бізнесу. За видатні спортивні досягнення його ім'я внесено в «Енциклопедію сучасної України».

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

СЕДАШ
Леонід Трофимович

20.04.1928, м. Ізюм
Харківської обл.

У 1945 р. закінчив середню школу і вступив до Львівського сільсько-господарського інституту на факультет механізації, який закінчив у 1950 р. Після закінчення інституту з 1950 по 1951 рр. працював у Сарвенській школі механізації Ровенської області заступником директора з навчальної роботи. З 1951 по 1956 рр. працював у Єрмаківській МТС Ростовської області на посаді головного інженера. Упродовж 1960–1963 рр. був аспірантом Всесоюзного науково-дослідницького інституту механізації сільського господарства.

З 1963 по 1964 рр. працював на заводі «Сільмаш» на посаді начальника сектора головного конструкторського бюро при заводі. З вересня 1964 р. працював на посаді доцента з курсу «Деталі машин і вантажопідійомних машин» у Воронежському лісотехнічному інституті.

З 18 вересня 1973 р. по 01 травня 1976 р. працював доцентом кафедри фізики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

І. С. Смоліна

СЕМЕНЕНКО
Олександр
Сергійович

22.07.1986, м. Запоріжжя

Випускник БДПУ, музикант, громадський діяч, директор міського Палацу культури ім. Т. Г. Шевченка виконавчого комітету Бердянської міської ради міста Бердянська.

У 2009 р. закінчив Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Музика», здобув кваліфікацію — викладач методики музичного виховання.

2007–2012 рр. — викладач теоретичних дисциплін та хору в дитячій музичній школі і вчитель художньої культури в українсько-болгарському ліцеї м. Приморська. 2011–2012 рр. — завідувач основними видами діяльності в міському центрі культури і мистецтв м. Бердянська. 2012–2015 рр. — засновник і керівник народного колективу сучасної пісні вокальної формації «JazyCool» районного будинку культури відділу культури Приморської РДА м. Приморська. 2012–2016 рр. — директор районного будинку культури відділу культури Приморської РДА і голова громадської організації «Ногайське сузір'я» м. Приморська. 2015–2016 рр. — заступник голови громадської ради Приморської РДА; з лютого 2016 р. — директор міського Палацу культури ім. Т. Г. Шевченка м. Бердянська.

Нагороджений почесними грамотами Запорізької обласної ради (2012, 2014 рр.), Почесною грамотою Департаменту культури, туризму, національностей та релігій Запорізької обласної державної адміністрації (2015 р.).

П. Б. Косенко

СЕМЕНОВ
Іван Пилипович

12.06.1919, с. Сивин Старо-Синдровського р-ну Мордовської АРСР

Кандидат педагогічних наук (1964 р.), доцент кафедри педагогіки і психології з 1956 р. по 1982 р., декан факультету підготовки вчителів початкових класів упродовж 1959–1971 рр., 1973–1982 рр.

1935–1937 рр. — навчання в Краснослободському педагогічному училищі. 1937–1939 рр. — працював учителем математики 5–7 класів у Новоусодській семирічній школі. 1939–1945 рр. — служба в лавах Радянської Армії, брав участь у бойових діях під час Великої Вітчизняної війни.

1946–1948 рр. — учитель хімії та біології, а потім протягом двох років директор Чел-Полянської семирічної школи Ковилинського району Мордовської АРСР.

1948–1952 рр. — навчання в Мордовському державному педагогічному інституті в м. Саранську на факультеті природознавства.

1952–1953 рр. — завуч і вчитель хімії та біології Чел-Полянської школи.

1953–1956 рр. — навчання в аспірантурі при Ленінградському науково-дослідному інституті педагогіки.

1956–1962 рр., 1968–1982 рр. — асистент, а потім старший викладач і доцент кафедри педагогіки і психології, 1962–1968 рр. — кафедри педагогіки та методики початкової освіти в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко.

У 1964 р. захистив кандидатську дисертацію «Робота над узагальненнями при вивченні курсу ботаніки» в Ленінградському науково-дослідному інституті педагогіки, у 1965 р. присвоєно вчене звання доцента.

1959–1971 рр., 1973–1982 р. — декан факультету підготовки вчителів початкових класів БДПУ.

Автор понад 40 наукових публікацій.

Нагороджений грамотами та подяками Міністерства освіти і науки України та адміністрації Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

За матеріалами архіву БДПУ

СЕМЕНЧЕНКО
Іван Іванович

26.07.1897, м. Бердянськ Запорізької обл. — 1964

Випускник Бердянської чоловічої гімназії, доктор технічних наук, професор (1939 р.).

Син священика. Вступив до чоловічої гімназії в 1909 р., після закінчення Бердянського міського 4-класного училища (нині — 5-й корпус БДПУ). Закінчив гімназію із срібною медаллю в квітні 1917 р. Був одним із двох випускників, які впродовж навчального року не пропустили жодного заняття. У гімназії за-

явив про намір вступати до Гірничого інституту. Того ж року був прийнятий до Петроградського політехнічного інституту і Харківського технологічного інституту, але до навчання не приступив. З жовтня 1917 р. працював на Азово-Чорноморському заводі Бердянська. Під час окупації Бердянська німецькими військами у 1918 р. був перекладачем, зокрема й під час допитів. З 1919 р. працював на російсько-американському механічному заводі. Був мобілізований до армії Денікіна, але перебував там лише кілька днів. Згодом перебрався до Москви, відмовився від батьків і працював на Московському інструментальному заводі. Паралельно навчався в Московському вищому технічному училищі. У 1926 р. перейшов працювати в проектну контору «Оргметал», розробляв проекти інструментальних і машинобудівних цехів. У 1930 р. став головним інженером заводу «Фрезер». З 1932 р. працював в інструментальному об'єднанні. Більше 30 років очолював кафедру Московського станкобудівельного інституту.

Один із засновників науки про ріжучі інструменти і технології їх виготовлення.

Підготував понад 40 докторів і кандидатів наук.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани», медалями. Лауреат Державної премії СРСР. Заслужений діяч науки і техніки РСФСР.

В. М. Константинова

СЕНЧЕНКО Володимир Володимирович

29.08.1991, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПУ.

З 2008 р. навчався в Бердянському державному педагогічному університеті на економічному факультеті, який закінчив у 2012 р. та отримав диплом бакалавра з відзнакою. Брав активну участь у студентському самоврядуванні.

У 2012 р. вступив до магістратури Донецького національного університету та закінчив навчання у 2013 р., отримавши диплом з відзнакою та здобувши кваліфікацію магістра з економіки підприємства.

Працював консультантом з економічних питань у ТОВ Бердянське районне будівельне підприємство «Агросоцжитлобуд» на посаді економіста з ціноутворення. З 2013 р. працю-

вав у Бердянській районній державній адміністрації Запорізької області на посаді головного спеціаліста відділу економічного розвитку управління економічного розвитку та житлово-комунального господарства.

У 2014–2015 рр. — завідувач сектору економічного розвитку управління економічного розвитку та житлово-комунального господарства Бердянської районної державної адміністрації. У 2015 р. вступив до магістратури (за спеціальністю «Державне управління») Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України.

З 2016 р. працює начальником управління економічного розвитку та житлово-комунального господарства Бердянської районної державної адміністрації. Є головним координатором Ресурсно-інвестиційного Центру Бердянського району.

Нагороджений Грамотою Запорізької обласної державної адміністрації за вагомий внесок у розвиток природно-заповідного фонду Запорізької області (2016 р.).

О. В. Задворна

СЕНЧЕНКОВА Тетяна Володимирівна

15.02.1948 р., м. Харків

1955–1963 рр. — навчалася в Бердянській середній школі №16 (8 класів).

1963–1967 рр. — навчалася в Харківському музичному училищі. Кваліфікація — викладач за класом фортепіано та концертмейстер.

1969–1974 рр. — навчалася в Харківському державному інституті культури. Класифікація — клубний робітник вищої кваліфікації, керівник хорового колективу.

1979–1984 рр. — навчалася в Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка. Кваліфікація — філософ, викладач філософських дисциплін.

Упродовж 1988–2005 рр. працювала старшим викладачем кафедри філософії та соціології БДПУ ім. П. Д. Осипенко (з 2002 р. — БДПУ).

З вересня 1994 р. обіймала посаду заступника декана факультету підготовки вчителів початкових класів.

Під час роботи в БДПУ ім. П. Д. Осипенко (БДПУ) виконувала обов'язки члена художньої ради.

Очоловувала товариство «Знання» при Бердянській міській раді.

1998 р. — кандидат у депутати Верховної Ради України.

І. І. Лиман

СЕРБОВА
Ольга Вікторівна

01.08.1974, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (2014 р.).

Закінчила Бердянський державний педагогічний інститут (1999 р.), здобула кваліфікацію психолога.

У 2008–2012 рр. навчалася в аспірантурі Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України за спеціальністю 19.00.05 — соціальна психологія; психологія соціальної роботи. У 2014 р. захистила кандидатську дисертацію «Психологічні чинники економічної соціалізації дітей з обмеженими фізичними можливостями» зі спеціальності 19.00.05 — соціальна психологія; психологія соціальної роботи в Інституті психології ім. Г. С. Костюка НАПН України (науковий керівник — Волянчук Н.).

Практичний стаж нараховує 17 років безпосередньої роботи в системі освіти: обіймала посади практичного психолога загальноосвітньої школи № 15, гімназії № 1 «Надія» м. Бердянська; викладача психології Бердянського професійного ліцею, Бердянського медичного коледжу; практичного психолога та завідувача відділення соціальної реабілітації дітей-інвалідів.

Сертифікований арт-терапевт, казкотерапевт. Юнгіанський консультант. Викладач Київського юнгіанського інституту (КЮІ), практичний психолог.

Заступник голови Правління ГО «Південно-східна українська асоціація практичних психологів та арт-терапевтів».

Сфери наукових інтересів: соціалізація дітей з обмеженими можливостями здоров'я; психологічний супровід сім'ї дитини з обмеженими можливостями здоров'я; емпайрмент та селф-емпайрмент у роботі психолога; спеціальна психологія; використання нейропсихологічного підходу до діагностики та корекцій психічного розвитку дітей; арт-терапія; казкотерапія; юнгіанське аналітичне консультування.

Авторка 1 одноосібної та 2 колективних монографій, 20 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької обласної облдержадміністрації (2015 р.).

Г.О. Лопатіна

СЕРПІЄНКО
Світлана Михайлівна

23.07.1963, м. Златоуст
Челябінської обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.).

По закінченні школи в 1980 р. вступила до Міаського державного музичного училища на денну форму навчання. У 1984 р. отримала диплом за спеціальністю «Фортепіано» та кваліфікацію — викладач ДМШ, концертмейстер.

З 1990 р. працювала концертмейстером кафедри теорії музики та музичних інструментів Бердянського державного педагогічного інституту.

У 1993 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання і музика», здобула кваліфікацію — учитель початкових класів і музики.

Упродовж 1998–2002 рр. навчалася в аспірантурі БДПУ. З 2002 р. — викладач кафедри музичного виховання Бердянського державного педагогічного університету, з 2005 р. — старший викладач.

У 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Виховання культури дозвілля підлітків у позаурочній і позашкільній діяльності засобами педагогічної анімації» (керівник — Жданович Ю.). З 2015 р. — доцент кафедри музичного виховання.

Сфера наукових інтересів: розвиток професійної майстерності майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Автор посібника, понад 15 наукових публікацій та методичних рекомендацій, співавторка колективної монографії.

Нагороди: почесні грамоти ректора Бердянського державного педагогічного університету (2005, 2006, 2013 рр.), Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2014 р.).

І. В. Дубінець

СЕРГІЄНКО
Валентина Павлівна

01.10.1949, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПІ, педагог.

У 1971 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів БДПІ (спеціальність: Учитель початкових класів, малювання 8-річної школи). З 1971 р. працювала вчителем. У 1974–1984 рр. — методист міського відділу освіти. У 1987 р. закінчила Мелітопольський державний педагогічний інститут, отримавши диплом учителя географії. У 1984–1995 рр. — на посадах у Бердянському міському комітеті КПУ, органах місцевої влади. З 1995 р. — директор навчального центру «Надія» (з 1997 р. — гімназія № 1 «Надія»).

Нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти УРСР», грамотою Міністерства освіти і науки України.

І. І. Лиман

СЕРДЕЧНИЙ
Володимир Андрійович

07.09.1927, м. Короп Чернігівської обл.

Декан загальнонаукового факультету БДПІ.

У 1963–1964 рр. — асистент кафедри вищої математики БДПІ. У 1966 р. — старший викладач цієї ж кафедри. У грудні 1966 р. — декан загальнонаукового факультету, член ради БДПІ. 01.02.1967 р. наказом ректора звільнений з посади декана загальнонаукового факультету за станом здоров'я, згідно із заявою, залишений старшим викладачем кафедри вищої математики.

І. І. Лиман

СЕРДЮК
Алла Михайлівна

24.07.1962, с. Воздвиженка
Гуляйпільського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2003 р.), доцент (2005 р.).

У 1987 р. закінчила факультет романо-германської філології Запорізького державного університету за спеціальністю «Французька та німецька мови», здобула кваліфікацію вчителя французької та німецької мов. З 1987 по 1988 рр. — учитель німецької мови в загальноосвітній школі № 15 м. Бердянська. З 1994 р. — викладач кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 2002 р. захистила кандидатську дисертацію «Мотиваційна основа назв рослин у первинному і вторинному семіозисі (на матеріалі української, російської, німецької та французької мов)» зі спеціальності 10.02.15. — загальне мовознавство (науковий керівник — Денисова С.).

З 2005 р. — доцент кафедри іноземної філології, з 2006 р. — доцент кафедри романо-германської філології Бердянського державного педагогічного університету. З 17 листопада 2008 р. по 30 серпня 2014 р. — завідувач кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного університету. З 01 вересня 2014 р. по 30 серпня 2016 р. — директор Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету. З 01 вересня 2016 р. — доцент кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: етнолінгвістика, когнітивна лінгвістика, франкофонія, класична філологія, фразеологія.

Авторка 96 публікацій, зокрема 5 посібників та 91 наукової статті.

О.П. Колінько

СЕРДЮК
Михайло Григорович

19.07.1927, с. Полтавка
Гуляйпільського р-ну
Запорізької обл. —
27.07.2007, м. Бердянськ

Кандидат філологічних наук (1971 р.), доцент (1974 р.).

У 1955 р. закінчив Запорізький державний педагогічний інститут за спеціальністю «Українська мова і література».

До роботи в Бердянському державному педагогічному інституті імені П. Д. Осипенко мав 24 роки педагогічного стажу (працював учителем, завучем та директором школи). У 1971 р. захистив кандидатську дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філоло-

гічних наук «Абревіатури і графічні скорочення в українській мові» (науковий керівник — Самійленко С.). Цього ж року його було призначено на посаду старшого викладача предметної комісії з української та російської мов БДПУ, з 1974 р. — на посаду доцента. У 1975 р. Михайла Григоровича обрано головою предметної комісії з української та російської мов, а з 1977 р. у зв'язку з реорганізацією предметної комісії — завідувачем кафедри російської та української мов, з 1982 р. — кафедри російської, української мов і літератури, з 1987 р. — кафедри української мови та літератури. У 1991 р. Сердюк М. очолив виокремлену кафедру української мови, цього ж року його було обрано на посаду професора. Читав курси сучасної української літературної мови, методики викладання рідної мови в початковій школі, основ культури української мови, української діалектології, керував педагогічною практикою студентів.

Автор понад 50 статей з проблем української філології, методики викладання рідної мови в початкових класах загальноосвітньої школи, культури мовлення, з питань національного відродження. Читав лекції для вчителів, учнів міста і району, був головою профспілкового комітету викладачів і співробітників інституту.

Відмінник народної освіти, ветеран праці, нагороджений медаллю «За трудову доблесть», Почесною грамотою УРСР і ЦК профспілок працівників освіти, вищої школи і наукових установ.

В. О. Юносова

СЕРДЮК
Наталія Іванівна

28.07.1985, с. Урожайне
Токмацького р-ну
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (2015 р.), старший викладач кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.

У 2007 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Початкове навчання. Практична психологія». Цього ж року вступила до аспірантури Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю 19.00.07 — педагогічна та вікова психологія.

Із 2010 р. працювала старшим лаборантом та за сумісництвом асистентом кафедри професійної педагогіки та методики професійного

навчання. З вересня 2011 р. працює асистентом кафедри психології.

У 2014 р. захистила кандидатську дисертацію «Психологічні умови формування атракції до одноклітків у підлітковому віці» (науковий керівник — Малихіна Т.).

Із вересня 2015 р. працює на посаді старшого викладача кафедри психології.

Пройшла незалежне професійне навчання за напрямками «Арт-терапія в роботі психолога з дітьми та дорослими» (2012–2014 рр.), «Корекція психосоматичних проявів засобами арт-терапії (2014 р.), «Психологія жіночого емоційного благополуччя» (2015 р.), «Організація діяльності з надання допомоги військовим та ВПО» (2015 р.), «Психотерапевтичний простір. Діагностика особистісних проблем клієнтів. Робота з конфліктами. Етапи сеансу піскової терапії. Психотерапевтичні стратегії психологічного консультування дорослих методами піскової психотерапії» (2016 р.), «Гудзика в роботі психолога» (2017 р.).

Сфери наукових інтересів: атракція в міжособистісних стосунках, арт-терапія в роботі з дітьми та дорослими.

Авторка 33 наукових публікацій, серед яких розділ колективної монографії та 4 навчально-методичних посібники в співавторстві.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2015 р.).

М. С. Богдан

Сердюк
Тетяна Іванівна

07.10.1971, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2009 р.), доцент (2012 р.).

У 1989 р. закінчила середню школу № 3 м. Бердянська. Упродовж 1994–2002 рр. працювала старшим лаборантом кафедри теорії та методики дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 1997 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і психологія (дошкільна)».

У 2002 р. закінчила Мелітопольське училище культури та отримала диплом з відзнакою за спеціальністю «Народна художня творчість», здобувши кваліфікацію організатора

культурно-дозвіллевої діяльності; керівника танцювального колективу. У цьому ж році прийнята на посаду асистента кафедри теорії та методики дошкільного виховання БДПУ, а з 2003 р. зарахована на посаду викладача кафедри музичного виховання та хореографії.

У 2004 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Хореографія». Упродовж 2004–2007 рр. навчалася в цільовій аспірантурі НПУ ім. М. П. Драгоманова з відривом від виробництва. У 2009 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування художньо-естетичного досвіду майбутніх учителів хореографії» в Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова й отримала диплом кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти (науковий керівник — Шевнюк О.).

У 2012 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри хореографії.

Сфера наукових інтересів: історія розвитку хореографічного мистецтва та формування особистості майбутнього педагога-хореографа на засадах українознавчого матеріалу.

Має 50 науково-методичних публікацій, серед яких — статті у фахових виданнях, колективних монографіях, методичні рекомендації, одноосібна монографія, навчально-методичний посібник.

Нагороджена почесними грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету, Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011), Подякою міського голови (2014 р.).

О. В. Мартиненко

СИГЕДА
Петро Іванович

07.03.1937, с. Ворсиха
Сорокінського р-ну
Омської обл.

Кандидат філологічних наук (1966 р.), доцент (1971 р.).

У 1959 р. закінчив філологічний факультет Житомирського державного педагогічного інституту ім. І. Франка за спеціальністю «Російська мова і література», отримав кваліфікацію вчителя російської мови і літератури.

З 1961 по 1964 рр. навчався в аспірантурі Інституту мовознавства ім. Якуба Коласа (м. Мінськ) за спеціальністю «Сербськохорватська мова». У 1966 р. захистив кандидат-

ську дисертацію «Системы согласных фонем сербскохорватских говоров».

З 1965 по 1967 рр. працював у Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко спочатку на посаді асистента, пізніше — старшого викладача.

У 1966 р. видав збірник перекладів сербських народних казок українською мовою — «Сербські казки».

З вересня 1967 р. по вересень 1969 р. виконував обов'язки доцента кафедри загального та слов'янського мовознавства Донецького університету.

Протягом 1969–1976 рр. працював у Брестському педагогічному інституті ім. О. С. Пушкіна.

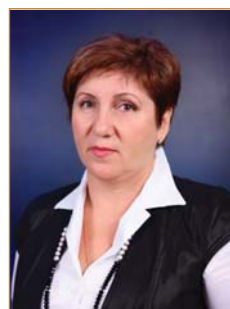
З вересня 1977 по серпень 1983 рр. — доцент кафедри російської та української мов філологічного факультету Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

З 1983 по 1984 рр. працював доцентом кафедри російської мови Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М. В. Гоголя.

З листопада 1984 р. — доцент кафедри російської, української мов та літератури Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. Упродовж 1992–2002 рр. — доцент кафедри загального мовознавства та слов'янської філології цього ж навчального закладу.

Автор понад 30 публікацій.

О. П. Колінько

СИДОРЕНКО
Любов Сергіївна

02.08.1957, с. Паство
Чернігівського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2011 р.), доцент (2014 р.).

У 1978 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та методика початкового навчання», кваліфікація — учитель початкових класів. Протягом 23 років працювала вчителем початкових класів. Отримала звання «Учитель-методист».

З 2002 р. — старший викладач кафедри валеології та БЖД Бердянського державного педагогічного університету.

Упродовж 2003–2006 рр. — заступник декана економічного факультету з виховної роботи.

З 2006 до 2012 рр. — завідувач підготовчого відділення БДПУ.

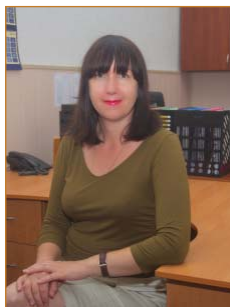
У 2011 р. захистила дисертацію «Формування духовних цінностей майбутніх учителів початкової школи в навчально-виховній діяльності педагогічного університету» зі спеціальності 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти.

2012–2016 рр. — доцент кафедри педагогіки.

У 2014 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри педагогіки.

Нагороджена грамотами ректора БДПУ, Управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, Міністерства освіти і науки України, нагрудним знаком «Відмінник освіти».

О. В. Голуб

СИДОРЧЕНКО Тетяна Федорівна

19.04.1972, м. Львів

Кандидат економічних наук (2005 р.), доцент (2010 р.).

У 1994 р. закінчила Державний університет «Львівська політехніка» за спеціальністю «Теплогазопостачання, вентиляція та охорона повітряного басейну», отримала кваліфікацію інженера-будівельника. Протягом 1994–1996 рр. навчалася в Міжгалузовому інституті підвищення кваліфікації та перепідготовки Державного університету «Львівська політехніка», отримала диплом зі спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства» та кваліфікацію менеджера. Упродовж 1994–2005 рр. працювала в управлінні капітального будівництва Львівської обласної державної адміністрації.

У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Інвестиційне забезпечення розвитку будівельного комплексу регіону» (науковий керівник — Оксанич О.). З вересня 2005 р. — старший викладач кафедри економіки підприємства, з 2007 по 2010 рр. — завідувач кафедри менеджменту та правового забезпечення господарської діяльності, з 2011 р. — доцент кафедри економіки підприємства та економічної теорії Бердянського державного педагогічного університету.

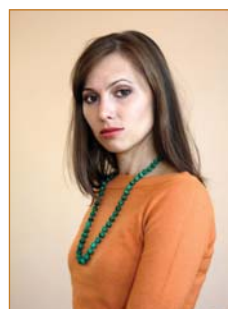
Працює над докторською дисертацією «Формування цілісного земельно-майнового комплексу регіону» (науковий консультант — Галушкіна Т.).

Сфера наукових інтересів: теоретичні та прикладні аспекти формування й використання земельних та майнових ресурсів на національному та місцевому рівнях.

Співавторка 5 монографій, авторка 2 навчальних посібників і 41 наукової статті.

Нагороди: Подяка Міністерства освіти і науки України (2016 р.)

А. А. Жигірь

СИЗКО Ганна Іванівна

18.03.1984, с. Трояни
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (2013 р.).

У 2007 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет, отримала кваліфікацію викладача педагогіки. У 2010 р. закінчила аспірантуру Бердянського державного педагогічного університету зі спеціальності 19.00.07 — педагогічна та вікова психологія. У 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Психологічні особливості розвитку гуманного ставлення до людей із фізичними вадами у майбутніх педагогів» (науковий керівник — Зливков В.).

З 2006 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. З 2012 р. — старший викладач кафедри прикладної психології та логопедії.

Сфери наукових інтересів: професійні аспекти діяльності педагога, психологія дітей з особливими потребами, юнгіанське аналітичне консультування, арт-терапія.

Авторка 1 одноосібної монографії, 1 колективної монографії, 26 наукових статей.

Нагороди: Грамота Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.).

Г. І. Сизко

СИЗОНЕНКО Ірина Геннадіївна

05.07.1984, селище
Куйбишево
Куйбишевського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.).

У 2006 р. закінчила магістратуру Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Соціальна педагогіка», отримала кваліфікацію соціального педагога, викладача педагогічних дисциплін вищого навчального закладу. Закінчила аспірантуру при Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова. У Бердянському державному педагогічному університеті працює з 2007 р., спочатку — старшим викладачем, а з 2014 р. — доцентом кафедри соціальної педагогіки. У 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Правова соціалізація дітей-сиріт підліткового віку в загальноосвітній школі-інтернаті» (науковий керівник — Ковчина І.). Сфери наукових інтересів: проблеми правової соціалізації особистості, правової культури молоді, соціально-педагогічної діяльності в закладах освіти.

Ірина Геннадіївна має понад 45 наукових публікацій, зокрема 1 монографію, 1 навчально-методичний посібник, співавтор 2 колективних монографій.

Нагороджена почесними грамотами Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009, 2011 рр.), ректора БДПУ (2014 р.).

К. В. Петровська

СИРОМЯТНИКОВ Олексій Опанасович

18.10.1913–18.04.2001

Кандидат фізико-математичних наук, викладач кафедри фізики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Народився в місті Бердянську. Вищу освіту отримав у Ленінграді. У Бердянському педагогічному інституті пропрацював 40 років. Виховав і вивчив не одне покоління фізиків. Керував фізичною лабораторією, різними гуртками, створеними при кафедрі фізики педінституту. Протягом багатьох років був завідувачем кафедри фізики, доцентом. Завдяки науково обґрунтованим теоріям, розвиненим у його працях, логічному їх поясненню, тісному єднанню теорії із практикою, винаходам він завоював право іменуватися вченим в галузі фізики.

На його рахунок півтора десятка наукових праць, які друкувалися окремими виданнями, використовувалися як підручники для вищої школи з технічних вимірів і випробувань. Мав десяток упроваджених винаходів, був бажаним

гостем у школах міста при проведенні різних вікторин. Брав участь у конкурсних комісіях.

Часто бував на державному союзному заводі «Азовкабель» та інших підприємствах, де впроваджувалися його винаходи. Навіть на пенсії неодноразово писав у Москву в Комітет зі справ винаходів і відкриттів, домагаючись упровадження своїх винаходів.

Я. В. Чубарова

СИЧКОВА Яна Олександрівна

14.01.1984, с. Чегдомин
Верхнебурейського р-ну
Хабаровського краю, Росія

Кандидат фізико-математичних наук (2013 р.),
доцент (2015 р.).

У 2007 р. закінчила фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Фізика». З 2005 р. працювала вчителем математики Бердянської школи-інтернату. З 2007 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. У 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Морфологічні властивості наноструктур, сформованих на поверхні монокристалічного фосфіду індію методом електрохімічного травлення» (науковий керівник — Кідалов В. В.). З вересня 2014 р. — доцент кафедри методики викладання фізико-математичних дисциплін та інформаційних технологій у навчанні (з 2016 р. — кафедри професійної освіти).

Голова Ради молодих учених БДПУ (з 2016 р.); експерт МОН з експертизи держбюджетних досліджень проектів молодих учених (з 2016 р.); з 2013 по 2016 рр. — заступник декана факультету фізико-математичної і технологічної освіти БДПУ з наукової та міжнародної діяльності, з виховної та соціальної роботи; упродовж 2014–2016 рр. — учений секретар вченої ради факультету ФМТО БДПУ; громадський інспектор з охорони праці БДПУ (з 2017 р.).

Керівник держбюджетного дослідження проектів молодих учених, автор 5 інноваційних проектів. Автор напрямку «НаноАрт — наука як мистецтво».

Сфери наукових інтересів: синтез та дослідження властивостей наноматеріалів, наноматеріали для альтернативної енергетики, екологічна безпека.

Авторка більш ніж 250 наукових та навчально-методичних праць, серед яких: 9 монографій, 11 навчальних посібників, 16 патентів, 90 наукових статей, тези та матеріали конференцій.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2014 р.), лауреат премії президентського фонду Л. Кучми «Україна» (2012 р.), «Винахідник року–2010» (переможець Всеукраїнського конкурсу «Винахід–2010» в абсолютній номінації «Кращий винахід»).

В. І. Перегудова

СІГ Іван Якович

1850 – ?

Директор Бердянської чоловічої гімназії (5.07.1886 – 26.06.1888 рр.).

Навчався в Цюрихському університеті. 14.02.1877 р. поступив на службу по відомству Міністерства народної освіти. Викладач грецької та латинської мов. Доктор філософії. 17.02.1885 р. призначений директором Кишинівської 2-ї гімназії. Обійняв посаду директора Бердянської гімназії в чині колезького радника, який одержав 10.08.1884 р. У 1887 р. одержав чин статського радника.

Нововведеннями Сіга І. стали влаштування в Бердянській гімназії літературних вечорів, диспутів, організація виїзних екскурсій учнів. За Сіга І. Бердянська гімназія визнана другою серед усіх гімназій Одеського навчального округу. 26.06.1888 р. переведений на посаду директора Павлоградської прогімназії.

Нагороджений орденом Св. Станіслава 3 ступеня.

І. І. Лиман

СИЛОХІН Юрій Васильович

20.04.1941,
с. Н-Олександрівка
Шаталовського р-ну
Воронезької обл.

Кандидат технічних наук (1972 р.), доцент (1979 р.). У 1964 р. закінчив фізико-математичний факультет Петрозаводського державного університету за спеціальністю «Фізика». Після служби в Радянській армії з 1966 р. — інженер інституту фізики СОАНСРСР (м. Красноярськ). У 1972 р. захистив кандидатську дисертацію «Вплив сильних полів різної фізичної природи на текстуру рекристалізації кубічних металів». З 1972 по 1975 рр. — доцент кафедри металознавства Красноярського політехнічно-

го інституту. З 1975 по 1986 рр. — доцент Ізмаїльського філіалу Одеського інституту холодної промисловості. У 1979 р. за рішенням ВАК СРСР отримав вчене звання доцента кафедри технології металів.

З 1986 р. — доцент БДПУ.

Основний напрямок наукових досліджень: технічна творчість студентів вищих закладів освіти. Має 62 наукові публікації.

Нагороди: медаль «20 лет Победы над фашистской Германией», грамоти Бердянського державного університету, почесні грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації.

В. В. Могильовцева

СКУРСЬКА Марія Миколаївна

09.09.1987, м. Ташкент,
Узбекистан

Кандидат педагогічних наук (2013 р.)

У 2011 р. закінчила з відзнакою магістратуру за спеціальністю «Професійна освіта. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні», кваліфікація — інженер комп'ютерних технологій, педагог, дослідник у галузі комп'ютерних технологій. З 2008 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті на посаді старшого лаборанта кафедри комп'ютерних систем та мереж. З 2009 р. обіймала посаду асистента кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні.

З 2013 р. — старший викладач кафедри фундаментальних та інженерно-педагогічних дисциплін та інформатики Бердянського державного педагогічного університету.

У 2013 р. захистила дисертацію «Методика навчання проектування баз даних майбутніх інженерів-педагогів» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 — теорія та методика навчання (технічні дисципліни). Науковий керівник — Коваленко Д.

Сфера наукових інтересів: нові технології розробки баз даних, використання сучасних систем керування базами даних, проблеми проектування реляційних баз даних.

Авторка 15 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, Грамота міського голови міста Бердянська.

Д.Я. Вертипорох

СМИКАЛОВА
Лариса
Володимирівна

16.04.1968, м. Дружківка
Донецької обл.

Випускниця Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, завідувач комунальної установи «Районний методичний кабінет» Бердянської районної ради.

З 1985 по 1989 рр. навчалася на факультеті дошкільного виховання Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. З 1989 р. працювала вихователем у дошкільних навчальних закладах м. Бердянська. З липня 2004 р. працювала на посаді методиста районного методичного кабінету відділу освіти Бердянської райдержадміністрації. З вересня 2016 р. і по теперішній час — завідувач комунальної установи «Районний методичний кабінет» Бердянської районної ради.

Г.О. Лопатіна

СМИРНОВ
Василь Вікторович

01.02.1950, м. Бердянськ
Запорізької обл.

У 1965 р. по закінченні школи № 20 вступив на денне відділення Бердянського машинобудівельного технікуму, який закінчив у 1969 році, отримавши спеціальність «Монтаж і ремонт промислового обладнання», кваліфікацію техніка-механіка. З травня 1969 р. по листопад 1970 р. служив у Радянській Армії. У листопаді 1970 р. працював інженером-конструктором у відділі головного механіка заводу «Азовкабель». У лютому 1972 р. переведений на посаду інженера-конструктора III категорії того ж відділу. Упродовж 1971–1977 рр. навчався в Інституті сільськогосподарського машинобудування в м. Ростов-на-Дону за спеціальністю «Технології машинобудування, металорізальні верстати та інструменти», отримав кваліфікацію — інженер-механік. З лютого по серпень 1975 р. працював інженером-конструктором у рибколгоспі ім. В. І. Леніна у м. Бердянську. У серпні 1975 р. почав працювати викладачем у ГПТУ № 11 м. Бердянська.

Працював завідувачем кафедри трудової освіти і креслення Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

І. С. Смоліна

СМОЛІНСЬКИЙ
Сергій Михайлович

Єдиний професор Бердянського педагогічного технікуму.

Працював деканом Херсонського інституту народної освіти. Направлений до Бердянська із Харкова. З 1926 р. — професор Бердянського педагогічного технікуму. Викладав дидактику та школознавство, педологію. Затверджений на посаді професора II розряду в грудні 1926 р. У 1927–1928 рр. підготував до друку книги «Педагогіка колективу та колективний дитячий рух» і «Природничі та виробничі сили Бердянщини як дидактичний та формально-навчальний матеріал». Завідував кафедрою педології, психології та педагогіки.

Згодом очолював кафедру педагогіки Житомирського інституту. З кінця 1939 р. — завідувач кафедри Львівського державного педагогічного інституту. Після Другої світової війни — директор Львівського державного педагогічного інституту.

В. М. Константінова

СМОЛІНА
Ірина Сергіївна

20.04.1975, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.).

У 1995 р. закінчила Бердянський машинобудівний коледж за спеціальністю «Обробка матеріалів на верстатах і автоматичних лініях». З 1999 р. працювала техніком II категорії кафедри інформатики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 2000 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Трудове навчання (технічна і обслуговуюча праця)». Працювала старшим лаборантом, асистентом (за сумісництвом) кафедри інформатики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко (2000 р.), завідувачем кабінету кафедри інформатики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко (2001 р.),

старшим викладачем кафедри комп'ютерних технологій та методики інформатики (2003 р.). Протягом 2003–2006 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету. Працювала старшим викладачем кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні БДПУ за сумісництвом (2007 р.).

У 2008 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Професійне навчання. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні».

У вересні 2011 р. була переведена на посаду старшого викладача кафедри професійної підготовки та методики професійного навчання Бердянського державного педагогічного університету. У вересні 2012 р. переведена на посаду старшого викладача кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: комп'ютерні технології в управлінні виробництвом, комп'ютерні технології в навчальному процесі, сучасні інформаційні технології, комп'ютерно-аналітична діяльність, застосування комп'ютерних технологій в енергетиці.

Авторка 1 монографії, 30 наукових статей.

Неодноразово нагороджувалася грамотами ректора БДПУ, Грамотою Управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

Д.Я. Вертупорох

СОКОЛОВА
Людмила Степанівна

8.05.1950, м. Вільнянськ
Запорізької обл. — 2001

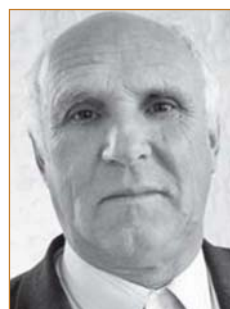
Кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології з 1988 по 2001 рр.

1957–1967 рр. — навчання в загальноосвітній школі м. Вільнянська. 1968 р. — робота фотокореспондентом у редакції районної газети в м. Обухові Київської області. 1969 р. — старша піонервожата в загальноосвітній школі с. Григорівки Обухівського району Київської області. 1969–1973 рр. — студентка філологічного факультету Київського державного педагогічного інституту імені М. Горького за спеціальністю «Російська мова і література». 1973–1988 рр. — директор районного Будинку піонерів у м. Обухові Київської області. 1978–1982 рр. — аспірантка Київського державного педагогічного інституту ім. М. Горького за спеціальністю 19.00.07 «Вікова психологія». Захистила кан-

дидатську дисертацію «Формування психологічної готовності школярів до праці оператора сільського господарства». 1988–2001 рр. — старший викладач, доцент кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Нагороджена грамотами Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України.

О. В. Голуб

СОЛОНСЬКИЙ
Іван Степанович

9.09.1938, с. Новоспасівка
(Осипенко) Бердянського
р-ну

Випускник БДПІ, педагог.

У 1955 р. вступив до Осипенківського державного педагогічного інституту. У 1960 р. закінчив фізико-математичний факультет БДПІ. Працював учителем фізики і математики у восьмирічній школі с. Бердянське. З 1969 р. — директор Старопетрівської восьмирічної школи. З 1972 р. — заступник директора, згодом — директор Новопетрівської середньої школи. Упродовж 1974–1998 рр. — завідувач районного відділу освіти. У цьому статусі був членом ради БДПІ.

Нагороджений орденом «Знак Пошани».

І. І. Лиман

СОПІНА
Аліна Акимівна

11.01.1952, м. Слонім
Білоруської РСР

Випускниця БДПІ, педагог.

У 1969 р. вступила до БДПІ, у 1973 р. отримала диплом учителя математики. У 1973–1975 рр. — учитель математики у восьмирічній школі Оріхівського району. Згодом повернулася до Бердянська, викладала математику в середній школі № 9, вечірній школі робітничої молоді № 2, середній школі № 5. З 1988 р. працювала вчителем математики, інформатики та обчислювальної техніки у вечірній школі робітничої молоді № 1. З 1997 по 2007 рр. — директор цієї школи.

І. І. Лиман

СОПІНА Ольга Анатоліївна

28.01.1976 р., м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2005 р.), доцент (2008 р.).

З 1998 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. З 2006 р. — доцент кафедри загального мовознавства та слов'янської філології.

У 1998 р. закінчила факультет української та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література та російська мова і література»; у 2013 р. — Інститут філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Мова і література (англійська, болгарська)».

Упродовж 1998–2000 рр. працювала вчителем української мови та літератури в загальноосвітній школі № 5 м. Бердянська, за сумісництвом асистентом кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. З 2000 по 2006 рр. — старший викладач кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного університету. З 1 листопада 2006 р. переведена на посаду доцента цієї ж кафедри. З 15 січня 2007 р. по 16 листопада 2008 р. — завідувач кафедри загального мовознавства та слов'янської філології. З 17 листопада 2008 р. по 30 грудня 2012 р. — заступник директора Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету з наукової роботи та міжнародної діяльності. За сумісництвом з 1 вересня 2014 р. по 31 серпня 2016 р. — заступник директора Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету з навчально-методичної роботи.

Протягом 1998–2002 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного інституту за спеціальністю 10.02.15 — загальне мовознавство.

У 2005 р. при Донецькому національному університеті захистила кандидатську дисертацію «Засоби вираження внутрішнього мовлення в художньому тексті» зі спеціальності 10.02.15 — загальне мовознавство (науковий керівник — Денисова С.).

З 2001 р. є головою бердянського відділення Української Міжнародної асоціації викладачів російської мови та літератури, з 2012 р. — член Асоціації когнітивістів України.

Сфери наукових інтересів: загальне мовознавство, лінгвістика тексту, пареміологія, когнітивна лінгвістика, стилістика тексту, психолінгвістика.

Авторка 113 публікацій, зокрема 1 монографії, 6 навчальних посібників, 6 брошур, 78 наукових статей.

Нагороди: Грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Грамота Міністерства освіти і науки України (2009 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2011 р.), Подяка міського голови м. Бердянська (2013 р.), Почесна грамота Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України (2015 р.).

О. П. Колінько

СОПНЕВА Надія Богданівна

05.05.1961р., с. Варваринці
Тернопільської обл.

Кандидат педагогічних наук (2003 р.), доцент (2004 р.).

З 1988 р. — працює в Бердянському державному педагогічному університеті. За період з 1988 по 2011 рр. Надія Богданівна обіймала посади асистента, старшого викладача, доцента кафедри природознавства, валеології та безпеки життєдіяльності, основ здоров'я і безпеки життєдіяльності, де викладала навчальні дисципліни біологічного циклу.

У 2003 р. захистила дисертацію «Педагогічні умови формування навчальної етичної діяльності майбутнього вчителя» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 — теорія та методика професійної освіти.

З 2004 р. — доцент кафедри валеології та безпеки життєдіяльності. Надія Богданівна — автор понад 38 наукових праць з актуальних проблем педагогічної науки, співавторка монографії «Цінності в контексті соціології, медицини», активна учасниця щорічних наукових конференцій всеукраїнського та міжнародного рівнів, неодноразовий член оргкомітетів регіональних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

З 2011 р. очолювала кафедру біології, екології та БЖД, головною метою діяльності якої є забезпечення студентів, майбутніх фахівців, знаннями з основних дисциплін біолого-екологічного циклу та безпеки життєдіяльності.

С. М. Хатунцева

СОСНИЦЬКА
Наталія Леонідівна

11.11.1968, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор педагогічних наук (2009 р.), професор (2011р.).

З 1991 р. працює в БДПУ на посаді старшого лаборанта кафедри фізики; з 1992–1993 рр. — асистент кафедри фізики. Протягом 1993–1996 рр. перебувала в цільовій аспірантурі при БДПУ. З грудня 1996 р. — асистент кафедри фізики БДПУ; з 1998 р. переведена на посаду старшого викладача; з жовтня 1999 р. — в. о. доцента кафедри фізики БДПУ. Упродовж 2002–2005 рр. перебувала в цільовій докторантурі Запорізького національного університету, з 2005 р. — доцент, з 2009 р. — професор кафедри фізики та методики викладання фізики, з 2010 р. — завідувач кафедри методики викладання фізико-математичних дисциплін та інформаційних технологій у навчанні БДПУ, з вересня 2016 р. — професор кафедри фізики і методики навчання фізики БДПУ, з листопада 2016 р. — завідувач кафедри вищої математики і фізики Таврійського державного агротехнологічного університету.

У 1991 р. захистила кандидатську дисертацію «Удосконалення навчального експерименту з хвильової оптики засобами нових інформаційних технологій». У 2009 р. — докторську дисертацію «Формування і розвиток змісту шкільної фізичної освіти в Україні (історико-методологічний контекст)». Має вчені звання доцента (2002 р.) та професора (2011 р.). Протягом 2011–2016 рр. — член спеціалізованої вченої ради БДПУ

Педагогічна та наукова діяльність відзначена державними нагородами, зокрема, за вагомий внесок у розвиток освіти та науки, підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність та високий професіоналізм нагороджена Грамотою Верховної Ради України (2015 р.); є лауреатом стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених (2000–2002 рр.); нагороджена: Почесною грамотою Запорізької обласної державної адміністрації (2006 р.), нагрудним знаком «За наукові та освітні досягнення» (2009 р.), Почесною грамотою Національної академії педагогічних наук України (2012 р.), Почесною грамотою Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України (2015 р.), грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету.

СОСНИЦЬКИЙ
Олександр
Васильович

13.07.1951р., м. Борисов
Мінської обл., Білорусь

Кандидат технічних наук (1981 р.), доцент (1995 р.).

У 1973 р. закінчив фізичний факультет Донецького державного університету за спеціальністю «Радіофізика» і спеціалізацією «Технічні засоби систем керування», у 1978 р. — аспірантуру Запорізького машинобудівного інституту ім. Чубаря. У 1981 р. захистив дисертацію «Розробка і дослідження алгоритмічних методів розміщення комутаційних схем електронних вузлів з регулярною структурою монтажного простору».

З 1973 р. працював інженером ПКБ АСУ тресту «Укрспецавтоматика», з 1978 р. — інженером, ст. інженером, асистентом кафедри КПр ЗМІ, з 1982 р. — старшим викладачем, завідувачем кафедри фізики БДПУ ім. П. Д. Осипенко. У 1984 р. перейшов на роботу в Бердянський філіал Інституту проблем інформатики Академії Наук СРСР — начальник лабораторії навчальної інформатики, вчений секретарь філіалу. З 1998 р. — начальник обчислювального центру, старший викладач Запорізького державного університету.

З 1991 р. повернувся в Бердянський педінститут, працював старшим викладачем, доцентом кафедри математики БДПУ, з 1993 г. — заступник і перший завідувач кафедри інформатики БДПУ, потім — доцент цієї кафедри.

Міжнародний член CSIM Society, ID:201605150, USA, Associate in Science in Applied Science and Technology, Thomas Edison State University. Закордонний член-кореспондент Академії інформатизації освіти. Член програмних комітетів кількох закордонних наукових конференцій.

Працює над докторською дисертацією «Універсальна Теорія та її застосування в актуальних наукових проблемах».

Сферою наукових інтересів є реформація загальнонаукової методології пізнання, універсальна формалізація складних явищ, комп'ютерна наука та інформаційні технології.

Нагороджений нагрудними знаками: «Петро Могила», «Відмінник освіти України».

Д.Я.Вертинорох

СПАСЬКИЙ
Костянтин
Олексійович

1889, Курська губ. — 1952

Викладач Бердянської чоловічої гімназії, Бердянської педагогічної школи, Бердянських педагогічних курсів, Бердянського педагогічного технікуму, Бердянського учительського інституту, доцент.

Переїхав до Бердянська в кінці 1890-х рр. Закінчив Московський університет. З 9.11.1912 р. — учитель математики, природи та географії, з 1918 р. — географії України Бердянської чоловічої гімназії. У 1920 р. — викладач Бердянської педагогічної школи, згодом, до 1923 р. — Бердянських педагогічних курсів. З 11.12.1929 р. — викладач Бердянського педагогічного технікуму. Згодом — викладач Бердянського учительського інституту. З 1938 р. — тимчасово виконував обов'язки завідувача кафедри географії, з 1939 р. — завідувач цієї кафедри. У зв'язку із підготовкою інституту до евакуації наказом директора від 9.09.1941 р. звільнений від роботи до особливого розпорядження. З 15.12.1943 по 1945 рр. — завідувач кафедри географії. Згодом — старший викладач цієї кафедри.

В. М. Константинова

СПІВАК
Ангеліна Михайлівна

16.03.1972, м. Запоріжжя

Випускниця БДП, майстер спорту СРСР з художньої гімнастики, багатократний переможець і призер республіканських і всесоюзних змагань, чемпіонатів.

Закінчила середню школу № 11 у Бердянську. З дитинства тренувалася в ДЮСШ Міського відділу освіти у відділенні художньої гімнастики в тренера Литвиненко (Рубінчик) Людмили Василівни. Закінчила Київський інститут фізичної культури і спорту та Бердянський державний педагогічний інститут. Працювала тренером з ритмічної гімнастики в СК «Першотравневонець» і в міському Палаці спорту. У 1999 р. організувала відділення спортивної аеробіки (або аеробної гімнастики) в ДЮСШ Міського відділу освіти,

де і працює тренером вищої категорії по теперішній час. Виховала 6 майстрів спорту. Нагороджена медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста».

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

СПІВАК
Ірина Едуардівна

05.12.1960,
м. Костянтинівка
Донецької обл.

Кандидат філологічних наук (2007 р.), доцент (2010 р.).

У 1985 р. закінчила філологічний факультет Донецького державного університету за спеціальністю «Російська мова і література». Десять років працювала в СШ № 4 м. Бердянська вчителем вищої кваліфікаційної категорії, має звання «Старший учитель». З 1995 р. — старший викладач Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 2004 р. закінчила аспірантуру Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова зі спеціальності 10.01.01 — українська література. З вересня 2014 р. по серпень 2016 р. — завідувач кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури БДПУ. З 2016 р. — доцент цієї кафедри.

20 квітня 2007 р. захистила кандидатську дисертацію «Повісті Бориса Харчука. Проблеми поетики» в Херсонському державному університеті (науковий керівник — Погребенник В.). У 2010 р. отримала вчене звання доцента.

Сфери наукових інтересів: поезія Срібної доби, література російського зарубіжжя, сучасна російська драматургія.

Авторка 2 монографій (1 — у співавторстві), 6 навчальних посібників і понад 30 наукових статей.

Під керівництвом Співак І. захищено 1 кандидатську дисертацію.

Нагороди: Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2005 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2006 р.), Почесна грамота Президії Запорізького обкому профспілки працівників освіти і науки України (2010 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2011 р.), нагрудний знак «Василь Сухомлинський» (2015 р.).

І.О. Давиденко

**СТАВИЦЬКИЙ
Олексій
Феодосійович**

20.02.1929,
с. Олександрівка
Гребінківського р-ну
Полтавської обл. —
19.07.2001, м. Київ

Кандидат філологічних наук (1959 р.).

Закінчив школу в 1949 р. і вступив на філологічний факультет Київського університету ім. Т. Г. Шевченка, який закінчив 1954 р. з відзнакою. Навчався в аспірантурі того ж закладу. У грудні 1959 р. захистив дисертацію «Драматична поема Лесі Українки «У пущі»». Має науковий ступінь кандидата філологічних наук (1959 р.). З 1959 р. — перебував на посаді молодшого наукового співробітника в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР. З 1953 р. публікував статті та рецензії в пресі, упорядковував твори Лесі Українки, Івана Франка та інших письменників. З 1966 р. працював старшим науковим співробітником. У 1972 р. звільнився за власним бажанням. Викладав на підготовчих курсах при Київському університеті ім. Т. Г. Шевченка, займався літературною діяльністю. 1976–1978 рр. — доцент кафедри російської та зарубіжної літератури педінституту м. Комсомольськ-на-Амурі. З жовтня 1978 до 1983 рр. працював старшим науковим співробітником Київського літературно-меморіального музею Лесі Українки, вів активну літературознавчу діяльність.

У Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко з 30.08.1983 р. працював доцентом кафедри російської та української мов, після реорганізації кафедри, з 1.08.1986 р., — доцентом кафедри української мови і літератури. З 30.06.1989 р. звільнився з роботи у зв'язку з виходом на пенсію.

О. П. Новик

**СТАРИНСЬКА
Олена Віталіївна**

09.09.1971, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (2009 р.), доцент (2011 р.).

У 1992 р. закінчила з відзнакою факультет підготовки вчителів початкової школи Бердянського державного пе-

дагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання». У 2008 р. закінчила факультет початкової освіти та практичної психології Бердянського державного педагогічного університету та отримала диплом зі спеціальності «Практична психологія».

Протягом 1992–1994 рр. працювала вчителем початкової школи ЗОШ № 15 м. Бердянська. У Бердянському державному педагогічному університеті працює з 1994 р.: спочатку — асистентом кафедри педагогіки та психології, згодом — старшим викладачем, доцентом. У 2008 р. успішно захистила кандидатську дисертацію «Розвиток інтелектуальної ініціативності першокласників у процесі спільної учбової діяльності» (наукові керівники — Демиденко В., Лисянська Т.).

Сертифікований тренер, психолог-консультант, арт-терапевт.

Сфери наукових інтересів: спеціальна психологія; соціальний інтелект, особливості його розвитку у дітей з особливими потребами; використання ігрових психотехнік у психологічній практиці; метафора в психологічному консультуванні; психологія життєвих криз особистості.

Авторка 35 публікацій.

Нагороди: грамоти ректора БДПУ (2005, 2009, 2012, 2013 рр.); грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2004, 2008 рр.); Грамота Міністерства освіти і науки України (2012 р.); нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2016 р.).

І.Г. Улюкаєва

СТАРИШКІН Яків Павлович

7.11.1917 — ?

Випускник Бердянського учительського інституту, освітянин.

Закінчив Бердянський учительський інститут у 1936 р. за спеціальністю «Математика». Стаж педагогічної роботи — 41 рік, з них 13 — на посаді завуча школи, 12 — директора школи, 5 — завідувача районного відділу освіти. Обирався депутатом районної ради. 5 років був головою районного комітету профспілок учителів і членом Донецького обласного комітету профспілок. Згодом мешкав у м. Новоазовську Донецької обл.

В. М. Константінова

СТАРІЦИНА Олена Сергіївна

17.09.1988, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ,
майстер спорту України
з важкої атлетики, тре-
нер-інструктор тренажер-
ного залу «Koten-Gym»,

багаторазова чемпіонка та призер чемпіонатів України серед дівчат (до 17 років) та юніорів (до 20 років), була членом резерву збірної країни. Важкою атлетикою почала займатися в 13 років у ДЮСШ СК «Першотравневець» у Заслуженого тренера України Савона О. У 2002 р., маючи високі спортивні досягнення, продовжила навчання в Харківському училищі фізичної культури і спорту. Норматив майстра спорту виконала в 17 років у 2006 р. на чемпіонаті України серед юніорів у категорії 63 кг у м. Коломиї. У 2010 р. в БДПУ отримала диплом і кваліфікацію вчителя фізичної культури і організатора спортивно-масових заходів. Під час навчання в університеті, з 2008 по 2010 рр., працювала тренером з важкої атлетики в ДЮСШ відділу сім'ї, молоді та спорту разом зі своїм тренером Савоном О.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

СТАРОКОЖКО Ольга Миколаївна

14.02.1980, смт Андріївка
Бердянського р-ну,
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.), доцент (2014 р.).

У 2002 р. закінчила індустріально-економічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, отримала диплом з відзнакою за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання (технічна і обслуговуюча праця)» та здобула кваліфікацію вчителя трудового навчання, основ підприємництва, креслення і безпеки життєдіяльності.

У 2003 році закінчила магістратуру індустріально-економічного факультету Бердянського державного педагогічного університету, отримала диплом з відзнакою за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання» та здобула кваліфікацію магістра педагогічної освіти. Викладач технічних

дисциплін. З 2003 р. по 2007 р. перебувала в цільовій аспірантурі БДПУ.

У 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування готовності майбутніх учителів до удосконалення професійного рівня в умовах безперервної освіти» й отримала диплом кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти (науковий керівник — В. Крижко). У 2014 р. присвоєне вчене звання доцента кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін.

Сфери наукових інтересів: управління освітою, парадигми управління освітою.

Автор понад 30 наукових публікацій, у т.ч. 1 монографії, 2 навчальних посібників у співавторстві.

Нагороджена грамотами ректора БДПУ й Грамотою Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, Подякою Міністерства освіти і науки України.

О. І. Токаренко

СТЕПАНОВ Михайло Романович

25.08.1861 – ?

Директор Бердянської чоловічої гімназії (13.08.1905–1.08.1910 рр.).

Народився в сім'ї лікаря. Математик. З 15.06.1888 р. перебував на службі по відомству Міністерства народної освіти. У 1900 р. вже мав чин статського радника. З 9.09.1906 р. виконував обов'язки голови педагогічної ради Бердянської гімназії. Прослужив на посаді директора Бердянської гімназії 5 років, переведений на таку ж посаду в Павлоградську гімназію. У 1912 р. перебував уже на посаді директора Бахмутського реального училища. Нагороджений орденами Св. Станіслава 2 і 3 ступенів, Св. Анни 2 і 3 ступенів.

І. І. Лиман

СТЕПАНЮК
Катерина Іванівна

24.10.1986, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.), доцент (2015 р.).

У 2008 р. з відзнакою закінчила Бердянський державний педагогічний університет й отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Початкове навчання» та здобула кваліфікацію вчителя початкових класів, практичного психолога в закладах освіти, організатора початкового навчання.

З 2009 по 2013 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету. У 2013 р. достроково захистила кандидатську дисертацію «Формування дослідницьких умінь майбутніх учителів початкової школи у процесі проектної діяльності» (науковий керівник — Крамаренко А.). У грудні 2015 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри початкової освіти.

Степанюк К. працює в Бердянському державному педагогічному університеті з вересня 2005 р. на кафедрі початкової освіти: спочатку — старшим лаборантом, згодом — асистентом, у 2010 р. обрана за конкурсом на посаду старшого викладача кафедри, а з вересня 2014 р. — доцент цієї ж кафедри.

Сфери наукових інтересів: професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи, формування дослідницьких умінь майбутніх учителів початкової школи, впровадження сучасних технологій навчання у вищій школі.

Авторка 3 навчальних посібників, одноосібної монографії та понад 70 наукових праць.

Нагороди: Почесна грамота департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.).

А. М. Крамаренко

СТЕШЕНКО
Зоя Федорівна

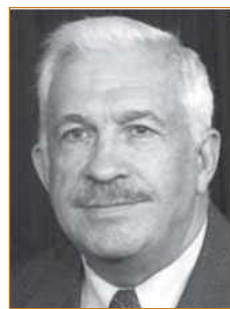
24.02.1914, м. Осипенко Запорізької обл.

Зав. бібліотеки Учительського інституту (1944–1945 рр.).

Народилася в сім'ї службовців. До 1930 р. навчалася в 7-літній школі. У 1930 р. році по мобілізації ЦК ВЛКСМ закінчила 6-місячні педагогічні курси. Три роки працювала вчителькою. Звільнилася за станом здоров'я. Про-

тягом 1933–1937 рр. сім'я мешкала в м. Дніпропетровську. Зоя Федорівна не працювала. У 1937 р. повернулися до м. Осипенко. З 1937 по 1940 рр. працювала на Першотравневому заводі спочатку діловодом, потім секретарем і табельщицею. У 1940 р. переїхала до м. Запоріжжя. Працювала діловодом в обласному комітеті зі справ фізкультури та спорту до евакуації. Під час війни була евакуйована із заводом № 258 в м. Копейськ Челябінської області, де працювала на різних роботах. У 1944 р. повернулася з евакуації в м. Осипенко. 1 грудня 1944 р. призначена на посаду зав. бібліотеки Учительського інституту. Звільнена з посади в січні 1945 р.

Н. М. Площенко

СТИРОВ
Владислав
Володимирович

15.03.1939 р.н.

Доктор фізико-математичних наук (1976 р.), професор кафедри фізики Бердянського державного педагогічного університету.

У 1962 р. закінчив фізичний факультет Ленінградського державного університету. Працював на кафедрах експериментальної фізики, фізики твердого тіла, лазерної і світлової техніки Томського політехнічного інституту. У 1976 р. після закінчення докторантури захистив докторську дисертацію. У 1981 р. обійняв посаду завідувача кафедри фізики Жданівського металургійного інституту. Поєднував навчальний процес із науковими дослідженнями АН СРСР і АН Української РСР (програми з емісійної електроніки, космічного матеріалознавства, люмінесценції, гетерогенного каталізу). Був членом Методичної ради з фізики МВССО СРСР (як представник від України й Молдови) і ввійшов у Методичну комісію МВССО УРСР. Із 2011 р. — професор кафедри прикладної фізики й математичного моделювання (пізніше — кафедри фізики) БДПУ.

Я. В. Чубарова

СУХОМЛИНОВ Олексій Миколайович

1974 р.н.

Випускник Бердянського державного педагогічного інституту, доктор філологічних наук (2013 р.), професор, академік Української технологічної академії по відділенню соціально-гуманітарних технологій. З 1993 р. головує в Бердянському польському культурно-освітньому товаристві «Відродження», очолює Спілку польських учених Бердянська.

У 1997 р. закінчив Бердянський державний педагогічний інститут. Протягом 1998–2001 рр. навчався в аспірантурі Жешувського університету (Польща). У 2004 р. в Інституті філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка захистив кандидатську дисертацію «Проза Ярослава Івашкевича міжвоєнного періоду: топіка і функціональність польсько-українського пограниччя», а в 2013 р. — докторську «Художні етнокультурні моделі літератури польсько-українського пограниччя ХХ століття» за спеціальностями «Література слов'янських народів» і «Порівняльне літературознавство».

Науковий доробок Сухомлинова О. складається з понад 130 публікацій, у тому числі 5 монографічних досліджень. Роботи систематично публікуються закордоном, зокрема у Польщі, Румунії тощо.

Дослідник неодноразово брав участь у закордонних грантових дослідженнях і стажуваннях, представляв власні наукові напрацювання в Італії, Литві, Польщі, Португалії, Румунії, Туреччині, Франції.

Наукові напрацювання Сухомлинова О. є результатом багаторічної дослідницької роботи над проблемою багатонаціональності та міжкультурних контактів. Учений ретельно вивчив напрацювання своїх попередників й уміло використав новітні методологічні праці, в яких польські, українські, швейцарські, бельгійські, англійські антропологі культури репрезентують інтердисциплінарний, відмінний від попередніх, спосіб трактування проблематики пограниччя культур. На тлі сучасного розмаїття термінів та підходів до вивчення питання культурної пограничності надзвичайно важливим є намагання дослідника представити різноманітні візії мультикультуралізму, інтеркультуралізму, полікультурності, полілогу культур тощо. Наукові праці цього автора є своєрідним компендіумом знань про спільні етнокультурні простори,

передовсім їхні втілення в літературних мета-текстах.

Сухомлинов О. є кавалером ордена «Заслуги Речі Посполитої Польщі», нагороджений відзнакою міністра культури і національної спадщини Польщі «Заслужений для польської культури» та медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська».

О. П. Новик

СУШКО М.

Директор Бердянського державного учительського інституту (12.1937–01.1939 рр.).

За його директорства в інституті організовано 7-місячні курси з підготовки вчителів-істориків, поновлено діяльність історичного факультету, закрито природничий відділ, організовано художню майстерню.

В. М. Константинова

СУЩИНСЬКА Тетяна Сергіївна

29.03.1983, м. Прага

Кандидат психологічних наук (2017 р.).

У 2002 р. закінчила Бердянське медичне училище. Працювала акушеркою терапевтичного відділення.

У 2007 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет (спеціальність «Дошкільне виховання»). Працювала на посаді вихователя в ДНЗ № 36 м. Бердянська. У 2007 р. була переведена на посаду практичного психолога ДНЗ № 1, а згодом ДНЗ № 41 м. Бердянська.

У 2008 р. з відзнакою закінчила магістратуру Бердянського державного педагогічного університету та здобула кваліфікацію викладача дошкільної педагогіки й психології, методик дошкільної освіти. Цього ж року була прийнята на посаду асистента кафедри соціальної педагогіки. У 2011 р. переведена на посаду асистента кафедри прикладної психології за сумісництвом та зарахована до аспірантури Бердянського державного педагогічного університету зі спеціальності 19.00.07 — педагогічна та вікова психологія. З 2012 р. працює старшим

викладачем кафедри прикладної психології та логопедії.

У 2017 р. захистила кандидатську дисертацію «Танцювально-ігрова діяльність дітей старшого дошкільного віку як чинник формування образу «Я»» (науковий керівник — Завгородня О.).

Сфери наукових інтересів: розвиток особистості дітей дошкільного віку; арт-терапія, танцювально-рухова терапія.

Член Української асоціації танцювально-рухових терапевтів.

Авторка 21 одноосібної публікації та розділів у 2 колективних монографіях.

Г. О. Лопатіна

СЬОМИК Валентин Петрович

20.05.1939, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПУ
ім. П. Д. Осипенко.

Закінчив школу № 5 із золотою медаллю і фізико-математичний факультет Бердянського педінституту, кілька місяців працював на кафедрі математики, згодом вступив до аспірантури Інституту кібернетики АН УРСР, захистив канди-

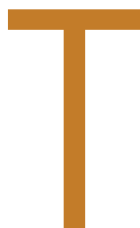
датську дисертацію з трансляторів з алгоритмічних мов для перших радянських ЕОМ, був направлений у нововідкритий московський Інститут електронних керуючих машин, лауреат Державної премії СРСР в галузі науки і техніки «За створення СМ ЕОМ» в 1981 р., завідувач відділу Інституту проблем інформатики АН СРСР.

З 1974 р. Сьомик В. був одним із головних конструкторів Системи малих ЕОМ в СРСР і країнах РЕВ, керівник спільних робіт з дослідження і створення програмного забезпечення для СМ ЕОМ і вимірювально-обчислювальних комплексів і автоматизованих робочих місць на їх основі, яких тільки в СРСР було випущено більше 60 тис.

З 1983 р. Сьомик В. брав участь у фундаментальних дослідженнях зі створення нових поколінь обчислювальних систем країн РЕВ і здійснював наукове керівництво найважливішим комплексним науковим проектом «Технологія програмного забезпечення ЕОМ нових поколінь».

Сьомик В. є автором понад 90 наукових робіт, опублікованих у нашій країні і за кордоном. Ці роботи становлять теоретичну основу для проектування перспективних засобів програмного забезпечення ЕОМ. Протягом багатьох років Сьомик В. викладав в МІРЕА на базовій кафедрі «Системне програмування». За його активної участі підготовлено й випущено понад 250 кваліфікованих фахівців у галузі обчислювальної техніки.

О. В. Сосницький

ТАБАКОВА Ганна Іванівна

02.09.1985,
м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2012 р.), доцент (2015 р.).

У 2007 р. закінчила Інститут філології Бердянського державного педагогічного університету, здобувши кваліфікацію вчителя української мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури. У 2008 р. — магістратуру Інституту філології БДПУ, здобула кваліфікацію магістра філології, фахівця з укра-

їнської мови та літератури, викладача. 2006–2007 рр. — секретар Інституту філології БДПУ. 2007–2008 рр. — асистент кафедри української та зарубіжної літератури Інституту філології БДПУ. 2008–2011 рр. — аспірантка Інституту філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. З жовтня 2011 р. — старший викладач кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ІФСК БДПУ. У 2014 р. переведена на посаду доцента цієї ж кафедри.

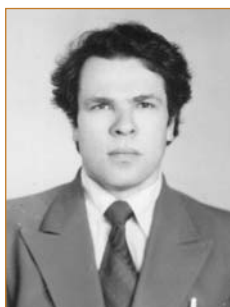
У лютому 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Архітектоніка і композиція ліричної прози» зі спеціальності 10.01.06 — теорія літератури (науковий керівник — Астаф'єв О. Г.) У 2015 р. отримала вчене звання доцента кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури БДПУ.

Наукові інтереси: теорія літератури, зарубіжна література.

Авторка 1 монографії, 20 наукових статей.

Нагороджена рамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету (2012 р.), Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.).

Т.І. Нікішина

ТАРАНОВ
Леонід Миколайович

12.09.1938 – 1998

Кандидат педагогічних наук (1976 р.), доцент, завідувач кафедри трудового навчання та креслення (1983–1985 рр.).

1956–1961 рр. — студент фізико-математичного факультету Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту. 1961–1962 рр. — учитель фізики та математики в середній школі у с. Зяньківці Деражнянського району Хмельницької області. 1962–1963 рр. — директор восьмирічної школи на Хмельниччині. 1964–1972 рр. — викладач технічної механіки, завідувач механічного відділення Кам'янець-Подільського технікуму харчової промисловості. 1972–1977 рр. — викладач кафедри загальнотехнічних дисциплін Кам'янець-Подільського вищого військово-інженерного командного училища. У 1976 р. захистив кандидатську дисертацію «Оптимізація розуміння навчального матеріалу в умовах програмованого навчання». 1977–1980 рр. — доцент кафедри педагогіки та психології Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту. 1978 р. — проректор заочного відділення Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту.

У Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко працював протягом 1981–1983 рр., 1985–1989 рр. доцентом кафедри педагогіки та психології; 1983–1985 рр. — завідувачем кафедри трудового навчання та креслення.

О. В. Голуб

ТАРАСЕНКО
Валентина Павлівна

19.04.1944, с. Широкине
Донецької обл. —
06.10.2012

Випускниця БДПІ.

У 1966 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів БДПІ. Працювала вчителем Бердянської середньої школи № 16. У 1967–1972 рр. — комсомольський функціонер, другий секретар Бердянського міського комітету комсомолу. З 1972 р. — директор фірми «Чайка». У 1977–2009 рр. — директор кінотеатру «Юність», КП «Кіно».

Нагороджена медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста», пам'ятним знаком «За вагомий внесок у розвиток культури Бердянська».

І. І. Лиман

ТЕР-УНАНЯН
Беніамін Амазаспович

24.06.1931, м. Казань —
06.01.2006

Кандидат економічних наук, доцент (1973 р.), професор БДПІ (БДПУ).

З 1978 р. працював на кафедрі марксизму-ленінізму (з 1986 р. — кафедра політекономії (згодом — кафедра філософських і економічних дисциплін, з 1992 р. — історичних та економічних дисциплін, з 2000 р. — економічних дисциплін) БДПІ. З 1979 р. — голова партійного бюро БДПІ. З того ж року — голова ради з естетичного виховання. У 1987–1998 рр. — декан факультету загальнотехнічних дисциплін. У 2001–2003 рр. — завідувач кафедри економіки та менеджменту БДПІ (БДПУ).

Автор понад 40 наукових праць.

І. І. Лиман

ТЕСЛЯ
Тетяна Іванівна

1909, м. Валки
Харківської обл. — 1995 р.

Старший викладач кафедри педагогіки і психології з 1934 по 1941 рр. та з 1953 по 1960 рр.

1928–1931 рр. — навчання в Харківському інституті соціального виховання.

1931–1934 рр. — аспірантка УНДПУ зі спеціальності «Психологія».

1934–1941 рр. — доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного інституту.

Вересень 1941 — січень 1944 рр. — у зв'язку з евакуацією інституту до Ленінабада працювала завідувачем архіву й уповноваженим НКО УРСР щодо збереження документів і майна евакуйованих педвузів УРСР.

Січень 1944 — вересень 1946 рр. — старший викладач кафедри психології в Луганському педагогічному інституті.

Вересень 1946 — грудень 1952 рр. — старший викладач Кіровоградського педагогічного інституту.

Грудень 1952 — серпень 1953 рр. — старший викладач психології в Дрогобицькому педагогічному інституті.

Серпень 1953 — серпень 1966 рр. — старший викладач психології в Бердянському державному педагогічному інституті.

О. В. Голуб

тету зі спорудження соборного храму м. Євпаторії. У 1899–1907 рр. — завідувач Євпаторійської 2-х класної церковнопарафіяльної школи, голова Євпаторійського відділення Таврійської єпархіальної училищної ради. З 1899 р. — член Таврійської єпархіальної училищної ради, член-кандидат ради Сімферопольського Олександрівського братства, благочинний церков Євпаторійського округу. Був депутатом від духовництва Євпаторійського повіту на декількох єпархіальних з'їздах.

З 01.09.1908 по 20.09.1910 рр. — заочник Бердянських начальних народних училищ. З 1909 р. — голова попечительства при Богоявленській церкві м. Бердянська. З вересня 1910 р. по 30.11.1911 р. — заочник Бердянського 4-х класного міського училища. З 11.10.1910 р. — заочник молодших класів Бердянської чоловічої гімназії. З 01.11.1911 р. — заочник другої міської Бердянської жіночої гімназії.

Нагороджений набедреником, скуфією, камилавкою, Хрестом від Синоду, срібною медаллю на згадку царювання імператора Олександра III, орденом Св. Анни 3 ступеня.

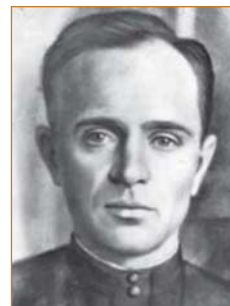
І. І. Лиман

ТИХВІНСЬКИЙ Павло

28.10.1859, с. Щира Орловської губ. — ?

Протоієрей, настоятель Богоявленської церкви м. Бердянська, заочник Бердянської чоловічої гімназії.

Народився в родині диякона. У 1881 р. закінчив Орловську духовну семінарію. У 1882 р. після складання іспиту в Київській духовній академії призначений у Чаплинку Таращанського повіту псаломщиком і вчителем, а після цього приватним місіонером для роботи зі штундистами. У 1883 р. рукопокладений у священники до Троїцької церкви села Кривчунки Таращанського повіту. У 1890 р. переведений у Київ на вакансію другого священника при Покровському жіночому монастирі. У 1891 р. з ініціативи єпархіального архієрея направлений місіонером до м. Богуслава Київського повіту. Призначений заочником при 2-му Богуславському народному училищі, завідувачем і заочником Богуславської жіночої церковнопарафіяльної школи. У 1899 р. призначений завідувачем і заочником Євпаторійської жіночої церковнопарафіяльної школи, завідувачем і заочником Попівської школи грамоти Євпаторійського повіту. У 1899–1902 рр. — депутат від духовництва при Євпаторійській міській думі. У 1901–1902 рр. — голова будівельного комі-

ТИЩЕНКО Матвій Матвійович

29.11.1906, м. Бердянськ
Запорізької обл. —
20.02.1952, м. Осипенко
(Бердянськ)

Вихованець Бердянського учительського інституту, Герой Радянського Союзу.

Закінчив ФЗУ, працював слюсарем на Першотравневому заводі. У 1936 р. закінчив два курси Бердянського учительського інституту. Був секретарем партійної організації цього вишу. Згодом працював у профтехосвіті. З початком війни був відправлений в евакуацію до Новосибірська, де працював майстром у ремісницькому училищі. На початку 1942 р. пішов добровольцем на фронт. Закінчив Білоцерківське військово-політичне училище. Воював на 2-му Прибалтійському, Північно-Західному фронтах. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 24.03.1945 р. лейтенантові Тищенко М. за мужність та героїзм було присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Після демобілізації повернувся до м. Осипенко (Бердянськ) і працював слюсарем на заводі. Був секретарем партійної організації Першотравневого заводу.

Нагороджений орденами Леніна, Червоної Зірки, медалями.

І. І. Лиман

ТИКАН
Людмила
Станіславівна

15.06.1953,
м. Новоросійськ
Краснодарського краю

Завідувач бібліотеки
БДПУ (2002–2010 рр.).

З 1957 р. мешкає в Бердянську. У 1970 р. закінчила середню школу № 3 м. Бердянська. З 15 серпня 1972 р. до 13 жовтня 1975 р. працювала на Бердянському заводі «Резинобыт» збірником сувенірів.

З 1 грудня 1976 р. по 4 вересня 1989 р. працювала в Бердянському державному педагогічному інституті бібліотекарем. У 1979 р. закінчила Харківський державний інститут культури за спеціальністю «Бібліотекар-бібліограф» (заочно). 4 вересня 1989 р. була переведена на посаду бібліотекаря Бердянського райкому КП України, де працювала до 15 жовтня 1991 р. Звільнена у зв'язку з ліквідацією організації.

З січня 1992 р. знову працює бібліотекарем I категорії в Бердянському державному педагогічному інституті. З березня 2001 р. призначена на посаду завідувача відділу комплектування й наукової обробки літератури. З 17 вересня 2002 р. по 1 липня 2010 р. працювала на посаді завідувача бібліотеки. 1 липня 2010 р. переведена на посаду бібліотекаря I категорії, з якої звільнена за власним бажанням 31 серпня 2010 р.

Н. М. Площенко

ТИМОНІНА
Тетяна Михайлівна

06.12.1949, м. Полтава

Старший викладач кафедри фізичного виховання (1979–2007 рр.).

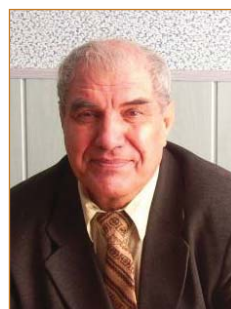
У 1971 р. закінчила Київський державний інститут фізичної культури за спеціальністю «Викладач фізичної культури».

З 1979 по 2007 рр. працювала старшим викладачем кафедри фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету.

Авторка низки методичних розробок з професійно орієнтованих дисциплін підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

Неодноразово нагороджувалася грамотами Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, Бердянського державного педагогічного університету, почесними грамотами управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

Ю. І. Рогозіна

ТКАЧ
Віктор Васильович

15.03.1938, с. Бордюч
Кельменецького р-ну
Чернівецької обл. —
2015 р.

Кандидат педагогічних наук (1984 р.), доцент (1991 р.). 1962–1965 рр. — навчання на музично-педагогічному відділенні в Чернівецькому педагогічному училищі. 1965–1966 рр. — учитель співів у м. Владивостоці, учитель співів і праці Завітнянської школи-інтернату Кримської області. 1966–1970 рр. — навчання на музично-педагогічному факультеті Миколаївського державного педагогічного інституту. 1970–1987 рр. — старший викладач кафедри методики музичного виховання Вінницького державного педагогічного інституту. У 1984 р. захистив кандидатську дисертацію «Патріотичне та інтернаціональне виховання підлітків засобами народної музично-поетичної творчості» й здобув науковий ступінь кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.01 — теорія та історія педагогіки. 1987–1988 рр. — старший викладач Таганрозького державного педагогічного інституту. 1988–1994 рр. — завідувач кафедри музики і співів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 1991 р. присвоєно звання доцента кафедри музики і співів. 1994–2011 рр. — доцент кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного університету.

У 2005 р. нагороджений нагрудний знаком «Відмінник освіти України».

О. В. Голуб

ТКАЧЕНКО

Олександр Олександрович

20.07.1934, с. Райки Кемеровської обл.

Кандидат філософських наук (1971 р.).

У 1948–1952 рр. навчався в Кемеровському педагогічному училищі. 1952–1958 рр. — студент історико-філологічного факультету Університету ім. В. В. Куйбишева в м. Томську за спеціальністю «Учитель історії середньої школи». 1958–1960 рр. — директор семирічної школи с. Курганівка Кемеровської обл. Упродовж 1960–1963 рр. займався адміністративною роботою в Кемеровській області та редакційною роботою в обласній газеті «Кузбас». У 1963–1964 рр. працював учителем суспільствознавства в професійно-технічних училищах м. Кемерово. 1964 р. по 1967 р. — асистент кафедри філософії Кемеровського педагогічного інституту. У 1967–1970 рр. — аспірант кафедри атеїзму Московського державного університету. По закінченні, у 1971 р., захистив кандидатську дисертацію «Критика православного учення о критериях нравственности» на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. 1970–1978 рр. — старший викладач і доцент Кемеровського педагогічного інституту (з 1974 р. — Кемеровський педагогічний університет). 1978–1985 рр. — старший викладач та доцент кафедри філософії і політекономії Ніжинського педагогічного інституту. 1985–1988 рр. — доцент кафедр марксизму-ленінізму та філософії Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. 1988–1991 рр. — доцент кафедри марксизму-ленінізму Переяслав-Хмельницького філіалу Київського державного педагогічного інституту. 1991–1992 рр. — учитель історії в середній школі № 2 м. Бердянська. 1992–1993 рр. — вихователь у санаторіях м. Бердянська. 1993–1994 рр. — директор духовно-моральної недільної школи при Бердянському комітеті «Педагоги за мир та порозуміння». 1994–2001 рр. — доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Бердянського інституту підприємництва. Був головою Бердянської організації інтерлінгви і координатор програми «Інтерлінгва» в Україні при комісії «Рух педагогів за мир та порозуміння».

2001–2003 рр. — доцент кафедри всесвітньої історії та правознавства.

В. О. Мирошниченко

ТКАЧЕНКО

Лідія Іванівна

29.07.1947, с. Іванівка
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Старший викладач кафедри української мови БДПУ (1981–2007 рр.).

У 1969 р. закінчила філологічний факультет Запорізького державного педагогічного інституту зі спеціальності «Українська мова та література». Після закінчення вишу працювала вчителем української мови і літератури в Новопетрівській середній школі Бердянського району.

Упродовж 1981–2007 рр. працювала на посаді старшого викладача кафедри української мови БДПУ.

Наукові інтереси: міжпредметні зв'язки як засіб розвитку мовлення учнів; функціонально-комунікативний підхід до навчання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах.

Має близько 20 наукових праць.

Неодноразово нагороджена грамотами БДПУ, Бердянської міської ради та Запорізької облдержадміністрації, нагрудним знаком «Відмінник народної освіти».

Н. В. Павлик

ТКАЧМАН О. Д.

Викладач Бердянського (Осипенківського) учительського інституту.

У 1938–1941 рр. — асистент кафедри фізики. Наказом директора інституту Ляшенка П. від 01.07.1941 р. про запровадження заходів протиповітряної оборони призначений командиром ланки сигналізації та зв'язку. В останні дні перед евакуацією Осипенківського учительського інституту, 06.09.1941 р. наказом директора інституту звільнений з посади викладача-асистента фізики за власним бажанням. Але вже наказом директора інституту від 9.09.1941 р. про організацію евакуації інституту до Ленінабада названий серед викладачів, які мали евакуюватися разом із ВНЗ. Воював і загинув на фронті.

В. М. Константинова

ТОКАРЕНКО Іван Іванович

30.06.1915, с. Дмитрівка
Павлоградського пов.
Катеринославської губ. —
6.07.1999

Кандидат історичних
наук (1954 р.), доцент.

У 1931 р. закінчив семирічку, в 1933 р. — ФЗУ, в 1935 р. — залізничний технікум. У 1934–1936 рр. був членом міськради станції Дебальцеве. До 1937 р. працював при станції Дебальцеве, пізніше — на Харківському заводі ім. Шевченка. У 1939 р. вступив на історичний факультет Харківського державного університету. З вересня 1941 р. по жовтень 1942 р. перебував у лавах Червоної Армії (командир відділення 23-й особливої стрілецької бригади 2-ї ударної армії, брав участь у боях під Ленінградом, у лютому 1942 р. поранений (ампутована ліва нога), перебував у шпиталях міст Хрести, Рибінськ, Молотов, Омськ). З листопада 1942 р. продовжив навчання (Об'єднаний український державний університет, м. Кзил-Орда Казахської РСР). З травня 1944 р. по березень 1945 р. продовжив навчання в Харківському державному університеті.

Мати і дві сестри під час війни перебували під окупацією, два брати воювали в лавах Червоної (пізніше — Радянської) Армії, один з них загинув у м. Вільно.

З 1939 р. — член спілки працівників вищої школи. З 1945 р. — член ВКП(б) (пізніше — КПРС).

З березня 1945 р. — викладач основ марксизму-ленінізму Осипенківського вчительського інституту. У квітні 1953 р. у Київському державному університеті захистив кандидатську дисертацію «Боротьба КП(б) України за розвиток громадського продуктивного тваринництва в післявоєнний період (1946–1951 рр.)» (спочатку тема звучала як «Більшовики Запоріжжя за відбудову сільського господарства в післявоєнний період»). Диплом кандидата історичних наук отримав 19 січня 1954 р.

З вересня 1953 р. — секретар первинної парторганізації інституту. Неодноразово обирався членом пленуму Бердянського МК КПУ.

1 вересня 1953 р. затверджений завідувачем кафедри марксизму-ленінізму. Звільнений з цієї посади за власним бажанням 1 жовтня 1965 р.

У 1967 р. підготував рукопис «Нарис історії Бердянського педагогічного інституту», який по частинах був опублікований у «Матеріалах з історії Бердянського державного педагогічного університету» тільки на початку 21 століття.

У характеристиці, виданій у 1971 р., зазначалося, що Токаренко І. представляв на розгляд кафедри фрагмент докторської дисертації, «що ряснів помилками політичного і методологічного характеру».

У липні 1974 р. вийшов на пенсію.

Був нагороджений медалями «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «20 років перемоги над Німеччиною», «50 років Збройних Сил».

І. І. Лиман

ТОКАРЕНКО Олена Іванівна

19.06.1979, м. Пирятин
Полтавської обл.

Кандидат економічних наук (2010 р.), доцент (2013 р.).

У 2001 р. закінчила з відзнакою факультет управління Азовського регіонального інституту управління при Запорізькому державному університеті за спеціальністю «Менеджмент організацій», отримала кваліфікацію — менеджер.

У її трудовій діяльності тісно переплелися робота за спеціальністю та у сфері вищої освіти. З липня 2001 р. працювала на посаді спеціаліста з маркетингу Приазовського дочірнього підприємства ЗАТ «Укрпрофоздоровниця». У жовтні 2001 р. перейшла на роботу до Бердянського державного педагогічного інституту, де працювала на посаді секретаря філологічного факультету. З червня 2002 р. до січня 2006 р. працювала в Приазовському дочірньому підприємстві ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» (пізніше — ЗАТ «Приазовкурорт») на посадах провідного спеціаліста з маркетингу, провідного фахівця з маркетингу, головного фахівця з маркетингу та реалізації путівок.

Протягом 2004–2008 рр. навчалася в аспірантурі Національного авіаційного університету (м. Київ).

З жовтня 2007 р. по вересень 2011 р. обіймала посаду директора з економіки ЗАТ «Приазовкурорт» (з березня 2011 р. — ПрАТ «Приазовкурорт»). У цей період продовжувала працювати в Азовському регіональному інституті управління Запорізького національного технічного університету за сумісництвом, а з вересня 2011 р. — за основним місцем роботи.

З березня 2012 р. працює на посаді доцента кафедри менеджменту готельного, курортного та туристичного сервісу Бердянського дер-

жавного педагогічного університету (кафедра менеджменту — з 2014 р.). На факультеті економіки та управління протягом 2012–2014 рр. виконувала обов'язки вченого секретаря ради факультету. З жовтня 2016 р. — заступник декана гуманітарно-економічного факультету з наукової та міжнародної діяльності.

У 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «Організаційно-економічні механізми управління розвитком підприємств сфери послуг» (науковий керівник — Михайленко В.) й одержала диплом кандидата економічних наук зі спеціальності 08.00.04 — Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

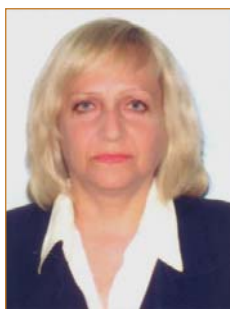
Учене звання доцента присвоєно 28.03.2013 р.

Сфери наукових інтересів: управління розвитком економіки курортно-рекреаційних підприємств, інноваційні механізми сталого розвитку превентивної медицини, корпоративне управління.

Авторка 40 наукових і навчально-методичних праць, зокрема 2 навчальних посібників, 17 статей у фахових виданнях, 14 наукових тез; співавтор 3 монографій.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.), Почесна грамота Запорізької обласної організації профспілки працівників освіти і науки України (2014 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2016 р.).

Т. В. Черемісіна

ТОКМАНЬ
Ганна Леонідівна

09.11.1953, м. Вітебськ

Кандидат філологічних наук (1998 р.), доктор педагогічних наук (2003 р.), професор (2004 р.).

Освіту здобувала в середній школі № 5 м. Запоріжжя, у 1975 р. закінчила з відзнакою філологічний факультет Запорізького державного педагогічного інституту.

Протягом 19 років працювала вчителем української мови і літератури середньої школи №16 м. Бердянська Запорізької області. У 1990 р. стала заступником директора з навчально-виховної роботи цієї школи. Одержала звання «Вчитель-методист», відзнаку «Відмінник народної освіти України». Досвід учительства став базою подальшої наукової роботи Ганни Токмань у царині методики навчання літератури.

Упродовж 1994–1999 рр. працювала викладачем у Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко. У 1998 р. в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України достроково захистила кандидатську дисертацію «Художньо-філософський феномен лірики Євгена Плужника» (спеціальність: 10.01.01 — українська література).

З 2000 р. по сьогодні Ганна Токмань — науково-педагогічний працівник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Григорія Сковороди.

У 2003 р. в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України достроково захистила докторську дисертацію «Екзистенційно-діалогічна концепція методики викладання української літератури в старшій школі» (спеціальність: 13.00.02 — теорія і методика навчання (українська література)).

2004 р. — присвоєно вчене звання професор. Ганна Токмань працює у двох галузях науки — літературознавстві й педагогіці, вона є кандидатом філологічних наук і доктором педагогічних наук. Розвивається наукова школа «Екзистенційно-діалогічне прочитання художнього тексту». Готує кандидатів та докторів наук, під її керівництвом захищено 5 кандидатських і 1 докторська дисертації.

Опубліковано понад 160 праць. Г. Токмань є членом двох спецрад: із захисту кандидатських і докторських дисертацій при Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова, із захисту кандидатських дисертацій при ПХДПУ ім. Григорія Сковороди; входить до авторського колективу 10-томної академічної «Історії української літератури», член редколегій журналів «Дивослово» і «Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях, колегіумах».

Н. П. Анісімова

ТОМІЧ
Лілія Миколаївна

22.05.1964, м. Макіївка
Донецької обл.

Кандидат медичних наук (2000 р.), доцент (2004 р.).

У 1982 р. з відзнакою закінчила Бердянське медичне училище. У 1988 р. закінчила Донецький державний медичний інститут ім. М. Горького зі спеціальності «Педіатрія» та здобула кваліфікацію лікаря-педіатра. У 1990 р. навчалася в Центрі клінічної психотерапії та психологічної допо-

моги (м. Москва). У Харківському інституті вдосконалення лікарів пройшла спеціалізацію та отримала сертифікати лікаря-спеціаліста зі спеціальностей «Дитяча психіатрія» (1997 р.), «Психотерапія» (1998 р.). У Бердянському державному педагогічному університеті здобула другу вищу освіту зі спеціальності «Дефектологія. Логопедія» (2007 р. — «бакалавр», 2008 р. — «спеціаліст») та здобула кваліфікацію логопеда, вихователя дітей дошкільного віку. У 2007–2010 рр. — докторант НПУ ім. М. П. Драгоманова (Інститут корекційної педагогіки та психології, науковий керівник — Шеремет М.).

Після закінчення інтернатури в 1989 р. розпочала свій трудовий шлях у системі «Укрпрофздравниця» лікарем-педіатром, з 1990 р. працювала лікарем-психотерапевтом, з 1995 р. — завідувач лікувального відділення санаторію «Приазов'я». Атестувалась та здобула II категорію лікаря-психотерапевта (1995 р.), I категорію лікаря-психотерапевта (1997 р.), вищу категорію лікаря-психотерапевта (1998 р.). У 2000 р. захистила кандидатську дисертацію «Психосоматичні співвідношення у ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції та їх психотерапевтична корекція» зі спеціальності — психіатрія (науковий керівник — Ахмедов Т.) та отримала науковий ступінь кандидата медичних наук. У 2000–2002 рр. — завідувач лабораторії соціально-психологічних досліджень Азовського регіонального інституту управління.

З 2001 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті: доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології за сумісництвом (2001–2002 рр.), завідувач кафедри валеології та БЖД (2002–2003 рр.), завідувач кафедри логопедії соціально-педагогічного факультету (2003–2007 рр.), завідувач кафедри логопедії Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти (2010–2012 рр.). З 2012 р. — доцент кафедри основ здоров'я та фізичної реабілітації (з 2016 р. — кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології).

Сфера наукових інтересів: реабілітація дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Авторка 3 монографій (2 колективних), 2 підручників, 40 навчальних посібників (у т.ч. 2 — з грифом Міністерства освіти і науки України), 30 методичних рекомендацій, 15 курсів лекцій, 3 брошури, 60 наукових статей.

Нагороди: Грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2007 р.).

ТОРЧЕВСЬКА

(Смоляна)

Наталія Вікторівна

02.10.1984, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ,
науковець, педагог, кандидат педагогічних наук

(2012 р.).

У 2006 р. з відзнакою закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Початкове навчання» і здобула кваліфікацію вчителя початкових класів та образотворчого мистецтва, організатора початкового навчання.

У 2012 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук «Поєднання професійного навчання з виробничою працею в закладах профтехосвіти України (1959–1991 рр.)» (науковий керівник — Аніщенко О.).

2007–2009 рр. — викладачка курсу малюнка в Київському вищому професійному училищі технологій і дизайну одягу та дитячій студії малювання. З 2014 р. — старший науковий співробітник лабораторії професійної кар'єри Інституту професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України.

2008–2014 рр. — відповідальний секретар науково-методичного журналу «Професійно-технічна освіта», збірників наукових праць: «Професійно-художня освіта України» (Вип. IV (2007 р.), Вип. V (2008 р.), Вип. VII (2009 р.), «Професійне навчання на виробництві» (Вип. III (2007 р.), Вип. IV (2008 р.)).

Є автором понад 50 наукових праць, серед яких — термінологічні словники, розділи до колективних монографій, методичні рекомендації, анотовані бібліографічні покажчики, наукові статті тощо.

Основні напрями наукових досліджень — історія педагогіки і професійної освіти, професійно-художня освіта, професійна орієнтація і виховання.

Т. К. Володько

Л. М. Томіч

ТРЕТЯК
Олена Володимирівна

10.08.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.).

У 2000 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Початкове навчання», спеціалізація «Фізичне виховання», отримала кваліфікацію — учитель початкових класів та фізичної культури. З 2000 р. працювала старшим лаборантом кафедри фізичного виховання. З 2004 р. за сумісництвом працювала викладачем кафедри фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету. З 2010 р. працює викладачем кафедри теорії та методики фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету. У 2011 р. закінчила аспірантуру НПУ ім. М. П. Драгоманова за спеціальністю 13.00.02 — теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я). У 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Методика фізичної підготовки студентів вищих педагогічних навчальних закладів до дій в екстремальних ситуаціях» (науковий керівник — Дубогай О.). З грудня 2014 р. — доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання (З 2016 р. — кафедри фізичного виховання). З вересня 2016 р. — завідувач кафедри фізичного виховання.

Сфери наукових інтересів: виявлення, розробка та експериментальне обґрунтування ефективних засобів та методів розвитку рухових якостей і психофізичних функцій у процесі фізичної підготовки студентської молоді шляхом застосування фітнес-технологій.

Авторка 11 наукових статей, співавторка колективної монографії, наскрізної програми практик.

Нагороди: Почесна грамота ректора Бердянського державного педагогічного університету (2009 р.), Почесна грамота Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2013 р.).

Н. М. Самсутіна

ТРИКОЗЕНКО
Станіслав Васильович

28.06.1929,
м. Мелітополь —
10.02.1985

Кандидат філософських наук (1981 р.), доцент БДПІ.

У 1947–1948 рр. навчався в школі військових перекладачів Східно-Сибірського військового округу. У 1952 р. закінчив школу Міністерства державної безпеки СРСР. Після звільнення в запас працював інструктором оргвідділу Бердянського міського комітету партії, завідувачем відділу пропаганди та агітації міського комітету комсомолу, відповідальним редактором газети «За комунізм». З 1962 р. — секретар партійного комітету, пізніше — заступник голови колгоспу ім. Димитрова, заступник голови колгоспу «Гігант».

З 1964 р. — викладач БДПІ. Працював старшим викладачем кафедри марксизму-ленінізму. Певний час очолював товариський суд інституту. Голова секції лекційної пропаганди естетичних знань. З 1979 р. — заступник голови ради з естетичного виховання. З 26.08.1983 р. — проректор із заочної форми навчання БДПІ. Залишався на цій посаді до смерті.

Автор понад 50 наукових праць.

І. І. Лиман

ТРИНЬОВА
Надія Анатоліївна

24.02.1982, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ (2004 р.).

Після закінчення середньої школи в 1999 р. вступила до Бердянського державного педагогічного інституту на фізико-математичний факультет (спеціальність «Фізика та математика»). У 2004 р., після закінчення БДПУ, продовжила навчання в Бердянському університеті менеджменту та бізнесу за спеціальністю «Економіка підприємства».

З 2008 р. працює в Бердянському об'єднаному управлінні Пенсійного фонду України в Запорізькій області. З 2015 р. обіймає посаду начальника відділу з питань призначення, перерахунку та виплати пенсій.

За сумлінну працю нагороджена грамотою голови Запорізької обласної ради та подякою міського голови м. Бердянська.

Н. С. Вагіна

ТРОФИМЕНКО Петро Михайлович

Вихованець Бердянського інституту соціального виховання, освітянин.

Будучи студентом, виконував обов'язки редактора інститутської газети «За соціалістичні кадри», був заступником секретаря комсомольської організації з обліку, членом духового оркестру й художнім оформлювачем кабінетів. У 1935 р. був у складі першого випуску фізико-математичного факультету Бердянського інституту. У 1935–1937 рр. працював учителем математики і завучем Андріївської середньої школи, у 1937–1939 рр. — учителем математики й інспектором шкіл Таращанського району Київської області. У 1939 р. закінчив Черкаський державний педагогічний інститут. З 1939 по 1946 р. служив в армії. Воював на фронтах Другої світової війни. Інвалід війни. Після демобілізації в 1946–1954 рр. працював директором Таращанської середньої школи № 2, у 1954–1971 рр. — завідувачем Таращанського районного відділу освіти.

Заслужений учитель УРСР.

Вийшовши на пенсію, мешкав у м. Таращі Київської обл.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни II ступеня, орденом Леніна, багатьма медалями.

В. М. Константинова

ТРОФІМОВ Володимир Анатолійович

14.09.1941,
м. Чкалов, Урал

Тренер вищої категорії з легкої атлетики, суддя національної категорії з легкої атлетики, відмінник народної освіти України, виконавчий директор МБК «Чайка» (з 2000 по 2012 рр.).

Після служби в армії приїхав до Бердянська, де зробив вагомий внесок у розвиток спорту в нашому місті. Упродовж 1965–1973 рр. очолю-

вав ДЮСШ СК «Першотравневець», працював у Машинобудівному і Виноградарному технікумах, директором ДЮСШ міськради «Спартак», тренером ДЮСШ Міського відділу освіти і СК «Першотравневець». За його ініціативи на косі був організований спортивний табір СК «Першотравневець» (потім «Юність»). З 1987 по 2002 рр. працював учителем фізкультури в ЗОШ № 5. Учитель вищої категорії, учитель-методист. З 2002 р. працював на кафедрі фізичного виховання факультету естетичного та фізичного виховання БДПУ. З 2010 р. працював на посаді доцента кафедри фізичного виховання.

30 років є головою федерації та головним суддею всіх змагань з легкої атлетики в місті. За роки тренерської роботи підготував 50 першорозрядників, 15 кандидатів у майстри спорту і 8 майстрів спорту. Серед його вихованців — чемпіони та призери, рекордсмени різних змагань СРСР і УРСР. Як головний суддя організував і провів 10 всесоюзних легкоатлетичних турнірів на приз двічі Героя Радянського Союзу О. Кунгурцева, три всесоюзних змагання з марафонського бігу, 15 днів здоров'я, на старти яких вийшли 1200 учнів. У 2011 і 2012 рр. провів олімпійський день на Приморській площі за участю 250 спортсменів з 18 видів спорту. У 2012 р. організував естафету пам'яті по місцях бойової слави Бердянська. На старт вийшли 800 учнів і студентів.

Має 24 наукові публікації. Автор восьми навчальних посібників з легкої атлетики, п'ять з яких рекомендовані у вузах. З 2000 р. був виконавчим директором МБК «Чайка». З 2002 по 2006 рр. — помічник народного депутата України Бастріги І.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ТРОЯН Леонід Іванович

3.01.1943, с. Черче
Хмельницької обл.

Вихованець БДПІ, заслужений працівник культури України (1993 р.).

У 1960 р. вступив до Кам'янець-Подільського культпросвітучилища. У 1965 р. вступив до БДПІ (спеціальність: учитель початкових класів, музики та співів). У 1967 р. перевівся на заочне відділення, оскільки очолив Будинок культури будівельників. У 1970 р. закінчив БДПІ і очолив міський Будинок культури. З 1973 р. — заступник директора цього Будинку. З 1975 р. працював у районному відділі культури. Очолював відділ

культури Бердянської районної державної адміністрації до 2003 р.

Керівник народного хору «Вербиченька».

Нагороджений численними медалями та грамотами.

І. І. Лиман

ТУРГЕНЄВА

Анастасія
Олександрівна

22.05.1984, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2016 р.).

У 2007 р. закінчила з відзнакою магістратуру Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Соціальна педагогіка», отримала кваліфікацію соціального педагога, викладача педагогічних дисциплін вищого навчального закладу. У 2017 р. закінчила магістратуру за спеціальністю «Управління навчальним закладом», отримала кваліфікацію керівника навчального закладу.

Протягом 2008–2012 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету.

З 2009 р. працює викладачем кафедри соціальної педагогіки, з 2016 р. — кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти Бердянського державного педагогічного університету.

У 2016 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування соціально активної позиції учнів у позанавчальній діяльності професійно-технічних навчальних закладів» (науковий керівник — Ковчина І.).

З 2015 р. — керівник волонтерського загалу «Палітра добра». Офіційний партнер, співорганізатор заходів соціального спрямування в м. Бердянську.

Сфери наукових інтересів: формування соціально активної позиції учнівської молоді, виховання особистості учня професійно-технічного навчального закладу, використання інтерактивних методів навчання в процесі підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери.

Авторка 40 наукових публікацій, з них — 1 одноосібна монографія.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки запорізької облдержадміністрації (2015 р.), Грамота Запорізького обласного центру молоді за III місце у II обласному конкурсі соціальної реклами «Тобі обирати!» (2016 р.).

К. В. Петровська

ТУХВАТУМЛІН РАЇФ САФІУМОВИЧ

02.04.1934 р., м. Казань

Кандидат фізико-математичних наук (1975 р.).

У 1953 р. закінчив школу зі срібною медаллю і вступив на геологічний факультет Казанського університету, який закінчив у 1958 р.

У грудні 1958 р. був прийнятий до лабораторії ЕРІА Казанського заводу, в 1960 р. був запрошений на роботу до Казанського університету для створення проблемної лабораторії напівпровідників. У 1967 р. закінчив аспірантуру і був направлений на кафедру фізики Казанського хіміко-технологічного інституту. З 03.02.1978 р. працював старшим викладачем кафедри математики.

У 1975 р. захистив кандидатську дисертацію зі спеціальності «Фізика магнітних явищ». З 08.02.1978 р. по 03.07.1979 р. працював завідувачем кафедри фізики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

І. С. Смоліна

У

УДОД
Сергій Георгійович

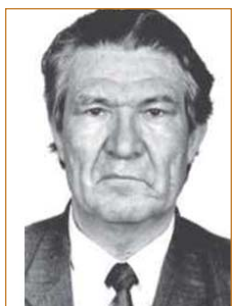
29.10.1959, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДП, начальник Бердянського природоохоронного відділення Приазовського національного парку.

онального парку.

У 1980 р. закінчив факультет підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін і праці БДП, отримав кваліфікацію вчителя загальнотехнічних дисциплін середньої школи. Згодом закінчив Білоруський юридичний інститут, отримавши диплом юриста-спеціаліста. Працював у Бердянську начальником цеху заводу «Прилив», дільничим рибінспектором. З 2010 р. — в Бердянському природоохоронному відділенні Приазовського національного парку.

І. І. Лиман

УЛЮКАЄВ
Герей Хусаїнович

17.02.1935, рудник
Дзержинськ
Ровеньковського р-ну
Луганської обл.

Директор Бердянської філії Міжрегіональної академії керування персоналом (МАКП) у 1996–2006 рр., кандидат технічних наук, доцент, член-кореспондент Міжнародної кадрової академії.

Працював у вищих навчальних закладах Росії й України. Стояв у джерел організації кафедр загальнотехнічних дисциплін у Криворізькому, Глухівському, Бердянському педагогічних інститутах. Упродовж 1979–1996 рр. працював у Бердянському державному педагогічному інституті — очолював кафедру загальнотехнічних дисциплін. З 1996 по 2006 рр. обіймав посаду директора Бердянської філії МАКП — найбільшого вищу недержавної форми власності, який один із

перших в Україні впровадив дистанційне навчання.

перших в Україні впровадив дистанційне навчання.

І. С. Смоліна, В. В. Могильовцева

УЛЮКАЄВ
Сергій Герейович

23.12.1965, м. Ульяновськ,
Російська Федерація

Кандидат педагогічних наук (1994 р.), доцент (2008 р.).

У 1990 р. закінчив загальнотехнічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту. З цього ж року почав викладацьку діяльність у БДПУ. У 1994 р. захистив дисертацію «Зміст і організація навчання в нижчих сільськогосподарських навчальних закладах України (1883–1916 рр.)» (науковий керівник — Нічкало Н.), на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук у спеціалізованій раді Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

У 2008 р. присвоєно вчене звання доцента. Протягом 2011–2012 р. — завідувач кафедри педагогіки БДПУ. З 2012 р. — доцент кафедри соціальної педагогіки, а з 2016 р. — кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти.

Сфера наукових інтересів: педагогічні аспекти соціальної роботи на сучасному етапі.

Автор понад 20 публікацій.

Нагороджений грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету та Запорізької облдержадміністрації.

К. В. Петровська

УЛЮКАЄВА
Ірина Герейівна

28.01.1964, м. Ульяновськ,
Російська Федерація

Кандидат педагогічних наук (1993 р.), доцент (1996 р.).

У 1985 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко й почала працювати асистентом кафедри дошкільної освіти.

У 1993 р. у спеціалізованій вченій раді Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка захистила кандидатську дисертацію «Становлення та розвиток дошкільної педагогічної освіти в Україні (1905–1941 рр.)». (науковий керівник — Майборода В.). У 1996 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри дошкільної освіти.

Після захисту дисертації Ірина Гереївна продовжила досліджувати історію вітчизняної дошкільної освіти. Вона є провідним ученим у цій галузі історико-педагогічної науки.

Підготувала й видала навчальні посібники «Історія суспільного дошкільного виховання в Україні», «Хрестоматія з дошкільної педагогіки в Україні», які отримали гриф МОН України. Ці посібники — єдині в Україні з навчальної дисципліни «Історія дошкільної педагогіки». Упродовж багатьох років Улюкаєва І. керує комплексними темами кафедри. За результатами виконання комплексної теми у 2005–2010 рр. було підготовлено колективну монографію «Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки».

За ініціативи доцента Улюкаєвої І. видано збірники наукових праць: «Теорія та практика оновлення сучасної дошкільної освіти» (2010 р.), «Міжнародні педагогічні студії: проблеми довілля в сучасному світі» (2012 р.), до участі в яких були залучені відомі вчені не тільки України, а й ближнього й далекого зарубіжжя.

Упродовж останніх п'яти років Ірина Гереївна обіймала посаду заступника директора Інституту соціально-педагогічної та корекційної освіти БДПУ з наукової роботи та міжнародних зв'язків.

Викладає дисципліни: «Історія дошкільної педагогіки», «Порівняльна дошкільна педагогіка», «Формування професійного іміджу педагога».

Автор 1 підручника, 3 навчальних посібників, 65 статей, редактор 2 збірників наукових праць, 2 колективних монографій.

Нагороди: грамоти НАПН України (2012 р.), нагрудні знаки: «Відмінник освіти України» (2005 р.), «Софія Русова» (2009 р.), «За наукові та освітні досягнення» (2012 р.).

С. Г. Улюкаєв

УСОЛЬЦЕВ Олександр Денисович

20.10.1947, с. Волківське
Карагандинської обл.

Випускник БДПІ, директор ВАТ «Азовелектрокабель».

У 1974 р. закінчив фізико-математичний факультет БДПІ, спеціальність «Математика і фізика». 1974–1982 рр. — інструктор, завідувач відділу пропаганди та агітації районного комітету партії. 1982–1993 рр. — заступник голови районної адміністрації. 1993–1995 рр. — заступник директора Бердянського відділення банку «Відродження». З 1995 р. працював на заводі «Азовкабель». У 2000–2002 рр. — директор «Азовкабель-зв'язоккомплектелектро».

Депутат Бердянської районної ради трьох скликань.

І. І. Лиман

УШАКОВ Семен Андрійович

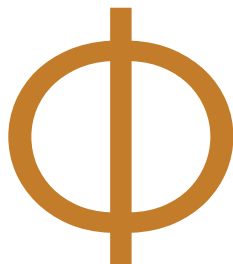
16.02.1902, с. Усол'є Пермської обл.

Завідувач кафедри фізичного виховання Осипенківського учительського інституту (1954 р.).

Навчався в реальному училищі, проте через скрутний сімейний стан навчання не закінчив, влаштувався вчителем початкової школи і працював там до 1922 р. Як кращий спортсмен був направлений у Головну військову школу фізичного виховання в Москві і в 1926 р. завідував фізичною підготовкою дивізії в Червоній Армії. У 1930–1931 рр. працював асистентом з фізичної культури в Уральському педінституті. Тоді ж вступив до аспірантури Ленінградського інституту ім. Лесгафта на кафедру гігієни. Після цього працював у Сталінградському педінституті. У грудні 1935 р. присвоєно вчене звання доцента.

З 1954 р. очолював кафедру фізичного виховання Осипенківського учительського інституту.

А. В. Дорошенко

ФЕДДЕРС
Георгій Юлійович
 1887(1888) – 1974

Голова ради Бердянської педагогічної школи, письменник, мистецтвознавець.

Син відомого латиського живописця-пейзажиста Юлія (Юліса) Феддерса. У 1905 р. вступив, а згодом закінчив Ніжинський історико-філологічний інститут. У 1914 р. видав у Ніжині книгу «Еволюція типа «странного человека» у Лермонтова по его драматическим произведениям, поэмам и роману «Герой нашего времени» в связи с перепиской и мотивами личной жизни писателя. Опыт психологического исследования».

У 1916 р. – викладач російської мови Бердянського реального училища. У 1920 р. очолив новостворену Бердянську педагогічну школу, голова її ради. Викладав у цій школі міжнародну літературу. Працював на словесно-історичному відділенні школи. У 1944 р. – старший науковий співробітник Кіровського художнього музею, завідувач літературної частини драматичного театру. Написав кілька книг про свого батька, опублікував літературні спогади. Мешкав у Москві, Ризі.

В. М. Константинова

ФЕДОРЕНКО
Петро Петрович
 12.03.1940, м. Ленінград

Старший викладач Бердянського педагогічного університету, радіоаматор.

Закінчив Бердянський машинобудівний технікум, одночасно працюючи на заводах «Першотравневий», «Дормаш». Працював у БДПУ: з 1959 р. – лаборантом кафедри фізики, техніком лабораторії радіотехніки, з 1962 р. – старшим інженером лабораторії кібернетики.

У 1967 р. закінчив радіотехнічний інститут. З 1968 по 1979 рр. – начальник обчислю-

вального центру БДПУ. З 1979 р. – старший викладач кафедри фізики Бердянського педуніверситету.

Працював за сумісництвом у школах м. Бердянська, викладаючи програмування на ЕОМ і радіоелектроніку. Учитель першої категорії.

З 1968 по 1991 рр. – народний засідатель Бердянського міського суду. У 1972 р. організував колективну радіостанцію в педінституті. Керував відділенням факультету суспільних професій.

З 1982 р. очолює Бердянський радіоклуб. Майстер спорту СРСР із радіозв'язку. З 1988 р. по теперішній час – член президії Запорізького відділення Ліги радіоаматорів України. Підготував 5 майстрів спорту і 7 кандидатів у майстри спорту. З 1990 по 1994 рр. – депутат Бердянської міської ради.

Має 42 наукові публікації у вітчизняних та зарубіжних виданнях з радіотехніки, електроніки, неорганічної хімії; патенти, навчально-методичні посібники та практикуми з основ електроніки, охорони праці, радіотехнічної творчості в школі.

Нагороджений медалями «За вагомий внесок у розвиток міста», «Ветеран праці», Почесними знаками ДОСААФ, знаками «Відмінник народної освіти СРСР» і «Відмінник освіти України», Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України.

І. С. Смоліна

ФЕДОРИК
Володимир
Михайлович

22.04.1957, с. Ганичі
 Тячівського р-ну
 Закарпатської обл.

Кандидат філософських наук (1990 р.), до-

цент (1993 р.).

1964–1974 рр. – навчався в Дубівській середній школі.

1977–1982 рр. – навчався на філософському факультеті Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

З 1982 по 2015 рр. Федорик В. працював асистентом, старшим викладачем та доцентом кафедри марксизму-ленінізму, а потім філософії та соціології БДПУ ім. П. Осипенко (з 2002 р. — БДПУ).

1986–1988 рр. — навчався в аспірантурі Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка (кафедра соціології).

У 1989 р. захистив кандидатську дисертацію «Методологічні проблеми прогнозування громадської думки у соціалістичному суспільстві» зі спеціальності «Прикладна соціологія» на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук.

1990–1992 рр. — заступник декана факультету загальнотехнічних дисциплін з виховної роботи.

1992–2004 рр. — завідувач кафедри філософії і соціології. У 1993 р. отримав вчене звання доцента.

1996–2002 рр. — проректор з наукової роботи БДПУ; 2010–2015 рр. — перший проректор БДПУ. Займався соціальною аналітикою та політичною діяльністю. У 1994–1998 рр. — заступник міського голови Бакая О. Один з ініціаторів та організаторів підписання угоди про відновлення побратимських зв'язків між містами Бердянськом та Гліфадою (Греція) й Бельсько-Бялою (Польща). Брав участь у розробці Стратегічного плану розвитку м. Бердянська до 2010 р.

1998–2012 рр. — депутат Бердянської міської ради кількох скликань.

Вересень 2014 р. — засновник волонтерської групи викладачів БДПУ «Наші Атланти».

У 2015 р. отримав нагороду патріарха Філарета за активну волонтерську діяльність.

О. І. Токаренко

ФЕДОРИК
Юрій Володимирович

30.01.1983, м. Київ

Кандидат історичних наук (2010 р.), доцент (2015 р.).

У 2004 р. закінчив соціально-гуманітарний факультет БДПУ (спеціальність «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія», спеціалізація «Українознавство»). З жовтня 2005 р. по серпень 2009 р. навчався в аспірантурі Університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща) на гуманітарному факультеті, (Інститут історії, кафедра історії Польщі ХІХ ст.).

З 2010 р. працює в БДПУ. У листопаді 2010 р. захистив кандидатську дисертацію «Православне духовенство у Царстві Польському у 1875–1905 рр.». Отримав у Польщі диплом доктора гуманітарних наук зі спеціальності «Нова історія». У жовтні 2011 р. пройшов нострифікацію дисертації в Україні у Львівському національному університеті ім. Івана Франка. 19 січня 2012 р. присуджений науковий ступінь кандидата історичних наук зі спеціальності «Всесвітня історія».

Член Клубу випускників Східної Літньої школи Варшавського університету (Kolo Absolwentow Wschodniej Letniej Szkoły Uniwersytetu Warszawskiego).

Сфери наукових інтересів: історія Православної та Греко-католицької церков, історія польсько-українського пограниччя, історія етно-конфесійних процесів у Центрально-Східній Європі.

Автор 1 монографії, 20 наукових статей.

І. І. Лиман

ФЕДОРОВ
Юрій Костянтинович

1.10.1936, м. Бердянськ
Запорізької обл. —
2.11.2004

Випускник БДПУ, директор Бердянського технікуму харчової промисловості.

Навчався в Бердянському машинобудівному технікумі, працював на заводі «Азовкабель». Після служби в армії — інженер-конструктор Бердянської філії Запорізького НДІ кабельної промисловості. У 1962–1967 рр. — перший секретар Бердянського міського комітету комсомолу, у 1965–1968 рр. — член бюро обласного комітету комсомолу.

З 1963 по лютий 1969 рр. — студент-заочник фізико-математичного факультету БДПУ, отримав кваліфікацію вчителя математики.

У 1967–1973 рр. — завідувач організаційного відділу Бердянського міського комітету партії, у 1973–1977 рр. — другий секретар, з 1977 по 1987 рр. — перший секретар міського комітету. У 1987–2002 рр. — директор Бердянського технікуму харчової промисловості.

Депутат Бердянської міської ради багатьох скликань. Почесний громадянин Бердянська.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани», медалями.

І. І. Лиман

ФЕДЮЧЕНКО
Тимофій Григорович

1896, с. Єлизаветівка — 1929

Випускник Бердянської чоловічої гімназії, командир полку.

Закінчив Бердянську чоловічу гімназію із срібною медаллю. Вступив до Харківського університету. Воював на фронтах Першої світової війни. З 1919 р. — червоноармієць, командир 406-го стрілецького полку. З 1921 р. — студент Київського політехнічного інституту. З 1925 р. працював інженером-хіміком, згодом — інспектором із бурякосіяння.

Нагороджений орденом Червоного Прапора (1920 р.).

В. М. Константинова

ФЕДЧИНЯК
Артур
Олександрович

8.08.1983, с. Луначарське
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2011 р.), доцент (2014 р.).

У 2001 р. вступив до Бердянського державного педагогічного університету на соціально-гуманітарний факультет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія», який закінчив з відзнакою у 2006 р.

У 2007 р. закінчив з відзнакою магістратуру соціально-гуманітарного факультету Бердянського державного педагогічного університету зі спеціальності «Управління навчальним закладом», «Педагогіка і методика середньої освіти. Історія».

У 2007 р. вступив до аспірантури Бердянського державного педагогічного університету за напрямом 13.00.01 — загальна педагогіка та історія педагогіки.

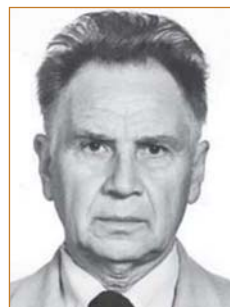
У 2011 р. успішно захистив кандидатську дисертацію «Методичні засади вивчення історії повсякденності у 8–9 класах загальноосвітньої школи» (науковий керівник — Баханов К.) у спеціалізованій вченій раді К 26.452.03 при Інституті педагогіки НАПН України й одержав диплом кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 — теорія та методика навчання (історія та суспільствознавчі дисципліни).

З 2007 по 2010 рр. працював асистентом кафедри методики навчання історії та загальної дидактики. З 2010 р. був прийнятий на посаду старшого викладача кафедри всесвітньої історії

правознавства та методики викладання історії. У 2011 р. переведений на посаду старшого викладача кафедри політології та правознавства. У 2014 р. присвоєно вчене звання доцента.

Сфера наукових інтересів: історія повсякденності, загальне правознавство.

В. О. Мирошніченко

ФИЛИППЕНКО
Віталій
Олександрович

3.01.1937, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПІ, педагог.

У 1960 р. закінчив фізико-математичний факультет БДПІ. Працював учителем у школі-інтернаті м. Антрацита, з 1963 р. — у Бердянській середній школі № 16, з 1966 р. — у Бердянській середній школі № 9. Керував Бердянським міським методичним об'єднанням учителів фізики. Працював у Бердянському ліцеї.

Позаштатний член-кореспондент Академії педагогічних наук СРСР, член журі численних олімпіад з фізики.

Нагороджений орденами Жовтневої революції, «Знак Пошани», медалями.

І. І. Лиман

FIGUS
Алессандро

22.07.1960, Генуя

Професор Link Campus University (Італія), Почесний професор Бердянського державного педагогічного університету.

У 1987 р. закінчив факультет політичних наук університету Генуї. У 1996 р. закінчив університет Ніцци (Франція). У 2000 р. закінчив аспірантуру цього ж університету. З 2005 р. — професор Сарбони (Sorbonne Pantheon University, Paris 1), відділення в університеті Каїра. З 2005 р. — проректор з міжнародних зв'язків Міжнародного інституту менеджменту (IMI-Nova). Викладав як запрошений професор у багатьох університетах Європи, Азії та Африки.

Член професійних організацій: Foreign Press Association in Italy (з 2000 р.); Journalist freelance order of Italian Press (з 2003 р.); Carabinieri; Italian Evaluation Association (AVI); Electoral System Society (SISE); Eurispes and Eurispes International; President Board Council of Eurispes Liguria; Global Policy Institute; Hellenic Open Business Administration (HOBA) та ін.

На черговому засіданні вченої ради Бердянського державного педагогічного університету 29.10.2015 р. одноголосно було прийнято рішення про присвоєння Алессандро Фігусу звання почесного професора БДПУ. Підставою для цього став вагомий внесок італійського професора в розвиток міжнародного співробітництва БДПУ, зокрема, в рамках участі в проєктах Європейського Союзу TEMPUS IV «Підготовка педагогів і освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами і організаціями» і Erasmus + «Capacity Building in Higher Education».

У 2016 та 2017 рр. Алессандро Фігус читав лекції в БДПУ.

І. І. Лиман

ФІЛОНЕНКО
Софія Олегівна

23.01.1975, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор філологічних наук (2013 р.), професор (2015 р.).

У 1997 р. закінчила з відзнакою Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література та народознавство». З цього ж року працювала старшим викладачем, з 2004 р. – доцентом кафедри української та зарубіжної літератури БДПУ. Навчалася в аспірантурі Дніпропетровського національного університету протягом 1998–2002 рр. зі спеціальності 10.01.01 – українська література.

19 березня 2003 р. захистила кандидатську дисертацію «Концепція особистості жінки в українській прозі 90-х років ХХ століття (феміністичний аспект)» у Дніпропетровському національному університеті. Науковий керівник – Заверталюк Н.

23 квітня 2013 р. захистила докторську дисертацію «Гендерний дискурс сучасної української масової літератури» за спеціальностями 10.01.06 – теорія літератури, 10.01.01 – українська література в Інституті літератури

ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Науковий консультант – д. філол. н., член-кореспондент НАН України, завідувач відділу теорії літератури Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України Гундорова Т.

З листопада 2011 р. по жовтень 2012 р. працювала заступником директора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Інституту філології та соціальних комунікацій БДПУ. З листопада 2012 р. – директор Науково-дослідного інституту слов'язнавства та компаративістики БДПУ. Є заступником голови спеціалізованої вченої ради К 18.092.02 у Бердянському державному педагогічному університеті зі спеціальностей 10.01.01 – українська література, 10.01.05 – порівняльне літературознавство.

Авторка 2 монографій, 5 навчальних посібників і біля 130 наукових статей.

Нагороджена Почесною грамотою БДПУ (2005 р.), Почесною грамотою управління освіти і науки ЗОДА (2003 р.), дипломом голови облдержадміністрації за вагомий внесок у соціально-економічний та культурний розвиток Запорізької області та участь у VI обласному конкурсі «Господиня свого краю» (2007 р.), Почесною грамотою МОН України (2007 р.), нагрудними знаками: «Відмінник освіти України» (2012 р.), «За наукові та освітні досягнення» (2015 р.), медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянськ» (2015 р.), Почесною відзнакою Президента України – медаллю «25 років Незалежності України» (2016 р.).

І. Е. Снівак

ФОКІН
Борис Михайлович

17.01.1937, . Слов'янськ –
7.09.2006

Музикант, викладач БДПУ.

Закінчив інститут ім. Гнесіних. Переїхав до Бердянська, став працювати у БДПУ. У 1971–1973 рр. – викладач кафедри музики і співів. У 1974–1976 рр. – завідувач кафедри музики і співів БДПУ. Згодом – старший викладач цієї кафедри. Керівник хору в міському Палаці культури. Автор численних вокально-хорових творів.

В. М. Константинова

ФРОЛОВ
Юрій Миколайович

16.10.1957, с. Калинівка
Ленінського р-ну
Кримської обл.

Доктор юридичних
наук (2014 р.), професор
(2015 р.).

У 1977 р. закінчив Запорізький будівельний технікум за спеціальністю «Промислове та цивільне будівництво», отримав кваліфікацію — технік-будівельник.

З 1977 по 1979 рр. проходив службу в лавах Радянської армії в підрозділах ВДВ та спортивних підрозділах.

З 1979 по 1990 рр. проходив службу в системі МВС УВС Запорізького та Магаданського облвиконкомів. Пенсіонер МВС з 1990 р.

У 1987 р. закінчив Всесоюзний юридичний заочний інститут (Московський державний юридичний університет імені О. Є. Кутафіна (МГЮА)), отримав кваліфікацію «Юрист», спеціальність — «Правознавство».

З 1991 р. по теперішній час займається приватною юридичною практикою. Адвокат.

Упродовж 1997–2017 рр. працював у Бердянському університеті менеджменту і бізнесу на посадах викладача, ст. викладача, доцента, завідувача кафедри, декана юридичного факультету.

У 2005 р. закінчив Бердянський інститут підприємництва за спеціальністю «Економіка підприємства» та отримав кваліфікацію — магістр з економіки підприємства.

У 2005 р. захистив кандидатську дисертацію «Економічні права та свободи людини і громадянина в Україні» (науковий керівник — Погорілко В.Ф.) за спеціальністю 12.00.02 — конституційне право.

У 2007 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри цивільних та кримінально-правових дисциплін.

У 2014 р. захистив докторську дисертацію «Вищі навчальні заклади у системі колективних суб'єктів адміністративного права» (науковий консультант — Музичук А.) за спеціальністю 12.00.07 — адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право.

У 2015 р. присвоєно вчене звання професора кафедри господарського, адміністративного та цивільного права.

З 2017 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті на посаді професора кафедри правознавства.

Сфери наукових інтересів: господарське, цивільне, адміністративне, конституційне право.

Автор 140 наукових та науково-методичних праць, зокрема 2 особистих монографій та 6 монографій у співавторстві, співавтор 7 науково-практичних коментарів до кодексів, 1 підручника та 11 навчальних посібників.

В. О. Мирошниченко

ФРОЛОВА
Наталія Федорівна

10.01.1984, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПУ.

У 2006 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Соціальна педагогіка», отримала кваліфікацію соціального педагога, організатора культурно-дозвілєвої діяльності в соціумі, вихователя дітей дошкільного віку.

З 2006 р. працювала в Орджонікідзевському районному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Маріупольської міської ради та очолила спеціалізовану службу соціальної підтримки сім'ї.

У 2013 р. переведена до Департаменту адміністративних послуг Маріупольської міської ради на посаду адміністратора Центру надання адміністративних послуг.

Має нагороди: Грамоту міського голови (2012 р.); Подяку міського голови (2016 р.).

Г.О. Лопатіна

ФРОЛОВА
Ольга Василівна

04.03.1980, с. Смирнове
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (2013 р.), доцент (2016 р.).

Доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету.

У 2001 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова та література». Із вересня 2010 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. Пройшла шлях від асистента до доцента кафедри психології.

У 2013 р. успішно захистила кандидатську дисертацію «Етнічні стереотипи як чинник

структурування комунікативного поля особистості» (науковий керівник — д. психол. н. Васютинський В.). У 2016 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри психології. У 2017 р. здобула другу вищу освіту за спеціальністю «Практична психологія».

Пройшла незалежне професійне навчання за напрямами «Казкотерапія як засіб інтеграції особистості» (2012 р.), «Арт-терапія в роботі психолога з дітьми та дорослими» (2012–2014 рр.), «Школа першої психологічної допомоги» (2014 р.), «Теоретичні основи сучасної фототерапії. Терапевтична фотографія, фото-арт-терапія, фототерапія» (2015 р.), «Корекція психосоматичних проявів засобами арт-терапії» (2015 р.), «Робота з допомогою тілесно-мисленнєвого підходу із фізичними проявами, що виникли у наслідок негативного досвіду» (2015 р.), «Казкотерапія дитячих проблем та аналіз

слов'янських казок» (2015 р.), «Травма війни» (2015 р.), «Діти і війна: навчання технік зцілення» (2015 р.), «Основи травмофокусованої когнітивно-поведінкової психотерапії» (2015 р.), «Тренінг для тренерів з креативних методик» (2016 р.), «Школа толерантності з питань ЛГБТ» (2016 р.), «Підтримка українських громад до прийняття внутрішньо переміщених осіб» (2016 р.), «Active Citizens» (2016 р.), «Лікувальна арт-терапія» (2017 р.).

Сфера наукових інтересів: особистісне зростання та цілепокладання людини.

Авторка 20 наукових публікацій, серед яких одноосібна монографія та навчально-методичний посібник у співавторстві.

Нагороджена Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2014 р.).

М. С. Богдан

ХАВКІН
Володимир
Ааронович

15.03.1860, м. Одеса —
26.10.1930, м. Лозанна

Всесвітньо відомий
бактеріолог, епідеміолог,
вихованець Бердянської

чоловічої гімназії.

Навчався в Бердянській чоловічій гімназії, Новоросійському університеті. Народоволець. Учень Мечнікова І., Пастера Л.З 1888 р. працював на посаді приват-доцента Женевського університету. Упродовж 1889–1893 рр. працював у Пастеровському інституті в Парижі. З 1893 по 1915 рр. знаходився на службі Британської корони в Індії, офіційний державний бактеріолог індійського уряду (1893–1904 рр.). Довів інфекційну природу холери; розробив ефективні вакцини проти холери (1892 р.) та бубонної чуми (1896 р.), випробовуючи їх на собі. Директор (1899–1904 рр.) відкритої за його ініціативою протичумної лабораторії в Бомбеї. У 1925 р. лабораторія реорганізована в інститут, названий на честь за-

сновника (Haffkine Institute). Інститут був і залишається найбільшим науково-дослідним центром вивчення та вакцинації чуми і холери в Південно-Східній Азії. Помер у м. Лозанні (Швейцарія).

У 2005 р. погруддя Хавкіна В. встановлено біля головного корпусу БДПУ — будівлі колишньої Бердянської чоловічої гімназії.

В. М. Константинова

ХАЛАБУЗАР
Оксана Анатоліївна

27.11.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2009 р.), доцент (2010 р.).

У 1996 р. закінчила школу № 16 м. Бердянська.

У 2001 р. закінчила з відзнакою філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко й отримала повну вищу освіту за спеціальністю

«Мова та література (англійська, російська)», здобула кваліфікацію вчителя російської мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури й почала працювати викладачем кафедри іноземних мов.

У 2009 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування культури логічного мислення майбутніх спеціалістів» (науковий керівник — Іваницький О.).

У 2010 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри іноземних мов Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: формування культури логічного мислення майбутніх спеціалістів; актуальні аспекти імплементації синергетичної парадигми в контексті сучасної освіти.

Має 80 наукових публікацій, з них: 1 монографія, 4 посібники з грифом МОН, (2 — у співавторстві).

Нагороджена грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету (2000, 2009, 2011, 2014 рр.), Грамотою Міністра освіти і науки України (2000 р.), Почесною грамотою управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2009 р.), Почесною грамотою Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.). У 2014 р. отримала Подяку міського голови м. Бердянська.

О. А. Халабузар

ХАЛІППА
(Халіпа) Іван (Іон)
Миколайович

4.01.1871, Куболта
Бессарабської
губ. — 25.06.1941

Педагог, історик, завідувач Бердянських педагогічних курсів (1.03.1922–1.10.1923 рр.).

Навчався в духовному училищі та семінарії, закінчив Київську духовну академію з літературного відділення. З 1896 р. працював у Кишиневі помічником інспектора духовної семінарії; з 1898 р. вів справи Бессарабської вченої архівної комісії; з 1904 р. — секретар Бессарабського історико-археологічного товариства; з 1905 р. — інспектор народних училищ Новомосковського повіту; з 1907 р. — інспектор народних училищ Кишинівського повіту; у 1910–1918 рр. — інспектор народних училищ Бердянського повіту; з 1919 р. — викладач географії, українознавства та літератури в Бердянській трудовій школі; з 1921 р. — лектор історії

культури та українознавства в Бердянському соціально-економічному технікумі.

Слухачам Бердянських педагогічних курсів викладав краєзнавство, педологію, статистику, трудове виховання.

Був репресований і помер у в'язниці.

В. М. Константінова

ХАРДАЛЛО (Хардало) **Ієронім Іванович**

Почесний попечитель Бердянської чоловічої гімназії, Бердянський міський голова, купець.

Мав авторитет серед мешканців Бердянська. 18.04.1876 р. обраний на посаду міського голови. Приклав чимало зусиль до послаблення негативних наслідків «катастрофи» Бердянсько-Ногайського міського громадського банку. Багато зробив для завершення зведення будівлі Бердянської чоловічої гімназії. Улітку 1876 р. на сесії міської думи обраний разом із дружиною членом попечительної ради жіночої гімназії. Як гласний від міста Бердянська брав участь у сесіях повітових земських зборів 1878 – 1883 рр. У червні 1880 р. залишив пост міського голови у зв'язку з обранням на цю посаду Деметріядеса І. У 1883–1886 рр. — почесний попечитель Бердянської чоловічої гімназії. У 1885 р. знову обраний Бердянським міським головою, але від посади відмовився.

В. М. Константінова

ХАРЛАН
Ольга Дмитрівна

09.11.1964, с. Іване-Золоте Заліщицького р-ну Тернопільської обл.

Доктор філологічних наук (2009 р.), професор (2011 р.).

У 1987 р. закінчила з відзнакою філологічний факультет Чернівецького державного університету за спеціальністю «Українська мова і література», отримала кваліфікацію — філолог, викладач. З 1987 р. працювала вчителем української мови та літератури в СШ № 4 м. Бердянська. 1990 р. почала працювати в Бердянському державному педагогічному університеті. Протягом 1994–1997 рр. навчалася в аспірантурі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (спеціальність: 10.01.01 — українська література). У 1997 р. захистила

кандидатську дисертацію «Творчість Катрі Гриневичевої в контексті західноукраїнської літератури першої половини ХХ ст.» (науковий керівник — д. філол. н., професор Хропко П.). У 2001 р. отримала вчене звання доцента.

З 2001 р. по 2005 р. — завідувач кафедри української та зарубіжної літератури Бердянського державного педагогічного університету.

2005–2008 рр. — докторант кафедри теорії літератури та компаративістики Інституту філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. У січні 2009 р. відбувся захист докторської дисертації «Моделі катастрофізму в українській та польській прозі міжвоєнного десятиліття» (спеціальність: 10.01.05 — порівняльне літературознавство; науковий консультант — д. філол. н., професор Астаф'єв О. Г.). У 2011 р. присвоєно вчене звання професора.

2010–2014 рр. — завідувач кафедри української літератури та компаративістики. 2011–2014 рр. — директор Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету. З 2014 р. — професор кафедри української літератури та компаративістики.

Авторка 6 монографій (4 з них — колективні), 2 наукових посібників, понад 100 наукових статей.

Нагороджена почесними грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету, управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Міністерства освіти і науки України; нагрудними знаками: «Відмінник освіти України», «За наукові та освітні досягнення»; Почесною грамотою Національної академії педагогічних наук України, Почесною грамотою Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України, медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська».

О. П. Новик

ХАРЧЕНКО

Іван Іванович

05.11.1971, с. Берестове Бердянського р-ну Запорізької обл.

Кандидат історичних наук (2002 р.).

У 1994 р. закінчив історичний факультет Запорізького державного університету.

З 1994 р. викладав у Бердянському інституті підприємництва (з 2007 р. — Бердянський університет менеджменту і бізнесу). У 1995 р. очолив кафедру історії та психології.

У 2002 р. захистив дисертацію «Об'єднання Німеччини: передумови та етапи процесу (1989–1990 рр.)» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

З 1997 р. брав участь у політичному житті м. Бердянська. Упродовж 1997–2010 рр. був членом Народно-демократичної партії. У 2010 р. був обраний депутатом міської ради по мажоритарному округу № 8 від Партії Регіонів.

2003–2006 рр. — старший викладач кафедри філософії та соціології БДПУ.

Засновник та керівник громадської організації «Пролісок-Бердянськ» (з 2014 р.).

Ю. В. Федорик

ХАСТ

Яків СОЛОМОНОВИЧ

22.11.1873, м. Бердянськ Запорізької обл. — 1953, м. Уфа

Викладач Бердянської чоловічої гімназії, Бердянської педагогічної школи (1920 р.), Бердянських педагогічних курсів (з 1922 р.) Бердянського педагогічного технікуму (з 1925 р.), художник.

Навчався в гімназії, Одеській художній школі, Паризькій Академії. Тривалий час мешкав і працював у Парижі. Товаришував із багатьма відомими художниками, зокрема, із Марком Шагалом, Амедео Модільяні, Клодом Моне. Картина Хаста «Паризький слуга» отримала гран-прі і золоту медаль виставки в Брюсселі.

У 1914 р. приїхав з Парижа до Бердянська, де його застав початок Першої світової війни. Воював на фронті. Наприкінці 1916 р. повернувся до Бердянська. Товаришував із Хавкіним В., листувався з ним.

Викладав у Бердянській чоловічій гімназії, Бердянській педагогічній школі, Бердянських педагогічних курсах, Бердянському педагогічному технікумі. Згодом жив і працював в Уфі.

Понад 600 робіт художника передано в дар Бердянському художньому музею ім. І. Бродського.

В. М. Константинова

ХАТУНЦЕВА
Світлана Миколаївна

22.05.1974, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2005 р.), доцент (2008 р.), завідувач кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології Бердянського державного педагогічного університету. У 1992 р. закінчила з відзнакою Бердянське медичне училище. З 1993 по 1998 рр. навчалася в Дніпропетровському державному університеті на біологічному факультеті за спеціальністю «Біолог», спеціалізацією — «Фізіологія людини і тварин». У 1998 р. зарахована на посаду асистента кафедри природознавства та безпеки життєдіяльності Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, а з 01.09.2000 р. переведена на посаду старшого викладача цієї ж кафедри. У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Педагогічні умови адаптації викладача-початківця до професійно-педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі» (науковий керівник — Гриньова В.).

Працює над докторською дисертацією «Теоретичні і методичні засади формування у майбутніх учителів готовності до самовдосконалення у процесі індивідуалізації професійної підготовки» (науковий консультант — Гриньова В.).

Сфери наукових інтересів — формування в майбутніх учителів готовності до самовдосконалення у процесі індивідуалізації професійної підготовки.

Хатунцева С. є активною учасницею щорічних наукових конференцій всеукраїнського та міжнародного рівнів, авторкою 72 наукових праць, зокрема, 1 одноосібної монографії, 2 колективних монографій, 2 навчальних посібників, 39 статей.

Нагороджена грамотою Запорізької обласної державної адміністрації (2013 р.).

С. М. Хатунцева

У 2001 р. закінчила фізико-математичний факультет БДПУ за спеціальністю «Фізика та основи інформатики»; у 2010 р. — факультет комп'ютерних технологій та систем БДПУ за спеціальністю «Професійне навчання. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні»; у 2011 р. — Класичний приватний університет за спеціальністю «Педагогіка вищої школи».

У 2001–2003 рр. працювала в Бердянській ЗОШ I–III ст. № 1 на посаді вчителя фізики та інформатики, у 2002–2003 рр. — учитель інформатики гімназії № 1 «Надія». З 2003 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті на посаді асистента кафедри комп'ютерних систем та мереж. У 2006–2012 рр. — старший викладач кафедри комп'ютерних систем та мереж. У 2012–2014 рр. — старший викладач кафедри інформатики та програмної інженерії. З 2014 р. старший викладач кафедри професійної освіти.

У 2012 р. захистила дисертацію «Формування інформатичної компетентності майбутніх інженерів-педагогів комп'ютерного профілю» (науковий керівник — Межуєв В.).

З 2013 р. — заступник голови Науково-методичної колегії Всеукраїнської громадської організації «Українська Федерація Хортингу», входить до складу редакційної ради фахового збірника наукових праць Інституту проблем виховання НАПН України та Української федерації хортингу «Теорія і методика хортингу». З 2014 р. — член громадської організації «Об'єднання педагогів і науковців України».

Сфери наукових інтересів: розвиток хортингу — національного спорту України; фізичне та національно-патріотичне виховання молоді засобами хортингу.

Авторка 1 монографії (колективної), 21 наукової статті.

Нагороди: Почесна грамота Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.), подяка ГО «Федерація хортингу Запорізької області» за розвиток національного виду спорту хортинг у м. Бердянську (2015 р.).

Д.Я. Вертипорох

ХАТЬКО
Алла Вікторівна

09.06.1979, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.), майстер спорту України (2013 р.).

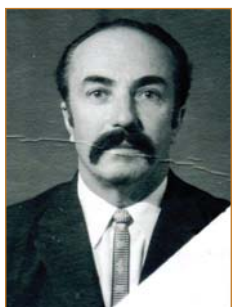
ХІОРА
Людмила Григорівна

20.03.1930, с. Єлизаветівка
Приморського р-ну
Запорізької обл. —
2.02.1998

Випускниця БДПУ, директор школи.

У 1962 р. закінчила фізико-математичний факультет БДПУ із присвоєнням кваліфікації і звання учителя математики середньої школи. Працювала піонервожатою, вчителем, заступником директора з навчально-виховної роботи середньої школи № 9. 15 років була директором середньої школи № 10 м. Бердянська. Член ради БДПУ.

В. М. Константинова

ХОМЕНКО Василь Ілліч

7.09.1922, селище
Хутірське Петриківського
району (нині —
Царичанський)
Дніпропетровської обл.

Кандидат філологічних наук (1962 р.), доцент (1966 р.).

У 1937 р. закінчив Хутірську семирічну школу, а 1939 р. — Чаплинську середню школу.

З 1939 по 1941 рр. навчався на філологічному факультеті Криворізького учительського інституту й одержав кваліфікацію вчителя української мови й літератури. У 1941 р. почав працювати вчителем російської й української мов, алгебри й геометрії Хутірської семирічної школи.

У 1946 р. вступив на філологічний факультет Дніпропетровського державного університету зі спеціальності «Українська мова і література», який закінчив у 1948 р. Цього ж року почав працювати викладачем української мови й літератури, методики малювання та каліграфії в Братському педучилищі Миколаївської області.

Протягом 1954–1957 рр. навчався в аспірантурі при кафедрі української мови Дніпропетровського державного університету. Після закінчення аспірантури в 1957 р. працював викладачем української мови, діалектології, історії української мови, методики літератури Горлівського педінституту Донецької області.

У 1959 р. за наказом Міністерства освіти був направлений на роботу до Глухівського педінституту Сумської області, де обіймав посаду старшого викладача, а потім декана факультету підготовки вчителів початкових класів та проректора з навчальної роботи.

21 травня 1962 р. успішно захистив кандидатську дисертацію зі спеціальності «Українська мова» при Київському ордена Леніна Державному університеті ім. Т. Г. Шевченка. 28 липня 1962 р. йому було присвоєно науковий ступінь кандидата філологічних наук. Диплом доцента видано 9 липня 1966 р.

Упродовж 1962–1974 рр. працював доцентом кафедри української мови Дніпропетровського державного університету та заступником декана філологічного факультету.

У 1974 р. переїхав до м. Бердянська, де працював доцентом кафедри української мови і літератури Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

З 1990 по 1999 рр. працював на посаді доцента кафедри української мови і літератури Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

У науковому доробку Хоменка В. нараховується понад 50 наукових праць, що присвячені питанням стилістики, фразеології, діалектології, методики української мови.

О. А. Крижко

ХОМЕНКО Віталій Григорович

18.06.1966, с. Пришиб
Михайлівського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат технічних наук (2000 р.), професор (2014 р.), доктор педагогічних наук (2015 р.).

У 1990 р. закінчив БДПУ ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни» з додатковою спеціальністю «Фізика».

З 1987 р. — оператор спеціальних засобів відділу АСК БДПУ. У 1990 р. призначений на посаду інженера, в 1991 р. — асистента, а в 1994 р. — старшого викладача кафедри фізики та інформатики БДПУ.

З 1992 по 1999 рр. — заступник декана з виховної та навчальної роботи факультету загальнотехнічних дисциплін БДПУ. З 1997 р. — старший викладач кафедри інформатики, з 1999 р. — завідувач цієї ж кафедри.

У 2000 р. захистив кандидатську дисертацію «Багатопараметровий вихрострумний перетворювач для безконтактного контролю провідних трубчатих виробів» (науковий керівник — Себко В.).

З вересня 2003 р. — декан факультету комп'ютерних технологій та систем. З 2004 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні. З 2010 по 2012 рр. — директор Інституту освітніх інженерно-педагогічних технологій. З 2012 р. — декан факультету освітніх інженерно-педагогічних технологій.

20 травня 2014 р. присвоєно вчене звання професора кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні. У 2015 р. захистив докторську дисертацію «Теоретичні та методичні засади розроблення дуального змісту професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів комп'ютерного профілю» (консультант — Лазарєв М.).

У 2015 р. закінчив Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут Української інженерно-педагогічної академії за спеціальністю «Професіна освіта. Комп'ютерні технології».

Є дійсним членом та заступником голови науково-методичної комісії із загальної та професійної освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Нагороджений Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Грамотою Міністерства освіти і науки України, нагрудними знаками: «Відмінник освіти України», «Петро Могила», медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянська».

В. І. Жигір

ХОМЕНКО Світлана Валеріївна

05.07.1968,
сmt Комишуваха
Оріхівського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2008 р.), доцент

(2010 р.).

У 1989 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка та методика початкового навчання», у 1997 р. — Запорізький державний університет за спеціальністю «Економіст-менеджер у виробничій сфері».

З 1999 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. У 2003 р. закінчила аспірантуру в Бердянському державному педагогічному університеті.

Кандидатську дисертацію захистила 22 травня 2008 р. у спеціалізованій вченій раді Української інженерно-педагогічної академії Міністерства освіти і науки України м. Харкова зі спеціальності 13.00.02 «Теорія та методика навчання (технічні дисципліни)».

У 2010 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри професійної педагогіки та методики професійного навчання.

Є автором понад 55 наукових публікацій, з них — 25 статей у фахових виданнях, тези, методичні рекомендації, зокрема є співавтором 3

навчальних посібників та співавтором колективної монографії.

Під керівництвом Хоменко С. захищено 3 кандидатські дисертації.

Нагороджена Почесними грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету та Міністерства освіти і науки України, нагрудними знаками «Відмінник освіти України» (2011 р.) та «Василь Сухомлинський» (2016 р.).

С. В. Хоменко

ХРИСТІАНІНОВ Олександр Миколайович

27.03.1955, м. Кривий Ріг
Дніпропетровської обл.

Кандидат педагогічних наук (1989 р.), доцент (1993 р.).

У 1977 р. закінчив Ухтинський індустріальний інститут, 1999 р. — Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко, 2002 р. — Південноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля.

У 1979 р. працював інженером-конструктором у Північній філії Всесоюзного науково-дослідного інституту будівництва трубопроводів (м. Ухта, Комі АРСР). У 1979–1980 рр. обіймав посаду асистента кафедри опору матеріалів Ухтинського індустріального інституту, 1980–1981 рр. — інженера-технолога Бердянського відділення Всесоюзного науково-дослідного інституту кабельної промисловості. Протягом 1981–1984 рр. працював на посаді асистента кафедри загальнотехнічних дисциплін БДП ім. П. Д. Осипенко. У 1989 р. захистив дисертацію «Активізація пізнавальної діяльності учнів V-VII класів при вивченні елементів машинної техніки» (науковий керівник — Моцак В.).

Із 1988 р. працював у БДП ім. П. Д. Осипенко на посадах старшого викладача (1988–1991 рр.), доцента кафедри педагогіки і методики викладання загальнотехнічних дисциплін (1991–1998 рр.). Водночас був заступником декана факультету загальнотехнічних дисциплін (1988–1992 рр.) та деканом фізико-математичного факультету (1992–1998 рр.). Упродовж 1998–2011 р. — проректор з навчальної роботи та за сумісництвом завідувач кафедри машинознавства і методики викладання технічних дисциплін. У 2011–2016 рр. працював на посаді доцента кафедри технічних дисци-

плін, з 2016 р. обіймає посаду доцента кафедри трудового навчання та технологій.

Сфера наукових зацікавлень: методика викладання технічних дисциплін із використанням сучасних комп'ютерних технологій.

Автор понад 100 наукових та науково-методичних праць, із-поміж яких 1 монографія, 7 науково-методичних посібників.

Нагороди: Почесна грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2005 р.), Почесна грамота управління освіти й науки Запорізької обласної державної адміністрації (2010 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2002 р.), нагрудні знаки: «Відмінник народної освіти УРСР» (1992 р.), «Відмінник освіти України» (2005 р.), «Петро Могила» (2006 р.), «Василь Сухомлинський» (2017 р.).

В. І. Перегудова

ХРИСТІАНІНОВА Галина Петрівна

08.03.1932, с. Горшечне
Курської обл. —
24.04.1997, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат технічних наук
(1971 р.), доцент (1973 р.).

У 1954 р. закінчила Московський орден Трудового Червоного Прапора електро-механічний інститут інженерів залізничного транспорту за спеціальністю «Інженер-педагог із рухомого складу залізничного транспорту».

З серпня 1954 р. по січень 1958 р. працювала в залізничному училищі № 3 на станції Кривий Ріг — Сортувальна викладачем технічної механіки. З січня 1958 р. по вересень 1975 р. працювала на кафедрі прикладної механіки Криворізького орден Трудового Червоного Прапора гірничорудного інституту на посадах асистента, старшого викладача, доцента.

З жовтня 1975 р. по серпень 1980 р. завідувала кафедрою технічної механіки Ухтинського індустріального інституту (Комі АРСР). Водночас на громадських засадах працювала деканом факультету підвищення педагогічної майстерності при Народному Університеті Ухтинського індустріального інституту.

Упродовж 1980–1986 рр., 1992–1997 рр. працювала доцентом кафедри загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, з травня 1986 р. по березень 1992 р. завідувала цією кафедрою. Брала активну участь у роботі методичних рад, багато уваги приділяла зміцненню

лабораторної бази кафедри, керувала науковою роботою студентів.

Сфера наукових інтересів: підвищення надійності, довговічності і ефективності машин і механізмів з використанням пластичних масил.

Авторка понад 50 наукових праць.

За довголітню добросовісну працю нагороджена медаллю «Ветеран праці» (1983 р.) та нагрудним знаком «Відмінник народної освіти УРСР» (1991 р.).

Т. М. Яценко

ХРИСТІАНІНОВА Раїса Олександрівна

07.11.1959, смт. Вільшана
Городищенського р-ну
Черкаської обл.

Доктор філологічних наук (2013 р.), професор (2015 р.).

У 1977 р. закінчила Вільшанську середню школу із золотою медаллю. У 1978–1982 рр. навчалася на філологічному факультеті Черкаського державного педагогічного інституту (тепер Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького) за спеціальністю «Українська мова та література», отримала диплом із відзнакою.

Працювала вчителем української мови і літератури в Орловецькій середній школі на Черкащині (1982–1983 рр.), пізніше — асистентом кафедри української мови в Черкаському державному педагогічному інституті (1983–1984 рр.).

У 1984–1987 рр. навчалася в аспірантурі Київського державного педагогічного інституту (тепер Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова). У грудні 1987 р. захистила кандидатську дисертацію «Прийменниково-відмінкова синонімія в сучасній українській літературній мові (деліберативні й адресатні конструкції)». Науковий керівник — Удовиченко Г.).

Із 1987 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко, а з 2002 р. — в Бердянському державному педагогічному університеті асистентом (1987–1988 рр.), старшим викладачем (1988–1990 рр.), доцентом кафедри української мови і літератури (1990–1991 рр.), кафедри української мови (1991–1997 рр.), завідувачем кафедри української мови (1997–2007, 2010–2012 рр.) і водночас заступником директора Інституту філології з наукової роботи (2006–

2007 рр.), доцентом кафедри української мови та методики викладання фахових дисциплін (2012–2013 рр.), завідувачем-професором (2013–2016 рр.), а з 2016 р. — професором цієї кафедри.

У 2007–2010 рр. — докторант Інституту української мови НАН України. У квітні 2013 р. захистила докторську дисертацію «Формально-граматична і семантико-синтаксична типологія складнопідрядних речень» (науковий консультант — Вихованець І.).

Член науково-методичної комісії 4 з гуманітарних наук та богослов'я (підкомісії 035 Філологія) сектора вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Член редакційних колегій наукових періодичних видань: «Типологія та функції мовних одиниць» (Луцьк, Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки), «Науковий вісник Бердянського державного педагогічного університету : Серія : Філологічні науки», «Філологічний дискурс» (Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія), затверджений рецензент збірника наукових праць «Психолінгвістика» — фахового видання за трьома галузями знань: «Психологія», «Мовознавство», «Соціальні комунікації» (Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди).

Член спеціалізованої вченої ради К 17.051.02 в Запорізькому національному університеті.

Сфери наукових зацікавлень: проблеми функційно-категорійної граматики української мови, типологія синтаксичних одиниць.

Авторка 2 монографій, 3 навчально-методичних посібників, 100 наукових статей.

Під керівництвом Христіанінової Р. О. захищено 2 кандидатські дисертації.

Нагороди: грамоти Управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації (2004, 2005, 2006 рр.); нагрудні знаки «Відмінник освіти України» (2004 р.), «За наукові та освітні досягнення» (2014 р.).

Р. О. Христіанінова

ХУДЯКОВ
Олександр
Олександрович

15.09.1936

Кандидат педагогічних наук (1972 р.).

1954–1959 рр. — студент Куйбишевського індустріального інституту ім. В. В. Куйбишева. 1960–1962 рр. — інженер на заводі синтетичного каучуку в м. Тольятті.

1962–1964 рр. — оператор, начальник безшумної установки нафтозаводу в м. Херсоні.

1964–1968 рр. — заступник директора з навчально-виробничої праці Кременчуцького технічного училища.

1968–1972 рр. — аспірант Московського науково-дослідного інституту трудового виховання і профорієнтації АПН СРСР. У 1972 р. захистив дисертацію «Шляхи поліпшення системи виробничого навчання операторів автоматизованих технологічних установок».

1972–1974 рр. — асистент кафедри інженерної графіки і запчастин машин ОТФ м. Кременчука.

1974–1979 рр. — доцент кафедри педагогіки і психології Стахановського філіалу Комунарського металургійного інституту.

1979–1980 рр. — доцент кафедри педагогіки Мозирського державного педагогічного інституту.

1980–1985 рр. — завідувач кафедри технології машинобудівництва та декан факультету ЗТД і праці Мозирського державного педагогічного інституту.

1985–2000 рр. — доцент кафедри педагогіки і психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Під його керівництвом у 2002 р. захистив кандидатську дисертацію А. О. Малихін.

О. В. Голуб

Ц

ЦВІРКУНОВ Василь Васильович

21.12.1917,
Новоукраїнка —
20.11.2000, м. Київ

Вихованець Бердянського державного педагогічного інституту, кандидат філологічних наук (1959 р.), заслужений діяч мистецтв України (1993 р.), професор (1995 р.), академік Академії мистецтв України (1997 р.).

У 1934 р. вступив до Бердянського державного педагогічного інституту, у 1935 р. разом із іншими філологами переведений до Ворошиловградського державного педагогічного інституту, який закінчив у 1938 р. Працював учителем і директором сільської школи (1938, 1940–1941 рр.). Воював на фронтах Другої світової війни. У 1953–1955 рр. — секретар Ворошиловградського міського комітету партії. У 1959 р. закінчив аспірантуру Академії суспільних наук при ЦК КПРС. У 1959–1962 рр. — відповідальний секретар журналу «Комуніст України». У 1962–1973 рр. — директор Київської кіностудії ім. О. П. Довженка. Працював старшим науковим співробітником і завідувачем відділу кінознавства Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Викладав у Київському державному інституті театрального мистецтва ім. І. Карпенка-Карого. Чоловік Ліни Костенко.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни I ступеня та медалями.

В. М. Константинова

ЦЕБЕНКО Василь Костянтинович

25.03.1906, с. Григорівка
Катеринославської губ. —
09.03.1975

Випускник Бердянського педагогічного технікуму, генерал-лейтенант.

З 1927 р. навчався в Бердянському педагогічному технікумі. Секретар осередку ЛКСМУ. Працював у суспільствознавчій цикловій комісії Бердянського педагогічного технікуму, учителем, директором школи № 1 м. Бердянська. Був призваний на військову службу і зробив кар'єру військового. Закінчив військово-політичну та військово-повітряну академії. Воював на фронтах Другої світової війни. Згодом — заступник начальника Військової Академії ім. М. В. Фрунзе. У 1954–1960 рр. — начальник політичного управління, член військової ради Ленінградського військового округу. Після демобілізації в 1962 р. — на педагогічній роботі.

Нагороджений двома орденами Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ступеня, двома орденами Червоної Зірки, орденом Леніна, багатьма медалями.

В. М. Константинова

ЦЕ-КОНОНЕНКО Гаррі Ернестович

15.09.1928,
м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат біологічних наук (1974 р.), доцент (1981 р.).

Має дві вищі освіти: Інститут фізичної культури ім. П. Ф. Лесгафта (спеціальність «Фізичне виховання») та Дніпропетровський державний університет (спеціальність «Біолог-фізіолог людини»). 27 липня 1974 р. у Дніпропетровському медичному інституті захистив дисертацію «Фізичний розвиток та стан функціональних систем дітей міста Бердянська» й одержав диплом кандидата біологічних наук. У 1981 р. було присвоєно вчене звання доцента кафедри фізичного виховання.

Загальний стаж роботи — 55 років, з них у Бердянському державному педагогічному університеті — 33 роки. 17 років працював на посаді завідувача кафедри фізичного виховання.

За його ініціативи та завдяки активній роботі побудовано спортивно-оздоровчий табір на Бердянській косі, відкрито спеціалізацію «Вчитель фізичного виховання» при факультеті підготовки вчителів початкових класів, укладено договір «Про співпрацю з навчальної та наукової роботи між Фридрих-Олександр університетом м. Ерланген-Нюрберг (Німеччина) та Бердянським державним педагогічним університетом (Україна). Гаррі Ернестович був куратором цієї співпраці.

Протягом усього періоду роботи викладав низку професійно-орієнтованих дисциплін: «Анатомія і фізіологія людини», «ЛФК та масаж», «Фізіологія спорту», «Спортивна медицина», «Фізичне виховання», «Теорія і методика фізичного виховання», «Спеціальна медична група».

Автор 25 наукових праць, дві з яких увійшли до Загальносоюзної збірки матеріалів з фізичного розвитку дітей та підлітків міст та сіл СРСР — 1977 р. Має посвідчення за раціоналізаторські пропозиції з удосконалення інструментарію, апаратури та методики антропологічних та фізіометричних досліджень, одне з яких на рівні винаходу. Видано 5 методичних посібників та рекомендацій.

О. В. Третьак

ЦЕЦОХО

Євген Іванович

24.12.1896, м. Ново-Баязет
Ериванської губ. — ?

Викладач фізкультури Бердянського педагогічного технікуму, Осипенківського вчительського інституту.

Після демобілізації переїхав до м. Черіков Могильовської обл., де працював до 1925 р. Згодом переїхав на Донбас, де викладав фізкультуру. З 1929 по 1930 рр. — викладач Мушкетівської залізничної школи.

З 1931 по 1935 рр. — викладач фізкультури Бердянського педагогічного технікуму, педагогічного інституту, інституту соціального виховання, у 1935–1936 рр. — Бердянського вчительського інституту. У 1936–1941 рр. — учитель середньої школи. Працював у м. Осипенко під час окупації. З 1944 р. — викладач фізкультури Осипенківського вчительського інституту. Голова МК спілки вищих шкіл.

В. М. Константинова

ЦИБУЛЯК Наталія Юріївна

10.06.1986, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (2014 р.).

У 2010 р. з відзнакою закінчила соціально-педагогічний факультет Бердянського державного педагогічного університету, отримала кваліфікацію — викладач дошкільної педагогіки та психології, методик дошкільної освіти. У 2009–2014 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету. У 2014 р. захистила кандидатську дисертацію «Психолого-педагогічні умови розвитку спостережливості майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у процесі професійної підготовки» (науковий керівник — Кузьменко В.).

З 2009 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті.

Сертифікований арт-терапевт, казкотерапевт. Юнгіанський консультант.

Сфери наукових інтересів: психологічний супровід процесу професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів, психологічні особливості навчальної діяльності дітей дошкільного віку.

Авторка 1 одноосібної та 2 колективних монографій, 50 наукових статей.

Нагороди: грамоти Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2015, 2016 рр.), диплом лауреата обласного конкурсу для обдарованої молоді (2016 р.).

Г. О. Лопатіна

ЦИГАНКОВ Олександр

1915–1967

Випускник Бердянського учительського інституту.

Закінчив Бердянський учительський інститут у 1936 р. за спеціальністю «Математика». Воював на фронтах Другої світової війни. Працював головою колгоспу у Волновасі Донецької області.

В. М. Константинова

ЦИХОВСЬКА Елліна Дмитрівна

25.03.1980, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор філологічних наук (2012 р.), професор (2013 р.).

У 2002 р. з відзнакою закінчила філологічний (спеціальність «Мова та література (російська та англійська)» і соціально-гуманітарний факультети (спеціальність «Українська мова та література») Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, після чого почала працювати викладачем кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного університету, згодом старшим викладачем і доцентом кафедри української та зарубіжної літератури.

У 2002–2005 рр. навчалася в аспірантурі на кафедрі теорії літератури та компаративістики Інституту філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. 2006 р. захистила кандидатську дисертацію «Поезія Євгена Маланюка в контексті українсько-польських літературних зв'язків» у Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка.

2005–2009 рр. — слухачка докторантських студій Європейського колегіуму польських та українських університетів (Католицький університет у Любліні).

З квітня 2007 р. по жовтень 2008 р. — директор Науково-дослідного інституту слов'янознавства і компаративістики, створеного на базі Бердянського державного педагогічного університету й Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.

У 2008–2011 рр. перебувала в докторантурі Інституту філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, після чого у 2012 р. захистила дисертацію «Художній часопростір творчості Леопольда Стаффа: компаративний аспект».

2011–2013 рр. — доцент, згодом професор кафедри журналістики Національного авіаційного університету (м. Київ).

У 2014 р. очолила кафедру журналістики Національного авіаційного університету (м. Київ), з 2016 р. — завідувач кафедри журналістики, реклами і зв'язків з громадськістю Національного авіаційного університету (м. Київ).

Стипендіатка Міжнародного благодійного фонду «Смоскип» (Допомоговий фонд українського студентства, м. Київ) у 2001–2006 рр. Стипендіатка фонду королеви Ядвіги (2004 р., м. Краків, Польща). Стипендіатка Каси ім. Юзефа Мянвського на науковий стаж (2007, м. Варшава, Польща). 2013 р. — отрима-

ла іменну стипендію Верховної ради України для найталановитіших молодих учених.

В. А. Зарва

ЦОВМА Василь Іванович

2.04.1919, с. Мурафа
Краснокутського р-ну
Харківської обл. —
6.10.2005

Викладач БДПШ.

Закінчив Харківський медичний інститут, працював лікарем в Алма-Атинській області. Воював на фронтах Другої світової війни. 26 років викладав медичну підготовку і цивільну оборону в БДПШ ім. П. Д. Осипенко: викладач кафедри медпідготовки, згодом — курсу ЦО та медичних сестер, з 1980 р. — кафедри цивільної оборони. Начальник штабу цивільної оборони інституту. З 1977 р. — відповідальний за роботу інститутського клубу «Майбутній воїн». У 2001 р. Президент України присвоїв йому військове звання «полковник».

Нагороджений орденом Богдана Хмельницького.

В. М. Константінова

ЦУКАНОВ Віктор Володимирович

13.10.1981, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПУ, депутат Бердянської міської ради шостого і сьомого

скликань.

1998–2003 рр. — студент факультету підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного університету.

У 2005–2006 рр. проходив строкову військову службу у Збройних силах України. Після демобілізації обіймав посаду головного спеціаліста у справах молоді виконкому Бердянської міської ради, пізніше переведений у сектор роботи з громадськістю.

У 2012 р. отримав кваліфікацію магістра державного управління в Дніпропетровському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президенті України.

П. Б. Косенко

ЦЮПА
Ніна Тимофіївна

5.01.1926, с. Велика Білозерка
Запорізької обл. —
12.07.2010

Викладач БДПІ.
У 1949 р. закінчила фізико-математичний факультет Меліто-

польського державного педагогічного інституту. У 1949–1951 рр. викладала математику в середній школі № 1 м. Токмак. У 1951–1963 рр. — заступник директора цієї школи. З 1963 р. — директор Токмацької школи-інтернату. З 1964 р. завідувала Токмацьким відділом народної освіти. У 1965–1976 рр. — викладач БДПІ ім. П. Д. Осипенко. У 1976–1981 рр. — директор Бердянської середньої школи № 7.

І. І. Лиман

Ч

ЧАЙКОВСЬКИЙ
Віктор Данилович

27.01(9.02).1915, с. Голта
Херсонської губ. —
24.12.1999

Кандидат педагогічних наук, доцент БДПІ.
Закінчив учительську семінарію, навчався в Кіровоградському та Херсонському педагогічних інститутах (історичний і фізико-математичний факультети). З 1933 р. працював учителем на Кіровоградщині. У 1941–1945 рр. воював на фронтах Другої світової війни. Згодом — директор школи робітничої молоді, учитель математики в школах Дніпродзержинська. Закінчив аспірантуру Київського державного педагогічного інституту.

З 1955 р. — старший викладач, з 1960 р. — доцент кафедри математики БДПІ. З 1.06.1963 р. — в. о. завідувача кафедри елементарної математики і методики математики. Упродовж 11 років — завідувач кафедри елементарної математики. Член ради БДПІ. Згодом — старший викладач кафедри математики.

Нагороджений медалями «За оборону Кавказу», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

І. І. Лиман

ЧАНИШЕВ
Віталій Ісмаїлович

01.05.1955, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПІ ім. П. Д. Осипенко, керуючий справами виконкому Бердянської міської ради (2010–2014 рр.). Після закінчення в 1976 р. Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко працював у вищій лабораторії. З 1977 по 1978 рр. — служба в армії. З 1979 р. — інструктор, другий секретар Бердянського міськкому комсомолу.

З 1982 р. працював на Бердянському виробничому об'єднанні зі жниварок заступником голови профспілкової організації, заступником секретаря парткому. З 1990 р. — інструктор, завідувач організаційно-інструкторського відділу, відділу організаційної роботи міської ради народних депутатів і виконкому. З 2000 р. — заступник директора, потім комерційний директор ТОВ «Дека». З березня 2010 р. — начальник відділу організаційної роботи і внутрішньої політики управління організаційної, кадрової роботи та зв'язків із громадськістю, потім управправами виконкому Бердянської міської ради.

Нагороджений грамотами міського голови, медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста», Почесним орденом міста, грамотами Запорізької облради й облдержадміністрації.

В. В. Могилювцева

ЧЕМОНИНА
Лада В'ячеславівна

25.07.1973, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2009 р.), доцент (2015 р.).

У 1996 р. закінчила з відзнакою факультет української та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література». Із 1993 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко (згодом – університеті). Пройшла шлях від секретаря факультету підготовки вчителів початкових класів до доцента кафедри початкової освіти. У 2002–2005 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету. У 2009 р. захистила кандидатську дисертацію «Наступність і перспективність вивчення словотвору української мови в початкових і середніх класах загальноосвітньої школи» за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання української мови (науковий керівник – Потоцька Т.).

Сфера наукових інтересів: безперервність мовної освіти в Україні, упровадження сучасних педагогічних технологій у процес навчання молодших школярів предметів освітньої галузі «Мови і літератури», формування графічної компетентності учнів 1–4 класів.

Нагороджена грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету (2005, 2008, 2009 рр.), Грамотою Запорізької обласної державної адміністрації (2009 р.), Подякою Міністерства освіти і науки України (2014 р.).

А. М. Крамаренко

ЧЕНГОВ
Василь Васильович

18.09.1946, с. Андровка
Бердянського
р-ну Запорізької обл.

Випускник БДП. Працював муляром-штукатуром у будівельному управлінні № 4 тресту «Бердянськбуд», з 1968 р. – на фабриці індпошиву й ремонту одягу. Став закрійником-модельєром верхнього одягу. Закінчив Дніпропетровський технологічний технікум. У 1987 р. закінчив факультет загально-

технічних дисциплін БДП (кваліфікація – учитель загальнотехнічних дисциплін).

Нагороджений орденом Трудової Слави III ступеня.

І. І. Лиман

ЧЕПУРЕНКО
Ніна Георгіївна

9.03.1952, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Викладач БДПУ.

Закінчила Харківський автодорожній інститут, отримавши кваліфікацію інженера-економіста. Майже 25 років пропрацювала в Бердянському АТП-12306 на посадах від економіста відділу до заступника директора з економіки. У 1994–1998 рр. – заступник голови Бердянського міського виконавчого комітету з роботи виконавчих органів. 1998–1999 рр. – заступник голови правління ДП «Укрнафтогазкомплект» НАК «Нафта газ України» (м. Київ) з академічних питань.

З 2000 р. працювала в БДП (БДПУ) – про-реktor з фінансово-економічної роботи, завідувач кафедри, старший викладач кафедри фінансів і кредиту, кафедри економічної кібернетики і фінансів. Працювала в Азовському регіональному інституті управління. Викладала дисципліни «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Банківські операції», «Кредитування і контроль», «Планування діяльності підприємства», «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання».

І. І. Лиман

ЧЕРВАНСЬКИЙ
Дмитро Іванович

25.08.1950, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Голова Бердянської міської організації інвалідів, ветеранів і людей літнього віку (з 2012 р.).

У 1976 р. закінчив Бердянський педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко. З 1975 по 1978 рр. працював головою профкому БДП ім. П. Д. Осипенко, з 1978 по 1983 рр. – інструктором відділу пропаганди й агітації Бердянського міського партії, з 1983 р. в Бердян-

ському морському торговельному порту — начальником відділу кадрів, секретарем парткому, заступником начальника порту з кадрів і побуту.

І. С. Смоліна

ЧЕРВАЧ ЮРІЙ БОРИСОВИЧ

02.08.1951, м. Леніногірськ
Східноказахської обл.

Кандидат технічних наук (1979 р.), доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін Бердянсько-

го державного педагогічного інституту імені П. Д. Осипенко.

Упродовж 1959–1969 рр. навчався в середній школі м. Леніногорська. У 1969 р. вступив на машинобудівний факультет Томського політехнічного інституту, який закінчив у 1974 р. Після закінчення інституту був направлений на роботу в Томський інститут автоматизованих систем управління та радіоелектроніки, звідти — на педагогічне стажування в Московський авіаційний технологічний інститут.

У 1975–1978 рр. навчався в аспірантурі МАГІ.

У 1979 р. захистив кандидатську дисертацію. З 30 січня 1979 р. працював доцентом кафедри загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

І. С. Смоліна

ЧЕРВЕНКО Оксана Борисівна

04.06.1983, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат філологічних наук (2013 р.), доцент (2016 р.).

У 2001 р. закінчила Бердянський машинобудівний коледж за спеціальністю «Бухгалтерський облік». У 2007 р. закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська, болгарська)».

У 2006–2007 рр. працювала вчителем болгарської мови в загальноосвітній школі № 15 м. Бердянська.

З 2007 р. — асистент (з 2010 р. — старший викладач, з 2016 р. — доцент) кафедри загального мовознавства та слов'янської філології Бердянського державного педагогічного університету.

Упродовж 2007–2011 рр. навчалася в аспірантурі Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України. 26 квітня 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Локальна специфіка пісенного фольклору болгар Північного Приазов'я» зі спеціальності 10.01.07 — фольклористика (науковий керівник — Вахніна Л.).

Сфера наукових інтересів: болгаристика.

Загальна кількість публікацій: 12 наукових статей, 1 збірник пісень.

Нагороди: Почесна грамота управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2012 р.).

Т. І. Нікішина

ЧЕРЕЗОВА Ірина Олександрівна

20.10.1969, с. Дмитрівка
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (1997 р.), доцент (2004 р.).

У 1991 р. закінчила з відзнакою факультет підготовки вчителів початкових класів, у 2001 р. — філологічний факультет Бердянського державного педагогічного університету.

Із 1992 по 1995 рр. навчалася в аспірантурі БДПУ за спеціальністю 19.00.07 — педагогічна та вікова психологія. У 1997 р. успішно захистила кандидатську дисертацію «Психологічні особливості розвитку писемного мовлення учнів другого класу» (науковий керівник — Демиденко В.).

Із 1995 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. Обіймала посади проректора з виховної роботи БДПУ (2002–2009 рр.) та завідувача кафедри психології (2004–2011 рр.). У 2004 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри психології.

Протягом 2009–2012 рр. навчалася в докторантурі Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Працює над докторською дисертацією «Теоретико-методологічні засади психолого-лінгвістичної організації учбової діяльності молодших школярів» (науковий консультант — Максименко С.).

Сфера наукових інтересів: психолінгвістичний розвиток особистості та психологія особистості в кризових життєвих ситуаціях.

Авторка 70 наукових публікацій, серед яких — розділ колективної монографії та 6 навчально-методичних посібників (3 — у співавторстві).

Нагороди: нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2004 р.), Почесна грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2005 р.), Грамота Верховної Ради України (2009 р.).

М. С. Богдан

ЧЕРЕМИСІНА
Тетяна Олександрівна

07.07.1967,
с. Нововасилівка
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2013 р.).

У 1997 р. закінчила факультет загально-технічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Трудове навчання» та отримала кваліфікацію — учитель праці.

З 1991 р. працювала вчителем обслуговуючої праці в загальноосвітній школі № 21 м. Бердянська.

З 1999 р. — старший викладач кафедри професійної педагогіки та методики трудового навчання Бердянського державного педагогічного університету.

У 2013 р. захистила кандидатську дисертацію «Методика індивідуалізованого навчання майбутніх учителів технологій конструюванню швейних виробів».

Нагороди: грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (1999 р., 2001 р., 2003 р., 2006 р.), Міністерства освіти і науки України (2006 р.), Подяка міського голови (2011 р.), Грамота ректора БДПУ (2012 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2014 р.).

В. І. Перегудова

ЧЕРЕМИСІНА
Тетяна Володимирівна

29.03.1982, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат економічних наук (2013 р.), доцент (2015 р.).

У 2005 р. закінчила магістратуру в Бердянському державному педагогічному університеті та отримала кваліфікацію викладача педагогіки. З 2005 по 2007 рр. працювала в Академії управління та інформаційних технологій АРІУ на посаді референта кафедри. У 2008 р. отримала другу вищу освіту у ВСП Азовському регіональному інституті управління ЗНТУ та здобула кваліфікацію менеджера-економіста. У 2009 р. закінчила магістратуру у ВСП Азовському регіональному інституті управління ЗНТУ та здобула кваліфікацію магістра з менеджменту ЗЕД.

Захистила кандидатську дисертацію у спеціалізованій вченій раді Д 11.170.01 Інституту економіко-правових досліджень НАН України на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.05 — розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

З 2012 р. працює на посаді старшого викладача кафедри менеджменту готельного, курортного і туристичного сервісу БДПУ, з 2014 р. — на посаді доцента кафедри менеджменту. У 2015 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри менеджменту. З 2015 р. є експертом Ради молодих учених при МОН України серед молодих учених у проведенні експертизи проектів за бюджетні кошти.

Сфери наукових інтересів: планування розвитку приморського курортного міста, маркетинг курортного міста.

Авторка 42 наукових публікацій.

Нагороди: Почесна грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2014), Почесна грамота Запорізького обласного комітету профспілки працівників освіти і науки України (2015).

К. М. Леміш

ЧЕРНЕГА
Олена Анатоліївна

22.04.1968, м. Сусуман
Магаданської обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.), доцент (2013).

У 2005 р. закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання та основи інформатики», отримала кваліфікацію вчителя трудового навчання, основ інформатики, основ економіки, креслення і безпеки життєдіяльності. З 1999 по 2001 рр. працювала на посаді викладача математики Бердянського професійно-технічного училища № 11. З 2007 р. — навчання в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю 13.00.02 — теорія та методика трудового навчання. З вересня 2006 р. працювала на посаді асистента кафедри професійної педагогіки та методики професійного навчання Бердянського державного педагогічного університету. З вересня 2007 р. — старший викладач кафедри. З вересня 2013 р. — доцент кафедри професійної освіти.

У 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування професійної компетентності бакалавра-викладача практичного навчання в галузі економіки у вищому навчальному закладі» (науковий керівник — Тархан Л.).

Сфера наукових інтересів: компетентнісний підхід у вищій освіті.

Авторка 1 монографії, 2 навчальних посібників і 20 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2012 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2016 р.).

О. А. Чернега

ЧЕЧЕЛЬ

Григорій Данилович

1910 р., Чернігівська губ. Борзнянського повіту — ?

Кандидат економічних наук (1964 р.), доцент Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко (1966–1967 рр.).

До 1930 р. працював у радгоспі на Чернігівщині. У 1930–1934 рр. навчався та працював слюсарем в Алма-Аті (Казахська РСР).

1935–1939 рр. — студент Ленінградського фінансово-економічного інституту. 1939–1941 рр. — старший економіст, керівник банку в м. Актюбінську (Казахська РСР).

З листопада 1941 р. по січень 1945 р. перебував на службі в Червоній Армії на Північному та Камінському фронтах. Упродовж 1945–1949 рр. — керівник банку в м. Львові. У 1949–1951 рр. — слухач фінансової академії в м. Ленінграді.

У лютому-серпні 1951 р. обіймав посаду начальника відділу Міністерства фінансів УРСР. У вересні 1951 р. — серпні 1953 р. — заступник міністра фінансів Якутської АРСР.

Протягом 1953–1957 рр. працював старшим викладачем політекономії Фрунзенського медичного інституту. У 1957–1960 рр. — член планової комісії Рівненської обл.

У серпні 1960 р. — лютому 1966 р. — старший викладач та доцент кафедри марксизму-ленінізму Рівненського педагогічного інституту.

Чечель Г. у 1964 р. захистив дисертацію й отримав диплом кандидата економічних наук.

У лютому-вересні 1966 р. — доцент кафедри філософії і наукового комунізму Кишинівського педагогічного інституту.

У 1966–1967 рр. — виконував обов'язків доцента Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

Ю. В. Федорик

ЧИКІЛЬ

Марія Юрївна

15.04.1981, м. Астрахань (Російська Федерація)

Кандидат філологічних наук (2011 р.), доцент (2014 р.).

У 2003 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Мова та література (російська, англійська)». У 2004 р. закінчила магістратуру цього ж університету за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (російська)».

З 2003 по 2004 рр. працювала вчителем англійської мови в загальноосвітній школі № 20 м. Бердянська і за сумісництвом лаборантом кафедри загального мовознавства та слов'янської філології БДПУ. З 2004 по 2006 р. — старший лаборант кафедри загального мовознавства та слов'янської філології БДПУ. З 30 серпня 2006 р. — асистент кафедри загального мовознавства та слов'янської філології. У 2009 р. закінчила аспірантуру Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова за спеціальністю 10.02.02 — російська мова. У 2010 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради К 26.053.04 Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова захистила кандидатську дисертацію «Вербалізація оцінних значень в російській дитячій літературі середини ХХ — початку ХХІ століття»

зі спеціальності 10.02.02 — російська мова. Науковий керівник — Іванова Л.

З березня 2010 р. — старший викладач кафедри загального мовознавства та слов'янської філології БДПУ. 1 квітня 2011 р. переведена на посаду доцента цієї ж кафедри.

Авторка 1 одноосібної монографії, 2 колективних монографій, 1 навчального посібника, 43 наукових статей.

Нагороди: грамоти ректора Бердянського державного педагогічного університету, Грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2015 р.).

О. П. Колінько

ЧИЧИКАЛО
Микола
Пантелеймонович

13.10.1912,
с. Олександрівка
Покровського р-ну
Дніпропетровської обл. —
4.10.1982

Випускник БДПІ, голова Андрівської сільської ради.

Навесні 1930 р. вступив до Бердянського педагогічного технікуму. У першій половині 1930-х рр. закінчив нещодавно відкритий у Бердянську інститут, після чого до 1939 р. працював у школі с. Новоспасівка (Осипенко). Воював на фронтах Другої світової війни. Демобілізувався в 1946 р., наступного року став головою селянської ради с. Карла Маркса. З 1953 р. і до пенсії — голова Андрівської сільської ради.

Нагороджений орденами й медалями.

І. І. Лиман

ЧОРНИЙ
Юрій Володимирович

15.03.1980, м. Торжок
Тверської обл.

Випускник БДПУ.

У 2002 р. закінчив фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного університету, отримав кваліфікацію викладача математики й інформатики.

Працював інженером-електронщиком 2 категорії в БМТП у 2002–2006 рр., з 2006 по 2012 рр. — головним інженером комп'ютерних систем у державному банку, з 2012 р. по теперішній час — керівник ІТ підрозділу в компанії ПАО «Райагропромснаб».

М. П. Павленко

ЧОРНОВАЛЮК
Людмила Ананіївна

14.01.1942, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПІ, педагог.

З 1959 р. працювала на рибзаводі. Навчалася в Керченській школі кадрів командного плав-складу і спеціалістів рибної промисловості. У 1969–1974 рр. навчалася на фізико-математичному факультеті БДПІ (заочне відділення). З 1978 р. — начальник радіостанції клубу юних моряків «Азовець», з 1981 р. — заступник директора цього клубу з навчально-виховної роботи, з 1993 р. — в.о. директора, у 1994–1999 рр. — директор клубу юних моряків.

І. І. Лиман

ЧУЛКОВА
Людмила Опанасівна

20.07.1937, с. Солодча
Волгоградської обл.

Доктор педагогічних наук (2010 р.), професор (2011 р.).

У 1961 р. закінчила факультет іноземних мов Харківського університету зі спеціальності «Німецька мова». У 1977 р. у Москві закінчила Державні чотирирічні курси іноземних мов зі спеціальності «Англійська мова».

У 1984 р. захистила в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка кандидатську дисертацію «Формування комунікативних та організаторських умінь майбутнього вчителя в процесі суспільно-політичної практики» зі спеціальності 13.00.01 — педагогіка та історія педагогіки. Тривалий час була деканом факультету громадських професій, керувала клубом інтернаціональної дружби.

У 1986 р. отримала вчене звання доцента. Упродовж 1986–2002 рр. — завідувач кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. За її ініціативи в інституті було відкрито спеціалізацію «Іноземна мова і література (англійська, німецька мови)» на філологічному і дошкільному факультетах та факультеті підготовки вчителів початкової освіти.

Проходила стажування в Німеччині (1987 р., м. Ерфурт; 1992 р., м. Роттенбург). Мала наукове відрядження в Alexander Erlangen Universitat (м. Нюрнберг (2005 р.)).

Активно співпрацювала з Гете-Інститутом у Німеччині та Гете-Інститутом в Україні. Має понад 80 наукових і навчально-методичних публікацій.

У 2010 р. захистила докторську дисертацію «Теорія і практика підготовки вчителя до педагогічного спілкування у вищих навчальних закладах Німеччини» (спеціальність 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти). У грудні 2011 р. Чулковій Л. присвоєно вчене звання професора.

Нагороджена срібним значком «За укріплення й розвиток німецько-радянської дружби» (1987 р.), нагрудним знаком «Антон Маркаренко» (2006 р.), медаллю «Ушинський К.» (2012 р.). У 2013 р. присвоєно почесне звання заслуженого працівника освіти України.

О. А. Халабузар

ЧУМАК
Віктор Вікторович

30.07.1981, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат психологічних наук (2009 р.), доцент (2012 р.).

У 2003 р. закінчив з відзнакою індустріально-економічний факультет Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання». У 2004 р. закінчив з відзнакою магістратуру Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання» та здобув кваліфікацію магістра педагогічної освіти, викладача технічних дисциплін. У 2004 р. працював учителем у загальноосвітній школі № 15 м. Бердянська. Цього ж року вступив до аспірантури БДПУ, спеціальність 19.00.07 — педагогічна та вікова психологія. Із 2005 р. працює на кафедрі психології

Бердянського державного педагогічного університету.

У 2009 р. успішно захистив кандидатську дисертацію «Розвиток технічного мислення підлітків засобами нових інформаційних технологій навчання» (науковий керівник — Смульсон М.). У 2012 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри психології.

Сфера наукових інтересів: проблеми емоційного вигорання особистості.

Автор 43 наукових публікацій, серед яких — одноосібна монографія, розділ колективної монографії та 2 навчально-методичних посібники (1 — у співавторстві).

Нагороди: Почесна грамота Запорізької облдержадміністрації (2009 р.).

М. С. Богдан

ЧУПАШКІН
Віктор Михайлович

25.09.1923, м. Дзержинськ
Донецької обл. — 6.02.2008

Кандидат історичних наук, доцент (1963 р.).

Працював у БДПІ ім. П. Д. Осипенко з 1959 р. У 1959–1960 рр. — старший викладач кафедри марксизму-ленінізму, з 16.09.1960 р. по 1.04.1965 р. — проректор з навчальної і наукової роботи, упродовж 1965–1973 рр. — завідувач кафедри марксизму-ленінізму, 1973–1981 рр. — доцент кафедри марксизму-ленінізму. Секретар партбюро БДПІ. З 1968 р. — заступник начальника з політчастини учбово-технічного пункту інституту.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, «За мужність» III ступеня, медалями.

В. М. Константинова

ЧУПРИНА
Ганна Петрівна

01.03.1980, м. Дзержинськ
Донецької обл.

Кандидат педагогічних наук (2010 р.), доцент (2013 р.).

У 2002 р. закінчила фізико-математичний факультет Бердянського державного педагогічного інституту

ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Математика та основи інформатики». У 2010 р. — магістратуру Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Професійне навчання. Комп'ютерні технології в управлінні та навчанні». Також у 2010 р. захистила кандидатську дисертацію «Методика навчання програмних засобів захисту інформації майбутніх інженерів-педагогів» й отримала диплом кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 — теорія та методика навчання (технічні дисципліни), науковий керівник — Хоменко В. У 2013 р. присвоєно вчене звання доцен-

та кафедри фундаментальних та інженерно-педагогічних дисциплін.

Сфери наукових інтересів: комп'ютерний дизайн і мультимедіа, інформаційно-комунікаційні технології, засоби захисту інформації.

Авторка 1 монографії, 1 навчального посібника і 25 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2016 р.).

В. Г. Хоменко

ШАПОВАЛ Іван Матвійович

02.02.1900, с. Обиточне Таврійської губ. — 10.11.1980

Випускник Осипенківського учительського інституту, педагог.

Навчався в Преславському педагогічному технікумі. Працював учителем математики і фізики в сільських школах. У 1939 р. заочно закінчив Осипенківський учительський інститут, став директором середньої школи № 5 м. Осипенко (Бердянськ). З 1944 р. воював на фронтах Другої світової війни. Згодом працював учителем, завідувачем початкової школи № 14. На цій посаді перебував до виходу на пенсію.

Нагороджений медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні».

І. І. Лиман

ШАПОВАЛОВА Тетяна Григорівна

22.01.1954, с. Аджамка
Аджамського р-ну
Кіровоградської обл.

Кандидат педагогічних наук (2006 р.), доцент (2008 р.).

У 1975 р. закінчила біолого-хімічний факультет Мелітопольського державного педа-

гогічного інституту за спеціальністю «Біологія і хімія», отримала кваліфікацію вчителя біології і хімії середньої школи. З 1975 по 1980 рр. працювала вчителем хімії та заступником директора з виховної роботи в Лежинській середній школі Запорізького району Запорізької обл. З 1980 по 1982 рр. — викладачем хімії в СПТУ № 11 м. Бердянська, з 1982 по 1985 рр. — керівником гуртка Станції юних натуралістів, протягом 1985–1987 рр. — молодшим науковим співробітником лабораторії марікультури Бердянського відділення АЗН-ДІРГ.

Упродовж 1987–1997 рр. — заступник голови Президії Бердянської міськрайорганізації Українського товариства охорони природи.

З 1994 по 1997 рр. працювала за сумісництвом у Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на посаді старшого викладача кафедри природознавства.

З 1997 р. — старший викладач кафедри природознавства та безпеки життєдіяльності Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

З 2001 по 2007 рр. обіймала посаду заступника декана з виховної роботи соціально-гуманітарного факультету.

У 2006 р. успішно захистила кандидатську дисертацію «Валеологічне виховання старших підлітків у позашкільних навчальних закладах еколого-натуралістичного профілю» при Інституті проблем виховання АПН України й отримала диплом кандидата педагогічних наук (науковий керівник — Науменко Р.).

У 2008 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри валеології та БЖД.

З 2010 по 2013 рр. навчалася в докторантурі Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Тема докторської дисертації «Теорія і методика формування здоров'язбережувальної компетентності дітей та молоді у позашкільних навчальних закладах».

З вересня 2016 р. — доцент кафедри фізичного виховання.

Сфера наукових інтересів: виявлення, розробка та експериментальне обґрунтування ефективних засобів та методів формування здоров'язбережувальної компетентності дітей та молоді у позашкільних навчальних закладах з використанням біоенергетики природних об'єктів.

Авторка 1 колективної монографії (Польща, 2017 р.), 3 навчально-методичних посібників з грифом МОН України (2008, 2014, 2016 рр.), понад 130 наукових статей.

Нагороди: Грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2004 р.), Почесна грамота Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.), Грамота відділу освіти виконавчого комітету Бердянської міської ради Запорізької області (2014 р.), Подяка Міністерства освіти і науки України (2014 р.), Диплом I ступеня за 1 місце у Всеукраїнському конкурсі рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів еколого-натуралістичного напрямку (2017 р.)

С. М. Хатунцева

ШАПОШНИКОВА

Надія Яківна

04.02.1951, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускниця БДПІ, завідувач Бердянського районного відділу РАЦСу.

З 1971 р. — інструктор сектора обліку Бердянського міського комітету партії. У 1978 р. закінчила БДПІ. У 1985–1991 рр. — завідувач сектора обліку партійного комітету Бердянського виробничого об'єднання із жниварок. З 1991 р. — завідувач протокольної частини Бердянської міської ради. З 1993 р. — заступник завідувача Бердянського міського відділу РАЦСу. У 1999 р. закінчила АРІУ. У 1999–2006 рр. — завідувач Бердянського районного відділу РАЦСу.

І. І. Лиман

ШЕВЧУК

Таїсія Михайлівна

08.10.1926, с. Кувика Саратовської обл.,
Росія

Завідувач бібліотеки (1952–1953 рр.).

З 1934 по 1944 рр. навчалась у школі. Закінчила її з відзнакою. У 1944 р. вступає до Саратовського державного університету на біологічний факультет. Після закінчення університету була направлена до Хабаровського краю, де працювала вчителем ботаніки та географії.

У 1950 р. переїжджає до м. Осипенко, де працює в Осипенківському учительському інституті спочатку асистентом кафедри природознавства, а з 1952 по 1953 рр. — завідувачем бібліотеки.

Н. М. Площенко

ШЕЙКІН

Всеволод Васильович

1890, Бердянськ — ?

Випускник Бердянської чоловічої гімназії, викладач Бердянської чоловічої гімназії, Бердянських педагогічних курсів, Бердянського педагогічного технікуму, Осипенківського учительського інституту.

Син учителя Бердянської чоловічої гімназії Василя Тимофійовича Шейкіна. У 1910 р. закінчив Бердянську чоловічу гімназію. У 1917 р. — природниче відділення фізико-математичного факультету Московського університету, повернувся до Бердянська і став викладати в середніх навчальних закладах міста (Бердянській чоловічій гімназії, реальному училищі). З 1920 р. — викладач професійних і трудових шкіл Бердянська (єдиної трудової школи, агрокурсів, народного університету). Згодом — викладач робітничої технічної школи, технічної професійної школи. З 21.10.1923 р. — викладач Бердянських педагогічних курсів. Під час німецької окупації 1941–1943 рр. працював у м. Осипенко в середній школі № 1 і на агрокурсах. У січні 1944 р. прийнятий на роботу до Осипенківського учительського інституту. 21.03.1944 р. звільнений з посади викладача хімії Осипенківського учительського інституту за станом здоров'я.

В. М. Константинова

ШЕПОТЬКО Віктор Пантелійович

3.09.1935, с. Добропілля
(Богоявленка)
Мар'їнського р-ну
Донецької обл. — 01.2013

Випускник Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко, заслужений учитель УРСР, заступник Міністра освіти УРСР і України, в. о. Міністра освіти, член президії Центрального комітету профспілки працівників освіти і науки України, почесний доктор Національної академії педагогічних наук України.

З 01.03.1958 р. працював лаборантом кафедри математики Осипенківського (Бердянського) державного педагогічного інституту. У 1959 р. закінчив фізико-математичний факультет БДПУ.

Після закінчення інституту працював учителем фізики й математики Новоукраїнської середньої школи на Донбасі. Пізніше очолював цю школу. З 1961 р. — учитель фізики в Мар'їнській школі-інтернаті, згодом призначений інспектором шкіл Донецького обласного відділу народної освіти. З 1975 р. — завідувач Донецького обласного відділу народної освіти. У 1977 р. призначений заступником міністра освіти УРСР. На цій посаді перебував майже 20 років.

З 1996 р. — доцент кафедри післядипломної гуманітарної освіти Харківського педагогічного інституту, старший науковий співробітник лабораторії сільської школи Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України. Автор понад 30 публікацій.

Після закінчення інституту продовжував підтримувати зв'язки з БГП (БДПУ). Під час Міжнародної виставки «Сучасна освіта в Україні — 2008» (Київ, лютий 2008 р.), де проходив спеціальний семінар «Організація комплексного дослідження історії вузу: реалізація проекту створення п'ятитомного археографічного видання з історії Бердянського державного педагогічного університету», він вручив одному з укладачів цього видання свою книгу (Курило В., Шепотько В. Освіта України і науково-технічний та соціальний прогрес: історія, досвід, уроки. — К. : Деміур, 2006. — 432 с.) з дарчим написом: «Рідному Бердянському педагогічному університету від випускника 1959 року. 27.02.2008 р. В. Шепотько». Тепер ця книга, а також вітальна телеграма, яку Шепотько В. надіслав з нагоди святкування 80-річчя БДПУ, виставлені в експозиції Музею

історії Бердянського державного педагогічного університету.

Був нагороджений орденом «Знак Пошани» (1976 р.), Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР (1981 р.), медаллю «Ветеран праці» (1983 р.).

І. І. Лиман

ШЕРСТНЬОВА Ірина Володимирівна

12.05.1964, м. Снігурівка
Миколаївської обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.).

У 1987 р. закінчила повний курс навчання в Миколаївському кораблебудівному інституті ім. адмірала С. О. Макарова за спеціальністю «Суднобудування і судноремонт». Працювала технологом на Волгоградському кораблебудівному заводі, заступником головного технолога Бердянського заводу «Прилив».

З липня 1991 р. по грудень 2000 р. працювала старшим лаборантом і за сумісництвом асистентом кафедри математики, методики викладання математики та інформатики БДПУ ім. П. Д. Осипенко. З грудня 2000 р. призначена на посаду старшого викладача кафедри математики, методики викладання математики.

У 2008 р. закінчила магістратуру Бердянського державного педагогічного університету за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Математика».

21 грудня 2012 р. захистила кандидатську дисертацію «Професійна підготовка майбутніх економістів засобами дидактичних системно-імітаційних ігор» (науковий керівник — Лазарєв М.). З червня 2013 р. призначена на посаду доцента кафедри математики.

Сфери наукових інтересів: проблеми математичної освіти, теоретичні та методичні аспекти навчання математики в сучасних умовах, прикладна спрямованість навчання математичних дисциплін у системах середньої і вищої освіти, особливості математичної підготовки майбутніх фахівців у сфері управління та адміністрування.

Авторка понад 20 статей, однієї монографії та двох навчальних посібників. Має подяки й грамоти Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації та ректора Бердянського державного педагогічного університету.

Д. Я. Вертинорох

ШИЛКІН
Геннадій Миколайович
13.09.1939, м. Курськ

Доцент (1993 р.), заслужений тренер України (1993 р.), майстер спорту з баскетболу (1966 р.).

У 1954 р. закінчив факультет фізичного виховання Харківського державного педагогічного інституту зі спеціальності «Фізичне виховання» та отримав кваліфікацію вчителя фізичної культури. З 1964 по 1968 рр. працював викладачем фізичного виховання в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко. У 1964 р. став тренером жіночої команди БДПІ ім. П. Д. Осипенко з баскетболу, яка успішно виступала і в гандбольних змаганнях. Упродовж 1966–1968 рр., до обрання на посаду голови обласної студентської спілки «Буревісник», очолював кафедру фізичного виховання БДПІ ім. П. Д. Осипенко. З листопада 1968 р. — голова обласної ради ДСТ «Буревісник» (м. Запоріжжя). На цій посаді пропрацював до лютого 1975 р. Протягом 1975–1991 рр. працював старшим викладачем кафедри фізичного виховання в Запорізькому індустріальному інституті.

З 1991 р. до 2010 р. очолював кафедру фізичного виховання БДПУ. З листопада 2010 р. — доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання БДПУ.

Організував і став головним тренером жіночої баскетбольної команди «Чайка». За три роки команда змогла завоювати звання чемпіона України серед команд першої ліги, пробитися до вищої ліги. З 1995 р. «Чайка» в повному складі представляла Запорізьку область на змаганнях Першої спартакіади України серед областей і посіла п'яте місце. Це дало можливість присвоїти гравцям звання майстрів спорту України.

Постійно брав участь у науковій діяльності. За час роботи видав понад 20 наукових робіт.

Нагороди: орден «За заслуги перед Запорізьким краєм» III ступеня, Почесний орден міста Бердянська, медаль «За вагомий внесок у розвиток міста», нагрудний знак «Відмінник освіти України».

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ШИМАН
Олександра Іванівна
07.06.1957, с. Осипенко
Бердянського
р-ну Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2006 р.), доцент (2009 р.).

У 1979 р. закінчила економічний факультет Харківського інституту інженерів залізничного транспорту за спеціальністю «Організація механізованої обробки економічної інформації». З 1979 по 1991 рр. працювала інженером-програмістом науково-дослідного відділу спеціального конструкторсько-технологічного бюро зовнішніх запам'ятовуючих пристроїв Одеського виробничого об'єднання «Електронмаш».

У 1991 р. прийшла працювати до Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко на посаду інженера-програміста 2-ї категорії кафедри математики, методики викладання математики та інформатики. З 1992 по 2001 рр. — асистент, а з 2001 р. — старший викладач кафедри інформатики та інформаційних технологій у навчанні БДПУ. Протягом 1999–2003 рр. навчалася на заочному відділенні Бердянського державного педагогічного університету й здобула другу вищу освіту за спеціальністю «Початкове навчання».

У 2005 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування основ інформаційної культури майбутніх учителів початкової школи» (науковий керівник — Жалдак М.) зі спеціальності 13.00.02 — теорія і методика навчання (інформатика) й отримала диплом кандидата педагогічних наук. У 2009 р. присвоєно вчене звання доцента.

Авторка близько 85 наукових і навчально-методичних праць, зокрема 6 навчальних посібників для студентів вищих навчальних закладів (один з яких — з грифом МОН), методичних рекомендацій, статей, електронної наочності.

Нагороджена неодноразово грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету, Грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2006 р.), Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2011 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2017 р.).

А. М. Крамаренко

ШИМАНОВИЧ Ірина Вікторівна

01.02.1972, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2008 р.), доцент (2013 р.).

У 1995 р. закінчила з відзнакою факультет романо-германської філології Запорізького державного університету за спеціальністю «Англійська мова та література», отримала кваліфікацію — філолог, викладач англійської мови та літератури.

З вересня 1995 р. почала працювати на посаді викладача англійської мови кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 2001–2004 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету (спеціальність 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти). У 2008 р. захистила кандидатську дисертацію «Формування у майбутніх учителів потреби в професійному самовихованні» (науковий керівник — Сущенко Т.). У липні 2011 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри романо-германської філології (з 2013 р. — кафедра іноземних мов і методики викладання). З вересня 2016 р. очолює кафедру іноземних мов і методики викладання.

Сфери наукових інтересів: лінгвістика тексту, когнітивна лінгвістика, сучасні технології навчання іноземних мов.

Авторка 1 навчального посібника і 37 наукових статей.

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки України Запорізької облдержадміністрації (2006 р.); Грамота ректора Бердянського державного педагогічного університету (2008 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2009 р.).

Т. І. Нікішина

ному факультеті. По закінченні інституту отримав диплом учителя математики та фізики і працював за направленням в ЗОШ № 2 смт. Веселе Запорізької області. З 1980 р. працює в Бердянському державному педагогічному інституті.

У 1999 р. захистив кандидатську дисертацію «Формування у студентів-фізиків педагогічних інститутів професійної готовності до організації дослідницької роботи з учнями» (науковий керівник — Сергєєв О.). У 2002 р. отримав вчене звання доцента.

З 2001 по 2009 рр. — декан фізико-математичного факультету.

З 2011 по 2014 рр. навчався в докторантурі НПУ ім. М. П. Драгоманова. У 2015 р. успішно захистив докторську дисертацію.

З 1 вересня 2015 р. Геннадій Олександрович обіймає посаду професора кафедри фізики факультету фізико-математичної і технологічної освіти Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: методика проведення шкільного фізичного експерименту, підготовка майбутніх учителів фізики до організації творчої діяльності учнів.

Автор 1 монографії, 5 навчально-методичних посібників, 4 брошур, 6 патентів, 116 статей.

Під керівництвом Шишкіна Г. захищено 1 кандидатську дисертацію.

Нагороди: почесні грамоти ректора БДПУ, грамоти ректора Московського фізико-технічного інституту (2003 р.), Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2004 р.), Запорізької обласної ради (2008 р.), Президії Запорізького обкому профспілки працівників освіти і науки України (2008 р.), Міністерства освіти і науки України (2009 р.), міського голови м. Бердянська (2014 р.), нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2015 р.).

Д. Я. Вертипорох

ШИШКІН Геннадій Олександрович

05.02.1949, м. Чебаркуль
Челябінської обл.

Доктор педагогічних наук (2015 р.), доцент (2002 р.).

Упродовж 1970–1975 рр. навчався в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на фізико-математич-

ШИШКІНА Галина Валентинівна

15.06.1959, м. Мелітополь
Запорізької обл.

Випускниця БДП ім. П. Д. Осипенко, директор окремого структурного підрозділу «Бердянський

коледж Таврійського державного агротехнологічного університету» (з 2004 р.), заслужений працівник освіти України.

Вищу освіту отримала в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко, який закінчила в 1984 р. Після закінчення вишу і по теперішній час вся її трудова біографія пов'язана з Бердянським технікумом виноградарства і виноробства: була секретарем комітету комсомолу технікуму, очолювала профком навчального закладу, завідувала лабораторією технікуму, була заступником директора з виховної роботи, потім з навчальної роботи.

Нагороджена орденом «Знак пошани», нагрудними знаками «За вагомий внесок у розвиток освіти», «Відмінник аграрної освіти».

В. В. Могильовцева

ШПИЛОВ (Шипілов, Шипилов) Тимофій Іванович

Помічник директора з військової частини Бердянського державного учительського інституту.

З 1936 р. — керівник військової фізкультурної кафедри, помічник директора з військової частини Бердянського державного учительського інституту. Парторг інституту. Начальник штабу ПВХО. 21.10.1937 р. тимчасово в. о. директора інституту Ляшенко П. підписав наказ про неможливість подальшого перебування в інституті військового керівника Шипілова Т., який підтримував зв'язки з особою, «яку виявлено як шпигуна і агента іноземної розвідки». Ляшенко П. звернувся до начальника військової підготовки НКО УРСР з проханням санкціонувати звільнення Шипілова Т. з посади військового керівника та викладача військової справи по Бердянському учительському інституту. Однак Шипілов Т., хоча і був відсторонений з керівних посад, продовжив працювати в 1938–1941 рр. викладачем військового навчання і оборонно-масової роботи. 12.09.1940 р. старшому викладачеві військових дисциплін Шипілову Т. за неувважність і недбале ставлення до розкладу, що призвело до запізнення на 12 хвилин, оголошено догану. Навесні 1941 р. — помічник директора з військової роботи. У зв'язку з підготовкою інституту до евакуації наказом директора від 04.09.1941 р. «відпущений з роботи до особливого розпорядження».

В. М. Константинова

ШКОЛА Валентина Миколаївна

13.11.1963, с. Гринівці
Недригайлівського р-ну
Сумської обл.

Кандидат філологічних наук (1999 р.), доцент (2003 р.).

У 1986 р. закінчила філологічний факультет Сімферопольського державного університету за спеціальністю «Українська мова і література». Упродовж 1991–1997 рр. працювала асистентом кафедри української та зарубіжної літератури Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. 1997 р. прийнята на посаду старшого викладача кафедри, у 2000 р. переведена на посаду доцента.

У 1994–1997 рр. навчалася в аспірантурі Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. У 1997 р. захистила кандидатську дисертацію «Драматургія Спиридона Черкасенка (еволюція індивідуального стилю)» зі спеціальності 10.01.01 — українська література, (науковий керівник — Кочерган Ю.). Диплом кандидата наук видано 13.01.1999 р. Диплом доцента кафедри української та зарубіжної літератури видано 17 квітня 2003 року.

Наукові інтереси: «Історія української літератури 70–90-х рр. XIX ст.», «Історія української літератури кінця XIX — початку XX ст.», «Українська літературна критика», «Модернізм та його течії».

Автор монографії «Драматургія Спиридона Черкасенка (еволюція індивідуального стилю)» (2001 р.), навчально-методичного посібника «Історія української літератури XIX століття (70–90-ті роки)» (2002 р.), статей у журналах «Дивослово» (1997 р.), «Українська мова та література» (1997 р.), «Слово і час» (1997, 2008 рр.), «Українська мова і література в школі» (2010 р.), «Українознавчий альманах» (2013 р.).

Нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2009 р.).

Т. І. Нікішина

ШКОЛА Ірина Вікторівна

15.01.1980, с. Шибені
Теопільського
р-ну Хмельницької обл.

Кандидат філологічних наук (2012 р.), доцент (2015 р.).

У 2001 р. з відзнакою закінчила Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література. Мова і література (англійська)». Того ж року почала працювати вчителем англійської мови в загальноосвітній школі № 2 м. Бердянська.

З 2006 р. — викладач кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного університету. З грудня 2007 р. — аспірантка Бердянського державного педагогічного університету зі спеціальності 10.01.05 — порівняльне літературознавство.

У 2010–2011 рр. — координатор волонтера Корпусу Миру США в Україні Керрі Найт, спільно з якою отримано грант за програмою боротьби зі СНІДом, ухваленою Всеукраїнською асоціацією ВІЛ/СНІД. Корпус Миру США створено за підтримки Невідкладної Президентської Програми боротьби зі СНІДом (PEPFAR).

25 жовтня 2012 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.001.15 Київського національного університету ім. Тараса Шевченка успішно захистила кандидатську дисертацію «Особливості рецепції роману М. Сервантеса «Дон Кіхот» в українській та англійській прозі 10–20-х років ХХ ст.» за спеціальністю 10.01.05 — порівняльне літературознавство (науковий керівник — Циховська Е.).

З жовтня 2013 р. — доцент кафедри іноземних мов і методики викладання Бердянського державного педагогічного університету.

Нагороджена Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2010 р.), грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету (2013, 2014 рр.), Почесною грамотою Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької облдержадміністрації (2013 р.).

І. В. Шиманович

ШКОЛА
Олександр
Васильович

30.08.1970, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор педагогічних наук (2017 р.), доцент (2002 р.).

У 1992 р. закінчив Запорізький державний університет та отримав кваліфікацію — фізик, викладач фізики. Того ж року почав працювати в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко на посаді інженера І категорії, асистента, старшого виклада-

ча, а після захисту кандидатської дисертації з 1998 р. — доцента кафедри фізики. Протягом 1992–1995 рр. працював за сумісництвом викладачем фізики у ЗОШ № 5 м. Бердянська.

У 1997 р. захистив кандидатську дисертацію «Історія зародження, становлення та розвитку наукових шкіл методики навчання фізики в Україні» за спеціальністю 13.00.02 — теорія та методика навчання фізики (науковий керівник — Сергєєв О.).

Протягом 2001–2006 рр. працював за сумісництвом учителем фізики ЗОШ № 2 м. Бердянська в класах фізико-математичного профілю. З 2011 р. є членом спеціалізованої вченої ради К 18.053.01 у БДПУ за спеціальностями: 13.00.02 — теорія та методика навчання (фізика); 13.00.04 — теорія та методика професійної освіти.

У 2017 р. захистив докторську дисертацію «Теоретико-методичні засади навчання теоретичної фізики майбутніх учителів фізики» за спеціальністю 13.00.02 — теорія та методика навчання фізики (науковий консультант — Шут М.).

Сфера наукових інтересів: проблеми дидактики фізики вищої педагогічної школи.

Загальна кількість публікацій 125, з яких: 2 монографії, 7 навчальних посібників, 65 наукових статей.

Нагороди: почесні грамоти ректора БДПУ (2000, 2002, 2005, 2008 рр.), грамоти управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2007, 2011 р.), Грамота народного депутата ВР України В. Баранова (2012 р.), Грамота НАПН України (2012 р.), Грамота МОН України (2015 р.).

Д. Я. Вертипорох

ШМАРОВОЗ
Іван Іванович

16.01.1951, с. Довге
Чернігівського р-ну
Запорізької обл.

Проректор БДПУ
(2010–2011 рр.).

Навчався в Запорізькому ПТУ № 8. У 1970–1991 рр. служив у Збройних силах. Працював інструктором парашутно-десантної підготовки. У 1991–1998 рр. працював у відділі Державної служби охорони при Бердянському міському відділі внутрішніх справ. У 1998–2009 рр. — директор Бердянського міського комунального дорожньо-експлуатаційного підприємства. З 2005 р. — керівник дочірнього підприємства «Бердян-

ськекотранс». У 2010–2011 рр. — проректор БДПУ з адміністративно-господарської роботи. У 2011–2013 рр. — директор комунального підприємства «Аеропорт Бердянськ».

І. І. Лиман

ШМАТОВА Вікторія Олегівна

15.02.1987, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Майстер спорту з баскетболу.

У 2000 р. стала срібним призером чемпіонату України у складі Бердянської баскетбольної команди «Чайка», у 2001–2003 рр. — бронзовим призером. У 2009 р. закінчила факультет естетичного та фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету зі спеціальності «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура». У 2006 р. стала чемпіонкою Молодіжних ігор України. У 2008–2010 рр. — призер Чемпіонату України у складі баскетбольного клубу «Динамо». У 2010–2012 рр. грала за баскетбольний клуб «Олімпія» м. Гродно (Білорусія), де у складі команди стала призеркою Чемпіонату та Кубка Білорусії. Вікторія Олегівна була членом молодіжної національної збірної України 2014–2015 рр. Упродовж 2012–2017 рр. — призерка Балтійської ліги, Чемпіонату Казахстану в м. Астані у складі команди «Тигри» та чемпіонкою Кубка Казахстану «Окжетпес» у м. Кокшетау.

Л. О. Коновальська

ШМІДТ Петро Петрович (2-й)

2.05.1828, м. Миколаїв —
19.12.1888, м. Миколаїв

Староста церкви Бердянської чоловічої гімназії, бердянський начальник міста й порту (1876–1886 рр.).

Батько лейтенанта П. П. Шмідта (3-го), одного з керівників Севастопольського повстання 1905 р. Народився в родині потомствених дворян і морських офіцерів. Його батько — капітан 1-го рангу Петро Петрович Шмідт (1-й) був засновником цієї «морської династії». Після закінчення Морського корпусу П. П. Шмідт (2-й) проходив службу на лінійних кораблях і

фрегатах Балтійського і Чорноморського флотів. З 13.09.1854 по 21.05.1855 рр. — учасник оборони Севастополя на Малаховому кургані. На бастіонах подружився з підпоручиком Львом Миколайовичем Толстим. Був двічі поранений і контужений. За мужність і відвагу при обороні Севастополя нагороджений орденами. 19.03.1876 р. височайшим указом призначений градоначальником Бердянська і начальником порту. За «старанність у трудах» у 1885 р. отримав чин контр-адмірала.

Нині в Бердянську в будівлі, де мешкала сім'я Шмідтів, діє будинок-музей П. П. Шмідта.

В. М. Константинова

ШМІДТ Петро Петрович (3-й)

5(17).02.1867, м. Одеса —
6(19).03.1906, о-в Березань

Вихованець Бердянської чоловічої гімназії, один із керівників Севастопольського збройного

повстання 1905 р.

Народився у дворянській родині. Батько — Петро Петрович Шмідт (2-й), бердянський начальник міста і порту. До 1880 р. навчався в Бердянській чоловічій гімназії. У 1886 р. закінчив Петербурзьке морське училище. Служив у 8-му Петербурзькому екіпажі. Влітку 1889 р. вийшов у відставку й оселився в м. Таганрозі, де працював в Азовсько-Донському комерційному банку. У 1892 р. поновився на військовій службі. У 1895 р. одержав звання лейтенанта. Служив у 18-му Балтійському та Сибірському флотських екіпажах. У 1898 р. пішов у запас. З початком російсько-японської війни 1904–1905 рр. звернувся до Морського відомства з проханням про направлення на театр бойових дій. Шмідта було призначено офіцером вугільного транспорту «Іртиш». У 1905 р. — командир міноносця № 253 Чорноморського флоту, м. Севастополь. Після цусімської поразки Шмідт організував «Союз офіцерів — друзів народу», від ім. якого розіслав відозву, що закликала командирів кораблів підтримати революцію. Розпочав активну агітаційну діяльність, брав участь у мітингах і маніфестаціях. 20.10.(02.09)1905 р. Шмідта було заарештовано, але 04.11.1905 р. відпущено під тиском громадськості. Шмідта було обрано «довічним депутатом» Севастопольської Ради робітничих, матроських і солдатських депутатів. Після звільнення продовжував активну політичну діяльність. 11.11.1905 р. Шмідта було відправлено у відставку у званні капітана 2-го рангу.

8–10.11.1905 р. почалося велике невдоволення на крейсері «Очаків». Матроси крейсера вели переговори зі Шмідтом, і коли 13.11.1905 р. невдоволення вибухнуло бунтом, то Шмідт став його очільником. Був заарештований. Суд над Шмідтом відбувся в м. Очакові в лютому 1906 р. 18.02.1906 р. Шмідту П., а також матросам Гладкову О., Частинку С. та Антоненку М. було винесено смертний вирок. Розстріляний на о-ві Березань. 08.05.1917 р. перепохований у Покровському монастирі в м. Севастополі. 13.11.1923 р. перепохований на севастопольському кладовищі.

Бюсти П. Шмідта встановлені в Бердянську в парку ім. П. П. Шмідта і біля першого корпусу БДПУ.

В. М. Константинова

ШОСТАК
Микола
Олександрович

06.09.1980, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПІ, музикант, громадський діяч, начальник відділу культури виконавчого комітету Бердянської міської ради (з 2013 р.).

У 2003 р. закінчив факультет підготовки вчителів початкових класів за спеціальністю «Початкове навчання» та здобув кваліфікацію — викладач педагогіки.

2003–2008 рр. — завідувач методичного кабінету і викладач кафедри музичного виховання та хореографії БДПУ. 2008–2013 рр. — директор міського центру культури і мистецтв Бердянської міської ради. 2013 р. — начальник відділу культури виконавчого комітету Бердянської міської ради.

Шостак М. — засновник та керівник народного колективу сучасної естрадної пісні, вокальної формації «Срібний креш».

Нагороджений грамотами міського голови, Почесною грамотою управління культури і туризму Запорізької обласної державної адміністрації, Почесною відзнакою виконавчого комітету Бердянської міської ради — медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста».

П. Б. Косенко

ШТАНЬ Юрій Іванович

Викладач Осипенківського учительського інституту.

У 1921–1923 рр. працював вихователем у дитячих будинках м. Суми. У 1923–1925 рр. — завідувач школи с. Тростянець Сумської області. У 1925–1929 рр. — студент Харківського педагогічного інституту. 1929–1932 рр. — викладач сільськогосподарського технікуму на Сумщині. 1932–1936 рр. — Викладач Миколаївського педагогічного технікуму Сталінградської області. 1936–1937 рр. — завуч Новоспівської школи. 1937–1941 рр. — завуч і викладач. Член державних екзаменаційних комісій Бердянського (Осипенківського) учительського інституту. У 1941 р. кілька місяців працював завучем в евакуації, після чого 7 місяців був у лавах Червоної армії. У 1942–1944 рр. — викладач Сталінградської спецшколи Військово-повітряних сил. У 1944–1945 рр. продовжив військову службу. У 1945–1946 рр. — викладач Осипенківського сільськогосподарського технікуму, водночас — викладач кафедри природознавства Осипенківського учительського інституту. З 1946 р. — працівник ботанічного саду інституту.

В. М. Константинова

ШУБІНА
Ольга Володимирівна

22.05.1970, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Начальник навчального відділу БДПУ (з 2012 р.).

У 1993 р. закінчила з відзнакою Бердянський державний педагогічний інститут ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Праця та фізика» та отримала кваліфікацію — учитель праці та фізики.

Працює в Бердянському державному педагогічному університеті з 1993 р. З 1993 по 2010 рр. була заступником декана з навчальної роботи фізико-математичного факультету. З 2012 р. обіймає посаду начальника навчального відділу БДПУ.

У 2003 р. закінчила аспірантуру Бердянського державного педагогічного університету.

Коло наукових інтересів: навчання фізики студентів нефізичних спеціальностей, упровадження європейських стандартів в освітній процес.

Автор 11 наукових статей, 2 посібників, 2 інформаційних пакетів ЄКТС.

Нагороджена нагрудними знаками: «Відмінник освіти України» (2013 р.), «Василь Сухомлинський» (2016 р.), Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2010 р.), Почесною грамотою Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Грамотою ректора Бердянського державного педагогічного університету.

В. М. Литви

ШУЛЬГА Яків Якович

1906 — ?

Випускник Бердянського педагогічного технікуму, директор школи.

Вступив до Бердянського педагогічного технікуму в 1926 р. У 1928 р. — член секції міської ради, голова академічного відділу. Згодом був директором школи № 7 м. Бердянська, пішов на пенсію в середині 1960-х рр.

В. М. Константінова

ШУМАКОВ Анатолій Іванович

19.01.1925, смт. Боково-Платове Луганської обл. — 25.01.2004

Вихованець Осипенківського учительського інституту, педагог.

Воював на фронтах Другої світової війни. Навчався на історичному факультеті Осипенківського учительського інституту. Був активним учасником драматичного гуртка. У 1950 р. закінчив цей інститут і отримав кваліфікацію вчителя 5–7 класів. Згодом навчався в Кримському державному педагогічному інституті. З 1949 по 1959 рр. був директором школи с. Остриківка Токмацького району. У 1959–1965 рр. — директор Андрівської середньої школи. У 1965–1974 рр. — завідувач районного відділу освіти. З 1974 р. — учитель Бердянської середньої школи № 11.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни, численними медалями.

В. М. Константінова

ШУМІЛОВА Ірина Федорівна

02.04.1972, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор педагогічних наук (2017 р.), доцент (2008 р.).

У 1993 р. закінчила факультет підготовки вчителів початкових класів Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Педагогіка і методика початкового навчання» та здобула кваліфікацію вчителя початкових класів. З 1993 по 1994 р. працювала вчителем початкових класів ЗОШ № 20 м. Бердянська. З 1994 по 1999 рр. — асистент кафедри педагогіки та психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. Упродовж 1997–2001 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 2004 р. захистила кандидатську дисертацію «Розвиток земських шкіл Приазов'я другої половини ХІХ — початку ХХ ст.» зі спеціальності 13.00.01 — загальна педагогіка та історія педагогіки. З 2004 по 2006 рр. — доцент кафедри педагогіки та психології Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. З 2006 по 2008 рр. — доцент кафедри педагогіки (у зв'язку з реорганізацією кафедри педагогіки та психології). З 2008 р. по теперішній час — доцент кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін Бердянського державного педагогічного університету. З 2010 по 2013 рр. — докторант кафедри історії педагогіки та порівняльної педагогіки Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. 14 лютого 2017 р. захистила докторську дисертацію «Теоретичні і методичні основи формування загальнокультурної компетентності майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей» зі спеціальності 13.00.04 — теорія та методика професійної освіти у спеціалізованій вченій раді Д 64.053.04 Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди.

Сфери наукових інтересів: загальнокультурна компетентність особистості, вчителя, майбутнього вчителя, керівника загальноосвітньої школи, майбутнього керівника загальноосвітньої школи, педагогічне краєзнавство.

Автор понад 70 наукових публікацій, зокрема 5 монографій, 2 навчальних посібників.

За плідну працю неодноразово нагороджена грамотами ректора БДПУ й Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації.

В. В. Крижко

ШУРПАН
Сергій
Володимирович

14.02.1973, с. Мирнівка
Джанкойського р-ну,
АР Крим

Майстер спорту між-
народного класу з карате,
президент і тренер клубу карате «Дзаншин».

З 1991 р. живе в Бердянську. Закінчив Бердянський державний педагогічний інститут. Володар четвертого дана чорного пояса з карате, чотириразовий переможець Кубка світу, шестиразовий чемпіон Європи, 22-кратний чемпіон України в класі «Мастерс». Його вихованці ставали чемпіонами світу та Європи, переможцями Кубка світу, чемпіонами України.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

Ш Щ

ЩЕГЛОВ
Михайло Васильович

06.1906, с. Архангельське
Свято-Крестовського
уїзду Ставропольської
губернії – ?

Протягом 1916–
1920 рр. навчався в Став-
ропольському духовному училищі. З 1920 по
1924 рр. працював на різних посадах: рахівник
Кредитного сільськогосподарського товари-
ства, бухгалтер Інтегрального кооперативного
суспільства.

У 1924 р. призначений учителем школи I
ступеня села Ново-Андріївського, а в 1925 р.
переведений в с. Ново-Михайлівку Ставро-
польського округу.

У 1928 р. вступив на перший курс фізико-
технічного відділення педагогічного фа-
культету Північно-Кавказького державного
університету. У 1930 р. перевівся на III курс
фізико-технічного відділення Далекосхідно-
го педагогічного інституту, який закінчив у
1932 р. З 1931 по 1935 рр. працював на посаді
асистента Далекосхідного педагогічного інсти-
туту.

У 1935 р. був затверджений доцентом та
завідувачем кафедри математики Кара-Кая-
накського державного вчительського інститу-
ту, де працював до травня 1941 р.

З червня 1941 р. був призначений доцен-
том кафедри математики Ташкентського дер-
жавного педагогічного інституту, у кінці липня
1941 р. наказом Народного Комісара просвіти

Узбекистану призначений доцентом кафедри
математики Бухарського державного педаго-
гічного інституту.

З 15 серпня 1953 р. по 22 серпня 1959 р. пра-
цював завідувачем кафедри математики Бер-
дянського державного педагогічного інституту.

І. С. Смоліна

ЩЕРБАКОВ
Олександр Аполлонович

бл. 1865 – ?

Священик, вихованець Бердянської чоло-
вічої гімназії.

Народився в родині протоієрея. До 6-го
класу навчався в Бердянській чоловічій гім-
назії. З 1887 р. — псаломщик Покровської
церкви м. Бердянська. У 1889 р. вступив
до Таврійської духовної семінарії. У 1891–
1892 рр. — псаломщик Архангело-Михайлів-
ської церкви в с. Ново-Троїцьке Бердянського
повіту, Свято-Духовської церкви с. Богданів-
ки Мелітопольського повіту, диякон Арханге-
ло-Михайлівської церкви с. Єфремовки Мелі-
топольського повіту. 11.09.1892 р. рукополо-
жений у священники до Вознесенського собору
м. Бердянська. З 1894 р. — священник Микола-
ївської церкви с. Миколаївського Бердянсько-
го повіту.

Нагороджений набедренником і скуфією.

І. І. Лиман

ЩЕРБАКОВА
Катерина Йосипівна

14.07.1936, с. Єлшанка
Оренбурзької обл.

Кандидат педагогічних наук (1977 р.), професор (1988 р.).

У 1965 р. закінчила Мінський державний педагогічний інститут. У 1977 р. захистила кандидатську дисертацію. Працювала в БДПУ. З 1985 р. — проректор з навчальної і наукової роботи. З 16.02.1987 р. — проректор з навчальної роботи. Заступник голови ради БДПУ. У 1988 р. присвоєно вчене звання професора. Працювала на кафедрі теорії та методики дошкільного виховання. З 1990 р. — завідувач цієї кафедри. У 1994–2008 рр. — директор Азовського регіонального ліцею. Згодом — завідувач кафедри дошкільної освіти Маріупольського державного університету.

Автор понад 200 наукових праць. Під її керівництвом захищено 9 кандидатських дисертацій.

Нагороджена нагрудним знаком «Відмінник народної освіти», відомчими відзнаками.

І. І. Лиман

ЩЕРБАКОВА
Надія Миколаївна

01.07.1977, с. Темирівка
Гуляйпільського р-ну
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.).

У 1999 р. закінчила філологічний факультет Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Українська мова і література», здобула кваліфікацію вчителя української мови і літератури. З 1999 р. працювала вчителем української мови і літератури в Першотравенській СШ № 1 Дніпропетровської обл. та в Азовському регіональному ліцеї м. Бердянська.

З 2006 по 2009 рр. навчалася в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету. У 2012 р. в Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова захистила дисертацію «Формування пізнавальної самостійності учнів 7–9 класів у процесі вивчення предметів гуманітарного циклу» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.09 — теорія навчання (науковий керівник — Павлютенков Є.).

З 2009 р. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. Із вересня 2012 р. — старший викладач кафедри педагогіки БДПУ. З 2015 р. — доцент цієї ж кафедри.

Сфери наукових інтересів: проблеми професійної підготовки вчителя, впровадження інноваційних педагогічних технологій, сучасних методів та організаційних форм навчання.

Авторка 41 наукової статті.

Нагороди: Почесна грамота департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2013 р.), грамоти Бердянського державного педагогічного університету (2013, 2015 рр.).

Л. О. Лісіна

ЩЕРБИНА
Віктор Миколайович

14.04.1964, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Доктор соціологічних наук (2006 р.), професор.

З 1989 р. — асистент кафедри історії КПРС і наукового комунізму БДПУ ім. П. Д. Осипенко. Працював в інституті до 2002 р.

У 1999 р. захистив кандидатську дисертацію «Суб'єктивний компонент соціологічної теорії (історичний аналіз)». У 2000–2002 рр. — завідувач кафедри філософії та соціології БДПУ. У 2006 р. захистив докторську дисертацію «Образи інформаційного суспільства: соціологічна концептуалізація». Завідувач відділу соціологічних досліджень та аналізу проблем української культури Академії мистецтв України (м. Київ). Згодом — заступник директора з наукової роботи Інституту культурології Національної Академії мистецтв України. Головний Радник Інституту стратегічних досліджень «Нова Україна».

І. І. Лиман

ЩЕРБИНА
Микола Андрійович

18.12.1926,
с. Нововасилівка
Бердянського р-ну
Запорізької обл.

Педагог, викладач фізичного виховання Бердянського державного педагогічного інституту.

З 1926 р. жив у Бердянську. У 1941 р. закінчив 7 класів СШ № 3. 17-річним до-

бровольцем пішов на фронт. З 1943 по 1950 рр. — військовослужбовець Радянської Армії. Після війни закінчив середню школу, потім з відзнакою Київський інститут фізкультури. Займався легкою і важкою атлетикою, волейболом, боксом. До 40 років успішно виступав на змаганнях з метання молота і диска — був чемпіоном облради ДСТ «Буревісник».

У Бердянському педагогічному інституті працював більше 30 років, з 1963 по 1975 рр. завідував кафедрою фізичного виховання. Розробив лекційні курси з теорії та методики фізичного виховання для студентів. Виступав з лекціями для вчителів шкіл міста. Очолював тренерську раду міської федерації легкої атлетики, був членом облради ДСТ «Буревісник», головою первинної організації ДОСААФ інституту. Весь свій вільний час віддавав тренерській роботі. Серед його учнів — майстер спорту СРСР тренер Браганцова Л. (п'ятиборство і стрибки у висоту), десятиборець Галушка А., викладачі Вержиковський В., Стеценко О., Солодовник В., Гусельников В.

Нагороджений медаллю «За перемогу над Німеччиною».

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ЩЕРБІН МИКОЛА ЯКИМОВИЧ

1905 — ?

Викладач Бердянського педагогічного технікуму, кандидат філософських наук (1940 р.), професор.

На педагогічній роботі з 1926 р. У Бердянському педагогічному технікумі — з 01.10.1929 р. Виконував обов'язки штатного викладача II групи. Викладач суспільствознавчого циклу. У 1936 р. — випускник Московського інституту червоної професури. З 1940 р. — кандидат філософських наук. У 1940–1941 рр. — доцент, завідувач кафедри основ марксизму-ленінізму Київського державного педагогічного інституту. Воював на фронтах Другої світової війни. Згодом — професор Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

В. М. Константинова

ЩЕТИНІНА Ольга Сергіївна

16.04.1987, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2012 р.), старший викладач.

У 2009 р. з відзнакою закінчила Бердянський державний педагогічний університет за спеціальністю «Професійна освіта. Обробка та захист інформації в комп'ютерних системах та мережах», кваліфікація «інженер комп'ютерних технологій, викладач дисциплін у галузі комп'ютерних технологій». У 2008–2009 рр. працювала викладачем інформатики та комп'ютерної техніки в Бердянському машинобудівному коледжі ЗНТУ.

З 2009 р. працювала в Бердянському державному педагогічному університеті на посаді асистента кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні. У 2009–2012 рр. навчалася в аспірантурі Української інженерно-педагогічної академії (м. Харків). У 2012 р. захистила дисертацію «Методика навчання комп'ютерних технологій управління проектами майбутніх інженерів-педагогів» (науковий керівник — Хоменко С.).

У 2012 р. прийнята на посаду старшого викладача кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні. З 2013 р. — старший викладач кафедри професійної освіти БДПУ.

У 2014 р. закінчила Українську інженерно-педагогічну академію (м. Харків) за спеціальністю «Професійна освіта. Охорона праці» та здобула кваліфікацію інженера з охорони праці, викладача дисциплін у галузі безпеки життєдіяльності та охорони праці.

Сфери наукових інтересів: сучасні інформаційні технології; комп'ютерні технології управління проектами; формування професійних умінь; дистанційна освіта; напрямки вдосконалення навчально-виховного процесу ВНЗ.

Авторка 16 наукових статей та 1 навчального посібника.

Нагороджена грамотами Бердянського державного педагогічного університету та Грамотою управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

Д.Я. Вертипорох

Ю

ЮНОСОВА
Валентина
Олександрівна

03.03.1965, с. Підгірне
Старокостянтинівського
р-ну Хмельницької обл.

Кандидат філологіч-
них наук (1999 р.), доцент

(2003 р.).

У 1986 р. закінчила Запорізький державний університет за спеціальністю «Українська мова і література». Протягом 1986–1991 рр. працювала асистентом кафедри української мови і літератури, 1991–2000 рр. — старшим викладачем, з вересня 2000 р. — доцентом кафедри української мови Бердянського державного педагогічного університету (з 2012 року — кафедра української мови та методики викладання фахових дисциплін).

З 1996 по 1999 рр. навчалася в аспірантурі Інституту української мови НАН України. У 1999 р. захистила дисертацію «Варіантність відмінкових закінчень іменників у сучасній українській літературній мові» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (науковий керівник — Городенська К.). У 2003 р. отримала вчене звання доцента.

З листопада 2001 р. до травня 2006 р. очолювала філологічний факультет.

Коло наукових зацікавлень — морфологічні норми сучасної української мови.

Авторка 2 монографій, 5 навчальних посібників, 50 наукових статей.

Нагороджена грамотами Бердянського державного педагогічного університету, Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2002 р.), Почесною грамотою Верховної Ради України (2004 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2009 р.).

Н.В. Павлик

ЮРЧЕНКО
Йосип Миколайович

16.11.1915, с. Новоспасівка
(Осипенко) — 22.09.1991,
м. Бердянськ

Випускник Осипенків-
ського державного педаго-
гічного інституту, педагог.

Навчався в педагогічному училищі. Воював на фронтах Другої світової війни. Почесний громадянин м. Таллінна. Після війни повернувся до м. Осипенко. Був учителем початкової школи № 10. З 1948 р. — директор цієї школи. Закінчив Осипенківський державний педагогічний інститут, після чого очолив міський відділ народної освіти. З 1957 р. — директор середньої школи № 15. Пішов зі школи в 1978 р., працював на Бердянському дослідному нафтомаслозаводі.

Нагороджений орденами Жовтневої Революції, Великої Вітчизняної війни, Червоної Зірки, медалями.

І. І. Лиман

ЮРЧЕНКО
Сергій Васильович

12.05.1952, м. Борзя Читинської обл.

Кандидат філософських наук (1985 р.), доцент кафедри філософії і соціології БДПУ ім. П. Д. Осипенко (1980–1994 рр.).

У 1959–1969 рр. навчався в середній школі в м. Новочеркаську Ростовської обл. З 1969 р. по 1975 р. — студент філософського факультету Ростовського державного університету, здобув кваліфікацію філософа, викладача.

Упродовж 1975–1977 рр. працював асистентом кафедри філософії Новочеркаського політехнічного інституту.

1977–1980 рр. — аспірант кафедри філософії Дніпропетровського державного університету. У 1985 р. захистив кандидатську дисертацію «Місце і функції етики в системі «критичної» філософії Канта» на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук.

Протягом 1980–1989 рр. працював асистентом, старшим викладачем кафедр марксизму-ленінізму і філософії Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко

З 1989 по 1994 рр. — доцент кафедр філософії, філософії і соціології БДПІ.

У 1994–1998 рр. — депутат Бердянської міської ради, голова комісії з питань інформації і гласності.

Ю. В. Федорик

ЮФІТ
Наум Якович

29.11.1910–29.11.1993

Декан фізико-математичного факультету Бердянського педінституту (1947–1972 рр.).

У 1933–1941 рр. працював в Осипенківському педагогічному інституті асистентом, викладачем, старшим викладачем; одночасно був директором робітфаку, директором педкурсів і деканом фізико-математичного факультету.

З 1947 р. по 1972 р. — декан фізико-математичного факультету БДПІ. Очолював інститутський спортивний клуб «Буревісник».

І. С. Смоліна

ЮХНО
Юрій Михайлович

08.03.1926, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат економічних наук (1971 р.), доцент (1990 р.).

У 1941 р. закінчив 7 класів Бердянської ЗОШ № 10. З 1941 по 1943 рр. перебував на окупованій території м. Бердянська. З березня 1944 р. по вересень 1951 р. служив у Радянській армії, яку залишив у званні молодшого сержанта, був учасником Великої Вітчизняної війни. За бойові заслуги нагороджений орденами «Вітчизняна війна», «За мужність» та 16 медалями.

У 1951 р. вступив до Ленінградського інституту авіаприладобудування на радіотехнічний факультет, який закінчив у 1957 р. Пізніше працював помічником майстра на заводі «Електросигнал». У 1960 р. переїхав до м. Бердянська, де працював у НДІ трансформаторобудування (при заводі «Азовкабель»). На запрошення д. фіз.-мат. н., професора Рвачова В. з 1962 по 1964 рр. очолював першу в Міністерстві освіти галузеву науково-дослідну лабораторію технічної кібернетики при БДПІ, яку було обладнано першою в місті ЕОМ «Мінськ – 1».

З 1969 по 1971 рр. навчався в аспірантурі Львівського політехнічного інституту (заочна форма навчання). У 1971 р. захистив кандидатську дисертацію «Удосконалення системи управління матеріальними ресурсами промислового підприємства (на прикладі кабельного підприємства)» зі спеціальності 08.594 — економіка, організація і планування машинобудування.

У 1981 р. прийнятий на посаду старшого викладача кафедри суспільних наук (спеціальність «Політекономія»), пізніше — доцента кафедри економіки підприємств БДПІ. Очолював науково-дослідний сектор інституту. У 1990 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри політичної економії.

Коло наукових інтересів: економіка підприємств, автоматизовані системи управління підприємствами, технічна кібернетика.

Має понад 50 наукових публікацій.

Нагороди: нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2006 р.).

О. І. Токаренко

Я

ЯКОВЕНКО Геннадій Борисович

11.02.1971, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Випускник БДПІ ім. П. Д. Осипенко, кандидат наук з державного управління (2012 р.).

У 1988–1993 рр. навчався в Бердянському державному педагогічному інституті ім. П. Д. Осипенко, спеціальність: «Праця, інформатика та обчислювальна техніка» (диплом з відзнакою), кваліфікація — учитель праці, інформатики та обчислювальної техніки.

У 2005–2007 рр. навчався в Державному вищому навчальному закладі «Донецький національний технічний університет» за спеціальністю «Державна служба». У 2008–2012 рр. — в аспірантурі Донецького державного університету управління. У 2012 році присуджено науковий ступінь кандидата наук з державного управління зі спеціальності «Механізми державного управління».

З 2015 р. і по теперішній час — головний спеціаліст регіонального відділення Фонду державного майна України по Донецькій області.

Н. С. Вагіна

ЯЛАНСЬКА Ольга Віталіївна

13.01.1966,
м. Новокузнецьк

Помічник ректора з адміністративно-господарських питань.

У 1989 р. закінчила Дніпропетровський гірничий інститут, у 1999 р. — АРІУ. У 1989–1993 рр. — інструктор виробничого навчання ремонтно-механічного заводу м. Орджонікідзе. У 1994–1998 рр. — старший адміністратор «Прогресу», 1999–2005 рр. — директор сервісного центру ВАТ «Славутич-Азов», 2005 р. — директор ДОЦ «Молода гвардія», 2005–2007 рр. — ви-

конавчий директор ВАТ «Алекс і Ко», 2007–2010 рр. — директор ПП «АББА», «Райського куточка». У 2010–2012 рр. — заступник Бердянського міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради.

З 2012 р. працює в БДПУ (проректор з АГЧ, помічник ректора).

І. І. Лиман

ЯРИМБАШ Євген Олександрович

09.04.1983, смт Мангуш
Донецької обл.

Випускник БДПІ ім. П. Д. Осипенко, майстер спорту міжнародного класу з пауерліфтингу.

У 1997 р. під керівництвом Котенджи О. зайнявся пауерліфтингом. У 2000 р. вступив до БДПІ ім. П. Д. Осипенко на індустріально-економічний факультет. У 2006 р. успішно закінчив магістратуру БДПУ.

Триразовий чемпіон Європи серед юніорів (до 23 років). Чемпіон світу серед юніорів (2001 р., Софія). Чемпіон світу серед чоловіків (2004 р., Майямі, США). Бронзовий призер Чемпіонату світу серед чоловіків (2004 р., Кейптаун, ПАР), дворазовий чемпіон Уїкенда (Арнольд Класик). Володар понад 10 рекордів світу. Тренувався під керівництвом заслужених тренерів України Олександра і Леоніда Котенджи, а також Олександра Котлубея.

За матеріалами Енциклопедії Бердянська

ЯРОВА Олена Борисівна

18.06.1974, м. Бердянськ
Запорізької обл.

Кандидат педагогічних наук (2001 р.), доцент (2005 р.).

У 1996 р. закінчила Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов ім. Н. К. Крупської, отримала кваліфікацію — учитель англійської мови (диплом з відзнакою). З вересня 1996 р. почала працювати на посаді викладача англійської мови кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 2000 р. була переведена на посаду старшого викладача кафедри іноземних мов.

У 2001 р. захистила кандидатську дисертацію «Дидактична адаптація студентів першого курсу вищого педагогічного навчального закладу (на матеріалі вивчення іноземної мови)» (науковий керівник — Мороз О.).

З 2002 по 2014 рр. — завідувач кафедри іноземних мов Бердянського державного педагогічного університету.

У лютому 2005 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри іноземних мов.

З 2012 р. працює над докторською дисертацією «Тенденції розвитку початкової освіти в країнах Європейського Союзу» (науковий консультант — Локшина О.).

З 2016 р. — член Української асоціації дослідників освіти (UERA).

Авторка 98 публікацій, з них — 35 статей у фахових виданнях, 10 — за кордоном, 3 навчальні посібники з грифом МОН України, 1 колективна монографія.

Нагороджена почесними грамотами ректора Бердянського державного педагогічного університету (2009, 2011, 2012, 2013, 2014 рр.), Почесним дипломом XII міжнародної виставки навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні — 2009» (2009 р.), грамотами Корпусу Миру США в Україні (2010, 2012 рр.), нагрудними знаками «Відмінник освіти України» (2007 р.) та «Антон Макаренко» (2011 р.).

О. А. Халабузар

ЯРОЩУК
Лілія Григорівна

31.05.1977, м. Луцьк
Волинської обл.

Кандидат педагогічних наук (2008 р.), доцент (2011 р.).

У 1999 р. закінчила з відзнакою філологічний факультет Волинського державного університету за спеціальністю «Українська мова, література та польська мова», здобула кваліфікацію — філолог, викладач української мови і літератури та польської мови. 2000–2009 рр. — викладач кафедр педа-

гогіки, полоністики ВДУ ім. Лесі Українки, учитель польської мови лінгвістичної гімназії № 18 м. Луцька. У 2004 р. вступила до аспірантури Волинського національного університету ім. Лесі Українки з відривом від виробництва. У 2008 р. захистила дисертацію «Педагогічні технології навчання предметів гуманітарного циклу учнів гімназії» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.09 — теорія навчання (науковий керівник — Пріма Р. М.). З лютого 2009 р. працює на кафедрі педагогіки Бердянського державного педагогічного університету.

Коло наукових інтересів: моніторинг якості освіти, проблеми гендерної освіти та виховання, впровадження гендерного підходу в практику освіти та виховання студентської молоді, педагогічна акмеологія.

Авторка 52 наукових праць.

Член спілки вчителів-полоністів України ім. Габрієлі Запольської.

Член Товариства польської культури на сході ім. Єви Фелінської.

Із 17 грудня 2009 р. обрана членом-кореспондентом Української академії акмеологічних наук, відділення «Педагогічна акмеологія».

Нагороди: Почесна грамота Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації (2011 р.), подяка Міністерства освіти і науки України (2014 р.).

Л. О. Лісіна

ЯЦЕНКО
Володимир Павлович

01.01.1949, с. Нова Гута
Сумської обл.

Випускник БДП ім. П. Д. Осипенко, начальник Бердянського міського відділу статистики.

Переїхав до Бердянська після служби в армії. Працював фрезерувальником на Бердянському дослідному заводі підйомно-транспортного обладнання. У 1973–1976 рр. — майстер виробничого навчання ПТУ № 19. Одночасно — студент-заочник фізико-математичного факультету БДП ім. П. Д. Осипенко. Закінчив інститут у 1976 р. З 1978 р. працював у Бердянському міському інформаційно-обчислюваному центрі. З 1980 р. — головний інженер, з 1989 р. — начальник Бердянського міського відділу статистики.

Нагороджений медаллю «За працю і звитягу».

І. І. Лиман

ЯЦЕНКО
Тетяна Миколаївна

19.02.1969, м. Кривий Ріг
Дніпропетровської обл.

Кандидат педагогічних наук (1998 р.), доцент (2002 р.).

У 1991 р. закінчила з відзнакою факультет загальнотехнічних дисциплін Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко за спеціальністю «Загальнотехнічні дисципліни і фізика» та здобула кваліфікацію — учитель загальнотехнічних дисциплін і фізики.

Протягом 1991–1995 рр. навчалася в аспірантурах Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського та Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. У 1998 р. захистила кандидатську дисертацію «Управління навчальною діяльністю учнів з використанням персональних комп'ютерів (на матеріалі вивчення фізичної оптики)» (науковий керівник — Бугайов О.).

З 1990 по 1993 рр. та з 2005 по 2007 рр. працювала за сумісництвом учителем фізики Бердянської ЗОШ № 2. З 1995 р. — асистент, з 1997 р. — старший викладач, з 1999 р. — доцент кафедри фізики Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко.

У 2002 р. присуджено вчене звання доцента кафедри фізики та методики її викладання.

З 2007 р. завідувала за сумісництвом патентно-ліцензійним відділом науково-дослідного інституту нанотехнологій та системної інженерії Бердянського державного педагогічного університету. З 2011 по 2015 рр. — відповідальний секретар приймальної комісії Бердянського державного педагогічного університету.

Сфери наукових інтересів: оптика; використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі з фізики.

Авторка 2 навчально-методичних посібників і 57 наукових статей.

Нагороди: почесні грамоти Бердянського державного педагогічного університету, Почесна грамота Запорізької обласної державної адміністрації (2006 р.), Почесна грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2012 р.), Грамота Президії Запорізького обкому профспілки працівників освіти і науки України (2013 р.); нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2016 р.).

Д. Я. Вертупорох

ЯЧМЕНЬОВ
Костянтин
Миколайович

12.09.1954,
с. Новоекономічне
Донецької обл.

Випускник БДП, директор бази відпочинку «Моряк».

У 1974 р. закінчив Бердянський машинобудівний технікум, у 1977 р. — факультет підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін і праці БДП ім. П. Д. Осипенко. Присвоєно кваліфікацію вчителя загальнотехнічних дисциплін середньої школи. З 1983 по 2010 рр. — директор бази відпочинку «Моряк» Бердянського морського торговельного порту. З 2014 р. — знову директор бази відпочинку.

І. І. Лиман

ІСТОРІЯ БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ІМЕНАХ

Підписано до друку 11.09.20017 р.
Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Ум. друк. арк 31,39
Наклад 300 прим.

ФОП «Сухачов»
65023 м. Одеса, вул. Садова, 14
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 4362 від 13.07.2012 г.
Тел.: (098) 457-75-00, (048) 706-78-70, (067) 798-05-70, (094) 931-98-70
E-mail: osvita.odessa@gmail.com, www.svitknigi.com

Видавництво «Освіта України»
04136, м. Київ, вул. Маршала Гречка, 13, оф. 218.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК №1957 від 23.04.2009 р.
Тел. +380 95 699-25-20 (МТС); +380 98 366-48-27 (Kyivstar)
E-mail: osvita2005@gmail.com, www.rambook.com.ua